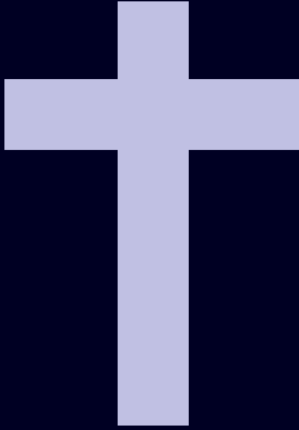

Edolo Bible

Ruth and the New Testament in the Edolo Language of Papua

New Guinea

Edolo Bible
Ruth and the New Testament in the Edolo Language of Papua
New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long Niugini

copyright © 2010-2022 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Apr 2024 from source files dated 26 Apr 2024
688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b

Contents

Uludi 1
Madiu 7
Maga 72
Yone 109
Abosolo 155
Golosi 211
Age Desalonaiga 218
Agedu Desalonaiga 224
Filimono 228
Yamese 230
Age Yone 238
Agedu Yone 244
Osoda Yone 245
Yudi 247

Uludi Neala olelo oboba

Beba gowegi sedalu dibe amoda hedabifali dialea. Busa dolö amoli nefolalebegi, e awäla besela galai. Uludi eda Moaba udia Isilale fii sosogo afädëma fii. Neasebegi, ea segea Moaba ami salea egoa amo baagoi. Baagosebegi, ea egoame made digila awäla sigi nebegi, Naomi e hile Yuda fii segea obëgëi. Obëgësebegi eege Naomi bëgëla helegela asi. Uludia Isilaleie Gode neebe amo hawala sulo. Hobeala e dolö elöma filahilä, gini Debidüie yaye sulo. Debidü eda Isilale ilile gini dafidilo hedabi afädë nelo.

Sedalu gowe dia nidela, Uludia hamoi gowe hädäi nabolömelë. Dafidida, Uludi e asigi afädë negei made sulo, gasoda, Isilaleie Godemage ie egoame amomage edefademalä boba hamoi sulo. Mala ea hamolo amoda, Isilaleie Godea ilima ado säla negei i amo, ea dofä bëgëla hamolo sulo. Amase, diliage dilile iso asigiage Gode dofä hamesa namialo. Amalahilä, dilile damelë nefolalebe amoli boba hamomalo. Beba gowea ulufala olesalea, udia dolö wagadi made nefolalebe amolia Godeie galu neala gaulahilä, Godeie udia dolö nefolalebe amolibalä maala baamolö dialea. Mala amala hamoseda, dolö wagadi made nefolalebe amoli afädëa Isilale fii ilia mala hamolo amo baagila moholömelë.

Naomia yöi meli

(Uludi 1)

Elimelege idiage efegele äudä amolali Moaba asi

¹ Isilale udia dolö beaha aligilo gini maadeia, gudi mogelo amoliamu beaha nebegi, Yuda segea ami sege eso edefademalä maala sädë i edefade gelola misi. Amala hamosebegida Bedeleheme ami fii dolö afädë sosogoda Yuda, amilahilä gäheo i odoa sege näiadodi Moaba namolö asi. Dolö asi amo ie udiage ie dolö malö äudäge ili biyidia asi.

² Dolö amoie ëida Elimelege, ie udiada Naomi, malö äudä amolele ëida Malonole Gilionole. Ili sosogoda Efalada, Yuda fiiie gaamu edefade Bedeleheme dibe amilahilä Moaba namolö asi. ³⁻⁵ Ili gäheo i nabülasi afädë gadoi ami nelo. Ami nea Elimelege baagoi. Baagosebegida Naomi, ie malö äudä amolali, hilido nelo. Hilido nea efegele äudä amolea Moaba udia amogi nii. Dolisä äudä amolele ëida Obale Uludile. Ele neala ami salea Gilionole Malonole helegela ami baagoi. Egoa efegele äudä amolali baagoibua Naomi hido ami sulo.

Naomi asi amo gadola Uludia bëgëla Bedeleheme obëgëi

⁶ Naomi ami salea nabelebe Dafidilo Geloia ie udia dolö neala obeägilasilahilä dafidi esoi dilo amo fisilahilä molö naha dialeala säi nabi. Amo nabalahilä efegë idia didalo äudä amola ili Moaba digila moholöla daiai.

⁷ Naomila efegë idia didalo äudä amolali segea ami sulo amo digilahilä, Yuda segea moholö asi. ⁸ Asi amo awälahilä gaso, idiafa amilahilä Naomia efegë idia äudä amolema sähalea, Alida hali segea diemebalä samolö obëgëmalo. Alia nemage baagoi amolimage mala hedabi hamosa nelo amo gadola Dafidilo Geloiae alima hedabi hamomolömelë. ⁹⁻¹⁰ Dafidilo Geloia ali ugila negemäia. Dolö elöma mosalo. Dafidilo Geloia ali hedabola ugila negemolömelëla säla iahagola säla i. Amala säla iaha nelolahilä, Naomia udia

äudä amole helegela neala mimilahilä, ali samialola säla i. Amala säi amole udia äudä amolea diisa nea Naomima gelolafali sähalea, Alida obögëmolö made. Di sosogo neebee di awäsego gadola nihiligila moholömelëla säi.

¹¹ Amala säsebegi, Naomia säla obögësalea, Nie nidiwi ali-e, alida dofä wila hali mosöa obögëmäiala helësësamelë. Nebaläda alida edo nea moholö. Ali nimäia na dolö malö elö sogobamolöi gabule. Alida mosöa bahila obögëmalö. ¹²⁻¹³ Na walio gasigi dolö fila awäla malö äudä sogobalahilä amea ali nimäiale. Neda sesalebe made gabule. Ali hali segea bahila obögëmalö. Malö äudä amea ali nimäialahilä beaha samolöle. Ele helësëla ali memalä samolöle. Nie nidiwi ali-e, Dafidilo Geloia nema edefade baagi i amo gadola alimage amai amogi bobasëawela säi. ¹⁴ Amo säi amo nabalahlilä elea bu elö dii. Diisa nelolahilä Obaea egoame Naomi gaula mimilahilä, mosalo, hawliola sälahilä hi segea obögëi. Uludia egoame sali gaula nea, neda dofä obögëmolö mademelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Naomia ema säla obögësalea, Die disama amoda e hile sosogo neebeege hile gode neebeege obögëi amo dige amo gadola obögëmalola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Uludia säla obögësalea, Dia ne bahila obögëmalola sämabu. Di awäsego gadola ne moholömelë. Di fisebee amige ne samolömelë. Di sosogo neebe amoge ne sosogo namolömelë. Die Geleiyesali Gode neebe amoge nie Geleiyesali Gode namolömelë. ¹⁷ Di baagosebea amige ne baagomolömelë. Baagosebea amida baumäiamelë. Baagoeamu ali neala hido hidolasimolömelë. Na ado walio säi amo gadola bögëla made hamoseda, Dafidilo Geloï edefade neebe amea nema yöi imäiamelëla säla i. ¹⁸ Amala säsebegi, Naomia beahamelebe, Uludia ebalä moholöla gelosebegi, ea ado säla made. ¹⁹ amilasilahilä udia äudä amole awäla Bedeleheme besela galai. Besela galasebegi, Bedeleheme udia dolö nefolalo amolia fudugilahilä udiafali amolia sähalea, E, goda Naomi gabule ma, nowëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Naomia säla obögësalea, Nema Naomila sämabu. Nema Malala sämo. (Naomi nilile ado sälada obeägisa. Amase, Malada nilile ado sälada Gamogaila sämola säi). Gode Edefade Sulubadelaie Geloï neebe amea nema gamogai yafie hamola, nihinege neala gamogalasimelë. ²¹ Amo gala ne wila awähaleada ne sosogoma asi gaso, walio Dafidilo Geloia sigi obögësaleada ne memalä misimelë. Gode Dafidilo Sulubadelaie Geloï neebe amea yöi amo gadoi i ameada edoie nie ei Naomila sämolö gabula säla i.

²² Goweda Naomi efege idia Uludile Moaba sege digila obögëla misi amoie ado dialea. Ele Bedeleheme ami besela galasalo amo gala eladi gadoi ëida bali dafidi sagai dilo amo mi gäwila damusa nebege besela galai.

Uludia Boasaie sagaia molö hogola asi

2

(Uludi 2)

Uludi e Boasaie sagaia hamoi hamosa nelo

¹ Dolö dafidilo ei sälo afädë ie ëida Boasa. Eda Naomi ie egoa Elimelege baagoi amoie fii afädëgila sosogo gadoi nelo.

² Segeyo afädëgi Uludia Naomima nabahalea, Na eladi gadoi ëida bali sagaia damulo neebe amea damula hamoi hamosa neebee ami damui fisigisis digafui dibe amo misila audulela nabi. Afädëa ie baagido hobeala misila aligi misialola sämolöla helësësamelëla säi. Amala säsebegi, Naomia säla obögësalea, Nie nidiwi-e, dia amamalola säla i. ³ Amo nabalahlilä Uludi e awäla hamoi hamolo amoli baagido hobeala eladi gadoi bali gägä neala gagaula

awäha nelo. Eladi gadoi bali sagai dilo amoda Elimelege sosogo Boasaie sagai dilo.

⁴ Boasa hï e Bedeleheme nelolahilä maala besela galai. E besela gala-halea ïe hamoi hamosa nefolalo amolima sähalea, Dafidilo Geloï e dilibalä namiäiamelëla säi. Amala säsebegi, ïe hamoi hamolo nefolalo amolia emage, dige Dafidilo Geloïa ugila negemäiamelëla säi. ⁵ Boasaea ïe hamoi beaha aligilo nelo amoma nabahalea, Udia dolisä neebe gagoweda nowëla nabi. ⁶ Amala nabasebegi, hamoi beaha aligilo amea säla obëgësalea, Udia dolisä goda Moaba segeala Naomibalä wi misi amo gabio. ⁷ Ea nema nabahalea, Hamoi hamolo dolö nefolalebego baagido eladi gadoi bali gägä digafui dibego misila aligi hobeala mudulela nabasio. E yosefali maalahlilä hamoi hamosamu nelo amo gaso, holöfali hele fila awälahilä hamoi hamosa neagola säi. ⁸ Amala säsebegi, Boasaea sähalea, Udia dolisä-o, sagai odoagi nofe dabiäla auloeo. Gui udia hamoi hamolo nefolalebe go ilibalä eladi gadoi bali gägä gomu misisa namialo. ⁹ Dolö ilia hamoi hamosebego abidi hamosebelela fädäla bealahilä udiafalibalä gegedola hamoi hahamola awäha namialo. Dolö wi nefolalebe golima, ilia dima nafade hamoloeola säimelë. Di ödä molö haläseda, ilia ödä iigi usi dië bimolömelë amogi mualola säla ï. ¹⁰ Boasaea ado amo säsebegi, Uludia nagadaïa gumusula dia idogolahilä Boasama sähalea, Dia nema mala hedabi go hamosegoda mi edoïe amaha. Neda sege wagadi made fii udia misi saleawela säi. ¹¹ Amala säsebegi, Boasaea säla obëgësalea, Die digua baagolahilä salea mala hedabi, diguamema hamoïla säi amo nabimelë. Dia die dieme diadoge die segege digila udia dolö dia dawa made beahage melëlo madebalä namolö misila säi amo nabimelë. ¹² Dia mala hedabi hamoi amoïe Godea dimage amo gadola hamomäia. Isilaleïe Dafidilo Geloï Godea dige amo gadola sigi namiäia. ïe augia hawa musügä namolö misi goïege bidi edefade nimäiamelëla säla ï. ¹³ Uludia säla obëgësalea, Dolö edefade-e, die hamoi hamolo udia sefolalebe amolibalä afädëdi made sulo amo dia ado hedabi nebalä säi ameadä ne neala gelolasimelë. Amalahilä dia nema mala hedabi hamomäiala säla ï.

¹⁴ Molö molö nea Boasaea Uludima bu sähalea, Wahalo gadoi beledi difolalebe gowegi gelebi ëfë gägä ödäbalä gela molö guwi samolö misiëla säi. Amala säsebegi, Uludi e hamoi hamolo amolibalä maala sebegi, Boasaea eladi gadoi bali gobeï odoï amogi Uludi muäia neala ï amo naala bolesalea odoï fea digai. ¹⁵ Uludi e molö naha maadelahlilä awäla eladi gadoi bali amo bu misila aligi awäha nelo. Uludi awäse gaalu, Boasaea ïe hamoi hamolo dolö amolima sähalea, Uludia eladi gadoi bali doboï dibeadi gogi nelea maaseda, ema nemomabio. ¹⁶ Doboï dibeïa ami eladi gadoi bali gogi damusaleada odoï e neala gaumäia damula gui guila mosalo. Amo neala gausegida dilia ema nimabula säloeola säi.

¹⁷ Uludia eladi bali amo neala misisa nebegimu eso digala deadi. Ea amo misila neaha maadelahlilä, eladi gadoi bali amo molö mogela hedefala negeï. Molö hedefala negeï amoïe yöïda gilo nabülasi gadoï. ¹⁸ Uludia eladi gadoi bali amo ägüla awäla mosöïa egoamema oleï. Esoa helesalea molö nahalea fea digai ägüï amoge egoamegali muäia neala ï. ¹⁹ Amo gadola hamoi amo bealahilä Naomia Uludima nabahalea, Dia walio eladi gadoi bali neala misila hamoi hahamola awäha nelogoda dolö nowëla sagaïa hamosa nelola nabi. Dolö dima hedabi hamolo gomada Geleïyesali Godeïe obeägïlasiloea eege obeägïlasimäiamelëla säi. Amala sälebe Uludia säla obëgësalea, Na eladi gadoi bali sagaïa hamoi hamosa nelo amoda dolö afädë Boasaea sagaïa

hamosolomelëla säla i. ²⁰ Uludia ado amo säla ïasebegi, Naomia sähalea, Dafidilo Geloï neebe ameadä baagoi amolibaläge sebe welibaläge hamomolomelëla säla negei amoda asialo made neebe ameadä Boasa eege neala obeägïlasimäiala sähawela säi. Naomia bu sähalea, Boasa goda dofä nili sosogofali fii afädë neamelë. Ali fidila negemolöge beaha namolöge mala dibe amo gadola dolö goea hamomolomelëla säla i. ²¹ Amala säsebegi, Uludia sähalea, Eage nema ado afädë gomalä säσιο. Neda ïe hamoi hamolo udia amolibalä hamoi hahamola awäha nea eladi gadoi bali misila modoala agusolo amo gala fisimalaimelëla säla i. ²² Amala sälebe, Naomia Uludima sähalea, Nidiwi-e, go säi go gadolafali Boasaïe hamoi hamolo udia nefolalebegobalä gedola ïe eladi gadoi bali sagaia guimu hamosa namialo. Dolö elöïe eladi gadoi bali sagaido nofe dabiala awäседа, di neala nafadelasimolö dië bimolomelëla säla i.

²³ Uludia Boasaïe hamoi hamolo nefolalo amolibalä eladi gadoi bali gägäge widi gägäge modoala dobola nelegela awäha nelo amo gadola hamola wagalahilä wagala afiase amo gadola modoala wagala asi. Mosö midilöda hile egoame salibalä diahamu nea hamola afufusa nelo.

Boasaea Uludima mala hedabi hamoi amo

3

(Uludi 3)

Naomia Uludïe dolö hogosamelëla säi

¹ Segeyo afädëgi Naomia Uludima sähalea, Di nimäia. Na dië dolö afädë hogosamelë. Dolöbalä hedabola filo amo gadola di segegi hedabola fodögila fimäiamelëla säla i. ² Dia helëšesebele. Eladi gadoi bali sagaia ïe hamoi hamolo udiabalä dilia hamoi hamolasilo dolö amoda Boasamelë. Dolö amoda nili sosogofalimelë. E walio gasigi awäla eladi gadoi bali gägä amo dobisa namolomelë. ³ Dië domalo nigime hëmalö. Nigime hëlahilä weli gafisigäi negemalo. Negelahilä fagulo hedabifali salugamalo. Amalahilä eladi gadoi bali amo gägä dobisa neebea ami awälahilä Boasaea di melëloea musügä awäla namialo. Ea hamoi hamosa maadelahilä molö ödäle muäia fu ïala namialo. ⁴ Naha maadelahilä diasebegoda abododi diasebelela fädäla bimalo. Fädäla bealahilä ïe fagulo figi gauia adala emo sëgëa ami midialo. Amala hamosegida gomalä hamomalola hï fädäla säla ïmolomelëla säla i. ⁵ Amala säsebegi, Uludia säla obëgësalea, Dia säsego gadola na hamomolomelëla säi. ⁶ Amala sälahilä, Uludia egoame salia hamomalola säi amo gadola hamosa maadelahilä, eladi gadoi bali gägä dobisa neebea ami asi.

⁷ Boasa e hamoi hamosa nelolahilä molö ödä mai. Naala asigi dusugala awäla süwiassebegi, eladi gadoi bali hedefala dobi nelegela fedai dilo amo agesugi adi. Amala adi dibegi, Uludi e geleä geleäla awäla Boasaïe fagulo figi dibe amo geleä bidi gauia adala ïe emo sëgëa ami adi. ⁸ Gasi mogogi Boasa e fudugila adi besusalea beahamelebe, udia afädë ïe emo sëgëa ami maala adi dibe meli. ⁹ Bealahilä ea nabahalea, Di nowëla nabi. Amo nabalahlilä, Uludia säla obëgësalea, Neda Uludi, dië hamoi hamolo udia amomelë. Dië fagulo bidia ne gesumäiamelë. Amoïe mida, dida Elimelegeïe sosogofali gabugi, dia ne sigi aligila ugila negemäiamelëla säi. ¹⁰ Boasaea amo nabalahlilä Uludima sähalea, Nidiwi, Dafidilo Geloïa dima hedabi hamomäia. Dia walio hamoi ameadä dafidi hamosa nelo amo baagila awäla hïdo elöï hedabi hamoimelë. Malisä yafie nea, odoa nelegei yafie negelo, odoa busadäoi, amoli afädëa di nimäiala made helëšëi gabu. ¹¹ Nidiwi-e, asigi säosäomabu. Udia dolö

wi nefolalebe sulubadelaeadada dida udia hedabifali saleala sāha. Dia nema hamomāiala sāsebe amoda na hamosa maademolōmelē. ¹² Dia sāi amoda dofā. Neda digua baagoi amoie sosogo. Na di beaha namolō gaso, dolō afādē di beaha namolōi neamelē. Amomadale dafidi fādāla nabalōmelē. ¹³ Walioda gui wāla midialo. Diala aiyoyosefali ne awāla dolō amea abilia sāsebelela fādāla nabalōmelē. Ea di sigi namolōla sāseba, amo dofea. Ea haboimelēla sāseba, Dafidilo Geloie ēigi nea sāhawe sosogoea beaha aligilo mala dibe amo gadola hamomolōda nīe dibe amo gadola hamomolōmelē. Walioda sege yomāia beahalea gui midialola sāla ī. ¹⁴ Amala sāsebegi, Uludi e Boasa dibeami adi amo udia dolōea siia melēloea helēsēlahilā Boasaea mustūgā fodolofali nowela yosefali mosalola sāi amo gadola aabela nowei. Boasaeada udia dolōea Uludi e, e adi dibeami diala asi gabula made helēsēmāia amala sāi. ¹⁵ Nowesebegi, Boasaea emā sāhalea, Dia fagulo go idogoi fōsimola sāi. Amo gadola Uludia fōsisebegi, Boasaea eladi gadoi bali gāgā amogi adu āudā ī, amoie yōida gilo nabūlasi āudā gadoi amo āgūmalai. Uludia bali gāgā amo āgūmāia Boasaea nigila āgūsi. Uludi e amo āgūla asi baagido Boasa e Bedeleheme gaamugi asi.

¹⁶ Obēgēla awāla egoame sali mosōa sebea ami besela galasebegi, egoame sali amea nabahalea, Nidiwi, gelola abilia hamoila nabi. Amala nabasebegi, Uludia Boasaea sāi amoge hamoi amoge hulu sulubadela sāla īaha maadei. ¹⁷ Ea sāla wagahalea sāhalea, Boasaea di sebea obēgēsalea memalā ne badumu obēgēmāiala made beasila, eladi gadoi bali gāgā adu āudā ī āgūi amo gomelēla sāi. ¹⁸ Amala sāsebegi, Naomia Uludima sāhalea, Nafege udia, di holōfali beaha samialo. Walio Boasaea hamosebego abilia hamola dafogāsebelela bimolōmelē. Boasaea abilia hamogimolōi walebelela bimolōie idi hogosamu nea. Beagolese amo gadolada e hele samolōmelēla sāi.

Dafidilo Geloia Naomi ugila negei amo

4

(Uludi 4)

Boasaea Uludi nii

¹ Boasa e awāla udia dolō gedolo segea nogila digalo idiafa ami sulo. E fii heleia made Elimelegeie sosogo elō sāi amo maasebe melī. Boasaea dolō amoma sāhalea, Ae, nedoo, gui samolō misiē. Na dima ado holōfali sādelāla sāi. Amala sāsebegi, dolō amo maala sulo. ² Amala maala sebegi, Boasaea segea ami dolō beaha aligilo nabūlasi nefolalo amoli maala fīfigimalola sāla ī. Amala sāsebegi, ili maala sefolalo. ³ Ea īe sosogo amoma sāhalea, Naomida Moaba asi nelo amo bahīla misi saleamelē. Eada aliile sosogo Elimelegeie sege nalā amo dolō afādēa nimāiala helēsēsaleamelē. ⁴ Amaimo, dia helēsēmāia sāla īahago. Dia sege amo nimolō helēsēseda, beaha aligilo nabūlasi sefolalebe gowe ilile siigi sāmo. Neda di baagia gabugi sege amo dia nimāia. Made nimolō galēda, haboila sāmolā sāi. Amala sāla īasebegi, dolō amea sāla obēgēsalea, Sege amo na nimolōmelēla sāi. ⁵ Amalebe Boasaea emā sāhalea, Dia Naomīie sege nimolō galēda, Moaba udia Malonoie udia didalo Uludige digali nimalo. Amalahilā sege amoda baagoi amoie sosogoie ēigi diamīāiala sāi. ⁶ Ado amala sālebe dolō amea sāhalea, Sege amo na nimolō gaso, na neasada, nihīne nelegei negelo made gadoi busadāoi namolō gabugi. Ne haboi. Na made nimolōmelē. Dihī helēsēse amo gadola hamomalola sāi. ⁷ (Siiba Isilale udia dolō ilile mala gowe gadola hamolo negei. Udia didaloie ado sāhaleage, amase, sege nalā nimolōie ado sāhaleage amogi bidigi sāmolō made sāla

wagahagola sähaleada emo usililo gila bidi nelo dolö amogali ilo negei.) ⁸ Dolö amea Boasama sähalea, Dia bidia nimalola säi. Amala sälahilä ie emo usililo amo dugala Boasagali i. ⁹ Amala iasebegi, Boasaea mala gaui busa nabülasi sefolalo amolimage udia dolö odoa maala sefolalo amolimage sähalea, Dili sulubadela sebegoie sidaia sähago. Dafidida Elimelegeie segege nelegei dilo amoge malö äudä Malonole Gilionolele segege nelegei dilo amoge Naomia beaha nelo nelebo amoda na neahawe. ¹⁰ Amase, Moaba udia Uludida Malono baagoi amoie udia didalo sulo amoge na neahawe. Amala hamosebweada baagosalea sege nalä dibe amoda Malono hile eigimu ie sosogoie diamäia. Baagoi amoie sosogo afädë sebe amoliada ie ei amo helësësa namiäiamelë. Na walio säi amoda diliage nabala siiage meli amomelëla säla i. ¹¹ Amala sälahilä dolö nabülasi amoliage udia dolö bea misi sefolalo amoliage sähalea, Ä, niliage beaha. Udia go die mosöa awäседа, Dafidilo Edefadea ugila negesege nilile Isilaleie naye mäu Eleselole Eleale gadoi samiäiamelë. Elea malö malei ägüi amo gadola udia goweage malö malei ägümäiamelë. Amase, dihidida Efalada sosogo amoie ei sälo nea, Bedeleheme udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelë. ¹² Dafidilo Geloia dolisä go alima aligila malö ägüsebe ameadä Yuda Damalalea malö sogobai nilile mäu Felese sosogo gadoi di sosogo namiäiamelëla säi. ¹³ Segeyo amo gala Uludi nealahilä Boasaie udia salea. Dafidilo Edefadea ele neala obeägüsilahilä Uludi e fagulo hagui sebe meli. Amalahilä ea dolö malö afädë neegela ägüimelë. ¹⁴ Udia sefolalo amolia Naomima säla iahalea, Dafidilo Edefadeie ei gauia adadi. Ea di dihidö samiäiala fisigisila made. Die diaye afädë di beaha namiäia i gabumelë. Malö goeada Isilale udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelë. ¹⁵ Diefege idiaea dima boba hamosebegoeada dia dolö malö gifalädalä gadoi sogobai amai galebeda, amolima boba hamolabio amoda nagadaialahilä die diefege idiaea dima boba hamoi gabugo. Amaimo, ea malö walio ägüi goeada di gelolasila sigi aligila beaha aliligi awäha nea, di udia sali hamomolömelëla säla i.

Boasage ie mäu nelo amoge

¹⁶ Naomia dolö malö dubo amo sogobala gaula nea obëbësa nelo. Amala hamolahiläda dubo amo Naomia beaha nelo. ¹⁷ Udia ga made sefolalo amolia malö amoie ei Obedi negei. Ei amo negelahilä ilia säla sogosalea sähalea, Naomigali dolö malö afädë sogobala i gabuwela säi.

Hobealada Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi.

¹⁸⁻²² Goweda Felese sosogo awäha nea Debidi besela galai amo dialea. Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama. Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono. Salomonoie malöda Boasa. Boasaie malöda Obedi. Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi. Amala fifi misi dialea. Hä amo.

Madiu Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Madiuë bebagi dëdëla negei dibe amogida, gomalä säi dialea. Asialo made ado dafidi säla negei amogida, Godea hamomolömelëlage, imolömelëlage säla negei amoda Yesu e misi amoma gausiala digai. Yesueada Yu udia dolömu damula moholö made, udia dolö mogela made, sulubadela damula moholö misi.

Madiuë bebagi ado dëdëla negei amogi mi gäwila dëdëida, Melia Yesu neegela ägüi amoge, Yonea Yesu ödägi gei amoge, mugabe Saidania Yesu fedogola meli amoge, dëdëla negei dialea. Amase, elöda, Yesu e Galili nea, ado mala säla olelela aliligi asi amoge, udia dolö oloi difolalo amoli neala wahila didigila asi amoge, dëdëla negei dialea. Yesu e Galili sege digila nawesa namolö awäla Yalusaleme besela galai amoge, salele afädëgi hamosa nelo amoge, e baagola bedefasebegi, Godea e nowela ifosi amoge, amoli dëdëla negei dialea.

Ado Mala Hedabi ameada Yesu eda säla olelelo edefademalä nelo amo neala ulufai dialea. Yesueada Godeie ado mala säla negei dibe amoda, geloi iso gäwi gowe gadoi dialeamelëlage, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialeamelëlage, gelolafalï ulufadigisa nelo.

Yesuea mala olelesa nelo amoda Madiuea geloi iso gäwi bia amoli gegedola dëdëla negei amoda gowe.

Age - Yesu e segebidaia ami fedala salea, udia dolö Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo mi hamola nefolalebe amolile asigi hedabola negela namolöge, hamoi hamomolöge, hedabi dibe amomu salugamolöge, hoba Godebalä namolöge, amoli säla olelesa nelo. (Hogoli 5-7)

Agedu - Yesuë bëgëla aulo nefolalo amoli hamoi hamomolö afufumäia, Yesuea ilima gomalä hamomalola säla ï dialea. (Hogoli 10)

Osoda - Yesuea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialeamelëla ado besula yafie säla ïaha nelo. (Hogoli 13)

Biyidu - Yesu dofä bëgëla aulo nefolalebe amolida, gowe gadoi namolö dialeamelëla säi. (Hogoli 18)

Bi - Yesuea segeyo aligila wagahalea hamomolö amoge, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö amoge, ado säla negei amo dialea. (Hogoli 24-25)

*Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ëi
(Ulugu 3.23-28)*

1 Dëdëla negei difolalebe goida, Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ëi dialea. Yesu Gelesoie yaua mäuda Abalahamale Debidile nelo.

2 Abalahamaie malöda Aisaga. Aisagaie malöda Yeigaba. Yeigabaie malöda Yuda, ïe edoolali nefolalo amoli.*

3 Yudaie malöda Felesele Selale. Elele emeda Damala. Amase, Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama.

4 Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono.

5 Amase, Salomonoie malöda Boasa. Boasaie emeda Eleihaba. Boasaie malöda Obedi. Obediie emeda Uludi. Obediie malöda Yesi.

* 1:2: Yudala ïe edoolalida Isilale sosogo giwilasi besela galai amöie yaua mäuda amoli.

6 Amase, Yesiie malöda beaha aligilo Gini Debidi.

Debidiie malöda Solomono. Dafidi Solomonoie emeda Uliäie udia sulo.*

7 Solomonoie malöda Elehoboama. Elehoboamaie malöda Abia. Abiaie malöda Asa.

8 Asaie malöda Yehosafada. Yehosafadaie malöda Yeholama. Yeholamaie malöda Usia.

9 Usiaie malöda Yodama. Yodamaie malöda Ahasa. Ahasaie malöda Hesegia.

10 Hesegiaie malöda Manasa. Manasaie malöda Amono. Amonoie malöda Yosaea.

11 Yosaeaie malöda Yehoiagini, ie edoolali nefolalo amoli. Amo gaaluda, Isilale ili sigi awäla Babilonomu gala digi nefolalo amo.

12 Ili Babilonomu gala digi nefolaloa amilada, Yehoiaginiie malöda Sealadie. Sealadieie malöda Selubabele.

13 Selubabeleie malöda Abiuda. Abiudaie malöda Eliagimi. Eliagimie malöda Asolo.

14 Asolöie malöda Sadogo. Sadogoie malöda Agima. Agimaie malöda Eliudi.

15 Eliudiie malöda Eleasala. Eleasalaie malöda Madani. Madaniie malöda Yeigaba.

16 Yeigabaie malöda Yosebe. Yosebeda Meliie egoa. Meliada Yesu neegela ägüi. Yesumada Gelesola sälo amo.* Amala aliligi misi.

17 Èi amolida Abalahama neloa amila maala Debidi neloa amilada damo silasi nelo. Debidilahilä Isilale udia dolö ili Babilonomu gala digia amilage damo silasi nelo. Oböla Babilono gala digia amila Afädë Memelei e misia amilage damo silasimu nelo.

Melia Yesu Geleso neegela ägüi (Ulugu 2.1-7)

18 Yesu Geleso ägüla maasolo amo gala, gomalä hamoi. Ie eme Meli Yosebegali olei sulo. Yosebea, aso, made neala sebegi, Eleloi Gesamia malö dubo i amo, ili sefolalo amolia beagolei. 19 Egoa Yosebe eda dolö mogoi ameadä, udia dolö nefolalebe amolia Meli e hewalasiloea, eada geleä musügä Meli fisimolöla helësësa nelo.

20 Amala helësëlahilä, e adi simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesäia fii afädë ulufadigilahilä, Yosebema ado säla iahalea, Debidiie malö Yosebe-e, Meli die udia samiäia nimolö amoda bedämabio. E fagulo hagui sebe amoda Eleloi Gesamia negesimelë. 21 Eada dolö malö afädë neegela ägümolömelë. Neegela ägülahilä, ie èi Yesu negemalo. Mida, ea ie udia dolö nafade hamoi amoli hëla fisila damula moholömelëla säla i.*

22 Dafidi Dafidilo Geloia ie bea säloma aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamolöe, nelebo sulubadela amala hamoi. 23 Beä säla negei amoda gowe. Dolisä dolöbalä made nawelo afädëa fagulo hagui sulolahilä, dolö malö neegela ägümolömelë. Malö amoie èi Emanuele negemolömelëla

* 1:6: Dëdëla negei dibe adogogi udia odoa èi difolalebegoda fii odoa dili gaso, Isilalema fila misi amolile èi. Damalale Eleihabaleda fiida Gainana. Uludi eda fiida Moaba. Amase, Solomonoie eme Badasiba afädëfali emuda Isilale udia. Gasoda, dafidi eda Hidi sosogo dolö afädë Uliama fila asi.

* 1:16: Gelesoda Giligi ado. Hibulu ado sälada Mesaäla sälo. Gelesole Mesaäle nilile ado sälada Afädë Memelei. * 1:21: Yesuda Giligi ado. Hibulu adoäda Yasua. Nilile ado sälada Godea damula aulo.

säla dëdëla negei dialea. Èi amoïe mida gomalä, Gode nilibalä nea. *Aisaea 7.14*

²⁴ Yosebe adi nowela awälahlilä, Dafidilo Geloiïe selesaia fia ema ado säi amo gadola bëgëla, ea Meli nii. ²⁵ Neasebegi, Melia malö made ägüla maala saleada, Yosebebalä made nawela sulo. Giso ägüla maasebegida, Yosebea malö amoïe èi Yesu negei.

2

Sege wagadi made eso maasidola dawadigi dolöea bea misi

¹ Heledo eda beaha aligilo gini nelo amo gaalu, Yudia segea gaamu afädë èi Bedeleheme ami Melia Yesu neegela ägüi.* Ägüsebegi, dolö odoa gasumilï melëlo mala dawadigi nefolalo amoli sege wagadi made eso maasidola maala Yalusaleme besela galai. ² Besela galalahilä, ilia sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini namolö malö dubo neegela ägüi amoda, abidi dialea. Ìe gasumilï eso maasido neebe amo bealahilä, nilia ìe èi gauia adamolö mofiaimelëla säi. ³ Ado amala säi amo nabalahlilä, beaha aligilo Gini Heledo e asigi säosäosa nelo. Amase, Yalusaleme ami nefolalo amoli sulubadelaeage, amalamu helësësa nefolalo. ⁴ Säosäolahilä, Heledoea Yu udia dolöie gobela ilo busa nefolalo amolige, amase, mala dawadigi nefolalo amolige gegedomalolahilä, ilima nabahalea, Afädë Memelei amoda sege abidi neegela ägümolöla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yudia segeamadi gaamu afädë èi Bedeleheme amimelë. Amala säsebe amoïe mida, bea sälo nelo amea säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

⁶ Bedeleheme, Yuda segegida, dida Yuda segeie gaamu ilibia edefade difolalebe amoli hawa made. Dige sege edefademelë. Amoïe mida, dima aligila sigi aligilo afädë besela galamolömelë. Eada sugua sibi sigi aligilo amo gadola, nie Isilale udia dolö sigi namolömelëla

säla dëdëla negei dialeala säi.

Maiga 5.2

⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Heledoea geleä musügä dolö dawadigi eso maasidola mofiai amoli welahlilä, dilia gasumilï amoda abola melila ea ilima fädäla nabi. ⁸ Nabala ili Bedeleheme mosalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia malö amo hedabolafali hogolahilä beagoleseda, nage ìe èi gauia adamolö moholöie nema säla ìmalola säla ì. ⁹ Gini amea amala säi amo nabalahlilä, ili awäha nebegi, gasumilï dafidi eso maasido meli amo dafidi awäla, malö dibea ami aumala aligisi.* ¹⁰ Ili gasumilï amo bealahilä, ilile iso asigigila edefademalä obeägimolö besela galai. ¹¹ Aumala aligisi neebe amo bealahilä, dolö amoli mosö afädë neebe amoïe mumusogi digai. Nogila digalahilä, ilia malöge ìe eme Melige bealahilä, emo gumu sasagala fia idogolahilä sefolalea, malö amoïe èi gauia adaha sefolalo. Amalahilä, ilia igi gologe, i heale gobesegei höba gafisigä hedabi baëla aligilo amoge, amase, i afädëie heale sigä gäha made misiäia hëlo èi muwege, amoli ägüi amo Yesugali somodala ì.*

¹² Amala somodala ìalahilä, ili misi idi amogi made, idi elögi obëgëi. Amoïe mida, ilia simasia beahaleamelebe, Godea ilima sähalea, Heledo neebeamada obëgëmbiola säi amo nabalahlilä, hilile segea amala obëgëi.

* **2:1:** Gini Heledo ameadä, Yudia segege, sege odoa Yudia ga madela dilo amoge, Heledo eamu beaha nelo gasoda, eda Olomoïe Gini edefade èi Sisala sälo amo hawa nelo. * **2:9:** Yalusaleme

Bedelehameda mia made made, holöbö gilomida gödölasi gadoi, Dodomonala Aya gadola. * **2:11:** Nelebo ohodoa ì amolida gädili elögi bidi edefadea nea aulo.

Fisäla Isibi asi

¹³ Dawadigi dolö amoli afiaibua, Yosebea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloïie selesai fii afädë maala ulufadigilahilä sähalea, Di nowela malöle emele sigi, dili fisäla Isibi mosalo. Awäla neëgi, na dima bu elö säla ïmolöie ami beaha namialo. Mida, Heledoea malö go nufudadigimolöie hogomolömelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yosebe nowela malöle emele sigi, ili gasigi fisäla Isibi asi. ¹⁵ Isibi awälahilä, eda Heledo baagomäialahilä Isibimu nelo. Amoda dafidi Dafidilo Geloia ïe bea säloma aligila bea säla negei amo gausiala digamolöie, amala hamoi. Beä säla negei amoda gowe.

Nïe nafege Isibi segeala na weimelëla säla dëdëla negei dialea.

*Hosea 11.1**Malësä malei nufudadidigisa maadei*

¹⁶ Heledoeada dolö dawadigi amolia e gadiaboi gabula helësëlahilä, e edefademalä mihaläi. Edefademalä mihalälahilä, Bedeleheme amige, amase, sege Bedeleheme ga madela sebea amige, dolö malësä gäheo ï äudä sulo amolige, gäheo ï äudä, aso, made baagi sulo amolige, ea sulubadela baagomäia nufudaha maademalola säi. Dolö dawadigi amolia gasumilä mi gäwila neia idogimelëla säla ï amo helësëlahilä, amala nufualai. ¹⁷ Amo hamoi amoda bea sälo Yelmaeaea dafidi bea säla negei amo gausiala digai. Amöie säla negei dibe amoda gowe.

¹⁸ Alama gaamugi ado afädë säsebe, ado amoda edefade didigaola diisa neebe amoda nabaha nea. Eleseloea ïe malölaligi diisebe amo. Ili hä maade amea, afädëa e neala adoea aeasisila made sämäiala helësësa saleala säla dëdëla negei dialea.

*Yelemaea 31.15**Yosebelali Isibila obëgëi*

¹⁹ Heledo baagoibua, Yosebe Isibi ami nea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloïie selesai fii afädë maala ulufadigilahilä ²⁰ ema sähalea, Di nowela malöle emele sigi Isilale segea mosalo. Mida, malö amo nufulöla helësësa nefolalo amolida, hä, baagosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yosebe e nowela malöle emele sigi, Isilale segea obëgëi. ²² Ili obëgësalea, Yosebea Agelausada ïe eedo bedefala Yudiaïe beaha aligilo gini neamelëla säi amo nabalahlilä, eda ami obëgëmolö bedäi. Bedäla nebegi, ea simasia beahaleamelebe, Godea ema mosabiosebegi, e Galili segea ami awäla ²³ bobala Nasalese gaamugi asi. Amala hamoi amoda bea sälo nefolalo amolia bea säla negealea, Eda Nasalese fii neala sämolömelëla dafidi säla negei amo gausiala digai.

3*Ödägi gelo Yonea ado mala säla ïaha nelo
(Maga 1.1-8, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹ Gäheo ï odoa nelolahilä*, ödägi gelo Yone e Yudiamadi sege nafade udia dolö aligisia made ami ulufala maalahlilä, mala säla ïaha nelo. ² Ea säla ïahalea, Hebeni Beaha Madela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dili asigi

* **3:1:** Giligi adoda Segeyo amo gaalula dëdëla negei dialea gaso, hogoli agedu baagiada hogoli osodaïe gäheo ï nabülasi äudäïe odoai gödölasi gadoi nelo.

besumalola säla iaha nelo.* ³ Godea bea sälo Aisaeama aligila Yoneie dafidi bea säla negesalea sähalea,

Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, afädëa wesalea sähalea, Dafidilo

Geloi misiäia idi daiala hamogilasimalo. İe idida mogola fodolasi-malola säha neamelela

säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 40.3

⁴ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahilä, sugua gafodo gadoia malibu negela nelo. Eada galiawage, äwi ödäge naha nelo.*

⁵ Udia dolö Yalusalemelage, Yudia sege dibe amo sulubadelagilage, sege ödä Yodona ga made dibe amlage, Yone neebee maahamu nelo. ⁶ İlia nafade hamoi amo säla sisiasebegi, ea ili ödä Yodonagi gesa nelo.

⁷ Felesi dolö amolige, Sadiusi dolö amolige yafe Yonea ili ödägi gemäia maaha neebe amo bealahilä, ea ilima sähalea, Dilida baagolo nubaie malö nebego, Godea së ia idogomolö amogi, made naala fisäla moholömelëla dilima nowëa säla iasio. ⁸ Dilia asigi besui amoie gägä ulufala negemalo.

⁹ Dilia dihilidomu sähalea, Abalahamada nilile mäu nelola sämolö dialeala helësëmbio.* Na ado afädë säla iahago. Nabualo. Godea igi difolalebe gowegi neala gaulahilä, Abalahamaie yaua mäu hamolasimolöi neamele.

¹⁰ I nefolalebe mia ami gabi negesisi dialea. I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sulubadela abalahilä, nulogi gobesa maademolömelë.

¹¹ Dili asigi besui ameada na dili ödäea gelasilömelë. Hobea ne baagia afädë moholö amoda, ne holöfalimelë neebewe gadoi made, eda ilibia edefade neamele. Na İe emo usililo gaumolö dofea made neawe. Eada Eleloi Gesamiage, nulo söaeage dili gelasimolömelë. ¹² Eada eladi gadoi İe widiie gägä dobilahilä, isole düle mogemäia nelebo gasala sadia adogolo nama gadoi afädë gaula nea. Mogesa maadelahilä, ea widi gägä amo negelo mosöa ami negesilahilä, İe widi dobilö sege amo gëgelë doala digilahilä, dü fisi amoli nulo usilo made, wisamu neebee ami gobemolömelëla Yonea säi.

Yonea Godeie malö Yesu ödägi gelasi

(Maga 1.9-11, Ulugu 3.21-22)

¹³ Segeyo amo gaalu, Yesu e Galilila ödä Yodona dibe ami maalahilä, e Yonea ödägi gelasimäia misi. ¹⁴ Maasebegi, Yonea Yesuea oböla asigi bedefala ödägi made gemolöla sämäia, ea nabahalea, Dia ne ödägi gemolöi dialea gasoda, na di ödägi gemäia, ne neebee misi golea nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Walio amala hamomäiamelë. Mala go hamosaleada, Godea hamesebe amoda hamosa maademolö dialeala säi. Amala säsebegi, Yonea ema İi.

¹⁶ Yonea Yesu ödägi gei. Yesu ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu doga negelahilä, ea haea maliabu hagila digalo amo gadola, Godeie Gesami digala edaia fisebe amo meli. ¹⁷ Amo gaalu, selesaia mosöala ado afädë säia idogosalea, Egoweda nie malö, na boba hamosa neawe. Ema edefademalä obeägisa neawela säi.

* **3:2:** Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, amase, Godea Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, ado amole säi amoda Gode eada dofä udia dolöle nelebo sulubadela dibe amolele gini namolöla säi. * **3:4:** Ado egowea fagulo gäige melö naha neloge säi ameada, Yone eda bea sälo dolö afädë

Elaia gadoi galea. Agedu Gini 1.8ge, Malagai 4.5ge, Madiu 11.14ge, amase, 17.10-13ge bimalo. * **3:9:** İlia Abalahamada nilile mäu nelola ado amala sälo ameada, së molö dibeami made naala, sisigala moholöla helësëlo amea, Yonea amala helësëmbiola säi.

4

*Mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie misi
(Maga 1.12-13, Ulugu 4.1-13)*

¹ Amala hamosebegi, mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie, Godeie Gesamia Yesu e sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi fedala ifosi. ² Amala sigi fedala ifosi nea, Yesu e segeyo nabülasi biyidia, yobage gasigige, molö made naala neamu, sidëa baagoi nelo. ³ E amala sidëa baagosa nebegi, nafade hamomalalo fedogola melëlo busa amea maalahilä sähalea, Di Godeie malö nea galëda, igi gowema wahalo hamomalamola säi.

⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado säla dëdëla negei dibe amea sähaleada, Udia dolögalı namolö ilo amoda wahalo nase ameamu ilo mademelë. Ado sulubadela Godeie nafiala maasebe amolia namolöila säla dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 8.3*

⁵ Amala säla obëgësebegi, mugabe busaea Yesu sigi, gaamu Godea hile nafolai Yalusaleme ami awäla, Godeie mosöa ilibiafali gadogo ifosilahilä, ⁶ ema sähalea, Di Godeie malö nea galëda, hä, di dihı nila sadia idogomo. Amoie ado afädë säla dëdëla negei dibe amea sähaleada, Ea ie selesaia fii amolima die säsegi, igia die emo daualoea, ilile naaboea di sogobala gauia adogomolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Gë Udälo 91.11-12*

⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado elö gomälä säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloi, die Gode neebe amo, fedogola bimabiola dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 6.16*

⁸ Amala säsebegi, mugabe busaea segebi ilibia neebedaia ami Yesu sigi fedalahilä, gädili sulubadela dibe amolige, ilile nelebo hedabi difolalebe amoge olesa maadei. ⁹ Olesa maadelahilä sähalea, Dia ne mia emo gumu sasagalahilä, nie ëi gauia adaseada, nelebo sulubadela beasebe egowelida, digali iaha maademolömelëla säi.

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ai. Saidani. Di moholöi mosö. Ado säla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloi, die Gode neebe amo, dia ie ëi gauia adamalolage, amase, iemu hamoi hamomalolage säla dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 6.13*

¹¹ Amala säla obëgësebegi, mugabe busaea Yesu digıla asi. Asibua, selesaia fii Yesu neebea maala, ilia e ugıla negei.

*Yesuea Galili ami hamoi mi gäwıla hamosa nelo
(Maga 1.14-15, Ulugu 4.14-15)*

¹² Yone e galabaia mosöa neala säi amo nabalahlilä, Yesu e Galili segea obëgëi. ¹³ Obëgëla awälahlilä, e Nasalese gaamu digıla, Gabaniama gaamugi namolö asi. Gabaniama gaamuda, oeabo edefade dibe amoie agesugi Sebulunilele Nafadalilele sege dilo.* ¹⁴ Amo hamoi amoie Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

¹⁵ Sebuluni segege, Nafadali segege, ëi odoada, idi oeabo edefade dibeamadi ami aulo sege amoge, ödä Yodona agesugi dibe sege amoge, amase, Disiligi Galiligi udia dolö fii odoa yafie maala sefolalebe sege amoge, amolida Sebulunilele Nafadalilele segeamu.

* **4:13:** Siiba Isilale sosogo äüdä Sebulunile Nafadallileda, Galili oeabo agesugi ami filo. Gaso, Yesu e neebe amo gaalu, sege amoda Galili bolobinisi amogi dilo.

¹⁶ Segea ami udia dolö gasimi sagaigi nefolalebe amoliada, yo digalo edefademaalä melimelë. Baagoloie sege augi hawa nefolalebe amolimada yo digala besela galaimelëla sála dëdëla negei dialea. *Aisaea 9.1-2*

¹⁷ Segeyo amo gaalu, Yesuea mi gäwila sála ïahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dilia asigi besumalola sála ïaha nelo.

Yesuea dolö biyidia seme digisa nebegi wei
(*Maga 1.16-20, Ulugu 5.1-11*)

¹⁸ Yesu e Galili oeoabe edefade dibe amoie agesudilä awäha nea, ea seme digilo dolö äudä elowole ëole meli. Elöda Saimono, ïe ëi elöda Fida, amase, ïe edoo Ädulule meli. Eleada ödä edefade amogi seme digisa nelo. ¹⁹ Ele bealahilä, Yesuea elema sähalea, Alia seme nelo amo gadola, udia dolö nimäia na alima neala oleledelä. Ne bëgëla misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, elea elele selëgë amoli digila, fodolofali e bëgëla asi. ²¹ Amila awäha nea, ea edoole edoole elö neebe meli. Elöda Sebediie malö Yamese, amase, elöda ïe edoo Yone. Elea elele eedobalä ödä du amodaia selëgë hamogisa neebe meli. Bealahilä, Yesuea ele wesebegi, ²² fodolofali elea ödä duge, eedoge digila, Yesu bëgëla asi.

Yesuea mala sála olelela digi, oloi wahila didigisa nelo
(*Ulugu 6.17-19*)

²³ Yesuea Galili sege sulubadelagi nawesa neada, ilile gedolo mosöa sála olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi sála olelela digi, udia dolö amoligi olo elö elöla oloi wahila digi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahila didigisa nelo. ²⁴ Amala hamosa nelo amo, udia dolö Siliamadi nefolalo amoli sulubadela nea nabaha maadei.* Nabaha maadelahilä, ilia udia dolö olo elö elöla oloi amolige, së edefade sësa difolalo amolige, amase, mugabe fedai difolalo amolige, amulämei difolalo amolige, fii si sefolalo amolige, sulubadela neala gaula e nebea maasebegi, ea amoli wahisa maadei. ²⁵ Udia dolö yafie Galili amilage, Gaamu Nabülasimadilage, Yalusalemelage, Yudiamadilage, ödä Yodona näiada alömodilage, e bëgëla afiai.

5

Obeägisa neala säi
(*Ulugu 6.20-23*)

¹ Yesuea udia dolö yafie negegila nefolalebe amo bealahilä, e gau afädë amo fedala, segebidaia ami sulo.* Amala sebegi, ïe bëgëla aulo amoli e sebea ami mafusebegi, ² ea mi gäwila nafi dagala ilima sála olelesalea sähalea,*

* **4:24:** Segeyo Olomoea Yuda beaha nelo amo gaaluda, Galilile Isilalelemadida holöbö bolobinisi edefade ameadä, Olomo iliada bolobinisi Siliala sälo. * **5:1:** Yu ilile malada, dawadigi amolia udia

dolöma sála olelesaleada salea sälo. Madiu 13.2, 24.3, Ulugu 4.20 bimalo. * **5:2:** Madiu 4.23-25eage, amase, Madiu 9.35eage sähaleada, Yesueada hamoi nofe äudä hamosa nelola säi dialea. Amolegi ageda, ea udia dolö ilima sála olelesalea nelo. Amase, ageduda, oloi elö elöla difolalo amolige neala wahila digisa nelo. Amo gadola, Madiu 5-7 amo nilia beaseda, Yesuea udia dolöma sála olelesalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie säida, ado nahui dialea. Hobealada, Madiu 8-9gi Yesuea oloi difolalo amoli wahisa nelola sedalu säi amo dialeamelë. Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebegi dëdëi dibe amoligida, ageda go. Yesuea segebidaia fedala salea säi. Ado amoda Hogoli 5-7 amogi dialea.

- ³ Odoaea asigigi helēsēsalea, nīe iso asigi dofea made gabula helēsēsa nefolalebe amolida, obeāgīsa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelē.
- ⁴ Dīisa nefolalebe amolida, obeāgīsa nea. Mida, Godea ili bobasēla aealasi-molōmelē.
- ⁵ Hili nagadaiala aligilo nefolalebe amolida, obeāgīsa nea. Mida, sege dibe amo sulubadela Godea iligali īmolōmelē.
- ⁶ Sīdēa baagosa neebe amoli molōle ödāle gelola hamese amo gadola, mala mogoi hamomolō gelola hamesebe amolida, obeāgīsa nea. Mida, Godea ili neala nobalasisa maademolōmelē.
- ⁷ Odoa ili bobasēla ugila negelo nefolalebe amolida, obeāgīsa nea. Mida, Godea ili bobasēla ugila negemolōmelē.
- ⁸ Asigi gagadelai amolida, obeāgīsa nea. Mida, ilia Gode bimolōmelē.
- ⁹ Daluloīe hamoi hamosa nefolalebe amolida, obeāgīsa nea. Mida, ilima Godeīe malō neala sāmolōmelē.
- ¹⁰ Mala mogoi hamolo amoīe sē naha nefolalebe amolida, obeāgīsa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelē.
- ¹¹ Dilia ne hēgēla mofiasēbegoīe, dolō odoaea dili gagadesēge, sēlasisege, ado nafade elō elōla wāfalī sāsāla dili hololōsege, mala amoli gadoi dilima hamoseda, dili obeāgīsa nea. ¹² Dilia edefademalā obeāgīsa namialo. Mida, selesaia mosōa dilile bidi edefade negei dialea. Dili maadeia, bea sālo dafidi nefolalo amoliage sē amo gadola wāla naha nefolalōmelēla sāla ī.

*Dilida ēbīle yo digalole gadoila sāi
(Maga 9.50, Ulugu 14.34-35)*

¹³ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Udia dolō sulubadelaīe ēbī gadoida, dili nebegomelē. Ēbīe hēdālo amo hogosa heleseda, edoea bu hēdālasimolōi gabu. Ēbī nafade amo gadoida, iso gāwi madela, nagadaia sadia gasegi, udia dolōīe emoea daiasalōmelē. ¹⁴ Udia dolō sege sulubadelagi nefolalebe amolile yo digalo gadoida, dili nebegomelē. Gaamu afādē segebidaia dibe amoda, hagumolōi made dialea. ¹⁵ Amase, afādēa gamali yola sagasilahlāda, falo hawa negelo mademelē. Amala negelo made, aulidaia negesegi, mosō amogi difolalebe amoli yo digaha maadelōmelē. ¹⁶ Amo gadola, dilile yo digalo udia dolōea bimāia, yo digalasimolō dialea. Dilia mala hedabi hamose amo bease amea, ilia dilile Diado selesaia mosōa neebe amoīe ēi gauia adamāiala sāla ī.

Mosese nebegi Ado sāla negei amoīe Yesuea sāla olelei

¹⁷ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Mosese nebegi Ado sāla negei amoge, bea sālo nefolalo amolia mala sāla olelesa nelō amoge, na haila digimolōīe misi gabula helēsēmabio. Na haila digimolōīe made misi. Iliā ado sāla negei amo gausiala digamolōīe ne misi neawe. ¹⁸ Na dilima dofā sāhago. Naga fōige, mu giwige dibe amo gaalu, Mosese nebegi Ado sāla negei dibe amogi ado damui afādēge, dudumu afādēge, dofā made hogosa helemolōmelē. Mala sulubadela ado amogi dēdēla negei amo gausiala digamāia, mala amo diamolōi diamolōmelē. ¹⁹ Amaimo, afādēa mala sāla negei amogi, mala holōfali afādē memalā gabula, damula, amase, odoaeage damumāia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe ami emada, dofā gidogofali neala sāmolōmelē. Amo gadola made, afādēa mala sāla negei amo gadola hamola, odoaeage hamomāia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe ami emada, ilibia edefadela sāmolōmelē.

²⁰ Amai gabugi, na dilima ado afädë säla iahago. Dilia mala mogoi hamolo amoda, mala dawadigi nefolalebe amoliage, Felesi dolö nefolalebe amoliage hamolo amo gadola made, dilia ili baagila awäla made hamosedä, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami dofä made moholömelëla säla i.

Yesuea yöla habobalo amo hamogimolöie ado säi

(Ulugu 12.57-59)

²¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö baagomäia nufuabio. Afädëa amala hamosedä, gudimolö dië bimolömelëla sälo. ²² Amai gaso, na dilima säla iahago. Afädëa ië edoobalä mihaläseda, gudimolö dië bimolömelë. Amase, afädëa ië edooma dida dofea madela nolealeseda, Galisolö dolö neebea ami sigi awäla gudimolömelë. Gasoda, afädëa ië edooma dida nafadefali asigi maade nebegola säsedä, heli segea nulo gobei dibeä ami moholömelë. ²³ Amaimo, dia nelebo imolöie gobela ilo aulidaia negemolö nea, dië didooea dima nelebo afädëgi habobai neala helësëla obëgëseda, ²⁴ hä, nelebo imolö gaui amoda, gobela ilo auli ga made ami negesilahilä, dafidi dië didoo neebea dalumolö mosalo. Dalula asi obëgëlahilä, nelebo imolö negei amo imalo.

²⁵ Ado nii dolö afädëa dibalä gudimolöie awähala säsedä, aso, gudimolö segea ami made besela galala, idiafa ebalädale fodolofali hamogimalo. Gudimolöie sigi awäseda, gudi mogelo dolö neebe amoma di gaula ialahilä, mogelo dolö ameada di dadi gaui amolima ialahilä, di galabaia mosöa ami ifosiloea. ²⁶ Na dima dofä sähago. Amala hamosedä, dia nafade hamoi amoie bidi nelo amo gadola neaha maademäia, galabaia mosöa ifosi neamu, made moholömelëla säla i.

Yesuea udia fa nelöie säi

²⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö fa nimabiola sälo. ²⁸ Amai gaso, na dilima gomalä säla iahago. Dolö afädëa udia siia bealahilä gesami awäseda, udia amo hä asigia fa niimelë. ²⁹ Dië si dafädi goea di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Dië domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Dië domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, heli segea sadia idogomolö amoda, nafade gabugi. ³⁰ Amase, dië naabo dafädi goea di neala digalasiseda, naabo amo damula sadia gamalo. Dië domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Dië domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, heli segea moholö amoda, nafade gabugila säla i.

Yesuea dolöea udia nii fisilöie säi

(Madiu 19.9, Maga 10.11-12, Ulugu 16.18)

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado elö sälo amoda gowe. Dolö afädëa ië udia fisisedä, ea beba dädëlahilä, ië udiama imolö dialeala säi gabio. ³² Amai gaso, na dilima säla iahago. Dolö afädëie udiäea dolö elöbalä mala nafade hamoigi made, ië udia amo fisisedä, ië udia amea dolö fa nimäia fa nimalalasilimelë. Dolö afädëa dolö elöie udia memalä fisi amo neasedä, ameage udia amo fa nimolömelëla säla i.

Yesuea migalä diigila sälöie säi

³³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Migalä diigila ado gelola säla negei amoda, made fisila, Dafidilo Geloima migalä diigila ado gelola

säla negei amoda, hamomalola sälo. ³⁴ Amai gaso, na dilima säla iahago. Migalia diigila ado gelola säla negemabio. Mudaiala säla diigimabio. Mida, mudaiada Godea beaha maadela filo dialeamelë. ³⁵ Naga föigige säla diigimabio. Mida, naga föida Godeie emoea idala filo dialeamelë. Amase, Yalusalemege säla diigimabio. Mida, Yalusalemeda beaha aligilo Gini Edefade neebe amoie gaamumelë. ³⁶ Dihile busa säla, migalia diigila ado gelola säla negemabio. Mida, dia busa hili afädë neala dihi falemolöige, yabumolöige ulimelë. ³⁷ Afädë hamomolö galëda, ü, ailemu sämalö. Ado odoage baala säседа, ado amo baala sälo amolida, mugabe busa nafadefalimadila maasebe amo sähamelëla säla i.

*Dilia hamola obëgëmbiola säi
(Ulugu 6.29-30)*

³⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Afädëa elöie si besela digiseda, ie siige besela digilomelë. Amase, afädëa elöie bese besela digiseda, ie besege besela digilomelëla sälo. ³⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Afädëa dilima nafade hamoseda, dilia bu dabemabio. Afädëa dië ba dafädimadi nufudasada, ba näiadogoge olemalo. ⁴⁰ Afädëa dië fagulo sedi amo gudi mogeloea imalamolöie, dibalä gudimolö sigi awäседа, dië gögi fagulo daia salugalo amo bu baala imalo. ⁴¹ Afädëa gelolafali di dofe afädë mosalaseda, ebalä dofe äudä mosalo.* ⁴² Afädëa nelebo afädë go imola säседа, hä egali imalo. Amase, afädëa hobea iduläie bidi negesagola säседа, auaula baagi imabiola säla i.

*Yesuea ado nii neebe amo boba hamomalola säi
(Ulugu 6.27-28,32-36)*

⁴³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siiba ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Odoa nefolalebe amolibalä boba hamosaleada, dibalä ado nii nefolalebe amolibalä habobala namialola sälo. ⁴⁴ Amai gaso, na dilima gomalä säla iahago. Dilibalä ado nii nefolalebe amolibalä boba hamola, amase, dili neala sälasisa nefolalebe amoli hedabomäia, Godema adolasisa namialo. ⁴⁵ Ameada, dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie malö neala olemolömelë. Mida, eada nafade hamolomage, hedabi hamolomage, ie eso neëlasilo neada, mala mogoi hamolomage, mala mogoi made hamolomage, sege digalasilo nea. ⁴⁶ Dili boba hamolo amolimu boba hamoseda, dilia edo bidi nimolö. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁷ Dilia dilile didoo amolalimamu haeafula aeahaleada, odoada baagila aulole. Udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁸ Amai galëda, dilile Diado selesaia mosöa hedabi mogoifali neebe amo gadola, dilige hedabi mogoifali namialola säla i.

6

Yesuea odoa ugila negeloie mala olelei

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Godeie mala helësëla hamosaleada, udia dolö nefolalebe amolia dili bimäiala, ilile sidaiada made hamomalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea diligali bidi imolö dibe amo imolöi made bimolömelë.

* **54:1** Dofe afädëla säi amoda holöbö Dodomonala Dauba gadolaie säi.

² Amaloea, gumusui nefolalebe amoligali nelebo afädë iaseda, odoa ilile sidaia gugusämäiala gelola uuala säla imabio. Asigi fea negelo nefolalebe amoliada bimäialahilä, gedolo mosöage, idiafage, odoaea ilile ëi gauia adamäia, amala hamolo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ³ Amaimo, dilia afädë gumusui neebe amogali afädë iahaleada, naabo dafädia hamosebegoda, naabo fefeädia made bimäia, ⁴ musügä imalo. Amala iaseda, dilile Diadoea dili hido hídolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

Yesuea Godema adoioie mala olelei
(Uluu 11.2-4)

⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dili nefolalebegoea Godema adosaleada, udia dolö asigi fea negelo nefolalebe amolia hamolo amo gadola made hamomalo. Ilile asigiada, udia dolö odoa nefolalebe amolia bimäialahilä, gedolo mosöage, idi edefade osogoloage, nowela nea Godema adomolömu hamelo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ⁶ Amala hamolo amo gadola made, dilia Godema adomolö neada, dihilile mosö hogoli afädëgi nogila digala idi gala digimalo. Amalahilä, dilile Diado siia bimolöi made neebe amoma adomalo. Amala adoseda, dilile Diadoea dili hido hídolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelë. ⁷ Dilia Godema adosaleada, udia dolö odoa Gode made helësëlo nefolalebe amolia memalä säla dabolo amo gadola sämabio. Amolia sedade olögöla adosebe ameada, Godea nabolöla helësëlo. ⁸ Amalo amo, dilida ili gadoi namiabio. Dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dilile Diadoma aso, adola made neëgi, dafidi eadale dawadigisa maadei neamelë.

⁹ Amaimo, Godema ado gomalä sämalo.

Nilile Naado selesaia mosöa nebego, die ëi amo eleloifali hido elöi namiäia hamesa neawe. ¹⁰ Die Beaha Maadela Sigi Neebe amo misiäiage hamesa neawe. Dia hamesebe amoda, selesaia mosöa nefolalebe amolia hamolo amo gadola, nagadaia nefolalebe niliage hamodelä hamesa neawe. ¹¹ Walioie molö molö amo, walio imalo. ¹² Odoa ilia nilima asiala hamosegi fisilo amo gadola, diage nilia nafade hamoi amoli fisimalo. ¹³ Nili neebeawi fedogola bimolö made negesimalo. Mugabe busa nafadefali neebe amoda, dia neala yolasimalo.

¹⁴ Amaimo, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo fisiseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea dilia asiala hamoi amolige fisimolömelë.

¹⁵ Gasoda, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo made fisiseda, dilile Diadoea dilia asiala hamoi amolige made fisimolömelëla säla i.

Yesuea molö made naala namolöie mala olelei

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Gode helësëla molö made naala neada, udia dolö odoa asigi fea negelo nefolalebe amolia odagi augia idala aligilo amo gadola namiabio. Udia dolö amoliada molö made naha gabula helësëmäia, ilia ilile odagi nigime hëla made aligilo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ¹⁷ Amai gaso, dilia molö made naala, dilile odagi nigime hëlahilä, busagia weli negemalo. ¹⁸ Amala hamomolö amoie mida, udia dolö odoa nefolalebe amolia dili bealahilä, molö made naala nefolalebe amo made helësëmäia, dilile Diado siia bimolöi made neebe ameamu helësëmäia hamolömelë. Amala hamoseda, dilile Diadoea dili hido hídolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

*Nelebo hedabi selesaia mosöa gafedela negeloie mala säi
(Ulugu 12.33-34, 11.34-36, 16.13)*

¹⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia nefolalebeawi, gasiämoëa nũlo dibeawige, asömalö gaisa baasia wige, fa nelo amolia mosö dagabola fa nelo neebee wige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namiabio. ²⁰ Amala hamolo dibeawige, selesaia mosöa gasiämoëa made nũlo dibeawige, asömalö gaisa made baasia amige, fa neloea mosö dagabola made fa neasia amige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namialo. ²¹ Mida, sege die nelegei hedabi dibeawige, die bobahela asigilo amoda amimu diamolömelë.

²² Siida domaloie yo digalo gamali gadoi nea. Dilile si hedabi neëda, dilile domalo sulubadelagi yo digaha maadei namolömelë. ²³ Amase, dilile domalogi yo digalo neebe amo gasimi sagai diëda, gasimi sagai amoda edela gasimi sagalomelë.

²⁴ Afädëa dafidilo äudäie galabaia hamoi gadoi hamolasimolö ulimelë. Ea elö amoma bimolö habobahalea, elö amo boba hamomolömelë. Ma, elö amo hedabola ugila negesaleada, oböla, elö amo memalä gabula helësëmolömelë. Dilia Godeiege, muniiege, helegelaie galabaia hamoi gadoi hamolasimolö ulimelëla säla i.

*Asigia säosäoloie säi
(Ulugu 12.22-31)*

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amoieda na dilima säla iahago. Molöle ödäle edo molödula säla, dili namolö goie asigia säosäola helësëmbio. Amase, fagulo edo salugamolödula säla, domaloiege asigia säosäola helësëmbio. Molö aso, nigia galahilä, udia dolö namolö amoda dafidilo madele. Amase, fagulo aso, nigia galahilä, domaloda dafidilo madele. ²⁶ Haea hagila nawiaha dibe amo bimo. Haea amolida molö hawage sagalo made, molö faige gegedola negelo made, amase, negelo mosöage negelo made. Amalo gasoda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea molö hilima iaha neamelë. Haea amoli holöbö gidogolahilä, udia dolö dili dafidilo nebege madele. ²⁷ Dili neebe gogi nowëa asigia säosäose ameadä, hile nagadaia namolö amo fu holöfalä baalasimolödu. ²⁸ Faguloie asigia säosäola namolö amoda edoie. Mama amoli memalä bäulahilä, gägä negelo amo abeahälä fedaha aligilodula helësëmo. Ila hamoige made hamolo, amase, efëge made nolo neamelë. ²⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Nelebo yafie negelo Solomonoda, ie fagulo hedabifalä salugalo amoda, ilile momadoi hido elöi amo gadoi made nelo. ³⁰ Giisi mamala memalä bäui walio nefolalebe amolida, aiyö dolöea damula nulogi gobelo neamelë. Asigi afädë holöfalä negei nefolalebela dili, Godea giisi mama nefolalebe amolida memalä momadolasilö. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dili nefolalebegoge fagulo gämäia imolö madele. ³¹ Amaimo, nilia molöle ödäle edo molödulage, fagulo edo salugamolödulage säla, dilia asigia säosäola namiabio. ³² Amo gadolada, udia dolö Gode helësëlo made amolia, nelebo amoli gadoi helësësamu aligilo nea. Amalo gaso, dilile Diado selesaia mosöa neebe ameadä, dili nefolalebegoea nelebo amoli nimolöi dibe amoda dawadigi neamelë. ³³ Amaimo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amole, ea dilia hamomäia hamesa neebe amoledale hogosa namialo. Amala hogosa aligiseda, ea nelebo amoli dibe amo sulubadela dilima baala imolömelë. ³⁴ Amai galë, walio neada dilia aiyöie asigia säosäola namiabio. Aiyöieda, segeyo aiyö hi

asigia säosäosa namolö. Segeyo afädëie yöi dibe amoda amoïemu dialeamelëla säla i.

7

Odoaea hamose amo mogesebe amoïe säi (Ulugu 6.37-38,41-42)

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Godea dilia hamosebego mogeloea, odoaea hamosebe amoge made mogemalo. ² Mida, dilia odoaea hamosebe amo beala memelëlo amo gadola, dilia hamosebe amoge beala memelemolömelë. Amase, dilia odoa beala mogelo amo gadola, dili bealage amo gadola wäla mogemolömelë. ³ Amaimo, dia dië didooïe sihidoa gëgelë holöbö diëda melëlo amo, amai dihilë sihidoa i gäi gadoi dibe amo helëšëlo made amoda edoïe. ⁴ Dilia dihilile sihidoa i gäi gadoi dialea wäla, oböla dilile didooma sähalea, Dië sihidoa gëgelë holöbö dibe alogo neahagola abeahäla sämolö gabu. ⁵ Asigi fea negelo nefolalebela dili, dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amodale neadigilahilä, hobeala dilile didooïe sihidoa gëgelë holöbö dibe amo hedabola beala nimolöi bimolömelë.

⁶ Nelebo Godema odala ilo dibe amogi, dilia ügülogali imabio. Amase, dilile bageïe isogi momadoi hedabi amo gadoi helebe näia difolalebe amoli suguagali sadia idogomabio. Amala hamoseda, ilia nelebo amolida emoea daasala obëgëia welahilä, dili emesala nolealela mihimolömelëla säla i.

Ïmola sämolöge, hogomolöge, idi gai dugimola sämolöge (Ulugu 11.9-13, 6.31)

⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ïmola ëdëgësa namialo. Ïmola ëdëgëseada, diligali imolömelë. Hogosa namialo. Hogosa aligiseda, dilia beagolemolömelë. Idi gai dugimola säha namialo. Idi gai dugimola säha aligiseda, dili digamäia idi gai doğa negesimolömelë. ⁸ Mida, udia dolö sulubadelaea imosa neebe amolia nimolömelë. Hogosa neebe amea beagolemolömelë. Amase, idi gai dugimola säha neebe amoma idi gai doğa negesimolömelë. ⁹ Malö eedo nefolalebego, dilile malöea wahalo imola säseada, dili afädëa igi neala imolöle. ¹⁰ Amase, malöea seme imola säseada, dili afädëa dabaea neala imolöle. ¹¹ Amai dihilile dili nafade hamolo nea gaso, dilile malöma hedabi ilo amoda dawa. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dilile Diado selesäia mosöa neebe amea imola säsebe amoma nelebo hedabi imolömelë.

¹² Odoaea mala sulubadela dilima hamomäiala hamelo amo gadola, amase, diliage odoa ilima amo gadola wäla hamomalo. Mida, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia ado säla negei amoge, amolia säi amoïe iso gäwida gomelëla säla i.

Dilida idi doğa negei dedeleigi digamalola säi (Ulugu 13.24)

¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Idi doğa negei dedelei holöfali amogi digamalo. Mida, nafadelo segea aulo idi doğa negeida edefade dialea, amase, idi amoge uahabai dialea. Udia dolö yafieda amogimu awäha nea. ¹⁴ Amai gaso, namolöfali segea aulo idi doğa negeida dedelei holöfali dialea, amase, idige nelebolei dialea. Udia dolö afädë afädëlaeami amo beagolelo neala säla i.

Wäfali bea sälo nefolalebe amolile säi (Ulugu 6.43-44, 13.25-27)

¹⁵ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Wàfalì bea sàlo nefolalebe amoli helèsèla, idihè namialo. Ili sugua sibi aeai gadoi, dili neebee mulo nea gaso, iso asigida nufudaha maadelo ilua ùgùlo gadoi nea. ¹⁶ Ilile gágà negesebe amo dilia bealahilà, wàfalì bea sàlo gabula helèsèmolòmelè. Gufaeo gadoi neebee amomada, gágà hedabi èi gelebi negesege failole. Amase, buudi àyo èfè gadoi amomada àfàeo gágà negesege failole. ¹⁷ Amo gadoi, i hedabi nefolalebe amoli sulubadelaeada gágà hedabi negelo nea gaso, i nafade nefolalebe amoliada gágà nafade negelo nea. ¹⁸ I hedabi nefolalebe amolida, gágà nafade negemolò uli nea, amase, i nafade nefolalebe amolia gágà hedabi negemolò uli nea. ¹⁹ I gágà hedabi made negelo nefolalebe amolida, sagai eedoea sulubadela abalahilà, nulogi sadia galo. ²⁰ Amaimo, ilile gágà negesebe amo dilia bealahilà, golida wàfalì bea sàlo gabula helèsèmolòmelè.

²¹ Sulubadelaea ne wesalea, Dafidilo Geloi-e, Dafidilo Geloi-ela sàha nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami made digamolò. Nìe Naado selesaia mosò a neebee amea hamesebe amo gadola hamosa nefolalebe amolimu digamolòmelè. ²² Godea gudimolò segeyo amo gala, udia dolò yafiea nema sàhalea, Dafidilo Geloi-e, Dafidilo Geloi-e, diè èigila nilia ado bea sàlage, amase, diè èi sàla nilia mugabe fedai nesila digilage, amase, geloi melèlo made gadoi yafiege diè èigila hamosa nelo amodala sàmolòmelè. ²³ Amala sàseda, na ilima sàhalea, Dilida na dofà dawa made. Mala nafade hamolo dili, ne neebeawi made, bahilà afiamola sàmolòmelèla sàla ì.

*Dolò àudàea mosò uliè sài
(Maga 1.22, Ulugu 6.47-49)*

²⁴ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Amaimo, sulubadelaea na ado sàsebeweli nabala bègèla hamosebe amolida, dolò afàdè asigi gàwia igidaia mosò uli amo gadoi nefolalea.* ²⁵ Amala uli nebegi, hà, sege digilage, òdà bèi nedalage, fo guula maalage, mosò amo gelola nidàla asi gaso, made dagaboi. Mida, igau geloidaia uli nelo amea. ²⁶ Amaimo, sulubadelaea na ado sàsebeweli nabala made bègèla hamosebe amolida, dolò afàdè asigi made gàwia òdà bosedàia mosò uli amo gadoi nefolalea. ²⁷ Amala uli nebegi, hà, sege digilage, òdà bèi nedalage, fo guula maalage, mosò amo gelola nidàla awàsebegi, mosò dagabola digala nafademolòì nafadeila sàla ì.

²⁸ Yesuea ado amoli sulubadela sàha maadesebegi, udia dolò yafie negegila nefolalo amolia ea olelei amo nabalahlilà, asigigi fudugisa sefolalo. ²⁹ Mida, ilile mala dawadigi nefolalo amolia sàla olelelo amo gadola made, eada geloi gaulahlilà, geloi hido elòì sàla olelei amogi.

8

*Yesuea dolò gudubu hamoi afàdè wahilasi
(Maga 1.40-45, Ulugu 5.12-16)*

¹ Yesu e segebidaia amila digasebegi, udia dolò yafie nefolalo amoli e bègèla asi. ² Amala awàha nebegi, dolò afàdè gudubu hamoi nelo amo Yesu neebee maalahlilà, emo gumu sasagaia idogola salea sàhalea, Dafidilo

* **7:24:** Giligi adoea dèdèida, igidaia mosò ulila sài. Mida, Isilale iliada igidaia mosò olelo amo helèsèla amala sài. Nìliada igaudaia mosò olelo amo gadola.

Geloi-e, dia ne wahimäiala helësëseda, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi.*
 3 Amala säsebegi, ie naabo mogodigia gala, dolö amo diigisa nea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. Amala säsebegi, dolö gudubu hamoi amo hä fodolofali wahi.* 4 Amala hamolahilä, Yesuea ema sähalea, Dofä asiala elöma säloeo. Gobela ilo dolö neebee ami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahi go udia dolöma olemolöie, Mosesea nelebo odala imalola säla negei dibe amo gadola, nelebo amo odala imalola säla i.

*Yesuea ami sigi aligilo afädëe hamoi hamolasilo wahilasi
 (Uluu 7.1-10)*

5 Amila awälahilä, Yesu e Gabaniama besela galasebegi, Olomo ilile ami hädali afädë beaha aligilo afädë Yesu neebee maalahilä, ema hähäfiläla sähalea, 6 Dafidilo-o, nie hamoi hamolasilo e nie mosöa oloi dialea. Ie naabo emo baagola së edefademalä sëlahilä, fologomolö uli dialeamelëla säla i. 7 Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na e wahilasimolö awähamelëla säi.* 8 Amala säsebegi, ami sigi aligilo amea säla obögësalea, Ai. Dafidilo-o, neda dofea made. Na mosöa di nogila digamolö holöbö dofea made gabugi, dia adoeamu sämäia. Säsedä, nie hamoi hamolasilo amo wahimolö. 9 Nage ami behamu aligilo geloi nefolalebe amoli hawa aligilomelë. Amase, ami dolö odoa nefolalebe amoliage ne hawala aligilomelë. Na afädëma mosöla säsedä, e aulomelë. Amase, elöma misiëla säsedä, e mulomelë. Na nie galabaia hamoi gadoi hamolasiloma gowe hamomola säsedä, amo hamolomelëla säi. 10 Amala säi amo nabala Yesu e edefademalä fudugilahilä, udia dolö e bögëla maaha difolalo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Isilale segea afädëa asigi afädë egowe gadola gelola negei neebee na made meli neawe. 11 Na dilima gowe sähago. Udia dolö yafie sege eso maasidolage, amase, eso digasidolage maala, ilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami Abalahamala Aisagala Yeigabala ilibalä molö gegeedula naha sefolamolömelë. 12 Gasoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amoie malö nefolalebe amoli gasimi sagai dibeami, segea sogobala sadia idogomolömelë.* Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

13 Amala sälahilä, Yesuea ami sigi aligilo amoma sähalea, Hä, mosalo. Dia asigi afädë negei neebee go gadola hamomolömelëla säi. Amala säi amole, ami sigi aligilo amoie hamoi hamolasilo amo hä, wahi.

*Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelo
 (Maga 1.29-34, Uluu 4.38-41)*

14 Yesu e Fidaie mosöa awälahilä, Fidaie esöa hëgi olo oloi dibe meli.
 15 Bealahilä, ea udia amoie naabogi diigisebegi, dafidi hëgi olo dilo amo damulebe, udia amea nowelahilä, Yesu e molö muäia neala i.

* **8:2:** Yu ilile Ado säla negei ameadä, afädë olo amo gadoi gudubu hamoi galëda, eda Godeie siigi nigime baaila sälo. Hä, hi helësësalea, e olo amo hogosa helesa maadeila helësëseda, gobela ilo neebee amo bea aulo. Iia beahaleamelële, oloi wahi galëda, ilia sähalea, Dolö amoda Godeie siigi hä hëimelëla sälo. Gobela ilo 13-14gi bimalo. * **8:3:** Yu ilile ado afädë säla negei amea sähaleada, Dia gudubu hamoi amoma diigisedä, dige Godeie siigi nigime baaila sälo. Amala sälo gasoda, amo gala Yesuie naaboea dolö amoma diigisebegi, hi eda nigime made baai. Eada dolö amoie olo amomu wahilasisa nigime hëi. * **8:7:** Yu ilida dolö fii odoäie mosöada aulo made. Mida, Godeie siigi ilima nigime baalola helësësalea. Abosalo 10.28 bimalo. Amalo gaso, Yesuea amogi fudugila made helësëla, ea Olomo dolöea mosöa awähala säi. * **8:12:** Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amoie malöla säi amolida Isilale udia dolöie säi.

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia mugabe fedai nefolalo amoli Yesu neebee sigi mofiai. Sigi mofiasebegi, Yesuea ado säi ameamu mugabe yafie nesila didigila digi. Amase, udia dolö oloi difolalo amoli sulubadela wahisa maadesa nelo. ¹⁷ Ea amala hamoi amoda, Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

Nilile oloi amo hi neala gaui.

Olo elö elöla nilima baai amoli ea neala gaula asila säi amo dädëla negei dialea.

Aisaea 53.4

*Yesuea e bögëla moholöie mala säi
(Ulugu 9.57-62)*

¹⁸ Udia dolö yafiea e amalela nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Ödä edefade dibe gowe dögëla alogodigogi afiadila säi. ¹⁹ Amala säsebegi, mala dawadigi afädë Yesu neebee maalahilä, ema sähalea, Säla Olelelo-o, di awäsebe go gadola, ne di bögëla maahagola säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Ilua ügülo sefolalebe amolida, naga hagali hawa dilo galea. Amase, haea sefolalebe amolige, dilo mosö galea. Amalo gaso, Dolöie Malö eda busa fugulo negela dilo mosöda, maademelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, bögëla aulo elöea ema nabahalea, Dafidilo-o, na nïe naado dafidi baumulö obögëmalamolö dofealela nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Baagoi difolalebe amolia hilile baagoi baumäia. Dida ne bögëla misiëla säi.

*Yesuea fole ödälema nemoi
(Maga 4.35-41, Ulugu 8.22-25)*

²³ Yesu e ödä duugi awäsebegi, ie bögëla aulo amolige e bögëla asi. ²⁴ Awäha dibegi, oeabo amogi fo edefademalä fodolofali gelola maalahilä, ödä aidagula maala, du dadedelä hamosebe meli. Amasebegi gaso, Yesu e adi elaboi dilo. ²⁵ Adi elaboi dibegi, ie bögëla aulo amolia awälahilä Yesu e didiigisalea, Dafidilo Gelo-i-e, ödäea nili hä nudulä hamosebegi, dia ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, ea säla obögësalea, Asigi holöfali negei nefolalebela dili-e, edogi bedäha dialeala säi. Amala sälahilä e nowela, fole ödälema nemosebegi, hä, dofä gadaeala aumalasi. ²⁷ Dolö amolia fudugilahilä sähalea, Dolö goweda nowë gadoidu. Folea ödäleada ie ado nabelo gabula säi.

*Yesuea dolö äudä mugabe fedai nebegi nesila digi
(Maga 5.1-20, Ulugu 8.26-39)*

²⁸ Hä, oeabo amo dögëla näiadodi awäla, e Gadala segea besela galai. Besela galaha nebegi, baagoi baulo igi äbä difolalebeamadila, dolö äudä mugabe fedai maaha nebegi, Yesuea gausiala digai. Dolö äudä amolea udia dolö nufudala ialalemolöi gabugi, idi amogida udia dolö aulo made. ²⁹ Elea Yesu gausialahilä, gelola üalala sähalea, Godeie malö, dia alima abilia hamomolö misi. Së imolö segeyo fu aso, made besela galaia, alidale hä, së dafidi imolö misilela säi.

³⁰ Amo gaalu, holöbö ga madela amida sugua yafie moosa nefolalo. ³¹ Hä, dolö äudä amolema mugabe fedai amolia Yesuma sähalea, Dia nili nesila digimolö galëda, nili sugua nefolalebe gagowelima nogila fedamolö mosöla sämola säi. ³² Amala säsebegi, ea mugabe amolima mosöla säi. Amala säsebegi, mugabe amolia dolö äudä amole amilahilä, sugua amolima fedai. Fedasebegi, sugua nefolalo amoli sulubadela gau domaladi gelola baluluia digifulahilä, oeabogi digafusebegi, ödäea naha maadei. ³³ Amo bealahilä,

sugua sigi aligilo nefolalo amoli baluluia fisäla asi. Fisäla awäla, gaamugi besela galalahilä, hamoi amo sulubadela säla ialahilä, dolö dafidi mugabe fedai äudä amolege, säla iaha maadei. ³⁴ Säla i amo nabalahlilä, udia dolö gaamugi nefolalo amoli sulubadela Yesu neebee ami afiai. Afiala e bealahilä, ilia ema sähalea, Dida nilile segeawi namolö made. Bahila mosöla säi.

9

*Yesuea dolö afädë fii si wahi
(Maga 2.1-12, Ulugu 5.17-26)*

¹ Yesu e dudaia filahlilä, oeabo dibe amo dögëla obögëlahilä, gaamu hi aligisia ami besela galai.* ² Besela galasebegi, dolö odoaea dolö afädë fii si sulo amo dafudaia gaula misi. Amasebegi, ilile asigi afädë negei amo bealahilä, Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, asigi gelomalo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

³ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amolia asigiamu helësësalea, dolö goweada Gode gagadesa neamelëla helësësa nefolalo. ⁴ Iia amala helësësa nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Mi edoie dilia dilile iso asigigi asigi nafade go helësësa nea. ⁵ Dia nafade hamoi amoli hësa maadella sämolöle ma, nowela nawesa namiëla sämolöle. Ado aabeida abodo. ⁶ Amai gaso, Dolöie Malö amea nagadaiawi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëla digimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säi. Amala sälahilä, ea dolö fii si amoma sähalea, Nowelahlilä, die dafu neala gaula dihi mosöa hä mosöla säi. ⁷ Amala säsebegi, e hä hi mosöa asi. ⁸ Amala hamoi amo bealahilä, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia bedäi. Bedälahilä, ilia Godea geloi hido eloi amo gadoi dolöma i gabulahilä, Godeda dofä edefade gabula säha nefolalo.

*Yesuea Madiu wei
(Maga 2.13-17, Ulugu 5.27-32)*

⁹ Yesu e amila awähalea, dolö afädë, ëida Madiu, eda dagisi muni nelo mosöa ami sebegi meli. Bealahilä, Yesuea ema sähalea, Ne bögëla misiëla säi. Amala säsebegi, Madiu e nowela, Yesu bögëla asi.

¹⁰ Awälahilä, Yesu e mosöa molö naha sebegi, dagisi muni nelo amolige, dolö yafie mala nafade hamolo amolige maala, Yesula, ie bögëla aulo amolalibalä, molö naha sefolalo. ¹¹ Amala naha sefolalebegi, Felesi dolö amolia bealahilä, ie bögëla aulo amolima nabahalea, Dilile säla olelelo goea dagisi muni neloge, mala nafade hamologe, golalibalä molö naha sebegoda edoie la nabi.* ¹² Amala säi amo nabalahlilä Yesuea sähalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda neebea aulo made. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebea aulomelë. ¹³ Afialahlilä ado gowe helësëmalo. Amoda gomalä, Na nelebo nufudala imolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala

säla dëdëla negei dialea.

Hosea 6.6

* **9:1:** Segeyo amo gaalu, sege gaamu Gabaniama amida Yesu e aligilo. * **9:11:** Felesi iliada gowe gadola made hamomolöla säla negeida malei bögëla hamolo. Iia helësësaleada, dolö afädë säla negei amo made bögëla hamoseda, ea Godeie siigi nafade hamoi neala helësëlo. Amase, dolö fii odoa amobalä seëda, amolige Godeie siigi nigime baai neala sälo. Felesi ilia helësësaleamelebe, dolö odoa Olomoie hamoi hamolasila dagisi muni neaha nefolalo amolida, Godeie siigi nigime baai neala helësëlo. Amoie mida, segeyo sulubadelagi amoliada Olomo dolö Gode made helësëlo amolibalä nawesa neë melëlo amogi.

Ne misiweda udia dolö mala mogoi hamolo nefolalebe amoli wemolö misi made. Udia dolö mala nafade hamolo nefolalebe amoli wemolö misimelëla säla i.

*Yesuea molö made naha aligilo amoë säi
(Maga 2.18-22, Ulugu 5.33-39)*

¹⁴ Segeyo amo gaalu, Yoneie bëgëla aulo nefolalo amoli Yesu neebee maalahlä, ema nabahalea, Niliäge, amase, Felesi dolö nefolalebe amoliage, nilia molö made naha aligilo amogi, die bëgëla aulo nefolalebe golia molö made naala, made aligilo goda mida edoëla nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dolö afädëa udia neahalea, dolö udia nelo amoë damelë hi ebalä gedola nea, asigia yöi gadoi neada ifolole. Amalo made gaso, ili neebee amila odoaea e sigi moholö segeyo fu besela gamolömelë. Iliida segeyo amogida, molö made naala namolömelë.

¹⁶ Afädëa fagulo goofogi fagulo gähea nuli baala asogelo made. Amala baala asogeseda, fagulo gähe amo gofo baala asogeï amo edela nulilo. ¹⁷ Amase, afädëa wani ödä gähe dibe amo, i sugua meme gafodoea hamoi goofogi söga salelo mademelë. Amala hamoseda, wani ödä gähe amea sugua meme gafodoea hamoi gofo amo dusulahilä, wani ödä amo awäha maadela, meme gafodoea hamoi i amoge nafademolöi nafademolömelë. Amala hamoloea, wani ödä gähe dibe amoda, meme gafodoea hamoi i gähe amohi gadoigi söga salaseda, helegela hedabi dië melëlola säi.*

*Beaha aligilo afädëe idiwige, udiaea Yesuie fagulogi diigi amoge
(Maga 5.21-43, Ulugu 8.40-56)*

¹⁸ Aso, Yesuea ilima adosa nebegi, beaha aligilo dolö afädë maalahlä, Yesuie emo mia emo gumu sasagala fia idogolahilä sähalea, Nïe nidiwi hädamadefali hame doala asi dialea. Di maala, die naaboea e diigiseda, e wahila galala namolöla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela e awäsebe amo gadola awäsebegi, ie bëgëla aulo amolige e awäsebe amo gadola asi.

²⁰ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i giwilasi heale olo olosamu aligilo amea Yesuie baagido awälahlä, ie fagulo sedade gäi amoë bidigifali diigi. ²¹ Mida, hido asigiamu sähalea, Na ie fagulogimu diigiseda, ne wahimolö gabula helësei. ²² Amala hamosebegi, Yesuea besuia imogola, e bealahilä sähalea, Nïe nidiwi-e, asigi gelomalo. Dihï asigi afädë negei amea, di wahigomelëla säi. Amala säi amole, udia amo wahi.

²³ Amilahlä awäla, Yesu e beaha aligilo dolö amea mosöa nogila digai. Nogila digalahilä, ea beahaleamelebe, fëla gälo dolö odoage, udia dolö yafie gegedola didigaola goba fedaha dibe amoge bealahilä, ²⁴ ea sähalea, Dili mosalo. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säi. Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. ²⁵ Amasebegi, udia dolö nefolalo amoli segea nesila digilahilä, Yesu e ie dilo hogoligi ami nogila digalahilä, udia malö holöbö amoë naabogi nabeleia wesebegi, nowela galai. ²⁶ Yesuea hamoi amo sege amomadi nefolalo amoli sulubadelaëa nabala daidoi.

Yesuea dolö si golai äudäge nafi dofogaige wahilasi

* **9:17:** Yu ilia sugua meme nufudala gafodo amo hololo. Amala hamolahilä, i edefade amogida wani ödä amo gögödëla salelo. Iliia wani ödä gähe amo hedabola gamogamäia, meme gafodo amogi gögödëla negesila, segeyo holöbö sedade aligilo. Amala negesi diëgi, wani ödä amo hi nobala bolela fedalo. Wani ödä gähe amo meme gafodo gofo amogi gögödëla negeseda, sugua meme gafodo i amo dusulömelë.

²⁷ Yesu e amilahilä awäha nebegi, dolö äudä si golai nelo amolea e baagiala bégëla maaha nea, gelola uuala sähalea, Debidüie malö-o, ali bobasëmola säi.*

²⁸ Yesu e awäla mosöa nogila digasebegi, dolö äudä amole e sebea maasebegi, Yesuea dolö äudä amolema nabahalea, Alile si na wahimäiala helësëla, ali asigi afädë negei nealela nabi. Amala nabasebegi, elea säla obëgësalea, Dafidilo-o, äla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea elele siigi diigisalea sähalea, Hali asigi afädë negei neebe gohï gadola hamomolöla säi. ³⁰ Amala sälahilä, elele si amo hedabola fisigäsebegi, Yesuea elema gelolafali sähalea, Go hamoigoda dofä elöma asiala sälolela säi. ³¹ Amala säi gaso, ele awähaleada, Yesuea hamoi amoda, sege amomadi nefolalo amolia nabaha maademäia säla äia awäha nelo.

³² Dolö äudä amole doadigila awäsolo amo gala, hä oböla, odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, ado adomolö uli nelo amo, sigi misi. ³³ Mugabe fedai nelo amo nesila digisebegi, dolö ado maade amea hä, ado adoi. Amala hamosebegi, udia dolö yafie gegedola negegila nefolalo amolia fudugilahilä sähalea, Isilale segeawi go gadola hamose afädë dofä made melëlo neawela säi.

³⁴ Amala säsebegi, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iasebegi, ea mugabe nesila digisa neamelëla säi.*

Yesuea udia dolö amoli sulubadela bobasëi

³⁵ Yesu e gaamu sulubadelagige, sege sulubadelagige, nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla olelela digi, olo elö elöla oloi wahila digi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahila didigila digila nawesa nelo. ³⁶ Ea udia dolö yafie gegedola negegila nefolalebe amoli bealahilä, ili bobasëi. Mida, ili sugua sibi sigi aligilo maadeia, hilido aligilo amo gadola, ilia asigia säosäolage, nalahoï gadolage nefolalo. ³⁷ Amo bealahilä, ea ie bégëla aulo amolima sähalea, Molö bëi yafie hamosalea gaso, molö bëi gegedolasimolöie hamoi hamolo amolida ede made gabumelë. ³⁸ Amai gabugi, sagai eedo hi hamoi hamolo ie sagaigi hamoi hamomolöie fisiga gamäia, dilia ema adosa namialola säla i.

10

Bégëla aulo giwilasi amolile ëi (Maga 3.13-19, Ulugu 6.12-16)

¹ Yesuea ie bégëla aulo giwilasi amoli mofiamolahilä, mugabe fedai nefolalebe amoli nesila digimäiage, olo elö elöla oloi difolalebe amolige, domalo nalafadela nawei amolige, sulubadela wahisa maademäiage, ea ilima geloi i. ² Abosolo giwilasi amolile ëida gowe ili.* Dafidida Saimono, ie ëi elöda Fidala sälo, ie edoo Äduluge, amase, Sebedüie malö Yamesege, ie edoo Yonege. ³ Filibige, Badolomiuge, amase, Domasage, dagisi muni nelo Madiuge, amase, Alibiasaie malö Yamesege, Dadiusige. ⁴ Selodo sosogo Saimonoge, Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge.

* **9:27:** Yu ilia helësësaleada, Godea Afädë Memeleie ie udia dolö sigi obëgëmölöla säi amoda, Debidüie sosogogila moholöla helësëi. Dolö si golai äudä amolea helësësaleage, Yesu eda Isilale dolöea misiäia beaha nelo amo gabula helësëlahilä, elea Debidüie malö-ola säi. * **9:34:** Mugabe sulubadelaie dafidiloda Saidani. * **10:2:** Nilile ado adola abosoloda, säla imolö mosöla säsegi aulo.

*Yesuea dolö giwilasi amoligali hamoi i
(Maga 6.7-13, Ulugu 9.1-6)*

⁵ Yesuea dolö giwilasi amoli hä, mosalola sälahilä, ea ado gomalä säla i.* Dili awähalea, udia dolö fii odoa sebea aulo idigi mosabio. Samelia gaamu difolalebeamadi amogige digamabio. ⁶ Ami made awäla, dilida Isilale udia dolö ili sugua sibi dabadigi gadoi nebea amimu mosalo. ⁷ Awälahilä, ado mala säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dialeamelëla säla imalo. ⁸ Amase, oloi difolalebe amoli wahila digi, hame doala asi difolalebe amoli neala wahila digi, gudubu hamola nawei sefolalebe amoli wahila digi, mugabe fedai sefolalebe amoli nesila didigisa namialo. Walio dilia nelebo nii gaula neebe goda, bidia made, memalä nii amo gadola, memalä imalo. ⁹ Dilia awähaleada, muni gologe, silibage, benige afädë muni salelogi salala, made gaula mosalo. ¹⁰ Amalahilä, idiafa awäla aduge, fagulo elö baalage, emo usililoge, galiamoge, made gaula mosalo. Mida, hamoi hamolo neebe amogalida, molö imolö dialea.

¹¹ Dilia gaamu afädëgige, amase, sege afädëgige awäla besela galasegi, afädëa dili nihilëgila diahala säsebelela bimolö mosalo. Awäha neëgi, diahala säsebe dolö amobalämu diaha nelolahilä, moholö fu besela galasolo amo gala, giso sege amo digila mosalo. ¹² Dili mosö amogi besela galahalea, mosö amoma, neala dalulo dilibalä diamiäiamelëla säla, nočila digamalo. ¹³ Udia dolö mosö amogi sefolalo amolia obeägila dili gauia idaseda, dalulola säla i amo ilibalä diamialamalo. Ila amala made hamoseda, dalulola säla i amo dihilima obëgëmäia nea nimalo. ¹⁴ Mosö afädëgi sefolalebe amoliage, gaamu afädëgi nefolalebe amoliage, dili midilö mofiamola made säla, dilia ado säsebegoge made nabaseda, dilile emogi dao baai amo fëfëla salalahilä, mosalo.* ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Memelela gudimolö segeyo besela galasolo amo gala, Sodomo ilibaläge, Gomola ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, gaamu amogi nefolalebe amolibalä, gelolafali memelela gudimolömelëla säi.

*Neala sälasimolö elö elöla moholömelëla säi
(Maga 13.9-13, Ulugu 12.2-9, 21.12-17)*

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nabuö. Sugua sibifali gadoi ilua ügülo nefolalebea ami na dili mosalahagomelë. Amo helësëla, dilia hamomolö amo hedabola helësëlahilä, sisigosa namialo, amase, asigige gagadelai namialo. ¹⁷ Dolö nefolalebe amoli helësëlahilä, idihë namialo. Dili ilile galisölö amolile naabogi gausimolömelë. Amase, ilile gedolo mosöa amige dili fëgämolömelë. ¹⁸ Dilia ne bëgëla mofiassebegeoie, beaha aligilo gini nefolalebea amige, gamane sigi aligilo nefolalebea amige sigi awäla, dilia meli amoge nabi amoge, ilimage, fii odoa nefolalebe amolimage säla olelemäia sigi moholömelë. ¹⁹ Ila odoa ilile naabogi gausiseda, amogi dilia nilia ado abodo sämolödu, nilia ado abeahäla säla obëgëmolödula asigia säosäola helësëmbio. Säsolo segeyo amo gala, dilia sämolö amo sämäia dilima imolömelë. ²⁰ Mida, amo gala, ado dihili sämolö made. Dilile Diadoie Gesarnia dihilima aligila sälasimolömelë.

* **10:5:** Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, ageduda go. Ea säi amoda ië bëgëla aulo amolia udia dolöma Godeie ado mala säla olelela awäsebea ami nea, gomalä hamomalola säla i. Ado amoda 10.5-42 amogi dialea. * **10:14:** Udia dolö amolia, nilia asiala hamoi gabula helësëmäia, ië bëgëla aulo amolia amala olela hamomalola säi. Maga 6.11, Abosolo 13.51ge bimalo.

²¹ Dolöea ñe edoo amo nufudala baagomäia gaula ñmolömelë. Malö ee-doeage hñle malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ñe eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula ñmolömelë. ²² Nñe ñegi nefolalebego bealahilä, sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelë. ²³ Dili gaamu afädëgi neëgi neala sëlasiseda, fisäla gaamu elögi afiamalo. Na dilima dofä sähago. Dolöie Malö maasolo amo gala, dilia Isilaleie gaamu sulubadelagi hamoi hamomolö difolalebe amoda, dofä made hamosa maademolömelë.

²⁴ Bëgëla aulo neebe amëada, ñe olelelo neebe amoda dabiala aulo made. Amase, galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe amëada, ñe dafidilo neebe amoda dabiala aulo made. ²⁵ Amaimo, bëgëla aulo neebe amëada, ñe olelelo neebe amo gadoi namolö amoda dofea. Amase, galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe amëage, ñe dafidilo neebe amo gadoi namolö amoge dofea. Iliä mosö eedo neebe amoma ëi Belesabulula säседа, * hñle mosöa aligilo amolima ado nafadela sämolö amoda dofä baagila moholö gabula säi.

Godebalämu bedämölö dialea
(Uluu 12.2-7)

²⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia dolö amolibalä bedämabio. Nelebo sulubadela dabela negei difolalebe amolida, ulufadigisa maademolömelë. Amase, nelebo sulubadela musügä negei difolalebe amolige, dawadigisa maademolömelë. ²⁷ Na gasimi sagaia nea säla ñasebewelida, dilia eso neësebea ami nea, säsebewe gadola bu eegela säha namialo. Geleä sëdäwala säi amoda, dilia mosö daiowa nea, uuala säla ñaha namialo. ²⁸ Gesamila made, domalomu baagomäia nufidelo nefolalebe amolibalä bedämabio. Gasoda, domalo gesamila helegela heli segea nafademolö neebe amobalämu bedämalo. ²⁹ Haea nelësa gigiso gadoi äudäda, bidi holöfalä doea afädë gadoia nelo madele. Amai gaso, dilile Diadoea amala made daiäi galëda, haea amoligi afädë made baagomolömelë. ³⁰ Amase, dilile busagia busa hili nebegoge, sulubadela nidesa maadei neagomelë. ³¹ Amaimo, haea gigiso gadoi sefolalebe amolida holöbö gidogolahilä, dilida abulümi hamoi nebego bedämabiola säi.

Gelesoie neawela sämolöge, Gelesoma baagi ñmolöge
(Uluu 12.8-9)

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa udia dolö sefolalebe amolile siigi nea, neda Gelesoie neawela säla ulufadigiseda, amase, nage nñe Naado selesaia mosöa neebe amoie siigi, amo gadola wäla sämolömelë. ³³ Amaimo, afädëa udia dolö sefolalebe amolile sidaia, neda e sosogo mademelëla säседа, nage nñe Naado selesaia mosöa neebe amoie sidaia, dolö amoge ne sosogo mademelëla sämolömelëla säi.

Udia dolöea Yesu boba hamomolö
(Uluu 12.51-53, 14.26-27)

³⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada na sege sulubadelagi dalulo ñmolöie gaula misi gabula helësëmabio. Dalulo ñmolöie gaula misi made, nada nudulo helebe gaula misimelë. ³⁵ Na mogemolö misi amoda gomalä, malöea ñe eedobaläge, idiwia ñe emebaläge, amase, malö udiaea egoamebaläge.

* **10:25:** Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

³⁶ Dolöie ado niida, hile mosöa aligilo amoli namolömelë. *Maiga 7.6*

³⁷ Afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie eedole emele boba edefade hamoseda, eda ne sosogo namolö dofea mademelë. Amase, afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie malö boba edefade hamoseda, eege ne sosogo namolöda dofea mademelë. ³⁸ Amase, afädëa hile i fügäi neala gaula, ne bëgëla made maaseda, amoge ne sosogo namolöda dofea mademelë.* ³⁹ Afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësëседа, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla fisiseda, ea ie namolö amo gaula namolömelëla säi.

Udia dolöea Geleso sosogo ugila negeseda, bidi nimolö (Maga 9.41)

⁴⁰ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa dilima, nihiligila namolö mofiamola säsedä, nege ebalä namolö misiëla sähagomelë. Amase, afädëa nema, haligila namolö misiëla säsedä, ne fisiga welo amoge ebalä namolö misiëla sähagomelë. ⁴¹ Amaimo, afädëa goweda bea sälo gabula helësëlahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, bea säloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. Amase, afädëa goweda dolö mala mogoi hamolo neebe gabula bealahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, dolö mala mogoi hamoloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. ⁴² Dolö afädëa nïe bëgëla aulo holöbö gidogo neebe amo, nïe bëgëla aulo gabula helësëlahilä, amogali gögï ödämu osala iaseda, na dilima dofä sähago, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla sähagola säla i.

11

Ödäqi gelo Yonea ie bëgëla aulo amoli Yesu neebee mosaloi (Ulugu 7.18-35)

¹ Yesuea ie bëgëla aulo giwilasi amolima säla olelela wagalahilä, amila awäla, ilile gaamu difolalebe amoligi nawesa nea, udia dolö ilima ado mala säla iadigi, säla olelela digisa namolö asi.

² Yone e galabaia mosöa nea, Gelesoea hamoi hamosa neamelëla säi amo nabalahlilä, Yonea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Yesuma ado gomalä nabalö mosalola säi. Amala säsebegi, ili Yesu neebee awälahlilä, ³ ema nabahalea, Afädë moholömelëla säi amoda dile, ma, nilia elö beaha namolöledula nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dili obëgëlahilä, ado nabi amoge, siia meli amoge, Yonema säla imalo. Sähhaleada, ⁵ Si golai nefolalo amolige, siia beaha maadela, emo nafadei sefolalo amolige, emesala nawela, amase, gudubu hamoi sefolalo amolige, wahisa maadela, gëhe gai sefolalo amolige, hä, nabaha maadela, baagoi difolalo amolige, nowelasisa maadela, amalahlilä, udia dolö busadäoi nefolalebe amolima Ado Mala Hedabi säla iaha neebeola sämalö.* ⁶ Udia dolöea ne bealahilä, ilile asigi afädë negei amo made digasebe amoliada, obeägisa neamelëlage säla imolö mosalola säla i.

⁷ Amala säsebegi, dolö misi amoli awëse amo gaalu, Yesuea udia dolö gegedola nefolalo amolima Yoneie helësëla sähalea, Sege nafadeia udia dolö

* **10:38:** Amo gaalu, Olomo iliada fii odoaeage, amase, memalä hamoi hamolasilo nefolalo amoliage nafade hamosegi nufulö galëda, iliada ili i fügäigimu baala negelo. Iliada dolö i fügäigi baala negemolö amohi, sege e baala negemolöia ami i fügäi amo gaula mosalola. Yesuea i fügäi neala gaula aulola säi amoda ado besula sähalea, Udia dolö dofä e bëgëla aulo neebe amoliada, baagomolömadi namolö gabula helësëmäia säi.

* **11:5:** Godea Isilale udia dolö ugila negemolöie nelebo amo gadola hamomolömelëla Aisaeaea bea säla negei. Aisaea 35.1-7, 61.1-4 bimalo.

aligilo made dibeami afiaimoda, dilia edo bimolö afiai. Dili afiaimoda giisi sedade foea fologosebe amo bimolö afiaile. ⁸ Amai made galëda, dili afiaimoda edo bimolö afiai. Dolöea fagulo hedabifalimu salugai neebe amo bimolö afiaile. Nabuö. Fagulo hedabifali amo gadoi salugalo amolida beaha aligilo ginia mosöa dilo neamelë. ⁹ Dili afiaimoda edo bimolö afiai. Bea sälo afädë neebe amo bimolö afiaile. Ä, amomelë. Amai galëda, na hä dilima sähago. Bea sälo ameada, bea sälo odoa baagila asi neamelë. ¹⁰ İe helësëla, gomalä dëdëla negei dialea.

Nabuö. Nie ado säla ilo amo, die dafidila mosalamolömelë. Di e baagia emesala nawemolöie, ea die idi fodolasimolömelëla säla dëdëla negei dialea. ¹¹ Na dilima dofä sähago. Udiaea neegela ägüi amoli sulubadelagida, afädë ödägi gelo Yone neebe amo gadoi maade, ilida holöbö gidogo. Amai gaso, dolö afädë Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebeami holöbö gidogofali neebe ameada, Yone baagila asi neamelë. ¹² Ödägi gelo Yoneami hä gäwila mala säla İaha neloa amila maala, hä, walio wegida, odoaea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amogi ilile geloia digaha nea, amase, dolö nefolalebe amolile geloia gausa nea.* ¹³ Amaimo, bea sälo sulubadela nefolalo amoliage, amase, Mosesea Ado säla negei ameage, bea säsäla maaha nelolahilä, Yone neebeami besela galai. ¹⁴ Amaimo, dilia nabala asigi afädë negemolö galëda, Elaia moholömelëla säla dëdëla negei amoda, Yone e gabumelë. ¹⁵ Afädë gëhe galea galëda, hä nabalö dialea.

¹⁶ Udia dolö walio neebe weli ado abodo gadoima oodo beala sämolödu. İlida malësäea magai gaamugi salea, malësä odoama uuala säia gala sähalea, ¹⁷ Nilia dilile häidama dülasilebeda, dilia gosala made aligisio.

Amase, nilia oböla dilile bobasëi gë udälasilebege, amogige dilia bobasëla diila made nelomelëla sälo amo gadoia ili nea. ¹⁸ Amaimo, Yone e maala neada, molö made naalage, wani ödäge made naala nebegi, ilia eda mugabe fedai neala sälomelë. ¹⁹ Amalahilä, Dolöie Malö amo maala neada, ea molöge wani ödäge naha nebegi, ilia sähalea, Dolö neebe goweada molöge badoia nulo, wani ödäge edefade nulo nea. Amaimo, e dagisi muni neloge, amase, mala nafade hamolo nefolalebe amolibaläge damelë hamola aligilo neebe gowe bimola sälomelë. Amalo gaso, Godeie asigi falagasei ulufadigisebe ameada dofä dibe amo ulufadigimolömelëla säla İ.

*Gaamu odoagi udia dolöea asigi afädë negela made nelo
(Ulugu 10.13-15)*

²⁰ Yesuea gaamu odoagi nea geloi melëlo made gadoi yafie hamoi gaso, udia dolö ami nefolalo amolia asigi besula made nelo. Amala hamosebegi, Yesuea ilima nemola sähalea, ²¹ Gaamu Golasini udia dolö dili, asigii gabu. Amase, Bedesaida udia dolö dilige, asigii gabu. Mida, dili nefolalebeami geloi melëlo made gadoi hamoi amo gadola, gaamu Daia Saidonolemadi dafidi hamoi galebeda, ilia siiba asigi besula, nafade edefade hamoi amoie ulufala, hewai fagulo salugalahlilä, nisibu uii filabio. ²² Amalabio gaso, na dilima säla İahago. Memelela gudimolö segeyo besela galasolo amo gala, Daia ilibaläge Saidono ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made,

* **11:12:** Damo gowegi dibe amoda Giligi adoea ulufala fädäla made säi. Be, dolö odoaea helësäsaleada, Yesuea säi amoda sosogo odoa ilia Olomo ilibalä nudulahilä fisigämölö gabu. Nelebo amala hamose ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo nagadaia digamäia, Gode hi idi hamogimolö gabula helësëi.

dofä baagila awäla, dilibalä gelolafali memelela gudimolömelë. ²³ Amase, Gabaniama dilige, Godea dili gauia adogola selesaia mosöa fedamolöla helësésale. Ai, dilida heli segea nedala digamolömelë. Dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo Sodomo ami dafidi hamoi galebeda, Sodomo gaamu amoda aso, walio diëgi amalabio. ²⁴ Amalabio gaso, na dilima säla iahago. Memelela gudimolö segeyo besela galasolo amo gala, Sodomo ilibalä memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafali memelela gudimolömelëla säla i.

*Yesuea dili ne neebee hele namolö mofiamola säi
(Ulugu 10.21-22)*

²⁵ Segeyo amo gala, Yesuea sähalea, Mudaiaiege, nagadaiaiege Dafidilo Geloi Naado-o, na die ëi gauia adaha. Mida, asigi falagasei nefolalebe amolimage, nagadaia mala dawadigi nefolalebe amolimage, dia musügä negelahilä, oböla, malësä gadoi nefolalebe amolima nelebo amoli ulufala olei amogi. ²⁶ Ae, nie Naado. Dihä hamomolö helësëi amo gadola, amala hamoi gabumelë.

²⁷ Nie Naadoea nelebo sulubadela nema gausimelë. Afädëa Malö eda gowe neala dawadigi mademelë. Naadoea hïdomu dawadigi nea. Amase, afädëa Naado eda gowe neala dawadigi mademelë. Malö eamu hïdo dawadigi nea. Amase, Malöea ië Eedo olemolö helësësebe amolima olesegi, iliage e gowe gabula dawadigisa neamelë.

²⁸ Sulubadelaea nelebo yöi dibe amo baagi säla gaula nefolalebela dili-e, ne neebee mofiamo. Mofiaseda, na diligali hele fimolö amo imolömelë. ²⁹ Sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamolöie muugia i damui negela begelo amo gadola, dilia nie ado hawala nema dawa nimalo. Mida, na dolö odoama hame negela, nihä nagadaialo mala hamolo. Ameada, dili hele namolö beagolemolömelë. ³⁰ Amala hamomolö amoie mida, nie i damui negela begelo amoda häuai made, aabei dialea, amase, nelebo dihili neala gaumäia na imolö amoda yöi made, hageai dialeala säla i.

12

*Segeyo Sabadagi hamoi made hamolo amoie Yesuea ado säi
(Maga 2.23-28, Ulugu 6.1-5)*

¹ Holöbö ede made nelolahilä, segeyo Sabada gafegi Yesu e eladi gadoi ëi widi sagai mogogi awäha nelo. Awäha nea, ië bögëla aulo amoli sidëa baagosebegi, widi amoie gägä amo faila nana awäha nelo.* ² Amala hamosebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä ema sähalea, Segeyo Sabada gafegi made hamomalai amoda, die bögëla aulo golia hamosa neebe gowe bimola säi.* ³ Amala säsebegi, ea ilima säla obögësalea, Debidige, ië dolö odoa amolalia sidëa baagosalea, Debidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale. ⁴ Debidi e Godeie balai mosöa nogila digalahilä, beledi Godegali odala i dibe amo nealahilä, hï eege, ië dolö odoa amoliage mai. Amala hamoi amoda,

* **12:1:** Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ëi gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hï e hele sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daia. Segeyo Sabada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obögëi 20.8-11ge bimalo. * **12:2:** Yu ilile Ado säla negei ameadä, segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo madela säla dofogala negei dilo. Hamoi amo gadoi hamomolöie Ado säla negei amea sähaleada, Bëi faila negelo amogi ilia made hamomolöla säla dofogai dilo. Sigi Obögëi 34.21 bimalo. Amala säla negei dilo amo Yesuie bögëla aulo amolia damui.

mala sāla negei ameadā beledi amoda gobela ilo nefolalebe amoliamu nūlo, odoaeada nūlo made. ⁵ Amase, segeyo Sabadagi gobela ilo amolia Godeie mosō ami nefolalea segeyo Sabadaie mala damusa aligilo gaso, ilia asiala made hamolo. Mosese nebegi Ado sāla negei dibe amogi, dilia ado amo gadoi made meli neale. ⁶ Na dilima sāla iahago. Nelebo afādē walio guwi dibe amoda Godeie mosō amo baagila asi neamelē. ⁷ Bebāgi sāla dēdēla negei dibe amogi afādēda gowe.

Na nelebo nufudala imolō hamela made, bobasēla ugila negemolō amo hamesala

sāla dēdēla negei dialea.

Hosea 6.6

Amaimo, ado amoie mi gowe gadoila helēsēi galebeda, dilia udia dolōea asiala made hamoi nefolalebe amolima, dilia asiala hamoi gabumelēla made sālo aligilabiomelē. ⁸ Amoieda Dolōie Malō amo hī eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala sāla i.

*Segeyo Sabadagi Yesuea dolō afādēie naabo nafadei wahilasi
(Maga 3.1-6, Ulugu 6.6-11)*

⁹ Amila awālahilā, Yesu e ilile gedolo mosō afādē neebee ami nogila digai.

¹⁰ Mosō isogi ami dolō naabo nafadei afādē maala sulo. Dolō odoa nefolalo amolia Yesuma dia nafade hamoila sādelālahilā, ilia ema nabahalea, Segeyo Sabada gafegi neala wahilasimolōda dofeale, ma, dofea madelela nabi.

¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Diligi dolō afādēie sugua sibi afādē Sabada segeyo gafegi dōgōigi digai diēda, sugua sibi eedoea made sogobala fisiga adamolōie. ¹² Sugua sibida holōbō gidogolahilā, dolōda dafidilo eedefade neebe amo beasebele. Amai ameadā, segeyo Sabadagi

hedabi hamomolōda dofeala sāi. ¹³ Amala sālahilā, ea dolō amoma sāhalea, Die naabo mogodigimola sāi. Dolō amea naabo mogodigia gasebegi, bu hedabola obēgēlahilā, naabo nāiādo hedabi amo hī gadoi wāla hedaboi meli.

¹⁴ Amala hamosebegi, Felesi dolō amoli segea doadigila awālahilā, Yesu nufulō abilia hamomolōdula didiāha dilo.*

Yesu eda Godeie hamoi hamolasilo nea

¹⁵ Yesuea ilia e nufulō didiāha dibe amo helēsēlahilā, sege amo digila asi. Digila awāsebegi, udia dolō yafie nefolalo amolige e awāse amo gadola mofiasēbegi, ea udia dolō oloi amoli sulubadela neala wahisa maadei. ¹⁶ Ea ilima sāhalea, Neda gowe gabiola odoama sāla imabiola sāla iaha nelo. ¹⁷ Bea sālo Aisaeaea bea sāla negei amo gausiala digamāia, ea amala hamoi.

¹⁸ Nie hamoi hamolasilo na memelei amo hā neebe gowemelē. Na ema boba hamolahilā, obeāgisa neawe. Na nie Gesami ema namolō mosōla sāmolōmelē. Ea, na mememolō amo gowe gadoi galeamelēla sāla, udia dolō sege elō elōlāgi sefolalebe amoli sulubadelama sāla iaha namolōmelē.

¹⁹ Eada gēgēsadialage, uualage made sāmolōmelē. Amase, idiafage afādēa ea ado sāse made nabolōmelē.

²⁰ Eada fise dagabomolōie wābēala digasebe amoge ea made dagabomolōmelē. Eada gele wai uliligi neebe amoda made usila digimolōmelē. Hamoi hamola mogola hamomolō amo baagila mosāia, eada mogola hahamogisamu namolōmelē.

* **12:14:** Felesi dolō ilia helēsēsaleda, oloi wahisebeweda hamoi hamolo gadoila helēsēi. Amahaleada, ea segeyo Sabadagi oloi made wahimāiala dofogai. Amogida, Felesi ilia ema habobalahilā, Yesu e nufulōie idi hogosa nelo amo. Ulugu 13.14ge, Yone 5.16-18ge bimalo.

21 Ìe èi helèsèlahilà, udia dolò fii elò elòla nefolalebe amolia sisiläfüla beaha nefolamolömelëla säla dödëla negei dialea.

Aisaea 42.1-4

Ìlia sähalea, Yesuea Belesabulubalä nea hamosa neala säi (Maga 3.20-30, Ulugu 11.14-23, 12.10)

22 Segeyo amo gala odoaea dolò afädëma mugabe fedalahilà, si nafadela ado adomolò uli nelo amo, Yesu neebea sigi misi. Sigi maasebegi, Yesuea dolò amo wahilasila, hä, ado maade amea siia beala ado adoi. 23 Amasebegi, udia dolò yafie gegedoi nefolalo amoli fudugilahilà sähalea, Wae! Egoweda Debidüie malöledula säi.*

24 Amala säi amo nabalahlilà, Felesi dolò nefolalo amolia sähalea, Dolò goea mugabe fedai nesila digisebegoda, mugabeie dafidilo nea Belesabuluea geloi ì ameamu nesisebela säi. 25 Amala helèsësebe amo Yesuea bealahilà ilima sähalea, Gädili afädëa hilimu moge mogela nuduseda, amoda nafademolömelë. Amo gadolamu, gaamu afädëge mosò afädëge hilimu moge mogela nuduseda, amoleda made namolömelë. 26 Amaimo, Saidania Saidani nesila digilo galebeda, hibalä moge mogela aligilabio. Amala aligiseda, ea beaha maadela sigi neebe amo abeahäla namolödu. 27 Na Belesabulüie geloiya mugabe fedai nesila digilo galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amolia nowëie geloiya nesila digilo. Amai galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amoliada dilile gudi mogelo namolömelë. 28 Gasoda, na Godeie Gesamiie geloiya mugabe fedai nesila digisa galëda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo hä dili neebea besela galai dialeamelë.

29 Amase elöda, afädëa dolò geloiie nelegei fa nimolò helèsësedä, dolò geloi neebe amodale dafidi made nafodola negesisedä, dolò amoie mosöa digala, ìe nelegei dibe amoligi abeahäla fa nimolödu. Dafidi amala nafodola negesilahilà, hobeala ìe mosöa nelegei difolalebe amo fa neaha maademolöi bimolömelë.

30 Afädë e nebalä made nea galëda, hü nebalä ado nii nea. Amase, afädëa nebalä made gedolasedä, ea dusula afiaha maademäia nesila digisamelë.

31 Amaimo, na dilima säla ìahago. Udia dolöea nafade hamoi amoge, gagadei amoge, sulubadela hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami gagadeseda, amoda made hëla fisimolömelë. 32 Afädëa Dolöie Malö e ado nafadela gagadela säsedä, amo hëla fisimolömelë. Gasoda, afädëa Eleloi Gesami e gagadela säsedä, amo walioge, hobealage made hëla fisimolömelëla säi.

Ìia gägä negelo (Ulugu 6.43-45)

33 Aso, Yesuea säi amo, uda negela made, sähamu neamu sähalea, Dilia ì afädë hedabi neebela helèsësedä, ìe gägäge hedabila helèsëmalo. Be, dilia ì afädë nafade neebela helèsësedä, ìe gägäge nafadela helèsëmalo. Ì afädëa gägä negesebe amo bealahilà, ì gowe gadoi neebela helèsëlomelë. 34 Dilida baagolo nubaie malò nebegeo. Dihili dili nafade nea, ado hedabida abilia sämolò gabu. Iso asigigi nobala adugasebe amo gadoi nafi idigila säla ulufadigilo. 35 Afädë hedabi neebe ameada hüle iso asigigila hedabi dibe amo gadoi ulufadigilo nea. Amase, afädë nafade neebe ameage hüle iso asigigila nafade dibe amo gadoi ulufadigilo nea. 36 Na dilima sähago. Memelela gudimolò segeyo besela galasolo amo gala, udia dolöea ado memalä galone made säi amoda, mi edoie

* 12:23: Madiu 9.27 bimalo.

säila säla obëgëmolömelë. ³⁷ Mida, dihi ado säi ameamu, dihi mogoi neala sämolömelë. Amase, dihi ado säi ameamu, dihi asiala hamoila sämolömelëla Yesuea säi.

*Dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi
(Maga 8.11-12, Ulugu 11.29-32)*

³⁸ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amoliage, Felesi dolö odoa nefolalo amoliage Yesuma sähalea, Säla Olelelo-o, dia dolöea hamomolöi made gadoi afädë nilia melëdelä hamomola säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë bea sälo Yonama hamoi amomu ilima olemolömelë. ⁴⁰ Yona e seme edefade afädëie isogi segeyo ohodoa gasi ohodoala dilo amo gadola, amase, Dolöie Malö amoge segeyo ohodoa gasi ohodoala naga hawa diamolömelë.*

⁴¹ Memelela gudimolö segeyo besela galasolo amo gala, Niniba udia dolöea walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, ilia Yonaea Godeie ado mala säla i amo nabalahlilä, asigi besusa maadei amea. Amaimo, walio gui nebege eda Yona nelo amo gadoi made, baagila asi neamelë. ⁴² Memelela gudisolo amo gala, gädili Siba udia dolö beaha aligilo gini udia amea nowela aligilahilä, walio nefolalebe welibalä, dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, udia amea Solomono asigi falagasei neebe amoie ado nabulöie, wagadi made hile segeala naba misimelë. Gaso, nabuö. Afädë walio gui nebege eda, Solomono nelo amo gadoi made, baagila asi neamelëla säi.

*Mugabe afädë bu obëgëi
(Ulugu 11.24-26)*

⁴³ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Dolö afädëma mugabe fedai amo doadigila awäседа, mugabe amo sege falaia awälahlilä, e hele fimolöie sege hogosa nea, afädë made beagolelomele. ⁴⁴ Made beagolelahilä, hidomu sähalea, Mosö digila misia ami obëgëmolöla sälomele. Awäla mosöa besela galala beahamelële, mosö badumu, gëgelë doala, nelebo sulubadela hedabola negesi diëgi beagolelomele. ⁴⁵ Bea negesiä, bu doadigila awälahlilä, hi eda holöbö hedabilahlilä, mugabe gifalädahlia nafadefali nafade nefolalo amoli ea sigi obëgëla ebalä awäla nogila digalahilä, mosö amogi aligilo. Amaimo, dolö amo dafidi nafade nelo amo baagila, hobealada nafadefali aligilomele.

Walio udia dolö nafademu hamosa nefolalebe gowe ilimage amo gadoi wäla hamomolömelëla säi.

*Yesuie eme edoolalida nowë
(Maga 3.31-35, Ulugu 8.19-21)*

⁴⁶ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima adosa nebegimu, ie eme edoolali segea nea, ebalä ado adomolöie maala nefolalo. ⁴⁷ Amala nefolalebegi, afädëa ema sähalea, Die dieme didoola ilia dibalä ado adomolöie segea godogoi misi nefolalebela säi.* ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nie nemedä abodo, nie nedoolalida nowë gabula säi. ⁴⁹ Amala

* **12:40:** Yona 1.17 bimalo. * **12:47:** Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo goweda Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 3.32gi amoge, Ulugu 8.20gigë dibe amolebalä gaalumäiaie dëdëila helësëi.

sälahlilä, ea ie bēgēla aulo amolima naabo sōgōdigila sähalea, Nie neme ne-doolalida nefolalebe gowe ilimelē. ⁵⁰ Mida, udia dolōea nie Naado selesaia mosōa neebe amea hamese amo gadola hamosa nefolalebe amolida nie nedooge, nie nalifige, nie nemege, amoli nefolaleamelēla sāi.

13

*Yesuea ado besula, molō gāgā fēfēila sāi
(Maga 4.1-9, Ulugu 8.4-8)*

¹ Segeyo amo galamu, Yesu e mumusogila segea doadigila fedalahilä, oeabo edefade dibe amoie agesua sulo. ² Sebegi, udia dolō yafie mafula gegedolahilä, e sebe amo nogōla amalei. Nogōla amalelebe, eda ödä dudaia fila fedala sulo. Sebegi, udia dolō gegedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ³ Yesu e amala salea, ea ado besula mala yafie säla iahalea, Dolō afädēa gāgā sagaido fēfēla aliligi asimelē.* ⁴ Fēfēla aliligi awāha nebegi, gāgā odoa amo idiafa daala negei dibegi, haea maalahilä neala naha maadei. ⁵ Gāgā odoa amo igidaia naga abelēi dibeaa daala negelahilä, fodolofali duulu fedala bäui ⁶ gaso, eso neēla galasebegi, difi moholō ulisalea, bausosa maadei. ⁷ Amase, gāgā odoa amo efē äyo gāgāi neebea daala negesebegi, efē äyo gāgāi amo bāulahilä, widi duulu fedasebe amo dabiala yau hai nelo. ⁸ Gāgā odoa naga hedabi dibeaa ami daala negei amo bāulahilä gāgā negeimelē. Odoaea hädali afädē negei. Odoaea nabūlasi gafeia negei. Amase, odoaea nabūlasi ohodoa negeimelē.

⁹ Afädē gēhe galea galēda, hä nabulō dialeala sāi.

*Yesuea edo helēsēla ado besula sāmōlō mi dibegi sāi
(Maga 4.10-12, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuie bēgēla aulo amolia e sebea maalahilä nabahalea, Dia udia dolōma ado besulamu säla iaha nebegoda, edoie amahala nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obēgēsalea, Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie helēsēmolōda, dafidida, odoa ulufadigi made, musūgā negei dilo amo, odoa ilima made i. Dilima imelē. ¹² Amoieda, afädēa nelebo afädē gaula neebe amomada, odoa baala iasegi, yafie gaula namolōmelē. Amase, afädēa nelebo afädē made gaula neebe amomada, holōfalimelē gaula neebe amoda hailsa nimolōmelē. ¹³ Na odoa ilima ado besula säla ilo amoie mida, ilia beaha gaso, made bease amoiege, nabaha gaso, made nabala helēsēse amoiege amala sälo. ¹⁴ Amaimo, Aisaeaea bea säla negei ilima gausiala digasebe amoda gowe.

Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helēsēmolōmelē. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemolōmelē.

¹⁵ Amoie mida, udia dolō amolile asigi dofogai nea. Ili gēhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Ili siia beala, gēhea nabala, asigia helēsēla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola säla dēdēla negei dialea. *Aisaea 6.9-10*

¹⁶ Amai gaso, dilia obeägisa nea. Mida, dilile siia beala, amase, gēheage hä nabahagomelē. ¹⁷ Amai na dilima dofä sähago. Siiba bea sälo yafieage, amase, asigi mogoi nefolalo yafieage, dilia beasego gadola wäla edefademalä

* **13:3:** Madiugi Yesuea ado sedadela bia sāi dēdēi amo gadola, osoda dēdēida go. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala sähaleada, ado besulamu malei säha nelo. Ado amoda 13.3-52 amogi dialea.

bimolö helësëlahilä gaso, made meli nefolalo. Dilia nabasego gadola wäla edefademalä nabolö helësëlahilä gaso, made nabi nefolalola säi.

*Ado besula säi amoie mi fädäla säi
(Maga 4.13-20, Ulugu 8.11-15)*

¹⁸ Yesuea amo sälahilä sähalea, Amai galëda, gägä fëfëlo amoie ado besula säi amo nabuö.

¹⁹ Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado mala afädëa nabala fädäla made helësëseada, mugabe busa nafadefali maalahilä, ado mala ie asigigi fëfëi amo fedela neala gaula aulomelë. Eda molö gägä idiafa daala negei amo gadoi nea. ²⁰ Molö gägä igidaia naga abelëi diba daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala aabela obeägila neala gaulomelë. ²¹ Amalahilä gaso, e difi made awäla sedade made aligilomelë. Ea ado mala neala gaui amoie yöi beasege, amase, odoaea e neala sëlasisege, ea fodolofali digila aulomelë. ²² Molö gägä äyo gägäi ëfë neebea daala negei amo gadoida, afädëa ado nabaha nea gaso, nagadaia namolö amo säosäola helësëmolöge, nelegei yafie dibe amo asigia negesa maademolöge, amea ea ado mala nabi amo dabiala yau hahalea, gägä made negelo nea. ²³ Molö gägä naga hedabi diba daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala helësëlomelë. Ea gägä hedabola negelomelë, hädali afädëge, nabülasi gafeiage, amase, nabülasi ohodoage negela digisa aligilo neala säi.

Ado besula giisi nafade afädëe säi

²⁴ Yesuea udia dolöma aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hile sagaia eladi gadoi ëi widiie gägä hedabi amo fëfëla sadia gogoi. ²⁵ Amala hamoi gaso, ili sulubadela adi elaboi difolalebegi, ie ado nii dolö maalahilä, widi gägä sadia gogoi diba ami gägä nafade widi gadoi sadia gogola negesila moholöi asi. ²⁶ Widi baulahilä, gägä negesebe amo gaalu, giisi nafade widi gadoi amoge gedola bäui neebe meli. ²⁷ Sagai eedoie hamoi hamolasilo amolia e neebea awälahilä, ema säla iahalea, Dafidilo, dia sagaia widi gägä hedabimu hadia gogoi walebelei gaso, giisi nafade bäui neebe amoda abododila maala bäui neadu. ²⁸ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Goda ado nii afädëa sagai gabula säi. Amala säsebegi, hamoi hamolasilo amolia ema nabahalea, Nilia awälahilä giisi nafade amoli besela digidulela nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Giisi nafade amo walio besela digisegi, widi hi ela beselaloea. ³⁰ Faimolö fu besela galamäia, helegela amala gagedola fedamäia amilasimalo. Amala fisigisilahilä, hobeala faimolö dolö amolima sähalea, Giisi nafade amoli dafidi beselala, gobemolöie dobossa maadelahilä, hobeala widi hi e damula gagedola negelalahilä, nie molö negelo mosöa ami negemalola sämolömelëla säila säi.

*Ado besula masada gägäiege yidiiege säi
(Maga 4.30-32, Ulugu 13.18-21)*

³¹ Yesuea udia dolöma ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa masada gägä gaula awälahilä, hi sagaia sagai. ³² Gägä amoda holöfalifalimelë. Bäuseda, dägöala hawa hëhela odoa sagai dibe amo gadoi made, amoda i gadoi bäulomelë. Bäula fedaha nelolahilä, edefade neëda, haea sefolalebe amoli mafula adomo amogi gilifa hamola dilomelëla säi.

³³ Yesuea ilima aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Udiaea balawa edefade falodaia besigala salala, amo edelasilo ëi yidi amo gogoala naaboseda, balawa sulubadela edela bolela fedalola säi.

*Ado besulamu säla i
(Maga 4.33-34)*

³⁴ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima ado säi amo sulubadela, memalä made sälahilä, ado besulamu säla i. ³⁵ Ea amala hamoi amoë, bea säloea bea säla negei amo gausiala digai.

Na nafi dagala ado besula säla imolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila musügä negei difolalo amoligi säla imolömelëla säla dödëla negei dialea. *Gë Udälo 78.2*

Giisi nafadeie ado besula säi amoë mi fädäla säi

³⁶ Yesuea ado mala sälahilä, udia dolö gegedoi amila mosöa awäla sebegi, ie bëgëla aulo amoli maalahlilä sähalea, Giisi nafade sagai dibeie ado besula säi amoë mi säla imola säi.

³⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dolöea gägä hedabi fëfëla sadia gogola aliligi asi amoda, Dolöie Malö amo neamelë. ³⁸ Sagai amoda, naga föi dibe amomelë. Gägä hedabi amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoë malö nefolalebe amomelë. Amase, gägä nafade amoda, mugabe busa nafadefalëie udia dolö nefolalebe amomelë. ³⁹ Ado niia gägä nafade fëfëla sadia gogoi amoda, mugabe busa neamelë. Molö amo faimolö fuda, segeyo aligila wagamolö amomelë. Molö amo faila negemolöie hamoi hamolo amolida, selesaia fiimelë. ⁴⁰ Giisi nafade amo beselala dobola nulogi gobelo amo gadola, segeyo aligila wagasolo amo galada, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴¹ Amala hamomolö amoda, Dolöie Malö amea ie Beaha Maadela Sigi Neebea amila nelebo sulubadelaia udia dolö neala nafade hamolasila digalasilo amoge, udia dolöea mala nafade hamolo nefolalebe amoli sulubadelage gegedolasimolö mosäia, ie selesaia fii amoli fisiga gamolömelë. ⁴² Amala hamolahilä, ilia udia dolö amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili düisalea bese ali nalëgësa namolömelë. ⁴³ Amala hamosegi, Godeie udia dolö amolida Eedoea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, ilida eso nee yo gadoi nefolamolömelë.

Afädë gëhe galea galëda, hä nabulö dialeala säi.

Ado besula muni nagagi musügä negeie säi

⁴⁴ Yesuea sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Muni musügä negelo amo gadola sagai afädëgi musügä negei dilo. Amala dibegi, dolö afädëa beagolei. Beagolelahilä, bu gesusilahilä awäla, e hido elöla obeägila, nelebo hi gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, sagai amo bidia niimelë.

Ado besula bage isogi momado hedabi helebe näia gadoie säi

⁴⁵ Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Bidi nelo dolö afädëa bageie isogi momadoi hedabi amo gadoi helebe näia dibe amo nimolöie hogosamu aligilomelë. ⁴⁶ Amala hogosolo amo gala, ea helebe näia afädë hedabi hido elöi aye negei amo beagolelahilä, ea nelebo hi gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, helebe näia amo bidia niimelëla säi.

Ado besula selëgëie ado säi

⁴⁷ Yesuea aso, sähalea, Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö odoaea selëgë oeabo dibeaa ami digisebegi, seme yafie elö elöla digaimelë. ⁴⁸ Selëgë digi amogi nobasebegi, selëgë digilo dolö amolia agesua deala gaula fedala negesila salea, seme hedabi amolida falodia negesalea, nafade amolida sadia gaimelë. ⁴⁹ Segeyo aligila wagasolo amo gala, amo gadola wäla hamomolömelë. Selesaia fii nefolalebe amoli maala, Godeie udia dolö amoli amilasilahilä, nafade hamolo amoli neala nafolala gegedolasimolömelë. ⁵⁰ Amala hamolahilä, udia dolö nafade hamolo amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

⁵¹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilia na ado säi amoli sulubadela helësëi nefolalealela nabi. Amala nabasebegi, ilia ema, Äla säla obëgëi.

⁵² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amaï galëda, mala dawadigi sulubadela Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie dawadigila bëgëlo nefolalebe amolida, mosö eedoea hï nelegei musügä negelo mosöala nelebo gähe hädamade negeile, siiba negeile helegela gaula segea doadigila aulo amo gadoida amoli neala säi.

Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelo
(Maga 6.1-6, Ulugu 4.16-30)

⁵³ Yesuea ado amoli besula säha maadelahilä, amila digila awäla ⁵⁴ hï e ëdëia gaamugi ami obëgëi. Amala obëgëlahilä, ea ilile gedolo mosöa ami ilima mala säla olelesebegi, ilia asigigi fudugisa sefolalo. Iliia sähalea, Dolö gowea dawa weda, abidi niidu. Geloï melëlo made gadoi hamola nowesebeweda, abidi galudu. ⁵⁵ Eda mosö olelo amoie malö madele. Emeie ëida Meli, amase, ie edooda Yamese, Yosebe, Saimono, Yudasafulo madele. ⁵⁶ Amase, ie elefila ili sulubadelada, nilibalä sefolalebe gowe madele. Ea nelebo amolida gelola abidi dibegi niidula säi. ⁵⁷ Iliia amala säla, ema bimolö habobalahilä, hamei made nelo. Amasebegi gaso, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda hïle segeafalige, hïle sosogofaligige, ëi maade neala säi. ⁵⁸ Sege amogi fii amolia asigi afädë made negesebegi, ea ami geloi melëlo made gadoi yafie made hamola nelo.

14

Ödägi gelo Yone baagoi
(Maga 6.14-29, Ulugu 3.19-20, 9.7-9)

¹ Amo galada, Galili udia dolö beaha aligilo Heledo eada nelebo Yesuea hamosa neala säi amo nabi.* ² Nabalahlilä, ea ie hamoi hamolasilo nefolalo amolima sähalea, Goda ödägi gelo Yone gabugo. E bauia amila nowela galai ameadä, ea geloi melëlo made gadoi hamomolöie geloi gaula nebegola säi.

³⁻⁴ Dafidi Heledoea edoo Filibiie udia Helodiasa fedela nii. Amala fedela nii amogi, ödägi gelo Yonea Heledoma dia didooie udia asiala fedela niimelëla säha nelo. Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone galabaia mosöa nafodola negei. ⁵ Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone nifulö helësëi gaso, udia dolöbalä bedäi. Mida, ilia Yone eda bea sälo neala helësëlo amogi.

⁶ Amala hamolahilä, Heledo e ägüla misi segeyo amo besela galasebegi, Helodiasaie idiwi amea udia dolö gegedoi sefolalebe mogogi ami nea sigoi.

* **14:1:** Heledoie ëi elöda Ädibasa, eada Galili sege beaha nelo. Eda Gini Heledoie malö, Melia Yesu neegela ägüi amo gaalu nelo amo. Madiu 2 bimalo.

Sigosebe amo beala Heledoea edefademalä obeägihilä, ⁷ udia malö amoma migalä diigila ado gelola sähalea, Dia imola säse amo gadoida imolömelëla säla i. ⁸ Amala sälebe, ie emea gomalä sämalola säsebegi, idiwi amea sähalea, Walio gogi wäla ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia negela imola säla i. ⁹ Amala säla iasebegi, gini e asigia yöia idogolahilä gaso, ea migalä diigila ado gelola säla i amoge, udia dolö ebalä gegecola molö naha sefolalebe amolige helësëla, ea udia malö amea säi amo gadola odoama hamomalai. ¹⁰ Amala hamomalalahilä, odoa ili galabaia mosöa fisiga gasebegi, ami Yoneie muugi damui. ¹¹ Damula falodaia gaula maalahlilä, udia malö amo hïma iasebegi, ea emema imolö gaula asi. ¹² Amala hamosebegi, Yoneie bögëla aulo nefolalo amolia maala, ie domalo gaula awäla bausilahilä, ilia Yesuma sämolö asi.

Dolö dausini biaea molö mai

(Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

¹³ Yesuea amala säi amo nabalahlilä, sege e neloa amo digëla, e dudaia fila sege dolö afädë maadeia ami hïdo asi. Amala asibua, udia dolö nefolalo amolia Yesu hä asimelëla säi amo nabalahlilä, ilile gaamu amoli digëla, Yesu asi amo bögëla nagadabodo afiai. ¹⁴ Yesu e ödä dudaiala agesua daala aligilahilä beahamelebe, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä, ili bobasëla, ilile oloi difolalo amoli wahilasisa nelo.

¹⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bögëla aulo amoli Yesu neebee maalahlilä ema sähalea, Hä deadifalï gabu. Nilida sege molö maadeia neebee amo udia dolö nefolalebe gowe ili dusula awälahlilä, molö bidia nimolöie sege holöfalï ga made dibebe ami hogola aliligi afiamalamola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Ai. Iliida moholöi made gabu. Ili molö muäia dihili imalola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, ilia ema säla obögësalea, Nilïada beledi bia, seme äudäla amomu wi galeala säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Amo ne neebeeami gaula misiëla säi. ¹⁹ Gaula maasebegi, ea udia dolö nefolalo amoli giisidaia figimalolahilä, beledi bia amola seme äudä amola gaula mudaia sida adogola nea, Godema nesegei. Nesegehlilä, ea beledi dagabodasila, ie bögëla aulo amolima iasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ²⁰ Amala sogoi amo, ili sefolalo amoli sulubadela dofea nahalea, odoa fea digai amo bögëla aulo amolia gegecola, adu giwilasi salala nobala negei. ²¹ Molö mai amoli, udia malöla nidela made, dolö muda dausini bia gadoia mai.

Yesu e ödädabodo asi

(Maga 6.45-52, Yone 6.16-21)

²² Amalahilä, fadolofalï Yesuea udia dolö nefolalo amoli dusula afiamalola sämolölahilä, ie bögëla aulo amolima sähalea, Dilidale dudaia fila, ödä degëla alogodi afiamalola säi. ²³ Amalahilä, ea udia dolö amolima dusula hä afiamalolahilä, e Godema adomolöie hïdo segebidaia ami fedai. Hä, gagasila digase amo gaalu, Yesu e hïdofalï nelo. ²⁴ Amala neebee amo gaalu, du amo asi mia made awäha nebegi, fo du awäse busamadila gelola maalahlilä, ödä aidagusebe amea du amo besu besui. ²⁵ Amala hamosebegi, sege yomolö amo gaalu, Yesu e ie bögëla aulo awäha dibebe ami ödädabodo misi. ²⁶ Ili e ödädabodo maasebe amo bealahilä, edefademalä fudugila emo gigisëla bedäi. Ili fudugila sähalea, Wae! Gosogoda mugabe gabula sälahilä, ili

* **14:11:** Yone busa damula falodaia gaula misialola säi amöie mida, Helodiasaea helësësaleada, Yone dofä nufi gabula helësëmolöie amala säi. * **14:17:** Yu iliada beledi amoli hamosaleada bobogalada hamolo made. Beledi biala säi amoda dolö äudäeamu molöi gadoi.

bedäla üala dodogöi. ²⁷ Amala üala dodogösebegi, Yesuea fodolofali ilima sähalea, Bedämabio. Asigi gelomalo. Weda nemelëla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Fidaea sähalea, Dafidilo-o, di galëda, di neebee gui ne ödädabodo misiëla sämola säi. ²⁹ Amala säsebegi, ea misiëla säi. Misiëla säsebegi, Fida e dudaia amila ödädabodo Yesu neebee ami moholö asi. ³⁰ Amala asi gaso, fo gelola guula maasebe amo beala fudugila bedälebe, ödägi besela digala usabodelä hamosebegi, Fida hi uuahalea, Dafidilo Gelo-i-e, ne nabelela nimola säi. ³¹ Amala säsebegi, Yesuea fodolofali naabo mogodigia gala nabelela nea sähalea, Asigi afädë holöfali negei-e, abilideläie asigi äudä negeila nabi. ³² Amalahilä, ele dudaia fia adogoi amole fo guula maaha nelo amo boogelei. ³³ Amasebegi, ie bögëla aulo dudaia sefolalo amolia Yesuie ëi gauia adalahilä sähalea, Dida dofä Godeie malö nebegola säi.

*Yesuea Genesaledi ami oloi difolalo wahi
(Maga 6.53-56)*

³⁴ Amala hamolahilä, ili oeabo edefade amoie agesua dögëla aligilahilä awäla, sege ëi Genesaledi ami besela galai. ³⁵ Besela galasebegi, udia dolö nefolalo amolia e bealahilä, Yesu gabula helësëi. Amala helësëlahilä, sege ga made difolalo amoli sulubadelama säla sogosebegi, oloi difolalo amoli sulubadela Yesu neebee ami şigi maaha maadei. ³⁶ Şigi maalahilä, ilia ema gelola sähalea, Oloi difolalebe gowe ilia die fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Amo gadola, Yesuie fagulogi diigi amoli sulubadela hä, wahisa maadei.

15

*Godeie Ado säla negei dibe amea mäu ilia aiyalo mala dilo amo baagila asi dialea
(Maga 7.1-13)*

¹ Amala hamosebegi, Felesi dolö odoa nefolalo amolige, mala dawadigii odoa nefolalo amolige, Yalusalemela Yesu neebee maala, ilia ema nabahalea, ² Die bögëla aulo amoliada nilile mäu ilia siiba aiyalo mala negei amo damula, naabo nigime hëla made molö nulo amoda mi edoiea nabi.* ³ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dilia dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëla, Godea hamomalai amo damulo amoda mi edoie. ⁴ Godea sähalea, Die diado diemele hedabola helësëla, elele ado nabalahlilä hamomalola säi dialea. Amase elöda, afädëa eedole emele gadiaboseda, baagmäia nufulö dialeala säla negei dialea. ⁵ Amai gasoda, dihili sähalea, Afädëa hile nelegei amogi, eedole emele ugila negemolö nea sähalea, Nelebo goweda Godegali odala i dialeala säsedä, ⁶ ea eedo hedabola helësëla made, ugila made negemalola sälo. Dilia mala go hamose goeada, dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëlahilä, Godeie mala säla negei amoda memalä gadoi hamola fisilo gabu. ⁷ Asigi fea negelo dili, bea sälo Aisaeaea dilile hedabola bea sähalea, ⁸ Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nie ëi gauia adalo nea. ⁹ Iliä olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia nie ëi memalä gauia adalo nebegola

* **15:2:** Bögëla aulo amolile naabo nigime baaiä molö nasebegi made. Yu ilia nelebo afädë Godeie siigi nigime baai gauledule helësëlahilä, hili ili Godeie siigi nigime baaloela bedälo. Amala helësëlahilä, hili aiyalo mala säla negei amo gadola, Godeie siigi nigime baai made namiäia, ilia dafidi naabo nigime hëlahilä, hobeala molö nulo.

bea sāla dēdēla negei dialeala Yesuea sāla ī.

Aisaea 29.13

*Udia dolō Godeīe siigi nigime baaloīe sāi
(Maga 7.14-23)*

¹⁰ Yesuea udia dolō mofiamalolahilā, ea ilima sähalea, Dilia nabala hedabola helēsēmalō. ¹¹ Nelebo nafadi digasebe ameada, udia dolō Godeīe siigi nigime baalo made. Nelebo isogi dilo nafadila segea doadigila awāse ameada, udia dolō Godeīe siigi nigime baalomelēla sāi.

¹² Hobeala īe bēgēla aulo amolia Yesu neebee maalahilā sähalea, Dia ado amo nabalahlilā, Felesi dolō nefolalo amolile iso asigigi gāwisalea sēsebe amoda dihī melīlela sāi. ¹³ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Nelebo sulubadela nīe Naado selesaia mosōa neebe amea made sagai amoda soomo aala digisa maademolōmelē. ¹⁴ Felesi dolō ilida gamelā, helēsēmabu. Hili ili si golai nea, dolō odoa nefolalebe amoli naabogi gaula siigi aulo nebego. Si golai elōea si golai elō amo naabogi gaula siigi awāha neēgida, helegela balagula dōgōigi digalomelēla sāi.

¹⁵ Amala sāsebegi, Fidaea sāla obēgēsalea, Ado besula sāi amoīe mi nilīma awala sāla īmola sāi. ¹⁶ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Dilige asigi made gāwi nelo amo gadoi wāla neale. ¹⁷ Nelebo nafia digase amoda isogi digalahilā, segea doadigila aulo amo dilia dawa made neale. ¹⁸ Amai gaso, nafadila segea doadigila awāse amoda, iso asigigila besela galasebe amea, udia dolō Godeīe siigi nigime baalomelē. ¹⁹ Mida, iso asigigila besela galalo amoda asigi nafadege, udia dolō baagomāia nufulōge, udia dolō fa nimolōge, hilimu nafade odoa hamomolōge, nelegei fa nimolōge, wāfali sāmōlōge, odoama ado nafadela sāmōlōge. ²⁰ Mala nafade amolia udia dolō Godeīe siigi nigime baalomelē. Amalo gaso, naabo nigime hēla made, molō nūlo ameada, udia dolō Godeīe siigi nigime baalo mademelēla sāi.

*Gainana udia afādēa Yesuma dofā asigi afādē negei
(Maga 7.24-30)*

²¹ Sege amo dīgila, Yesu e Daiamadige Saidonomadige asi. ²² Ami awāsebegi, Gainana udia afādē segea ami sulo amo Yesu neebee maalahilā, ema uuala sähalea, Debidiīe malō-o, ne bobasēla ugila negemo. Nīe nidiwima mugabe fedalahilā, e neala nafadesaleamelēla sāi. ²³ Amala sāsebegi, Yesuea ema ado afādē made sāla obēgēla nebegi, īe bēgēla aulo amoli Yesu neebee maalahilā ema sähalea, Udia goweada nili baagia aligila uuala aligi maasebego mosalamola sāi. ²⁴ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Isilale udia dolō sugua sibi dabadigi gadoi nefolalebe amolilemu ne fisiga wei neawela sāi. ²⁵ Amala sāsebegi, udia amea Yesu neebee maalahilā, e mia emo gumu sasagala salea, ema sähalea, Dafidilo-o, ne ugila negemola sāi. ²⁶ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Malōīe molō negei ūgūlogali sadia gala īmolōda dofea madela sāi. * ²⁷ Amala sālebegi, udia amea sähalea, Dafidilo, amo dofā. Gasoda, ūgūloīe eedoea molō nahalea dusula digase amoda, ūgūloea nūlola sāi. ²⁸ Amala sāsebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Udia-o, dia asigi afādē negei goda edefade. Dihī hamesebego gadola hamomolōmelēla sāi. Yesuea ado amo sāia gai amole udia amoīe idiwi hā wahi.

* **15:26:** Yesueada udia amo emesala eegela gadiabola sāi made. Eada Ado Mala Hedabi dafidi Isilamadidale daidola nabaha maadelahlilā, hobeala fii odoa ilia nabuāiala helēsēi. Amala helēsēlahilā, ea ado besula Isilale helēsēla malōla sāi. Amase, fii odoa amoli helēsēla ūgūlola sāi. Amala sāi gaso, Yesuea udia amoīe asigi besui amo bealahilā, ea e ugila negei.

Yesuea udia dolö yafie oloi wahi

²⁹ Yesu e sege amo dīgīla, Galili oeabo dibe amoie agesuadi awāha nelolahilā, gau fedala deadigia adogola ami sulo. ³⁰ Ami sebegi, udia dolö yafie e neebee gegedola, ilia odoa emo nafadeige, si golaige, domalo nafadeige, nafi dofogaige, amase, olo elö elöla oloige, sulubadela ie emo mia gaula mafula negesebegi, ea wahisa maadei. ³¹ Amala hamosebegi, udia dolö gegedoi amolia beahamelebe, odoa nafi dofogai amoli ado adola digi, domalo nafadei amoli wahila digi, emo nafadei amoli nawela digi, si golai amoli beadigisa nefolalebe amo bealahilā, ili fudugi. Fudugilahilā, ilia Isilaleie Godeie ei gauia adaha nefolalo.

Dolö dausini biyidiaea molö mai
(Maga 8.1-10)

³² Yesuea ie bēgēla aulo amoli wela mofiamolahilā ilima sähalea, Udia dolö nefolalebe gowe ili asigii gabumelē. Mida, nebalā hä segeyo ohodoa nelo amea, ili molö maade gabu. Södēa baagoi amola wāla mosōla sāmölöda, na made hamesa. Idiafa ili si dādābēlela digaloeala sāi. ³³ Amala säsebegi, ie bēgēla aulo amolia ema nabahalea, Udia dolö yafie gegedoi nefolalebe weli molö molöda, sege nafade udia dolö aligisia made wi abidi nimölödüla nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi abolāia galebela nabi. Amala nabasebegi, ilia sāla obēgēsalea, Beledi gifalādālīa, seme nelēsa naabo safo gabuwela sāi. ³⁵ Amala gabuwela säsebegi, Yesuea udia dolö amoli nagadaia fīfigimalai. ³⁶ Amala sālāhilā, ea beledi gifalādālīa amoge seme amoge gaula nea, Godema nesegei. Nesegeilahilā, dagabodasila ie bēgēla aulo amolima iāsebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ³⁷ Udia dolö sulubadela sefolalo amolia molö dofea naha maadelahilā, fea digai amo adu gifalādālīagi salala nobala negei. ³⁸ Udia malōla nidela made, molö mai amolida dausini biyidia sefolalo. ³⁹ Amalahilā, Yesuea udia dolö gegedoi amoli afiaha maademalolahilā, e ödā duugi fila sege ei Magadani asi.

16

Ilia Yesuma dolōea hamomolōi made gadoi afādē hamomola sāi
(Maga 8.11-13, Ulugu 12.54-56)

¹ Felesi dolö nefolalo amolige, amase, Sadiusi dolö nefolalo amolige, Yesu neebee maalahilā, ilia Yesu fedogola bimolōie ema sähalea, Dolōea hamomolōi made gadoi afādē selesaia mosōala misi dia hamola nilīma olemola sāi. ² Amala säsebegi, ea sāla obēgēsalea, [Deadi eso fidila digahalea, mu bēla obēgēseda, dīlia hä, esomolö gabula sālo. ³ Amase elöda, sege yose amo gaalu, mu gelēge bēla gasimi sagaseda, dīlia waliōda hä fo maala sege digamolö gabula sālōmelē. Amalo amo dīlia mu giwigi bealahilā, amo gadola hamomolö gabulada helēsēlo gaso, walio hamosebe amo bealahilā, amo gadola hamomolö gabula helēsēlo made nefolaleale.]^{*} ⁴ Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolōea hamomolōi made gadoi afādē hamomola sālo. Amalo gaso, dolōea hamomolōi made gadoi afādē Yonama hamoi amomu ilima olemolōmelēla sāi. Amala sālāhilā, ili dīgīla eda bahīla moholōi asi.

* **16:3:** Dawadigi dolö odoaea helēsēsaleada, ado [gomalā] holela negeida, Madiu hī dēdēi made, goda hobeala dolö elōea dēdēila helēsēi.

*Feesi dolölele Sadiusi dolölele beledi hamolo yidila säi
(Maga 8.14-21)*

⁵ Bëgëla aulo amoli oeabo edefade dibe amo dëgëla nãiado alömodi besela galahamelebe, beledi afädë made ägüla elabola misi meli. ⁶ Amaimo, Yesuea ilima sähalea, Feesi dolölele Sadiusi dolölele beledi edelo yidi amo helësëla, idihë nea hedabola beaha namialola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia hilidomu didiähalea, Nilia beledi made ägüi amoie säsebela didiäha dilo. ⁸ Hilidomu didiäha dibe amo Yesuea dawadigila nea, ilima sähalea, Asigi afädë holöfalï negeila dili, dilia beledi maade gabula didiäsebegoda edoie. ⁹ Aso, dili dawadigi made nelo amo wãlasimu neale. Beledi bia amea dausini biaea nalahlilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amo elaboi neale. ¹⁰ Amase elöda, beledi gifalädalïa amea dausini biyidiaea nalahlilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amoge elaboi neale. ¹¹ Na dilima beledüie made säi amo dilia dawadigi made nebegoda edoea. Felesilele Sadiusilele beledi edelo yidi dibe amoie hedabola idihë namialola säla i. ¹² Amala säsebegi, ilia helësësaleamelebe, ea hedabola idihë namialola säi amoda beledi neala edelo yidiie made säi gabu. Feesi dolöle Sadiusi dolölela mala säla olelesebe amoie säi gabula helësëi.

*Fidaea sähalea, Afädë Memelei amoda di nebegola säi
(Maga 8.27-30, Ulugu 9.18-21)*

¹³ Yesu e Sisalia Filibai gaamumadi awäla besela galahlilä, ea ïe bëgëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amolia Dolöie Malö amoda nowë neala säha difolalebela nabi. ¹⁴ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Odoaeada ödägi gelo Yone neala säla digi, odoaeada Elaiä neala säla digi, amase, odoaeada Yelemaea galë, bea sälo elö galë neala säla digisa difolaleamelëla säi. ¹⁵ Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai, diliada ne nowëla säha dialeala nabi. ¹⁶ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obëgësalea, Afädë Memelei amoda dimelë. Dida Gode namolöi neebe amoie malö nebegola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Yonaie malö Saimono-o, dida obeägïsa nea.* Mida, dia walio säi amoda nagadaia dolöea dima olei made. Nïe Naado selesaia mosöa neebe amea oleimelë. ¹⁸ Amaimo, na dima sähago. Dïe ëida Fida. Igi amodaia nïe udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli na ulimolömelë. Olasegi, baagomolö amoie geloi ameadä made nufuda salala salolemolömelë.* ¹⁹ Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie idi gai dogelo gii amo dima ïmolömelë. Dia naga föidaia hamomolö madela säla negesebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialeala säi. ²⁰ Amala sälahilä, ea ïe bëgëla aulo amolima gelola sähalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda ne neawemelë, odoama säla ïmabiola säi.

*Yesu e baagolahilä nowemolömelëla säi
(Maga 8.31-9.1, Ulugu 9.22-27)*

²¹ Segeyo amila nofela, Yesuea mi gãwilafalï, ïe bëgëla aulo amolima fädäla sähalea, Ne Yalusaleme moholö galeamelë. Ami awäseda, dolö dafidilo asigi gãwi nefolalebe amoliage, gobela ilo busa nefolalebe amoliage, amase, mala dawadigi nefolalebe amoliage, ne neala elö elöla edefade sëlasimolömelë.

* **16:17:** Giligi adoda Yonaie malö Saimonola säla dëdëla negei. Amase, Yone 1.42gida Yoneie malö Saimonola säla dëdëla negei. * **16:18:** Giligi adoea Fidaie ëida igi ëibalä ga madefalï dialea.

Amala hamolahilä, ilia ne baagomäia nufudasegi, segeyo äudä nelolahilä osodagi ne nowemolömelë. Amala hamomolö galeamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Fidaea Yesu e sigi aliga galahilä nea nemola sähalea, Dafidilo Geloie, amala sämabu. Dima dofä amala made hamomolömelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesu e besuia imogola Fidama sähalea, Ae. Saidani, ne neebewi namolö made. Mosö. Dia nïe idiafa dofogasebego. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebelä säi.

²⁴ Amala sälahilä, Yesuea ië bögëla aulo amolima sähalea, Afädëa ne awäsewe gadola moholö helësëseada, hi hamea hamela helësëlo amo fisila, hïle i fügäi gaula, ne bögëla moholö dialea. ²⁵ Mida, afädëa hïle namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësëseada, ië namolö amo hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hïle namolö amo ne helësëla fisiseda, ea ië namolö amo gaula namolömelë. ²⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hi e baagoseda, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. Amase, afädëa bidi edo ialahilä, hïle namolö amo bu nea obögëmolödu. ²⁷ Amala säsebe amoie mida, Dolöie Malö amo ië Eedoie yo digalo hïdo elöi salugalahilä, ië selesaiä fiibalä moholömelë. Maasegi, ea udia dolö sulubadelama ilia hamoi amo gadola bidi imolömelë. ²⁸ Na dilima dofä sähago. Dolö odoa walio gui nefolalebe gowe ili baagola made, aso, neëgi wäla Dolöie Malö amo, ië Beaha Maadela Sigi Neebe amobalä maase amo bimolömelëla säi.

17

Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli (Maga 9.2-13, Ulugu 9.28-36)

¹ Segeyo gafeia nelolahilä, Yesuea Fidage, Yamesege, amase, Yameseie edoo Yonege, ili sigi awäla segebi edefadedaia gadogofali fedala hilidofali nefolalo. ² Ami nefolalea beahaleamelebe, ilile sidaia Yesuie domalo bedefala hïdo elöi neebe meli. Ië odagi eso si gadoi neëla, ië fagulo gäi amoge falela yo digai hïdo elöi neebe meli. ³ Amo bealahilä, ilia beahaleamelebe, Mosesele Elaiäle maala ulufadigilahilä, Yesubalä adosa neebe meli. ⁴ Amo bealahilä, Fidaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, nili wi neebeweda hedabi gabu. Na sege mosö ohodoa oledule. Elöda die, elöda Mosesele, amase, elöda Elaiäiäla nabi. ⁵ Ea ado amo, aso, säha nebegi wäla, gelë häu faleifali hïdo elöi amo ili neebeadä maala dabelahilä, gelë amoie isogila ado afädë sähalea, Egoweda nïe malö, na boba hamosa neawe. Ema edefademalä obeägisa neawe. Dilia ië ado nabualola säi. ⁶ Ado säi amo nabala, bögëla aulo amoli edefademalä fudugila bedalahilä, nagadaia gumusula dia didigafui. ⁷ Amala difolalebegi, Yesu e ili difolalebea ami maala didiigisalea, Bedämabu. Nowemola säi. ⁸ Amala didiigisebegi, sida adogola beahaleamelebe, dolö elö maade, Yesu hïdomu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digafiaha dialea, Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila, aso, made nowela neëgida, dilia meli amo odoama säla imabiola säi.

¹⁰ Amala säsebegi, bögëla aulo amolia Yesuma nabahalea, Mala dawadigi nefolalebe amoliada Elaiadale dafidi moholöla sälo amoda mi edöiäla nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Elaiä eda dofä moholö. Eada nelebo sulubadela hahamogisa namolömelë. ¹² Gaso, na dilima sähago. Elaiä eda misi. Misi gaso, udia dolö nefolalo amolia e gabulada helësëla made, ilia hamomolö helësëi amo gadola hamosa nelömelë. Amo hamosa nelo amo

gadola wāla, Dolöie Malö amoge neala sēlasimolömelēla sāi. ¹³ Amala sāsebegi, bēgēla aulo amolia helēsēsalea, ado ilima sāsebe amoda ödāgi gelo Yoneie sāsebela helēsēi.

Yesuea maalibu afādēma mugabe fedai nesila digi
(Maga 9.14-29, Ulugu 9.37-43)

¹⁴ Ili afiala, udia dolö gegedoi dibeami besela galasebegi, dolö afādē maala Yesu mia emogumu sasagala salea ¹⁵ sähalea, Dafidilo Geloi-e, nie malö bobasēmo. E amulāmelahilā, sē yafie nūlomelē. E amulāmesalea nulo gobeiage, ödāgige neala digalasisamu aligilomelē. ¹⁶ Amaimo, die bēgēla aulo amoli nefolalebea sigi misi gaso, ilia e wahilasimolöi made gabiola sāi. ¹⁷ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Udia dolö asigi afādē made negela asiala hamolo walio nefolalebela dili, ne dilibalā segeyo abolāia namolödu. Segeyo abolāiagi na dilile yoi gaula namolödu. E ne neebee sigi misiēla sāi. ¹⁸ Sigi maasebegi, Yesuea emanemoi. Nemosebegi, mugabe amo doadigila asi. Amala asi amole, malö maalibu amo fodolofali wahi.

¹⁹ Hobeala, bēgēla aulo amoli Yesu e hīdomu neebeeami maalahilā, emanabahalea, Amai nilia mugabe nesila digilibe iliawai amoda edoadula nabi. ²⁰⁻²¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilia asigi afādē negei nebegoda, holöfali negei nebegoea amaimelē. Na dilima dofā sähago. I masada gāgā holöfali dibe amo gadoi asigi afādē negela nea, segebi gowema sähalea, Guilahilā gagowedigasi gamola sāseba, gasi gamolömelē. Amase, dilia afādē hamomolö asusugai iliaiwaida maade bimolömelēla sāi.*

Yesuea e baagola nowemolömelēla bu elö sāi
(Maga 9.30-32, Ulugu 9.43-45)

²² Ili Galili segea gegedosebegi, Yesuea ilima sähalea, Dolöie Malö amoda dolögali gaula imolö segeyo hā besela galasebewe. ²³ Gaula iasegi, ilia e nufudala baagomolö gasoda, segeyo äudā nelolahilā, osodagi e nowela molömelēla sāi. Amala sāsebegi, ili asigia yōia ididogoi.

Godeie mosöie dagisi muni negei

²⁴ Yesuge, ie bēgēla aulo amolali awāla, Gabaniama gaamugi besela galai. Ami nebegi, Godeie mosöie dagisi muni nelo nefolalo amolia, Fida neebee maalahilā emanabahalea, Die sāla olelelo neebe ameada dagisi muni negelolela nabi. ²⁵ Amala nabasebegi, Fidaea sāla obēgēsalea, Ä, negelomelēla sāi.

Amala sālhalilā, Fida e mosö mumusogi digala adola made nebegi, Yesuea dafidi Fidama nabahalea, Saimono, nagadaiaie beaha aligilo gini nefolalebe amolia dagisi muni elö elöla negesebe amo negelo amolida nowēadu. Dia edo helēsēsebe. Ilile malöaeledu, ma odoaealedula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, ea sāla obēgēsalea, Amoda odoaea gabiola sāi. Amala sālebegi, Yesuea emasähalea, Amai galēda, amolile malöea dagisi muni negemolöi made gabu. ²⁷ Amai gaso, alia ili neala habobalasiloea, dia oeaodibeami seme dāamolö mosalo. Amaimo, seme dafidi dease amoie nāfigida, muni giwi afādē diē bimolömelē. Ameada Godeie mosöie dagisi muni diege niege negemolö dofea bimolömelē. Amo neala gaulahilā, alile dagisi muni ilima ia mosalola sāi.

* **17:20-21:** Dawadigi dolö odoaea helēsēsaleada, damo 21da Madiu hī dēdēi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 9.29gi dibe amobalā gaalumāiaie dēdēila helēsēi. Amoda gomalā [Nelebo afādē hamosebe amea made, molö made naala nea, Godema adosebe ameamu mugabe fedai gowe gadoi nesila digimolöi dialeamelēla sāi.]

18

*Baagila asi neebe amo nowëla nabi
(Maga 9.33-37, Ulugu 9.46-48)*

¹ Segeyo amo gala, bégëla aulo amoli Yesu neebea maalahlilä, ema naba-halea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida baagila awäla neebe amo nowëdula nabi. ² Amala nabasebegi, Yesuea malö holöbö wela, ilile sidaia ifosilahilä ³ sähalea,* Na dilima dofä sähago. Dilile asigi bedefala, malësä gadoi made aligiseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida made nogila digamolömelë. ⁴ Hï e nağadaiala, malö holöbö gowe gadoi neebe ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami baagila asi nea. ⁵ Amase elöda, afädëa nïe ëigi malö holöbö gowe gadoi neebe amoma, haligïla namolöie misiëla säsedä, nemage haligïla namolöie misiëla sähagomelë. ⁶ Afädëa malësä nema asigi afädë negei amoligi afädë neala digalaseda, ëfëa igi edefadegei begela, bidi näiadea ie muugia begelahilä, ödäea muäia duhulugi hadia idogosedä, ie hedabadia amomelëla säi.

*Nili neala nafadelasilöie mi säi
(Maga 9.42-48, Ulugu 17.1-2)*

⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Udia dolöea asiala hamomäia, ili neala digalasilö amoie, sege föigi nefolalebe amoli, asigi gabumelë. Digalasilö amolida dofä moholöi dialea gaso, nelebo amoli misiäia, dolö doga negelo amoda, asigii gabu. ⁸ Die naaboea galë, emoea galë, di neala digalaseda, damula sadia gamalo. Naabo elö amo mauäi, emo elö amo mauäi neebe amoda, namolöi namolö dibeä ami nogila digamolöda, dofea galea. Naabo äudäla galë, emo äudäla galë, nulo usilo made dibeä sadia idogomolö amoda nafade gabugi. ⁹ Amase, die siia di neala digalaseda, beselala sadia gamalo. Si afädëfalï galëda, namolöi namolö dibeä ami nogila digamolöda, dofea galea. Si helegela galëda, heli segea nulo gobeia ami sadia idogomolö amoda nafade gabugila säi.

*Ado besula sugua sibi afädë nafolala asila säi
(Ulugu 15.3-7)*

¹⁰⁻¹¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia malësä gowe iligi afädë memalä gadoi gabula helësëloea, idihë nea beaha namialo.* Na dilima sähago. Malësä ilile selesaia fii amolida, nïe Naado selesaia mosöa neebe amoie odagia aligilomu nea.*

¹² Dilia abilia helësësebe. Dolö afädëa ie sugua sibi hädali afädë foi nelo amoligi, afädë nafolala asi galëda, eedo ameada nabülasï sëgëlasïie odoi sëgëlasï amolida, felea ifosilahilä, afädë nafolala asi amo hogola aulo madele. ¹³ Na dilima dofä sähago. Awälahlilä, ea amo beagoleseda, sugua sibi odoa made nafolala asi amoligi obeägï amoda nagadaialahlilä, sugua sibi afädëfalï beagolei amogida, edefade obeägïlomelë. ¹⁴ Amo gadola wäla, dilile Diado

* **18:3:** Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, biyiduda go. Yesuea ie bégëla aulo amolia mala abodo bégëla hamomäia säha nelo. Ado amoda 18.3-35 amogi dialea. * **18:10-11:** Giligi adoeada malësä gowe ilila säi (damo goiege, damo 6iege, amase, damo 14iege) afädëdi go gadoida Maga 10.42 amogida, nïe bégëla aulo holöbö gidogo neebe amola säi. Ado amo beaseda, Yesuea malësäiemu helësëla made, ie bégëla aulo odoa amolige helësëla säi bimolö. * **18:10-11:** Dawadigi dolö odoea helësësaleada, damo 11da Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea Ulugu 19.10 gaula maala dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Mida, Dolöie Malö ameada udia dolö dabadigi nefolalebe amoli sigi obëgëmolö misimelë.]

selesaia mosöa neebe amea malësä gowe iligi afädë dabadigimäia made hamesa neamelëla säi.

*Didoo afädëa dima asiala hamosegi hamomolö
(Ulugu 17.3)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Die didooea dima asiala afädë hamoseda, hïdo neebea ami awälähilä, halïdomu nea, ea asiala hamoi amo olemalo. Dia ado säsebe amo ea nabaseda, dia didoo hä sigi obëgëigomelë.

¹⁶ Ea dia ado säsebe amo made nabaseda, dolö afädë galë, äudä galë dibalä awähaeamalo. Amoïe mida,

ado sulubadela säse amo dofä gabula helësëmäia, äudäea galë, ohodoaea galë melëlo ameage, nabelo ameage iilasila säседа, dofä gabula helësëmolömelë.

Mala Bu Eegei 19.15

¹⁷ Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amo made nabala auuseda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amolima sämalö. Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amoge hä, made nabala auuseda, dilia Gode helësëlo made amolimage, amase, dagisi muni nelo amolimage mala hamolo amo gadola, dolö amoma hamomalola säi.

¹⁸ Amaimo, na dilima dofä sähago. Dilia naga föidaia hamomolö madela säsebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dilia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialea.

¹⁹ Amai na dilima ado elöge dofä sähago. Nagadaia wi nea, diligi äudäea ado afädë negela Godea afädë gowe hamomäiala säla, ema adoseda, nïe Naado selesaia mosöa neebe ameada hamomalola säse amo gadola hamomolömelë.

²⁰ Amaimo, äudä galëge, ohodoa galëge, nïe ëigi gedola neëda, ne ili mogogi ami namolömelëla säi.

Hamoi hamolasiloea hamoi gaalu hamolo made bobasëila säi

²¹ Amala säsebegi, Fida e Yesu neebea maalahilä, ema nabahalea, Dafidilo Geloi-e, nedoo afädëa nema asiala hamoseda, na aboläiagi hëmolödu. Gifalädalälaledula nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Nada gifalädalälamula made säha. Nada nabülasi gifalädaläie odoai gifalädalämelëla sähago.

²³ Amoïe mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ïe hamoi hamolasilobalä bidi negei dilo amoda, hä mogomolöila helësëimelë. ²⁴ Ea mogodelä hamosebegi, ïe hamoi hamolasilo afädëbalä muni edefade nidemolö asusugai bidi negei dilo amo e neebea sigi misimelë. ²⁵ Hamoi hamolasilo amea bidi negei amo beselala ïmolöi made amea, ïe dafidiloea dolö odoama sähalea, Muni bidi negei amo beselala ïmolöie, hï eege, ïe udiage, ïe malöge, amase, ïe nelegei dibe amo sulubadelage, muni bidi neaha maademalola säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahilä, hamoi hamolasilo amea e mia emo gumu sasagala salea, fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na, aso, sulubadela beselala dihïma ïaha maademolömelëla säi. ²⁷ Amala säla obëgësebegi, hamoi hamolasilo amoïe dafidiloea bobasësalea, e mosalolahilä, bidi negei amo hëi. ²⁸ Amala hamosebegi, dolö amo doadigila fedahamelebe, dolö afädë ebalä hamoi gaalu hamolasilo amo gausiai. Dolö e gausiai amea ebalä ïe bidi holöfalä negei dilo. Amasebegi, ea dolö amoïe muugia fëdöla gaula nea sähalea, Nïe muni bidi negei amo hä beselala ïmola säi. ²⁹ Amala säsebegi, muni bidi negei amea gumusula dialea fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na ïe go beselala ïmolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi gaso, bidi negelo dolö amea beaha namolö made helësëla, elö amea bidi negei amo beselala ïmäia, e

galabaia mosöa ifosi. ³¹ Amala hamosebegi, hamoi hamolasilo odoa nefolalo amolia ea hamose amo bealahilä, ilia edefademalä habobai. Habobalahilä, ilile dafidilo neebee awäla, nelebo sulubadela hamoi amo ema awala säla iaha maadei. ³² Dafidilo amea ie hamoi hamolasilo amo misialolahilä, ema sähalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dia nema fudugila säi amea, die bidi negei amo na hësa maadeimelë. ³³ Nada di bobasëi amo gadola, diada dibalä hamoi gaalu hamolo amomage bobasëmolöi galea madelela säi. ³⁴ Amala sälahilä, dafidilo amea edefade habobalahilä, ie bidi negei amo hulu beselala iaha maademäia, dolö amo galabaia mosöa sëlasilo dolö amoligali gaula awäla ifosi.

³⁵ Dili hïdo hïdolaee didooie asiala hamoi amoli iso asigigila made hëседа, nïe Naado selesaia mosöa neebe ameage, dolö dafidiloea hamoi amo gadola wäla, dilima hamomölömelëla säla i.

19

Dolöea udia nii fisilöie säi (Maga 10.1-12, Ulugu 16.18)

¹ Yesuea ado amoli säha maadelahilä, Galili sege digila awäla, ödä Yodona dëgëla alömodi, Yudia segeamadi asi. ² Awäsebegi, udia dolö yafie e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Amasebegi, ami ea ili neala wahilasisa nelo.

³ Felesi dolö nefolalo amoli Yesu neebee maalahilä, ilia e fedogola beala sähalea, Galonegige, galone madegige, dolö afädëa ie udia fisimölö amo dofeale, ma, dofea madelela nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Mi gäwila hamosolo amo gala, Hamolo ameada udiale dolöle hamoila dëdëla negei amo dilia made meli neale. ⁵ Amase, ea elö sähalea, Amala hamoi ameada, dolöea ie eedole emele digila, ie udiabalä gedola nea, eleda domalo afädëfali namölömelëla dëdëla negei amoge made meli neale. ⁶ Amalo amo, ele äudä nelo amo fisila, eleda afädëfali aligilömelë. Amoie mida, Godea gedola dila afädëfali namiäia hamoi amo, dolöea hïdo hïdolasimabiola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai galëda, Mosesea sähaleada, Dolö afädëa beba dëdëla ialahilä, udia nii amo fisila mosalamalola säi amoda, abilia säidula nabi. ⁸ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dilile iso asigi geloi dibe amoie, Mosesea udia nii fisimölö dileala säi gabio. Gaso, mi gäwila hamoia amida made fisilömelë. ⁹ Amoie mida na dilima sähago. Dolö afädëa ie udia amo dolö elöbalä mala nafade hamosegi made, memalä fisilahilä, udia elö neaseda, ea udia elö amoda fa nimölömelëla säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia ema säla obëgësalea, Dolöea udiama mala amo gadola hamomölö galëda, udia nimölöda dofea made gabula säi. ¹¹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado walio säsebeweda, sulubadelaee nabala dofea gabula neala gaumölöi made. Iligali helësëlo i amoliamu dofea gabula neala gaumölöimelë. ¹² Dolö odoa mi elö elöla diëda, udia made neala aligilömelë. Odoada, emea neegela ägüsolo amo gala udia nimölöi made, neegela ägüi. Odoada, dolöea ili iso neadigi. Amase, odoaeada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amomu asigisalea, udia made neala aligilo. Olelesebe amo nabalahlilä, dofea gabula neala gaumölöi galëda, neala gaumalola säi.

Yesuea malësä e mia misiäiala säi (Maga 10.13-16, Ulugu 18.15-17)

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuea naaboea diigilahilä, Godema adomäia e neebee sigi maasebegi, ie bëgëla aulo amolia ilima nemoi.

¹⁴ Amala nemosebegi gaso, Yesuea sähalea, Dofogamabu. Malësä ne neebee misiäia beasimo. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami, malësä gowe ili gadoi neebe amolile dialeamelë. ¹⁵ Amala sälahilä, malësä amoli naaboea diigilahilä, e sege amo dīgila asi.

*Malisä nelegei yafie negeloea Yesuma nabi
(Maga 10.17-31, Ulugu 18.18-30)*

¹⁶ Segeyo afädëgi, afädëa Yesu neebee maalahilä ema nabahalea, Säla Olelelo-o, ne namolöi namolö neala gaumolöie, hamoi hedabi abodo gadola hamomolö dialeadula nabi. ¹⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia hedabi amoie nema nabi amoda edoie. Afädëmu hedabi nea. Di namolöi namolö dibeami nogila digamolöila helësëse, nilia hamomalai amoli hamosa namialola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, dolö amea naba obëgësalea, Amoda abodowedula nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Baagomäia nufuabio, udia dolö fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalä sämabio, ¹⁹ amase, die diadole diemele hedabola helësëla, elele ado nabala hamomalo, dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, malisä amea sähalea, Amoli sulubadela na hamosa maadei. Nema maade amoda edodula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema sähalea, Di hedabi mogoifalä namolöila asigiseda, die nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä, bidi nease muni amoda, dolö busadäoi nefolalebe amoligali imalo. Amala hamoseda, di Hebeni ami bidi nimolömelë. Amalahilä, ne bëgëla misialola säi. ²² Ado säi amo nabalahlilä, malisä amea asigigi yöia idogolahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Amala yösebegi, Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Nelegei yafie negelo dafidilo dolö nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami nogila digamolöda, baagi säi dialeamelë. ²⁴ Na bu elö dilima sähago. Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholöda, baagi säi holöfalä made. Gaso, nelegei yafie negelo dafidilo dolö nefolalebe amoli, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami nogila digamolöda, baagi säi baagila asi dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säi amo nabalahlilä, bëgëla aulo amoli edefademalä fudugila sähalea, Amai damula auloda nowëa gaula namolödula säi. ²⁶ Yesuea ilima siilamu nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁷ Amala säsebegi, Fidaea ema naba obëgësalea, Amai, niliada nilile nelegei sulubadela fisila, di bëgëla misi amo, nilileda edo dialeadula nabi. ²⁸ Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Namolö gähegi aligisolo amo gala, Dolöie Malö amo ie sigi aligiloie filo hedabi hido elöidaia seëgida, ne bëgëla mulo dilige sigi aligiloie filo giwilasidaia salea, Isilale sosogo giwilasi amoli sigi aligimolömelë. ²⁹ Amase, sulubadelaie nïe ei helësëla, ilile mosöge, edooge, elefige, eedoge, emege, malöge, segege, fisila dīgila misi amoliada, dīgila misi amo gadola hädali afädë nealahilä, namolöi namolöge nimolömelëla säi.

³⁰ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säi.

20

Dolöea gelebi sagai dibeami hamoi hamoie ado besula säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida gowe gadoi dialea. Segeyo afädëgi yosefalä sagai eedo afädëa,

dolö odoaea ie i gägä negelo gelebi efë sagaia ami bidi nimolöie hamoi hamolasimäia hogola asi. ² Amala nea, dolö odoabalä ado afädë negela sähalea, Segeyo walioie bidida, muni giwi siliba afädë afädëla sogodeläla sälahilä, ie gelebi sagaia ami afiamaloi.* ³ Amaimo, eso neëla udigise amo gaalu, magai gaamugi awäla beahaleamelebe, dolö odoa memalä nefolalebe meli. ⁴ Bealahilä, ea ilima sähalea, Na muni bidi mogola idulä, dilige gelebi sagaia ami afiamaloi. ⁵ Amo nabalahilä, ilige afiai.

Amase, eso mogogige, eso bögisebegige, ea bu elö amo gadola wäla hamoi. ⁶ Hä, deadise amo gaalu bu awähamelebe, dolö odoa, aso, memalämu nefolalebe meli. Bealahilä ea ilima nabahalea, Segeyo sedade amoda memalä aligila waeseigoda mi edoëla nabi. ⁷ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Afädëa nilima hamoi hamomolö made säsebegi nefolaleawela säi. Amala säla obëgësebegi, ea ilima sähalea, Dilige gelebi sagaia ami afiamalola säi.

⁸ Hä, deadi së gämölö amo gaalu, sagai eedo amea ie hamoi sigi aligilo amoma sähalea, Hamoi hamosa nefolalo amoli mofiamalolahilä, deadi maala hamoi amolidale bidi iia nedala, yose maala hamoi amoli iala waga-malola säi. ⁹ Dolö odoa deadifali misi amoli maala, ilia muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹⁰ Amala neasebegi, dafidi awäla hamolo amolia maala helësésaleada, muni baagila awäla nimolö gabula helësëi. Gaso, iliage muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹¹ Muni amo neala gaula awälahilä, ilia sagai eedo amoma habobala ¹² sähalea, Dolö hobeadeadifali misi amolia aoa afädëmu hamoi hamolo amolige, dia nilibalä dafidi misi gadoi hamola, muni afädëdila sogosio. Niliada yosefali awäla hamosa nea, eso neea hëgësebe amoma bibisa hamosa nelola säha dilo. ¹³ Amala säha dibegi, sagai eedo amea iligi dolö afädëma sähalea, Nedoo, na dima asiala made hamoi. Dia muni giwi siliba afädë afädëla nimolöie nebalä ado afädë negei madele. ¹⁴ Di hä, i go gaula mosalo. Dolö gowe hobeafali misi amoma, digali i amo gadola imolö hamesamelë. ¹⁵ Nihile munia nihi hamese amo gadola hamomolö dialea madele. Ma, na mala hedabi hamosa nebegi, dia mudiahalela säi.

¹⁶ Amo gadola sälahilä, Yesuea säla wagala sähalea, Hobeala nefolalebe amolida neala dafidisalea, dafidila nefolalebe amolida neala hobeamolömelëla säla i.

*Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Maga 10.32-34, Ulugu 18.31-34)*

¹⁷ Yesu e Yalusaleme moholöie afiahalea, ea bögëla aulo giwilasi amolima hilidomu aliga gala nea sähalea, ¹⁸ Nabahale. Nili Yalusaleme afiamamelë. Ami neëgi, Dolöie Malö amo gobela ilo busa nefolalebe amolimage, mala dawadigi nefolalebe amolimage gaula imolömelë. Amala gaula iasegi, ilia e baagomäia nufualola sämolömelë. ¹⁹ Amala hamolahilä, fii odoaea e gadiabola, efë damuia fëgälahilä, e baagomäia i fügäigi baala negemäiaie, ilia iligali gaula imolömelë. Amala hamoseda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowemolömelëla säi.

*Dafidilo namolöie nabi
(Maga 10.35-45)*

²⁰ Sebediie malö äudä amolele emela ie malölali, Yesu neebee maalahilä, udia amea emo gumu sasagala salea, ema afädë edëgëi. ²¹ Amalebe, Yesuea ema nabahalea, Dia edo hamesala nabi. Udia amea säla obëgësalea, Die

* **20:2:** Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoada *denalūsala* sälo.

Beaha Maadela Sigi Neebea amida, n̄e malö äudä, elöda die naabo dafädimadi, elöda die naabo fefeädimadila samiäiala sämolä säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Dilia nabasegoda dawa made nea, fuduia säsebe. Na ödä iigi usi molö neebewe gadola, alia molöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, elea ema säla obögësalea, Aliada molöi neawela säi. ²³ Molöila säsebegi, ea elema sähalea, Aliada n̄e ödä iigi usi dibe amo dofä molömelë. Gaso, ali elöda n̄e naabo dafädimadi, elöda n̄e naabo fefeädimadila samiäiala sämolöda, n̄e made. Naadoea gowe samiäiala daiai amea sämolömelëla säi.

²⁴ Amo säi amogi, bögëla aulo nabülasi amolia nabalahlilä, elema habobai. ²⁵ Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä sähalea, Fii odoa beaha aligilo neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada, udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ²⁶ Ili hamolo amo gadola, dilia made hamomolö. Dili neebe gogi afädëa ëi sälo namolöila helësëседа, ea dilile hamoi ugila negelasila hamolasilo namolömelë. ²⁷ Amase, afädëa dafidilo namolöla helësëседа, eda dilile memalä galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolömelë. ²⁸ Amo gadola, Dolöie Malöda udia dolöea ie hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obögëmolöge misimelëla säi.

*Yesuea dolö si golai äudä wahilasi
(Maga 10.46-52, Uluḡu 18.35-43)*

²⁹ Ili Yaligola äudulä afiasebegi, udia dolö yafie ili bögëla afiai. ³⁰ Afiahalea beahamelebe, dolö si golai äudä idi agesua ami sebe meli. Elea Yesu baagila awäsëbelä säi amo nabalahlilä, uuala sähalea, Dafidilo-o, Debidiie malö-o, ali bobasëmola säha sulo. ³¹ Elea amala uuasebegi, udia dolö gegedoi amolia elema nemola sähalea, Adomabu. Gamelälä säla nemoi. Nemosebegi gaso, elea gelola uuahalea, Dafidilo-o, Debidiie malö-o, ali bobasëmola säha sulo. ³² Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea, ele welahlilä sähalea, Na alima edo hamomäia helësëbelä nabi. ³³ Amala nabasebegi, elea ema sähalea, Dafidilo-o, dia alile si fisigälasimäiamelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ele bobasëla, elele sihidoda diigi. Diigi amole fodolofali si fisigälä fädälä bealahilä, ele Yesu bögëla asi.

21

*Yesu e beaha aligilo gini gadoi hamola Yalusaleme asi
(Maga 11.1-11, Uluḡu 19.28-40, Yone 12.12-19)*

¹ Ili Yalusaleme besela galamolö ga madela, Olibebi neebee ami sege Bedefagi besela galamolöie yauabia nea, Yesuea bögëla aulo äudä dafidi mosalolahilä ² elema sähalea, Gaamugi ami awälä besela galala beahamelële, sugua dögi aseme, ie malö daiadigile begela negei neë aabela bimolömelë. Beaseda, fisigälä ne neebewi sigi misialo. ³ Afädëa alima ado afädë säседа, gomälä sämalö. Dafidiloea welebalä hamomolö galeamelëla sämalö. Amala säседа, ea fodolo sähalea, Hä sigi mosöla sämolömelëla säi. ⁴ Dafidi Dafidilo Geloia bea säloma aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamäia amala hamoi. Säla negei amoda gowe.

⁵ Saionoie idiwima sähalea, Bimo.* Die beaha aligilo gini amoda di neebee maasebe. Hi e nagadaiala aligilo nea, sugua dögidäia fila maasebe. Sugua dögi üdülidaia fila maasebegola sämalola

* **21:5:** Saionoie idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolöla helësëmäia säi.

säla dödëla negei dialea. ⁶ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amole awäla, Yesuea hamomalola säi amo gadola hamoi. ⁷ Elea sugua dögi aseme üdülile sigi maasebegi, elea sugua dögi amoledaia elele fagulo daia salugalo gila fösisebegi, Yesu e amoledaia fila fedai. ⁸ Amala fedala fise amo gaalu, udia dolö yafie gegedoi amolia ilile daia salugalo fagulo neala idiafa föla digi, odoaea fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föla digisa nelo. ⁹ Udia dolö gegedoi amoli Yesu awäse amo gadola dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeie ëi gauia adadi.

Debidiie malöma sähago. Afädë Dafidilo Geloie ëigila maahago Godea e neala obeägilasimäia.

Hosana. E ilibia neebe ëi gauia adahala säsäla afiai. *Gë Udälo 118.25,26* ¹⁰ Yesu e Yalusalem awäla besela galasebegi, udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela fudugila bedälahilä sähalea, Dolö goweda nowëdula säha dilo. ¹¹ Amala säha dibegi, udia dolö gegedoi amolia sähalea, Goda bea sälo Yesu. Eda Galili segeie gaamu Nasalese dolömelëla säha dilo.

Yesuea Godeie mosöa awäla hamoi

(Maga 11.15-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)

¹² Yesu e awäla Godeie mosö yala isogi nogila digalahilä beahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negela digisa dibe amoli sulubadela nesila digisa nelo. Muni bedefalo auli amolige, amase, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amolige, neala besula besigadasi.* ¹³ Ea ilima sähalea, Ado säla dödëla negei dibe amea sähaleada, Nïe mosö amoda Godema adolo mosö dialeala sämolömelëla säla dödëla negei dialea gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamosebela säi.

¹⁴ Amala säsebegi, e Godeie mosö neebea ami, si golaige emo nafadeige mofiasbegi, ea ili wahila didigisa nelo. ¹⁵ Gobela ilo busa nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage, Yesuea hedabifali hamose amo bealahiläge, amase, malësä nefolalo amolia Godeie mosöamadila dägö digala sähalea, Agua. Nesege. Godeie ëi gauia adadi. Debidiie malöma sähagola säsebe amo nabalahläge, ilia habobai. ¹⁶ Habobalahilä, ilia Yesuma nabahalea, Iliä säsebegoda dia nabasebelela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Ä. Ado afädë säla dödëla negei dibe amoda gomälä.

Malësä nelësä amolige, malö dodo naha sefolalebe amolige, ilile nafiala dia die ëi gauia adamäia hedabolafali oleilemelëla säla dödëla negei dialea. Dilia ado säla dödëla negei dibe amo made meli nealela nabi. ¹⁷ Amala nabalahlä, Yesuea ili dögila gaamugi amila Bedani midilö asi.

Yesuea äfäeoma nemosebegi bausoi

(Maga 11.12-14,20-24)

¹⁸ Diala yosefali nowela, gaamugi obögësalea e sidëa baagoi. ¹⁹ Amala awähalea beahamelebe, idi agesugi ami äfäeo afädë neebe beala e i mia ami bea awähamelebe, gägä afädë maade, bäu badumu neebe meli. Gägä maade beala, ea äfäeo amoma sähalea, Dia gägä hobeala dofä made

* **21:12:** Dolö odoaea Godeie mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, Godeie mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odo neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

negemäiala säi. Amala säi amole, fodolofali bausoi. ²⁰ Bausosebegi, ie bægëla aulo amolia bealahilä fudugila nabahalea, Äfäeo amo fodolofali bausoi amoda abeahäladula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Asigi äudä negela made, asigi afädë negela aligiseda, äfäeoma na walio hamoi amo gadola, diliage hamomolömelë. Amoda afädë amomu made, dilia segebima dihi dagabola awäla, ödä duhuluma digamola säседа, amala hamomolömelë. ²² Dilia Godeama adosalea, asigi afädë negela, nelebo afädë imola ëdëgësedä, amo dilia nimolömelëla säi.

*Yesu dia hamosebegi nowëa hamomalai hamosala nabi
(Maga 11.27-33, Ulugu 20.1-8)*

²³ Yesuea Godeie mosöamadi awäla, ado mala säla olelesa nebegi, gobela ilo busa nefolalo amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, e neebee maalahlilä ema nabahalea, Dia nelebo hamosebegi, nowëa hamomalai hamosa. Nilia nabeldelä, dia säla imo. Go hamomäia, geloi go nowëa iasiola nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nage dilima ado afädë nabaha. Dilia säla obëgësedä, nelebo na hamosebeweda, gowea hamomalai hamosa neala sämolömelë. ²⁵ Yonea ödägi gesa nelo amoda abidila misi. Selesaia mosöala misile ma dolömadila misilela nabi. Amala nabasebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia mosöalala säседа, ea niliä nabahalea, Amai galëda, ema asigi afädë made negei goda edoiela nabulö gabu. ²⁶ Gasoda, nilia dolömadilala säседа, nili udia dolöbalä bedäsebe. Mida, ili sulubadelaea helësësalea, Yoneda bea sälo nelola helësësa nefolaleala didiäi. ²⁷ Amala didiälahlilä, ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dawa madela säla obëgëi. Dawa madela säla obëgësebegi, ea ilima sähalea, Amai galëda, nage nelebo na hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala dilima made säla imolömelëla säi.

Ado besula malö äudäea hamoila säi

²⁸ Yesuea sähalea, Dilia edo helësësebe. Dolö afädë nelo amoie malö äudä sulo. Dolö amea ie malö abulümi amoma sähalea, Dia walio awäla gelebi sagaia hamoi hamosa namialola säimelë. ²⁹ Amala säsebegi, malö amea ie eedoma haboila sälahilä gaso, hobeala oböla asigi hedabi negela, hamola asi. ³⁰ Amasebegi, dolö amea ie malö elö amo neebee ami awälahlilä, elö amoma säi amo gadola wäla säi. Sälebe malö elö amea säla obëgësalea, Naado, hamola awähadiola sälahilä gaso, made awäla fisi. ³¹ Amai, dolö amea hamomaloï amo gadola, malö abodoea nabala hamoila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Abulümiäla säi. Amala säla obëgësebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage, idigi nawela susugu hamolo udia nefolalebe amoliage, dilida digüla, ilidale dafidila Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami afiahagomelëla säi. ³² Amoie mida, Yone e dili neebee maalahlilä, ea idi mogoifali amo olesebegi gaso, dilia dofä gabula helësëla made nelomelë. Dagisi muni nelo amoliage, idigi nawela susugu hamolo udia amoliage, ea ado mala säsebe amo nabalahlilä, ea säse amo dofä gabula helësëimelë. Iliä amala helësësebe amo, dilia meli gaso, bealahilä dilia asigi besula, dofä gabula helësëla made nelomelëla säi.

*Ado besula sagai oodola beaha namialola säi
(Maga 2.1-12, Ulugu 20.9-19)*

³³ Yesuea sähalea, Ado besula elö säsebewege nabualo. Sege eedo dolö afädëa sagai sagala, yalala amalela dila digimelë. Dila digilahlilä, isogi ami gelebi gägä emesala fësëla salimolöie naga dögi. Amala dögiä negesilahlilä, sagai

idihë nea beaha aligilo mosö holöbö ilibia ola fedalahilä negesi.* Amala hamolahilä, ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahilä, hi e sege wagadi made asimelë. ³⁴ Gelebi gägä hä, faimolö segeyo ga madesebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo amoli mosalolahilä, sagai oodola beaha aligilo amolima ie gägä odoa nimaloi. ³⁵ Amala nimolö awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hamoi hamolasilo amoli gaulahilä, elö amo nufudala ialalei, elö amo nufudala baagoi, amase, elö amo igia nufi. ³⁶ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo odoa, dafidi fisiga gai amoli holöbö gidogolahilä, fisiga galebege sagai oodola beaha aligilo amolia dafidi hamoi amo gadola wäla ilimage hamoimelë. ³⁷ Hobeafali, sagai eedo amea hile malö amo fisiga gai. Eedo amea helësälähilä sähalea, Nie malö wema ilia e hawala mogola hamomolöla helësésala säi. ³⁸ Hile malöfalä maase amo bealahilä, sagai oodola beaha aligilo amolia hildo didiähalea, Goda sagai eedo amoie malöfalä gabugo. Eedoie nalä negei nilia nimolöie, e nufidedila didiäi. ³⁹ Iliä e gaulahilä, sagai amoie yala baagido sadia gala nufudala baagoimelë.

⁴⁰ Amala hamoi amo, sagai eedo amea maalahlilä, sagai oodola beaha aligilo amolimada, edo hamomolö gabula nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, ilia ema säla obögésalea, Ea dolö nafade amoli neala nafadela nufudadigimolömelë. Amalahilä, gägä faimolö fu besela galasolo amo gala, faila mogelo dolö amolia oodola beaha namiäia, sagai amo ilima imolömelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia ado säla dädëla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone hamomolöi made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala säla dädëla negei dialea.

Gë Udälo 118.22-23

⁴³ Amoie na dilima sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo dili neebee guila neala gaula awälahlilä, udia dolöea amoie gägä negelo amolima imolömelë. ⁴⁴ Igi amodaia udia dolö digase amolida, igi amea dusudasila fisimolömelë. Amase, igi amea udia dolö eegeseda, hä eegela fisimolöi fisimolömelëla säi.*

⁴⁵ Amo sälebe, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Felesi dolö nefolalo amoliage, ea ado besula säsebe amo nabalahlilä, amoda ilile säsebelä helësëi. ⁴⁶ Iliä Yesu gaudeläla idi hogoï gaso, udia dolö nefolalebe amolia Yesuda bea sälo neala säha dibe amogi bedäi.

22

Ado besula udia neahalea molö giala daijala negeila säi
(Uligu 14.15-24)

¹ Yesuea ado besula ilima bu elö sähalea, ² Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ie malö udia neasebegi, molö giala daijala negei. ³ Daijala negesa maadelahlilä, ea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Udia dolö giwi säi amoli walio misiäia

* **21:33:** Godea ie Isilale udia dolöma hamosebe amoie, gelebi sagaila säla ado besula Aisaea 5.1-2gi säi dibe amo nealahilä Yesuea säla i. Ado besui amoie mida gomalämelë. Dolö sagai sagalola säi amo gadoida, Gode hi emelë. Amase, gelebi sagai amo gadoida Isilale udia dolömelëla säi. * **21:44:** Dawadigi dolö odoaea helësésaleada, damo gogi dädëi goda Madiu hi made dädëi gasoda, dolö elöea hobeala dädëi gabula helësëi. Uligu 20.18 bimalo.

bea mosaloi. Bea asi gaso, giwi säi amoli moholö haboi. ⁴ Habosebegi, ea hamoi hamolasilo odoama mosalolahilä sähalea, Na giwi säi amolima gomalä sämalö. Molö molö daiala negei dialea. Nie sugua gao gawalige, üdili odoa säfei hedabige giala dagabodasila negela, nelebo sulubadela daiala negei dialea. Udia neaseweie molö molö misiäiala sämalola säi. ⁵ Amala säla awäsebegi, giwi säi amolia auaulahilä afiai. Dolö afädëda, hile sagaia asi. Amase, elöda hile sidua mosöa asi. ⁶ Odoa made asi amoliada ie hamoi hamolasilo amoli gaulahilä, nafadela nufudala baagoi. ⁷ Amala hamosebegi, beaha aligilo gini amea mihalälahilä, ie ami dolö amoli mosalolahilä, ilia nufidelo dolö amoli nufudala baagosa maadela, ilile mosö gobesa maadei.

⁸ Amala mosalolahilä, ea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Molö giala daiala negesi dialea gaso, na giwi säi amolida dofea made gabu. ⁹ Idi osogoloa ami awälahilä, udia dolö gausiasebe amolima, udia neaseweie molö molö misiäiala sämolö mosalola säi. ¹⁰ Amala säsebe amo nabala, hamoi hamolasilo amolia idigi awäla, udia dolö gausiai amoli sulubadela neala gegedosebegi, nafadege hedabige maala, molö molöie mosö amo nobai.

¹¹ Udia dolö mofiaha maadesebegi, beaha aligilo gini amea mofiai sefolelebe amoli bimolöie digalahilä beahamelebe, dolö afädë udia neahalea fagulo gälo amo made gäi misi sebe meli. ¹² Amo bealahilä ea nabahalea, Nedoo, udia neahalea fagulo gälo amo made gäi goda, abilia misi saleala nabi. Amala nabasebegi, dolö amea ado säla obëgëla made sulo. ¹³ Ado säla made obëgësebegi, beaha aligilo gini amea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, ie naabo emole helegela nafodolahilä, gasimi sagai dibebe ami sadia idogomo. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

¹⁴ Yafie wei gaso, afädë afädëla memelei gabiola säi.

*Dagisi muni negemolö gabule, ma made negemolö gabulela nabi
(Maga 12.13-17, Ulugu 20.20-26)*

¹⁵ Felesi dolö nefolalo amoli awälahilä, ado afädë negemolöie didiähalea, Yesuea ado säsebe amoie abilia säla oodomolödula didiäha dilo. ¹⁶ Amala didiälahilä, ilia ilile bëgëla aulo nefolalo amolige, Heledoie sosogo nefolalo amolige, Yesu neebea mosalosebegi, ilia ema sähalea, Säla Olelelo-o, nilia helësesaleada, dia ado dofämu sälo. Amase, dia Godeie mala säla olelese goda, mogolafali säla olelesa. Dia dolö odoabalä made bedälo ameada, dia mogoimu olelelola helësesamelë. ¹⁷ Amalo gabugi, dia helësebebe amo nilima säla imäia. Beaha aligilo Gini Sisa neebe amomada, dagisi muni imolö dialeale ma maadelela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilile asigi nafade amo helëselahilä, ea ilima sähalea, Asigi fea negelola dilia, edoie ne fedogola beaha. ¹⁹ Muni dagisi negelo giwi gogi nema olemola säsebegi, ilia giwi afädë ema i. ²⁰ İasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ei dedëi dibe gowege, nowëie gabula nabi. ²¹ Amalebe ilia sähalea, Sisaiëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaiëda Sisa hima imalo. Godeieda Gode hima imalola säi. ²² Amala säi amo nabala ili fudugilahilä, e dögila bahila asi.

*Sadiusi dolö amolia Yesuma baagoi nowelo amoie nabi
(Maga 12.18-27, Ulugu 20.27-40)*

²³ Segeyo amo galamu, Sadiusi dolö nefolalo amolia Yesuma afädë nabulöie e neebea misi. Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowemolöla sälo. ²⁴ Ili nabahalea, Säla Olelelo-o, Mosesea sähaleada, Dolö baagoi amea malö made sogobala baagoi galëda, baagoi amoie edooea udia didalo amo

bedefala nealahilä, edoo baagoi amoïe malö sogobamolö dialeala säla dödëla negei dialea. ²⁵ Amaimo, niligi edoolali gifalädalïa nefolalo amoli, abulümi amea udia nii amo malö made sogobala baagosebegi, ëoea udia amo nii. ²⁶ Neala nea, edoo agedu amoge amo gadola wäla hamosebegi, edoo osoda amoge baagolebe, sosogo gifalädalïa amoli sulubadela baagola mimisa maadei. ²⁷ Amala baagosa maadeibua, udia amo hobealafali baagola wagai. ²⁸ Amo gadola hamoi amo, ili sulubadelaëa udia afädë amomu neala nelo. Amai, hobeä baagoi nowesolo amo gala, malö gifalädalïa amoligi udia amoda abodoweïe udia samolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ado säla dödëla negei dibe amoge, Godeïe geloi dibe amoge made dawadigi neebe goeada, dilia asiala helësëla säsebego. ³⁰ Amoïeda, udia dolö baagoi amoli nowela galaseda, udia made nimolöge, dolö made fimolöge. Selesaia fii ili selesaia mosöa nefolalebe amoli gadoi namolömelë. ³¹ Amalo amo, baagoi amoli neala nowelasimolö amoïeda, Godeä dilima ado säla dödëla negei dibe amoda, aso, nidela made neale. ³² Ea sähalea, Neda Abalahama, Aisaga, Yeigabala ilile Gode neawela säla dödëla negei dialea. Gode eda baagoi amolile Gode made, eda nefolalebe amolile Gode neamelëla säi.

³³ Amala säsebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia nabalahlilä, ea säla olelesebe amogi asigigi fudugisa nefolalo.

*Godeä nilïa hamomalai dibe amogi, edefadeda abododula nabi
(Maga 12.28-34, Ulugu 10.25-28)*

³⁴ Yesuea ado säi amea, Sadiusi ilia säla obëgëmolöi made nefolaleamelëla säi amo nabala, Felesi dolö nefolalo amoli gegedolahilä, ³⁵ ili sosogo amoligi dolö afädë mala säla negei amo olelelo amea, Yesu fedogola bimolöïe ema ado afädë nabi. ³⁶ Dolö amea nabahalea, Säla Olelelo-o, Ado säla negei amogi, nilïa hamomalai dibe edefadeda abododula nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloï die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, boba hamomalo. ³⁸ Nilïa hamomalai dibe amoligi, edefadeda amomelë. Amoda dafidilomelë. ³⁹ Amase, agedu gowege amo gadoimelë. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amolige boba hamomalo. ⁴⁰ Mosesea Ado sulubadela säla negei dibe amoge, bea sälo nefolalo amolia bea säla negei dibe amoge, nilïa hamomalai ado äudä amolegimu begedidigila gosai dialeamelëla säi.

*Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoïe nabi
(Maga 12.35-37, Ulugu 20.41-44)*

⁴¹ Felesi dolö amoli gegedoi nefolalebegi, Yesuea ilima nabahalea, ⁴² Afädë Memelei amoïeda, dilia abilia helësësa. Eda nowëïe malö neala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Debidiïe malöla säi. ⁴³ Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai galëda, Godeïe Gesamia Debidima adolasisebegi, Debidia ema Dafidilo Geloïla säi amoda abiliadu. Debidia gomalä säimelë.

⁴⁴ Dafidilo Geloïa nïe Dafidilo Geloïma sähalea, Die ado nii nefolalebe amoli die emoea daisamäia, na neala ifosidelä, dida nïe naabo dafädimadi beaha samialola

säi. ⁴⁵ Debidia hi ema Dafidilo Geloïla säi galëda, eda Debidiïe malöda abeahäladula nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, afädëä ema ado säla obëgëmolöi made meli. Amasebegi, segeyo amila nofela, ili bedähalea, afädëä ema ado bu made nabelo.

23

*Felesi dolöle mala dawadigi dolölele mala
(Maga 12.38-39, Ulugu 11.43, 11.46, 20.45-46)*

¹ Hobeala, Yesuea udia dolö gegedoi amolimage, ie bægëla aulo amolimage
² sähalea, Mala dawadigi dolö amolige, Felesi dolö amolige Moseseie filodaia
saleamelë.* ³ Amai gabugi, ilia dilima ado sulubadela säse amoda, dilia
nabala bægëla hamomolöi. Gaso, mala ilia hamose amo gadolada, dilia
made hamomalo. Mida, ilia made hamosalea, adoeamu sälo gabugi. ⁴ Ili
nelebo yöi neegila häuala gaulo amo, dolöie gidädaia negesilo amogida,
hilida naaboea didiigila yöi amoli gaumolöla made helësëlomelë. ⁵ Nelebo
sulubadela ilia hamose amoda, dolöea bimäiala hamolo. Iliada nelebo salelo
amogi ado damui dëdëla salalahilä, odagiage baala, amase, naabogige gälo
gaso, ilia salelo amoli edefade bobogalamu gälo nefolalo. Amase, iliada ëfë
gadoi fagulo sedade gäi amoie bidigi begedidigilo gaso, ilia ëfë sedadeamu
begedidigilo nefolalo.* ⁶ Iliada molö nasebea amige, gedolo mosöa amige,
dafidilo filo dibea ami fimolömu hamelo. ⁷ Amase, iliada magaiä gaamugi,
udia dolöea ilima, di go gabiola sämäiä, säla olelelola sämäiä hamelo.

⁸ Amalo gaso, dolöea dilima säla olelelola sämolöi mademelë. Mida, afädë
emu dilile säla olelelo nea. Dili sulubadela didoo didoolali neamelë. ⁹ Amase,
nagadaiawi neada, dolö afädëma dilile diadolada sämabio. Mida, afädë emu
dilile diado nea. Amoda selesaia mosöa neamelë. ¹⁰ Dilima dafidilola sämolöi
mademelë. Mida, dilile Dafidilo afädë nea. Amoda Afädë Memelei amomelë.
¹¹ Dilile busa edefade neebe amolida, dilile hamoi ugila negela hamolasilo
namolömelë. ¹² Afädëa hi e ilibialo amoda, neala nagadaialasisalea, amase,
afädë hi e nagadaialo amoda, ilibialasimolömelëla säi.

*Yesuea mala dawadigi dolömage, Felesi dolömage mala nafade ilia hamosebe
amoie säi
(Maga 12.40, Ulugu 11.39-52, 20.47)*

¹³⁻¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Asigi fea negelo, mala
dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia Hebeni Beaha
Maadela Sigi Neebea ami udia dolöie odagia gala didigilo. Dihili dilida made
nogila digahalea, dilia udia dolö nogila digadelä hamose amolile idi gala
didigilomelë.*

¹⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu.
Dolö afädëamu dili bægëla aulo namiäiäie, dilida duhulu dibeamadige, sege föi

* **23:2:** Moseseie filodaia saleamelëla säi amoda, Ado säla negei amo Mosesea udia dolöma olelesa
nelo amo gadola, mala dawadigi dolö amoliage, Felesi dolö amoliage amo gadola säla olelesa nefolalo
amoie säi. * **23:5:** Iliä sisigila sähalea gälo amoda Yu dolö ilia hamolo. Iliada ado damui odoa
dëdëlahilä, nelebo salelo amogi salelo, amo dëdëla sali amoda ilile naabo fefeädimadige gälo, amase,
ilile odagiage baalo. Sigi Obëgëi 13.9, 16, Mala Bu Egei 6.8, 11.18 amoli bimalo. Amase elöda, Yu
iliada ado Nidei 15.37-41gi dibe amo bægëla, ëfë hilile fagulo gäi amoie bidigi begedidigilo. Amalo
gaso, Yesuea sähalea, Mala dawadigi dolöge Felesi dolöge sisigila sämolöie nelebo gälo amoda edefade
bobogamu gälo, amase elöda, ëfë sedademu ilile fagulo bidigi begedidigilo. Mida, udia dolöea bimäiala,
ilida hä dofä Godeie Ado säla negei amo bægëlo gabula sämäia amalola säi. * **23:13-14:** Dawadigi
dolö odoaea helësësaleada, ado odoage damo amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [14 Asigi fea
negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia udia didalo sebe amoli dahila
neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Dilile asigi müsügä negesilahilä, adoeamu
Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie, dili së edefade muäia baala imolömelë.] Maga
12.40 bimalo.

dibeamadige nawesa aligilo. Amaimo, e hä bægëla aulo aligiseda, e heli segeie malö dili gadoi hamolasilo. Gasoda, ie mala nafadea dili baagila aulomelë.

¹⁶ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Dili asigii gabu. Mida, dilia sähalea, Afädëa gobela ilo mosöla säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, amoda memalä melëlo. Gaso, afädëa gobela ilo mosöa golola säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁷ Dilida asigi maade, si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Golo amo hedabi gabule, ma gobela ilo mosö amo hedabi gabule. Diliada dawa, goloda gobela ilo mosöa dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ¹⁸ Amase, dilia elö sähalea, Afädëa gobela ilo aulila säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, amoge memalä melëlo. Gaso, afädëa auli amodaia nelebo odala i amola säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁹ Dilida si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Nelebo gobela ilo amo hedabile ma, auli amo hedabile. Diliada dawa, nelebo gobela ilo amo aulidaia dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ²⁰ Amai gabugi, afädëa aulila säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, eada auli amoge, nelebo sulubadela aulidaia dibe amoge säla, migalia diigila ado gelola säla negelo. ²¹ Amase, afädëa gobela ilo mosöla säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, eada mosö amoge, mosö amogi aligilo amoge säla, migalia diigila ado gelola säla negelo. ²² Afädëa selesaia mosöla säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, eada Godeie sigi aligila filo amoge, filo amodaia sebe amoge säla, migalia diigila ado gelola säla negelo.

²³ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, nelebo nelësa sagaia neebe amo sulubadela amogi, nabülası mogelahilä nabü afädë Godegali ilo gaso, Ado säla negei dibe amogi ado edefadeda, dilia buludola fisi. Buludola fisi amolida gowe ili. Mogola hamologe, bobasëla ugila negeloge, amase, asigi afädë negeloge buludola fisi. Nabü afädë Godegali ilo dafidi säi amo made fisila, dilia ado edefade gowe ili hahamasa nelo galebeda, dofealabio. ²⁴ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Diliada molö gobei nahalea, eeme nelësa seëgi, amo neadigilo gaso, molö gobeigi sugua gamele seëgi, amola wälada sübä dëgilomelë.

²⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada gaaboge faloge daia baagido gomü hëlo gabu. Gaso, isogida dilia dihilile asigi made sigi aligila, molö fa nelo amea nobai gabumelë. ²⁶ Felesi si golai di, gaabo isogi dafidi nigime hëmalö. Amala hamoseda, daia baagido goge gëgelë baai made bimolömelë.

²⁷ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dilida baagoi bauia beni faleia hëi amo gadoi gabugo. Bauı daia amoda hedabifali beaha gaso, isogi dolö baagoi amolile giwi amoge, nelebo sulubadela nigime baala nobai dialea. ²⁸ Amo gadola wäla, dilile domalo beala udia dolöea asigisaleada, dilida dolö mogoi gabula asigilo gaso, dilile isogida asigi fea negeloge, mala nafademü hamologe nobai gabugo.

²⁹ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada bea sälo amoli baulo mosö olala, amase, dolö mala mogoi hamolo amoli baulo mosö amoge momadolö gabio. ³⁰ Dilia sähaleada, Nili nilile mäula ili nefolalo amogi galebeda, nilia ili ugila negela bea sälo ilile heale made digalabiola sälo. ³¹ Amala sälo ameadä dilia olesalea, dilida bea sälo nufidelo

amolile malö gabula ololelomele. ³² Amalo gabugi, dilia dilile diadola ilia mala hamolo amo gadola, hamola wagamalo.

³³ Dilida baagolo nubage, nubaie malöge nebego. Godea dilibalä gudisegi, dili heli segea moholö amoda abeahäla sisigala moholö gabu. ³⁴ Amai gabugi, nabuö. Na bea säloge, dolö asigi falagaseige, amase, mala dawadigi dolöge dilima fisiga gamolömelë. Odoada dilia nufudala baagola, odoada i fügäigi baala negemolömelë. Amase, odoada dilile gedolo mosöa ami fëgälähilä, ili nesila gaamu afädëgila doadigila awäla, gaamu elögi nesila fisiga gamolömelë. ³⁵ Amoie mida, dolö mogoi nagadaiawi nefolalo odoaea nufi amoli sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. Mi gäwila dolö mogoi Aibeledale heale digaia amila maala, Belegaeäie malö Segelaeage, dolö dilia gobela ilo mosöle gobela ilo aulile adeba ami nufi amoie heale digaia ami, ili sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. ³⁶ Na dilima dofä sähago. Nafade egoweli sulubadela hamoi amoie bidi nimolö amoda, udia dolö walio nefolalebe welia nimolömelëla säi.

Yesuea Yalusaleme bobasëi
(*Ulugu 13.34-35, 19.41-44*)

³⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Yalusaleme-e, Yalusaleme-e, bea sälo nefolalo amoli nufudala baagologe di. Amase, dolö digali fisiga wei amoli igia nufidologe di. Haea gagalugoea ie malö augia hawa neala gafedela musügä negelo amo gadola, segeyo aboläiagi gadola, na die malö goli neala gegeдолasideläi gaso, dihili habosio. ³⁸ Nabuö. Godea dilile mosö dögila awäla, mosö amo memalä diamolömelë. ³⁹ Na dilima sähago. Dilia ne bu elö made beala nelolahilä, dilia sähalea, Afädë Dafidilo Geloie äigila maahago, Godea e neala obeägilasimäiala säsolo amo gala, dilia ne bimolömelëla Yesuea säla i.

24

Godeie mosö nafademolömelëla säi
(*Maga 13.1-2, Ulugu 21.5-6*)

¹ Yesu e Godeie mosöamadila awäha nebegi, ie bëgëla aulo amoli e neebëa maalähilä, ilia ema, Godeie mosö amoli bimola säi. ² Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësälea, Egoweli beahale. Na dilima dofä sähago. Igi elö daia dadagulula fedai golida, sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.*

Yöi yafie moholömelëla säi
(*Maga 13.3-13, Ulugu 21.7-19*)

³ Yesu e Olibebidaia sebegi, ie bëgëla aulo amoli hilidomu maalähilä nabahalea, Dia nilima säla imo. Dia säi amo abola besela galamolödu. Dafidi nelebo edodale besela galasegi, nilia amo bealahilä, di hä, ulufadigimolö amoge, aligila wagamolö amoge, ga made gabula helësëmolöla nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësälea, Odoaea dili dahila neloea, idihë namialo. ⁵ Mida, dolö yafie maalähilä nie ëi säla, Afädë Memelei Geleso amo ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁶ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedäloea, asigi sigi

* **24:2:** Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebägi dëdëi dibe amoligida, biida go. Ea segeyo aligila wagamolö amoie säha nelo. Ado amoda 24.2-25.46 amogi dialea.

namialo. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁷ Fii elöle elöle nudula digi, gamane elöle elöle nudula digisa namolömelë. Amase, sidë ige, fogolige sege odoagi moholömelë. ⁸ Nelebo amoli sulubadela hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea, mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Amo gala, dili gaula neala sëlasila, nufudala baagomolömelë. Nie ëigi nefolalebego bealahilä, udia dolö fii odoa amoli sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. ¹⁰ Segeyo amo gala, yafiea nema asigi afädë negei amo digila awälähilä, ilia hilimu bimolö habobala, odoama gaula imolömelë. ¹¹ Amase, wäfali bea sälo yafiege maalahilä, udia dolö yafie dahila nimolömelë. ¹² Mala nafade edese amea, udia dolö yafiea boba hamolo amo gögila badilimolömelë. ¹³ Amamolö gaso, afädëa aso maadelahilä, wagamäiala gelola aligiseda, e damula moholömelë. ¹⁴ Fifii asi sefolalebe amoli sulubadelaea nabaha maademäia, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi amo sege föi sulubadelagi säla daidosa maademolömelë. Amala daidosa maadeseda, aligila wagamolömelëla säi.

*Nelebo yöi ayägöloi bimolö amoie säi
(Maga 13.14-23, Ulugu 21.20-24)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amamolö gabugi, dilia bea sälo Danialoea nelebo yöi ayägöloi amoie säla negei amo Godeie mosöa dië beaseda, (ado egowe nidese ameadä hedabola helësëmalö) ¹⁶ Yudia segea sefolalebe amolida, segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁷ Amo gala, afädë mosö figidaia sebe amea digalahilä, mumusogi ie nelegei nea digamabio. ¹⁸ Amase, afädë sagaia neebe amea, fagulo daia salugalo negei amo mosöa nea obëgëmbio. ¹⁹ Segeyo amo gala, udia fagulo hagu sefolalebe amolige, malö dubo dodo äha sefolalebe amolige, asigii gabu. ²⁰ Fisäla moholö amoda i bäu gisalea gögï mulo amo gala galëge, amase, hele filo segeyo Sabada gafegi galëge muloea, dilia Godema adosa namialo. ²¹ Mida, segeyo amo gala yöi edefade elö elöla yafie maala negei dië bimolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amula yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²² Amaimo, amo gala Godea segeyo obobagilasi made galebeda, udia dolö sulubadela fisilabio. Amalabio gaso, udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, obobagilasimolömelë.

²³ Segeyo amo gala, afädëa dilima sähalea, Bimo. Afädë Memelei amo misi neala säsege, gawoi misi neamelëla säsege, dofä gabula helësëmbio. ²⁴ Amoie mida, wäfali Afädë Memelei gadoi odoage, wäfali bea sälo odoage moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomabelela bimolöie, dolöea dofä hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²⁵ Nabuö. Amo made hamola neebe amo gaalu, na dilima säla äahagomelë.

²⁶ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Nabuö. Sege udia dolö aligilo made dibeä ami neala säseda, ami mosabio. Amase, afädëa sähaleada, Mosö hogoli afädëgi nogila digai saleala säseda, dofä gabula helësëmbio. ²⁷ Mida, sege yabagelela eso maasidola maala, eso digasido amige yo digalo amo gadola, Dolöie Malö amo ulufadigisolö amo gala, amo gadola wäla ulufadigimolömelë. ²⁸ Baagoi domalo dibeä ami haea säsalä gadoi gegedomolömelëla säi.

*Hobeala Dolöie Malö ulufadigimolö
(Maga 13.24-27, Ulugu 21.25-28)*

²⁹ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Segeyo amogi yöi yafie elö elöla amo hamosa maadei amole, eso usila, aube made neëla, amase, gasumili mudaiala besela didigafulahilä, muugi nelebo geloi hido elöi amoge neala fogolasimolömelë. ³⁰ Amala hamosegi, Dolöie Malö amoie nofe elöi amo mudaia ulufadigisegi, sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli didigaomolömelë. Iliä beahalea, Dolöie Malö amo geloi amole, yo digalo hido elöifali amolebalä, mu baidilidaia maala neë bimolömelë. ³¹ Amase, fuuloea gelola fuuse amo gaalu, ea ie selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hi memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiado nefolalebe amolige, näiado nefolalebe amolige, neala gegedolasimalola sämolömelëla säi.

Yesuea äfäeöie ado säi

(Maga 13.28-31, Ulugu 21.29-33)

³² Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Diliada äfäeöie mala amogi helësëmalö. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ³³ Amo gadola wäla, nelebo sulubadela säsewe gadoi hamose dilia beaseda, amoda hä, ga made, suägisa gabula helësëmalö. ³⁴ Na dilima dofä sähago. Udia dolö walio nefolalebego baagola made nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³⁵ Mu giwige, naga föige hogosa helemolö gaso, nïe adoda dofä made hogosa helemolömelëla säi.

Dolö afädëa gowe gala hamomolöla dawa madela säi

(Maga 13.32-37, Ulugu 17.26-30, 17.34-36)

³⁶ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, Malöeage dawa mademelë. Naadoea hïdomu dawadigi neamelë. ³⁷ Dolöie Malö ulufadigisolo amo gala, Noaie segeyogi hamoi amo gadola wäla hamomolömelë. ³⁸ Ödä bëi made maala nebegi, ilia molö ödäge nadigi, udia neadigi, dolö fila awäla digisa nebegi, Noa duugi fila fedamolö segeyo amo besela galaimelë. ³⁹ Iliä dawa made nebegi, ödä bëi maala ödäea sulubadela mai. Dolöie Malö ulufadigisolo amo galage, udia dolöea amo gadola wäla hamosa namolömelë. ⁴⁰ Segeyo amo gala, dolö äudä sagaia neëgi, elö amo neahalea, elö amo dïgila moholömelë. ⁴¹ Udia äudä wahalo dailaha neëgi, elö amo neahalea, elö amo dïgila moholömelë.

⁴² Amai gabugi, dilile Dafidilo segeyo gomo gala moholö gabula, dilia dawa made ameada, dili idihë namialo. ⁴³ Ado gowe helësëmalö. Mosö eedoea fa nelo dolö gasigi gowe gala moholöla helësëi galebeda, ea idihë neëgi, ie mosö dagabola fa nea digamäia fu made ialabiomelë. ⁴⁴ Amai amea, Dolöie Malö moholö amoda, dilia gowe gala moholö gabula helësëi made neëgi, e moholö ameada, diliage daiaha namolö dialeala säi.

Ado besula hamoi hamolasilo hedabüege nafadeëge

(Ulugu 12.41-48)

⁴⁵ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Hamoi hamolasilo asigi falagaseige, nulügäige neebe amea, ie dafidiloea hile mosöa hamoi hamolasilo odoä sigi namiäia, ilile molö segeyo hï daiala negeifaligi mogela ilo amoda abodowedu. ⁴⁶ Ie dafidilo amo maalahilä beahalea, hamoi hamolasilo amea, hamoi amo gadola wäla hamosa neë beaseda, hamoi hamolasilo amo obeägisa namolömelë. ⁴⁷ Na dilima dofä sähago. Dafidilo amea hamoi hamolasilo amoma ie nelegei sulubadela sigi namialamolömelë. ⁴⁸ Amaimo, hamoi

hamolasilo nafadea asigiamu helësësalea, nie dafidilo aso, deegela, fodolo made moholöledula helësëlahilä, ⁴⁹ ea hamoi gaalu hamolasilo nefolabebe amoli nufudala, gagaalo ödä nulo dolöbalä molö ödäle naha aligilomelë. ⁵⁰ Amai gabugi, hamoi hamolasilo amea e segeyo gowegi, aoa gowegi moholöla helësëi made neëgi, ie dafidilo amo moholömelë. ⁵¹ Maalahilä, ea hamoi hamolasilo amo neala nafademolöi nafadelasila, e asigi fea negelobalä namialamolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

25

Ado besula udia dodola nabülasie säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amo galada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Udia dodola nabülasia ilile elamu amoli neala gaula, udia nimolö dolö amo gausiamolöie afiai.

² Udia amoligi biada asigi maade, amase, biada asigi gäwi. ³ Udia asigi maade amoliada, ilile elamu gaula afiai gaso, amobalä weli osala nafolala, gaula made afiai. ⁴ Amasebegi, udia asigi gäwi amoliada, weli ödä iigi söga salala nafolala, ilile elamubalä gaula afiai. ⁵ Udia nimolö dolö amo fodolo made maasebegi, ili süwiala waola, sulubadela adidi difolalo.

⁶ Gasi mogogifali, afädëa uuahalea, Uuaa. Udia nimolö dolö amoda hä, misi gabio. E gausiamolöie afiamalola uuai. ⁷ Amala uuasebegi, udia dodola amoli sulubadela nowelahilä, ilile elamu amoli hahamogilahilä gaui.

⁸ Amasebegi, asigi maade amolia asigi gäwi amolima sähalea, Dilia weli gogi nili gögödëla imo. Nilile elamu usidelä hamosebela säi. ⁹ Amala säsebegi, asigi gäwi amolia säla obëgësalea, Ai. Weli wegida dilila nililada dofea made. Bidi neasea ami awäla, dilida dihilile bidia nimalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ili weli nea asi amo gaalu, udia nimolö dolö amo besela galai. Amasebegi, daiai udia amolida ebalä awäla, udia neahalea molö edefade nasebea ami digala, idi gai. ¹¹ Hobeala, udia dodola odoa amoli maala, ilia sähalea, Dafidilo, dafidilo, nili idi gai dogasimola säi. ¹² Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilida na dawa madela säi.

¹³ Amamolö gabugi, dilia segeyoge aoage dawa made neebe ameadä, idihë namialola Yesuea säi.

Ado besula hamoi hamolasilo ohodoaie säi (Uluu 19.11-27)

¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Dolö afädëa e sege wagadi made moholö awähalea, ie hamoi hamolasilo amoli misialalahilä, ilia ie nelegei sigi namiäiaie, ilile naabogi gausisi. ¹⁵ Ea afädëma muni giwi siliba dausini bia i. Elömada muni giwi dausini äudä i, amase, elömada dausini afädëfali i. Ilile asigi dibe amo gadola, afädë afädëlama muni sogola gausisi. Amala hamola negesilahilä, e asi. ¹⁶ Awäsebegi, dolö dausini bia nelo ameadä, fodolofali awäla bisinesi hamosa neada, dausini bia elö neala baai. ¹⁷ Amase, dolö dausini äudä nelo ameege, amo gadola hamosalea, dausini äudä elö neala baai. ¹⁸ Amai gaso, dolö dausini afädë nelo ameadä awäla, ie dafidiloie muni giwi dausini amo naga dögölahilä, naga isogi musügä negesi.

¹⁹ Segeyo holöbë ede nelolahilä, hamoi hamolasilo amolile dafidilo amo obëgëla, ea muni i amoie, ilibalä ado fädäla sämolöie misi. ²⁰ Dolö muni giwi dausini bia nelo amea, dausini bia elöge baala nii amo gaula maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini bia i. Ameadä, na dausini bia elö

neala baai amo gowemelë. ²¹ Amala sälebegi, ìe dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabi-e, dia hamoi hedabolafalì hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfalì go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie ìmolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi.

²² Amala säsebegi, dolö dausini äudä nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini äudä ì. Ameada, na dausini äudä elö neala baai amo gowemelë. ²³ Amala sälebegi, ìe dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabi-e, dia hamoi hedabolafalì hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfalì go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie ìmolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi.

²⁴ Amala säsebegi, dolö muni giwi dausini afädë nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dida dolö aabela habobalo amo na dawa. Dia made sagaia amida, dia molö nelo. Sege dia molö gägä made fëfëia amige, diada molö gegedola negelo. ²⁵ Amalo ameada, ne bedähalea. Ne awäla, dëe muni giwi amo na naga dögöla negei. Dëe muni amoda gowemelë. ²⁶ Amala säsebegi, ìe dafidiloea ema säla obëgësalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dida habobame. Dia helësësalea, sagai na made sagaia ami na molö nelo, amase, sege na molö gägä made fëfëia amige, nada molö gegedola negelola helësëile. ²⁷ Amala helësëi galëda, dia bëgi dolöbalä nìe muni negesi galebeda, ne obëgëla maala, baai muni amola nealabio. ²⁸ Amai amea, muni giwi dausini afädë ea gaula neebe go neala, dausini nabülasi galebe amogali ìmalo. ²⁹ Amoïeda, sulubadelaea nelebo afädë gaula neebe amolimada, odoa baala ìasegi, yafie gaula namolömelë. Gaso, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalìmelë gaula neebe amoda hails nimolömelë. ³⁰ Hä, hamoi hamolasilo nafade goda sege gasimi sagai dibebe ami sogobala sadia idogomalo. Amida, ìli düsalea bese ali nalëgësa namolömelëla säila säi.

Dolöie Malöea udia dolö sulubadela mogemolö

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dolöie Malö amo, ìe yo digalo hido elöi salugalahlilä, selesaia fii sulubadelabalä maasolo amo gala, e ìe sigi aligila filo hedabi hido elöidaia samolömelë. ³² Fifi asi sefolalebe amoli sulubadela, ìe odagia maala gegedolasisegi, sigi aligilo ìlia sugua sibile sugua memele nafolala mogelo amo gadola, eada udia dolö mogela, ³³ sugua sibida dafädimadi negela, sugua memeda fefeädimadila negemolömelë.

³⁴ Amo gala, beaha aligilo Ginia ìe dafädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nìe Naadoea neala obeägülasì dila-e, dila misië. Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami digamalo. Amoda sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila dilile daiai dilo. ³⁵ Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö ì. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä ì. Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa sigi asi. ³⁶ Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo ì. Amase, ne oloi dibegi, dilia ne sigi nelo. Ne galabaia mosöa nebegige, dilia ne bea misila sämolömelë. ³⁷ Amala säsegi, mogola hamolo nefolalo amolia ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloi-e, di sidëa baagoi nebegi, nilia abola beala, di molö ìasio. Di ödä haläi nebegi, nilia abola di ödä ìasio. ³⁸ Amase, di näiadodi dolö nebegi, nilia abola di mosöa sigi awäsio. Di fagulo maade nebegi, nilia abola digali fagulo ìasio. ³⁹ Amase, di oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, nilia di abola bea awäsiola nabolömelë. ⁴⁰ Amala nabasegi, Gini amea ìlima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela nìe nedoolaligi

afädë holöbö gidogofali neebe amoma hamoi amoda, dilia nema hamoila sämolömelë.

⁴¹ Amala säsegi, ea fefeädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nemola fisi udia dolöla dili, dilida ne neebeawi made, bahila afiala, nulo usilo made dibeä ami moholö mosö. Nulo amoda mugabe busa amoiege, ie hamoi hamolasilo amolilege daiäi. ⁴² Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö made i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä made i. ⁴³ Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa made sigi asi. Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo made i. Amase, ne oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, dilia ne made bea misila sämolömelë. ⁴⁴ Amala säsegi, iliage naba obëgësalea, Dafidilo Geloi, di sidëa baagoi nebegige, di ödä haläi nebegige, di näiadodi dolö gabugige, di fagulo maade nebegige, di oloi dibegige, amase, di galabaia nebegige, nilia amo abola bealahilä, di made ugila negesiola nabolömelë. ⁴⁵ Amala nabasegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela afädë holöbö gidogofali neebe amoma made hamoi amoda, dilia nema made hamoila sämolömelë. ⁴⁶ Amaï gabugi, ilida së nahamu namolöia ami moholömelë. Gaso, mogoi hamolo amolida namolöi namolö dibeä ami moholömelëla Yesuea säla wagai.

26

Busa dolö amolia Yesu baagomäia nufulöla didiäha dilo (Maga 14.1-2, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

¹ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadelahilä, ie bëgëla aulo amolima sähalea, ² Segeyo äudä namolö gabulahilä, Baagila Asi Segeyo besela galamolö amoda dilia dawa.* Hä, Dolöie Malö amo i fügäigi baala negemäia, odoäie naabogi gausimolömelëla säi.

³ Segeyo amo gala, gobela ilo busa nefolalo amola, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amolali, gobela ilo Busa Edefade, amoie ëida Gaifasa, amoie mosöa gegedoi. ⁴ Iliä Yesu abeahämla oodolahilä, nufudala baagomäia gaumolödula geleä didiäha difolalo. ⁵ Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloela säi.

Udia afädëa Yesuie busagia weli söga negei (Maga 14.3-9, Yone 12.1-8)

⁶ Yesu e sege Bedani ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa sebegi, ⁷ udia afädëa weli hedabi gafisigäi hido elöi muni edefadea nelo amo gaula, e sebea ami misi. Yesu e ami molö naha sebegi, udia amea weli ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ie busagia söga negei. ⁸ Amala hamoi amo, ie bëgëla aulo amolia bealahilä, ilia habobala sähalea, Faeagasebegoda edoëdu. ⁹ Ameada bidi edefade nealahilä, muni amo busadäoigali ilabiola säi. ¹⁰ Yesuea ilia habobasebe amo dawadigi nea, ea ilima sähalea, Dilia e edöie yölasisa. Eada nema mala hedabi hamosebemelë. ¹¹ Busadäoïda dilibalä namolöi namolömelë. Gaso, neda dilibalä namolöi namolö mademelë. ¹² Udia amea nïe domalogi weli negei amoda, ne baumolö amoie daiäi. ¹³ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi gowe sege föi sulubadelagi säla olelesaleada, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

* **26:2:** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.

*Yudasaea Yesu hololömolöie ado afädë negela iü
(Maga 14.10-11, Ulugu 22.3-6)*

¹⁴ Giwilasi amoligi afädë, ie ëida Yudasa Isagaliada, e gobela ilo busa neebee ami awälahlilä, ¹⁵ ea nabahalea, Na e dilile naabogi gausideläie, diliada negali edo imolö gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia muni giwi siliba nabülasi ohodoa nidelahilä, egali i.* ¹⁶ Segeyo amila nofela, ea Yesu ilile naabogi gausimolöie fu hogosa nelo.

*Yesu e ie bögëla aulo amolibalä molö naha dilo
(Maga 14.12-21, Ulugu 22.7-14, 22.21-23, Yone 13.21-30)*

¹⁷ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie segeyo bu agesolo amo gala, bögëla aulo amoli maalahlilä, Yesuma nabahalea, Dia Baagila Asi Segeyo molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Gaamugi awälahlilä dolö amoma gomalä sämalö. Säla Oleleloea sähalea, Nie fuda hä, ga made gabugi, nie bögëla aulolali, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amo na dibalä nuduläla säila sämalola säi. ¹⁹ Amala säsebegi, bögëla aulo amolia Yesuea säi amo gadola hamola, Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie daii.

²⁰ Deadifali, Yesu e giwilasi amolibalä molö naha sefolalo. ²¹ Ili molö naha sefolalea, ea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilile asigie edefade yöia idogolahilä, hido hidolaea ema säla didigahalea, Dafidilo Geloi-e, nale, ma nalela säla didigai. ²³ Amala säla didigasebegi, Yesuea säla obögësalea, Dolö nebalä falogi naabo gaalu digai ameada, ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelë. ²⁴ Ie säla dädëla negei dibe amo gadola, Dolöie Malöda baagomolö. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amoda, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi. ²⁵ Yudasaea, e hololöla odoäie naabogi gausimolö amea nabahalea, Säla Olelelo-o, nalela nabi. Amala nabasebegi, ea ema sähalea, Dihä säse gomelëla säi.

*Yesuea beledile wani ödäle ie bögëla aulo amoligali i
(Maga 14.22-26, Ulugu 22.15-20, Age Golödi 11.23-25)*

²⁶ Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë nealahilä, Godema nesegie. Nesegelahilä, ea beledi dagabodasila, bögëla aulo amoligali iahalea, Goda nie domalomelëla säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea gaabogi usi amo neala gaula nea, Godema nesegelahilä, iligali iahalea, Dili sulubadelaea go hä, gobe dadagabola mualo. ²⁸ Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Nafade hamoi amoli hëmäia, udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁹ Na dilima sähago. Segeyo wila nofela, ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Naadoea Beaha Maadela Sigi Neebee ami nea, dilibalä bu elö molömelëla säi.

³⁰ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahlilä, Olibebia afiai.

*Fidaea Yesu dawa madela sämolömelëla säi
(Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)*

³¹ Olibebia afiahalea, Yesuea ilima sähalea, Walio gasigi, dili sulubadelaea, nema hamosebe amo beahalea, dilile asigie afädë negeigo digamolömelë. Mida, ado säla dädëla negei dibe amea sähaleada,

* **26:15:** Muni giwi siliba nabülasi ohodoa go, walioda aboläiada nilia dawa made. Goda holöbö muni edefade. Hamoi hamolo dolöea aube bia gadoigige, gafeia gadoigige bidi nelo amo gadoi. Madiu 27.9-10 amoge bimalo.

Na sugua sibi sigi aligilo nufudasegi, sugua sibida fisäla dusudasila afufu-
molömelëla
säla dëdëla negei dialea. ³² Amamolö gaso, ne nowelasisegi, na dili baagila, nedale Galili moholömelëla säi. ³³ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Dima hamosebe amo bealahilä, sulubadelaie asigi afädë negei amo digesada, neda dofä made amamolömelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na dima dofä sähago. Walio gasigi gagalugo gawalia made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi. ³⁵ Amasebegi, Fidaea ema sähalea, Neda dibalä gaalu baagomolö galëge, ameadä na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ië bëgëla aulo amoli sulubadelaieage amalamu säla didigai.

*Yesu e Gesemani sagaia Godebalä adoï
(Maga 14.32-42, Ulugu 22.39-46)*

³⁶ Yesu e ilibalä sege ëi Gesemani besela galalahilä, ea bëgëla aulo amolima sähalea, Ne holöbö gasi gala Godema adose gaaluda, dili wi sefolamialola säi. ³⁷ Amala sälahilä, Fidage, Sebediie malö äudä amolege, ea ili sigi awälahilä nea, ië iso asigia yöia idogola, säosäosa nelo. ³⁸ Amala nea, ea ilima sähalea, Nie iso asigia edefademalä yöia idogosalea, ne baagomolö gabumelë. Dili gui nea, nihilëgëla idihë namolölamelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä, e holöbö gasi gala, nagadaia gumusula dia idogola dialea, Godema sähalea, Nie Naado, asiamolö fu galëda, gaabogi usi molö amo na asiamäia. Amamäia gaso, na hamese amo gadola made, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴⁰ Amala sälahilä, ea ië bëgëla aulo sebea ami awäla beahaleamelebe, ili süwia adi dibe amo bealahilä, ea Fidama nabahalea, Dilia nebalä aoa afädë idihë namolö ulisebele. ⁴¹ Nafadea dili fedogola melëloea, idihë nea, Godema adosa namialo. Dofä. Asigiada hamomolöila helësësa neago gaso, domaloda wäbëai nebegola säi. ⁴² Amala sälahilä, e bu agedu obëgëla, Godema adosalea, Nie Naado, go made asiala, muäia galëge, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, e bu obëgëla maala beahaleamelebe, ili süwia adi dibe meli. Mida, ilile si gafodo amo hä, gadugisalea amai. ⁴⁴ Ili ami bu elö digëla awälahilä, ea bu osoda Godema dafidi säi amo gadola wäla säi. ⁴⁵ Amala sälahilä, ië bëgëla aulo amoli sebea ami bu obëgëla, ea ilima sähalea, Dili süwiamu diala, hele saleale. Bimo. Fu hä, ga madesebego. Dolöie Malö amoda, nafade hamolo amolile naabogi hololöla gausisebemelë. ⁴⁶ Dili hä, nowemo. Afiadi. Bimo. Dolöea ne hololöla odoäie naabogi gausimolö amo hä, ga made misi neebemelëla säi.

*Yesu odoäie naabogi gausi
(Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53, Yone 18.3-12)*

⁴⁷ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, giwilasi amoligi Yudasa e misi. Dolö maleia nudulo helebege baialage gaula, ebalä mofiai. Gobela ilo busa amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi amoliage, dolö amoli misialai. ⁴⁸ E hololöla ilile naabogi gausilo amea, ilima dafidi daiala säla iahalea, Na dolö gaula mimise amoda emelë. E gaumalola säla i. ⁴⁹ Ili maalahlilä, e hä, Yesu neebee fodolofali maala sähalea, Säla Olelelo-o, di go gabiola sälahilä, e gaula mimi. ⁵⁰ Mimisebegi, Yesuea ema sähalea, Nedoo, dia hamomolö misi amoda hä, hamomola säi. Amala säsebegi, dolö amoli maala, Yesu hä, gaula fëdöi. ⁵¹ Amalebegi, dolö afädë Yesubalä nelo amea, ië helebe besela neawelahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo amo nufudala, ië gëhe

dagala sali. ⁵² Amala hamosebegi, Yesuea ema sähalea, Dia helebego dihi negeia ami negela obëgëmo. Mida, dolö sulubadelaea helebea nudumolöie gauseda, helebea ili nufudala baagosa maademolö gabu. ⁵³ Na nie Naadoma nabaseda, eada waliomu selesaia fii yafie, ami giwilasi amo baagila asi amolida, nema fisiga wemolömelë. Na ema amala nabolö ulila helësësebele. ⁵⁴ Gaso, na amala nabaha galebeda, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola, amala hamomolöi dialeala säi amo made gausiala digalabiola säi.

⁵⁵ Amo gala, Yesuea gegedoi amolima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, nudulo helebege baialage gagaulahilä, ne gaumolö misile. Segeyo sulubadelagi, nada Godeie mosöa säla olelesa sulo amogi, dilia ne made gaui amoda. ⁵⁶ Gaso, bea sälo amolia ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamosamelëla säi. Amala säsebegi, bëgëla aulo amoli sulubadelaea e digila fisäla awäha maadei.

Ilia Yesuma gudi nabi

(Maga 14.53-65, Ulugu 22.54-55,63-71, Yone 18.13-14, 18.19-24)

⁵⁷ Yesu gaui amolia gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa neebee ami, e sigi asi. Mala dawadigi dolöge, dafidilo asigi gäwi dolöge, ili ami gegedoi nefolalo. ⁵⁸ Fida e holöbö hobeala baagiala e bëgëla awäla, gobela ilo Busa Edefadeie mosö yala isogi digalahilä, hä, wagasebe amo bimolöie, hamoi hamolasilo amolibalä beaha sulo.

⁵⁹ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaeage, e baagomäia nufulöie, dolö odoaea wäfalä, Yesuea asiala hamose melëlo amo sämäiala hogoi. ⁶⁰ Hogosebegi, yafiea wäfalä, ea asiala hamose melëlo amo säla misi gaso, e nufulöie mi made meli. Made beasebegi, giso hobealafali, dolö äüdä maalahlilä ⁶¹ sähalea, Egowea sähaleada, Na Godeie mosö go haila digilahilä, segeyo ohodoagi bu ulimolöimelëla säimelëla säi. ⁶² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefadea nowela aligilahilä, Yesuma nabahalea, Dia ado afädë made säla obëgësale. Elea dima säsegoda, abeahämola sähadula nabi. ⁶³ Amala nabasebegi gaso, Yesu e ado saula sulo. Amasebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema sähalea, Gode namolöi neebe amoie ëigi, dia nilima fädäla sämola säha. Afädë Memelei amoda, dile. Dida Godeie malölela nabi. ⁶⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dihä säse gomelë. Gaso, na dilima sähago. Hobealada, Dolöie Malö Gelo Edefade amoie naabo dafädimadi filahlilä, e mu baidilidaia maaha neë bimolömelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea, hile fagulo gadelaha nea sähalea, Ea Gode gagadela säsebegi. Odoama ea hamoi amoie nalä made nabelämelë. Hädamade ea Gode gagadela säsebe amo dilia hä, nabi amomelë. ⁶⁶ Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Eda hä, nufudala baagomolö dialeala säi. ⁶⁷ Amala sälahilä, ilia Yesu e odagia gofedela gagalala, e nufudala ilalei. Odoaeada e naabo gafea nufudalahilä ⁶⁸ sähalea, Afädë Memelei, dolö di nufudase egoweda nowë gabu. Dihä bea säla sämola säha nelo.

Fidaea Yesu dawa madela säi

(Maga 14.66-72, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18, 18.25-27)

⁶⁹ Amo gala, Fida e segea yala isogi nogila digasia ami sebegi, hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahlilä ema sähalea, Dige Galili dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷⁰ Amala säsebegi gaso, Fidaea dolö sulubadelaie sidaia ne madela sälahilä sähalea, Ado dia säse goda, na dawa mademelëla säi. ⁷¹ Amala sälahilä, e yala baagido idi dagaboimadi awäha nebegi, hamoi hamolasilo dolisä elöea e bealahilä, ami nefolalebe amolima sähalea, Dolö

egoweda Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷² Amala säsebegi, Fidaea migalia diigila, bu elö ne madela gelola sälahilä sähalea, Dolö amoda na dawa mademelëla säi. ⁷³ Hobeala, dolö odoa ami nefolalebe amolia maalahlilä, Fidama sähalea, Dida dofä amoligi gabu. Dia adosebegoea dihidi ulufadigisebegomelëla säi. ⁷⁴ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfalä säседа, dofä ne Godea se imäiala sälahilä, migalia diigila sähalea, Dolö amo na dawa mademelëla säi. Ea säia gai amole, hä, gagalugo gawalia gai. ⁷⁵ Amala gäsebegi, Fidaea helësésalea, Yesuea sähalea, Gagalugo gawalia aso, made gäla neëgi, dia ohodoala ne dawa madela sämolömelëla säi amo helësëla obëgëi. Amala helësëla obëgëlahilä, e segea doadigila awäla, gäia güsäla diisa nelo.

27

Ilia Yesu e Gabena Bailadi neebaa sigi asi (Maga 15.1, Ulugu 23.1-2, Yone 18.28-32)

¹ Segeyo sagala digase amo gaalu, gobela ilo busa nefolalo amoli sulubade-laeage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, Yesu baagomäia nufulöla säla ado afädë negei. ² Iliä Yesu nafodola sigi awälahilä, Gabena Bailadiie naabogi gausi.*

Yudasa e baagoi (Abosolo 1.18-19)

³ Iliä e nufulöie hamosebe amo bealahilä, Yudasa, Yesu hololölo amea asigi bedefalahilä, muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gaula, gobela ilo busa amolige, dafidilo asigi gäwi amolige neebaa obëgëlahilä ⁴ sähalea, Nada dolö nafade afädë made hamoi hololöi amoda, asiala hamoi gabiola säi. Amala säsebegi, ilia säla obëgësalea, Dia hamoi goda nilile mademelë. Goda dihilemelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, Yudasaea muni amo Godeie mosö isogi ami sadia idogolahilä awäla, himu maagö bëola baagoi. ⁶ Amala hamosebegi, gobela ilo busa amolia muni amo neala gaula nea sähalea, Goweda dolöie heale digamäia hamoi amea, muni goda negelo dibeä ami gedola negemolöda dofea mademelëla säi. ⁷ Iliä ado afädë negelahilä, muni amea sege afädë nii. Sege amoda, nagaea sosobene hamolo dolö amoma nii. Udia dolö sege odoadila misi amoli baagosegi baumolöie sege nii. ⁸ Amala hamoi amo helësëlahilä, sege amoda Heale Segela sälo, amase, walioge amala säha nea.* ⁹ Amoda Godea bea sälo Yelemaeama aligila bea säi amo gausiala digai. Ado amoda gomalä. Iliä muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gai. Bidi amoda Isilaleie malö odoaea dolö goie bidida gomalä säla negei. ¹⁰ Dafidilo Geloia na hamomalai amo gadola, nagaea sosobene hamolo dolö amoie sege nimolöie, ilia bidi amo ila säla dädëla negei dialea.

Yesuma dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi (Maga 15.2-5, Ulugu 23.3-5, Yone 18.33-38)

¹¹ Yesu Gabenaie siigi nebegi, Gabenaea Yesuma nabahalea, Dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihä säse gomelëla säi. ¹² Gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, ea asiala hamoimelëla säsebegi, ea ado afädë made säla obëgëi.

* **27:2:** Bailadida Olomo dolö. Olomo ilia, e Yu ilile gamane beaha aligilo gabena namialai. Yu ilia hilidomuda Yesu nufudala baagomolö uli gabugi, Olomo dolö amoliamu nufudala baagomolö dialeala sämolöi dilo. Ameada, Yu ilia Bailadi neebaa Yesu sigi asi amo. Yone 18.31 bimalo. * **27:8:** Ado amea, walioge amala säha neala säi amoda, segeyo walio nili neebeweie made säi. Amoda Madiueä ië beba dädësebe amo gaalu segeyo dilo amoie säi.

13 Amasebegi, Bailadia ema nabahalea, Ili dima asiala hamoila säsebegi, dia made nabahalea nabi. 14 Hä, Yesuea ado afädëge made säla obëgësebegi, Gabena amo edefademalä fudugi.

*Yesu baagomäia nufuöla säi
(Maga 15.6-15, Ulugu 23.13-25, Yone 18.38-19.16)*

15 Segeyo Ede amoie molö nasolo amo galada, Gabenaea galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolö gegedoi amolia dolö gowe fisigämola säse amo gadola, hilima fisigälasilö. 16 Segeyo Ede amo gala, dolö afädë, ëi Balabasa galabaia negei dilo. Udia dolö sulubadelaea ie mala dawadigi. 17 Udia dolö yafie maala gegedoi nebegi, Bailadia ilima nabahalea, Na nowë dihilima fisigämäiala hamesebe. Balabasa fisigädule, ma Yesu, ema Afädë Memeleila sälo go fisigädulela nabi. 18 Amala nabi amoie mida, ilia Yesuma mudialahilä, ie naabogi gausi gabula helësësalea amai.

19 Amaimo, e gudisalea filo amodaia sebegi, ie udiaea ado afädë säsisalea, Dolö mogoi goma afädë made hamomalo. Mida, na walio simasia beala, e helësëla nïe asigi edefade yöia idogoimelëla säi. 20 Amai gaso, gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, udia dolö gegedoi amolima Balabasa fisigähalea, Yesu nufuöla sämäia si nigilasi. 21 Amasebegi, hä, Gabenaea ilima nabahalea, Äudä amolegi abodo dihilima fisigämäiala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Balabasamelëla säi. 22 Amala säsebegi, Bailadia ilima nabahalea, Amai galëda, Yesu, ema Afädë Memeleila sälo goma, na abilia hamomäiala nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaea säla obëgësalea, I fügäigi baala negemäiala säi. 23 Amalebe, ea ilima nabahalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amai gaso, ilia gelolafali uuala sähalea, Eda i fügäigi baala negemäiala säha nelo. 24 Ea säse amo made nabahalea, ilia gelola üala dogodöla sämolö hamosebe amo bealahilä, Bailadia udia dolö gegedoi amolile sidaia naabo nigime hësalea sähalea, Dolö goie heale digaseda, asialada nema maademelë. Dihilima gomelëla säi. 25 Amala säsebegi, udia dolö amoli sulubadelaea säla obëgësalea, Ie healeda nilimage, nilile malömage diamäiala säi.* 26 Amala säsebegi, ea Balabasa hilima fisigäi. Amalahilä, odoaea Yesu fëgämaloi. Fëgälahilä, e i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

*Ami dolö amolia Yesu gadiaboi
(Maga 15.16-20, Yone 19.2-3)*

27 Amala hamosebegi, Gabena amoie ami dolö amolia Yesu sigi awäla, Beledoliama mosöa nogila digalahilä, ami dolö odoama gegedomalolahilä, e nogömaloi.* 28 Ami nebegi, ilia ie fagulo gäi amo gila negesilahilä, fagulo bëi sedade bedefala salugasi. 29 Amalahilä, ëfë äyo gägäi neala nasigila amalela, giniië busa gadoi hamola ie busagia salugasilahilä, i dama dagaboige ie naabo dafädimadi gausi. Ili e mia emo gumu sasagala fia idogola salea, e gadiabola sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini-e, di go gabiola säha nelo.* 30 Amalahilä, ilia e gofedela gagalala digi, amase, i dama dagaboi gausi amo

* 27:25: Ie healeda nilimage, nilile malömage diamäiala säi amoda gomalä helësëla säi. E nufudala heale digasebe amoie sëda, hili molöla sähalea säi. * 27:27: Beledoliama mosöda Gabenae mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo. * 27:29: Ami dolö ilia Yesu gadiabola dahila neala, beaha aligilo ginia momadolo amo gadola momadolasi. Segeyo amo gaalu, beaha aligilo gini iliada, fagulo bëige, habuga gadoige salugala, i dama dagaboige gaula filo negei.

fedela neala busagia nufudadigisa nelo. ³¹ Iliä ema amala gagadiabosa nelo-lahilä, fagulo sedade amo holola, hile fagulofalī amo salugasi. Salugasilahilä, ilia e i fügäigi baala negemolöie sigi asi.

Yesu e i fügäigi baala negei

(Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

³² Ili amila doadigila afiaha dibegi, gaamu Sailini ami fii dolö afädë, ië ëida Saimono gausiala digai. Amalebe, ilia ema Yesuie i fügäi amo gaumalala eegei. ³³ Afialahilä, sege ëi Gologoda besela galai. Gologoda amoda Busa Giwi Segela sälo. ³⁴ Besela galalahilä, ilia wani ödäge gamogai ödäge gegoalahilä, egali muäia iäsebegi, ea nabibilage, molö made helësei. ³⁵ Amalebe, ilia e hä, i fügäigi baala negelahilä, ië fagulo gii amo nowëa nimabelela, sadu dahila, ië fagulo amo amala mogei. ³⁶ Amalahilä, ili ami fia idogola, e idihë sefolalo. ³⁷ Iliä i fügäigi ië busa daia adomoi, ema gudisalea säi amo dëdësalea, Goda Yu udia dolöie beaha aligilo Gini Yesula dëdëla baala negei. ³⁸ Amala hamolahilä, ebalä fa nelo dolö äudä, elö naabo dafädimadi, amase, elö naabo fefeädimadila i fügäigi baala negei. ³⁹ Udia dolö ili amogi baagila afu mafusalea, ema busa dugagila digila gagadiabola ⁴⁰ sähalea, Diada Godeie mosö haila digilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, di dihimu damula mosö. Dida Godeie malö galëda, i fügäia adogoila digamola säla baagila digisa nelo. ⁴¹ Amaimo, mala dawadigi amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, gobela ilo busa amoliage, amo gadola wäla gadiabola sähalea, ⁴² Eada udia dolö odoa ugila negelo. Amai gaso, hi e ugila negemolöi made gabu. Eda Isilaleie beaha aligilo gini nea. I fügäia adogoila e walio digasada, nilia ema asigi afädë negemolö. ⁴³ Ea Godema asigi bogia adogola nelo. Godea e hameseda, ea e ugila negemäia. Mida, ea sähaleada, Neda Godeie Malöla sälo ameala säha dilo. ⁴⁴ Fa nelo dolö ebalä i fügäigi baala negei amoleage, amo gadola wäla ema nemoi.

Yesu baagoi

(Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

⁴⁵ Eso mogogila awäla eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ⁴⁶ Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafalī wela säia adahalea, Eli, Eli lama sabagadanila säi. Amöie mida gomalä, Nie Gode, nie Gode, dia ne edogi fisigisisala säi. ⁴⁷ Amo nabalahlilä, odoa ami nefolalo amolia sähalea, Goada Elaia wesebegola säi. ⁴⁸ Hä, fodolofalī amoligi afädë baluluia awäla, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeä ami gelahlilä, i bidigi yaala, egali muäia i. ⁴⁹ Amala hamosebegi, odoa amolia sähalea, Aso. Elaia maala, e damula misiabelela beaha aligidila säi. ⁵⁰ Yesuea bu elö gelola sälahilä, ië namolö amo fisila, hame hä, mosaloi. ⁵¹ Amasebegi, fagulo edefade Godeie mosö gosagisi dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. Amase, fogolige maala, igige gäudäla digi. ⁵² Amase, baui amolige dogä negesebegi, Godeie udia dolö baagoi difolalo amoligi, yafie nowelasisi. ⁵³ Yesu baagoi amo nowelasisebegi, nowelasisi amoli baui amo digila awäla, gaamu Godea hile nafolai Yalusaleme dibeä ami nogila digasebegi, udia dolö yafia ili meli.

⁵⁴ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo ameage, amase, ebalä Yesu idihë nefolalo amoliage fogoli misi amogige, nelebo hamoi amogige beala, ede-fademalä fudugila bedälahlilä sähalea, Wae! Goweda dofä Godeie malö gabula säi.

⁵⁵ Udiafali yafiea Yesu ugila negemolöie, Galilila e bægëla mofiai amolige, ami holöbö mia madela sidawewela nefolalo. ⁵⁶ Magadala udia Melige, Yamesele Yosebelele eme Melige, amase, Sebediie malö äudä amolele emege, udia amoligi nefolalo.

Yesuie domalo baui

(Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁵⁷ Deadifali, Alimadia nelegei yafie negelo dafidilo dolö afädë misi. Dolö amoie ëida Yosebe. Eege Yesuie bægëla aulo nelo. ⁵⁸ E Bailadi neebee maalahilä, Yesuie domalo amo ema imäiala nabi. Nabasebegi, Bailadia ami dolöea ema neala imalai. ⁵⁹ Amasebegi, Yosebea Yesuie domalo amo nealahilä, fagulo nigime baai made, hedabifali amea usulala ⁶⁰ gaula awälahilä, hile igi äbä gähe duwi dilo amogi bausi. Bausilahilä, igi edefade afädë bebugula maala, idi amo dofogasila, e hä asi. ⁶¹ Magadala udia Melige, amase, Meli elö amoge, ele Yesu baui gaalu alömodi sulo.

Ami dolö amolia baui amo idihë nelo

⁶² Nelebo daialo segeyo amo baagia, segeyo amogi gobela ilo busa nefolalo amolige, Felesi dolö nefolalo amolige, Bailadi neebee awäla gegeadolahilä ⁶³ sähalea, Dafidilo, dahila nelo goea aso, made baagola nea sähalea, Segeyo äudä nelolahilä osodagi, ne nowelasimolömelëla säi amo nilia helësëla obëgëimelë. ⁶⁴ Amala säi amea, segeyo ohodoa gogi, odoaea baui amoie idi hedabola galahilä, idihë namialamalo. Bægëla aulo amolia maala, ie domalo amo nealahiläda, udia dolöma hä bauia amila nowelasimelëla säloea. Iliä amala hamola, dahila neala säsedä, ea dafidi dahila neala sälo amo baagila moholö gabumelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Ami dolö odoä idihë aligilo namiäia diligali iahago. Dilia ili sigi awälahilä, ilia bauia ami idihë namialamalo. Dilia gomalä hamomolöila asigisebe amo gadola hamola, baui hedabola gamalola säi. ⁶⁶ Amala säsebegi, ili awäla baui amo hedabola galahilä, odoaea idi galo igi amo bebugula auloea nofe negela, idihë aligilo amolima hedabola idihë namialai.

28

Yesu e baagoiala nowela asi

(Maga 16.1-10, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-18)

¹ Segeyo Sabada baagibua, saleleie mi gäwi segeyogi, eso mi gäwila säsälosebe amo gaalu, Magadala udia Melile, Meli elölea baui amo bea asi.*

² Ami nebegi, fogoli edefade misi. Dafidilo Geloiie selesaia fii afädë Hebenila digahalea amai. Digalahilä, selesaia fii amea igi amo bebugula negesilahilä, e amodaia sulo. ³ Selesaia fii amoie odagida sege yabagelela yo digalo amo gadoi, amase, ie fagulo gäige falelafali fisi. ⁴ Amogi, idihë aligilo amoli ebalä bedähalea, ili emo giginëla, baagoi gadoi hamoi.

⁵ Amaimo, selesaia fiiä udia amolema sähalea, Ali bedämabio. Aliada Yesu i fügäigi baala negei hogola misi amo, na dawamelë. ⁶ Eda wi maade. E negei diloa gowe bea misië. Mida, ea säi amo gadola, nowela asimelë. ⁷ Ali hä, aabela awäla, ie bægëla aulo amolima gomalä sämalö. Eda baagoiala nowela asimelë. Dili baagila, edale Galili moholö awäha nea, e ami bimolömelëla sämalö. Na hä, alima säi agui amomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, ele bedälage, edefademalä obeägilage, fodolofali bauia amila awäla, ie bægëla

* **28:1:** Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädalüla sälo.

aulo amolima sãmolöie baluluia asi. ⁹ Awãha nebegi, Yesuea ele gausiala digala sãhalea, Ali go gabiola sãi. Amala sãsebegi, ele e mia ga madela maala, ie emogi gaula digala, elea ie ëi gauia adai. ¹⁰ Amasebegi, Yesuea elema sãhalea, Bedãmabio. Aliada, nïe nedoolalima, ili Galili mosalamalo. Awãseda, ilia ne ami bimolömelëla sãmolö mosalola sãi.

Idihë aligilo amolia sãi

¹¹ Udia äudã amole awãha nebegi, idihë aligilo odoa awãla gaamu isogi digalahilã, ilia gobela ilo busa amolima nelebo sulubadela hamoi amo sãla iaha maadei. ¹² Amala sãsebegi, gobela ilo busala, dafidilo asigi gãwi dolöbalã gegedolahilã, ilia ado afädë daiala negei. Iliã muni malei neala, ami dolö amoligali iahalea ¹³ sãhalea, Dilia gomalã sãmalö. Ie bëgëla aulo amolia gasigi maalahlã, nili adidi dibegi, ie domalo amo fa niimelëla sãmalö. ¹⁴ Amasebegi, Gabenaea ado gowe nabaseda, amoda, nilia ebalã ado hahamogimolömelë. Dilia asiala hamoi made bimãiala sãi. ¹⁵ Amala sãsebegi, ami dolö amolia muni amo nealahilã, ilima sãi amo gadola bëgëi. Amaimo, walioge Yu ilia ado amomu sãla daidosa nea.

Yesuea ie bëgëla auloma hamoi ilia hamomãiaie sãi

(Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23)

¹⁶ Bëgëla aulo gïdãlasi amoli Galili afialahlã, segebidaia Yesuea sãla negeia ami afiai. ¹⁷ Afialahlã, ilia e beala, ie ëi gauia adai. Amai gaso, odoeada asigi äudã negei. ¹⁸ Amasebegi, Yesu e ili neebee maala nea, ilima sãhalea, Hebeniiege, nagadaiaweiege, geloi sulubadela nema gausisa maadeimelë. ¹⁹ Amala hamoi amea, dili awãlahilã, fifii asi sefolalebe amoli sulubadela nïe bëgëla aulo aligimãiaie sãmolö mosalo. Amalahilã, dilia Naadoie ëigige, Malöie ëigige, Eleloi Gesamiie ëigige, ili ödãgi gelasila, ²⁰ na dilia hamomalai amo sulubadela ilia bëgëla hamomãia olelemalo. Segeyo sulubadelagi ne dilibalã namolömelë. Amalamu awãla, aligila wagamolömelëla sãi.

Hã amo.

Maga Neala olelo oboba

Ado mala hedabi Maga bebagi dödëla negei amea, dafidi mi mi gäwila sähaleada, Godeie malö Yesu Gelesoie ado mala hedabila säla dödëla negei dialea. Nilia Magaea dödëi beaseda, Yesuea geloi hïdo elöi gaula nelo amoge, hamoi hamosa nelo amoge ulufala dödëi. Yesuea mala olelesa nelo amoge, mugabe fedai nesila digisa nelo moge, udia dolöea nafade hamoi hësa nelo amoge, ea amo gadola hamosa neada, ie geloi amo olesa nelo. Yesuea hi ëida gomalä sälo. Dolöie malöla sälo. Dolöie Malö Namolö misi ameadada, ie namolö fisiga gala udia dolö yafie sigi obögëmolömelëla säi, (10.45)

Magaea Yesuea hamosa nelo amo sedalu yafie säi. Gasoda, Yesuea udia dolöma ado mala olelesa nelo amolida ea sedalu hedabola made säi. Magaea dafidida Ödägi gelo Yoneie sedalu sälahilä, Yesu e ödägi gei amoge mugabe Saidania e fedogola meli amoge, obobala dödëlahilä, Yesuea hamoi geloi hamosa nelo amoge ulufala dödëi. Amase elöda, Udia dolöea yöi elö elöla gauseda ea boba hamomolö amoie ilima olelesa nelo.

Ïe bögëla aulo amolia, mi gäwilafali, Yesuea nelebo hamosa nelo amoie mi fädäla dawa made nelo. Gaso, gelëala bebea awäha nea giso beagolei. Beaseda, udia dolö ilia Yesubalä ado neala yöi yafie ila säi dië bimolömelë. Ea ado mala hedabi dödëla wagahalea, Yesu baagola nowela asi amo dödëla negei dialea.

Yesu misi amoda udia dolöma Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie säla imolö misi

(Maga 1.1-3.6)

Ödägi gelo Yonea ado säla iaha nelo

(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

¹ Ado Mala Hedabi goda, Godeie malö Yesu Gelesoea dafidi mi gäwi amo dialea. ² Bea sälo Aisaeaie bebagi ado dafidi dödëla negei dibe amoda gowe. Godea sähalea, Nabuö! Nïe ado säla imolö mosalamalo amomada, dië idi fodolasimäia, ema dafidimola sämolömelë. *Malagai 3.1*

³ Sege falai udia dolö aligisia made ami nea afädëa wesalea, Dafidilo Geloi misiäia idi fodomolö amo dadaiaha namialo. Ïe idi amoda mogolafali fodolasimalola säha neamelëla säi amo dödëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Amala säla dödëla negei dibe amo gadola, sege nafade udia dolö aligisia made ami ödägi gelo Yone e misi nelo. Ea sähalea, Dilia nafade hamoi amo Godea hëmäia, dilile iso asigi besulahilä, ödägi gemolö dialeala säla iaha nelo.

⁵ Yudia sege gaamu holöfalï holöfalï dibeaa amilage, Yalusaleme udia dolö sulubadelage, nefolalo amoli e neebee ami mafusa nelo. Mafula ilia nafade hamoi amo sisiaha maadesebegi, Yonea ili ödä Yodonagi gesa nelo. ⁶ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahilä sugua gafodo gadoia malibu negela nelo. Eada galiawage äwi ödäge naha nelo. ⁷ Ea ado mala säla iahalea, Ne dafidi misi neawe. Hobeaa ne baagia afädë moholö amoda, ne holöfalï neebewe gadoi made, eda ilibia edefade neebe amo moholömelë. Ne hedabi made ameadada, na ie emo usililo ëfë gumusula dialea fisigamolö amo

dofea made neawe. ⁸ Na dili ödäeamu gesa neawe, eada dili Eleloi Gesamia gemolömelëla sa namolömelëla säla ïaha nelo.

*Yonea Yesu ödägi gelasi
(Madiu 3.13-17, Ulugu 3.21-22)*

⁹ Segeyo amogimu Yesu e Disiligi Galiliie gaamu Nasalesela maasebegi, Yonea Yesu ödä Yodonagi gelasi. ¹⁰ Yesu ödägi gelahlilä ödägila fodolo agesua aliga adogoi amole, mu dusuia gase amo meli. Amala dusuia gasebegi, Gesami haea maliabu gadoi amo digalahilä ema fise meli. ¹¹ Amo gaalu, selesaia mosöala ado afädë säia idogosalea, Dida nïe malö. Na dima edefademalä boba hamoi nea, nïe iso asigia dima obeägïsa neawela säi.

*Mugabea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹² Ado amo säha maadeia gai amole, Godeïe Gesamia Yesu e sege nafade udia dolö aligisia made ami mosäia fisiga gai. ¹³ E fisiga gaia ami segeyo nabülasi biyidia nebegi, mugabe Saidania Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi. Yesu e sugua ilaba elö elöla nefolalebea ami nebegi, selesaia fii ilia e ugila negemolö misi.

*Yesuea hamoi mi gäwila Galili hamosa nelo
(Madiu 4.12-17, Ulugu 4.14-15)*

¹⁴ Yone galabaia negesebegi, Yesu e Galili awälahlilä Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe Ado Mala Hedabi säla ïaha nelo. ¹⁵ Yesuea sähalea, Segeyo Godea daiala negei dilo amo walio wegï gausiai ameada, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ga madefalï dialeamelë. Dili asigi besulahilä, Ado Mala Hedabi go gaula mogomalola säla ï.

*Yesuea dolö biyidia seme digisa nebegi wei
(Madiu 4.18-22, Ulugu 5.1-11)*

¹⁶ Yesu e oeabo Galili agesu nedaha nea beahamelebe seme digilo dolö äudä, Saimono ïe edoo Ädulule seme digisa neebe meli. ¹⁷ Bealahilä Yesuea elema sähalea, Na alima udia dolö nelo mala oleledelä. Ali ne awäsewe gadola bögëla misiëla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, elea selëgë amo fodolofalï ami negesilahilä e bögëla asi. ¹⁹ Yesu e holöbö sedade awälahlilä beahamelebe, Sebediie malö Yamese ïe edoo Yonele dudaia ami nea selëgë nuli amo hamogisa neebe meli. ²⁰ Bealahilä fodolofalï ele wesebegi, elele eedo Sebedige bidi nimolöie hamoi hamosa nefolalo amolige dudaia amilahilä ele Yesu bögëla asi.

*Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesila digi
(Ulugu 4.31-37)*

²¹ Yesuge udia dolö odoage ili Gabaniama gaamugi aftai. Segeyo Sabada gafe besela galasebegi,* Yesu e gedolo mosöa ami nogila digalahilä, ea udia dolö ilima ado mala olelesa nelo. ²² Ea säla olelesa amo nabalahlilä ili fudugisa sefolalo. Mida, Ado säla negei olelelo amolia olelelo amo gadola made, geloi hïdo elöi gaula nea olelesa amogi. ²³ Segeyo amo gala dolö mugabe fedai afädë gedolo mosöa ami maala sulo. Dolö amea üalala digila sähalea, ²⁴ Nasalese fii Yesu-o, nili neebea wi dia edo hamomolö misi. Nili

* **1:21:** Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeïe ïe gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege fïi dibe amo sulbadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahlilä, segeyo gifalädalügi hi e hele fila sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabadada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo.

nufudadigimolöie misile. Nada di dawa. Dida dolö hedabi mogoifali, Gode hi e neebeala misimelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea mugabe amoma nemosalea, Adomabu. Dolö go digilahilä mosöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea dolö amo neala amulämelasilahilä üalala digila doadigila asi. ²⁷ Amala hamosebegi, udia dolö sefolalo amoli sulubadela, fudugilahilä hilidomu säla didigahalea, Walio hamoi amoda edo gadoidu. Walio dolö goea ado säi amoda ado gähe geloi hido elöi gelola säimelë. Ea ado säседа, mugabe ilia nabelo gabula säi. ²⁸ Yesuea hamoi amo fodolofali udia dolö Galilimadi nefolalo amoli sulubadelaëa nabala didigai.

*Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelo
(Madiu 8.14-17, Ulugu 4.38-41)*

²⁹ Yesuge Yamese Yonege ie begela aulo odoa ilige gedolo mosöa amila Saimono Adululea mosöa asi. ³⁰ Saimonoie udia amoie eme domalo hëgila oloi, imididaia adi dilo amo, ilia fodolofali Yesuma säla i. ³¹ Säla iasebegi, Yesu e udia oloi dibeä ami awälahilä, naabogï gaula nowela ifosi. Amala hamosebegi, e hëgila oloi dilo amo hogosa helela wahisebegi ea ili molö muäia neala i. ³² Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amoli neala gaula, mugabe fedai nefolalo amolige sigi gaula digila Yesu neebeeä ami gegedoi. ³³ Gaamugi ami udia dolö nefolalo amoli sulubadela idi galo hadai daia amimu gegedoi. ³⁴ Amala hamosebegi, Yesuea udia dolö yafie olo elö elöla oloi difolalo amoli wahila digi, mugabe fedai yafie nefolalo amoli nesila digila digisa nelo. Amala hamosebegi, mugabe amolia Yesu eda gowe neala dawadigi nefolalebegi, Yesuea mugabe amolima dilia adomabula säi.

*Yesuea Galilimadi ado mala säla i
(Ulugu 4.42-44)*

³⁵ Sege yomolö amo gaalu Yesu e nowela segeä awäla, udia dolö aligisia made ami awälahilä Godema adosa sulo. ³⁶ Saimonoge ebalä nefolalo amoliage Yesu hogogola hobeeala bëgëi. ³⁷ Beagolelahilä ilia ema sähalea, udia dolö sulubadelaëa di hogosa neamelëla säla i. ³⁸ Amala säla iasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Gamelä, Sege gaamu ga made dibeä ami ado mala säla imolö afiadi. Neda amo hamomolö misimelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä e Galili sege sulubadelamadi nawesa nea gedolo mosö nefolalebeadi amogi awälahilä Yesuea ado mala säla iadigi, mugabe fedai nefolalo amoli nesila digisa nelo.

*Yesuea dolö gudubu hamoi afädë wahi
(Madiu 8.1-4, Ulugu 5.12-16)*

⁴⁰ Amala hamosa nebegi, dolö gudubu hamoi afädë Yesu neebeeä ami maalahlä emo gumu sasagala fia idogola salea sähalea, Dia ne wahimäia helëseseda, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi. ⁴¹ Amala säsebegi, Yesuea e bobasëlahilä ie naabo mogodigia gala, dolö amo diigisa nea sähalea, Na amala helësesä, wahimola säi. ⁴² Amala säsebegi, gudubu hamoi amo fodolofali hogosa helela wahi. ⁴³ Yesuea e fodolofali mosalolahilä, ema gelola sähalea, ⁴⁴ Nabuö! Di wahi go oböla odoama säla imabio. Gobela ilo dolö neebeeä amea di bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, udia dolö ilia bimäia di wahi go olemolöie, di hëmäia Moseä säla negei dibeä amo gadola nelebo afädë odala imalola säla i. ⁴⁵ Amala säla i amo nabalahlä gaso, dolö amo awäha neada, ema hamoi amo ili sulubadelama säla iia awäha nelo. Amala sälebeda, Yesu e ilile siigi gaamu dibeä ami made awäla, udia dolö aligisia made gasi gala

nelo. Amala gasi gala nebegi, sege sulubadelagi udia dolö nefolalo amoli Yesu neebee ami mafula gegedoi.

2

Yesuea dolö afädë fii si wahilasi (Madiu 9.1-8, Ulugu 5.17-26)

¹ Ami segeyo odoa nelolahilä Yesu e bu Gabaniama obëgëi. Yesu obëgëla misi neala säi amo udia dolö nefolalo amoli sulubadelaëa nabaha maadei. ² Nabalahlilä udia dolö yafie Yesu neebee ami mafula gegedoi amea mosö isogige idilibage fimolö fu maade negegi dibegi Yesuea ilima ado mala säla iaha nelo. ³ Säla iaha nebegi, dolö afädë fii si sulo amo e neebee ami, dolö biyidiaëa iwasala gaula misi. ⁴ Udia dolö yafie negegi amea, ilia dolö amo Yesu neebee gaula moholö uli gabugi, mosö figidaia gaula fedalahilä, Yesu e neebe amo gaalu mosö figi dusuia galahlilä dolö iwasala gaula misi dafu amo mumusogi salisi. ⁵ Iliä asigi afädë negei nea hamosebe amo bealahilä, Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nïe malö, dia nafade hamoi amoli na hësa maadeimelëla säi.

⁶ Amala säsebegi, mala dawadigi dolö odoa sefolalo amolia asigiamu helësësalea, ⁷ dolö goea ado egoweda abeahäla sähadu. Eada Gode gagadesa nea. Gode eamu udia dolöëa nafade hamoi amoli hëmolöi neala helësësa sefolalo. ⁸ Iliä amala helësësa sebe amo ea asigia fodolofali bealahilä, ilima sähalea, Edoie dilia go helësësa dialea. ⁹ Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolöle ma, di nowela die fëo gaula nawesa namiëla sämolöle. Dolö fii si gowema ado aabeida abodo. ¹⁰ Amaimo, Dolöie Malöëa nagadaiawi nea, udia dolöëa nafade hamoi amoli hëla digimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säi. Amala sälahilä ea dolö fii si amoma sähalea, ¹¹ Na dima sähago. Di nowela die fëo neala gaula dihi mosöa mosalola säi. ¹² Amala säsebegi, dolö amo nowelahilä, udia dolö sulubadelaëe sidaia ië fëo amo neala gaula fodolofali asi. Amala hamosebegi, ili sefolalo amoli sulubadelaëa asigigi fudugilahilä Godeie ëi gauia adala sähalea, Siiba nelebo gowe gadoi hamose nilia melëlo mademelëla säla didigai.

Yesuea Ilibai wei (Madiu 9.9-13, Ulugu 5.27-32)

¹³ Yesu e oeabo Galili agesu bu elö nedaha nebegi, udia dolö yafie e neebee ami mafula gegedoi. Gegedosebegi Yesuea ilima ado mala säla iaha nelo. ¹⁴ Säla iaha nelolahilä awäha nea, Alibiasaie malö Ilibai e dagisi muni nelo mosöa sebe amo bealahilä, Yesuea ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, e Yesu bëgëla säi.

¹⁵ Yesu e Ilibaia mosöa molö naha sebegi, dolö dagisi nelo yafiege, dolö mala nafade hamolo yafiege, Yesula ië bëgëla aulola ilibalä gedola salea molö naha sefolalo. Dolö yafie amo gadoi yafieada Yesu awäse amo gadola bëgëla awähamu nelo. ¹⁶ Ado säla negei olelelo Felesi dolö amolia beahamelebe, Yesu e dagisi muni neloge, mala nafade hamologe, nefolalo amolibalä gedola salea molö naha sebe meli. Bealahilä ilia Yesuie bëgëla aulo amolima nabahalea, Mala nafade hamologe dagisi muni neloge, nefolalo amolibalä, e gedola salea molö naha sebegoda edoie nabi. ¹⁷ Amala nabasebegi Yesuea ilima säla obëgësalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida, alögoda neebee aulo made. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebee aulo. Amo

gadola wāla, ne misi weda, udia dolō hedabi nefolalebe amoli wemolō misi made, udia dolō nafade hamolo nefolalebe amoli wemolō misimelēla sāla ī.

*Yesuea molō made naala aligiloīe sāi
(Madiu 9.14-17, Ulugu 5.33-39)*

¹⁸ Molō nūlo made segeyo amogida, ödāgi gelo Yoneīe bēgēla aulo amoliage Felesi dolō amoliage molō naala made aiyala nefolalo. Udia dolō odoa maalahlilā, Yesuma nabahalea, Yoneīe bēgēla aulo amoliage Felesi dolōīe bēgēla aulo amoliage molō made naala aligilo amogi, Die bēgēla aulo golia molō naha nebegoda mi edoiēla nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsalea, Dolō afādēa udia neahalea, udia dolō e damelē molō molō gedoi hī ebalā sefolalebe amolima, dili molō made naala samialola samolōle. Udia nimolō dolō amo ilibalā seēda, ilia molō made naala made samolōmelē. ²⁰ Gaso, hobeala dolō amo odoaea sigi gaula asibua, ili molō made naala namolōmelēla sāi.

²¹ Amala sālahilā Yesuea ado elō sāhalea, Afādēa fagulo goofogi fagulo gāhea baala asogelo made. Amala hamoseda, fagulo gāhe amea gofo amo nulimolōmelē. Amalahilā dafidi nuli amo gadola made bu edela nulimolōmelē. ²² Amo gadolamu, dolō afādēa sugua meme gafodoea ödā i hamoi gofo amogida, wani ödā gāhe dibe amo sōga salelo mademelē. Amala hamoseda, wani ödā amea ödā i sugua meme gafodoea hamoi gofo amo dusulahilā, ödā i amoge wani ödā amoge, hā, nafademolōmelē. Amala hamolea, wani ödā gāhe dibe amoda sugua meme gafodoea ödā i hamoi gāhegi oselola sāi.

*Yesuea segeyo Sabada gafegi hamoi made hamolo amoīe sāi
(Madiu 12.1-8, Ulugu 6.1-5)*

²³ Segeyo Sabada gafegi Yesu e, īe bēgēla aulo amolalibalā eladi gadoi ēi widi sagaido afiaha dilo. Afiaha dialea īe bēgēla aulo amolia widi amoīe gāgā faila nana awāha nelo. ²⁴ Nana awāha neebe amo Felesi dolō ilia bealahilā Yesuma sāhalea, Nilīle mala sāla negei dibe ameadā segeyo Sabada gafegi hamolo made amo die bēgēla aulo golia damula hamosa nebege bimola sāi.

²⁵ Amala sāsebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsalea, Siiba Debidia hamoi dēdēla negei dibe amo dilia nidela made neale. Debidige dolō odoa ebalā nefolalo amolige molō maadela sidēa baagosalea, ²⁶ Abiada e gobela ilo Busa Edefade nebegi, Debidi e Godeīe mosōa nogila digalahilā beledi Godegali odala ī dilo amo neala mai. Beledi amoda odoaea nūlo made, Gobela ilo amoliamu nūlo negei amo ea nalahilā, odoa ebalā nelo amoli muāia neala gaula awāla īmelēla sāi amo dilia made nidei neale. ²⁷ Yesuea ilima sāla wagala sāhalea, Godea segeyo Sabada gafe hamoi amoda, Udia dolō fifii asi sefolalebe amolia segeyo Sabada gafe ugila negemāia hamoi mademelē. Udia dolō fifii asi sefolalebe amoli ugila negemāia hamoimelē. ²⁸ Amala negei ameadā, Dolōīe Malō amoda, segeyo Sabada gafeīe Dafidilo neamelēla sāla ī.

3

*Segeyo Sabada gafegi Yesuea dolō afādē naabo nafadei wahi
(Madiu 12.9-14, Ulugu 6.6-11)*

¹ Yesu e gedolo mosōa bu elō nogila digai. Mosōa amida dolō naabo elō amo balāgādōla nafadei afādē sulo. ² Udia dolō odoa sefolalo amolia Yesuma dia nafadela hamoila sāmolōlahilā, segeyo Sabada gafegi Yesuea dolō amo wahisebelela bimolōīe ilia si dadaiaha sefolalo. ³ Yesuea dolō naabo nafadei

amoma sähalea, Di nowela mogogi namolö misiëla säi. ⁴ Amala sälahilä ea ilima nabahalea, Nilia segeyo Sabada gafegi hedabi hamomolö amo dofeale ma, nafade hamomolö amo dofeale. Udia dolö hedabola namiäia damula moholö amo dofeale ma, baagomäia nufulö amo dofealela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgëla made sefolalo. ⁵ Yesuea udia dolö sefolalo amoli sidawewela beahamelebe, ilile iso asigi geloi dibe amo beala yöi. Yölahilä ea dolö naabo nafadei amoma sähalea, Die naabo mogodigia gamola säi. Dolö amea naabo mogodigia gai amole ie naabo amo wahimolöi wahi meli. ⁶ Amala hamosebe amo bealahilä, Felesi dolö sefolalo amoli segea fodolofali doadigila awäla Heledo sosogo nefolalo amolibalä gegedolahilä, Yesu baagomäia abilia hamomolödula säla didiäha dilo.

Yesuea ie geloi olei, gaso hile segea fii amolia asigi afädë made negei

(Maga 3.7-6.6)

Udia dolö yafie oeabo agesua gegedoi

⁷⁻⁸ Yesula ie bëgëla aulola ili sege ili neloa amo fisila Galili oeabo dibeami afiai. Ili afiasebegi udia dolö yafiea ili bëgëla afiai. Sege Yudialage, gaamu Yalusalemelage, sege Idumialage, ödä Yodona dëgëla alämädilage, gaamu Daimadilage Saidonomadilage sege amoligila udia dolö yafie sämolö asusugai Yesuea hamoi amo nabala e bëgëla afialahilä e neebea ami gegedoi. ⁹ Amala gegedosebegi Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Udia dolö yafie gegedoi amea ne fëdöla dedelei gabugi, ne dudaia fedadelä dilia du afädë gaula maala ne neebe gaalu, ga made negesimola säi. ¹⁰ Ea udia dolö yafie dafidi wahilasi amo gadola, udia dolö oloi sefolalo amoliage ili wahilasimäialahilä, ilia e digimolöie gegedoi amea dedelei. ¹¹ Mugabe amolia e bealahilä ie emo mia gumusula dia digalahilä, üalala digila sähalea, Dida Godeie malömelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ea mugabe amolima gelola sähalea, Odoama ne Godeie malö neala säla imabiola säi.

Yesuea abosolo giwilasi memelei

(Madiu 10.1-4, Ulugu 6.12-16)

¹³ Yesu e segebidaia fedalahilä, dolö odoa hi hamei amoli misiäia wesebegi, ili e neebea ami misi. ¹⁴⁻¹⁵ Maasebegi ea dolö giwilasi amoli ebalä namolöie ili memelelahilä, ea ilile ëi abosolo negei. Ili Godeie ado mala säla imolö mosäiage, mugabe fedai nesila digimolöie geloi iligali imolöiege ea ili memelei. ¹⁶ Giwilasi memelei amolile ëida gowe ili. Saimono, Yesuea ie ëi elö Fida negei amoge, ¹⁷ Sebediie malö Yamesege, ie edoo Yonege, Yesuea elele ëi elö Boaneyisi negei. Nilile ado sälada sege gudusebeie malöla säla negei amolege, ¹⁸ Äduluge, Filibige, Badolomiuge, Madiuge, Domasage, Alibiasäie malö Yamesege, Dadiusige, Selodo sosogo Saimonoge, ¹⁹ Yudasa Isagaliada, Yesu hololölo amoge. Giwilasi amoli Yesuea memelei. Amala memelea maadelahilä, Yesu e mosöa asi.

Yesu e mugabe Belesabulubalä nea hamosa neebela säi

(Madiu 12.22-32, Ulugu 11.14-23, 12.10)

²⁰ Udia dolö yafie bu gegedoi amea, Yesula ie bëgëla aulola amolali molö molö fu made meli. ²¹ Amala hamoimelëla säi amo nabalahlilä, Yesu sosogo nefolalo amolia e bea asi. Mida, odoa ilia e gagaosa neala säi amogi. ²² Mala dawadigi dolö Yalusalemela digafui amolia sähalea, Mugabe Belesabuluda

Yesuma fedai nea.* Mugabe ilile busaea ema geloi ïasegi, ea mugabe nesila digisa neamelëla sai. ²³ Amala säsebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima ado besula sähalea, Mugabe Saidani himuda abilia nesila digimolöi gabu. ²⁴ Sege afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, fii amoda geloi made bimolömelë. ²⁵ Mosö afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, mosö amoda gelola namolö mademelë. ²⁶ Mugabe Saidania himu ado neala, e sosogo neebe amoli mogeseda, amoda dofä geloi made aligila, hogosa helesa maademolömelë. ²⁷ Afädëa dolö geloi neebe amoïe mosöa ïe nelegei dibe amo fa nimolö moholöi mademelë. Ea dolö geloi amo dafidi naabo emoge nafodola negesiä ïe mosöa nelegei dibe amo fa nimolö moholöi galë. ²⁸ Na dilima dofä gelola sähago, Udia dolöea nafade hamoi amoli sulubadelage, gagadela ado nafade elö elöla sai amolige, hëla fisimolöi bimolömelë. ²⁹ Be afädëa Eleloi Gesami gagadeseda, made hëmolö. ïe nafade hamoi amoda, walioge hobealage hï ebalä diamolöi diamolömelëla Yesuea sai. ³⁰ Iliä Yesu e mugabe fedai neala sai amo nabala ea ado amo amala sai.

*Yesuïe eme edoolalida nowë
(Madiu 12.46-50, Ulugu 8.19-21)*

³¹ Segeyo amo gala Yesuïe eme edoolali mafula segea ifo baagido nea. Odoa ilima sähalea, Yesu e nili neebeawi misialasebela sämola sai. ³² Amala säsebegi, udia dolö yafie Yesu amalela sefolola amolia ema sähalea, Nabahale. Die dieme didoo dialifilali misi segea nea. Iliä di misialala säsebela sai. ³³ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Nie neme nedoolalida nowë gabula sai. ³⁴ Ea e amalela sefolalebe amoli sidawewela bealahilä ilima sähalea, Bimo. Neme nedoolalida sefolalebe gowemelëla sai. ³⁵ Udiaeage dolöeage, Godea hamese amo gadola hamolo nefolalebe amolida, nedooge nalifige nemege amolimelëla sai.

4

Yesuea ado besula, molö gägä fëfëila sai

¹ Yesuea Galili oeabo agesua nea udia dolöma ado mala bu säla olelesa nelo. Udia dolö yafie gegedoi amea negegisebegi, du ödä daia dilo, amodaia Yesu e fila fedai. Udia dolö yafie gedoi amolida agesua nefolalo. ² Yesuea ado besu yafie ilima olelesalea sai amoda gowe. ³ Nabuö! Dolö afädëa gägä sagaido sadia gogola aligi asi. ⁴ Sadia gogola aligi awäha nebegi, gägä odoa idiafa daala negei amo haea maala, neala naha maadei. ⁵ Gägä odoa igi naga abelëidaia daala negelahilä, gägä amea naga abelëi amodaia fodolofali bäui. ⁶ Bäui gaso, eso neea hëgësalea difi moholö asusugala ödölola bausoi. ⁷ Amase, gägä odoa äyo gägäi neebea ami digai. Amoda äyo gägäi amobalä gegedola bäui amea widi gägä amo yau hahalea gägä made negei. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibeami daala negei ameadä, hedabola bäulahilä gägä negeimelë. Odoaeada gägä nabülasi ohodoa negei. Odoaeada nabülasi gafeia negei. Odoaeada nabülasi emu nabülasi negeimelëla sai. ⁹ Amala sälahilä Yesuea säla wagala sähalea, Dili gëhea galea galëda nabuöla sai.

*Ado besula sämolö mi dibegi säi
(Madiu 13.10-17, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Udia dolö yafie afiaha maadeibua e bëgëla aulo giwilasi amola udia dolö odoa Yesubalä nefolalo amola ilia ea ado besula sai amoïe ema mi nabi.

* **3:22:** Belesabuluïe ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo helësëmolö amoda dafidi ulufadigila made musügä negei dilo amo dilia helësëmäia säla i amomelë. Be udia dolö segea nefolalebe amolimada ado besulamu säla iaha neebeweie ¹² Mida.

Ilia siia beahamu nea gaso, dofä gowe gabula made beagolemölömelë.

Ilia gëhea nabahamu nea gaso, asigia mi gowe gabula made helësëmolömelë. Ilia beagoela helësësa galebeda, ili asigi besusa maadesegi ilia nafade hamoi amo Godea hësa maadelabiola

säla i.

Aisaea 6.9,10

Ado besula säi amoie bu awala säi

(Madiu 13.18-23, Ulugu 8.11-15)

¹³ Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Ado besula säi amoie mi fädäla made helësëi neale. Made helësëi nea galëda, ado odoa besula säse amo sulubadela abilia helësëmolö gabu. ¹⁴ Dolö amea hawa fëfëi amo gadolada ado mala fëfëlo dolö e nea. ¹⁵ Ado mala idiafa digai amo gadoida, udia dolö odoaea ado mala nabasebegi, Godea ilile isogi ado mala sagasi amo, mugabe Saidani maala fodolofali neala gaula aulo nea. ¹⁶ Amase, udia dolö odoa widi gägä igi naga abelëidaia digai amo gadoi neebe amoliada, ado mala obeägila nabalahlilä fodolofali neala gaulo. ¹⁷ Amai gaso, ili difi moholö ulisalea sedade made aligilo. Amalahilä ilia ado mala neala gaui amoie yoi beasege, odoaea ili neala sëlasisëge, ilia fodolofali digila aulomelë. ¹⁸ Udia dolö odoa giisi äyo gägäi damui fedaha dibeä daala negei amo gadoi neebe amoliada ado mala nabalahlilä gaso, ¹⁹ ilia nagadaia galu difolalebe amoligi säosäola helësëlahilä, muni edefade negemölöila, nelebo elö elöla gesami awäla helësëse amea, ado mala nabi amo yau hahalea gägä negelo made nea. ²⁰ Gaso, udia dolö odoa naga hedabia molö gägä daala negei amo gadoi neebe amoliada, ado mala nabala asigi afädë negela neala gaulahlilä, ilia gägä nabülasi ohodoa negela digi, nabülasi gafeia negela digi, nabülasi emu nabülasi negela digilo neamelëla säi.

Gamalüe ado säi

(Ulugu 8.16-18)

²¹ Amala sälahilä Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Afädëa gamali yola sagaseda faloea dabelole ma, imidi hawa negelole. Ai amala made hamolo, aulidaia negelomelë. ²² Nelebo musügä negei dibe amoda hobeala ulufadigisa maadela, udia dolöea nelebo dabela negei difolalebe amolida hobeala yo digai dibeä ami ulufadigisa maademölömelë. ²³ Afädëa di gëhe galea galëda, nabualola säi.

²⁴ Ea aso ilima sähamu neamu sähalea, Ado dilia nabi amoda hedabola helësëmalo. Dilia odoagali mogela iaseda, Godeage amo gadola wäla diligali mogela iahalea odoage baala imölömelë. ²⁵ Afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada Godea odoa baala imölömelë. Afädëa nelebo afädë gaula made neebe amoda, ea holöfali gaula nea dofe gaula neala neebe amolida, Gode hi fedela nimölömelëla säi.

Molö sagai bäulo amoie ado säi

²⁶ Yesuea ado aso sähamu nea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoda gowe gadoi dialea. Dolö afädëa sagaido hawa fëfëla aligi awäha nelolahilä, ²⁷ gasi sulubadelagi dolö amo daiala, yose nowela afu mafusa neë gaalu, hawa fëfëi amo duulu besela galala bäuse amoda gomälä bäusebela dolö amo hida dawa made aligilo. ²⁸ Nagaea bäulasila gägä negelomelë.

Dafidida bäudale bobagila, hobeala mumusu negelomelë. Hobeafali hodo hi e gägä negelomelë. ²⁹ Molö amo nimolö galëda, dolö amo hi damulo. Mida, molö mumului nimolö segeyo besela galai amea.

Ado besula masada gägäie säi
(Madiu 13.31-32,34, Ulugu 13.18-19)

³⁰ Yesuea aso sähamu nea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo, nilia abodo gadoila sämolödu. Ado besula nilia abodo gadoima oodo beala sämolödu. ³¹ Amoda masada gägä gadoi. Gägä odoa gadoi made. Gägä amoda holöfalifali. Iliä amo sagaia sagalomelë. ³² Iliä sagai amo fedala edefadela aligiseda dägöala sagai odoa amo baagila awäla bäulomelë. Ie adomo edefade bafui amogida haea mafula bäu augi hawa ami mosö olomelëla säi.

³³ Udia dolö amolile asigia helësesëda helësemäia Yesuea ado mala säla iahaleada, ado besulamu yafie säla iaha nelo. ³⁴ Ea udia dolöma ado mala säla iahaleada, ulufala made säla iäla, ado besulamu säla iaha nelo. Ie bögëla aulolali hilidomu neada, ea ado besula säla ilo amoie mi sulubadela ilima säla iaha maadei.

Yesuea fo ödälebalä ado
(Madiu 8.23-27, Ulugu 8.22-25)

³⁵ Segeyo amo gala deadi eso digase gaalu, Yesuea ie bögëla aulo amolima sähalea, Oeabo edefade goie agesu alogodigogi afiadila säi. ³⁶ Amala sälahilä udia dolö yafie nefolalo amoli amilahilä, ili Yesu sulo du amodaia fila fedalahilä, eege hiligila fila afiai. Du odoage ili awäse amo gadola hobeala bögëla afiai. ³⁷ Afiaha dibegi, fo edefade gelola guula maalahilä oeabo bubolela aidagula dudaia häila digala, du nobamolö hamose meli. ³⁸ Amala hamose amo gaalu, Yesu eda du bidigi busa fugulo negela adi dilo. Amala adi dibegi ilia e didügisalea sähalea, Säla Olelelo-o, di nowemo. Nili baagodelä hamosebe gowegi di holöfali fudugila made dialealela säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowelahlilä foma nemolahilä ödäma sähalea, Aeala aumamo. Fologomabula säi. Amala säi amole fo gelola misi amo boogelega ödä aidagula fedai amoge aumalasi. ⁴⁰ Ea ie bögëla aulo ilima nabahalea, Edogi bedäha dialea. Dili Godema asigi afädë negei made nealela nabi. ⁴¹ Amala usila aumase amo beala, ili edefademalä bedälahilä hilidomu sähalea, Fo elea ödä eleada ie ado nabelo gabu. Dolö weda nowëdula säha difolalo.

5

Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesila digi
(Madiu 8.28-34, Ulugu 8.26-39)

¹ Yesula ie bögëla aulola ili oeabo Galili agesu alömodi amogi awäla Gelasa fii mosöa besela galai. ² Yesuea ödä du ami negesiä awäha nebegi, dolö mugabe fedai afädë baagoi igi äbägi bausidola maaha nebegi gausiala digai. ³ Dolö amoda baagoi bausia amimu diaha aligilo. Dolö afädëa ie naabo emoge igi ëfëa gaula nafodomolöi made nelo. ⁴ Segeyo yafiegi ilia ie naabo emoge igi ëfëa nafodosamu aligilo. Gaso, igi ëfë amo ea hësäla digisamu aligilo nelo. Geloi hido elöi amoda dolö afädëa e gaumolöi made nelo. ⁵ Dolö amoda gasi esoage baagoi bausiale segebidaialemu nawesa aligilo. Ea üalala gaula nawesamu neada hile domalo igia dagabosamu aligilo.

6 Amala hamosamu aligilo amo, Yesu e aso wağadi made maaha neebe amo beala, e baluluia awälahilä Yesuie emo mia gumusula dia digai. 7 Gumusula dialea gelola ülalala sähalea, Gode Ilibiafali ilibia neebe amoie malö Yesu, dia nema abilia hamomolöie misi. Na dima Godeie ei nabasewegida dia ne së imabiola säi. 8 Ea amala gelola säi amoie mida, Yesuea ema dida mugabe, dia dolö go digila mosöla säsebegi amala säla obögëi. 9 Yesuea ema nabahalea, Die ëida nowëla nabi. Ea säla obögësalea, Nie ëida Malei. Nilida holöfali made, maleimelëla säi. 10 Amala sälahilä ea Yesuma gelolafali sähalea, Segeweda digila mosalola sämabiola säi.

11 Amo gaalu ami sugua yafie gau domala moosa nefolalo. 12 Mugabe amolia Yesuma gelolafali sähalea, Nili sugua nefolalebe gagowelima fedala namolö mosöla sämola säi. 13 Yesuea amala hamomola säsebegi, dolö amo digila mugabe amoli sugua nefolalo amolima fedai. Amala nogila fedalahilä gau mogobogi amogi baluluia didigafula ödägi nogila digaha maadelahilä, sulubadela ödäea naha maadei. Sugua amoli gedolada dausini äudä gadoi ödäea mai. 14 Amala hamoi amo bealahilä, sugua sigi aligilo amoli fisäla awälahilä, gaamu dibea amige mosö gagäwila asi dibea amige säsäla awäha nelö. Säi amo nabalahlilä udia dolö nefolalo amolia abilia gelola hamoi walebelela fädäla bea asi. 15 Ili Yesu neebea awälahlilä beahamelebe, dolö dafidi mugabe yafie fedai nelö amo fagulo salugalahlilä, e asigi hedabi negei sebe amo beala ili bedäi. 16 Udia dolö Yesuea hamose melëlo amolia, udia dolö misi nefolalebe amea nabuäia dolö amoma mugabe yafie fedai nesila digi amoge sugua ödäea mai amoge ilima säla iäha maadei. 17 Amala säla iäsebegi, ilia Yesuma gelolafali sähalea, Dida nilile segea wi namolö mademelë. Näiadodi namolö mosalola säi. 18 Amala säsebegi Yesu e dudaia fimolö awäha nebegi, dolö mugabe yafie fedai dafidi nesila digi amea, Yesuma nabahalea, Di awäsebe go gadola ne mudulela nabi. 19 Amala nabasebegi, Yesuea dolö amoma säla obögësalea, Nebalä moholö made. Dafidilo Geloia dima hamoi amoiege bobasëi amoiege die sosogoma säla imolö dihi mosöa mosalola säi. 20 Amala säsebegi, dolö amea Gaamu nabülasi difolalebe amo sulubadelagi awälahlilä, Yesuea ema hamoi amo udia dolö nefolalo amolima säla iäsebegi, ilile asigigi fudugisa nefolalo.

*Yalusie idiwige, udia Yesuie fagulogi diigisebegi wahi amoge
(Madiu 9.18-26, Ulugu 8.40-56)*

21 Yesu e dudaia fila Galili oeabo amo dëgëla obögëla awäla agesua nebegi, udia dolö yafie mafula ea ado säse amo nabolö gegedoi. 22 Amase amo gaalu, gedolö mosö beaha aligilo afädë misi amoie ëida Yalusi. Ea Yesu beagolelahilä ie emo mia gumusula dia idogolahilä 23 Yesuma gelola sähalea, Nie nidiwi holöböda baagomolö ga madefali dialea. Dia dofä naaboea diigisegi made baagola wahimäia awähadula säi. 24 Amala säsebegi, ebalä asi.

Udia dolö yafie nefolalo amoliage e bëgëla afiahalea negegila dedelela aligi afiaha dilo. 25 Afiasë amo gadola udia afädë gäheo i nabülasi afädëie odoai äudä heale olo olosamu aligilo amoge asi. 26 Udia ameadä e wahimäiala alögoda yafie neebea ami awähamu aligilo gaso, Ea së edefade meli. Amase, ea alögoda iligali muni ihamu aligilo gaso, e olo amo made wahila neala edesa aligilo. 27 Amala hamoi salea, ea Yesuea hamolo sedalu säi amo nabalahlilä, udia dolö Yesu bëgëla afiasëbe amolibalä awälahlilä e baagido maala ie fagulogi diigi. 28 Ea hido asigiamu helësësalea, na ie fagulogi diigiseda, neda wahimolöla helësëi. 29 Ea Yesuie fagulogi diigi amole, heale

olo oloi amo hogosa helela e fodolofali wahi gabula helēsēi. ³⁰ Yesuea iē wahilo geloi awāse amo helēsēlahilā, besula nea nabahalea, Nīe fagulogi diigi amo nowēala nabi. ³¹ Amala nabasebegi, iē bēgēla aulo amolia ema sähalea, Dibalā udia dolō yafie dedelela aligi afiaha dibewe dia beasegoda, ne nowēa diigila edōie nabahala sāi. ³² Amala sāse amo gaalu, e nowēa digisa walebelela sidawewela hogoi. ³³ Udia amea ema hamoi amo helēsēlahilā emo gigisēla bedālahilā, Yesu mia ga madela gumusula dia idogolahilā, Ema hamoi amo sulubadela sāla iāha maadei. ³⁴ Yesuea ema sähalea, Nīe nidiwi-e, dia nema asigi afādē negei amea di wahigomelē. Olo amea dima bu elō made baamolō, dalulo gaula mosalola sāi. ³⁵ Yesuea sāha nebegimu dolō odoa gedolo mosō beaha aligilo Yalusīe mosōala misi. Maalahilā ilia ema sähalea, Die didiwi hā hame doala asi amoda. Olelelo dolō goma yōi iāse go edōiela sāi. ³⁶ Iliā amala sāsebegi, Yesuea auaulahilā gedolo mosō beaha aligilo amoma sähalea, Dia bedāmabu. Godema asigi afādē negemalola sāi. ³⁷ Amala sālāhilā udia dolō odoa nefolalo amolima dili misiabiola sālāhilā, Fida Yamese iē edoo Yonela ohodoa ilimu ebalā asi. ³⁸ Gedolo mosō beaha aligilo amōie mosōa maligahamelebe, udia dolō yafie gegeadolāhilā didigaosalea goba fedaha dibe meli. ³⁹ Beala e mumusogi nogila digalahilā ea ilima sähalea, Dilia edogi didigaola goba fedaha dialea. Udia malō goda baagoi made, sūwia adi dialeamelēla sāi. ⁴⁰ Amala sāsebegi, ilia Yesubalā ōsa sefolalo. Amasebegi, ea ili sulubadela segea nesila digilahilā, udia malō amōie eedo emelela iē bēgēla aulo ohodoa amolali udia malō dusugala negei hogoli amogi nogila digai. ⁴¹ Yesuea udia malō amōie naabogi gaula nabeleia wesalea, Dalida gumi. Nilile ado adolada, Udia malō holōbō, na dima sāha. Di nowemola sāi. ⁴² Amala sāi amole udia malō amo fodolofali nowela asi. Amala hamose amo beala udia dolō nefolalo amoli edefademalā fudugila bedāi. Udia malō amōie gāheo ida nabūlasi afādēie odoi āudā. ⁴³ Yesuea ilima gelolafali sähalea, Na walio hamoi amoda udia dolō odoama sāla imabiola sāi. Amala sālāhilā, Ea ilima udia malō holōbō go molō muāia imola sāi.

6

Nasalese udia dolōea Yesu hamei made nelo (Madiu 13.53-58, Ulugu 4.16-30)

¹ Yesuea sege amo digila iē bēgēla aulolali hī e ēdēla aligi segea ami bu obēgēi. ² Segeyo Sabada gafegi Yesu e gedolo mosōa ami awālahilā, udia dolōma ado mala olelesa nelo. Udia dolō yafie ea ado mala sāse nabaha sefolalo amoli asigigi fudugilahilā sähalea. Ado goweda, dolō goea abidi niidu. Ema dawa edefade dibe goweda, dawa edo gadoidu. Ea melēlo made gadoige hamomolōi made gadoige hamose weda edodu. ³ Eda mosō olelo dolō, Meliie malō madele. Eda Yamese Yosese Yudasa Saimonola ilile edoo madele. Iē elefila ilida nilibalā wi sebe amoda. Iliā amala sālāhilā, ema bimolō habobala hamei made nelo. ⁴ Amasebegi, Yesuea ilima sähalea, udia dolō fifi asi sulubadelada, bea sāloie ado nabaha. Gaso, hīle segeafali fii amoliage sosogo iliage hīle mosōa fii amoliage iē ēi maademelēla sāi. ⁵ Dolōea hamomolōi made gadoige melēlo made gadoige segea ami hamomolōi made gabugi ea hamola made nelo. Ea udia dolō oloi afādē afādēlamu naaboea diigila wahisa nelo. ⁶ Amala hamose amo beala ilia ema asigi afādē made negesebegi Yesu e fudugisa nelo. Amasebegi, ea Nasalese sege fisila udia dolō fii odoa ilima ado mala olelela aligi nawesa nelo.

Yesuea ië bægëla aulo amolima ië geloi olei, gaso, ilia e dawadigi made nelo.

(Maga 6.6-8.21)

Bægëla aulo giwilasi amolima Yesuea hamoi i
(Madiu 10.5-15, Ulugu 9.1-6)

Amalahilä eda udia dolö nefolalebeadi ado mala olelela aligi nawesa nelo. ⁷ Yesuea ië bægëla aulo giwilasi amoli wela gegedosebegi. Ea ili äudä äudäla afufumalola sälahilä, udia dolö mugabe fedai nefolalebe amoli nesila digamäia ea ilima geloi i. ⁸ Ea ilima sähalea, Dili afiahaleada galiamomu gaula mosalo. Nelegei odoa gaula mosabio. Molöge aduge muni salelogi salala gaula mosabio. ⁹ Emo usililo salugamalo. Fagulo äudä salugamabiola säi. ¹⁰ Ea ilima aso sähamu nea sähalea, Dili awäla sege afädëgi besela galala mosö afädëgi nogila digaseda, mosö amogimu nelolahilä dilia sege amo digila awäsolo amo gala giso mosö amo hä fisimalo. ¹¹ Amase, sege odoagi besela galasegi, ami fii amolia mosö fu made iala, dilia säse amoge made nabaseda, sege amo hä digila mosalo. Digila awähaleada, dilile emogi dao baai amo fëfëla salalahilä mosalo. Amala hamosedä, ilia helësësälea, nilia asiala hamoi amea amala hamosebela helësëmolömelëla säi. ¹² Amala säi amo nabala ili afialahilä, udia dolö ilima sähalea, dili asigi besumalola säla i. ¹³ Iliä amala säla ialahilä, udia dolö yafie mugabe fedai nefolalo amoli nesila digila digi. Udia dolö oloi yafie difolalo amolige ilia weli söga negesebegi, wahisa maadei.

Ödägi gelo Yone baagoi
(Madiu 14.1-12, Ulugu 9.7-9)

¹⁴ Udia dolöea Yesuie ei säsäi asi ameada beaha aligilo Gini Heledoea nabi. Odoaea sähalea, Ödägi gelo Yone dafidi baagoi amo bu nowelahilä obëgëla misi nea, geloi melëlo made gadoi hamosa neamelëla säha dilo. ¹⁵ Odoaea sähaleada, Eda Elaia gabu. Amase, odoaea sähalea, Eda bea sälo siiba nelo amo gadoi gabula säi. ¹⁶ Heledoea ado amo nabalalahilä sähalea, Yoneda na muugi damui amo bu obëgëla maala neebe gadoi gabula säi. ¹⁷⁻¹⁸ Helodiasa eda dafidi Heledoie edoo Filibiie udia sulo amo hobeala Heledoea fedela nii. Amala hamosebegi, Yonea Heledoma sähalea, Dia didooie udia fedela neala dibalä sebeگو dofea made hamoimelëla säi. Amala säsebegi, Heledoea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Yone gaumolö mosalola säi. Amalebe ilia e igi ëfëa nafodolahilä galabaia mosöa negei. Heledoea ië udia Helodiasa obeägmäia amala hamoi. ¹⁹ Ië udia Helodiasaea Yonema habobalahilä e baagomäia abilia nufulödula helësësa sulo. Gaso, nufulö fu made meli. ²⁰ Mida, Heledo eada Yone eda dolö hedabi, Godeie siigi asigi mogoi neala helësëla bedälahilä, eada Yone idihë nelo. Ea Yone ado säse nabala obeägilo ameada e asigi säosäola helësësa nelo. ²¹ Heledo e ägüla misi segeyo beala galasebegi gamane sigi aligilo nefolalo amolimage, ami sigi aligilo nefolalo amolimage, Galili segeie dafidilo nefolalo amolimage ea sähalea, Molö molö gegedomalola säi. Molö giasolo amo galada Helodiasaea Yone nufulö fu beagolei. ²² Segeyo amo gala ili molö naha dibegi udia malö Helodiasaie idiwä maalahilä sigoi. Heledoeage dolö odoa ebalä molö naha sefolalo amoliage, ea sigoi amogi hido elöla obeägü. Hido elöla obeägisebegi, ginia dolisä amoma sähalea, Sigosegoie nelebo afädë imose amo gadoi imolömelëla säi. ²³ Ea naabo migalä diigila dolisä amoma sähalea, Nelebo afädë imoseda,

na sege edefade beaha neebe amogi mogogi nofela imolömelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolisä amo segea doadigila awälahlilä emema nabahalea, Ne edo imola sämolödulula nabi. Amala nabasebegi, emea sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula imola sämalola säi. ²⁵ Amala säsebegi, dolisä amo fodolofali baluluia obëgëla awälahlilä Ginima sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia gaula maala walio imäia hamesamelëla säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä ginia edefademalä bobasëi. Gaso, dolö molö naha sefolalo amoli sidaia migalia diigila säi ameada, fisimola sämolö uli gabula helësëi. ²⁷ Amala helësëlahilä ea fodolofali ami afädëma sähalea, Yoneie busa damula gaula obëgemolö mosöla säi. Amala säsebegi, ea galabaia mosöa awälahlilä Yoneie busa damui. ²⁸ Damulahilä falodaia negela gaula maalahilä dolisä amoma i. İasebegi, dolisä ameada emema i. ²⁹ Amala hamoimelëla säi amo nabalahlilä ie bëgëla aulo amolia ie domalo neala gaula awäla igi äbägi bausi.

Udia dolö yaftea molö mai

(Madiu 14.13-21, Ulugu 9.10-17, Yone 6-14)

³⁰ Abosolo dolö amoli Yesu neebea obëgëla maalahilä, ilia hamoi amoge mala olelei amoge sulubadela ema säla İaha maadei. ³¹ Udia dolö afu mafusalea ili molö molö fu made beasebegi, Yesuea ilima sähalea, Nilä udia dolö madeido hele namolö afiadila säi. ³² Amala sälahilä ili hilido ödä dudaia fifigila udia dolö madeido afiai. ³³ Ili afiaha dibegi, udia dolö yaftea bealahilä ili awäha gabula helësëi. Amala helësëlahilä ili gaamu elögi elögila nagadabodo baluluia afialahlilä ili moholö awäsebea ami dafidi ilidale awäla besela galai. ³⁴ Ili awäla ödä agesua besela galahamelebe, udia dolö yafie nefolalebe meli. Bealahilä ea ili edefademalä bobasëi. Mida, Ili sugua sibi sigi aligilo maadesalea, hilido aligilo amo gadoi neebe amo beala. Amalebe ea ilima ado mala yafie säla olelesa nelo. ³⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bëgëla aulo amolia e neebea maalahilä ema sähalea, Sege udia dolö maadeia wimu nebegi hä deadisebegi. ³⁶ Dia udia dolö nefolalebe gowe ili mosalala sämo. Afialahlilä hili molö bidia nimolö sagaia mosö dibebe amige gaamu holöfali dibebe amige hogogola mosäiamelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, ea ie bëgëla aulo ilima säla obëgësalea, Ili molö muäia dilia imalola säi. Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Muni gina hädali äudäea ili beledi muäia neala imolö afiadulela nabi. ³⁸ Ea ilima nabahalea, Dilia beledi aboläia ägüi walebelela bimolö mosalola säi. Beala maalahilä ilia ema sähalea, Niliada beledi bia seme äudä amolemu ägülubela säi. ³⁹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Udia dolö sulubadela nudulu hamola giisi hedabidaia, gegedola fifigimalamalola säi. ⁴⁰ Amala säsebe amo gadola säsebegi, odoada hädali afädë, odoada nabülasi bia gadoi dimu hamola fifigi. ⁴¹ Amala fifigi dibegi ea beledi bia amoge seme äudä amoge naaboea gaula nea, Ea selesaia mosöa sida adogola nea Godema nesegealahilä, ie bëgëla aulo amolia udia dolö iligali sogomäia beledi dagabodasila i. Amalahilä ea seme äudä amoge dagabodasilahlilä, ili sulubadelagali sogomalai. ⁴² Amala sogoi amo, ili sefolalo amoli dofea nahalea, ⁴³ beledige semege odoa fea digai amo bëgëla aulo amolia gegedola, adu giwilasi salala nobai. ⁴⁴ Beledi seme naha sefolalo amoli dolömuda dausini bia sulo.

Yesu ödädabodo asi

(Madiu 14.22-23, Yone 6.15-21)

⁴⁵ Yesuea ie bëgëla aulo amoli fodolofali mosalolahilä sähalea, Dilidale dafidi ödä dudaia fila oeabo go dëgëlaalogodi sege ëi Bedesaida mosalola

säi. Amala sälahilä udia dolö gegedoi amolima sähalea, Dilige dihili mosöa dusula afiamalola säi. ⁴⁶ Ili sulubadela hawio afiamalolahilä, eda Godema adomolöie segebidaia fedai. ⁴⁷ Ie bögëla aulo amoli dudaia fila asi amo oeabo mogogï gasise amo gaalu, segea amida Yesu e hïdo nelo. ⁴⁸ Yesu e ami nea beahamelebe, du busamadila fo gelola maase amea ödä adelo i amea ilia gelola adimolö iliawasebe amo meli. Haea gämolö amo gaalu, Yesu e ödädabodo ili neebea ami moholö asi. Ea ili baagila moholö awäse ⁴⁹ amo gaalu, ilia e ödädabodo maase amo beala, mugabeledula helësëlahilä üalai. ⁵⁰ Ili sulubadelaea bealahilä edefademalä bedäsebe amo bealahilä, Ea ilima fodolofali sähalea, Asigi hä gelomalo. Weda nemelë. Bedämabiola säi. ⁵¹ E maala ilibalä dudaia fii amole fo maala made boogelei. Amala hamosebegi, ilie asigigi edefademalä fudugi. ⁵² Iliada ea udia dolöea muäia beledi i amoie mida fädäla made helësëi nelo. Ilile iso asigi gai nelo.

*Yesuea Genesaledi ami udia dolö oloi yafie wahi
(Madiu 14.34-36)*

⁵³ Yesula ie bögëla aulola ili oeabo amo dögëla alämadi sege ëi Genesaledi besela galalahilä ödä du amo ëfëa begela agesua ami negesi. ⁵⁴ Du negesiä maaha neebe amo udia dolö nefolalo amolia fodolofali bealahilä, Yesu gabula helësëi. ⁵⁵ Amala helësëlahilä fodolofali ili sege dibe amo sulubadelagi baluluia afulahilä udia dolöma säla iaha maadei. Udia dolö Yesu misi neala säi nabi amoliada, oloi difolalo amoli iwasala gaula Yesu neebea ami misi. ⁵⁶ Sege dibe sulubadelagige gaamu dibe sulubadelagige, mosö dibe sulubadelagige Yesu e awäla besela galasebea amida, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo gaula mafula magaia gaamugi negesisi. Negesiä ilia Yesuma gelola sähalea, Oloi gowe ilia dïe fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Oloi amoli sulubadelaea amala diigisebegi, wahisa maadei.

7

*Godeie Ado säla negei amea mäu ilile ado baagi
(Madiu 15.1-9)*

¹ Felesi dolöge ado säla negei olelelo dolö odoa Yalusalemela misi amolige gegedolahilä ili Yesu neebea afiai. ² Ili beahamelebe ie bögëla aulo odoaea naabo nigime hëla made molö naha sefolalebe amo meli. ³ Felesi dolö iliage Yu udia dolö sulubadelaage mäu ilia aiyalo mala negei amo helësëlahilä naabo nigime hëla madaa molö nülo made nelo. ⁴ Ili magaia gaamugi awäla obögëla maalahlilä nigime made hëla molö nülo made nelo. Ödä ige faloge gaabo ige aiyala nigime hëlo negei amo gadola aiyala hamolo odoa yafie negei. ⁵ Felesi dolö amoliage mala dawadigi dolö amoliage ema nabahalea, Dïe bögëla aulo golia mäu ilile aiyalo mala dibe amo damula naabo nigime hëla made buludola molö nase goda edoïela nabi. ⁶ Amala nabasebegi, ea ilima säla obögësalea, Siiba Aisaeaea asigi fea negelo dilile hedabola bea säla negeimelë. Ea bea säla dëdëi amoda gowe, Udia dolö ilile iso asigi wagadi made negesiä adoeamu nïe ëi gauia adalo nea. ⁷ Ili dolöfäea mala säla negei amomu olelesaleada, Godeie adoda amomelëla sälo nea. Amaimo, ilia nïe ëi memalä gauia adalo nebegola säla dëdëla negei dialeala Yesuea säi. *Aisaea 29.13*

⁸ Dilia Godeie mala säla negei dibe amo fisilahilä dolöie aiyalo mala dibe amomu gelola hamosa nebegola säla i. ⁹ Yesuea ilima aso sähamu nea sähalea, Dilile aiyala hamolo mala amo hamosalea. Dilia Godeie mala säla negei dibe

amo fisi gabu. ¹⁰ Amoïe Mosesea ado säla negesalea, die diado diemele hawa nea elele ado nabala bëgëla hamomalola sälahilä sähalea, Afädëa ïe eedo emele gadiaboseda, baagomäia nufulö dialeala säla negei dialea. ¹¹⁻¹² Amai gaso, dilia gomalä sälomelë. Afädëa nelebo amoligi Gobana säseda eada eedo emele ugila negemolö mademelëla sähalea sälo, Gobana nilïe ado sälada Godegali odala ï neawe. ¹³ Amalo ameadä, dilia mäu ilia aiyala hamolo mala olelei amomu hamosa neada, dilia Godeïe ado fisilahilä mala amo gadoi yafie hamosamu aligilomelëla säi.

Yesuea udia dolö neala nafadelo amoïe säi
(Madiu 15.10-20)

¹⁴ Yesuea udia dolö nefolalo amoli bu misialolahilä ilima sähalea, Dili sulubadelaëa na säsebewe nabala hedabola helësëmalo. ¹⁵⁻¹⁶ Nelebo segea dilo dolö isogi digase ameadä udia dolö neala nafadelo mademelë. Nelebo isogi dilo segea doadigila awäse amea udia dolö neala nafadelomelëla säi. ¹⁷ Amala sälahilä udia dolö amoli amilahilä e mumuso isogi digala sebegi, ïe bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Ado besula säi amoïe mida edodula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilige aso asigi made gäwi neale. Nelebo sulubadela segea dilo isogi digase ameadä, udia dolö Godeïe siigi nigime baalo made amo, dilia dawa made neale. ¹⁹ Molö nase amoda asigigi aulo mademelë. Gaisagi digalahilä segea doadigila aulomelëla säi. Ado amoadä Yesuea gomalä sähalea säi. Molö sulubadela nase ameadä Godeïe siigi nigime baalo mademelëla säi. ²⁰ Ea sähamu nea sähalea, udia dolöïe iso asigigi besela galasebe ameadä, udia dolö Godeïe siigi nigime baalomelë. ²¹ Udia dolö ilïe iso asigigila besela galalo amoda gowe. Asigi nafadege, nelegei fa nimolöge, udia dolö baagomäia nufulöge, udia dolö susugu hamomolöge, hilimu nafade odoo hamomolöge, ²² Udia nii susugu hamomolöge, gesami moholöge, mala nafade elö elöla hamomolöge, wäfalï sämolöge, nafade memelela made sulubadela hamomolöge, mudiamolöge, wäfalï säsäla hololömolöge, gugusämäia hamomolöge, asigi maade gadoia hamolo wäla hamomolöge. ²³ Nafade amoli sulubadela asigigila besela galasebe amea udia dolö Godeïe siigi nigime baalomelëla säi.

Fonisia fii udia afädëa Yesuma asigi afädë dofä negei
(Madiu 15.21-28)

²⁴ Yesu e sege amo digila gaamu Daiamadi asi. Awälahilä e mosö afädë neeëa amoïe mumusogi digai. Udia dolö nefolalebe amolia e neala made helësëmäia nelo gaso, e musügä fimolöi made nelo. ²⁵ Amala nebegi, udia afädëïe idiwi holöböma mugabe fedai sulo. Amoïe emea Yesu neala säi amo nabalahilä, e fodolofali maalahilä Yesuïe emo mia gumusula adi. ²⁶ Udia ameadä Giligi ado adolo. Eda Silia Fonisia fii udia. Ea Yesuma gelola sähalea, Nïe nidiwi holöböma mugabe fedai sebe amo dia nesila digamäia helësësamelëla säla ï. ²⁷ Amala säsebegi, ea udia amoma sähalea, Molö nahalea dafidi malö ilidale ïmolö galea. Malöïe molö dibe amogida ügüloea muäia sadia gala ïmolöi made galeala säi. ²⁸ Amala säsebegi udia amea säla obëgësalea, Dafidilo-o, dofä gaso, malësäea molö nahalea iso dusula fisia digaida ügüloea neala nülo madelela säi. ²⁹ Amala säsebegi Yesuea udia amoma sähalea, Dia ado säi ameadä die didiwima mugabe fedai amo hä asimelë. Di hä mosöa obëgëmalola säi. ³⁰ Udia amo hi mosöa obëgëlahilä beahamelebe, ïe malöma mugabe fedai amo doadigila asi, diasia dofea dibe meli.

Dolö afädë gëhe gaala ado dadabi wahi

³¹ Yesu e Daiamadila obëgëla awäla gaamu Saidono awälahlilä Gaamu Nabülasimadi nawesa nelolahilä Galili oeabo edefade dibeaa ami awäla besela galai. ³² Udia dolö nefolalo amolia dolö afädë gëhe gaala ado dadabi nelo amo e neebaa ami sigi maalahlilä, Yesuea e naaboea diigimäiamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli amilahlilä dolö amole heledo aliga galahlilä, ie naabo sögöea dolö amoie gëhe helegelagi diigilahlilä, hile naabo sögögi gofedela galalahlilä, dolö amoie elīgi diigilahlilä ³⁴ selesaia mosöa sida adogola nea hame hëia fedalahilä sähalea, Efadala säi. Nilile ado adolada, Gëhe gai dugimo. ³⁵ Amala hamosebegi, dolö amoie gëhe dogana negela, ie eli fodolofali hedabolasilahlilä ado hedabola säi. ³⁶ Yesuea udia dolö nefolalo amolima gelola sähalea, Walio meli amo udia dolö odoama säla imabiola säi. Sämbiola säla ihamu neebe amo nabalahlilä gaso, ilia auaula säla ihamu nelo. ³⁷ Udia dolö amolia ado amo nabala ili asigigi edefademalä fudugilahlilä sähalea, Ea hamosebego sulubadela hedabola hamosebe. Gëhe gai nelo amo dogana negela digi, adolo made nelo amo hedabola adomäia hedabolasilalo neala säha nelo.

8

Yesuea udia dolö dausini biyidiagali molö i

(Madiu 15.32-39)

¹ Segeyo amo gala udia dolö yafie bu gegedoi amoli molö molö made gabugi, Yesuea ie bëgëla aulo amoli mofiamolahilä ilima sähalea, ² Udia dolö gegedoi gowe ili nebalä segeyo ohodoo nelo amea hä molö molö maade gabugi asigisebemelë. ³ Na ili sidëa baagoi amola wäla hili mosöa mosalaseda, ili idiafa si dädbëlela digamolö gabumelë. Odoada sege wagadi madela mofiai gabula säi. ⁴ Ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Nililä sege nafadeia neebe ameada, udia dolö nefolalebewe ili muäia, nilia molö abidi nea awäla nimolödula nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Dilia Beledi aboläia galebela nabi. Ili ema säla obëgësalea, Nilia gifalädaläia galebela säi. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea udia dolö nefolalo amoli nagadaia ffigimalola säi. Amala sälahilä ea beledi gifalädaläia amo gaula nea, Godema nesegelehlilä, dagabodasila ie bëgëla aulo amolima sogomäia iasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali neala sogoi. ⁷ Ili seme nelësa naabo safo ägüi amoge, ea nesegelehlilä udia dolö iligali sogomäia i. ⁸ Udia dolö sefolalo amoli sulubadela dofea naala, bolesalea fea digai amo ilia adu gifalädaläia salala nobai. ⁹ Udia dolö amolida dausini biyidia gadoi nelo. ¹⁰ Yesuea udia dolö amoli hä afiamalola sälahilä, ie bëgëla aulola ilida fodolofali ödä dudaia fila Dalamanuda segeamadi asi.

Iliä Yesuma dolöea hamomolöi made gadoi hamomola säi

(Madiu 16.1-4)

¹¹ Felesi dolö odoa Yesu neebaa maalahlilä ebalä gëgësalea. Dolöea hamomolöi made gadoi nofe elöi afädë selesaia mosöala misi dia hamomola säi. Iliä e amala fedogola beasebegi, ¹² Yesuie iso asigigi yöla hame hëia fedalahilä sähalea, Udia dolö walio nefolalebe welia dolöea hamomolöi made gadoi nofe elöi hamosebe amo bimolöie hogosa nebeogie mida edo! Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö walio nefolalebe welima, dolöea hamomolöi made, nofe elöi afädë dofä made hamomolömelëla säi. ¹³ Amala sälahilä, ili ami digila e dudaia bu fila, oeabo edefade amo näiada alömodi amogi asi.

*Ado besula Heledo Felesile yidila säi
(Madiu 16.5-12)*

¹⁴ İe bēgēla aulo amolia beledi āgūla made elabola asi. Dudaia amida, ilile beledi afādēfalimu dilo. ¹⁵ Yesuea ilima gelola sähalea. Felesi dolōiege Heledōiege beledi edelo yidi dibe amo helēsēlahilā, hedabola idihē namialola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilā ilia hilidomu sähalea, Ea säse egoweda, nilia beledi āgūla made misi amoie säsebemelēla säha dilo. ¹⁷ İlia säi amo ea helēsēlahilā ilima sähalea, Nilia beledi made āgūi amoie säsebegola säha dibegoda edoie! Dilia fādāla helēsēla made nelo amomu nea, dawa made neale! Ma, dilile iso asigi gai, aso, neagole! ¹⁸ Dilile si galea gaso, dilia made beasebele. Gēhe galea gaso, dilia made nabahale. Dilia elaboile! ¹⁹ Amo gala beledi bia ameamu dolō dausini biae muāia, dagabodasi amo nalahlilā, fea digai amo dilia neala, adu abolāia nobala salila nabi. Amala nabasebegi ilia ema säla obēgēsalea, Adu Giwilasila säi. ²⁰ İlia amala säsebegi ea ilima sähalea, Udia dolō dausini biyidiaea muāia beledi gifalādālīa dagabodasi amo nalahlilā, fea digai amo adu abolāia nobala salila nabi. İlia ema säla obēgēsalea, Gifalādālīala säi. ²¹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Dilia fādāla made helēsēla nelo amomu aso neagolela säi.

Yesuea İe bēgēla alo amoli olelesa nelo

(Maga 8.22-10.52)

Bedesaida dolō afādē si golai wahi

²² Yesula İe bēgēla aulolali afiala Bedesaida segea besela galai. Dolō odoaea dolō afādē si golai nelo amo e neebee sigi maalahlilā ema sähalea, Dolō gowe dia naaboea diigimāiamelēla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea dolō si golai amo naaboea gaula mosō dibeaa amila segea sigi awālahilā, Ea dolō si golai amoie sihidoa gofedela galala İe naaboea diigilahilā dolō amoma nabahalea, Nelebo beasebelela nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, dolō amea busa fādāgāgīa adogola bealahilā sähalea, Dolō nawese dibe beaha gaso, i gadoi nawese beasebemelēla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea dolō amoie siigi bu elō diigisebegi, dolō amea si gadaea gala beasebegi İe si wahlahlilā nelebo sulubadela beaha maadei. ²⁶ Amala hamolahilā Yesuea dolō amoma sähalea, Mosō yafie dibeadi amogida mosabio. Dihī mosōa mosalola säi.

*Fidaea afādē Memelei amo dofā dimelēla säi
(Madiu 16.13-20, Ulugu 9.18-21)*

²⁷ Yesula İe bēgēla aulolali Sisalia Filibai gaamumadi sege odoa dibeadi amogi afiai. İdiafa awāha difolalea ea İe bēgēla aulo amolima nabahalea, Udia dolō nefolalebe amoliada neda nowē neala säha difolalebela nabi. ²⁸ Amala nabasebegi, İlia ema säla obēgēsalea, Udia dolō odoeada, ödāgi gelo Yone neala säla digi, odoeada, Elaia neala säla digi, odoeada, bea sälo dolō afādē neala säla digisa neamelēla säla İ. ²⁹ Amala säla İasebegi, ea ilima nabahalea, Diliada ne nowē neala säha neala nabi. Fidaea ema säla obēgēsalea, Afādē Memelei amoda dofā dimelēla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima gelola sähalea, Neda amomelē, odoama säla İmabiola säi.

*Yesu e baagola nowemolōmelēla säi
(Madiu 16.21-28, Ulugu 9.22-27)*

³¹ Yesuea İe bēgēla aulo amolima mi gāwila säla olelesalea, Dolōie Malō amoda sē edefade molōmelē. Dolō dafidilo neebe amoliage, gobela İlo busa neebe amoliage, mala dawadigi neebe amoliage, ema habobalahilā İlia e

baagomäia nufulömelë. Segeyo osodagi hi bu nowela galamolömelëla säla i. ³² Ea ilima ado amo mogola säla i gaso, Fidaea Yesu sigi aliga galahilä, amala made sämalola nemoi. ³³ Amala säsebegi, Yesu besula, ie bégëla aulo amolima siila nea, Fidama nemosalea, Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö! Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo amo gadola helësësebelä säi. ³⁴ Amala sälahilä, ea udia dolö nefolalo amolige, ie bégëla aulo amolige mofiamolahilä ilima sähalea, Afädëa ne bégëla moholö helësëseada, hi hamea hamela helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bégëla moholö dialea. ³⁵ Afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligiseda, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa nege, nie Ado Mala Hedabige helësëla hile namolö amo fisiseda, eada ie namolö amo gaula namolömelë. ³⁶ Afädëa nagadaia nelebo dibe amoli sulubadela gaula neëgi hi e baagosedä, nagadaia nelebo amea, hi e abeahäla ugila negemolödu. ³⁷ Afädëa bidi edo ialahilä, hile namolö amo hi bu nea obëgëmolödu. ³⁸ Udia dolö Godeie mala made nabelo nefolalebe amolige nafade hamolo nefolalebe amolige bealahilä, afädëa nemage, nie ado malamage hewaseda, Dolöie Malö amo Eedoie yo digalo hido elöibalä, selesaia fii hedabifali amolibalä obëgësolo amo gala, eage dolö amobalä hewamolömelëla säla i.

9

¹ Ea ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili walio nebege odoä baagola made neëgi, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie, geloi edefademalä maase amo bimolömelëla säla i.

Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli (Madiu 17.1-13)

² Segeyo gafeia nelolahilä, Yesu Fida Yamese Yonelali hilidofali segebidaia fedala nefolalo. Iliä beahamelebe Yesuie domalo neala bedefalahilä elöi neebe meli. ³ Ie fagulo gai amo yo digalahilä faleifali, sege fifi asi dibe amea fagulo falei amo gadoi hamomolöi made, neebe meli. ⁴ Iliä beahamelebe Elaia Mosesele maala ulufadigilahilä, Yesubalä adosa neebe meli. ⁵ Amo bealahilä Fidaea Yesuma sähalea, Säla Olelelo. Nili wi nefolalebewe hedabi gabugi, nilia sege mosö ohodoa olahadio. Elöda die, elöda Moseseie, elöda Elaiaieäla säi. ⁶ Ili edefademalä bedälahilä, ea edo sämolöduä asusugahalea, ea ado amo amala säi. ⁷ Amala säse amo gaalu gelë häu afädë maala ili hagulahilä, gelëgi amila ado afädë säia idogosalea, Egoweda nie malö, na boba hamoi neamelë. Dilia ie ado nabualola säi. ⁸ Amo nabalalahilä ilia fodolofali sidawewela beahamelebe ilibalä dolö odoä made, Yesu emu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digahalea, Yesuea ilima gelola sähalea, Dilia nelebo meli amo odoama säla ila made nelolahilä, Dolöie Malö bauiala nowela neëgi giso, säla imalola säla i. ¹⁰ Ado säi amo ilia odoama made säla musügä negelahilä, hilidomu didiähalea, Bauiala nowelasisigida säi amoda edodula didiäi.

¹¹ Iliä ema nabahalea, Mala dawadigi neebe amolia sähalea, Elaia e dafidi moholömelëla säha neebe amoda edoïela nabi. ¹² Yesuea ilima säla obëgësalea, Dofä. Nelebo sulubadela hamogimolöie Elaia e dafidi moholö. Gaso, Dolöie Malö e së edefade naala, odoäe ama bimolö habobamolömelëla säla dëdëla negei dibe amoda abeahäladu. ¹³ Na hä dilima säla iahago, Elaia edä hä misi. Gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola odoä nefolalo amolia ema hamomolö helësëi amo gadoi hamoimelëla säi.

*Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesi
(Madiu 17.14-21, Ulugu 9.37-43)*

¹⁴ Ili awäla ïe bögëla aulo odoa neebee ami besela galai. Ili beahamelebe udia dolö yafie gegedoi amolia ili amalela digilahilä, mala dawadigi dolö amolia ilibalä gëgësa dibe meli. ¹⁵ Udia dolö yafie nefolalo amolia Yesu maasebe amo beala ili fodolofali fudugilahilä e neebee baluluia afialahilä ilia e säla olela gausiai. ¹⁶ Amasebegi, ea ilima nabahalea, Dilia ilibalä edogi gëgësa dialeala nabi. ¹⁷ Udia dolö gegedoi amoligi dolö afädëa ema säla obögësalea, Säla Olelelo-o, nïe nafegema mugabe fedai amea made ado adosebegi di neebee sigi misimelë. ¹⁸ Mugabe ema fedala nagadaia nidala awälahilä, ïe nafiadi dibu besigala, bese nalëgëlahilä, ïe domalo gelola sosolahamelëla säla ï. Die bögëla aulo ilia mugabe fedai amo nesila digamalai gaso, nesimolö ulisio. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesuea udia dolö amolima sähalea, Udia dolö walio nefolalebego dili asigi afädë negei made nebegeada. Segeyo aboläia ne dilibalä namolödu. Na dilile yöi gaula segeyo aboläia namolödu. Malö go nema sigi misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, ilia malö amo ema sigi misi. Sigi maasebegi, mugabe amea Yesu beala fodolofali malö amo gelola amulämelahilä, nagadaia nidala awäla fefede fefedelahilä, nafiadi dibu besigalasi. ²¹ Amala hamosebegi, Yesuea malö amoïe eedo amoma nabahalea, Gowe gadola abodo gala mi gäwila hamosiola nabi. Eedoea säla obögësalea, Holöfaliigila amaila säi. ²² Mugabea malö go baagomäia segeyo yafiegi nulo gobeiage ödäigige digalasisamu nelomelë. Dia hamomolöi galëda, nili bobasëla ugila negemola säi. ²³ Yesuea ema sähalea, Dia hamomolöi galëdala säi amo edoïe. Dolö asigi afädë negei neebee amea nelebo sulubadela hamosa maademolöi neamelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, malö amoïe eedo amea fodolofali üalala digila sähalea, Na asigi afädë negei. Amai gaso, na asigi afädë negemolöie dia ne ugila negemola säi. ²⁵ Ili neebee ami udia dolö yafie baluluia mafula gegedosebe amo bealahilä, Yesuea mugabe amoma nemosalea, gëhe galaloge made adolge, dida mugabe. Dima gelola sähago. Malö go digila mosö, ema bu elö fedamabiola säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea üalala, gelola amulämelasilahilä doadigila awähalea, malö amo hame doala asi gadoi negesi. Udia dolö yafiea amo bealahilä sähalea, hame doala asi gabula säi. ²⁷ Amala hamosebegi, Yesuea malö amo naabogi nabelela nowelahilä nowela ifosi. ²⁸ Amala hamolahilä Yesu e mosöa nogila digala ïe bögëla aulo amolali hilidomu salea ema nabahalea, Nilia mugabe nesimolö uli amo abisalea amaidula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Godema adose ameamu mugabe nesimolömelë, idi elöda mademelëla säi.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Madiu 17.22-23, Ulugu 9.43-45)*

³⁰ Yesula ïe bögëla aulolali sege amo digila Galili segeamadi awäla moholö awäha nelo. Yesueada afädëa e neala made helësëmäia helësëi. ³¹ Mida, Ea ïe bögëla aulo amolima säla olelemolö amo helësëla. Ea ilima sähalea, Dolöie Malö amo dolö odoama hololöla gausiseda, ilia e baagomäia nufulömelë. Baagomäia nufuseda, segeyo osodagi hi nowela galamolömelëla säla ïaha nelo. ³² Säi amo nabalahlilä ilia helësëi made nea, ema mi nabalö amo bedäi nelo.

*Baagila asi neebee amo nowëla didiäi
(Madiu 18.1-5, Ulugu 9.46-48)*

³³ Ili awäla Gabaniama segea besela galala mosö isogi nogila digalahilä, Yesuea ie bégëla aulo amolima nabahalea, Idiafa maahalea dilia ado edo didiäla aligi misila nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, ili maahalea niligi baagila asi neebe amo nowëla säla didiäla aligi misi amo helësëlahilä, ema säla obëgëla made nefolalo. ³⁵ E fia idogola salea giwilasi amoli mofiamolahilä sähalea, Afädë dafidilo namolöila helësësa, dafidi hídale made, udia dolö odoadale ugila negemolöi galeala säi. ³⁶ Amala sälahilä ea malö holöbö afädë nabelela gaula maalahlilä ili mogogi ifosilahlilä, sogobala gaula nea ilima sähalea, ³⁷ Afädëa ne helësëla malö holöbö gowe gadoi amoma obëbëla obeägiseda, nema obeägisamelë. Afädëa nema obeägiseda, nema obeägisa maademelë, ne digamalala sälo amoma obeägisamelëla säi.

Nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neala säi
(Ulu 9.49-50)

³⁸ Yonea Yesuaa sähalea, Säla Olelelo-o, nilia beahamelebe, dolö afädëa die ei säla mugabe fedai nesila digisa nebegi nilia ema amamabiola säimelë. Mida, dolö amoda nilibalä nawelö made amea hamosebegi amala säimelëla säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Amamabula sämabio. Afädëa nie ei säla dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamoseda, hobeä ne aabela made gagademolömelë. ⁴⁰ Dolö nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neamelë. ⁴¹ Na dilima dofä gelola sähago. Dilia nie ei gaula neëgi, afädëa diligali ödä muäia osala iaseda, udia dolö amoda dofä bidi nimolömelëla säi.

Asigi afädë negei nafadeloie ado säi
(Madiu 18.6-9, Ulu 17.1-2)

⁴² Yesuea aso säha neamu sähalea, Afädëa malö holöbö gowe gadoia nema asigi afädë negei neebe amo nafade hamomäia digalasiseda, igi edefade efëa ie muugia neegilahilä, ödä nudugawa sadia idogola baagomolö amoda ie hedabida amomelë. ⁴³⁻⁴⁴ Die naabo elö goea asiala hamola digalasiseda, naabo elö go damula fisimalo. Naabo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, naabo äudälada heli segea nulo usilo made dibeä ami auloea. ⁴⁵⁻⁴⁶ Die emo elö goea di neala digalasiseda, emo elö go damula fisimalo. Emo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, emo äudälada heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁷ Die si elö goea asiala hamola digalasiseda, si elö go beselala fisimalo. Si afädëamu nea Godea Beaha Maadela Sigi Neebeä ami moholö hedabi dialea, si äudälada heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁸ Amida domalo hehea nase amo baagolo madege, nulo usilo madege, dialeamelë.

Aisaea 66.24

⁴⁹ Nulo söaea udia dolö sulubadelama molögi ëbi baalo amo gadola baamolömelë. ⁵⁰ Ebi hedabi dialea. Ebiie hädälo amo made galëda, dilia edoea neala hädälasimolö gabu. Dilile isogi ëbi baalahilä udia dolöbalä aeaha namialola säi.

10

Udia nii fisimabiola säi
(Madiu 19.1-12, Ulu 16.18)

¹ Yesuea amala säha nelolahilä, sege amo digila awäla Yudia segea besela galala ödä Yodona dëgëla alömodi asi. Udia dolö yafie e neebeä ami mafula bu gegedosebegi, hi hamolo amo gadola ilima ado mala säla olelesa nelo.

² Amala olelesa nebegi, Felesi dolö odoa e neebee ami maalahilä, Yesuma fedogola nabahalea. Mala säla negei dibe ameadada dolö afädëa udia nii fisimolöi galeala säla negeida dialealela nabi. ³ Amala nabasebegi, ea ilima säla obögësalea, Moseeada dilima edo hamomalola säla negei dialeala nabi.

⁴ Ila säla obögësalea, Moseeada säla negesaleada, Dolöea udia fisisaleada, beba dädëla ïalahilä, fisimolöi galeala säla negei dialeala säla obögëi. ⁵ Yesuea ilima säla obögësalea, Moseeada dilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä dilima amala säla dädëla negeimelë. ⁶ Godea siiba nelebo sulubadela mi gäwila hamosolo amo gala, udia dolöle hamoi. ⁷ Amala hamoi ameadada, dolöea ïe eedole emele digïla, ïe udiabalä gedola nea, ⁸ eleda domalo afädëfali namolömelë. Amo gadola ele äudä nelo amo fisila afädëfali nea. ⁹ Godea gedolasi amoda dolöea mogemabiola säi.

¹⁰ Hobeala ïe bögëla aulolali mosöa obögëla awäla sefolalea, ïe bögëla aulo amolia ado säi amoïe ema mi fädäla nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea ilima säla obögësalea, Dolö afädëa hïle udia fisila udia elö neaseda, ea udia amo fa susugu hamomolömelë. ¹² Udia afädëa ïe dolö fisila dolö elöma fiseda, dolö amo ea fa susugu hamomolömelëla säi.

*Yesuea malësäma obeägïsa nelo
(Madiu 19.13-15, Ulugu 18.15-17)*

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuïe naaboea diigimäia e neebee sigi maasebegi, ïe bögëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala hamosebe amo bealahilä Yesuea ilima habobalahilä sähalea, Malësä ne neebee maase goli misiäia, nemola dofogamabu. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee amida malësä go gadoi nefolalebe amolile dialea. ¹⁵ Na dilima dofä gelola sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malësä go ïli gadoia moholöila helësëi neebe amo gadola, afädë ne moholöila made helësëi neebe amoda dofä made nogila digamolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea malësä amoli sogobala gaula nea naaboea diigisalea, Gode dia ugila negemalola säla fisiga idodogosa nelo.

*Dolö nelegei yafie negelo afädëa Yesuma nabi
(Madiu 19.16-30, Ulugu 18.18-30)*

¹⁷ Yesu e moholö awäha nebegi, dolö afädë balulua maala, ïe emo mia gumusula dia idogolahilä sähalea, Säla Olelelo hedabi-e, ne namolöi namolö neala gaumolöie abilia hamomolödula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia nema hedabila säi amoda edoie. Afädë hedabi maademelë, Gode emu hedabi nea. ¹⁹ Ado säla negei dibe amolida dia dawadigi. Baagomäia nufuabio, udia fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalï säsäla gudimabio, dahila neala elöie nelegei dibe amo nimabio, die diado diemelele ado nabala hamomalola säla negei dialeala säla ï. ²⁰ Amala säsebegi, ea Yesuma säla obögësalea, Säla Olelelo-o, ado amolida ne malësägila hamosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yesuea dolö amo boba hamalahilä, ema siila nea sähalea, Afädëmu dofea made nebego. Die nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä muni nease amoda nelegei made negelo busadäoi neebe amoligali ïmalö. Amala hamoseda, selesaia mosöa bidi edefade nimolömelë. Amalahilä ne bögëla misialola säi. ²² Dolö amea ea säi amo nabala yöla ïe odagi augia idalahilä asi. Mida, ïe nelegei yafie dilo amogi.

²³ Amasebegi Yesuea ïe bögëla aulo nefolalebeadi sidawewela bealahilä sähalea, Udia dolö nelegei yafie negelo nefolalebe amolida Godea Beaha

Maadela Sigi Neebea ami moholô hâuai bimolômelêla sâi. ²⁴ Ea amala sâsebegi iê bégêla aulo amolia fudugi. Yesuea ilima aso bu elô sâhalea, Nîe malôla dili-e! Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholôda hâuai galeamelê. ²⁵ Sugua gameleda nusi galabagi nogila moholô uli amo gadola, nelegei yafie negelo dafidilo dolô nefolalebe amolida, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholô hâuai bimolômelêla sâla i. ²⁶ Amala sâsebegi, iê bégêla aulo amolia edefademalâ fudugilahilâ hilidomu didiâhalea, Namolôi namolô nowêa neala gaumolödula sâi. ²⁷ Amala sâsebegi, Yesuea ilima siila nea sâhalea, Udia dolôea hamomolôi made amoda. Godea hamomolôi madeda maade, ea sulubadela hamosa maademolôi neamelêla sâi.

²⁸ Amala sâsebegi, Fidaea ema sâla obégésalea, Hâ bimo. Niliâda nelebo sulubadela fisisa maadelahilâ di bégêla misimelêla sâi. ²⁹ Amala sâsebegi Yesuea ilima sâhalea, Na dilima dofâ gelola sâhago. Afâdêa nemage, Ado Mala Hedabimage helêsêlahilâ, mosôge, edooge, elefige, emege, eedoge, malôge, segege, fisisa maadelahilâ, ³⁰ hâdali afâdê nimolômelê. Ili nagadaiawi nebegi Godea nelebo yafie dafidi i amo baagila awâla imolômelê. Mosô yafiege, edoo yafiege, elefi yafiege, eme yafiege, sagai yafiege, segege, ilia yafie nimolômelê. Amase odoaeage e neala sêlasimolômelê. Hobeala segeyo afâdê besela galasolo amo gala ea namolôi namolô gaula namolômelê. ³¹ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolômelêla sâla i.

*Yesu e baagola nowemolômelêla bu osoda sâi
(Madiu 20.17-19, Ulugu 18.31-34)*

³² Yesula iê bégêla aulolali Yalusaleme aulo idigi awâhalea, Yesu e, edale dafidi awâsebegi iê bégêla aulo amoli hobeala awâhalea fudugila aligila aligi asi. Udia dolô odoa hobeafali awâha nelo amoliage bedâla aligi asi. Yesuea iê bégêla aulo giwilasi amoli bu sigi aliga galahilâ ema hobeala hamomolô amoie ado ³³ sâla iahalea, Nabualo. Walio nili Yalusaleme awâhamelê. Dolôie Malô amo gobela ilo busa amolimage, ado sâla negei dawadigi amolimage ilia e gaula imolômelê. Ili ebalâ gudila baagomâia nufulômelêla didiâla daialahilâ, fii odoagali gaula imolômelê. ³⁴ Dolô amolia ema gofedela galala digi, êfê damuia nufudalahilâ baagomâia nufulômelê. Amala hamoseda, segeyo osodagi hî nowela moholômelêla sâla i.

*Yamese Yonelea dafidilo namolôie hogoi
(Madiu 20.20-28)*

³⁵ Sebediie malô Yamese Yonele Yesu neebea maalahlilâ elea ema sâhalea, Sâla Olelelo-o, alia helêsêsewe gadoi dia alima hamomâia hamesamelêla sâla i. ³⁶ Amala sâsebegi, ea elema sâla obégésalea, Na alima edo hamomâia helêsêsewela nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, elea ema sâla obégésalea, Die yo digalo hido elôibalâ fisolo amo gala elôda die naabo dafâdimadi, elôda die naabo fefeâdimadi fimalola sâmâia helêsêsamelêla sâla i. ³⁸ Amala sâsebegi, Yesuea elema sâhalea, Ado sâi amoda alia helêsêla made nea sâimelê. Na ôdâ iigi usi naha neebewegi alia molôi gabule. Ma, ne ôdâgi gesa neebewegi ali gemolôi gabulela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, elea ema sâla obégésalea, Alia amala hamomolôi neawela sâi. Amala sâsebegi, Yesuea elema sâhalea, Na ôdâ iigi usi nasewe gadola aliage molômelê. Ne ôdâgi gesewe gadola alige gemolômelê. ⁴⁰ Gaso, ali elô di nîe naabo dafâdimadi, elô di nîe naabo fefeâdimadila samîâia memelemolôda nîe mademelê. Godea fimâiala daiia

amolilemelëla säla i. ⁴¹ Bëgëla aulo nabülasi odoa amolia elea ado säi amo nabalahlilä elema habobaha nelo. ⁴² Amasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima sähalea, Fii odoa beaha aligilo gadoi neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ei sälo neebe amoliada udia dolö bobasëla made, ilia säse amo gadola hamomäia gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ⁴³ Iliä amala hamolo amo gadola, dili nebegogi afädëa amala hamomolöi mademelë. Dili nebegogi afädëa ei sälo namolöila helësëседа, odoa neebe amoligalimu hamoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁴ Afädëa e dafidilo namolöila helësëседа, ea udia dolö sulubadelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolöi galea. ⁴⁵ Mida, Udia dolöea Dolöie Malö misi amo egali hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafegali fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

*Yesuea Badimasa si golai wahi
(Madiu 20.29-34, Ulugu 18.35-43)*

⁴⁶ Yesula ie bëgëla aulolali afiala Yaligo gaamuği besela galai. Besela galala ie bëgëla auloge udia dolö yafie odoage ebalä Yaligo baagila awäha dilo. Dolö si golai afädë idi agesua ami sulo. Eada muni imola ëdëgësa filo. Dolö amoda Dimasaie malö Badimasa. ⁴⁷ E amala salea Nasalese dolö Yesu maahala säi amo nabalahlilä, ea uuala sähalea, Debidüie malö Yesu-o, ne bobasëmola säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, udia dolö yafiea ema nemosalea, Dia adomabula säi gaso, ea bu gelola uuala nea sähalea, Debidüie malö-o, ne bobasëmola sähamu nelo. ⁴⁹ Ea Amala säsebegi, Yesu ea beaha nea sähalea, E misialamola säi. Amala säsebegi, ilia dolö si golai amoma sähalea, Ea di wesebego, asigia gelola nowemola säi. ⁵⁰ Ea fagulo afädë salugala sulo amo gila sadia galahlilä fodolofali nowela Yesu neebee misi. ⁵¹ Maasebegi, Yesuea ema nabahalea, Na dima edo hamomäia helësësebela nabi. Amalä nabasebegi, dolö si golai amea ema säla obëgësalea. Säla Olelelo-o, na bimolö helësësebela säi. ⁵² Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dihü asigi afädë negei amea dë si wahigomelë. Hä mosalola säi. Amala säsebegi, dolö amo fodolofali wahila siia fädäla bealahilä, Yesu bëgëla asi.

Yesu e së nalä baagoi

11

(Maga 11-16)

*Yesu e beaha aligilo gini gadoi hamola Yalusaleme besela galai
(Madiu 21.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)*

¹ Yesula ie bëgëla aulolali Yalusaleme besela galamolö ga madela nea, sege Bedefagige Bedanige Olibe biage ili awäla besela galai. Besela galala ami nea, Yesuea ie bëgëla aulo amoligi, äudä dafidila mosalolahilä, ² elema sähalea, Segea ami awäla besela galala beahamelële, sugua dögi üdili afädë dolöea fila aulo made, ga madefali gui gide begela negei neë bimolömelë. Dögi amo fisigälahlilä wi sigi misialo. ³ Afädëa alima dögi go abidä fisigähala nabaseda, alia ema gomalä sämalö. Dafidilo Geloia webalä hamoi hamomolömelë. Amalahilä, ea fodolofali sigi obëgëmalamolömelëla sämalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlilä, ele awäla besela galala beahamelebe, sugua dögi üdili afädë mosöa nogila digalo, ifo baagido idiliba ami, gide begela negei neebe amo bealahilä, fisigäi. ⁵ Fisigäsebegi, udia dolö ami nefolalo amolia elema nabahalea, Abilia hamodelä, sugua dögi üdili go fisigähala nabi. ⁶ Elea Yesuea

sämalola säi amo gadola säsebegi, ilia hä, sigi mosalola säi. ⁷ Elea sugua dögi üdili amo Yesu neebee sigi gaula awälahilä, elea sugua dögi amodaia fagulo daia salugalo gila fösisebegi, Yesu e amodaia fedala sulo. ⁸ Amala hamosebegi, udia dolö yafiea ilile fagulo gäi amo gilahlilä idiafa föla digi, odoaea idi agesua fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föföla aligi awäha nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli Yesu awäse amo gadola, dafidila awäha nelo amoliage, hobeaala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi.

Afädë Dafidilo Geloie äigila maahago, Godea ema obeägimäia. ¹⁰ Nilile naado Bedidia beaha maadela sigi nelo amo gadola namolö neebe amoma obeägidi. *Gë Udälo 118.25,26*

Selesaia fia Godeie ei gauia adala nesegemola uuala säsäla awäha nelo. ¹¹ Yesu e Yalusaleme besela galala, Godeie mosö amoie yala isogi nogila digalahilä, ami nelebo difolalebe amo sulubadela beaha maadei. Hä deadisebegi, ie bögëla aulo giwilasi amolali Bedani obögëi.

*Yesuea äfäeoma säi
(Madiu 21.18-19)*

¹² Diala aiyu amogi ili Bedanilahilä obögësalea Yesu e sidëa baagoi. ¹³ Sidëa baagosebegi holöbö wagadi madela sida gahamelebe äfäeo bäu bealahilä, gägä negei walebelela bea asi. Bea awähamelebe gägä negei made, bäumu neebe meli. Mida, äfäeo gägä negelo segeyogi made amea bäumu meli. ¹⁴ Amo bealahilä ea äfäeo amoma sähalea, Die gägäda udia dolöea hobea made molömelëla säi. Amala säse amo ie bögëla aulo amolia nabi.

*Yesuea Godeie mosöa magaia negei hai
(Madiu 21.12-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)*

¹⁵ Yesula ie bögëla aulolali awäla Yalusaleme besela galai. Yesu e Godeie mosö yala isogi nogila digalahilä beahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negela digisa difolalo amoli nesila digilahilä, Muni bedefalo auli amoge, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amoge, besigala hësögudusa maadei. ¹⁶ Dilia Godeie mosö yala isogi nelebo gaula, nogila digafu fedafumabiola säla i. ¹⁷ Amala sälahilä ea ilima säla olelesalea sähalea, Ado bebägi säla dädëla negei dibe amoda gomalä madele. Nie mosöda fifi asi sulubadela Godema adolo mosö neamelëla sämolömelëla dädëi gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamoi gabula säi.

¹⁸ Amala hamoila säi amo nabalahlilä, gobela ilo busa amoliage, ado säla negei dawadigi dolö amoliage, Yesu abeahäla nufulödula fu hogosa nelo. E nufulö helësëi amoie mida, ebalä bedähalea. Ebalä bedäi amoie mida, udia dolö nefolalo amoli sulubadela ea mala olelei amo nabalahlilä, fudugisebegi. ¹⁹ Säha nea se gäsebegi, Yesula ie bögëla aulo amolali Yalusaleme digila afiai.

*Äfäeo i bausoi amoie ado säi
(Madiu 21.20-22)*

²⁰ Ili diala yose awähalea beahamelebe, äfäeo amo bäuge difige bausosa maadei neebe meli. ²¹ Bealahilä Yesuea säi amo helësëlahilä Fidäa ema sähalea, Säla Olelelo-o, bimo. Dia aiyu äfäeoma habobala säi amoda bausoi gabuwela säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Godema asigi afädë negemalo. ²³ Na dilima dofä gelola sähago, Dolö afädëa asigi äudä negela made, segebi gowema dihä dagabola duhuludaia digamola, ea säse amo dofä amamolöla helësëseada, ea säi amo gadola amamolömelë.

24 Amaimo, na dilima säla iahago. Dilia Godema adola nelebo afädë dofä nimolö wedala helësëla ema nabaseda, Dilia säi amo gadoi nimolömelë.

25-26 Dilia nowela nea Godema adosalea, dolö afädëa dilima asiala hamoi amo helësësa, dolö amea asiala hamoi amo fisimalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea, dilia asiala hamoi amoge fisimolömelëla säi.

*Yesu dia geloi gaula neebe go nowëa ìla nabi
(Madiu 21.23-27, Ulugu 20.1-8)*

27 Yesula ië bégëla aulolali Yalusaleme bu obëgëlahilä, Yesu e Godeie mosöa nogila digaha nebegi, gobela ilo busa amolige, Ado säla negei dawadigi dolö amolige, dolö dafidilo amolige, e neebea ami maalahilä, 28 ema nabahalea, Nelebo dia hamosa neebe goli hamomäia, nowëa hamomalai hamosa. Nilia nabelälä, dia säla imo. Go hamomäia, geloi go nowëa iasiola nabi. 29 Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nage dilima afädë nabahago, Na dilima nabase amo dilia säla obëgëseda, na nelebo hamosa neebewe hamomäia geloi i amoda gowea imelëla na dilima säla imolömelë. 30 Yonea ödägi gesa nelo amoda Godeie galueale ma, dolöie galueale. Dilia nema säla imola säi. 31 Amala säsebegi, ilia hilido didiähalea, Nilia selesaia galueala säse, dilia ema asigi afädë negela made nelo goda edoieäla sämolö gabu, 32 Amase nilia dolöie galueala sämolö gaso, amoge dofea made gabula säi. Iliä amala säi amoie mida, Udia dolö sulubadelaea Yonedä Godeie bea sälo afädë neala helësëi neebe amo helësëla ili udia dolöbalä bedäi. 33 Amalahilä ilia Yesuma säla obëgësalea, Niliada dawa mademelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, na nelebo hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neamelëla, nage dilima made säla imolömelëla säla i.

12

*Ado besula dolö afädëa gelebi sagai beaha neloie säi
(Madiu 21.33-46, Ulugu 20.9-19)*

1 Yuda ilile busa dolö nefolalo amolima, Yesuea ado besula säla iahalea. Dolö afädëa yalala agulahilä, ëfë gägä negelo ëi gelebi sagai. Gelebi sagai amo emesala fësëla salimolöie uli dögoi. Amalahilä sagai amo idihë namiäia mosö afädë holöbö ilibia ola negesi. Amalahilä, ea dolö odoama sähalea. Sagai amo beaha nea bisinesi hamosa namialola säsilahilä, hi eda sege wagadi made namolö asi. 2 Hä, gelebi gägä amo failmölo segeyo besela galasebegi, sagai eedo amea ië hamoi hamolasilo afädëma sähalea. Nie sagai beaha aligilo nefolalebe amolima, gelebi gägä odoa faila imola sämolö mosalola säi. 3 Faila imola samolö asi gaso, sagai beaha aligilo nefolalo amolia e gaula nufudala ialalahilä, memalä e hodomu fisiga gaimelë. 4 Amala hamoi galebe, sagai eedo amea ië hamoi hamolasilo elöma bu mosaloi. Awäsebegi, ilia busagia afisila nufudalahilä e gadadela gadiaboi. 5 Amala hamosebegi, sagai eedo amea ië hamoi hamolasilo osoda bu mosaloi. Awäsebegi, ilia dolö amo nufudala baagoi. Amalamu hamosebegi ea dolö yafie oböla bu mosalai. Amolige odoa nufudala ialalahilä, odoa baagomäia nufi. 6 Hä dolö afädëfalimu nelo. Dolö amoda hile efege hi boba hamoi nelo. Hobeafali eedoea ië malö amoma ili neebea mosalahilä sähalea, Iliada nie malöie ado nabala mogola hamomolöla helësësamelëla säi. 7 Gaso, sagai oodola beaha aligilo nefolalo amolia hilidomu säla didiähalea, Sagai eedo amoie malö amoda hä go gabugo. Eedoie nalä ea nimolö gabugi, niligali bedefala nedelä,

e baagomäia nufidedila sälahilä,⁸ ilia malö amo nufudalahilä ie domalo amo sagai yala baagido sadia gaimelë.

⁹ Amala hamoi amoie sagai eedoeada abilia hamomolödu. E maalahlilä sagai beaha nefolalo amoli baagomäia nufudaha maadelahlilä, sagai amo odoaea beaha namiäia ïmolömelë. ¹⁰ Bebagi ado säla dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale.

Mosö olelo ilia igi amo galone hamomolöi made gabula memelela fisi. Gaso, walioda galone geloi gelola dialeamelë. *Gë Udälo 118.22-23* ¹¹ Amoda

Dafidilo Geloi hi hamogi amo nilia siia bealahilä fudugisa neamelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Gë Udälo 118.22,23*

¹² Dolö busa nefolalo amolia Yesuea ilile ado besula säsebe amo bealahilä ilia e gaudelä hamoi gaso, udia dolö yafie nefolalebe amoli beala ili bedähalea dīgila asi.

Dagisi muni ïmolö dialeale ma, madelela nabi

(Madiu 22.15-22, Ulugu 20.20-26)

¹³ Busa dolö amolia, Felesi dolö odoage, Heledoie damelë odoage, Yesu neebee mosaloi. Mida, Yesuea ado asiala säseba, e gaumolöie Yesu fedogola adomolö mosaloi. ¹⁴ Ili Yesu neebee afialahlilä, Yesuma sähalea. Säla Ölelelo-o, niliada, dia mala säla olelese amoda mogola olelesala helësäamelë. Amalahilä dolö odoa ei sälo geloi nefolalebe amolibalä bedäla madege, odoa nefolalebe amolia di beala säse amogige dia helësäla made neada, Godea hamese amoie mala udia dolöma säla olelelo amoda mogola säla olelelomele. Amalo gabugi dima afädë nabaha. Nilile mala säla negei dibe amo helësälahilä, Beaha Aligilo Sisa neebe amoma dagisi muni ïmolö dialeale ma, madele. ¹⁵ Nilia ema dagisi muni ïmäiale ma made ïmäialela nabi. Ili e fedogola wäfalä säsebe amo dawadigilahilä, ea ilima säla obëgësalea. Edoie ne fedogola beaha. Na melëdelä muni giwi afädë gaula misiëla säi. ¹⁶ Ili muni giwi afädë gaula maasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ei dëdëi dibe gowege nowëie gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Beaha Aligilo Sisaie la säi. ¹⁷ Yesuea ilima säla obëgësalea, Nelebo Sisaie dibe amoda Sisa hïma ïmalo. Godeie dibe amoda Gode hïma ïmalola säi. Amala säi amo nabalahlilä ili fudugi.

Sadiusi ilia Yesuma baagoi abilia nowemolöla nabi

(Madiu 22.23-33, Ulugu 20.27-40)

¹⁸ Sadiusi dolö udia dolö baagoi made nowela galamolöla sälo amoli Yesu neebee maalahlilä sähalea. ¹⁹ Säla Ölelelo-o, Moseesa, nilia hamomäia ado afädë dëdëla negei dibe amoda gowe. Dolö afädëie edoo malö maade nea baagoseda, udia didalo amo sulolahilä, dolö baagoi amo sosogo namiäia, ie ëigila malö sogobamolöie, edoo elö amohi udia amo nimäiala säla dëdëla negei dialea. ²⁰ Amaimo, edoolali gifalädalä salea, abulümi amea udia afädë neala nea, malö made sogobala baagoi. ²¹ Baagoibua, abulümi baagia amea udia didalo amo bedefala nealahilä, eage malö made sogobala baagoi. Amala bu baagoibua, edoo osoda ameege amala hamolahilä, ²² edoolali gifalädalä amoli malö made sogobala baagosa maadei. Amalahilä udia amo hobeaa wagala baagoi. ²³ Amala hamoi amo dolö gifalädalä amolia udia afädë amomu nii amea, hobeaa baagoi amoli nowela galasolo amo gala udia amo nowëie udia samolödu nabi.

²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Bebagi ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge, dilia dawa made amea dilia asiala säsebege. ²⁵ Udia dolö baagoi amoli nowela galasolo amo galada,

dolöea udia nimolö mademelë. Amase, udiage dolö fimolö mademelë. Iida selesaia fii neebe amo gadoi namolö madele. ²⁶ Amase, udia dolö baagoi amoli nowela galamolö amoie ado afädë sähago. I afädëgi nulo söa fedaila säla Mosesea dödëla negei dibe amo dilia made melile. Amila Godea Mosesema sähalea, Neda Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege Gode neamelëla säila säla dödëla negei dialea. ²⁷ Eda udia dolö baagoi amolile Gode mademelë. Eda udia dolö sebe amolilemelë. Dilia asiala helësëi gabumelëla säi.

Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelola säla negei dibe amoda gowe

(Madiu 22.34-40, Ulugu 10.25-28)

²⁸ Ado säla negei dawadigi afädë nelö amo maalahilä, Sadiusi dolö amolia Yesubalä gëgëla ado säsebegi, ea ilima hedabola säla obögësebe amo nabalahilä, ea Yesuma nabahalea. Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abododula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada gowemelëla sähago. Isilale udia dolö-o, dilia nabualo. Dafidilo Geloï eda nilile Gode. Emu Dafidilo Geloï neamelë. ³⁰ Dafidilo Geloï die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, geloiage boba hamomalola säla negei. ³¹ Amo baagia elöda gowe. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säla negei. Mala geloi dafidilo gelolada äudä amolemu säla negei dialea. Odoa mademelëla säi. ³² Amala säsebegi, ado säla negei dawadigi amea ema säla obögësalea, Säla Olelelo-o, dia Gode afädëfalä emu neala säi amoda, dia dofä säi. Elöda maademelë. ³³ Ema bobaeage, dawaeage, geloiage hamelahilä, dihidi boba hamolo amo gadola odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalo. Äudä amoleada Godegali gobela ilo amoge, odala ilo amoge baagila asimelëla säi. ³⁴ Yesuea dolö amea hedabola helësëla säsebe amo bealahilä, ema sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami di ga made nebegola säi. Amala säsebegi, udia dolö odoa ilia Yesuma nelebo odoa nabolö bedäi.

Yesuea udia dolöma Godea Afädë Memeleie nabi

(Madiu 21.41-46, Ulugu 20.41-44)

³⁵ Yesuea Godeie mosöa säla olelesa nea sähalea, Ado säla negei dawadigi nefolalebe amolia, Afädë Memelei moholömelëla säi amo e Debidie malöla sälo amoda abeahäla säلودu. ³⁶ Eleloi Gesamia Debidima helësëlasisebegi, Debidia sähalea, Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii nefolalebe amoli die emoea emesala namiäia, dida nie naabo dafädimadi awäla salea, beaha samialola

säimelë.

Gë Udälo 110.1

³⁷ Amase, Debidia hi ema Dafidilo Geloila säi amoda, Dafidilo Geloï e Debidie malöda abeahäladula nabi. Udia dolö yafie gegedoi amolia ea säse amogi obeägila nabi.

Yesuea mala dawadigi nefolalebe amoli helësëla idihë namialola säi

(Madiu 23.1-36, Ulugu 20.45-47)

³⁸ Yesuea ilima ado mala olelesalea sähalea, Dilia Ado säla negei olelelo nefolalebe amoli hedabola idihë namialo. Ila fagulo sedademu salugala magaa gaamugi awälahilä, udia dolöea ili beala gugusäla gausiamäiala helësëlo nea. ³⁹ Amase, gedolo mosöage iliada dolö dafidilo filo dibebe amimu fimolöila helësëloge, udia dolö yafie gegedola molö nasebea ami molö gialo eedo

amobalä dafila salea, ua gagaula hamomolöila helësëlo nea. ⁴⁰ Iliä udiä didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Ilile asigi mustügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie ili së edefade muäia baala imolö dialeala säi.

Udiä didalo afädëa muni negei

(Uluğu 21.1-4)

⁴¹ Godeie muni negelo dibeä ami Yesu e ga madela salea, udiä dolö yafie misi amolia muni negelo amogi muni negese amo siila sulo. Nelegei yafie negelo dafidilo udiä dolö yafie amoliada muni yafie negei. ⁴² Udiä didalo busadäoi afädë maalahlilä muni giwi äudä, doea afädë gadoi, negei. ⁴³ Amala negesebegi, Yesuea ie bögëla aulo amoli misiëlahilä ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Udiä didalo busadäoi gowea negei amea udiä dolö sulubadelaä Godeie muni negelo amogi muni negei amo baagila asimelë. ⁴⁴ Iliä muni yafie negei dilo amogi odoä mogela hilile negesalea mogela negei gaso, udiä goweadä afädë gaula made, ea molö nimolö gaui amo sulubadela negesa maademelëla säi.

13

Yesuea Godeie mosö mugulula digamolömelëla säi

(Madiu 24.1-2, Uluğu 21.5-6)

¹ Yesu e Godeie mosöa amila doadigila awäha nebegi, ie bögëla aulo afädëa ema sähalea, Säla Olelelo-o, igi boboga hedabi hido elöia mosö hedabi hido elöi olola fedai neebe gowe bimola säi. ² Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia mosö hedabi beahago gasoda, igi dadagulula olola fedai neebe goda igi afädë daia negela made, Goda sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.

Yöi elö elöla bimolömelëla säi

(Madiu 24.3-14, Uluğu 21.7-19)

³ Yesu e Olibe bi daia fedalahilä Godeie mosö sida idogola sebegi, Fida Yamese Yone Ädululali hilidomu nea ema nabahalea, ⁴ Dia niliäma säla imo. Segeyo abodo gala dia säi amo besela galamolö. Dafidi nelebo edodale besela galasegi, niliä amo bealahilä dia säi amo besela galamolö amoda ga made gabula helësëmolömelëla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë namialo. ⁶ Dolö yafie maalahlilä nie ei säla sähalea, Neda dolö amo misi newela sälahilä, udiä dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁷ Ga made nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabalage, dilia bedäla fudugimabio. Nelebo amala hamose ameada, aligila wagamolöie amamolö mademelë. ⁸ Fii elöle elöle nudula digi, gamane elöle elöle nudula digisa namolömelë. Amase, sege föi odoagi fogolige maala, sidë ige moholömelë. Nelebo amoli hamomolö amoda, udiäea malö ägümolö salea mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Dilia hedabola idihë namialo. Iliä dili nafodola gaula galisölö neebäa sigi moholömelë. Gedolo mosöa amige dili nufudala ialalemolömelë. Nie ei gaula mogoi ameada gamane dolöie siigige, gini dolöie siigige gaula awäla ifosimolömelë. Amala hamoseda nie Ado Mala Hedabi nabuäia säla iaha namialo. ¹⁰ Amo hamola made neebewegi wäla, fifii asi sefolalebe amoli sulubadelaä nie Ado Mala Hedabi nabaha maademäia dafidi säla imalo. ¹¹ Iliä dili nafodolahilä gudimolöie sigi gaula awäsedä, ado abodo sämolödula

asigia säosäola helësëmabio. Gudisolo amo gala Godea ado säla äsebe amo säla ïmalo. Ado säla ïmolö amoda dihili sämolö mademelë. Eleloi Gesamia sämolömelë. ¹² Dolöea ïe edoo nufudala baagomäia gaula ïmolömelë. Malö eedoea hile malöge amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ïe eedo emelebalä habobalahilä nufudala baagomäia gaula ïmolömelë. ¹³ Nïe äigi nefolalebego beala, sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, hamola wagamäialahilä gelola aligise amo eda damula moholömelëla säi.

Nelebo yöi hehealei bimolömelëla säi

(Madiu 24.15-28, Ulugu 21.20-24)

¹⁴ Yesuea ilima sähalea, Hehealela bedälasimolö maala negemolöi made dibeä ami maala negei dië bimolömelëla säla ï. (Ado gowe nidese ameadä hedabola helësëmalo.) Yesuea amala sälahilä sähalea, Amo siia beasedä, Yudia segea sefolalebe amolida segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁵ Amo gala, afädë mosö figidaia sulo amea digalahilä, ïe nelegei nea mumusogi digamabio. ¹⁶ Dolö sagaia nelo amea hï mosöa fagulo nea obëgëmabio. ¹⁷ Segeyo amo gala udia fagulo haguï sefolalebe amolige, malö dubo dodo äaha sefolalebe amolige, edefademalä asigiimolö dialea. ¹⁸ Amo hamomolö amoda, ï bäu gisalea gögi mulo amo gadola muloea, Godema adosa namialo. ¹⁹ Mida, segeyo amo gala yöi yafie elö elöla maala negei dië bimolömelë. Godea nelebo mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²⁰ Amaimo, Dafidilo Geloia segeyo amo neala obobagilasimolö made helësëi galebeda, udia dolö sulubadela namolö amo fu made bealabio. Udia dolö hï memelei amoli helësëlahilä, segeyo amo neala obobagilasimolö helësëi. ²¹ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Afädë Memelei amo misi neebe gowe bimola säsege, e neebe gagowe bimola säsege, dofä gabula helësëmabio. ²² Dolö odoaea wäfalä säsäla sähalea, Afädë Memelei amo ne misi neawela sämolö moholömelë. Odoaea wäfalä säsäla sähalea, Neda Godeïe bea sälo misi neawela sämolö moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomolöi walebelela bimolöïe, dolöea hamomolöi made gadoige, hïdo elöige hamosa namolömelë. ²³ Dili idihë namialo. Nelebo amoli hamola made neebe amo gaalu, na dilima dafidi säla äahagomelëla säla ï.

Hobeala Dolöïe Malö bu obëgëmolö

(Madiu 24.29-31, Ulugu 21.25-28)

²⁴ Yesuea aso, sähamu nea sähalea, Yöi yafie elö elöla hamosa maadeibua eso usilahilä, aube made neëla, ²⁵ gasumilä mudaiala besela didigafula, mudaia geloi hïdo elöi amo neala fogolasimolömelë. *Aisaea 13.10, 34.4* ²⁶ Amala hamose amo gaalu, Dolöïe Malö amoda geloile, yo digalo hïdo elöïlebalä mu baidilidaia maala neë udia dolöea bimolömelë. ²⁷ Bease amo gaalu, ea ïe selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hï memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiado nefolalebe amolige, näiado nefolalebe amolige, sege afädëgi neala gedolasimolö mosalola sämolömelëla säi.

Ï bäu bobagiloïe ado säi

(Madiu 24.32-35, Ulugu 21.29-33)

²⁸ Yesuea aso, sähamu nea sähalea, Diliada äfäeoïe mala amogi helësëmäia sähago. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagisedä, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ²⁹ Amo gadola wäla, dilia nelebo säi amo gadoi hamose beasedä, Dolöïe Malö amo hä moholö suägisa gabula

helësëmalo. ³⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö walio nefolalebego made baagola nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³¹ Mu giwige naga föige hogosa helemolö gaso, nie ado mala dofä made hogosa helemolömelëla säi.

Nelebo gowe gala hamomolö gabula sulubadelaewa dawa madela Yesuea säi (Madiu 24.36-44)

³² Yesuea aso, sähamu nea sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, malöeage dawa mademelë. Naadoea hido dawadigi neamelë. ³³ Nelebo amoli hamomolö amoda gowe gala hamomolö gabula dilia dawa made ameada, dilia hedabola idihë namialo. ³⁴ Amoda gowe gadoimelë. Dolö afädëa, ie mosö digila, sege wagadi made aulo amo gadola awähalea, ie hamoi hamolasiloma, ie hamoi beaha namialola säla, hido hidolama hamoi sogolahilä, idiliba beaha aligilo amoma sähalea, Hedabola beaha namialola säsila aulomelë. ³⁵⁻³⁶ Mosö eedo amoda së gäse gaalu obëgëmolöledu ma, gasi mogogi obëgëmolöledu ma, haea gäse gaalu obëgëmolöledu ma, yose obëgëmolöledula dilia dawa made neebe ameada, dili oböla adi elaboi diëgi fodolofali muloea, idihë namialo. ³⁷ Na dilima ado säla iasewe gadola udia dolö sulubadelamage, dili idihë namialola säla iahadiola säi.

14

Busa dolö ilia Yesu nufulöie didiäha dilo (Madiu 26.1-5, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

¹ Segeyo äudä nelolahilä, osodagi Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amoda, Bededi Yidila Made Gobei Segeyo amoie molö gabula helësëi. Amala helësëlahilä gobela ilo busa nefolalo amolaliage, mala dawadigi nefolalo amolaliage didiähalea, Yesuma wäfali abeahäla sälahilä, e gaula nufulödula säla didiäha difolalo. ² Iliä sähalea. Segeyo Edefadegi gedola molö nasolo amo galada, amala made hamodelä, udia dolöea nilibalä nuduloeala säi.

Udia afädëa Yesuie busagia susu gadoi weli söga negei (Madiu 26.6-15, Yone 12.1-8)

³ Yesu eda sege Bedani ami Saimonoea mosöa molö naha sulo. Saimono eda dafidi gudubu hamoi nelo. Ea mosöa ami sebegi, udia afädëa weli hedabi gafisigäi hido elöi, amoie ëida nada. Weli amoda muni edefadea nelo ödä i igia hamoigi osala negei dilo. Amo gaula maala dusulahilä, Yesuie busagia söga negei. ⁴ Amala hamosebegi, udia dolö odoa sefolalo amolia habobalahilä, hildomu sähalea. Weli gafisigäi we memalä edoie waeasesadu. ⁵ Weli gafisigäi egoweda gina hädali ohodoea (300) nimolöi. Amala nii galebeda dolö busadäoi nefolalebe amoligali neala ialabio gabula säla, ilia udia amoda habobala baagido säha dilo. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Beasimo. Edoie ema habobala baagido säha. Udia gowea nema hamoi amoda, hedabi hido elöi hamoimelë. ⁷ Udia dolö busadäoi nefolalebe amolida dilibalä namolöi namolömelë. Dilia ili abodo gala ugila negemolöila helësëseada, amoda dilia ugila negemolö dofea. Gaso, neda dihilibalä namolöi namolö mademelë. ⁸ Udia gowea hamomolöi beala hamoimelë. Ea nie domalogi nada hei amoda, hobeae nie domalo baumolö amoie, dafidi daijala hëimelë. ⁹ Na dilima dofä gelola sähago. Ado Mala Hedabi sege föi sulubadelagi säla olelesaleada, e helësëla, ea walio nema hamoi amo säla imolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolö asi
(Madiu 26.14-16, Ulugu 22.3-6)*

¹⁰ Amalahilä bēgēla aulo giwilasi amoligi Yudasa Isagaliadaea gobela ilo busa neebee ami awālahilä, ilia Yesu nufuāia hololömolö asi. ¹¹ Ea sāi amo nabala ilia obeāgilahilä, egali muni imolömelēla sāla ī. Amalebe ea Yesu hololöla gaula imolöie fu hogosa nelo.

*Yesua ie bēgēla aulolali Baagila Asi Segeyo amoie molö mai
(Madiu 26.17-25, Ulugu 22.7-14,21,23, Yone 13.21-30)*

¹² Segeyo agegi Beledi Yidila Made Gobei Segeyo amo besela galaseda, Isilale iliada Baagila Asi Segeyo amoie sugua sibi malö nufidelo. Segeyo amo gala, ie bēgēla aulo amolia Yesuma nabahalea, Baagila Asi Segeyoie molö molö amoie nilia abidi daiamāia hamesebela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ea ie bēgēla aulo äudä mosalalahilä, elema sähalea. Ali awāla gaumugolömelē. Alalahamelē, dolö afädēa ödä iigi usi gaui maaha neēgi, gausiamolömelē. Alige dolö amo bēgēla mosalo. ¹⁴ Alia beahamelēle, dolö amo mosöa nogila digaseda, alia mosö eedo amoma gomalä sāmalo. Sāla Olelelo neebe amea dima nabahalea, nīe bēgēla aulola nīli Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie nīe mosö hogoli abidi dialeala nabimelēla sāmalo. ¹⁵ Amala säseada, ea filo aulige molö negelo aulige daiala negesa maadei hogoli edefade daia dilo amo olemolömelē. Ami nili molö molö daiamalola sāi. ¹⁶ Amala sāi amo nabalalahilä, ie bēgēla aulo äudä amole awāla, Yalusaleme besela galalahilä beahamelebe, ea sāi amo gadola sulubadela gausiala digaha maadesebegi, elea Baagila Asi Segeyo amoie molö molö daiāi.

¹⁷ Deadi Yesula ie bēgēla aulo giwilasi amolibalä misi. ¹⁸ Maalahilä ili molö naha sefolalea Yesuea sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dili sebegogi afädēa ne hololömolömelē. Dolö amoda nebalä molö naha saleala sāi. ¹⁹ Amala säsebegi, ilia asigia yölahilä, ema hido hidolea dafidi hobeala sāla didigahalea, Nale ma, nalela sāla didigai. ²⁰ Amala sāla didigasebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsalea, Dili giwilasi sebegogi afädēa nebalä falo afädēdaia beledi ua negela naha sebe ameamelē. ²¹ Dolöie Malö amoda bebagi ie dēdēla negei dibe amo gadola baagomolö. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoāie naabogi gausise dolö amo, asigiisebemelē. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelēla sāi.

*Yesuea beledile wani ödäle ie bēgēla aulo amoligali ī
(Madiu 26.26-30, Ulugu 22.14-20, Age Golidi 11.23-25)*

²² Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädē neala gaula nea, Godema nesegelahlilä, beledi amo dagabodasila ie bēgēla aulo amoligali īa gogosalea sähalea, Nimo. Nīe domalo gomelēla sāla ī. ²³ Amalahilä, ea wani ödä usi amo neala gaula nea, Godema nesegelahlilä iligali iasebegi, ili sulubadelaēa nea mai. ²⁴ Ea ilima sähalea, Goda nīe healemelē. Asialo made ado sāla negei amoie mida nīe heale gogi dialeamelē. Amoda udia dolö sulubadelagali besigahawe. ²⁵ Na dilima dofä gelola sähago. Ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami nea, bu gāhe elö molömelēla sāi. ²⁶ Amala sālahlilä, ilia gē afädē udālahilä, ili Olibe bi daia fedafiai.

*Fida, dia ne dawa madela sāmölömelēla sāi
(Madiu 26.31-35, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)*

²⁷ Yesuea ilima sähalea, Dili sulubadelaēa ne dīgila fisāla awāha maademolömelē. Bebagi ado sāla dēdēla negei dibe amea sähaleada,

Na sugua sibi sigi aligilo neebe amo nufulömelë. Amaseda sugua sibi nefolalebe amoli fisäla dusudasila afufumölömelëla säla dëdëla negei dialea. *Segelaea 13.7*

²⁸ Amaimo, Godea ne nowelasisegida, dili baagila nedale dafidi Galili molömelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidaea säla obëgësalea, Ili sulubadela fisäla awäседа, neda made fisäla moholömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dima na dofä gelola sähago. Walio gasigi haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säla i. ³¹ Amala säsebegi, ea gelolafali säla obëgësalea, Neda dibalä baagomolö nea galëda, na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ili sulubadelaemo amo gadolamu säi.

*Yesu e Gesemani awälähilä Godebalä adosa sulo
(Madiu 26.36-46, Ulugu 22.39-46)*

³² Yesula, ie bëgëla aulolali sege ëi Gesemani dibeami afialahilä, ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Ne Godema adomolö awäsewe gaalu, dili wi sefolamialola säi. ³³ Amala sälahilä, ea Fida Yamese Yonela ilimu sigi awälähilä, ie asigigi fudugila yöla säosäomolö mi gäwila besela galai. ³⁴ Ea ilima sähalea, Nie iso asigigi edefademalä yösalea, ne baagomolö gabumelë. Dili gui salea idihë namialola säi. ³⁵ Amala sälahilä e holöbö aliga gala nagadaia gumusula dia idogolahilä sähalea, Asiamolö fu galëda, nema walio hamomolö amo asiamalola säi. ³⁶ Ea sähalea, Aba, Naado, dia nelebo sulubadela hamosa maademolöi nebebo. Nema ödä iigi usi dibe amo dia nea nimalo. Amai gaso, na helësësewe gadola made, dia helësëse amo gadola hamomalola säi. ³⁷ Amala sälahilä obëgësamelebe, ili süwia adidi dibe amo bealahilä ea Fidama sähalea, Saimono, adi dialeale. Dia damo afädë idihë namolö ulisebele. ³⁸ Nafadea dili digalasiloea, idihë nea Godema adosa namialo. Asigia hamomolö helësësa neago gaso, domalo wäbëai nebegola säi. ³⁹ Amala säsila e bu awälähilä, dafidi säi amo gadola säha sulo. ⁴⁰ Amala sälahilä e bu obëgësamelebe, ili adidimu dibe meli. Mida, süwiaea si gafodo gadugisalea amai. Ili ema edo säla obëgëmolödula asusugai. ⁴¹ E bu osoda obëgëlahilä ilima sähalea, Dili hele salea adidi dialealedu. Amo dofea. Fu hä besela galai gabu. Bimo. Dolöie Malö amoda nafade hamolo amolima gaula iasebego. ⁴² Nowemo. Nilia gausiala afiadi. Ne gaumäia hololölo amoda ga made misi nebebo bimola säi.

Yesu gau
(Madiu 26.47-56, Ulugu 22.47-53)

⁴³ Yesuea ado aso säha nebegi, ie bëgëla aulo giwilasi amoligi Yudasa e dolö maleibalä fodolofali misi. Ili helebe baiilage gagaula ebalä misi. Gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, dolö dafidilo amoliage ili mosalola fisiga wesebegi misi. ⁴⁴ Yesu gaumäia hololölo amea ilima dafidi daiala sähalea, Na gomalä hamoseda, amo gabula helësëmalö. Dolö na mimila nödösedä, amo gaula hedabola sigi mosalola säla i. ⁴⁵ E besela galala, Yesu nebea fodolofali maala aligilahilä sähalea, Säla Olelelola sälahilä, Yesu mimila nödöi. ⁴⁶ Mimila nödösebegi, ilia hä e fëdöla gau. ⁴⁷ Amala hamosebe amo gaalu, dolö afädë ami nelo amea helebe besela nealahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo neebe amoie gëhe dagala salisi. ⁴⁸ Yesuea ilima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, helebe baiilage gagaulahilä ne gaumolö misile. ⁴⁹ Segeyo yafiegi ne dilibalä nea Godeie

mosöa ado mala olelesa nelo amogi ne dilia made gaui amoda. Amai gaso, bebagi ado säla dödëla negei dibe amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁵⁰ Amasebegi, ie bögëla amoli sulubadela e digëla fisäla awäha maadei.

Malö malisä afädë fisäla asi

⁵¹ Malö malisä afädë fagulo bulula gäi Yesu bögëla awäha nebegi, dolö amolia e gaui. ⁵² Gaso, fagulo bulula gäi amo ilima gila amilahilä e dudugimu fisäla asimelë.

Yesu e galisölö dolö amolibalä gudimölöie sigi asi

(Madiu 26.57-68, Ulugu 22.54-55,63, Yone 18.13-14,19-24)

⁵³ Iliä Yesu e sigi gaula gobela ilo Busa Edefade sebea ami asi. Gobela ilo busa amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige gedola ami sulo. ⁵⁴ Fida e Yesu bögëla asi. Gaso, eda holöbö hobea awäha nelolahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie mosö yala isogi nogila digalahilä, idihë aligilo amolibalä nulo gobeia ami hëgi hausa sulo. ⁵⁵ Gobela ilo busa amoliage, Galisölö dolö amoli sulubadelaage, dolö odoaea Yesuea asiala hamose melëlo amoli misialolahilä, ilia fädäla sämalai. Iliä e nufuäia ea asiala hamoi walebelela hogosamelebe, afädë made meli. ⁵⁶ Ilima dolö yafiea ea made hamoi amo babala säi gaso, ado afädëdi made meli. ⁵⁷ Odoaea nowela nea ea made hamoi amo babala sähalea, ⁵⁸ Niliäda ea gomalä säse nabimelë. Godeie mosö dolöie naaboea hamoi amo, ea haila digila, segeyo ohodoagi ea bu ulimölö amoda, dolöie naaboea olelo amo gadola made, ulimölömelëla säimelëla säi. ⁵⁹ Iliä ado amala säi amoge aso afädëdi made meli. ⁶⁰ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea dolö sefolalebe amoie mogogi nowela aligilahilä Yesuma nabahalea, Dia ado afädë made säla obögëmolöle. Iliä dia asiala hamoila säi amo edo hamoila nabi. ⁶¹ Yesuea nafi daga made säla obögësebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema bu elö nabahalea, Dida Afädë Memelei Gode hedabi hido elöi neebe amoie malöda dilela nabi. ⁶² Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Ä, neda amomelë. Dolöie Malö e Geloi Edefade Neebe amoie naabo dafädimadi fila, mu baidilidaia maala neëda, dilile siia bimölömelëla säi. ⁶³ Amala säsebe amo nabala gobela ilo Busa Edefade amea mihaläla hile fagulo nulilahilä sähalea, Ea hamoi amo sämäia odoa misialola nalä made sämalö. ⁶⁴ Ea Gode gagadese nabi amo. Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaä sähalea, Ea asiala hamoi amoieda e baagomäia nufulö dialeala säla didigai. ⁶⁵ Amala sälahilä odoaea e gofedela galala, ie si usulala naabo gafea nufudalahilä sähalea, di dolö gowea nufila olemola säi. Amase, idihë aligilo amoliage elea nufudala fisiga gala eleäha nelo.

Fidaea, na Yesu dawa madela säi

(Madiu 26.69-75, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Fida e yala isogi nogila digala sebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ⁶⁷ beahamelebe, Fida e hëgi hausa sebe amo fädäla bealahilä sähalea, Dige Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁶⁸ Amala säsebegi, Fidaea ne mademelëla sälahilä sähalea, dia ado säsebegoda, na dofä dawa mademelëla säi. Amala sälahilä e mosö amoie idi galo baagido awäha nebegi haea Galagalugoea gäi. ⁶⁹ Hamoi hamolo dolisä amea e bealahilä, dolö nefolalo amolima bu sähalea, Dolö goda amoligimelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, ea bu elö sähalea, ne mademelëla säi. Holöfalä nelolahilä dolö nefolalo amolia Fidama bu elö sähalea, Dofä. Dida

amoligi. Dige Galili dolömelëla säi. ⁷¹ Amala säsebegi, Fidaea gelolafali säla gabulo amo gadola migalïa diigila sähalea, na we wäfalï säседа, Godea ne dofä së imäiamelëla sälahilä, Dilia dolö ëi säse goda na dofä dawa mademelëla säi. ⁷² Ea amala säia gai amole haea gagalugo gawalia nafi bu äudä gai. Fidaea amo nabalahlilä dafidi Yesuea, haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi amo helësëla obëgei. Amo helësëlahilä diisa nelo.

15

Yesu Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2,11-14, Ülugu 23.1-5, Yone 18.28-38)

¹ Yosefalï gobela ilo busa amolige, dolö dafidilo amolige, mala dawadigi amolige, Galisolö dolö amoli sulubadelage gegedolahilä ilia hamomolö amoie ado didiäha dilo. Didiäha dilolahilä ilia Yesu e igi ëfëa nafodolahilä Bailadi neebee sigi gaula asi. ² Sigi gaula maasebegi, Bailadia Yesuma naba-halea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginida dilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dia säse gomelëla säi. ³ Gobela ilo busa amolia sähalea, Eada nafade yafie hamoimelëla säi. ⁴ Iliä Amala säsebegi, Bailadia ema bu elö nabahalea, Dia ado afädë made säla obëgemolöle. Iliä dia nafade yafie hamoila säi amo nabilela nabi. ⁵ Amala nabi amogi Yesuea ado elö made säla obëgësebegi Bailadi e fudugisa nelo.

Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemalola säi

(Madiu 27.15-26, Ülugu 23.13-25, Yone 18.39-19.16)

⁶ Gäheo i sulubadelagi Segeyo Ede amoie molö nase segeyo amo galada, udia dolöea galabaia negei amoligi ëi säla gowe fisigämola säsegi Bailadia fisigähamu aligilo. ⁷ Segeyo amo gaaluda, dolö odoaea gamanebalä nudusalea dolö odoa nufudasebegi, ilia ili galabaia negei. Amogi dolö afädë galabaia negei nelo amoie ëida, Balabasa. ⁸ Udia dolö gegedoi amolia Bailadi neebee maalahilä, ema sähalea. Dia nilïma gäheo i sulubadelagi hamolo amo gadola walio hamomäiamelëla säi. ⁹ Ea ilima säla obëgësalea, Na Yu udia dolöie beaha aligilo gini dihilima fisigämäiala helësësebelela nabi. ¹⁰ Amala säi amoie mida, gobela ilo busa amolia Yesuma mudiala mihalälahlilä e sigi gaula misi gabula helësëla, Bailadia amala säi. ¹¹ Gaso, gobela ilo busa ilia, udia dolö gegedoi amolia Bailadima, Balabasa hilima fisigämäiala gelola sämäiala si nigilasi. ¹² Bailadia ilima bu elö nabahalea, Dilia Yu udia dolöie ginila sälo neebe gowema na abilia hamomäia helësësebelä nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ilia bu uuala sähalea, Eda i fügäigi baala negemalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Mi edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amala nabasebegi, ilia gelolafali sähalea, I fügäigi baala negemalola säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Bailadia, udia dolö gegedoi amolia obeägimäia, Balabasa hilima fisigälahlilä, ea ami dolö ilia Yesu fëgämalolahilä, ilia i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö ilia Yesu gadiaboi

(Madiu 27.27-31, Yone 19.2-3)

¹⁶ Ami dolö amolia Yesu sigi gaula gamane sigi aligiloie mosö yala isogi nogila digai. (Mosö amoie ëida Beledoliama.) Iliä ami dolö odoage misialosebegi gegedoi. ¹⁷ Gedolahilä ilia fagulo sedade bëi gadoi Yesuma salugasilahlilä, ëfë äyo gägäi amalela nasigila giniie habuga gadoi hamolahilä ie

busagia salugasi. ¹⁸ Amalahilä ilia naabo sögödügila sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini, namolöi namiäiamelëla säi. ¹⁹ Amala sälahilä, ilia ie busagia buudi damuia nufudalahilä, gofedela gagalai. Amalahilä ilia ie ëi gauia adogose gadoi hamola emo gumu sasagala dia digafui. ²⁰ Iliä ema gagadela hamomolöi amo gadoi hamosa maadelahilä, fagulo bëi sedade gäsi amo gilahlilä hile fagulo amo salugasi. Salugasilahilä ilia e i fügäigi baala negemolöie segea sigi asi.

Yesu i fügäigi baala negei

(Madiu 27.32-44, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

²¹ Ili idiafa afiaha dibegi Sailini fii dolö afädë ie ëida Saimono. Alegisäda Ulufasalele eedo amo, sagaiala maaha nebegi gausiala digalahilä, ami dolö amolia ema Yesuie i fügäi gaumalala eegei. ²² Iliä Yesu sigi gaula sege ëi Gologoda asi. (Gologoda nilile ado adolada Busa Giwi Sege.) ²³ Iliä wani ödäge i afädëie ödä muwege gegoalahilä egali muäia i gaso, ea made mai. ²⁴ Amalahilä, ilia e i fügäigi baala negei. Iliä ie fagulo amo nowëa nimabelela, ilia sadu dahilahilä, ie fagulo amo amala mogei. ²⁵ Yose eso neëla udigisa nebegi, e i fügäigi baala negei. ²⁶ Ea nafade hamoila sälo amolia dëdësaleada, Yu udia dolöie beaha aligilo ginila säla dëdëi. ²⁷⁻²⁸ Amase, Yesu baala negei amo gaalu, fa nelo dolö äudä, elö ie naabo dafädimidadi, elö ie naabo fefeädimidadi, i fügäigi baala negei. ²⁹ Udia dolö e dibeadi baagila afu mafusaleada, Yesu gagadiabola busa dugagila sähalea, Èhehe, Godeie mosö haila digilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, ³⁰ dihimu damula awäla i fügäia adogoila digamola säla baagila nelo. ³¹ Amo gadola wäla gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage Yesu gagadiabola säla didigahalea, Eada udia dolö odoa ugila negela wahilo amo gadola, e himu ugila negemolöi made gabugi dialealedu. ³² Nilia ema asigi afädë negedeläie Afädë Memele, Isilale udia dolöie gini ameada, e i fügäia adogoilahilä digamäia. Nilia amo bealahilä, asigi afädë negedeläla säi. E i fügäigi baala negei gaalu, i fügäigi baala negei äudä amoleage e gadiabola amo gadolamu säi.

Yesu hame doala asi

(Madiu 27.45-56, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

³³ Eso mogogila eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ³⁴ Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafali säia adahalea, Elöi, Elöi, lama sabagadanila säi. Nilile ado adolada, Nïe Gode, nïe Gode, abisigi ne digila asila säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlilä, udia dolö odoa ami nefolalo amolia sähalea, Nabuö. Ea Elaia wesebegola säi. ³⁶ Afädë baluluia awälahilä, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeami gelahlilä, i bidigi yaala, egali muäia ilahlilä sähalea, Aso. Elaiaea e i fügäigi dibe adogoi fisigämolö maasebelela beaha aligidila säi. ³⁷ Yesuea gelola uualahlilä hame doala asi. ³⁸ Amasebegi, gobela ilo mosöa fagulo edefade negei dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. ³⁹ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo dolö amea sida adogola beahamelebe, Yesu amala hame doala asi amo bealahilä sähalea, Dolö goda dofä Godeie malö gabula säi. ⁴⁰ Amo gaalu, udiafali holöbö wagadi madela neta, sida gala nefolalo amoligi Magadala udia Melige, Yosese ie ëo Yameselele eme Melige, Salomege nelo. ⁴¹ Dafidi Yesu e Galili neëgida, ilia e awäse amo gadola awälahilä, e ugila negesa filo. Udian odoa yafie ebalä Yalusalame misi amolige nefolalo.

*Yesu baui**(Madiu 27.57-61, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)*

⁴² Segeyo amoda nelebo daialo segeyo. Deadise gaalu, segeyo Sabada aiyu namolö gabula helësêlahilä, ⁴³ Alimadia dolö Yosebe Bailadi neebee awâlahilä, bedälo made mumulasi amea, Yesuie domalo nimolö audulela nabi. Dolö amoda Galisolö amoligi asigi hedabi negei nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo beaha nelo. ⁴⁴ Amala nabasebegi, Bailadia e aabela baagoi gabula fudugilahilä, ami dolö hädali afädê beaha aligilo amo welahilä e hä baagoilela nabi. ⁴⁵ Amala nabasebegi, Bailadima ami beaha aligilo amea e hä baagoimelêla säi amo nabalahlilä, Yosebema iê domalo nimolö dofeala säi. ⁴⁶ Amala sälebegi Yosebea fagulo falei hedabi afädê nealahilä, iê domalo i fügäidaia dibe amo neala gaula digalahilä, fagulo amea usulala gaulahilä, igi äbä dafidi hamola negei diloa ami baumulö gaula asi. Bausilahilä, igi edefademalä afädê bebugula gaula maalahlilä amea idi gasi. ⁴⁷ Amala bausi dibe amo Magadala udia Meli Yoseseie eme Melilea meli.

16*Yesu nowela asi**(Madiu 28.1-8, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-10)*

¹ Segeyo Sabada gafe maadeibua, Magadala udia Melige Yameseie eme Melige Salomege ilia Yesuie domalogi hêla moholöie, weli gafisigäi hïdo elöi amo bidia nii. ² Segeyo gifalädalügi yosefali ili äbägi bauia ami afiai. ³ Hilido afiaha dialea sähalea, Bausalea igi edefadea gai amo nowêa ugila negela doga negesimölödula säsäla afiai. ⁴ Afiaha dialea igi edefadea gai dilo amo sida gala beahamelebe, igi edefade amo bebugula fisiga galahlilä doga negei dibe meli. ⁵ Ili äbä isogi bauia ami nogila digalahilä beahamelebe, malö malibu afädê fagulo falei sedade gäi ilile naabo dafädimadi sebe amo bealahilä, ili fudugi. ⁶ Malö malibu amea ilima sähalea, Dilia fudugimabu. Dilia Nasalese fii Yesu, ilia i fügäigi baala negei amo hogola misi goda, eda nowela asimelê. Eda wi maade. Ili e negei diloa amo bimo. ⁷ Hä dili afiala Fidamage iê bögêla aulo odoa amolimage säla iahaleada, Ili e Galili bimölömelêla dafidi säla i amo gadola, eda edale Galili moholö awäha neamelêla säla imalola säla i. ⁸ Amala säi amo nabalahlilä ili igi äbägi amila fodolofali doadigila awähalea emo gigisêla fudugila aligi afiai. Udia dolö odoabaläge made adoi. Mida, ili bedähalea.

*Magadala udia Melia Yesu meli**(Madiu 28.9-10, Yone 20.11-18)*

[⁹ Segeyo gifalädalügi yosefali Yesu e nowelahilä, Magadala udia Melia bimäia e sebeadale Yesu e ulufala besela galai. Dafidi udia amoma mugabe gifalädalä fedai sebegi Yesuea nesila digi. ¹⁰ Besela galai amo bealahilä, Yesubalä dafidi nawesa aligilo amolia asigiila diisa dibeami säla imolö asi. ¹¹ Awâlahilä Melia ilima sähalea, Yesu hï nowela asi amo na melimelêla säi. Ili nabi gasoda dofä gabula made helësêi.

*Bögêla aulo äüdäea Yesu meli**(Ulugu 23.13-35)*

¹² Hobeala iê bögêla aulo äüdä ididila awäha nebegi, Yesu e domalo elölahilä elea e bimäia besela galai. ¹³ Amo bealahilä ele obögêla awäla bögêla aulo odoa amolima säi gaso, ilia dofä gabula made helësêi.

*Yesuea ïe bëgëla aulo amolima Ado Mala Hedabi säla ïmalola säi
(Madiu 28.16-20, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23, Abosolo 1.6-8)*

¹⁴ Amalahilä hobeafalï gidälasi amoli molö naha dibeä ami Yesu e besela galai. Besela galalahilä ilia asigi afädë made negei amogige, iso asigi geloi neebe amogige, odoäeä e hi nowela neebe melila säi amo nabalahlilä dofä gabula made helësëi amogige nemoi. ¹⁵ Amalahilä ea ilima sähaleä, Dili sege föi sulubadelagi afufulahilä, udia dolö sulubadelama Ado Mala Hedabi säla ïmalo. ¹⁶ Afädëä asigi afädë negeseda, ödägi gelahlilä damula aulo neala gaumolömelë. Be afädëä asigi afädë made negeseda amobalä gudimolömelë. ¹⁷ Asigi afädë negei neebe amoliada dolöeä hamomolöi made gowe gadoi hamomolömelë. Nïe ëigi nea mugabe fedai nesila digimolöge, udia dolö odoäieä ado adomolöge, ¹⁸ baagolo nuba gausege baagolo ödä nasege made baagomolömelë. Oloi difolalebe amoli ilia naaboeä diigiseda wahimolömelëla säi.

*Yesu selesaia mosöa fedai
(Ulugu 24.50-53, Abosolo 1.9-11)*

¹⁹ Dafidilo Geloï Yesuea ilima ado amo säla ïalahilä, selesaia mosöa fedalahilä Godeïe naabo dafädimadi sulo. ²⁰ Amala asibua ili afufulahilä, sege sulubadelagi ado mala säla ïaha nebegi, Dafidilo Geloïa ilibalä hamoi hamola, ilia dofä säsebela helësëmäia dolöeä hamomolöi made gadoi hamolasi.]

Yone Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Yoneie bebagi dēdēi dibe amea sähaleada, Ado eda dolō domalola digala, nilbalā wi nelola sāla dēdēi. Yonea beba gowe dēdēi amoie mida, ea sähalea, beba gowegi dēdēla negei dibe amo nidesalea, Godeie malō Yesu Gelesoma asigi afādē negemäiage, Afādē Memelei amo dofā Yesu Geleso gabula helēsēmäiage dēdēla negesamelēla sāi (20.31 bimalo).

Dafidi Yonea nilīma, Ado eda mi gāwilafalī, Godebalā siiba nelomelēla sāla dēdēla negei. Amalahilā, Yesuea hamomolōi made gadoige, melēlo made gadoige hamosa nelo ameadā, Afādē Memelei amoda Yesu, amase, Yesuda Godeie malō gabula helēsēmāia ulufala dēdēla negei dialea. Amase, Yonea nilīma, Yesuea hamomolōi made gadoige, melēlo made gadoige hamoi amoie mi fādāla sāi. Amase, udia dolō odoaea ema asigi afādē negela e bēgēla asi amoge, odoaea ema asigi afādē made negela ebalā ado nii nelo amoge dēdēi bimolōmelē.

Hogoli 13-17gi dēdēi dibe ameadā, Yesuea iē bēgēla aulo amolibalā nea, e hā baagomolō ga made gabula helēsēlahilā, ilile asigia dofea, aso maadela gelola namiāia, galone yafie sāla iāha nelo.

Yonea wagala dēdēla negei dibe ameadā, Yesu e nafodola gaula awāla gudi amoge, e i fūgāigi baala negesebegi, hi hame doala mosaloi amoge, e nowela awāla iē bēgēla aulo nefolalebea ulufadigi amoge, dēdēla negei dialea.

Beba gowegi namolō gāheie mala dofā dibe amoli olelemolāhilā, segeyo sulubadelagi hamomolō amoie, galone helēsēmolōie dibe amolida gowe. Foīela sālage, ōdāiela sālage, beledūiela sālage, yo digaloīela sālage, i gāgā negelo gelebi ēfēiela sālage, sugua sibi sigi aligiloīela sālage, sāi amoli dēdēla negei dialea.

Yone Ado e dolō namolō digai. Eda udia dolōbalā namolō digai.

(Yone 1)

Ado eda namolōie mi, dolō namolō digai

¹ Ado eda mi gāwilafalī siiba nelo. Eda Godebalā nelo. Ado hi eda Gode nelo. ² Eda mi gāwilafalī, Godebalā siiba nelo. ³ Afādē idi elōmadila misida maade. Godea Adobalā nea nelebo sulubadela hamosa maadeimelē. ⁴ Emada namolō mi dilo. Namolō ameadā udia dolōie yo digalo nelo. ⁵ Yo digalo ameadā gasimi sagaia ami yo digaha nea. Gasimi sagaloeada yo digalo amo gesumolōi made dilo.

⁶ Godea dolō afādē nagadaia fisiga wei amoie ēida Yone e misi nelo. ⁷ E misi amoda yo digalo amoie sāla imolōie misi. Amaimo, udia dolō sulubadelaē iē ado nabalāhilā, asigi afādē negemāiaie misi. ⁸ Hi eda yo digalo amo made. E misi amoda yo digalo amoīemu sāla imolō misi. ⁹ Yo digalo amoda dofā yo digalofalī nelo. Udia dolō sulubadelagali yo digalo ilo. E nagadaiawi moholō nelo.

¹⁰ Ado eda nagadaiawi nelo. Ado ameamuda Godea sege fōi hamoi gaso, nagadaia udia dolōea e gowe gabula made helēsēi nelo. ¹¹ Eda hīle segea wi misi gaso, hīle sosogoea e made sāla olei. ¹² Gaso, odoaea e sāla olela iē ēigi asigi afādē negesebegi, ea ilima sähalea, Dilida Godeie malō namialola

säi. ¹³ Ili Godeie malö besela galai amoda, eedole emelele healemadila made, amase, domaloie hameloea made, amase, dolöie hameloea made, Godeamu ie malö hamola besela galai.

¹⁴ Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelö. Nilibalä wi nebegida, ie yo digaloge ie geloige hido elöi amo nilia melimelë. Eedoie malö emu nea, ugila negelole ado dofäle ema nobala, ie yo digaloge ie geloige hido elöi dilo amo nilia melimelë.

¹⁵ Yonea Adoie säla iaha nelö. Ea uuala sähalea, Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säla säi. ¹⁶ Ema nobai amo adugasebegi, ea nili sulubadela ugila negelahilä, hä, bu elöge ugila negesamu nelö. ¹⁷ Godea Mosesemadila mala säla negei amo säla i gaso, ugila negelole ado dofäleda, Yesu Gelesomadila misimelë. ¹⁸ Afädëa Gode dofä made meli gaso, ie Malö afädëfali amea Gode e nilima ulufala olei. Malö amoda dofä Gode. Eda Eedobalä dila nea.

Ödägi gelo Yonea säla iaha nelö

(Madiu 3.1-12, Maga 1.7-8, Ulugu 3.15-17)

¹⁹ Yu ilia gobela ilo dolöge, amase Ilibai dolöge Yalusalemela Yone neebee mosalosebegi, ili maala Yonema nabahalea, Dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, Yonea gomalä säla i. ²⁰ Ea musügä negela made, hedabola ulufala säla iahalea, Afädë Memelei amoda ne mademelëla säla i.* ²¹ Amala säla iasebegi, ilia ema nabahalea, Amai dida nowë. Dida Elaialela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Neda e mademelëla säi. Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida bea sälo amolela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Neda amo mademelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida dofä nowë. Dolö nili fisiga welo amolima eda gowe gabiola sämolöie, diada dihi dimada nowëla sähala nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yonea bea sälo Aisaeaea säi amo gadola ilima säla obëgësalea, Neda afädëa sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeaa ami nea uuala sähalea,

Dafidilo Gelo misiaia idi mogola fodomalola säha neamelëla

säla obëgëi.

Aisaea 40.3

²⁴ Felesi ilia dolö fisiga gai ²⁵ amolia Yonema nabahalea, Dida Afädë Memelei amo made galëda, amase, Elaia made galëda, amase, bea sälo amo made galëda, amai mi edoie dia udia dolö ödägi gesa neala nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yonea ilima säla obëgësalea, Nada ili ödäeamu gesa neawe. Gaso, dolö afädë dilia made dawa dili mogogi nea. ²⁷ Dolö amoda ne baagia hobeala moholömelë. Nihineda ie emo usililo efë fisigamolöda dofea mademelëla säi.

²⁸ Yonema nabi amoge, amase, ea säla obëgëi amoge ödä Yodona dëgëla alömodi, Bedani segea nea amala säi. Segea amida Yonea udia dolö ödägi gesa nelö.

Yesuda Godeie Sugua Sibi Malö neala säi

²⁹ Amo aiyo amogi, Yonea Yesu e neebee maasebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelë. Goeada udia dolö sege föi sulubadelagi nefolalebe amolile nafade hamoi amo hësa maademolömelë.

³⁰ Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia hobeala maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säla i amoda egowemelë.

³¹ Nada e dawa made nelömelë. Amai gaso, e Isilale udia dolöma ulufala

* **1:20:** Afädë Memelela säi amoda Godea afädë memelela ie udia dolö sigi obëgëmolöla helësëla säi. Giligi adeoda Gelesola sälo. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaealeda nilile ado sälada Afädë Memelela sälo.

olemolöe, na udia dolö ödägi gemolö misimelëla säi. ³² Yonea e ulufala sähalea, Na beahamelebe, Gesami Hebenila haea maliabu gadoi digalahilä, edaia fise melimelë. ³³ Nada e dawa made nelo gaso, udia dolö ödägi gemäia ne fisiga welo amea nema sähalea, Dia Gesami digalahilä dolö afädëdaia fise beaseda, dolö ameada udia dolö Eleloi Gesamia gemolömelëla säi. ³⁴ Eda Godeie malö neebe amo na melimelë. Amo na dilima säla imelëla Yonea säi.

Dolö ohodoaea Yesu bögëla asi

³⁵ Amo aiyö amogi, Yonege ie bögëla aulo äudä amolege bu amimu nelo. ³⁶ Amala nea, Yonea Yesu awäha neebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, ie bögëla aulo äudä amolea ea säse amo nabalahilä, Yesu bögëla asi. ³⁸ Amalebegi, Yesuea besula beahamelebe, ele e bögëla maaha neebe meli. Ea elema nabahalea, Alia edo hogosala nabi. Amala nabasebegi, elea ema nabahalea, Elabai-e, dida mosö abodogi saleala nabi. Elabai amo besulada säla olelelola sälo. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea elema säla obögësalea, Alia bea misiëla säi. Amala säsebegi, ele awälahilä e diasebe mosö amo beaha nelo. Segeyo amoda ebalä ami nelo. Ele ebalä asi amoda eso si biyidugi gadola deadi asi.

⁴⁰ Bögëla aulo äudäea Yoneie ado nabala Yesu bögëla asi amolegi, afädëda Saimono Fidaie edoo Ädulu. ⁴¹ Eada Yesu hä amilahilä, fodolofali ie edoo Saimono bea asi. Amalahilä, ea Saimonoma sähalea, Alia hä Mesaea melimelëla säi. Ei Mesaea amo besulada Gelesola sälo.* ⁴² Amalahilä Äduluea e sigi Yesu neebea asi. Maaha nebegi, Yesuea ema siila nea sähalea, Dida Saimono, Yoneie malö. Dïe ëida Sifasala sämolömelëla säi. Ei Sifasa amo besulada Fida.*

Yesuea Filibile Nadanalele wei

⁴³ Amo aiyö amogi, Yesu e Galili moholö helësëi. E awäla Filibi gausialahilä ema sähalea, Ne bögëla misiëla säi. ⁴⁴ Filibida gaamu Bedesaida ami fii dolö. Sege amoda Ädulule Fidalele sege. ⁴⁵ Amasebegi, Filibia Nadanale hogola asi amo beagolelahilä ema sähalea, Mosesea Ado säla negei dibe amogi ie dëdëla negei amo gadolage, amase, bea sälo amolia bebagi ie dëdëla negei amo gadolage, nilia hä e melimelë. Amoda Nasalese fii Yesu, Yosebeie malö amo gabiola säi. ⁴⁶ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Amai nelebo hedabi afädë Nasalesela moholöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, Filibia ema sähalea, Dia bimolö misiëla säi. ⁴⁷ Amala säsebegi, Yesuea Nadanale e maaha neebe amo bealahilä, e helësëla sähalea, Bimo. Dolö maasebe egagoweda dofä Isilale dolömelë. Wäfalä sälo afädë egowemada mademelëla säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Dia ne abilia dawadigila nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Filibia di, aso, made wela nebegi, di äfäeo i mia sulo amoda na melimelëla säla i. ⁴⁹ Amala säla iasebegi, Nadanalea säla obögësalea, Säla Olelelo-o, dida Godeie malö. Dida Isilaleie Ginimelëla säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Di äfäeo i mia sulo amo na melila säi amea dia nema asigi afädë negesale. Hobealada go gadoi made, baagila asi elöi bimolömelëla säi. ⁵¹ Amalahilä, Yesuea ema bu elö sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Hebeni doga negei bealahilä, dilia Godeie selesaia fii amoli Dolöie Malöma fedafu digafusa neë bimolömelëla säi.

* **1:41:** Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Giligi ado sälada Gelesola sälo. Mesaeale Gelesole nilie ado sälada Afädë Memeleila sälo. * **1:42:** Ei Sifasada Alamege ado. Segeyo amo gaaluda Yu ilile adoda Alamege ado. Amase, ei Fidada Giligi adomadila misi. Sifasale Fidale nilie ado sälada igila sälo.

**Yesuea ië ëi ilibia amoge, ië geloi amoge, nofe elöi
amo olemolöie melëlo made gadoige, hamomolöi
made gadoige, mi gäwila hamosa nelo***

2

(Yone 2-4)

Dolö afädëa Gaina segea udia nii

¹ Segeyo äudä nelolahilä osodagi, Disiligi Galiliie Gaina segea ami, dolö afädëie udia ifosebea Yesuie emea amo bea asi. ² Iliä Yesuge ië bëgëla aulo amolige misialola wesebegi, ili awälahilä, udia ifosebea ami nelo. ³ Wani ödä amo hä maadei gabugi, Yesuie emea ama sähalea, Iliä wani ödä amo hä, maadei gabuwela säi. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ama säla obëgësalea, Neme, nïe hamoi amogida, dia nema hamomola sämolöi mademelë. Nïe segeyoda, asomelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, emea oböla hamoi hamolasilo amolima sähalea, Ea dilima nelebo afädë hamomalola säsedä, dilia amo nabala hamomalola säi. ⁶ Amaimo, amida gobo i igia hamoi bobogamu gafeia dilo. Yu iliada ilile aiyalo mala dibe amo gadola hësa obogilo dilo. I afädë afädëlagida bagedi i nabülasi gadoia galë, mimogolasi gadoia galë, söga salasegi nobamolöi dilo. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea hamoi hamolasilo amolima sähalea, Gobo i gogi ödä osaha maademalola säi. Amala säsebegi, ilia ea säsebe amo gadola, osala nobaha maadei. ⁸ Amala hamosebegi, ea ilima sähalea, Ödä usi gogi odoa neala gaula, molö sigi aligilo neebea ami mosalola säi. Amala säsebegi, ilia amo gadola hamolahilä, gaula asi. ⁹ Gaula awälahilä, molö sigi aligilo amoma iasebegi, ea ödäfalä wani ödä hamoi amo na bealahilä, abidi niidula asusugai. Hamoi hamolasilo dolö, ödä usi gaula mulo amoliamuda, dawadigi nelo. Amala asusugalahlilä, ea udia goa amo welahlilä, ¹⁰ ama sähalea, Udia dolö molö molö misialola säi misi sefolalebe amoli wani ödä hedabi amo dafidi muäia osala iia awälahilä, udia dolö amoli edefade naala gagaosa neëgi, wani ödä fea amo odoa muäia ilo negei gaso, wani ödä hedabi amo musügä negei dilolahilä, dia oböla hobeala gaula misi gabula säi.

¹¹ Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi dafidi mi gäwila hamoi amoda, Disiligi Galiliie gaamu Gaina amidale hamoi. Ea amo hamoi amoda, ië geloi hïdo elöi dilo amo olei. Amala hamosebegi, ië bëgëla aulo amolia ama asigi afädë negei. ¹² Hobeala, Yesuge, ië emege, ië edoolalige, amase, ië bëgëla aulo amolige, Gabaniama gaamugi awälahlilä, segeyo ede made ami nelo.

Yesuea Godeie mosöa magaia negei hai

(Madiu 21.12-13, Maga 11.15-17, Ulugu 19.45-46)

¹³ Yu ilile Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, ga made dibegi, Yesu e Yalusalame moholö asi.* ¹⁴ Amalahilä, ea Godeie mosöa ami beahamelebe, suga gaoge, suga sibige, haea maliabu gadoige, bidi neadigisa dibe meli.

* 2.: Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige, nofe elöi hamoi amoda, Yone bebagida damo yafie gowe iligi dibe amo bimalo: 2.11, 2.18-19, 2.23, 3.2, 4.54, 6.2, 6.14, 6.26, 9.16, 11.47, 12.18, 12.37. * 2:13: Baagila Asi Segeyo edefadela säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.

Amase, dolö odoa muni bedefaloge ami sefolalebe meli.* ¹⁵ Amo bealahilä, Yesuea ëfë gadoia fëgälo ëfë afädë hamoi. Amalahilä, ea dolö amolige, sugua gaoge, amase, sugua sibige, Godeie mosö yala isogi amila nulufuda segea nesila fisiga gaha maadei. Muni bedefa bedefalo sefolalo amolile muni aulidaia difolalo amola neala besigadasila sadia galahilä, auli amoge besua maadei. ¹⁶ Amala besua maadelahilä, haea magaa neaha difolalo amolima sähalea, Goda sulubadela segea gaula afiamo. Naadoie mosö ameada, magaa nelo mosö gadoi hamomabiola säi. ¹⁷ Ea amala hamose amo bealahilä, ie bëgëla aulo amolia ado afädë bebagi säla dëdëla negei dibe amo helësëla obëgëi. Amoda gowe. Na die mosö gelola hamese amea, ne sëlasingolömelëla säla dëdëla negei dibe amo helësëi. *Gë Udälo 69.9*

¹⁸ Yesuea amala nesila digisebegi, Yu ilia ema nabahalea, Dia hamoi amo gadola hamomolöie geloi galeamelëla säla, dolöea hamomolöi made gadoi abodo hamola nilima olemolö gabula nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia Godeie mosö neebe gowe hä, haila fisimo. Amaseda, na segeyo ohodoagimu bu ulimolömelëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yu ilia säla obëgësalea, Wae! Go hamosaleada, gäheo i nabülas biyidiaie gafeia asi amoda. Amai, diada segeyo ohodoagimu ulimolölela nabi. ²¹ Gaso, Yesuea Godeie mosölä säi amoda, hile domalo amo helësëla amala säi. ²² Hobeala, e bauiala nowesebegi, ie bëgëla aulo amolia bu helësëla obëgësalea, ea ado dafidi säi amo helësëi. Amala helësëlahilä, Godeie ado säla negei dibe amoge, ado Yesuea säi amoge, dofä säi gabula helësëi.

Yesuea udia dolö sulubadeläie asigi dawadigisa maadei nea

²³ Yesu e Yalusalame ami nea, Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö molö gedosolo segeyo amo gala, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamose amoli bealahilä, udia dolö yafiae ie ëigi asigi afädë negei. ²⁴ Amala negei gaso, Yesuea udia dolö sulubadela dawadigi neebe amea, ilima asigi bogia gala made nelo. ²⁵ Udia dolöie iso asigi dawadigi neebe ameada, eda dawa oboba made, amase, afädëa ema ebedada gowe gadoimelëla säla imolöi mademelë.

3

Yesuea Nigudimusima ads säi

¹ Felesi dolö afädë Yu ilile busa nelo, amoie ëida Nigudimusi. ² E Yesu neebe gasigi maalahlilä, ema sähalea, Säla Olelelo-o, nilia dida säla olelelo Godea fisiga weila helësëamelë. Mida, Gode e dolö afädëbalä made nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi dia hamosego gadola hamomolöi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Dolö afädë e bu elö made neegela ägüsedä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo ea made bimolömelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dolö fädäi amoda abilia neegela ägümolödu. Amai emeie isogi nogila digaseda, emea bu elö neegela ägümolölela nabi. ⁵ Amalebe, Yesuea säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Amai afädë ödäeage, Gesamiage, made neegela ägüi neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe ami dofä made nogila digamolömelë. ⁶ Afädë e domaloea neegela ägüse amoda, domalomu neamelë. Amase, Gesamia neegela ägüse amoda,

* **2:14:** Dolö odoaea Godeie mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, Godeie mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

gesami neamelë. ⁷ Na dima sähalea, Dilida hä, bu elö neegela ägümolö dialeala säla i amogi, dia fudugimabu. ⁸ Foda hi hamea aulomelë. Gobamu nabelo gaso, abododila maala abododi awähadu, amoda dia dawa mademelë. Amai Gesamia neegela ägüi nefolalebe amoli sulubadelada, amo gadoi neamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dia säsebegoda, abeahädadula nabi. ¹⁰ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dida Isilale ilile säla olelelo nebege gaso, na säsebeweda made helësësebele. ¹¹ Na dima dofä gelola sähago. Nelebo nilia dawadigi amoge, amase, beaha maadei amoge, dilima säla iahawe gaso, ado nilia säla iasebe amoda, dilia dofä säsebela helësëla made nebege. ¹² Na dilima nelebo nagadaia dibe amogi neawela säla iaha gaso, asigi afädë made negese goeada, amai Hebeniie nelegei dibe amogi neawela säseba, dilia abilia asigi afädë negemolödu. ¹³ Afädë nagadaiaiwila Hebeni fedaida maade. Hebenila Dolöie Malö nagadaiawi digai amomu Hebeni fedaimelë. ¹⁴ Siiba, Mosesea sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami nea, nuba iigi baala gauia adogoi amo gadola, Dolöie Malö amoge amo gadola wäla gauia adogomolö dialea.* ¹⁵ Mida, udia dolö sulubadelaea ema asigi afädë negese amoliada, namolöi namolö gaula namiäiaie.

¹⁶ Godea udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli boba hamolahilä, ië malö afädëfali nelo amo i. Ië malöma asigi afädë negei nefolalebe amoli, made baagola, namolöi namolö amo neala gaumäiaie imelë. ¹⁷ Godea ië malö amoda udia dolöbalä gudimolöie fisiga wei made. Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli damula mosäia fisiga weimelë. ¹⁸ Godea ië malöma asigi afädë negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila made säimelë. Ema asigi afädë made negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila säimelë. Mida, Godeie malö afädëfali amoie eigi asigi afädë made negei amea amaimelë. ¹⁹ Asiala hamoila säi amoda gomalä. Yo digalo nagadaiawi digai nebegi gaso, udia dolöe mala nafademu hamolo amea, gasimi sagalomu boba hamosalea, yo digaloda boba hamoi made nelo. ²⁰ Udia dolö mala nafade hamolo amoli sulubadelaeada, ilile mala nafade hamoi amo ulufadigiloea, yo digalobalä habobalahilä, ilida yo digalo neebee ami mulo mademelë. ²¹ Amai gaso, mala dofä hamolo neebe amolia hamosebe amoda, Godeie geloigila hamosamelëla yo digaloea olemäialahilä, ilida yo digalomadi maala aligilomelëla Yesuea säi.

Ödägi gelo Yonea Yesuda gowe gadoi neala ulufai

²² Hobeala, Yesula ië bëgëla aulo amolali, hä, Yudia segea moholö afiai. Afiala ilibalä salele odoami nea, ea udia dolö ödägi gesa nelo. ²³ Amase, Salimi gaamu ga madela Ainono segea ami, ödä yafie dilo ameage, amase, udia dolö yafie ödägi gemäia mafui ameage, Yonea ili ödägi gesa nelo. ²⁴ Amoda Yone e, aso, galabaia negela made nelo amo gaalu, amala hamosa nelo.

²⁵ Amaha nea, Yoneie bëgëla aulo amolia, nigime hëla mala negei dibe amo helësëla, Yu dolö afädëbalä gëgësa dilo. ²⁶ Amala gëgësa dilolahilä, ili Yone neebee afialahilä ema sähalea, Säla Olelelo-o, dolö afädë dibalä Yodona dëgëla alömodi nebegi, dia sähalea, Dolö amoda gowemelëla säi ameada, udia dolö ödägi gesa nea. Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela e neebeamu awäha neamelëla säla i. ²⁷ Amala säla iasebegi, Yonea säla obëgësalea, Afädëa Hebenila nelebo ema iase amomu neala gaumolöimelë. ²⁸ Na dafidi dilima sähalea,

* **3:14:** Nidei 21.9 bimalo.

Afädë Memelei amoda ne mademelë. E hobe misiäia, nedale fisiga weila säsebegi, dilia nabi amoda säla ïmolöi galeamelë. ²⁹ Amaimo, dolö afädëa udia neaseda, udia amoda dolö amoïe udia filo. Dolö esama ebalä ga madela nelo amea, udia goaea ado säsebe amo nabalahlilä, edefademalä obeägilo. Amo gadola obeägilo nema nobasebe ameadä, na obeägisa neawe. ³⁰ Neda holöfalila, eda ilibiala edemolö dialea.

³¹ Afädë gadogola digai neebe amoda, sulubadelaïe edefade nea. Afädë nagadaiala misi neebe ameadä, nagadaiala maala nagadaia mala amomu sälo nea. Afädë Hebenila digai neebe amoda, sulubadelaïe edefade neamelë.

³² Ea meli amoge, nabi amoge, udia dolöma säla ïaha nea gaso, afädëa ea säsebe amo made nii neamelë. ³³ Ea säi amo nii neebe amea, Gode eada dofä sälo neamelëla ulufalomelë. ³⁴ Amoïe mida, Godega gëla made, ïe Gesami ïlo amea, afädë ea fisiga idai ameadä, Godeïe ado amo sälo nea. ³⁵ Edoea ïe Malö amo boba hamolahilä, nelebo hulu sulubadela ïe naabogi gausisa maadei. ³⁶ Malö amoma asigi afädë negei neebe ameadä, namolöi namolö amo gaula nea. Malö amea ado säsebe amo made nabala, auaula fofolëlo neebe ameadä, namolö amo made bimolömelë. Amobaläda, Godeïe habobalo amo diamolöi diamolömelëla Yonea säi.

4

Yesuea Samelia udiabalä adoï

¹ Yonea ïe bëgëla aulo namiäia udia dolö ödägi gesa nelo amoli holöfalilahlilä, Yesuea yafie gesa neamelëla odoaea säi amo Felesi dolö amolia nabi.

² Yesueada afädë made gei. Gaso, ïe bëgëla aulo amoliamu amala gesa nelo.

³ Amo nabimelëla säi amo Yesuea nabalahlilä, e Yudia dögila Galili obëgëi.

⁴ Galili moholöda, Disiligi Sameliamadi awäla aulo negei. ⁵ Amalebe e awäla, Samelia ilile gaamu afädëgi besela galai. Gaamu amoïe ëida Sigala sälo. Siga gaamu amoda siiba Yeigabaea ïe malö Yosebegali sege ïa ami ga madela dilo. ⁶ Segea amida siiba Yeigabaea ödä dögöi afädë dilo. Yesu e awäha nea emo hëhela, ödä dögöi amo ga madela ami hele sulo. Amoda eso mogogi amai.

⁷ Amala sebegi, Samelia udia afädë ödä usimolö maaha nebegi, Yesuea ema sähalea, Ne ödä molö gabu. Osala ïmola säi. ⁸ Amoda ïe bëgëla aulo amoli, gaamugi molö nea afiaibua amai. ⁹ Amala säsebegi, Samelia udia amea ema säla obëgësalea, Dida Yu dolö. Neda Samelia udiamelë. Dia ödä ïmo ne nahadula säsebegoda, abilia sähala säi. Udia amea amala säi amoïe mida, Yu iliada Samelia ilibalä gedola made aligilo. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea udia amoma säla obëgësalea, Dia Godeïe galu amoge, amase, dolö dima ne ödä ïmo nahadula säsebegode, dawa galebada, dia ema namolöi namolö ödä ïmola säsegi, ea digali namolöi namolö ödä amo ïalabiola säi. ¹¹ Amala säsebegi, udia amea ema säla obëgësalea, Dafidilo-o, dida ödä i maade goda, ödä dögöi goweda ga ga gidogofali dibe amo, dia namolöi namolö ödäda abidi usimolö.

¹² Ödä dögöi oselo goweda, nilile mäu Yeigabaea niligali i. Amase, hi eege, ïe malölalige, ïe sugua gaoge, sugua sibige, sulubadelada ödä dögöi gowegimu naha nelo amo, amai diada Yeigaba baagilela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Udia dolö sulubadela ödä gowegi naha neebe amolida bu halämolö. ¹⁴ Gaso, afädëa ödä na ïmolö amo nasebe amoda, bu elö made halämolö. Ödä na ema ïmolö amo gü dusula besela galahamu neëgi, eda namolöi namolö gaula namolömelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, udia

amea Yesuma sähalea, Dafidilo-o, hobeane ödä made halämolöeje, ödä dögöi gowegi bu elö made osa moholöeje, dia ödä go negali imola säi.

¹⁶ Amalebe Yesuea ema sähalea, Dia die dolödäle dafidi bea awälähilä, haligila wi misialola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, udia amea säla obögësälea, Neda dolö maadela säi. Amalebe Yesuea ema sähalea, Dia di dolö maadela säi amoda mogola säimelë. ¹⁸ Dafidi die dolö bia sulo. Amase, dolö afädëbalä di walio sebegoda, dihile dolö made. Dolö maadela säsebegoda, dofä säimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, udia amea ema säla obögësälea, Dafidilo-o, na walio helësësa, dida bea sälo afädë gabumelë. ²⁰ Nilile mäu iliada segebi wedaia Godeie ei gauia adalo. Gaso, Yu udia dolö diliada Yalusaleme amimu gauia adamolö dialeala sälomelëla säi.*

²¹ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Udia-o, na ado säsebewe dia nimalo. Segeyo afädë besela galasegi, dilia segebidaawi neamuge, amase, Yalusaleme neamuge, Naadoie ei made gauia adamolömelë. ²² Samelia diliada nelebo dawa made amoie ei gauia adalo. Gaso, niliada nelebo dawa amoie ei gauia adalomelë. Mida, damula auloda Yu fii ilimadila mulomelë. ²³ Godeie ei gauia adalofali amoliada ilile gesamia Naadoie ei dofä gauia adamolömelë.* Amala hamomolö segeyo besela galasegi hamomolö amo hä, besela galai dialea. Naadoie ie ei gauia adaloda amoli gadoi hamesa neamelë. ²⁴ Gode hi eda gesami nea. Ie ei gauia adalo amolia ilile gesamia Naadoie ei dofä gauia adamolö dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesuma sähalea, Mesaea moholö amoda na helësësamelë. Ema Gelesolage sälo amo. E maaseda, ea nelebo sulubadela awala säla imolöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësälea, Walio dibalä adosa neebeweda, neda amo neawemelëla säi.

²⁷ Amala säha nebegi, ie bögëla aulo amoli obögëla mofiahamelebe, Yesu e udiabalä adosa neebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, dia edo hogosalage, amase, edoie udia gobalä adosa nelolage made säi. ²⁸ Amalebe, udia amea ödä i amo ami digila, e bu gaamugi obögëlahilä, udia dolö amolima sähalea, ²⁹ Dolö afädë neebe amea nelebo na hamoi amo sulubadela säla iaha maadei amo, bea mofiamo. Eda Gelesoledula säi. ³⁰ Amala säsebegi, ili gaamugi amila Yesu neebea afiai.

³¹ Udia amo asibua, ie bögëla aulo amolia Yesuma sähalea, Säla Olelelo-o, di hä molö muöla säi. ³² Amala säsebegi, ea ilima säla obögësälea, Na molö molö galebe amoda, dilia dawa mademelëla säi. ³³ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia hilidomu didihähalea, Amai afädëa egali molö gaula maala ilidula didiäi. ³⁴ Amala didiäsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nie molöda ne misialala sälo amea hamesebe amo gadola bögëla, ie hamoi amo hamola wagamolö amomelë. ³⁵ Dilia sähaleada, Aube biyidia nelolahilä, molö nelo segeyo amo besela galamolö gabula sälo madele. Gaso, nabuö. Na dilima sähago. Dilia hä, sagai dibeadi hedabola sidawewela bimo. Molö amolida mumului hä, nimolöi gabuwe. ³⁶ Walioda, failoea bidi neahawe. Walioda, ea namolöi namolöie molö faisa nea. Mida, afädëa hawa fëfësa neebe amoge, elöea faisa neebe amoge, ele helegela gedola nea obeägimäimelë. ³⁷ Ado goda dofämelë. Afädëa sagasegi, elöea molö amo faila nelomelë. ³⁸ Dilia dafidi sagaia made

* **4:20:** Udia amea segebi Gelisimila säi amoda, Disiligä Samelia segea ami dilo. Samelia iliada segebi amodaia amimu Godeie ei gauia adaha aligilo. Ulugu 9.53gi gasumili dibe amo bimalo. * **4:23:** Damo 23gige, 24gige dolö odoaea gesamiala besusaleada, Godeie Gesamiala säla besui.

ami, na dilima molö nea mosalaimelë. Odoa ilia häuuala sagai dibeami, dilia ilia hamoi amoie molö niimelëla säi.

³⁹ Samelia udia amea säse amo nabalahlilä, gaamugi ami fii yafiea Yesuma asigi afädë negei. Amoie mida, udia amea na nelebo hamoi amo sulubadela säla iaha maadeimelëla säi amogi. ⁴⁰ Amalebe, Samelia ili Yesu neebeeami maalahilä, e ilibalä neadula säi. Amasebegi, segea ami e segeyo äudä nelö. ⁴¹ Amalebe, udia dolö odoa yafieage ie ado nabala asigi afädë negei. ⁴² Iliä udia amoma sähalea, Nilia dia säse nabi ameamu asigi afädë negesamademelë. Nihilii ie ado amo nabala helësésaleada, dolö goweda dofä nagadaia udia dolö neebe amolile damula aulo gabula helësësa neamelëla säi.

Yesuea giniië gusigusië malö wahilasi

⁴³ Yesu e segeyo äudä Samelia ilibalä nelolahilä, Beasälo neebe amoda hile segeafali ëi maade neala säi. ⁴⁴ Dafidi Yesu hi sähalea, Beasälo neebe amoda hile segeafali ëi maade neala säi. ⁴⁵ E awäla Galili besela galasebegi, Galili udia dolö ilia e säla olela gausiai. Mida, ilige dafidi Yalusaleme awäla, Segeyo Edefade amoie molö molö gedosolo amo gala, ea nelebo hamose meli amogi.

⁴⁶ Yesu e Disiligi Galiliie gaamu Gaina ami dafidi ödäfali neala wani ödä hamoia ami bu awäla besela galai. Segeyo amo galada, giniië gusigusië efegegabaniama gaamugi ami oloi dilo. ⁴⁷ Dolö amea nabelebe, Yesu e Yudia digila Galili misi neala säi amo nabi. Amalebe, ie malö oloi amo baagomolöfali dibeamea, e Yesu neebeeawälahlilä sähalea, Nie malö wahimäia di Gabaniama awähadula säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamose amo made bealada, dofä dilia asigi afädë negelö made gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, gusigusi amea ema sähalea, Dafidilo-o, nie malö baagolea, awähadula säi. ⁵⁰ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Di mosalo. Die malöda hä, wahi saleamelëla säi. Dolö amea Yesuea ado säsebe amo dofä gabula helësëla e hä, asi. ⁵¹ Dolö amo made besela galala awäha nebegi, ie hamoi hamolasilo amolia maala, idiafa gausiala digalahilä sähalea, Die malöda hä wahi saleamelëla säi. ⁵² Amala säsebegi, ea ilima nabahalea, Aoa nowëgi wahisiola nabi. Amalebe ilia säla obëgësalea, Aiyo eso si agegi olo amo hä, damuimelëla säi. ⁵³ Amalebe, eedoea helësésaleada, aiyo aoa amogimu Yesuea ema die malöda wahi saleamelëla säi amo gadola, wahi gabula helësëi. Amalebe, eege, e sosogo amoli sulubadelaeage, asigi afädë negei.

⁵⁴ Amoda Yesu e Yudiala Galili maala nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi bu agedu hamoida amo.

Yesuea hi hamoi hamola digi, amase, Sabada segeyo edefade amo udia dolöma säla olelela digisa nelö*

5

(Yone 5-10)

Ödä Bedeseda nudugu dibeami Yesuea dolö afädë wahi

¹ Hobeala, Yu ilile segeyo edefade afädëgi gedolo amo gadola, Yalusaleme gedosebea ami Yesu eege asi. ² Yalusaleme amida yala edefade amoie idi

*

5:: Yone beba gowegida, Yesuea segeyo Sabada gafegi nelebo yafie amo hamoi dëdëi dialea. Amase, Yu ilile Sabada segeyo edefadegige. Damo 5.1, 5.9, amase, 6.4, 7.2, amase, 10.22ge bimalo. Dawadigi dolö yafeia helësésalea, Yonea olesaleada, Yesu hi eda Sabada segeyo edefade amoie mifali neala olei gabula helësëi. Damo 2.13, 2.23, 11.55 amolige bimalo.

afädëda Sugua Sibiie idila sälo dibe amo ga madela amida, ödä nudugu afädë dilo. Ödä nudugu amoda Hibulu adoeada Bedesedala sälo. Amo amalelada holöbö mosö gadoiie hadai bia dilo. ³⁻⁴ Amolidaiada, udia dolö oloi yafie difolalo, si golaige, emo nafadeige, fii sige.* ⁵ Hadai amodaiada dolö afädë dilo. Dolö amo oloi dialeamu gäheo i nabülasi ohodoaie odoai gödölasi asi dilo. ⁶ Yesuea dolö oloi dibe amo beahamelebe, e siibafali amo wälasi dilo gabula helësëlahilä, ema nabahalea, Di wahimäia hamesebelela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, oloi amea säla obëgësalea, Dafidilo-o, ödä bebedägisebea ami ne ugila negela, ödägi gelasimolö dolö madesalea. Nihido geleä fifilila awäha neëgi, odoa iliada ne baagila ilidale digafulumelëla säi. ⁸ Amala säi amo nabalahlilä, Yesuea ema sähalea, Di nowelahilä, die fëogo gaula mosalola säi. ⁹ Amala säi amole, dolö oloi amo wahisebegi, ie fëo amo hi neala gaula asi. Dolö wahi amoda, segeyo Sabada gafegi wahi. ¹⁰ Amai gabugi, Yu ilia dolö wahilasi amoma sähalea, Walio Sabada segeyo gafego. Mala säla negei amea dia fëogo gaula mosabiola säi dialeala säi. ¹¹ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ne wahilasilo amea die fëogo gaula mosalola säimelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Dolö nowëa die fëogo gaula mosalasiola nabi. ¹³ Dolö wahi amea nowëa e wahilasidula dawa made nelo. Amoie mida, udia dolö yafie gegedoi dibeami, Yesu e asi amea amai. ¹⁴ Hobeala, Yesuea Godeie mosöa ami beahamelebe, dolö amo neebe bealahilä ema sähalea, Nabuö. Walio di hä, wahi gomelë. Dia nafade bu elö made hamomalo. Oböla, yöi elö dia dafidi gausiai amo baagila awäla dima besela galaloeamelëla säi. ¹⁵ Amalebe, dolö amo awälahlilä, Yu amolima sähalea, Ne wahilasi amoda Yesuea gabiola säi.

¹⁶ Yesuea Sabada segeyo gafegi amala hamolo gabugi, Yu ilia e sëlasisa nelo. ¹⁷ Amasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nie Naadoea hamoi hahamolamu maaha nelo amo gadola, nage walio hamosa neamelëla säi. ¹⁸ Amala säi amo nabalahlilä, Yu amolia Yesu e nifulö gelola helësëi. Amoie mida, Yesuea segeyo Sabada gafeie mala damulo amogimu made. Nie Naadoda Godela säi ameada, e hi Gode gadoi hamosebela helësëlahilä, ilia e nifulö helësësa nelo.

Eedoea hamosebe amo gadola wäla, Malöeage hamosa neamelëla säi

¹⁹ Amala helësësa dibegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Malöea hido asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Eedoea hamose amo bealahilä, Malöeage amomu hamomolömelë. Mida, Eedoea nelebo sulubadela hamosebe amo gadola, Malöeage amo gadola wäla hamosamelë. ²⁰ Eedoea ie Malö boba hamolahilä, ea hamosebe amo sulubadela Malöma olesa. Dili sulubadela fudugimäia, hamoi geloi hido elöi walio hamosebe meli amo gadoi made, edefademalä hamomäia ea ie Malöma olemolömelë. ²¹ Eedoeada udia dolö baagoi amoli nowela ifosilahilä, namolö ilo amo gadola, Malöeage amo gadola wäla namolö imolö helësëse amogali imolömelë. ²² Amase, Eedo hida udia dolöea hamosebe amoieda made mogemolömelë. Sulubadela ie Malöeamu mogemäia ifosimelë. ²³ Amala ifosi amoie mida, udia dolö sulubadela Eedoie ei gauia adalo amo gadola, ie Malöie eige gauia adamäia ifosi nea. Afädëa Malöie ei made gauia adalo neebe ameada, Eedoea Malö misialala sälo amoie eige made gauia adalo

* **5:3-4:** Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo gowelegida ado odoa dialeala helësëi. Ado amoda gowe, [Iliada ödä amo bebedägimäia beaha fiffilo. Segeyo odoagi Dafidilo Geloie selesaia fii afädë ödä nudugu amogi nogila digalahilä bebedägilasilö. Bebedägilasisa neëgi, dafididale digase amoda, e olo abodo gadoi dilo amo gadoida wahilasisa aligilo.]

nea. ²⁴ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala, ne misialala sälo amoma asigi afädë negei neebe amea namolöi namolö gaula neëgi, ea hamoi amoieda made mogemolömelë. Eda dafidi baagomolömade nelo amo, walioda e namolöi namolömade dëgëla aligi nea. ²⁵ Na dilima dofä gelola sähago. Segeyo afädë besela galamolö amoda hä, walio besela galai dialeamelë. Segeyo amogi, udia dolö baagoi difolalebe amolia Godeie Malöie ado nabolömelë. Nabase amolida, hä, namolömelë. ²⁶ Eedo hi ema namolö dibe amo gadola, Malömage namolö diamäia ea geloi i. ²⁷ Amase, eda Dolöie Malö neebe amea, Eedoea udia dolöea hamosebe amoie mogemäiada, ema geloi i.

²⁸ Na ado säsebewegida, dilia fudugimabio. Segeyo afädë besela galamolö amo, besela galasolo amo galada, udia dolö baui dibe amoli sulubadelaea Malöie ado nabala, ²⁹ bauia amila nowela galaha maademolömelë. Udia dolö mala hedabi hamosa nefolalo amolida, namolöi namolöie nowela galamolömelë. Amase, udia dolö nafade hamosa nefolalo amolida, ilibalä gudilahilä ilima asiala hamoila sämolöie nowela galamolömelëla säi.

Odoa ilia Yesu eda gowe neala säla ulufai

³⁰ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Na nihido asigiamu nelebo afädë hamolöi mademelë. Ado na nabelo amo gadolamu mogelömelë. Na mogelo amoda mogola hamolömelë. Mida, na nihile hamelo amo fisila, ne misialala sälo amea hamelo amo gadola mogelömelë. ³¹ Na gomalä hamolömelëlage, amase, ne gowe gadoi neamelëlage säha galebeda, amoda dofä made säsebela sämolö dialea.* ³² Be, nelebo na hamosebe amo, afädëa gomalä hamosamelëla säla iaha nea. Na ea säsebe amoda dofä sähala helësësamelë.* ³³ Dilia Yonema ado naba mosäia dolö fisiga gasebegi, Yonea dolö amolima ado dofä amoie ulufala säla i. ³⁴ Na helësësaleada, dolöfäea ado ulufala säla iase amoda, na ado säsebeweie gelolasimolöi madela helësësamelë. Gasoda, dili sigi obëgemäia, na dilima amala sähawe. ³⁵ Yone eda gele wai gadoi nea, ea gele wala yo digaha nelo. Dilia segeyo ede madegi ie yo digalo neebe amo beahalea, obeägisa nelömelë.

³⁶ Yoneada ne dilima holöfali oleimelë. Nïe Naado hi gelolasisa neëgi, hamoi hamosa maademäia i amo hamosa neebe ameada, edefadede ne amea olesamelë. Amo bealahilä, nïe Naadoea ne misialala säsebegi misi gabula helësëmolö dialea.

³⁷ Naado ne misialala sälo amohida dofä ne neebe amo gadoi ulufala sälo nea. Dilia ie adoge dofä nabelo made, ie odagige melëlo made, amase, ³⁸ ie ado malage dilile iso asigigi made dibego. Mida, ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë made negei nefolalebe goea.* ³⁹ Dilia Godeie bebägi ado säla dëdëla negei dibe amogi namolöi namolö beagolemöila helësëlahilä, nidesamu aligilömelë. Be, ado säla dëdëla negei dibe ameada, ne dilima ulufala säla ilo ⁴⁰ gaso, dihili namolöi namolö nimolöie ne neebea moholö habosebego.

⁴¹ Nada dolöfäea nïe ëi gauia adamäiala helësëla säha made ⁴² gaso, dilile iso asigigi dibe amoda na dawadigi nea. Godeie boba hamolo amo dilima maade gabula helësësa neamelë. ⁴³ Neda Naadoie ëigi misi neebewegida, dilia ne säla olela made gausiamelë. Amai gaso, dolö elö hile ëigi maaseda, dilia e säla olela gausiamolömelë. ⁴⁴ Gode afädëfali neebe amea dilile ëi gauia adamäiala

* **5:31:** Mala Bu Egei 19.15 bimalo. * **5:32:** Yesuea afädëala säi amoda Gode e helësëla säi.

* **5:38:** Ea misialala säsebegi misila säi amoda Yesu hi e säi.

aligila mateda, dihilimu dihilile ëi gauia adadaha aligilo nebego. Amalamu hamolo neada, dilia asigi afädë abeahäla negemolöi gabu.

⁴⁵ Na Naadoie siigi nea, dilia hamosebegoie asiala hamoila sämolö gabula helësëmabio. Dihili Mosese e sisiläfülo amea, dilia asiala gomalä hamosa nelomelëla Naadoma säla imolömelë. ⁴⁶ Diliada Moseseie ado nabala asigi afädë negei galebada, amai nemage asigi afädë negelabio. Mida, ado ea dëdëi dibe amoda nïe säla dëdëi dialea. ⁴⁷ Ea säla dëdëla negei dibe amoda dofä gabula made helësëi nefolalebegoada, amai nïe ado säsebeweda dofä gabula abeahäla helësëmolödu la säi.

6

Yesuea udia dolö dausini biagali molö i (Madiu 14.13-21, Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17)

¹ Hobeala, Yesu e Galili oeabo amo dëgëla alömodi asi. Galili oeabo amoie ëi elöda Dabeliasa. ² Udia dolö yafie gegedola, e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Mida, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamola, udia dolö oloi difolalo amoli wahisebe meli amogi. ³ Yesula ie bëgëla aulo amolali segebidaia ami fedafula sefolalo. ⁴ Segeyo amo galada, Baagila Asi Segeyo amo besela gamolö dilo. Segeyo edefade amoda Yu ilile gedola molö nulo segeyo dilo.

⁵ Amala sefolalea, Yesuea busa fädägägia adogola beahaleamelebe, udia dolö yafie e sebea ami mofiassebe amo bealahilä, ea Filibima nabahalea, Mofiassebe gowe ili molö muäia abidi bidia nimolödu la nabi. ⁶ Eada gomalä hamomolöla dawadigi nea gaso, ea Filibi fedogola nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Filibia ema säla obëgesälea, Muni gina hädali äudäea molö bidia neaseda, udia dolö sulubadela holöfalä holöfaläla molöi made gabumelëla säi. ⁸ Yesu bëgëla aulo Saimono Fidaie edoo Äduluea Yesuma sähalea, ⁹ Malö maalibu neebe gowea eladi gadoi balia beledi hamoi biage, amase, seme äudäge ägülea gaso, udia dolö yafie gegedoi welibalä dofea made gabula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Udia dolö ffigimalamalola säi. Sege amogida giisi hedabi yafie dilo. Udia dolö amoli amodaia ffigisa maadei. Dolömu nidelada dausini bia gadoi sefolalo. ¹¹ Sefolalebegi, Yesuea beledi amo neala gaula nea, Godema nesegelahilä, udia dolö sefolalebe amoligali sogomalai. Seme äudä amoge amo gadolamu hamosebegi, ilia helësëi amo gadola mai. ¹² Ili sulubadela dofea gaalula nasebegi, ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Fea digai amo sofäloea, sulubadela neala gegedola negemalola säi. ¹³ Ili neala gegedola negei amo, beledi bia amea naala fea digai amo adu giwilasi salala nobai.

¹⁴ Udia dolö molia Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bealahilä, säla didigahalea, Bea sälo nagadaiawi moholömelëla säha dilo amoda dofä go gabumelëla säi. ¹⁵ Yesuea ilia e gini namiäiaie e gaula fëdömolö gabula helësëlahilä, ea sege amo digila hidofali segebidaia ami bu obëgëla asi.

Yesu e ödädabodo asi (Madiu 14.22-33, Maga 6.45-52)

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, ie bëgëla aulo amoli oeaba daala aligilahilä, ¹⁷ ödä duugi fila Gabaniama moholö asi. Awäha dibegi, Yesu e ili sebea ami made maala nebegimu, hä, gasimi sagai. ¹⁸ Amase amo gaalu, fo gelola guula maalalahilä, ödä aidagula fedai. ¹⁹ Ili ödä adelo amea ödä adada awäha nea, gilomida bia gafeia gadoi baagise amo gaalu, Yesu e ödädabodo maala ödä du amo ga madela maaha neebe meli. Amo bealahilä, ili edefademalä bedäi.

²⁰ Amala bedäsebegi, ea ilima sähalea, Weda nemelê. Bedämabiola säi. ²¹ Amala säsebegi, ilia e dudaia ami misiäia nabeledelä hamose amo gaalu, du amoda hä, waliomu sege ili moholöia ami besela galai neebe meli.

Udia dolöea Yesu hogoi

²² Amo aiyo amogi, ödä dëgëla alömodi adidi amolia helësësalea, aiyo ödä du afädëmu dilo amogida ie bëgëla aulo amoli fila afiase amogi, Yesu eda fila made awäla ili hilidomu fila afaila helësësa dilo. ²³ Amala helësësa dibegi, ödä du odoa Dabeliasa gaamuala, Dafidilo Geloia nesegesebegi, udia dolö molö maia ami ga madela maala negei. ²⁴ Udia dolö gegedoi amolia Yesuge ie bëgëla aulo amolige, ami maade, awäha maadei amo bealahilä, ödä du amoligi fifigila Yesu hogola Gabaniama afiai.

Yesuea neda namolöie beledi neawela säi

²⁵ Udia dolö amoli afiala ödä dëgëla alömodi Yesu beagolelahilä, ema nabahalea, Säla Olelelo-o, dida wi abola misila nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Ne hogola mofiaigoda, na dolöea hamomolöi made gadoi hamoi amo bealahilä, ne hogola mofiai mademelê. Dilia beledi amo dofea naala gaalui amoïemu, ne hogola mofiai gabumelê. ²⁷ Sigälo molö amo nimolöie hamoi hamosa namiabio. Diamolöi diamolö molö amoïe hamoi hamosa namialo. Molö amoda namolöi namolö ilo molö. Dolöie Malö amea diligali molö amo ïmolömelê. Naado Godea e amala namiäia memelela ifosi neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Nilä Godeie hamoi amo hamomolöie edo hamomolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godeie hamoi amoda gomalämelê. Ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë negemäiamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamose amo bealahilä, nilä dima asigi afädë negedeläie, dia edo hamomolö. Diada hamoi abodo gadoi hamomolö gabu. ³¹ Nilile mäula iliada sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeä ami neta, mena naha nelo. Amala hamoi amoïe ado säla dëdëla negei dibeä amoda gomalä. Eada iligali muäia selesaijala beledi ïla säla dëdëla negei dialeala säi. ³² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Selesaijala beledi diligali ï amoda, Mosesea ï mademelê. Nie Naadoea selesaijala beledifali amo diligali ïlo neamelê. ³³ Selesaijala digai neebe amea udia dolö nagadaiawi nefolalebewe iligali namolö amo ïaha neebe amoda, Godeie beledifalida amomelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Dafidilo-o, dia beledigo niligali ïhamu namialola säi. ³⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Namolöie beledida nemelê. Ne neebea maaha neebe amolida sidëä dofä made baagomolö. Nema asigi afädë negesa neebe amolida, ödä bu elö dofä made halämolömelê.

³⁶ Amaimo, na dilima säi amo gadola, dilia hä, ne meli gaso, oböla nema asigi afädë made negela nebege. ³⁷ Nie Naadoea udia dolö sulubadela nema ïase amolida nema moholömelê. Ne neebea mafuse amoligida, afädë na dofä made nesila digimolömelê. ³⁸ Mida, ne selesaijala misi amoda, nihï hamese amo gadola hamomolö misi made. Ne misialala sälo amea hamese amo gadola hamomolöie misimelê. ³⁹ Ne misialala sälo amea, na hamomäia hamesa neebe amoda gowe. Nema ï amoligi afädë fisila made, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, sulubadela nowelasisa maademäia hamesa neamelê. ⁴⁰ Nie Naadoea hamesa neebe amoda gowe. Udia dolö sulubadela Malö siia bealahilä, ema asigi afädë negei nefolalebe amoliada

namolöi namolö neala gausa maademäia hamesa nea. Aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, nada udia dolö amoli nowelasimolömelëla säi.

⁴¹ Yesuea säi amo nabalahlilä, Yu dolö ilia habobalahilä hilidomu didiäha difolalo. Mida, beledi selesaiala digai amoda ne neawela säi amogi. ⁴² Iliä sähalea, Goweda Yosebeie malö Yesu madele. Ìe eme eedolea nilia dawadigi amo. Oböla, ea sähalea, Selesaiala digaila säi amoda abeahäladula säla didiäha difolalo.

⁴³ Amala säla didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia habobalahilä, dihilido didiäha dibegoda gafisimo. ⁴⁴ Nie Naado ne misialala sälo amea, afädë nemadi sigi made maaseda, hidomuda ne neebee moholöi mademelë. Naadoea ne neebee sigi maase amoda, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na nowela ifosimolömelë. ⁴⁵ Bea sälo amolile bebagi säla dëdëla negesalea, Godea ili sulubadelama säla olelemolömelëla säla dëdëla negei. Naadoea säla olelesebe amo nabalahlilä, e dawadigila helësësebe amolida, sulubadela hä ne neebee maahamelë. ⁴⁶ Afädëa Naado melimelëla säha made. Naado melida afädëfali e Gode neebeala digai neebe ameamu hido, Naado meli nea. ⁴⁷ Na dilima dofä gelola sähago. Nema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö gaula nea. ⁴⁸ Namolöie beledida nemelë. ⁴⁹ Dilile diadolalia sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, mena naha nelo amolida baagosa maadei. ⁵⁰ Gasoda, beledi selesaiala digasebe amoda wi dialea. Beledi amo nase amolida made baagomolömelë. ⁵¹ Namolöie beledi selesaiala digai amoda nihinemelë. Beledi amo afädëa naseda, eda namolöi namolö. Beledi amoda nihile domalomelë. Sege föi sulubadelagi nefolalebe amolia namolö gausa maademäia, na nie domalo imolömelëla säi.

⁵² Amala säi amo nabalahlilä, Yu dolö amolia hilidomu gëgëla didiähalea, Dolö gowea ìe domalo amo nilia muäia imolömelëla säha neebe goweda, abilia imolöiedula didiäha difolalo. ⁵³ Amala didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolöie Malö amoie domaloge healege made naseda, namolö amoda dili isogi maademelë. ⁵⁴ Nie domaloge healege naha neebe amoda, namolöi namolö gaula nea. Amoda aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na e nowelasimolömelë. ⁵⁵ Mida, nie domalo amoda molö dofäfalimelë. Amase, nie heale amoda ödä dofäfalimelë. ⁵⁶ Amase, nie domaloge healege naha neebe amoda nie isogi nea, amase, nege ìe isogi nea. ⁵⁷ Naado namolöi neebe amea ne misialala säi. E namolöi neebe amea, nege namolöi neawe. Amo gadolamu, ne naha neebe amoge, ne namolöi neebe amea eege namolöi namolömelë. ⁵⁸ Goda beledi selesaiala digai. Dilile diadolalia mena naha difolalolahilä baagoi amo gadoi made, beledi gowe afädëa naseda, eda namolöi namolömelëla säi. ⁵⁹ Ea säi amoda, Gabaniama gedolo mosöa ami nea, säla olelesolo amo gala amala säi.

Yesuda namolöie mi nea

⁶⁰ Amala säi amo nabalahlilä, e bëgëla nawialo yafia sähalea, Ado ea säsebe goweda yöi gabu. Nowëa nabolöidula säha difolalo. ⁶¹ E bëgëla nawialo amolia ea säi amoie habobalahilä, hilidomu didiäha difolalebe amo Yesuea asigia dawadigila nea, ilima sähalea, Na ado säi amea dili neala habobalasisiole. ⁶² Dolöie Malö amo dafidi neloa ami fedase beaseda, abilia helësëmolö gabu. ⁶³ Godeie Gesamia udia dolögali namolö ilo. Domaloda galone mademelë. Ado na dilima säla ìase amoda gesamile, namolöi namolölelë. ⁶⁴ Amai, dili odoaea asigi afädë made negela nebegola säi. Yesueada ema asigi afädë

made negesebe amolige, e hololömolö amoge, mi gäwilafali dawadigi nelo. Amala nea, ado amo amala säi. ⁶⁵ Amala sälahilä sähalea, Mi amo helësëla na dilima sähalea, Nie Naadoea afädë ne neebee misiäiala made helësëlasiseda, eda moholöi mademelëla dafidi säla i amomelëla säi.

⁶⁶ Segeyo amila nofela, e bégëla nawialo yafiea e bégëla made awäla, bahila obégësa maadei. ⁶⁷ Amala hamosebegi, Yesuea giwilasi amolima nabahalea, Dilige bahila äuduläla helësësalea nabi. ⁶⁸ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obégësalea, Dafidilo-o, nili nowëma moholö. Namolöi namolö amoie adoda dima dialea. ⁶⁹ Dida mogoi hedabifali, Gode neebeala misi neebee amo helësëlahilä, nilia asigi afädë negei neawemelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obégësalea, Nada dili giwilasi memelei madele. Amai gaso, diligi afädëda mugabe busa neebemelëla säi. ⁷¹ Eada Saimono Isagaliadaie malö Yudasa helësëla amala säi. Mida, Yudasa eda giwilasi amoligi nelo amea hobeala e hololölo amo.

7

Yesuie edoolalia asigi afädë made negei nelo

¹ Hobeala, Yu ilia e nufidedelä hamosebegi, Yesu e Yudiamadi nawela made, Galilimadimu nawesa nelo. ² Yu ilile segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nülö amo ga made dibegi, ³ Yesuie edoolalia ema sähalea, Dia hamoi hamosa nebege, di bégëla maasebe amolia bimäia, segewe digila Yudia mosalo.* ⁴ Afädëa ea hamosebe amo sulubadelaea dawadigimäiala asigiseda, musügä negela hamolo made, ulufala hamolomelë. Dia hamoi amo hamosa galëda, sege sulubadelagi nefolalebe amolima olela hamomolö mosöla säi. ⁵ Ie edoola iliage ema asigi afädë made negesalea, amala säha nelo. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Segeyo sulubadelada, hä, dilile segeyo dialea. Nie segeyoda, aso, made besela galaimelë. ⁷ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliada, dilima bimolö habobamolöi mademelë. Be, na ilima nafade hamosa neebela säla ihamu neebewegida, ili sulubadelaea nema bimolö habobaha nebegomelë. ⁸ Dilida segeyo edefade amoie molö molö affiamo. Nie segeyoda, aso, made besela galai gabugi, neda saleamelëla säi. ⁹ Amala sälahilä, e made awäla, Galili ami nelo.

¹⁰ Yesuie edoolali segeyo edefade amoie molö molö afiasebegi, Yesu eege, udia dolöea e melëloelahilä, musügä hobeala asi. ¹¹ Segeyo edefade gedosolo amo gala, Yu dolö amolia e hogosalea, dolö amoda abidi neadula naba hogosa nelo. ¹² Udia dolö gegedoi amoligi yafiea sädäwala säla didigaha dilo. Odoaea e hedabimelëla säla digi, amase, odoaea sähaleada, Amala made. Eada udia dolö dahila neaha neala säla digisa dilo. ¹³ Ili sulubadelaeada, Yu dolö amolibalä bedähalea, ulufadigila ea gomalä hamolomelëla made sälo nelo.

¹⁴ Idia Dilo Mosö Segeyo amoie segeyo odoa baagilahilä mogogi nebegi, Yesu e Godeie mosöa ami awälahilä, säla olelesa nelo. ¹⁵ Amala olelesa neebee amo bealahilä, Yu dolö amoli fudugilahilä sähalea, Dolö gowe sugulu made hamoi amea, dawa hido elöiweda abeahäla dawa niidula säi. ¹⁶ Amala

* **7:3:** Segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nülöla säi amoda, Yu ilia gomalä hamolo. Segeyo edefade amoda molö bëi faila gaula gegedolo fu amogi besela galalo. Amase, Baagila Asi Segeyo molö nalahilä aube gafeia baagilahiläda, amo besela galalo. Idia dilo mosö gadoigi aligilo amoie mida, Yu ilia ilile mäulali sege nafade udia dolö aligisia made ami gäheo i yafegi afaha dilo amo helësëlahilä, amala hamosa aligilo. Ili segeyo gödögi amo gadola hamosa aligilo. Segeyo edefade amoie ëida Idia Dilo Mosö Segeyola sälo. Gobela İlo 23.33-36ge, Mala Bu Eegei 16.13-16ge bimalo.

säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Mala säla olelesa neebeweda, nïe mademelë. Ne misialala sälo amomadila säla olelesa neawe. ¹⁷ Afädëa Godea hamesebe amo gadola hamomolöila helësëse, na säla olelesa neebewe, Godeie helësëlogi nea olelesa nealedu, ma nihile helësëlogi nea olelesa nealedula amohi bimolömelë. ¹⁸ Afädëa hile helësëloeamu säla olelesa neebe ameada, hile ëi gauia adala säla olelelo nea. Amai gaso, e misialala sälo amoie ëi gauia adamäialahilä, eada ado dofä sälo nea. Emada wäfalä sälo afädë maade neamelë. ¹⁹ Siiba, Ado säla negei amoda Mosesea diligali i madele. Amai gaso, diligi afädëa gaula mogoloda maade gabu. Mi edoie oböla ne nufulöie hamosa dialeala nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi amolia säla obëgësalea, Dida mugabe fedai nebego. Di nowëa nufulö hamosa neebela säi. ²¹ Amala sälebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi afädë hamoi amogi, dili fudugisa dialeamelë.* ²² Amaha gaso, gafodo damulo mala Mosesea hamomalaila helësëla, Sabada gafegi dilia dilile malölali gafodo damulömelë. Gafodo damulo mala amoda, dofä Mosesea negei made. Amoda mi gäwilafälä dilile mäulalia siibafälä mi gäwimelë. ²³ Mosese nebegi Ado säla negei amoda, dofä made damumolöla sälahilä, dilia Sabada gafegi dolö malësäie gafodo damusa aligilo amo gadola, nage, dolö afädëie domalo hulu wahilasisa maadei amogi nema mihaläsebele.* ²⁴ Memalä siiamu beala mogelo amo fisimalo. Mala mogoi amo hogosa nea, hedabola mogesa namialola säi.

Udia dolö ilia Yesu e nowëdula helësëi

²⁵ Amala säi amo nabalahlilä, Yalusaleme udia dolö odoaea sähalea, Iliä nufidedelä hamosa neebe amoda, dolö go madele. ²⁶ Amai gaso, bimo. Ea udia dolö sidaia mala olelesa neebe amogida, ilia ema ado afädë made säla neebe amoda, sigi aligilo amolia goweda dofä Afädë Memelei amola helësësa nealedu. ²⁷ Amalada abidi. Afädë Memelei misi amo galebeda, e gowegila maasebela made helësëlabio gaso, dolö goda guwila misi neala nilia dawadigi nea madelela säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea Godeie mosöa ami nea, udia dolö amolima säla olelesalea, gelola sähalea, Ä. Dilia nege, sege gowegi fii misilage, helësësa neago gaso, nihile asigia misi mademelë. Ne misialala sälo amoda dofä sälo mi nea. Gasoda, dilia e dawa made nebego. ²⁹ Ne emadila misi neebe ameage, amase, ne misialala säi ameage, na e dawadigi neala säi. ³⁰ Amala säi amo nabalahlilä, ilia e gaudelä hamoi gaso, ie segeyo amo gala made amea, afädëa ie naabogi made gaui. ³¹ Amai gaso, udia dolö gegedoi amoligi yaftea ema asigi afädë negei. Amolia sähalea, Afädë Memelei amo maalahlilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamomolö amoda, dolö gowea hamosa neebe amo gadola, baagila awälä hamomolölela säi.

Yesu nafodola mosalai

³² Udia dolö gegedoi amolia Yesu helësëla sädäwala säla didiäha dibe amo Felesi dolö amolia nabalahlilä, iliage, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Godeie mosö idihë nefolalo amolima e nafodola mosalola säi. ³³ Amalebegi,

* **7:21:** Amala säi amoda, Yesuea ödä Besedesa nudugu besela galasebea ami hamoi amo helësëla säi.

Yone 5.1-18ge, Sigi Obëgëi 31.14-15ge bimalo. * **7:23:** Yu ilile Ado säla negei amea sähaleada, udia ilia dolö malö ägüsedä, ägüla misia amila segeyo nidela fedai gödö besela galasolo amo gala malö dubo amoie gafodo damusa aligilo. Gobela ilo 12.3ge, Ulugu 1.59ge, 2.21ge bimalo. Segeyo Yesu digala nelo amo gaaluda Sabada gafe segeyogida, nelebo afädë hamomolö madela säla negei dilö. Gaso, hilida Sabada gafegi gafodo damusa aligilo amoge hamoi hamolo amo gadoimu gabula helësëlahilä gaso, oböla Sabada gafegi gafodo damusamu aligilo.

Yesuea sähalea, Ne dilibalä segeyo obobamelë nelolahilä, ne misialala sälo neebee ami obëgëmolömelë. ³⁴ Obëgëseda, dilia ne hogomolö gaso, made beagolemömelë. Sege ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlilä, Yu nefolalo amolia hilidomu didiähalea, Ne made beagolemömelëla säha neebe goweda, eda abododi moholö nea sähadu. Nilä sosogo odoa Giligi sege elö elöla dibebe ami afufui amoli neebee ami awälahlilä, Giligi udia dolö amolima mala säla olelela moholö nea sähaledu. ³⁶ Ea sähalea, Dilia ne hogomolö gaso, made beagolemömelëla säi amoge, amase, ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi amoge, mida edo helësëla sähadula säi.

Yesuea namolö ödäie säi

³⁷ Idia Dilo Mosö Segeyo amo wagamolöie segeyo edefadegi Yesuea nowela nea gelola sähalea, Afädë ödä haläi nea galëda, nema naa misialo. ³⁸ Nema asigi afädë negei neebe amolia bebagi säla dëdëla negei dibe amo gadola hamomolömelë. Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Ìe isogila namolöie ödä amo bugagila awäha namolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi ³⁹ Ea amo säi amoda udia dolö ema asigi afädë negei nefolalo amolima hobeala Gesami ìmolö amo helësëla amala säi. Yesu e yo hido elöi digalomadi gauia adogoi amo, aso, made gauia adogoi amea, Gesami made digala nebegi, amo gala amala säi.

Udia dolö ili moge mogela nefolalo

⁴⁰ Ea ado säi amo nabalahlilä, udia dolö gegedoi amoligi odoaea sähalea, Dolö goda dofä bea sälo amo gabumelëla säi. ⁴¹ Amase, odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda emelëla säi. Oböla odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda amai, Galilila made moholö madele. ⁴² Godeie bebagi gomalä säi dialea. Afädë Memelei amoda, beaha aligilo Gini Debidüe sosogogila moholömelë. Amase, gaamu Bedeleheme Debidi neloala moholömelëla säla dëdëla negei dialea madelela säi. ⁴³ Udia dolö gegedoi nefolalo amolia Yesu helësëla moge mogela nefolalo. ⁴⁴ Odoaea e gaudeläla helësëi gaso, iligi afädëa e made gaui.

Yu ilile busa nefolalo amolia Yesuma asigi afädë made negei

⁴⁵ Amasebegi, Godeie mosö idihë aligilo amoli maala Felesi dolöge, gobela ìlo busage nefolalebea ami bu obëgëi. Obëgësebegi, ilia amolima nabahalea, E sigi made misigoda edoiela nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Siiba dolö afädëa ea säse amo gadola säloda maademelëla säi. ⁴⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia ilima säla obëgësalea, Dilige ea neala golisebegi mofiaile. ⁴⁸ Nilä sigi aligilo busa afädëage, amase, Felesi dolö afädëage, ema asigi afädë negei neebe dilia melile. ⁴⁹ Amai gaso, udia dolö amolia Moses nebegi Ado säla negei amo hedabola helësëla made, ilia ema asigi afädë negesebegoda, Godea ili së ìmolö dialeala säila säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Felesi dolö afädë Nigudimusi, dafidi Yesu neebee mulo amea, e sosogo amolima sähalea, ⁵¹ Nilile Ado mala säla negei dibe ameadada, dafidi afädëa ado sähalea, Na gomalä hamoila säse amo nabalahlilä, gudi mogelo amo, ìe ado made nabalada, gudi mogelolela nabi. ⁵² Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dige Galilila misi neale. Bebagi säla dëdëla negei dibe amo hedabola nidela beaseda, bea sälo afädë Galilila moholömelëla säla dëdëla negei diëda, made bimolömelëla säi.

53* [Amala sälahilä, ili sulubadela dusula mosöa bahila awäha maadei.

8

1 Yesu eda Olibebidaia ami fedai.

Ilia udia afädë nafade hamosa nebegi, Yesu neebee sigi misi

2 Yesu e hä, yosefali obögëla awäla Godeie mosöa ami besela galala nebegi, udia dolö sulubadela e neebee ami mafula gegedoi. Amalebe, e ami fia idogola salea, ilima säla olelesa sulo. 3 Mala dawadigi dolö amoliage, amase, Felesi dolö amoliage, udia dolö fii afädëa, dolö fa neaha nebegi beagolelahilä, ilia udia amo sigi misi. Sigi maalahlilä, udia amo gegedoi amoli mogogi ifosilahilä, 4 Yesuma sähalea, Säla Olelelo-o, udia egowea, dolö fa neaha nebegi beagoleimelë. 5 Ado säla negei dibe amogi Mosesa sähaleada, Egowe gadoi hamosebe amoda, igia nufudala baagomalola säi dialea. Amai diada, abilia sämolö gabula nabi. 6 Ilia ea nafadela säimelëla sädeläie, ea nafadela sämabelela nufigila nabaha dilo. Amalebe, Yesu e dosogägila fia idogola salea, ie naabo sögöea nagagi dädësa sulo. 7 Amala bu eegela nabahamu nebegi, e noweia adogola nea ilima sähalea, Diligi afädë nafade made hamolo neebe ameadale igia udia go nidimalola säi. 8 Amala sälahilä, e dosogägila fia idogola salea, naabo sögöea nagagi bu dädësa sulo. 9 Ado amala säi amo nabalahlilä, dolö asigi fädäi nefolalo amolidale geleä afädë afädëla doadigila awäha maadeibua, hobeala malisä nefolalo amolige geleä doadigila awäha maadei. Asibua, Yesu hido sulo, amase, udia amoge mogogi ifosia ami nelo. 10 Amalebe, Yesu e noweia adogola nea, udia amoma nabahalea, Udia-o, ilida hä, abilisio. Di së imolö dialeala säi amoligida afädë made gabulela nabi. 11 Amala nabasebegi, udia amea säla obögësalea, Dafidilo-o, afädëge maade gabuwela säi. Amala säsebegi, Yesuea ama sähalea, Nage di së imolö dialeala säha mademelë. Mosalo. Segeyo walio neebewea nofela, dia nafade bu elö made hamomalola säi.]*

Yesuea eda sege föi sulubadelaie yo digalo neawela säi

12 Yesuea udia dolö amolima bu elö sähalea, Nihineda sege föi sulubadelaie yo digalo neawe. Afädëa ne bögëla maasebe amoda, gasimi sagaido dofä made awäla, namolöie yo digalo gaula namolömelëla säi. 13 Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia Yesuma sähalea, Dia hamosebego sulubadela dihimu säla ulufadigisa neebe goeada, dia säsebe amo udia dolöea dofä gabula nabolü made gabumelëla säi.* 14 Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na hamoi amo nihä säla ulufadigisa neëda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula nabolüimelë. Mida, neda guwila misi, hä, guwi moholö nealage, nihä dawadigi neamelë. Amai, ne misi amoge, ne obögëmolö amoge, dilia dawa made nebege. 15 Diliada nagadaia dolöea mogelo amo gadola mogelomelë. Nada afädë made mogelomelë. 16 Afädëa hamosebe amo na mogesada, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula helësëmolöimelë. Mida, ne nihidomu nea mademelë. Naado ne misialala sälo amo haligila neamelë. 17 Dilile mala säla negei dibe amea sähaleada, Dolö elöea säi amo gadola, dolö elö ameage, amo gadola wäla säseada, elea säse amoda dofä gabula helësëmolö dialeamelëla säla dädëla negei dialea. 18 Nïe malage,

* **7:53:** Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] hولة negei amoda, Yone hi dädëi made, goda hobeala dolö elöea dädëila helësëi. * **8:11:** Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä]

hولة negei amoda, Yone hi dädëi made, goda hobeala dolö elöea dädëila helësëi. * **8:13:** Mala Bu Egei 19.15 bimalo.

na hamolo amoge, nihimu neala säla ulufadigisa neebewe gadola, Naado ne misialala sälo ameage, nie säla ulufadigisa neamelëla säi.

¹⁹ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia ema nabahalea, Amai ðie Diadoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilia nege dawa made, amase, Naadoge dawa made nebege. Ne dawa galebeda, Naadoge dilia dawadigilabiomelëla säi. ²⁰ Yesuea ado amo säha nelo amoda, Godeïe mosöamadi Godegali muni odala ilo hogoli ga madela ami nea, amala säha nelo. Ìe segeyo aso, amo gala made amea, afädëa e made gauì.

Yesuea ne awäsebe amogida, dili moholöi mademelëla säi

²¹ Yesuea ilima sähamu neamu sähalea, Neda moholö. Dilia ne hogo-molömelë. Amase, dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelë. Sege ne moholö awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia sähalea, Ne awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi amogi, e himu nufudala baagomolöledula säi. ²³ Amala säha ðibegi, Yesuea ilima sähalea, Dilida gidogola. Neda gadogolamelë. Dilida nagadaiala. Neda nagadaiala mademelë. ²⁴ Amoïe mida na dilima sähalea, Dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelëla säi amomelë. Ne Nelo Neebe amo dofäla made helësëseada, ðihili nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagosa maademolömelëla säi.* ²⁵ Amala säi amo nabalahlilä, ilia ema nabahalea, Nida nowë neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda gowe neamelëla dilima ðafidi säla ï amomelë. ²⁶ Dilia hamosa nebegoda, gowe hamoimelëla na säla ïmolöge mogemolöge yafie gaulea. Gaso, ne misialala sälo amoda dofä neebe amea, sämola säse amo gadola nagadaiaawi nefolalebe amolima säla ïaha neawemelëla säi. ²⁷ Amala säi amoda, ea ïe Eedoïe säla ïasebelada ilia made dawadigi nelo. ²⁸ Dawa made nebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Hobeala dilia Dolöïe Malö amo gauì adasolo amo gala dilia helësësalea, Ne Nelo amo Nea gabulage, amase, nie asigiamu nelebo afädë made hamola, Naadoea nema olelei amo gadola, na ado sälo gabulage dawadigimolömelë. ²⁹ Ne misialala sälo amo nebalä nea. Nada ea hamesebe amo gadola hamosamu aligilo ameada, ea ne ðigila aulo made neamelëla säi. ³⁰ Ea amala säi amo nabalahlilä, udia dolö yafiea ema asigi afädë negei.

Ado dofä amea udia dolö fisigämolömelëla säi

³¹ Yesuea Yu dolöea ema asigi afädë negei nefolalo amolima sähalea, Dilia na ado säsebewe nabala, bëgëla hamosa aligiseda, dilida dofä nie bëgëla aulo nea, ³² amase, dilia ado dofä amo dawadigisege, ado dofä ameada dili fisigäha maademolömelëla säi. ³³ Amalebe, ilia ema säla obëgësalea, Nilida Abalahamaïe yualali alligigi misi amogi neebe amo. Nilïada afädëie galabaia hamoi gadoi made hamolasilo nelo ameada, ðia dili fisigäha maademolömelëla säi amoda abeahäladula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö nafade hamolo neebe amoli sulubadelada, nafade hamoloïe galabaia hamoi gadoi hamolasilo nea. ³⁵ Galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe amoda, mosöa namolöi namolö mademelë. Malöda namolöi namolömelë. ³⁶ Amai gabugi, Malöea dili fisigäsëda, amoda dili dofä fisigäi namolömelë. ³⁷ Dilida Abalahamaïe yaua alligigi misi neebe amoda na dawa. Gaso, nie adoda dilile isogi fu made

* **8:24:** Sigi Obëgëi 3.14gi, siiba Godea Mosesema eda gowe gadoimelëla sähalea, Ne Nelo amo Neamelëla säi. Yesueage amo gala amo gadola wäla säi gasoda, udia dolöea Yesuea säi amoïe mi fädäla made helësëi nelo. Yone 8.28ge, amase, 8.58ge, amase, 13.19ge bimalo.

iala neada, oböla ne nufidedelä hamosa nebego. ³⁸ Ne Naadobalä nea meli amoda säla ilo. Amase, diliada dilile diadoea säse nabi amo gadola hamosa nebegola säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlä, ilia ema säla obögësalea, Nilile naadoda Abalahamamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dili Abalahamaie malö galebeda, Abalahamaea hamosa nelo amo gadola, diliage hamosa aligilabimelë. ⁴⁰ Godea nema ado säla iasebe amo gadola na dilima ado dofä na nabi amo säla iaha nebegida, oböla dilia ne walio nufidedelä hamosebego. Abalahamaeada amo gadola made hamoimelë. ⁴¹ Diliada dilile diadoea hamolo amo gadola hamosebegola säi. Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Nemelalia fofalösa malö sogobaida nili mademelë. Nilile Naado afädëfali neebe amoda Godemelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilile diado dofä Gode e nea galebeda, dilia nebalä boba hamolabio. Mida, ne Gode e neebeala misi neawe. Neda nihi asigia misi made, ea ne misialala säimelë. ⁴³ Dilia na ado säsewe made helësëse goda, mi edoea. Amoda, na ado säse dilia nabolöi made neebe goeamelë. ⁴⁴ Dilida dilile diado mugabe Saidaniie malö nea. Ea hamese amo gadola, diliage amo gadola hamela hamosa nebego. Siiba, mi gäwia amila ea dolö nufudadigilo nelo. Amase, ema dofä sälo maade ameadä, eda dofä sälomadi aligilo made nelo. Ea wäfalä säseada, ea hile mala amo gadola wäla sälo. Eda wäfalä sälo nea, amase, wäfalä sälo neebe amoie eedoge e neamelë. ⁴⁵ Amalebe, na dilima ado dofä amo säla iaha nea gaso, dilia dofä gabula made helësësebego. ⁴⁶ Diligi nowëa na nafade hamoi amo säla ulufamolöi gabu. Be, na ado dofä säla iasewëgi, dilia dofä gabula made asigi amoda mi edoea amai. ⁴⁷ Udia dolö Godeie nefolalebe amoliada, Godeie ado nabelo nea. Dilida Godeie made neebe ameadä, dilia made nabasebegola säi.

Yesu e Abalahama maadeia nelo neamelëla säi

⁴⁸ Yu ilia Yesuma säla obögësalea, Nilia dida Samelia dolölage, amase, dima mugabe fedai nealage sälo amoda dofä sälo madelela säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Neda mugabe fedai nea mademelë. Nada Naadoie ëi gauia adaha neebewegida, dilia ne gagadesa nebego. ⁵⁰ Na nihile ëi gauia adamolöda made helësësamelë. Afädë neebe amea nie ëi gauia adamolö helësëla, mogelo nea. ⁵¹ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala bëgëla hamosa neebe ameadä, baagomolöda dofä made bimolömelëla säi. ⁵² Amo nabalahlä, Yu ilia ema sähalea, Di mugabe fedai neebe amoda nilia hä, dawadigimelë. Abalahamage baagoi, amase, bea sälo amolige hä, baagosa maadei amo. Oböla, dia sähalea, Na ado säsebe amo nabala bëgëla hamosa neebe ameadä, baagomolöda dofä made bimolömelëla säsio. ⁵³ Nilile mäu Abalahama baagoi amo, dia e baagile. Amase, bea sälo nefolalo amolige baagosa maadei amo. Dia dihida di nowëla asigisebela nabi. ⁵⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Na nihile ëi gauia adaha nea galebeda, nihimu nie ëi gauia adai amo memalä gadoi hamolabio goda. Naadoma dilia dilile Godela sälo ameadä nie ëi gauia adaha nebego ⁵⁵ Gaso, eda dilia dawa mademelë. Nada e dawadigi nea. Na e dawa mademelëla säha galebeda, nege dili wäfalä sälo nebego gadoi aligilabio. Na e dawadigilahlä, ea hamomola säse amo gadola hamosa neawe. ⁵⁶ Dilile diado Abalahamaeada ne moholö segeyo amo bimolöla helësëlahilä, obëgila nelo. Amo besela galasebegi, obëgila melimelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabalahlä, Yu ilia ema sähalea, Dida gäheo i nabülasi bia made baagi nebego gabu. Amai Abalahamada dia meli nealela nabi. ⁵⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilima

sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Neda Abalahama maadeia Ne Nelo amo Neawemelëla säi.* ⁵⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ilia igi neala e nufulö hamosebegi gaso, Godeie mosöamadila geleä musügä segea doadigila asi.

9

Dolö si golai afädë si fisigälasi

¹ Yesu e awäha nea beahemelebe, dolö afädë si golai neebe meli. Amoda neegela ägüsulo amo gala, emea si golai amo gadoi wäla ägüla misi sulo amo neebe meli. ² Amo bealahilä, ie bægëla aulo amolia ema nabahalea, Säla Olelelo-o, dolö gowe nowëa nafade hamoia emea neegela ägüsulo amo gala si golai amola wäla neegela ägüidu. Hi nafade hamoialedu ma, eedole emelea nafade hamoialedula nabi. ³ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Eedo emeage nafade made hamoi, amase, dolö go hüge nafade made hamoi. Goda Godeie geloi ulufala olemäia hamoimelëla säi. ⁴ Walio segeyo dibewegi, nilia ne misialala sälo amoie hamoi hamosa namolöla. Gasimi sagaloda hä, besela galasebe. Amo besela galaseda, afädëa hamoi hamomolöi mademelë. ⁵ Ne nagadaiaawi neebewe gaaluda, sege föi sulubadelaie yo digalo ne neawemelëla säi. ⁶ Amala sälahilä, ea nagadaia gofedela sadia idogolahilä, naga amobalä dädälahlilä, dolö si golai amoie sihidoa hei. ⁷ Amalahilä, Yesuea dolö amoma sähalea, Di awälahlilä Sailoama nudugu dibebe ami hëmolö mosalola säi. Sailoamada, Hibulu ado. Amoie mida, Mosalo. Amala säi amo nabalahlilä, dolö amo awäla, ödägi ami hei. Hëlahilä hä, nelebo sulubadela fädäla bebea obëgëi. ⁸ Amalebe, ebalä gedola aligilo amoliage, amase, dafidi ea muni edëgëse melëlo amoliage sähalea, Wae! Dolö goweda udia dolöma muni imola säha seë melëlo amo madelela säi. ⁹ Odoaea sähalea, Amo gabula säi. Amase, odoaeada, Ai. Goda amo gadoi elö gabula säha dibegi, dolö amo hi sähalea, Amoda nemelëla säi. ¹⁰ Amalebe, ilia hä ema nabahalea, Die si goda abeahäla fisigäila nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ei Yesuea nagadaia gofedela sadia idogolahilä nagabalä dädäla, nie sihidoa hëlahilä sähalea, Sailoama nudugu dibebe ami awäla hëmolö mosalola säsiö. Amala säsebegi, ne hä awäla hëlahilä, siia melimelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai dolö amoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Na dawa mademelëla säi.

¹³ Amalebe, dolö si golai nelo amo ilia Felesi dolö ili neebea ami sigi asi. ¹⁴ Yesuea gofedela nagabalä dädäi amea, dolö amoie sihidoa hësebegi, si fisigäi amoda, segeyo Sabada gafegi amai. ¹⁵ Felesi dolö amoliage ema bu nabahalea, Dia siia beasegoda abeahälala nabi. Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Ea gofedela nagabalä dädäi amo nie sihidoa negesebegi, na ödägi hëlahilä, siia beahamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö odoaea sähalea, Segeyo Sabada gafe dialeala made asigi goeada, dolö goda Godemadila misi made gabula säi. Amalebe, odoaea sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi amoli nafade hamolea abeahäla hamomolöi gabula sälahilä, hilimu moge moge ne. ¹⁷ Amasebegi, ilia dolö si golai nelo amoma bu nabahalea, Ea die si fisigäi goeada, dia ieda abilia sähala nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Eda bea sälo afädë gabiola säi.

¹⁸ Amala säsebegi gaso, dolö amoda dafidi si golai sulo amo, hä, siia beahamelëla säi amo, Yu ilia dofä gabula made helësëlahilä, dolö si fisigäi amoie eedole emele misialola wei. ¹⁹ Maasebegi, ilia elema nabahalea, Alile

* 8:58: Yone 8.24 amogi gasumili dibe amo bimalo.

malō si golai neegela ägüila säi amoda gole. Ea beasebegoda abilia beahadula nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, eedole emelea säla obögësalea, Goda alile malō amoge, amase, e si golai neegela ägüi amoge alia dawa. ²¹ Ea walio beaha neebe amo abeahäla beahadu. Amoge alia dawa mademelë. Amase, nowëa ìe si fisigälasidu. Amoge alia dawa mademelë. E malësä made ameadä, hïma fädäla nabualo. Ea hi e hi fädäla sämolömelëla säi. ²² Elea Yu dolö amolibalä bedälo amea amala säi. Mida, ilia ado säla negesalea, afädëa Yesu eda Afädë Memelei amo gabiola säla ulufadigiseda, gedolo mosöa amila segea beselala fisimolömelëla säla negei. ²³ Amala säla negei amogi, eedole emelea sähalea, Eda malësä made. Hïma nabualola säi.

²⁴ Yu dolö amolia dolö si golai nelo amo bu elö welahilä ema sähalea, Dia Godeie ìe gauia adala, mogofaläi sämalö. Nilïada dolö goda nafade hamolo neala helësësamelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, ea säla obögësalea, Eda nafade hamolo nealedu. Na dawa made. Gaso, na afädë helësësebe amoda gowe. Ne si golai nelo amoda, na walio siia beahamelëla säi. ²⁶ Amala säsebegi, ilia ema bu elö nabahalea, Ea dima abilia hamosio. Dïe si amo abeahäla fisigälasisiöla nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, ea ilima säla obögësalea, Na dilima dafidi säla ì amo made nabile. Edoie nalï nabahamu nea. Dilige ìe bögëla aulo namolöie sähalela säi. ²⁸ Amala säsebegi, ilia e gagadela sähalea, Dolö amoie bögëla auloda di nebegeo. Nilïda Mosesëie bögëla aulo neamelë. ²⁹ Godea Mosesema ado säla ì amoda nilïa dawadigisa maadei nea. Gaso, dolö goda abidila misi neadu, nilïa dawa made neamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, dolö amea ilima säla obögësalea, Neme, ne bedäi! Dilia ado elöla säsegogi. Ea ne si golai fisigälasi amogi, dilia e abidila misidila asusugai nebegeo. ³¹ Nafade hamolöie adoda Godea nabelo made neebe amo nilia dawadigi nea. Gasoda, afädëa ìe ìe gauia adaha nea, Godea hamese amo gadola bögëla hamosa neebe amoie adoda, ea nabelo nea. ³² Dafidi nelebo afädë madeia amila, dolö afädë emea si golai neegela ägüi amo dolö elöea egomalä si fisigälasiemelëla säida, dofä made nabimelë. ³³ Dolö go Gode neebeala misi made galebeda, ea nelebo afädë hamomolöi mademelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema säla obögësalea, Dida diemea nafadeia nea di neegela ägüsebegi, nafadebalä ëdëla aligi nebegeo gabu. Di gadoiada nilï olelemolö helësësebelela nabi. Amala nabalahlilä, ilia e gedolo mosöa amila segea beselala fisi.

Asigi besui made neebe amolida, si golai gadoi neala säi

³⁵ Iliä e amala beselala fisimelëla säi amo nabalahlilä, Yesuea dolö amo beagolelahilä, ema nabahalea, Diada Dolöie Malö amoma asigi afädë negeilela nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Dafidilo-o, Dolöie Malö amoda nowë. Na ema asigi afädë negedeläla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Diada e melimelë. Amase, amohïda walio dibalä adosa nebegomelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, ea sähalea, Dafidilo-o, na dima asigi afädë negesagola sälahilä, Yesuie emo mia gumusulahilä, ìe ìe gauia adaha sulo.

³⁹ Yesuea sähalea, nada mogelasimolöie nagadaiawi misi neawemelë. Dolöea siia made beaha nefolalebe amolia bimäiäge, beaha nefolalebe amolida, oböla, si golamäiäge, ne misi neawemelëla säi. ⁴⁰ Amala säi amo, Felesi dolö odöa ebalä nefolalo amolia nabalahlilä, ema nabahalea, Nilige hä, si golai neebelela nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Dili si golai nea galebeda, nafade dilima made dialealabio. Gaso, dilia sähalea, Nilia siia beahamelëla sälo ameadä, dilile nafadeda dialeamelëla säi.

10

Yesu eda sugua sibi sigi aligilo hedabi nea

¹ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Na dilima dofā gelola sāhago. Dolō afādēa sugua sibiē yala idi galogi dogala digala made, obōla yala dabilia fedalo neebe amoda, musūgā awāla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge nea. ² Amalo gaso, yala idi galo dogala digalo neebe amoda, sugua sibi sigi aligiloda amomelē. ³ Idi galo idihē aligilo neebe amea, sigi aligilo misiāia idi galo doga negesisegi, sugua sibia sigi aligiloē ado nabelo. Ea hīle sugua sibi hīdo hīdola ēi sāla welahilā, hī sigi segea doadigila aulo. ⁴ Ea hīle sugua sibi sulubadela segea sigi awālahilā, ilia e bēgēla misiāia, hī e dafidila aulomelē. Iē sugua sibia iē ado nabelo amea, e awāse amo gadola bēgēla aulo nea. ⁵ Sugua sibi amolia dolō dawa made amoda dofā made bēgēla aulo. Dolō elōie ado made dawa amea, ili ebalā fisāla aulomelēla sāi. ⁶ Yesuea ilima amala ado besula sāsebegi gaso, ilia amoie mi dawadigi made nelo.

⁷ Amala hamosebegi, Yesuea ilima bu sāhalea, Na dilima dofā gelola sāhago. Nihīneda sugua sibiē idi galo neawe. ⁸ Ne made maala dafidila misi amoli sulubadelada, musūgā awāla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge misimelē. Misi gaso, amolile adoda sugua sibia made nabimelē. ⁹ Nihīneda idi galo neawe. Ne mia maala nogila digase amoda damula moholō. Ea mumusogi digala digi segea doadigila fedala digisa nea, molō hedabi dibe amo beagolemolōmelē. ¹⁰ Fa neloeada fa nimolōge, nufudadigimolōge, neala nafademolōge, amoie mu mulomelē. Neda ilia namolō gaumāiage, amase, namolō amo ilima nobamāiage misi neawemelē. ¹¹ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihīne neawe. Sugua sibi sigi aligilo hedabiada sugua sibi amoligali hīle namolō amo fisiga galomelē. ¹² Dolō hamoi hamola bidi nelo neebe amoda sugua sibi sigi aligiloge, eedoge made nea. Iluu ūgūlo maase beaseda, ea sugua sibi digila fisāla asibua, ilua ūgūloea sugua sibi nufudala balālelōmelē. ¹³ Dolō amo fisāla aulo amoie mida, eda bidi nelo nea, sugua sibi made helēsēlo amea. ¹⁴⁻¹⁵ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihīne neawe. Naadoea ne dawadigila, amase, nage Naado dawadigi amo gadola, sugua sibi nihīle nefolalebe amolida nihī dawadigi. Amase, sugua sibi nihīle nefolalebe amoliage ne dawadigi nea. Amala hamola nea, na sugua sibi nefolalebe amoligali nīe namolō fisiga gamolōmelē. ¹⁶ Yala goweie isogi sugua sibi nefolalebe welimu made, nada sibi odoage galeamelē. Amolige na sigi moholō dialea. Iliage nīe ado nabala, sosogo afādēfālī hamola, sigi aligiloge afādēfālī namolōmelē. ¹⁷ Naadoea ne edefade boba hamosa neebe amoie mida, na nīe namolō fisiga galahilā, bu nea obēgēmolō amogi. ¹⁸ Nīe namolō amoda afādēa made neahamelē. Nihī fisiga gamolō hamei amo gadola fisiga gaha. Namolō fisiga gamolō amoie geloige, bu nea obēgēmolō amoie geloige, nihī gaulea. Naadoea nema amala hamomalola sāimelēla sāi.

¹⁹ Ea amala sāi amo nabalahlilā, Yu ili bu āudāla mogela damula gogoi nelo. ²⁰ Ili dolō yafiea sāhaleada, Eda mugabe fedai nea, gagaola sāsebegoie dilia nabasebegoda edoie nabahala sāi. ²¹ Amala sāsebegi gaso, odoaea sāhalea, Ea ado sāsebegoda mugabe fedai sālo amo gadola made gabu. Amai mugabeada si golai nefolalebe amoli fisigālasimolōi gabulela sāi.

Yu ilia Yesubalā ado nīi nelo

²² Amo baagiada, segeyo edefade siiba Godegali mosō i amo helēsēla, amoie Yalusaleme gegeḍolo segeyo dilo. Mugia i bāu gisalea gōgī mulo

segeyo amogi, ²³ Yesu eda Godeie mosöa Solomonöie hadaila sälo dibeadi amogi awäha nelo. ²⁴ Awäha nebegi, Yu ili maala e amalela digilahilä ema nabahalea, Neda gowe neamelëla abola sämolö gabu. Dida Geleso nea galëda, nilima ulufala mogola sämola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima säla i. Gaso, amo dilia dofä gabula helësëla made nebego. Na Naadoie ëigi nea hamoi hamosa neebeweada, ne dilima olesa. ²⁶ Gaso, dilida nie sugua sibi made ameada, dilia asigi afädë made negei nebego. ²⁷ Nie sugua sibi nefolalebe amolia nie ado nabelo. Na ili dawadigi neëgi, ilia ne bëgëla mulomelë. ²⁸ Na iligali namolöi namolö iasegi, ili dofä made baagomolömelë. Ili nie naaboea gaula neebe amoda afädëa fedemolöi made bimolömelë. ²⁹ Naadoea amolida nema i. Nelebo sulubadela holöbö gidogolahilä, eda dofä dafidilo gelolamelë. Amaimo, Naadoie naaboea gaula neebe amolida afädëa fedemolöi made bimolömelë. ³⁰ Naado aliida afädëfali neamelëla säi.

³¹ Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia e bu nufidedelä igi nii. ³² Amala neasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Na hamoi hedabi yafie Naadomadila misi amolida dilima olei. Hamoi amoligi na abodo hamoi amoie oböla ne nufidedelä hamosala nabi. ³³ Amala nabasebegi, Yu ilia säla obëgësalea, Dia hedabi hamola nowei amogi mademelë. Di dolöfä nea oböla, di dihimu Gode hamola, e gagadei amogi nilia di igia nufidedelä hamoimelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilile Ado mala säla negei dibe amogida, ado afädë dëdësalea, Nada dili godemelëla säila säla dëdëla negei dialea madele. ³⁵ Siiba Godeie adoda udia dolöma misi. Ea udia dolö amolima dili godemelëla säi galëda, amase, ado säla dëdëla negei amoda neadigimolöi made galëda, ³⁶ na ne Godeie malö neawela säha neebe amea, dilia Naadoea afädë hile nafolalahilä, nagadaiawi fisiga wei amoma, dia Gode gagadesebegola sähale. ³⁷ Na Naadoie hamoi amo made hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësëmalo. ³⁸ Gaso, ie hamoi na hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësësa galëda, na hamoi hamosewegi dofä gabula helësëmalo. Amala säsebe amoie mida, ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilalahilä neebe amo dilia dofä helësëmäiamelëla säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ilia e bu gaudelä hamosebegi, e fisäla doadigila asi.

⁴⁰ Amalebe, Yesu e ödä Yodona dëgëla alömodi bu obëgëlahilä, sege dafidi Yonea udia dolö ödägi gesa nelo ami awäla nelo. ⁴¹ E ami awäla nebegi, udia dolö yafie e neebea ami mafulahilä sähalea, Yoneada dolöea hamomolöi made gadoi afädë made hamola nelo gaso, ea dolö goweie säi amo sulubadela dofä gabumelëla säi. ⁴² Hä, ami yafiea ema asigi afädë negei.

Yesu e Yudiage Yalusalemege awäsebegi, busa dolö nefolalo amolia e nufidedelä hamoi

11

(Yone 11-12)

Elasalusi baagoi

¹ Dolö afädë Bedani gaamugi ami fii Elasalusi oloi dilo. Gaamu amoda Melile ie esama Madalele sege dilo. ² Meli ameada Dafidilo Geloie emogi weli gafisigäi söga negelahilä, hile busa hilia hësa sulo, amoie elefi Elasalusi oloi dilo. ³ Oloi dibegi, elefi äudä amolea Yesuma säsisalea, Dafidilo Geloie, dolö dia boba hamolo amoda, hä, oloi dialeamelëla säsi. ⁴ Amala säsi

amo nabalahlilä, Yesuea sähalea, Oloi goda, baagomolöie oloi mademelë. Udia dolöea Godeie geloi beala ie ëi ilibia amo gauia adamäia oloi dialea. Ameada, Godeie Malöie ëige gauia adamäiamelëla säi. ⁵ Yesueada Madage, esamage, amase, Elasalusige, boba hamoi nelo. ⁶ Elasalusi oloi dialeamelëla säi amo nabalahlilä gaso, Yesu e segeyo äudä bu ya aligi. ⁷ Ya aligilahilä, oböla hobea ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Nilä Disiligi Yudiamadi obëgëdila säi. ⁸ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia säla obëgësalea, Säla Olelelo-o, Yu dolö ilia di hädamade igia nufulö hamoia ami bu ädulälëla nabi. ⁹ Amalebe Yesuea ilima säla obëgësalea, Segeyo afädëgi esoea yo digaha neebe amoieda aoa giwilasi dialea madele. Amai dolö yoba nawesa aligiseda, ea nagadaiaweie yo digalo meli neebe ameadä digalo mademelë. ¹⁰ Gaso, dolö amohima yo digalo maade nea, gasigi nawesa aligiseda, digalomelëla säi. ¹¹ Yesuea amala sälahilä ilima hobea sähalea, Nilile damelë Elasalusi adi dialea. Ne awäla e didiigimolömelëla säi. ¹² Ea amala säi amo nabalahlilä, bëgëla aulo amolia ema sähalea, Dafidilo Geloi-e, e adi dialea galëda, e oloi amo wahimolömelëla säi. ¹³ Yesueada e baagoi dibe amoie säi gasoda, iliada e dofä adi dialeala säha gabula helësëi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima fädäla sähalea, Elasalusida hä, baagoimelë. ¹⁵ Dili helësëla, ne amo gala ebalä ami made nebegi baagoi amogi obeägisawe. Mida, dilia asigi afädë negemäiaie amai. Nilä hä, e dibeami afiadila säi. ¹⁶ Yesuea amala säi amo nabalahlilä, Domasa, ie ëi elö Didimusila sälo amea, bëgëla aulo odoa amolima sähalea, Nilige ebalä baagomolö afiadila säi.

Yesuea nowelasiloie miige, namolöie miige ne neawela säi

¹⁷ Amala sälahilä awäla, besela galamolö suägila nea, Yesuea nabelebe, Elasalusi baula asi segeyo ohodoa asi, walioda biyidumelëla säse nabi. ¹⁸ Yalusalemela Bedanida holöbö ga madela, gilomida ohodoa gadoi dilo. ¹⁹ Yu udia dolö yafiea Melile Madalele elefi baagoi amogi asigiisa sebe amobalä aofila sigi samolö asi. ²⁰ Madaea Yesu maahamelëla säi amo nabalahlilä, e idiafa gausiamolö asi. Gaso, Melida mosöa sulo. ²¹ Madaea hä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloi-e, di yawe nelo galebeda, nïe nalifi made baagolabio. ²² Gaso, walioge dia Godema afädë ëdëgëseda, ea imolöla helësësamelëla säi. ²³ Amalebe, Yesuea ema säla obëgësalea, Dïe dialifi amoda hä, nowela galamolömelëla säla i. ²⁴ Amalebe, Madaea ema säla obëgësalea, Ä, segeyo aligila wagasegi, baagoi amoli nowela galasolo amo gala, eege nowela galamolöla helësësamelëla säi. ²⁵ Amalebe, Yesuea ema säla obëgësalea, Nowelasimolöie miige, amase, namolöie miige ne neawe. Afädëa nema asigi afädë negei nea baagosedä, gamelä eda namolömelë. ²⁶ Amase, made baagoi sefolalebe amoli sulubadelaema nema asigi afädë negei amolida, dofä made baagomolömelë. Dia dofä säsebelä helësësebelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Madaea ema säla obëgësalea, Ä, Dafidilo Geloi-e. Dida Geleso, Godeie malö nagadaiawi digamolömelëla säi amo gabugi, na asigi afädë negei neawela säi.

Yesuea Elasalusi baagoi amogi bobasëla dïi

²⁸ Amala sälahilä, Mada e obëgëla awäla esama Meli welahlilä, geleä musügä gëhegi sähalea, Säla Olelelo amo hä, misi nea. Ea di misialaimelëla säla i. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, Meli e fodolofali nowela Yesu nebea ami asi. ³⁰ Yesu e gaamugi ami made besela galala, aso, Mada gausiaia amimu nelo. ³¹ Yu ili mafula Melibalä mosöa ami aofila asigiisa sefolalo amolia Meli e fodolofali nowela awäse amo bealahilä, elefi bauia ami dila awäsebelä

helësälahlilä, ilige e bægëla afiai. ³² Meli e Yesu neebee ami awäla besela galala e bealahilä, ie emo mia gumusula dia idogola ema sähalea, Dafidilo Geloi-e, di yawe nelo galebeda, nïe nalifi made baagolabiola säi. ³³ Amala säsebegi, Meliage, Yu ebalä misi amoliage didigaosebe amo bealahilä, Yesuie isogi edefademalä sogofalala säosäosa nelo. ³⁴ Amala nelolahilä ea sähalea, Dilia e abidi bawi dialeala nabi. Amala nabelebe ilia ema säla obëgësalea, Dafidilo, dia bimolö misiëla säi. ³⁵ Amalebe afialahlilä, Yesueage dïi. ³⁶ Amala dïisebegi, Yu ilia sähalea, Ea Elasalusi edefade boba hamoi nelogo beasebelela säi. ³⁷ Amase, odoaea sähaleada, Dolö si golai nelo wahilo amea dolö gowe made baagomäia, hamomolöi made beala amailedula säi.

Yesuea Elasalusi nowelasi

³⁸ Yesuie isogi bu elö edefademalä sogofalala säosöolahilä awäla, Elasalusi bawi dibebe ami besela galai. Bawi amoda igi äbägi bausilahlilä, igi edefademalä afädëa dofogai dilo. ³⁹ Yesuea sähalea, Igia gaigo dogala bebugula nigia gamola säi. Amala säsebegi, baagoi amoie elefi Madaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloi-e, e bawi segeyo walio biyidu ameadä, sigä gäha moholömelëla säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia asigi afädë negeseda, Godeie geloi edefade amo bimolömelëla na dima dafidi säla i madelela säi. ⁴¹ Amalebe, ilia igia idi gai dilo amo dogala bebugula negesisebegi, Yesuea sida adogola nea sähalea, Naado-o, na säi amo dia nabi amogi dima nesegesawe. ⁴² Na ado säse amo dia nabahamu aligilola helësësa. Ado säi amoda udia dolö nefolalebe gowe ili helësëla säimelë. Iliä nabalahlilä, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäia säimelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, ea gelofalali sähalea, Elasalusi, di segea doadigila misiëla säi. ⁴⁴ Amala säsebegi, e baagoi dilo amo nowela maahalea, ie naaboge emoge fagulo gadelaia neleegila, busage faguloea usulala bausi dilo amola wäla nowela doadigila fedai. Amasebegi, Yesuea ilima sähalea, E mosäia bausi fagulo goli fisigäläsimola säi.

Busa dolö amolia Yesu nifulö daiai

⁴⁵ Yu udia dolö yafie Meli sebee misi sefolalo amolia, Yesuea hamosebe amo bealahilä, ema asigi afädë negei. ⁴⁶ Iligi odoa Felesi dolö neebee afialahlilä, Yesuea hamoi amo säla i. ⁴⁷ Amalebe, Felesi dolöfulo gobela ilo busafulo amolia Galisölö dolö amoli mofiala gegedomalolahilä didiähalea, Dolö gowea hamomolöi made gadoi yafie hamosebeweie, nilia edo hamomolödu. ⁴⁸ Nilia ea amala hamomäia guilasiseda, udia dolö sulubadelaema ema asigi afädë negesa maademolö gabu. Amala hamoseda, Olomo dolö ili maala, udia dolö nufudaha maadelahlilä, nilile gobela ilo mosö amoge hailsä hësögudumolö gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, iligi dolö afädë Gaiafasa gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade nelo amea sähalea, Dilida dofä asigi maade gabu. ⁵⁰ Asiala nili sosogo neebe amo sulubadela nufideloeadä, afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofeada amo gabu, dilia made helësësalela säi. ⁵¹ Ado amoda Gaiafasaie asigiamu made säi. Eda gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade neada, Yesuea Yu udia dolö sulubadelaie baagola bedefamolö amoie bea säi. ⁵² Yesuea Yu ililemu baagomolöie made. Godeie malölali sege sulubadelagi fifi asi sefolalebe amoli neala gegedolasila, afädëfali hamolasimäiage baagola bedefamolö amoie bea säla, säla negei. ⁵³ Hä, segeyo amo gala mi gäwila, ilia Yesu nifulöie idi hogola didiäha dilo. ⁵⁴ Amasebegi, Yesu e Yu ilile siigi ulufa made nowela, gaamugi

amila awäla sege udia dolö aligilo made dibe amo ga madela, gaamu afädë Efalaimula sälo dibeami, ie bëgëla aulolali awäla nelo.

⁵⁵ Yu ilile Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dibegi, udia dolö sege elö elölagi nelo amoli sulubadela Yalusalememo afiai. Godeie siigi nigime baai made namolöie hamolo mala dilo amo hamomolöie, Baagila Asi Segeyo made besela galala dibegi, afiai. ⁵⁶ Ili afialahilä, Yesu e hogosamu nelo. Godeie mosöamadi ami nefolalea hilidomu naba hogosalea, Dilia edo helësësa. Eda molö nülo segeyo edefade gedosebeawi made moholöledula naba hogosa dilo. ⁵⁷ Dafidi gobela ilo busa nefolalo amoliage Felesi dolö nefolalo amoliage gelola sähalea, Afädëa Yesu neë beaseda, nihili nafodola moholöie säla ia misialola säla iaha maadei.

12

*Melia Yesuie emogi weli gafisigäi söga negei
(Madiu 26.6-13, Maga 14.3-9)*

¹ Segeyo gafeia negesilahilä, Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, besela galamolö dibegi, Yesu e Bedani asi. Elasalusi, Yesuea baagoiala nowelasi amoda, Bedani gaamugi ami nelo. ² Iliami Yesu e obeägilasimolöie molö daiaha dilo. Madaeada molö mogesa nebegi, Elasalusi eda dolö Yesubalä molö naha sefolalo amolibalä sulo. ³ Amala sefolalebegi, Melia weli gafisigäi hido elöi muni edefadea nii ödä i hasegi usi dilo amo gaula maala, Yesuie emodaia söga negelahilä, hile busa hilia hësa sulo. Weli amoda nadaeamu hamoi. Amala hamosebegi, weli gafisigä amea mosö amo negegi dilo.* ⁴ Amala hamosebegi, Yesuie bëgëla aulo afädë, ie ëida Yudasa Isagaliada, hobeala ea Yesu hololömolö amea sähalea, ⁵ Weli gafisigäi hedabi gowea muni giwi siliba hädali ohodoo gadoi nealahilä, busadäoi nefolalebe amoligali iala made, abisigi waeasesadula säi.* ⁶ Eada busadäoi nefolalebe amoli helësëla säi made. Eda fa nelo nea amala säi. Ilile muni salelo adu amo ägüla nawesalea, ilia muni negesebe amogi ea odo fa somodala nelo. ⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Yesuea sähalea, Udia goea hamosebego hamomäia guilasimalo. Goda ea ne baagosegi baumolö amoie hamosamelë. ⁸ Busadäoi nefolalebe amolida segeyo sulubadelagi dilibalä namolömelë. Be, neda segeyo sulubadelagi dilibalä namolö mademelä säi.

Gobela ilo busa ilia Elasalusi nufudala baagomolöie didiäi

⁹ Yesu e Bedani neala helësëlahilä, Yu ili yafie e neebee ami afiai. Ili afiai amoda, Yesumu helësëla made, Elasalusi e, Yesuea baagoiala nowelasi amoge bimolö afiai. ¹⁰ Amase, gobela ilo busa nefolalo amolia didiähalea, Elalusige nufidelëmelëla säla didiäi. ¹¹ Mida, Yesuea Elalusisima hamoi amo helësëla, Yu ili yafiea gobela ilo busa amoli fisila awäla, oböla, Yesuma asigi afädë negei amogi.

*Yesu e gini gadoi hamola Yalusaleme besela galai
(Madiu 21.1-11, Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40)*

* **12:3:** Weli gafisigäi amoda hawa gadoi afädë ëi nadaie difia hamolo. silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoeada denaliusala sälo.

* **12:5:** Muni giwi

¹² Amo aiyō amogi, udia dolō yafie segeyo edefade amo bimolō Yalusaleme mafula gegedoi amolia Yesu e hā, Yalusaleme maahamelēla sāi amo nabalahlilā, ¹³ waibo bāu gadoi damula gagaula e idiafa gausiamolō afiai. Gausiala digalahilā obeāgila uuala sāsāla afiahalea, Agua. Nesege.

Afādē Dafidilo Geloīe ēigila maasebego, Isilaleīe Gini go, neala hedabolasiimāia.

Nilia īe ēi gauia adadi. Hosanala sāsāla afiai.

Gē Udālo 118.25, 26

¹⁴ Yesu e sugua dōgi ūdili afādē beagolelahilā, e amodaia fila misi. Amoīe Godeīe bebagi sāla dēdēla negei dibe amoda gowe.

¹⁵ Saionoīe idiwī-e, dia bedāmabu. Dīe gini hā, sugua dōgi ūdildaia fila maasebego bimalola

sāla dēdēla negei dialea.*

Aisaea 62.11, Segelaea 9.9

¹⁶ Segeyo amo gala, īe bēgēla aulo amolia amo hamoi amoīe mi fādāla helēsēi made nelo. Gaso, hobeala Yesu e baagola nowelahilā, fedala īe yo digalomadi sebegi, Godeīe bebagi hī ēīe amala sāla dēdēla negei dibe amoge, amase, ilia ema amo hamoi amoge, helēsēla obēgēi. ¹⁷ Dafidi Yesuea Elasalusi bauia amila welahlilā, e baagoiala nowelasise melēlo amolia sāla daidosamu nelo. ¹⁸ Udia dolō gegedoi amolia ea dolōea hamomolōi made gadoi hamoimelēla sāi amo nabalahlilā, e idiafa gausiamolō afiai. ¹⁹ Amasebegi, Felesi ilia hilidomu didiāhalea, Nilia hamomolōi madego beasebele. Hā, udia dolōda sulubadela e bēgēla awāha maadesebego bimola sāla didiāha dilo.

Giligi dolō odoaea Yesu bimolō misi

²⁰ Udia dolō ilia segeyo edefade amogi Godeīe ēi gauia adamolōīe Yalusaleme gegedoi amoligi Giligi odoā ilige maala sulo. ²¹ Amo gala Giligi ili Filibi neehea ami misi. Filibi eda Galiliē gaamu Bedesāida ami fii dolō. Iliā ema sāhalea, Dafidilo, nilia Yesu melēdelāla sāi. ²² Amala sāsebegi, Filibi e awāla Āduluma sāla īalahilā, ele helegela awāla, Yesuma sāla ī. ²³ Amo sāla īasebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsālea, Dolōīe Malō ēi sālo namolō amoda hā, besela galai gabuwe. ²⁴ Na dilima dofā gelola sāhago. Widi gāgā afādē nagadaia dufigila digala made baagoseda, gāgā afādēfalimu diē bimolōmelē. Gaso, nagadaia dufigila digala baagoseda, amea gāgā yafie negemolōmelē. ²⁵ Amaimo, afādēā hīle namolō amomu mi hamosa aligiseda, īe namolō amo hogosa helemolōmelē. Amase, afādēā nagadaiaawi nea, īe namolō amoma baagi īala fisiseda, namolō amo gaula nea namolōi namolōmelē. ²⁶ Amaimo, afādēā nīe hamoi hamolasilo nea galēda, ea ne bēgēla moholō dialea. Ne neehea ami nīe hamoi hamolasiloge namolōmelē. Nīe hamoi hamolasiloda, Naadoea e ēi sālo namialamolōmelēla sāi.

Iliā hā Dolōīe Malō gauia adogomolō dialeala sāi

²⁷ Yesuea aso, sāhamu neamu sāhalea, Walio nīe iso asigigi yōia idogola sāosāsebemelē. Amāi na edo sāmōlōdu. Na gomālā sādule. Naado-o, nelebo walio nema hamomolō amo dia neadigimalo. Ai, amala made gabu. Ne wi misi amoīe mida, amo gausiala digamāia misi nea. ²⁸ Naado-o, dia diē ēi edelasimalola sāi.

Yesuea amala sāla wagaia gai amole, ado afādē Hebenila sāia idogosalea, Na nīe ēi edelasimelē. Amase, amo gadola wāla bu edelasimolōmelēla sāi.

* **12:15:** Saionoīe idiwila sāi amoda, Yalusaleme udia dolō helēsēla sāi.

²⁹ Udia dolö amala säse nabelo ami nefolalo amolia sähalea, Gomoda sege gudusebegola säi. Amase, odoaea sähaleada, Selesaia fii afädëa ebalä adosebegola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Ado walio säi ameadä, ne ugila negemolöie säi mademelë. Amoda dili ugila negemolöie säsiö. ³¹ Waliöda, Godea nagadaia udia dolö nefolalebe amoli gudila mogemolömelë. Ea aso, waliomu nagadaiaie busa neebe amoge haila digimolömelë.* ³² Iliä ne nagadaia nea gauia adogosedä, amo galada na udia dolö sulubadela nemadi dusugamolömelëla säi.* ³³ Yesuea ado amala säi amoda, ema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olela amala säi. ³⁴ Amala säsebegi, udia dolö amolia ema säla obëgësalea, Nilia Godeie Ado säla negei dibe amogida gomalä säi nabelo. Gelesoda namolöimu namolömelëla säi nabi. Gaso, dia sähalea, Dolöie Malö gauia adogomolö dialeala säi amoda abeahäladu. Amai Dolöie Malöla säsebegoda nowëla nabi. ³⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Fu holöfalä dibewegida yo digalo e dilibalä namolömelë. Dili gasimi sagaloea dabeloeada, yo digalo neebewe gaalu nawesa namialo. Dolö gasimi sagaia nawelo neebe ameadä, idi gowegi awähala helësëla made nawelo nea. ³⁶ Yo digaloie malö namolöie, yo digalo neebewegi wäla dilia yo digaloma asigi afädë negemalola säi.

Yu ili yafiea Yesuma asigi afädë made negei nelo

Yesuea ado amo säha maadelahilä, udia dolöea e melëloea musügä namolö asi. ³⁷ Yesuea ilile sidaia dolöea hamomolöi made gadoi yafie hamosa nelo gaso, ilia ema asigi afädë made negei nelo. ³⁸ Aisaeaea bea säla negei amo gadola gausiala digamäiaie amala hamoi. Aisaeaea bea säla negei amoda gowe.

Dafidilo Geloi-e, nilia ado säsebeweda nowëa dofä gabula helësëidu. Amase,

Dafidilo Gelöie geloi amoda nowëma oleidula

säla dädëla negei dialea.

Aisaea 53.1

³⁹ Iliä Yesuma asigi afädë negemolö uli nelo. Amoie mida, Aisaeaea ado elö säla negei dibe amoda gowe.

⁴⁰ Iliä siia beala, asigia helësëla besusedä, na ili wahilasiloa, Godea ilile si dofogalasila asigi gala digimelëla

säla dädëla negei dialea.

Aisaea 6.10

⁴¹ Aisaeaea amala säi amoie mida, ea dafidi Gelesoie yo digalo hido elöi amo bealahilä, Gelesoie amala säimelë.

⁴² Amala säi gaso, busa dolö nefolalo amoli yafiea Yesuma asigi afädë negei. Gasoda, Felesi ilia ili gedolo mosöa amila segea beselala fisiloa, ilia Felesi amoli helësëlahilä, asigi afädë negei amo ulufala made säi. ⁴³ Mida, ilia dolöea ilile ëi gauia adamäiala helësëlo ameadä, Godea ilile ëi gauia adamäiala helësëlo amoda baagi.

Yesuea ado säi amea udia dolö mogemolömelëla säi

⁴⁴ Yesuea gelola sähalea, Afädëa nema asigi afädë negei neebe ameadä, nemamu made, ne misialala sälo neebe amomage asigi afädë negei nea.

⁴⁵ Amase, afädëa ne bease ameadä, ne misialala sälo neebe amoge beaha nea.

⁴⁶ Afädëa nema asigi afädë negei neebe amo gasimi sagaia aligiloea, neda yo digalo nagadaiawi namolö misi. ⁴⁷ Afädëa na ado säsebewe nabalahlä gaso,

* **12:31:** Nagadaiaie busa neebela säi amoda Saidani helësëla säi. * **12:32:** Yesuea amala säi amoda, dolö ilia e gauia adogola i fügäigi baala negemolö amo helësëla amala säi. Ameamuda Godea e gauia adogolasisegi, e Hebeni fedalahilä ilibialä ilibia namolömelë. Filibai 2.9-11 bimalo.

bëgëlo made neebe amoda, na e made mogemolömelë. Nada udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli mogemolö misi made. Nada ili sigi obëgëmolö misimelë. ⁴⁸ Be amai gaso, afädëa nema baagi ñala, ñie ado made nabaseda, amoie gudi mogelo afädë nea. Amoda segeyo aligila wagasolo amo gala, ado na säla ñasebe wea wäla gudila mogemolömelë. ⁴⁹ Mida, na ñihile asigiamu säha mademelë. Ne misialala sälo Naadoea ado gowe sämalola säla ñmelë. ⁵⁰ Hamomalalo ameada namolöi namolö amo ulufadigilola helësësamelë. Amala helësëlahilä, na ado säsebeweda, Naadoea nema sämalola säi amo gadolamu säha neawemelëla säi.

Yesuea ñe bëgëla aulo amolima, Dili dëgila ne Naado neebee obëgëmolö gabumelëla säi

13

(Yone 13-17)

Yesuea ñe bëgëla aulo amolile emo nigime hëi

¹ Baagila Asi Segeyo amo hä, ga madesebegi, Yesuea asigia helësësalea, segewe dëgila ñe Eedo neebe moholö amoda, ga madesebela helësësana nelo. Ea hile udia dolö nagadaia nefolalebe amoli boba hamosa nelolahilä, e baagosaleage boba hamoi amo wälasimu nea baagoi.

² Hä deadifali, ili molö naha sefolalebegi, mugabe Saidania Saimonoie malö Yudasa Isagalidaie asigigi Yesu hololömolö amo hä, helësëläsi. ³ Yesuea helësësalea, Eedoea nelebo sulubadela ñe naabogimu gausisebegi, Gode neebeeala misi amo, bu Gode neebee ami obëgëmolö gabula helësësana nelo.

⁴ Amala helësëlahilä, Yesu e molö negela nülo auli mia ami nowela nea, ñe fagulo daia gäi amo gilahlilä, dawila neala bului. ⁵ Amalahilä, ea falodaia ödä söga negelahilä, ñe bëgëla aulo amolile emo nigime hëla didigila awäla, dawila hï bului amoie bidia dogadigila digisa nelo. ⁶ Amala hëla didigila awäla, Saimono Fida sebeamadi maasebegi, ea sähalea, Dafidilo Geloie-e, dia ñie amo nigime hësälela säi. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na walio hamosebeweieda, dia made helësësebegi. Gaso, dia hobeala helësëmolömelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Dia ñie emo nigime dofä made hëmolömelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na di made hëseada, dida nebalä made dila namolögodala säi. ⁹ Amala säsebegi, Saimono Fidaea ema sähalea, Dafidilo Geloie-e, ñie emomu made. Ñie naabo busala hëmalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dolö afädë nigime hësa maadei neebe amoda, emomu hëmolö dialea. Ñe domalo sulubadela nigime made baai nea. Dilida hä, nigime made baai neamelë. Amai gaso, na dili sulubadela sähalea säha mademelëla säi. ¹¹ Ea ili sulubadela nigime baai made nealada made säi amoie mida, eda dolö gowe hololömolö neala hï dawadigi nelo.

¹² Yesuea ilile emo nigime hësa maadelahlilä, ñe fagulo gii amo bu salugala, hï suloa ami bu fila obëgëlahilä salea ilima nabahalea, Na walio dilima hamosebeweieda, dilia helësësebele. ¹³ Dilia nema sähalea, Säla Olelelolage, Dafidilo Geloilage, säsebe amoda dofä sähamelë. Amai, neda dofä amo neamelë. ¹⁴ Dilile Säla Oleleloge, Dafidilo Geloige nea, na dilile emo nigime hëlasisewe gadola, diliage dihilimu amala hamosa namolö dialea. ¹⁵ Na dilima hamola olelesewe gadola, hobeala diliage amo gadola hamomäia olelesamelë. ¹⁶ Na dilima dofä gelola sähago. Hamoi hamolasilo neebe ameada, ñe busa neebe amo made baagilo. Amase, ado gaula aulo neebe

ameada, e mosalalo amo made baagilomelë. ¹⁷ Hä, walio na olelei amo gadola helësëla hamoseda, dili obeägisa namolömelë.

¹⁸ Na dili sulubadelama sähalea säha made. Dolö na memelei amolida nihi dawadigimelë. Gaso, Godeie bebagi ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala sähamelë. Ado säla dëdëla negei amoda gowe. Dolö nie molö naha filo amea, ne emesala eegeimelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁹ Walio na dilima säla äsebeweda, made hamola neebe amo gaalu säla ähago. Hobeala na ado säsebewe gadola hamola besela galaseda, amo bealahilä, Ne Nelo amo Neebela dawadigila, dilia nema asigi afädë negesa maademäia, säla ähagomelë.* ²⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Afädë na mosalosegi awäse amo neawela sigi aligise amead, nege neawela sigi aligisagomelë. Amase, ne neawela sigi aligise amead, ne misialala sälo amoge neawela sigi aligisagomelëla säi.

Yesuea diligi afädëa ne hololömolömelëla säi
(Madiu 26.20-25, Maga 14.17-21, Ulugu 22.21-23)

²¹ Yesuea amala sälahilä, ie iso asigigi edefademalä yöi nea säla ulufadigisalea, Na dilima dofä gelola sähago. Diligi afädëa ne hololömolömelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlilä, ie bëgëla aulo amolia gowema säila dawa made amead, elöea elöma beala, elöea elöma bealai. ²³ Bëgëla aulo amoligi Yesuea boba hamolo afädë Yesu hi e miafalä ami sulo. ²⁴ Amoma Saimono Fidaea odagi nigila sähalea, Ea nowë helësëla sähala dia nabuöla säi. ²⁵ Amalebe, bëgëla aulo amea, Yesuie bidagia golögia alogolahilä nabahalea, Dafidilo Geloie, nowëa amamolö gabula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na wahalo dagaboi amo neala hëhei gobei ödägi geagilahilä, afädëgali äsaleda, amea amamolömelëla säi. Amala sälahilä, ea wahalo dagaboi amo geagilahilä, Saimono Isagaliadaie malö Yudasagali i. ²⁷ Yudasaea wahalo amo nii amole, mugabe Saidani ema fedai. Amasebegi, Yesuea ema sähalea, Dia afädë hamomolö neebe amo hä, aabela hamomalola säi. ²⁸ Ami sefolalo amolia, Yesuea säse amo nabi gasoda, mi goweie säsebela helësëi made sefolalo. ²⁹ Odoaea helësësaleda, Yudasaea muni adu ägülo amead, molö nulo segeyo edefade gedosebe amoie nelebo odo bidia nea mosalahaledu, ma busadäoi nefolalebe amoligali, gui nelebo afädë ia mosalahaledula helësëi. ³⁰ Amalebe, Yudasa e wahalo geagi amo nealahilä, fodolofali doadigila asi. Amo gaalu hä, gasimi sagala gasi.

Yesuea ilima mala gähe säla negei

³¹ Yudasa e doadigila asibua, Yesuea sähalea, Walioda hä, Dolöie Malö amoie ei ilibia amo olesebemelë. Amase, ea hamosebe amea Godeie ei ilibia amoge olesagomelë. ³² Amaimo, Malöea hamosebe amea Godeie ei ilibia amo oleseda, Gode hi Dolöie Malö amoie ei ilibia amoge walio wegi wala olemolömelë.

³³ Nie malöla dili-e, neda dilibalä holöbö ede made namolömelë. Ne awäseda, dilia ne hogomolömelë. Na Yu udia dolö nefolalebe amolima säla i amo gadola wäla, walioge na dilima säla ähago. Ne awäse amogida, dili moholöi mademelë. ³⁴ Dilia hamomäia na dilima mala gähe säla negesebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialo. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hahamosa namialo. ³⁵ Dilia dihilimu boba hamose amead, udia dolö sulubadelaea dilida nie bëgëla aulo neala helësëmolömelëla säi.

* 13:19: Yone 8.24gi dibe amo bimalo.

*Yesuea Fida dia ne dawa madela sãmolömelëla säi
(Madiu 26.31-35, Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34)*

³⁶ Amala säsebegi, Saimono Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloi-e, dida abidi moholö nea sähala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Sege ne moholö amogida walio dia bëgëla moholöi mademelë. Hobeada dia bëgëla moholömelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloi-e, edoea na walio di bëgëla moholöi madedu. Nïe namolö amo digali fisiga gamolöi neamelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Die namolö amo dofä negali fisiga gamolöle. Na dima dofä gelola sähago. Haea gagalugo gawalia gäla made neëgi, nafi bu ohodoala dia ne dawa madela sãmolömelëla säi.

14

Yesuea Naado neebee moholö idi, ne neawela säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia yöia idogola säosäola nami-abio. Godema asigi afädë negemalo. Amase, nemage asigi afädë negemalo. ² Nïe Naadoie mosöa hogoli yafie dialea. Amoli maade galebeda, na dilima made sälabio. Dili namolö sege amo daiamolöie, ne ami moholömelë. ³ Awäla dili namolö sege amo daiala negesilahilä, sege ne namolöia ami dilige nebalä nihiligila namolöie, na dili bu bea obëgëmolömelë. ⁴ Ne moholö idi amoda dilia dawadigi nebegomelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, Domasaea ema nabahalea, Dafidilo Geloi-e, sege di moholö amoda nilia dawa made. Hä, di idi gowegi moholö neala nilia abilia helësëmolöi gabula nabi. ⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Idige, ado dofäge, amase, namolöge, nihine neawe. Afädë Naado neebee moholö, ne neebee made maaseda, moholöi mademelë. ⁷ Dilia ne dawa galëda, Naadoge dawadigi. Giso, dilia walio mi gäwila, e bealahilä dawadigisagomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, Filibia ema sähalea, Dafidilo Geloi-e, Diado nilima olemo. Oleseda, nilia dofeala helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Filibi, segeyo sedade ne dilibalä nelo amo, dia aso, ne dawa made neale. Afädëa ne meli neebe ameada Naadoge meli nea. Amala hamolo dibe amo, dia diado nilima olemola säi amoda, abeahäladu. ¹⁰ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neebewegi, dia dofä gabula made helësësale. Na dilima ado säla iaha neebeweda, nie asigiamu säla iaha made. Naado e nema neebe amea ïe hamoi amo hamosamelë. ¹¹ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neamelëla säsewe nabalahlilä, dofä gabula helësëmalö. Dofä gabula made helësësa galëda, hamoi hamosa neebewe beala dofä gabula helësëmalö. ¹² Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa nema asigi afädë negei neebe amea na hamoi hamosa neebewe gadola hamomolömelë. Ne Naado neebee awäse ameada, nema asigi afädë negei neebe amea na hamosa nelo amo baagila awäla, hamoi edefade hamomolömelë. ¹³ Malöea hamosebe amea Eedoie ïi gauia adamäia, dilia nie ëigi nea nelebo afädë ëdëgëseda, na hamomolömelë. ¹⁴ Dilia nie ëigi nea nelebo sulubadela ëdëgëseda, na hamomolömelëla säi.

Yesuea Eleloi Gesami moholömelëla säi

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia ne boba hamoi nea galëda, na hamomalola säsebewe gadola bëgëla hamosa namolömelë. ¹⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo elö, na Naadoma nabolömelë. Eada diligali ïmolömelë. E maalahlilä, dilibalä namolöi namolömelë. ¹⁷ Ugila Negela Gelolasilo amoda dofä sälo Gesamimelë. Nagadaia udia dolöea e made melëlo, dawa made

amea, e nimolöi mademelë. Gasoda, e dilibalä neebe ameage, amase, dilima nogila digala namolö ameage, dilia e dawadigimelë.

¹⁸ Na dili guluba gadoi namiäia digila moholö mademelë. Neda dili neebea obëgëmolömelë. ¹⁹ Holöfalë nelolahilä, nagadaia udia dolöea ne made bimolö. Gaso, diliamu bimolömelë. Ne neebe ameada, dilige namolömelë. ²⁰ Ne Naadoma neebe amoge, dili nema neebe amoge, amase, ne dilima neebe amoge, segeyo amo gala dilia dawadigisa maademolömelë. ²¹ Afädëa na hamomalola säsebe amo nealahilä, bëgëla hamosa neebe ameada, ne boba hamoi nea. Afädëa ne boba hamoi neebe amoda, Naadoeage e boba hamoi namolömelë. Amase, nage e boba hamolahilä, nihine ema ulufala olemolömelëla säi.

²² Amala säi amo nabalahlilä, Isagaliada made, Yudasa elöea ema nabahalea, Dafidilo Geloi-e, nilimada di ulufala olesalea, oböla, nagadaia udia dolö nefolalebe amolimada, di made ulufala olemolömelëla säi amoda, mi edoïela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Afädëa ne boba hamoi neebe ameada, nïe ado bëgëla hamosa namolömelë. Naadoea e boba hamoi nea, e neebea ami Naado ali haligila maalahilä, ebalä aligimolömelë. ²⁴ Afädëa ne boba made hamoi neebe ameada, nïe ado bëgëla made hamomolömelë. Dilia ado nabaha nebegoda, nïe ado made. Naado ne digamalala sälo amoïe adomelë.

²⁵ Ne made awäla, dilibalä neada, ado amo na dilima säla ïaha nelo amomelë. ²⁶ Gasoda, dili Ugila Negela Gelolasilo, Eleloi Gesami Naadoea nïe ëigila fisiga wemolö amo maalahilä, ea dilima nelebo sulubadela olesalea maademolömelë. Na dilima säla ïaha nelo amo sulubadela, ea dilima helësëlasimolömelë.

²⁷ Na dalulasilo dilibalä diamiaia dilima ïahagomelë. Nïe dalulasilo amo diligali ïahago. Na ïase amoda, nagadaia udia dolöea ilo amo gadoi ïaha mademelë. Hä, dilia yöia idogola säosäolage, bedälage namiabio. ²⁸ Na dilima sähalea, Ne awälahlilä, dili neebea bu obëgëmolömelëla säi amoda dilia nabi amomelë. Amo nabala nema boba hamoi galebeda, ne Naado neebea awäsewegi dilia obeägilabio. Mida, Naado eda ne baagila, edefademalä nea. ²⁹ Nelebo amo made besela galala neebe amo gaalu, na dilima säla ïaha nelo amomelë. Säla ï amo gadola hamose beaseda, dilia asigi afädë negemäiaïemelë.

³⁰ Na dilibalä ado sedade säha namolö made gabumelë. Mida, nagadaiaïe busa neebe amo moholö ga made dialea. Ea nema nelebo afädë hamomolö made bimolömelë. ³¹ Gasoda, nagadaia udia dolöea na nïe Naadoma boba hamoi neebe amo helësëmäia, na Naadoea hamomalola säse amo gadolamu hamolomelë.

Hä, nowemo. Afiadila säi.

15

Yesuea i gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neamelela säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, I gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neawe. Amase, gelebi sagai sigi aligiloda Naado neamele. ² Nema adomo dila neebe amogi, afädë gägä made negelo neebe amoda, Naadoea damula fisilomelë. Adomo elö gägä negelo neebe amoda, gägä yafie negemäia, Naadoea dagabola digila hahamogisa aligilo nea. ³ Na dilima ado säla ï ameada, dili nigime hësa maadei nefolaleagomelë. ⁴ Dilia nema dila namialo. Nage dilima dila namolömelë. Adomo afädëa i gelebi ëfë mima dila made hido nea, gägä negelo made amo gadola, dilia nema dila

made aligiseda, gägä negemolöi mademelë. ⁵ I gägä negelo gelebi efëda ne neawe. Dilida adomo gadoi nebego. Afädëa nema dila, amase, nage ema dilala aligiseda, eada gägä yafie negemolömelë. Dilia ne fisila dihilidomu nea, nelebo afädë hamomolöi made nebego. ⁶ Afädëa nema dila made aligiseda, eda i adomo dagala fisisegi bausolo amo gadoi nea. Adomo dagala digai bausoi diëgi, ilia gafedelahilä, nulo wisebea ami sadia idogola gobemolömelë.

⁷ Dilia nema dila, amase, nïe adoeage dilima dilala nea, dilia hamesebe amo gadoi ëdëgëseda, ëdëgëse amo gadoi diligali imolömelë. ⁸ Dilida ne bëgëla aulo nea, gägä yafie negeseda, Naadoïe ëi gauia adogomolömelë.

⁹ Naadoea ne boba hamose amo gadola, nage amo gadola wäla dili boba hamosa nelömelë. Nïe boba hamolo amogida dili namialo. ¹⁰ Na nïe Naadoea hamomalola säse amo bëgëla hamosa nea, ïe boba hamolo amogi neebewe gadola, dilia na hamomalola säse amo bëgëla hamosa aligiseda, nïe boba hamolo amogi dilige namolömelë. ¹¹ Na helësësaleada, nïe obeägïlo dilima negemäiage, amase, dilile obeägïlo dilile isogi nobamäiage, na dilima ado säla ïaha neawemelë. ¹² Na dilia hamomäia säsebe amoda gowemelë. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hamosa namialo. ¹³ Afädëa ïe damelëgali ïe namolö amo fisga gaseda, ea ïe damelë boba hamose ameada, boba hamolo sulubadela baagila aulömelë. ¹⁴ Na dilima hamomalola säse amo gadola hamoseda, dilida ne damelëmelë. ¹⁵ Na walio dili hamoi hamolasilo neala sähalea säha made. Hamoi hamolasilo neebe ameada, ïe busa neebe amea abodo gadoi hamosadula dawa made aligilo. Gaso, na dilima damelëla säha. Mida, Naadoea säse nabi amo sulubadela na dilia helësëmäia säla ïaha maadei amömelë. ¹⁶ Dilia ne memelei made. Na dili memelela, dilia awäla gägä yafie negemäia nafolala memelelasimelë. Amase, dilia gägä negela diamolöi diamäia hamogilasimelë. Amala hamoi nea, dilia nïe ëigi Naadoma nelebo afädë ëdëgëseda, ea ïaha maademolömelë. ¹⁷ Amaimo, na dilia hamomäia säsebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hamosa namialola säi.

Nagadaia udia dolöea ïe bëgëla aulo nefolalo amolima bimolö habobamolömelëla säi

¹⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia udia dolöea dilima bimolö habobaseda, dafidi nemadale bimolö habobai nelo amo helësëmalo. ¹⁹ Dilige nagadaia udia dolö amoli gadoi nelo galebeda, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, ili sosogo nefolalebe amolibalä boba hamolo amo gadola, dilibaläge boba hamola aligilabiömelë. Amai gaso, dili nagadaia udia dolö nebegi na besela neala memelelasi. Ameada, dili nagadaiaïe made nefolalebe goeada, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, dilima bimolö habobasebemelë. ²⁰ Na dilima ado säla i amo helësëla obëgëmalo. Hamoi hamolasilo neebe ameada ïe busa neebe amo made baagilo. Ili na neala sëlasi ameada, dilige neala sëlasimolömelë. Ili nïe ado bëgëla hamoseda, amase, dilile adoge bëgëla hamomolömelë. ²¹ Amolia dilima hamomolömelëla säi amo sulubadelada, dili nïe ëigi neebe ameage, amase, ne misialala sälo neebe amo dawa made nefolalebe ameage, amala hamomolömelëla säla i amömelë. ²² Na ilima ado mala säla imolö made misi galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Gaso, walio ilia, nilia dawa made nea hamöimelëla sämolö uli bimolömelë. ²³ Nema bimolö habobaha neebe ameada, Naadomage bimolö habobaha nea. ²⁴ Amaimo, ne ili adebawi nea, afädëa siiba hamolo made gadoi hamosa

nelo amo ilia bimäia, made hamosa nelo galebada, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Be, na hamoi amo ilia bealahilä gaso, nemage Naadomage bimolö habobaha neagomelë. ²⁵ Ilia amala hamoi amoie, ilile Ado säla negei dibe amogi, säla dëdëla negei dibe amoda gowe. Habobamolö mi madegi, memalä ilia nema bimolö habobaimelëla, säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amai.

²⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo, Naadobalä neebe amoda, na e dilima fisiga idamolömelë. Eda dofä sälo Gesami, Naado neebeala moholömelë. E maalahliläda, ne ulufala säla iaha namolömelë. ²⁷ Amase, mi gäwialälä amila dili nebalämu nelo ameadada, diliage ne ulufala säla imolö galeamelëla Yesuea säi.

16

¹ Dilia asigi afädë negei nebege digila made mosäia, na dilima ado we säla iahawemelë. ² Ilia dili gedolo mosöa amila segea beselala fisimolömelë. Amase, segeyo afädë besela galamolö amogi, afädëa dili nufudahalea, eada Godeie hamoi hamolasisala helësëla, dili nufulömelë. ³ Ilia Naadoge negei dawa made amea, amala hamomolömelë. ⁴ Amala hamomolömelëla säsebewe hamoseda, säi amo gadola hamosa gabula helësëmäia säla iahagomelëla säla i.

Yesuea Eleloi Gesamia hamoi hamomolö amoie säi

Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nelebo amala hamomolömelëla, na fadidi mi gäwia amila made säla iala nelo amoda, ne dilibalä nelo amea, made säla iala nelömelë. ⁵ Amai gaso, walioda, ne misialala sälo amo nebea moholö neamelë. Amai, nema diliage afädëa di abododi moholö neala made nabasebege. ⁶ Amala säsewegida, oböla dilile asigigi edefademalä bobailösebege. ⁷ Bobailösa gaso, na dilima dofä säla iahago. Ne moholö ameadada, dili ugila negesalea ne moholö neamelë. Na dili digila moholö made galebada, Ugila Negela Gelolasilo amo dilibalä namolö made maalabiomelë. Ne awäsedada, e dili nebea digamalamolömelë. ⁸ E maalahlilä, nagadaia udia dolöma nafadada gowe gadoimelëlage, mala mogoida gowe gadoimelëlage, amase, Godea gomälä mogemolömelëlage ea fädäla säla imolömelë. ⁹ Ilia nema asigi afädë made negei neebe ameadada, nafadada gowe gadoimelëla fädäla säla imolömelë. ¹⁰ Ne Naado nebea awäsedada, dilia ne bu elö made bimolö ameadada, mala mogoida gowe gadoimelëla fädäla säla imolömelë.* ¹¹ Sege sulubadelagi nefolalebe amolile beaha aligilo neebe amobaläda, Godea gudila mogei neebe ameadada, Godea gomälä mogemolömelëla fädäla säla imolömelë.*

¹² Na dilima ado sämolö yafie gaulea gaso, dilia waliomu neala gaumolöi made gabu. ¹³ Amai gasoda, dofä sälo Gesami e maasedada, ea dilile asigi neala mogolasila, ado dofä amo sulubadela helësëlasisa maademolömelë. Ea hile asigia säla imolö mademelë. Ea säse nabase amomu säla imolömelë. Amase, nelebo hobeala hamomolö amoie fädäla säla imolömelë. ¹⁴ Ea nie ado gaula maala, dilima säla imolömelë. Amala hamose ameadada, nie eige, nie geloige gauia adogomolömelë. ¹⁵ Nelebo hulu sulubadela Naadoie dibe

* **16:10:** Nagadaia udia dolö ilia Yesubalä gudilahilä sähalea, Ea mala mogoi made hamoi ameadada, eada nufudala baagomolö dialeala säi. Amala säi gasoda, Godea Yesu neala nowela ifosisebegi, e ebalä samolö fedai. Ameadada, Godea udia dolöma Yesuea mala mogoi hamoimelëla ulufala olei dialea.

* **16:11:** Nagadaia udia dolö amolia Yesu baagose amo bealahilä, Yesu eda hä gudi digai gabula helësëi. Gaso, Godeie siia Yesu eda gudi digai made. Yesu e baagoi ameadada, Godea mugabe Saidanibalä gudilahilä, ie geloi amo haila fisi.

amoda, n̄e dialea. Amala dibe amea na s̄ahaleada, N̄e dibe amo Gesamia gaula maalahlil̄a, dilima s̄ala imol̄omel̄ela s̄ala i amomel̄ela s̄ai.

Ȳoi dibe amila hobeala obeāḡimol̄ola s̄ai

¹⁶ Yesuea ado aso, s̄ahamu neamu s̄ahalea, Segeyo ede made nelolahil̄a, dilia ne made bimol̄omel̄e. Ob̄ola, segeyo ede made nelolahil̄a, hobeala bu bimol̄omel̄ela s̄ai. ¹⁷ Amala s̄ai amo nabalahlil̄a, iē b̄eḡela aulo odoaea hilidomu didīahalea, Ea nil̄ima s̄asebe amoda edodu. Ea ede made nelolahil̄a dilia ne made bimol̄omel̄ela s̄ai amoge, ede made nelolahil̄a, dilia hobeala bu bimol̄omel̄ela s̄ai amoge, amase, ne Naado neebee mohol̄o ameaala s̄ai amoge, ea edo hel̄es̄ela s̄aidu. ¹⁸ Aso, s̄ahalea, Ea ede made nelolahil̄ala s̄ai amoda, edo hel̄es̄ela s̄aidu. Amoie mida, nil̄ia made hel̄es̄es̄ebela s̄ala didīaha dilo. ¹⁹ Iliā Yesu ema naba ob̄eḡedel̄ala hel̄es̄esebe amo h̄i dawadigilahil̄a, ea ilima s̄ahalea, Dihilimu ado na s̄ai amoie mi hogola didīaha dibegoda, na s̄ahalea, Ede made nelolahil̄a dilia ne made bimol̄omel̄ela s̄ai amogige, amase, ede made nelolahil̄a hobeala ne bu bimol̄omel̄ela s̄ai amogige mi hogola didīaha dialeale. ²⁰ Na dilima dof̄a gelola s̄ahago. Dilida didigaola diisa neegi, udia dol̄o nagadaia mala hamolo amolida obeāḡisa namol̄omel̄e. Dilida ȳoi edefade namol̄omel̄e. Ob̄ola hobealada, dili ȳoi nelo amo bu obeāḡilo bedefamol̄omel̄e. ²¹ Udiaea mal̄o āḡumol̄o salea s̄emol̄o fu besela galase gaaluda, asigi s̄aos̄osa filo. Gaso, ea h̄a mal̄o āḡula maala saleada, dafidi s̄ei amo elabolahlil̄a, ea h̄a, nagadaiawi mal̄o āḡui amogi obeāḡilo. ²² Amo gadola w̄ala, walioda h̄a dili ȳosa nefolalea. Hobeala na dili bu beasolo amo galada, dilile iso asigigi obeāḡimol̄omel̄e. Dilia obeāḡimol̄o amoda af̄ad̄ea neala hogosa helemol̄oi made bimol̄omel̄e. ²³ Segeyo amogida, dilia nema af̄ad̄e made nabol̄omel̄e. Na dilima dof̄a gelola s̄ahago. Dilia n̄e ēigila Naadoma nelebo af̄ad̄e ēd̄eḡes̄eda, ea nabala imol̄omel̄e. ²⁴ Dafidi dilia n̄e ēigila nelebo af̄ad̄e ēd̄eḡela made nelo gasoda, ēd̄eḡemalo. Obeāḡilo dilima nobam̄iaie, nelebo af̄ad̄e ēd̄eḡes̄eda, dilia gaula namol̄omel̄ela s̄ai.

Yesuea nagadaia galu sulubadela nufuda salalahil̄a, baagila asi neawemel̄ela s̄ai

²⁵ Yesuea ado aso, s̄ahamu neamu s̄ahalea, Na dilima s̄ala iaha nelo amoda, ado besulamu s̄ala iaha nelomel̄e. Hobeala segeyo af̄ad̄e besela galasegida, na dilima ado besula made, Naado gowe gadoi neamel̄ela s̄ala ulufadigimol̄omel̄e. ²⁶ Segeyo amo gala neda, dilia n̄e ēigila Naadoma ēd̄eḡemol̄omel̄e. Na Naadoma dilile s̄asimol̄omel̄ela s̄aha mademel̄e. ²⁷ Naadoda dili boba hamosa neamel̄e. Mida, dilia ne boba hamola, ne dof̄a Gode neebeeala misi gabula hel̄es̄ei neebe gogi. ²⁸ Naado neebeeala maala nagadaiawi digala neawe. Ob̄ola walioda, sege we d̄iḡila Naado neebee bu ob̄eḡes̄amel̄ela s̄ai.

²⁹ Amala s̄ai amo nabalahlil̄a, iē b̄eḡela aulo amolia s̄ahalea, Agua, dia besula made s̄ala, dof̄a ulufadigila s̄asebego. ³⁰ Nil̄ia walio hel̄es̄es̄alea, diada nelebo sulubadela dawadigisa maadei ameada, af̄ad̄ea dima nabol̄oi madela hel̄es̄es̄awemel̄e. Ameada, nil̄ia dida dof̄a Gode neebeeala misi gabula hel̄es̄esa neamel̄ela s̄ai.

³¹ Yesuea ilima s̄ala ob̄eḡes̄alea, Walioda dilia asigi af̄ad̄e negei neago gaso, ³² nabuō. Segeyo af̄ad̄e besela galamol̄o amoda, h̄a, besela galahagomel̄e. Amo gala dili sulubadela dusudasila sege dihili nelo ami afufula, ne nih̄idofali d̄iḡila fis̄ala dusudasila afiaha maademol̄omel̄e. Amamol̄o gaso, ne nih̄ido made, Naado hal̄iḡila neamel̄e. ³³ Na dilima ado amo s̄ala iaha nelo amoda, dilia nema dilahlil̄a dalulo gaula nam̄iaie, s̄ala iaha neawemel̄e.

Nagadaiawi neada, dili yöi bimolömelë. Gaso, asigi gelomalo. Na nagadaia galu sulubadelabalä nudula salolela baagila asi neawemelëla säi.

17

Yesuea ie bögëla aulo amoli helësëla Eedoma adolasi

¹ Yesuea ie bögëla aulo amolima ado amoli säla iaha maadelahilä, selesaia mosöa sida adogola nea sähalea, Naado-o, segeyo amoda hä, besela galai gabuwe. Die malöea die ei ilibia amo olemäiaie, dia malöie ei ilibia amo olemalo. ² Mida, dia udia dolö ema i amoligali, ea namolöi namolö imäiaie, ea udia dolö sulubadelaie busa namiäia, dia egali geloi i gabumelë. ³ Namolöi namolö amoda gowe gadoi. Gode dofäda dimu neebela helësëlo, amase, Yesu Geleso dia fisiga wei gabula helësëlo amomelë.

⁴ Hamoi dia hamomalola säla i amoda na hä, hamosa maadeimelë. Amala hamosa nelo ameada, ne nagadaiawi nea, die ei ilibia amo ilima oleimelë.

⁵ Naado-o, siiba naga föi we made hamola ne dibalä nea, nie ei ilibia nelo amo gadola, die siigi ei ilibia nelo amo bu imalo.

⁶ Nagadaiawi nelo dolö odoa, dia nema i amolima die ei olesa nelomelë. Die nelo amoli dia nema iasio. Iliä die ado nabala dia säi amo bögëla hamoimelë.

⁷ Nelebo sulubadela dia nema i amoda, dimadila misi gabula ilia hä, helësësa maadei neamelë. ⁸ Mida, dia nema ado säla i amolida, na ilima säla iaha maadesebegi, ilia hä, niimelë. Nealahilä, ne dofä di neebeala misi gabula helësësa maadei nea. Amase, dia ne dofä fisiga wei gabula helësësa maadei neamelë.

⁹ Na ili helësëla dima adolasisawe gasoda, nagadaia udia dolö sulubadela helësëla adolasisa mademelë. Na adolasisebeweda dia negali i amolimu helësëla adolasisamelë. Amoie mida, ilida die neebe amoie. ¹⁰ Udia dolö nie neebe amoli sulubadelada die neamelë. Amase, die neebe amoli sulubadelada nie nea. Iliä mala hamosebe amea, nie ei ilibia amo olesebemelë.

¹¹ Hä, walioda ne di neebea moholö neawe. Neda nagadaiawi made namolö. Ilimu wi namolömelë. Naado Hedabi Eleloifali-e, ali afädëdi neebewe gadola, ilige afädëdi namiäia, dia die ei nema i amoie geloia ili sigi namialo. ¹² Ne ilibalä nelo amogida, die ei nema i amoie geloia ili sigi nelomelë. Na ili sigi nebegida, afädë dabadigi mademelë. Be, dolö afädë dabadigimolö nelo amomuda hä, dabadigimelë. Amala hamoi amoda ado Godeie bebagi dödëla negei dibe amo gadola gausiala digamäia. ¹³ Walioda hä, ne di neebea maahago. Gaso, nie obeägilo ilile isogi nobamäia, ne nagadaiawi nea dima adolasisamelë.

¹⁴ Na ilima die ado säla iaha nebegi, nagadaia malamü hamolo neebe amolia ilima bimolö habobaha nelomelë. Mida, ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made neebe amea. ¹⁵ Na dima adosebe amoda, nagadaiawila dia ili sigi mosäia made adosamelë. Nafade hamolo busaea ili neala nafadelasiloea, dia sigi namiäiaie adosamelë. ¹⁶ Ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made nea. ¹⁷ Die adoda dofä sälo dialea. Ili nafolala dihile namiäia, dofä sälo ado amea, dia ilile isogi hamoi hamolasimalola sähago. ¹⁸ Dia nema nagadaiawi udia dolö nefolalebe welibalä namiäia fisiga wei amo gadola, nage ili udia dolö nefolalebea ami afumalaimelë. ¹⁹ Na ili helësëla, ili dihilefali dofä nafolala namiäiaie, nege dima odala iäla neawe.

²⁰ Dima dolö amolimu helësëla adolasisa mademelë. Iliä ado säla iase amo nabala, nema asigi afädë negemolö amolilege gedola adolasisagomelë.

²¹ Nada ili afädëdi namiäiala helësëla adolasisago. Naado-o, di nema neebe amo gadolage, amase, dima ne neebe amo gadolage, ilida alima namiäiala hamesa. Nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäiaie amala adolasisago. ²² Alì afädëdi neebe amo gadola, ilige afädëdi namiäia, dia nema geloile, ëi ilibiale i amo, na iligali ìmelë. ²³ Ne ilima neebe ameage, amase, di nema neebe ameage, ili dofä afädëdi namiäiaie. Amoie mida, nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia dia ne fisiga wei gabula helësëmäiaie, amase, dia ne boba hamose go gadola, ilige boba hamoi gabula helësëmäiaiemelë.

²⁴ Naado-o, dia udia dolö nema i amoli ne namolöia ami ili nihiligila namiäiage, amase, nìe ëi ilibiale, yo digalole dia nema i amo bimäiage hamesamelë. Naga fõi made hamola nea, dia ne edefademalä boba hamosa nelo amea, ëi ilibia amoge, yo digalo amoge ìmelë. ²⁵ Mogoi neebe Naado-o, nagadaia sosogo nefolalebe amoliada di dawa made gaso, nada di dawadigimelë. Amase, ne sosogo nefolalebe ilia dia ne fisiga wei gabula dawadigisa maadeimelë. ²⁶ Na ilima dië ëi ulufalasi. Dia ne boba hamoi amo gadola, boba hamolo amo ilima diamäiage, amase, nihìne ilima namiäiage, dië ëi, hä, ulufalasisa namolömelëla adola wagai.

Yesuea yöi gaula së naala baagola nowei

18

(Yone 18-20)

Yudasaea Yesu hololöi

(Madiu 26.47-56, Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53)

¹ Yesuea Godema adosa maadelahilä, ie bögëla aulo amolalibalä segea doadigila awäla ödä Gidolono dögëla alömodi asi. Sagai afädë dibeä ami ie bögëla aulo amolali awäla besela galai. ² Sagaia amida dafidi Yesuea ie bögëla aulo amolibalä segeyo yafiegi ami gedosa aligilo. Amala gedolo ameadä, Yudasa e hololölo amea dawadigi nelo. ³ Amai ameadä, Olomo ami dolö odoage, Godeie mosö idihë aligilo odoage, Felesi dolö odoaeage gobela ilo busa amoliage mosalosebegi, ilia gele gamalige gaula, amase, nufidelo neleboqe gagaulahilä, sagaia ami Yudasaea ili sigi asi. ⁴ Maasebegi, Yesuea ema hamomolö amo sulubadela hi dawadigilahilä, doadigila awäla ilima nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaila nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Niläda Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. Amalebe, Yesuea ilima säla obögësalea, Amoda nemelëla säi. E hololölo Yudasa amoge ilibalä misi nelo. ⁶ Yesuea, amoda nemelëla säi amo nabalahlilä, ili badadi gasia imomogola nagadaia fila didigafui. ⁷ Amasebegi, Yesuea ilima bu nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaila nabi. Amalebe ilia sähalea, Niläda Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. ⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Na dilima dafidi säla i amo, amoda nemelë. Dilia ne hogosa galëda, dolö nefolalebe gowe ili mosäia fu imola säi. ⁹ Dafidi hi sähalea, Naado-o, dia dolö negali i gowe ili afädë made dabadigila säi amo gadola gausiala digamäia amala säi. ¹⁰ Saimono Fidaea nudulo helebe afädë gaula misi amo dusugala neawelahilä, gobela ilo Busa Edefadeie hamoi hamolasilo amo nufi. Nufudasebegi, gëhe dafädimidati amo dagala salisi. Hamoi hamolasilo amoië ëida Malagusi. ¹¹ Amala hamosebegi, Yesuea Fidama sähalea, Dia helebe go dihi salelo amogi sala obögëmo. Dia helësësaleada, Naadoea ödä iigi usi i gowe na made molö gabula helësësalea säi.

Ilia Yesu Anasa neebee sigi asi

¹² Amalebegi, ami dolô amoliage, ilile beaha aligilo busaeage, amase, Yu ilile idihê aligilo amolaliage, Yesu gaulahlilâ êfêa nafodoi. ¹³ Amalahilâ, ilia e Anasa neebeeade sigi asi. Anasa eda Gaiafasaie esôa nelo. Gâheo i amogida, Gaiafasa eda gobela ilo Busa Edefade nelo. ¹⁴ Dolô ameada Yu ilima dafidi sâhalea, Afâdêa udia dolô baagomolô amo bedefala baagomolô dofea gabumelêla sâi.

Fidaea Yesu dawa madela sâi

(Madiu 26.69-70, Maga 14.66-68, Ulugu 22.55-57)

¹⁵ Saimono Fidage bégêla aulo elôge Yesu awâse amo gadola bégêla hobeala asi. Bégêla aulo elô amoda gobela ilo Busa Edefade amea dawadigi nelo. Ameada, e Yesubalâ gobela ilo Busa Edefade amoie yala isogi nogila digai ¹⁶ gaso, Fida eda yala idi galo baagido nelo. Amala nebegi, bégêla aulo elô, gobela ilo Busa Edefade dawadigi amea udia dolisâ idi galo beaha aligilo amoma sâlahilâ, ea Fida yala isogi sigi digai. ¹⁷ Sigi digasebegi, udia dolisâ idi galo beaha aligilo amea Fidama nabahalea, Dige dolô goweie bégêla auloledula nabi. Amala nabasebegi, ea sâla obégêsalea, Ne mademelêla sâi. ¹⁸ Gôgisebegi, hamoi hamolasilofulo, idihê aligilofulo amolia nulo gobelahilâ, gôgi hausa nefolalebea ami, Fida eege ilibalâ ami gôgi hausa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade amea Yesubalâ gudi nabi

(Madiu 26.59-66, Maga 14.55-64, Ulugu 22.66-71)

¹⁹ Amo gala, gobela ilo Busa Edefade amea Yesuma ie bégêla aulo amolilege, ea ado sâla olelei amoiege nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, Yesuea sâla obégêsalea, Nada udia dolô nefolalebe amoli sulubadelama ulufala sâla olelesa nelo. Segoyo sulubadelagi gedolo mosôage, Godeie mosôage, sege Yu ili gedosia ami olelesaleada, afâdê musügâ negela made olelesa nelomelê. ²¹ Edoie dia nema nabaha. Na mala sâla iase nabelo amolima nabualo. Na sâi amo ilia dawadigi neagomelêla sâi. ²² Yesuea amala sâsebegi, idihê aligilo dolô afâdê ga made nelo amea nabalahlilâ, Yesu e naabo gafea nufudalahilâ nabahalea, Dia gobela ilo Busa Edefade egowe gadoima egomalâ sâla obégêmoloi gabulela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea sâla obégêsalea, Na nafade sâi galêda, gowe asiala sâimelêla nefolalebe gowe ilia nabuâia fâdâla sâmalô. Be, na mogola sâi amogi galêda, dia ne edogi nufudahala nabi. ²⁴ Amalebe, Anasaea Yesu e gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa neebee sigi mosalola sâsebegi, Yesu e êfêa nafodoi amola wâla sigi asi.

Fidaea Bu elô Yesu dawa madela sâi

(Madiu 26.71-75, Maga 14.69-72, Ulugu 22.58-62)

²⁵ Saimono Fida e nulo gobeia ami gôgi hausa nebegi, ilia ema nabahalea, Dige ie bégêla auloledula nabi. Amala nabasebegi, ea sâla obégêsalea, Ai. Ne mademelêla sâi. ²⁶ Amala sâsebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo afâdê ami nelo amoda, dafidi Fidaea gêhe dagala sali amoie sosogo nelo, amea Fidama sâhalea, Sagaia ami ebalâ neebe na meli amoda di madelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Fidaea bu elô sâhalea, Ai. Ne mademelêla sâi. Amala sâia gai amole, haea gagalugo gawalia gâi.

Ilia Yesu e Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2, 27.11-14, Maga 15.1-5, Ulugu 23.1-5)

²⁸ Amala hamolahilâ, ilia Yesu e Gaiafasa neebee amila Beledoliama mosôa ami sigi asi. Yosefalî sigi asi amoda, Yu dolô ilida Godeie siigi nigime

baai made aligilo amo damumolöi made gabugi, ili mosöa ami nogila digala made, segea nelo. Mida, ilia Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie amai.*²⁹ Ili segea ami nebegi, Bailadi e segea fedalahilä ilima nabahalea, Dolö goweada edo nafade hamosebegi gudimolöie sigi misila nabi.³⁰ Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Ea nafade made hamoi galebeda, nilia e sigi made maalabiomelëla säi.³¹ Amalebe, Bailadia säla obögësalea, Dihilile mala dibe amo gadola gudimolöie, dihili e sigi obögëmalola säi. Amala säsebegi ilia ema sähalea, Nilia gudilahiläda, dolö afädë nufulöi mademelëla säla negei dialeamelëla säi.*³² Amala säi amoda, dafidi Yesuea sähalea, Nema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olei amo gadola gausiala digamäiaie säi.³³ Amala säsebegi, Bailadi e Beledoliama mosö isogi bu nogila digala, Yesu welahlilä ema nabahalea, Dida Yu ilile ginilela nabi.³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia dihì asigia helësëla nabahale, ma, odoaea nieie säi nabala nabahalela nabi.³⁵ Amala nabasebegi, Bailadia säla obögësalea, Neda Yu dolö gabule. Dihile fifalì amoliage, gobela ilo busa amoliage di nie naabogi gausi amoda, dia edo hamoi amea amahala nabi.³⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Na beaha maadela sigi neebe amoda nagadaiaie mademelë. Be, nagadaiaie galebeda, Yu dolö ilia ne gauloea, nie hamoi hamolo amolia nudulabiogoda. Na beaha maadela sigi neebe amoda, hä, nagadaiaie mademelëla säi.³⁷ Amala säsebegi, Bailadia ema sähalea, Hä, di dofä beaha aligilo gini madelela säi. Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Dihì ne beaha aligilo gini neala säsebegomelë. Ado dofä amo säla iaha maademäia nagadaiaawi digasebegi, ne nemea neegela ägüi amo neawe. Udia dolö dofä sälo sosogo nefolalebe amoli sulubadelaead, nie ado nabelo neamelëla säi.³⁸ Amala säsebegi, Bailadia ema nabahalea, Ado dofä amoda edodula nabi.

*Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemalola säi
(Madiu 27.15-31, Maga 15.6-20, Ulugu 23.13-25)*

Bailadia ado säha maadela, segea bu doadigila fedala Yu dolö amoli neebee awälahlilä, ilima sähalea, Ema nafade afädë made beagoleimelë.³⁹ Amai gaso, na dilile mala dibe amo gadola, Baagila Asi Segeyo besela galaseda, galabaia dolö afädë dihilima fisigälo. Amo gadola, na walio Yu udia dolöie beaha aligilo gini gowe dihilima fisigädulela nabi.⁴⁰ Amala nabasebegi, ilia gelola uuala säla didigahalea, E mademelë. Balabasa fisigämalola säi. Balabasa eada fa neaha aligilo nelo.*

19

¹ Amala säi amo nabalahlilä, Bailadia Yesu sigi awäla e fëgämaloi. Fëgälahlilä,

* **18:28:** Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo. Gamane dolö busa Bailadige, amase, ie sosogo amolige Olomo dolö ameada, Yu ilia Godeie siigi nigime baai made aligilo amoda, ilia bögëla hamolo made nelo. Amala hamolo ameada, Yu ilia asigisaleada, ilia fii odoa ilile mosöa nogila digaseda, Godeie siigi ili nigime baamolö gabula asigi. Udia dolö Godeie siigi nigime baai amolia Baagila Asi Segeyo amoie molö nulo made. * **18:31:** Yu ilile sege amoda Olomo ilia beaha nelo. Ado odoa gudimolö galëda, Yu hili gudila hamogimalola säsegi, gudisa aligilo. Gasoda, Yu ilia gudisaleada, dolö afädë nufudala baagomalolada sälo made dilo. Mida, Olomo ilia sähalea, Yu ilia dolö nufuabiola säla negei dilo. Dolö i fügäigi baala negela nufidelo mala amoda, Olomo iliamu amala hamolo negei dilo. * **18:40:** Dawadigi dolö ili yafia helësësaleada, Balabasa eda Olomoge, Yuda gädilige, haila digimolöie nudulo amoligi afädëda e nelola helësëi.

² ami dolö amolia ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi nasigila amalela ie busagia salugasilahilä, fagulo bëi didiga salugalo afädëge salugasi. ³ Salugasi nebegi, ili e mia ga madela mafulahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini-e, di go gabiola sälahilä, naabo gafea fadaha nelo.*

⁴ Bailadi e bu elö doadigila fedalahilä, ilima sähalea, Dolö gowema nafade afädë made beagolei gabula helësëmäia, na dili neebee gui sigi segea doadigila fedahagola säi. ⁵ Yesu e ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi amalela salugasi amola, fagulo bëi didiga salugasi amola wäla fedasebegi, Bailadia ilima sähalea, Dolö amoda gowemelë. Bimola säi.

⁶ E bealahilä, gobela ilo busa amoliage, idihë aligilo amoliage, uuala säla didigahalea, Eda i fügäigi baala negemalola säla didigai. Amala säla didigasebegi, Bailadia ilima säla obëgësalea, Dihili e sigi awäla, i fügäigi baala negemolö mosalo. Nada ema nafade afädë made beagoleimelëla säi. ⁷ Amala säsebegi, Yu ilia ema säla obëgësalea, Nilia ado afädë säla negei galea. Ea e Godeie malöla sälo ameadä, ado säla negei dibe amo bëgëla, e nufulö dialeala säi.

⁸ Ado amo nabala Bailadi e edefademalä bedälahilä, ⁹ Beledoliama mosö amoie mumusogi bu nogila digalahilä, Yesuma nabahalea, Dida abidi fi dolöla nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema made säla obëgëi. ¹⁰ Made säla obëgësebegi, Bailadia ema sähalea, Dia made säla obëgësale. Di fisigämola sämolöie geloige, i fügäigi baala negemola sämolöie geloige na gaulube amo, dia made helësësalela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Gode ilibia neebee amea dia nema hamomäia geloi made i galebeda, dia nema hamomolö amo, hamomolöi made bealabio. Be, dolö die naabogi gausilo amea nafade hamoi amoda dia hamoi amo baagila, nafade edefademalä hamoimelëla säi. ¹² Bailadia amala säi amo nabalahlilä, Yesu fisigämölöie idi hogoi. Gasoda, Yu ilia uuala didigala sähalea, Dia dolö go fisigäla fisiga gaseda, dida Sisaie damelë mademelë. Dolö afädëa hi e ginila säsebe amoda Sisabalä ado niimelëla säla didigai. ¹³ Amala säi amo nabala Bailadia Yesu sigi segea doadigila fedalahilä, sege ëi Igi Bealë Baledëi difolalebea ami gudi mogesalea filo amodaia sulo. Sege amoie ëi Hibulu adoeada, Gabadala sälo. ¹⁴ Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö daialo segeyo amo gala eso mogosebegi, Bailadia Yu udia dolö ilima sähalea, Dilile beaha aligilo gini amoda gowemelë. Bimola säi. ¹⁵ Amalebe, ilia uuala didigahalea, Nufualo! Nufualo! Eda i fügäigi baala negemalola uuala säla didigai. Amalebe, Bailadia ilima nabahalea, Diliada na dilile ginigo i fügäigi baala negemäialela nabi. Amala nabasebegi, gobela ilo busa amolia säla obëgësalea, Nilile gini elöda maade. Sisa afädëmu neamelëla säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemäia, hilile naabogi gausi.

*Ami dolö amolia Yesu e i fügäigi baala negei
(Madiu 27.32-44, Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43)*

Amalebe, ami dolö amolia Yesu e sigi asi. ¹⁷ Ea hile i fügäi amo hi gaulahlilä, gaamu amo digila sege ëi Busa Giwi Segela sälo dibeä ami asi. Hibulu adoea sege amoda Gologodala sälo. ¹⁸ Segea ami ilia e i fügäigi baala negesaleada, dolö äudäge ebalä baala negei. Eda mogogi, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila baala negei. ¹⁹ Bailadia i gäi baledeidaia ado gowe dädëla negemalosebegi, ilia amodaia dädësalea, Nasalese fi Yesu, Yu udia

* 19:3: Madiu 27.29gi säi dibe amo bimalo.

dolöie beaha aligilo ginimelëla dëdëlahilä, i fügäi amoie bidigi baasi. ²⁰ Yesu e gaamu ga madela baala negei ameada, Hibulu adoeage, Olomo adoeage, Giligi adoeage säla dëdëla negei dibe amo, Yu udia dolö yafiea nidesamu nelo. ²¹ Amala dëdëla negei dibe amo bealahilä, Yu ilile gobela ilo busa amolia Bailadima sähalea, Dia Yu ilile beaha aligilo ginila sälada dëdëmabu. Ea himu sähalea, Neda Yu udia dolöie beaha aligilo gini neamelëla sälola säla dëdëmola säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia säla obëgësalea, Na dëdëi gomu diamiäia. Gameläla säi.

²³ Ami dolö amolia Yesu hä, i fügäigi baala negesilahilä, ie fagulo gii amo biyidiala mogei. Mogelahilä, ilia afädë afädëla nea gagai. Nea galalahilä, ie fagulo elö daia salugalo sedade gii amomu dilo. Fagulo amo asogemolöi made, didigala afädëfali asi gabugi, ²⁴ ami dolö amolia hilidomu sähalea, Fagulo go made gadelala, nowëa neasebelela melëdelä sadu hamodila säi. Ado säla negei amea sähalea, Iliä nïe fagulo mogelahilä, nïe daia salugalo gii amoie sadu hamoimelëla säla dëdëla negei dibe amo gausiala digamäiaie, amala hamoi.

²⁵ Yesuie emege, emeie esamage, Golobasaie udia Melige, amase, gaamu Magadala udia Melige, ili Yesu i fügäigi baala negei amo ga madela ami nefolalo. ²⁶ Yesuea, ie emele, ie bëgëla aulo amoligi ea boba hamolo amole ga madefali neebe amo bealahilä, emema sähalea, Neme-e, dïe malöda egowemelëla säi. ²⁷ Amase, bëgëla aulo amomage sähalea, Dïe diemeda egowemelëla säi. Amalebe, bëgëla aulo amea amo gala säia amila e sigi awäla ea mosöa sigi nelo.

*Yesu hi hame hä, mosaloi
(Madiu 27.45-56, Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49)*

²⁸ Hobeala, Yesuea hamoi hahamola misi amo hä, walio hamosa maadei gabula helësëlahilä, Ne ödä molö gabula säi. Ado säla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala säi. ²⁹ Amala säsebegi, ödä i afädëgi wani ödä gamogai usi ami dilo amogi, ilia dahudu gadoi i afädëie ëi hisoboie adomogi yaala, wani ödä gamogai amogi gelahilä, Yesuie nafia diisi. ³⁰ Amala hamosebegi, Yesuea wani ödä amo nalahilä sähalea, Hä, hamosa maadei amola säla, ie busa fuäia idogola ie namolö amo fisila, hame hä, mosaloi.

Ami dolö afädëa Yesuie afawa gögë gäwi

³¹ Sabada segeyo edefade amoie molö daialo segeyo gabugi, ilia Sabada segeyo amogi domalo i fügäidaia ami made diamiäiala helësëla, Yu ilia Bailadima sähalea, Ilile emo giwi dagabolahilä, domalo neala gaula mosäia, dia emo giwi dagabomalola sämäia helësëi dialeamelëla säi. ³² Amala säsebegi, ami dolö amoli awälahilä, Yesubalä baala negei dilo amogi afädëie emo giwi dagabolahilä, elö amoie emo giwige dagaboi. ³³ Amalahilä, ilia Yesu dibe maala beahamelebe, eda hä, hame doala asi dibe amo bealahilä, ie emo giwi made dagabola, ³⁴ afädëa Yesuie afawa gögë gäwi amole healele ödäle besigai. ³⁵ Amo hamose melëlo dolö amea, nelebo ea meli amo säla ulufai. Ea säla ulufai amoda dofämelë. Amase, säla ulufasebe amoda dofäla hi dawadigi. Ameada, diliage asigi afädë negemäiaie, ea säla ulufasebemelë.* ³⁶ Godeie ado säla negesalea, ie giwi afädë made dagabomolömelëla säla negei amo gadola gausiala digamäiaie amala hamoi. *Gë Udälo 34.20*

* **19:35:** Beahaleada, healele ödäle besigase melëlo amoda, bëgëla aulo Yesu hi boba hamolo dolö amomelë. Mida, Yone 19.26-27gi sähalea, Bëgëla aulo amoda Yesu i fügäigi baala negei dibe gaalu ga madela nelo amo säi.

³⁷ Amase, ado elö säla negei dibe amoda gowe. Dolö gögë gäwi amoda ilia bimolömelëla säla negei amo gausiala digamäiaë amai. *Segelaea 12.10*

*Ilia Yesuie domalo igi äbä gähe duwia ami baui
(Madiu 27.57-61, Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56)*

³⁸ Amalahilä, hobeala Alimadia fii Yosebea Bailadima Yesuie domalo amo nedulela nabi. Yosebe eda Yesuie bégëla aulo nelo gaso, Yu ilibalä bedähalea, ie asigi afädë negei amo musügä negela nelo. Bailadia, ä nimalola säsebegi, ea awäla Yesuie domalo amo nii. ³⁹ Nigudimusi e, dafidi Yesu neebee gasigi aulo amoge, ebalä asi. Nigudimusia i afädëie heale muwege, i ëi elö aloie healele gegoai dilo amea, Yesuie domalobalä negemolöie gaula asi. I heale gegoai dilo amoië yöi dofeda, gilo nabülasi ohodoa gadoi dilo. ⁴⁰ Elea Yesuie domalo amo nealahilä, Yu dolöea bausalea hamolo amo gadola, i heale gegoai dilo amola Yesuie domalobalä baagoi usililo fagulo hedabia balagula usili. ⁴¹ Ilia Yesu i fügäigi baala negesi diloa amida, sagai afädë dilo. Sagaia amida baumulöie igi äbä afädë doalahilä, dolö afädë made baui, gähe dilo. ⁴² Elea Yu ilile Sabada segeyoie daialo segeyo gabula helësëlahilä, baumulö äbä duwi ga made dilo ameada, elea Yesuie domalo amogi bausi.

20

*Yesu nowei
(Madiu 28.1-8, Maga 16.1-8, Ulugu 24.1-12)*

¹ Salele mi gäwi segeyogi, sege yomolö gaalu, Magadala udia Meli e bauia ami awälahilä beahamelebe, äbä igia idi gai amo doge negei dibe meli.*
² Amo beala, e baluluia awälahilä, Saimono Fidale bégëla aulo elö Yesu hi boba hamolo amole neebee besela galala, elema sähalea, Ilia Dafidilo Geloï bauia amila gaula asi gabio. Ilia abidi gaula awäla negeidu, nilia dawa madela säi. ³ Amo nabalahlilä, Fidale bégëla aulo elöle amila doadigila bauia ami moholö asi. ⁴ Helegela gaalu baluluia asi gaso, bégëla aulo elö amea Fida dīgila, edale bauia ami awäla besela galai. ⁵ Besela galalahilä, nogila digala made, dosogägila fia idogola salea, aga beahamelebe, fagulo hedabi amomu isogi ami dibe meli. ⁶ Saimono Fida hobeala maala, baui isogi nogila digalahilä beahamelebe, fagulo hedabi amoge, ⁷ fagulo Yesuie busa neegisila bausi amoge, gedola negela made, fagulo busa neegisi amo hido galala negei dibe meli. ⁸ Amalebe, bégëla aulo elö bauia dafidi besela galalo amoge, oböla hobeala baui isogi nogila digalahilä, amala hamoi dibe amo beala, e asigi afädë negei. ⁹ Yesu bauiala nowemolö dialeamelëla, ado säla negei dilo amoda, amo gala ilia hedabola helësëi made nelo. ¹⁰ Amo bealahilä, hele mosöa obögëi.

*Magadala udia Melia Yesu meli
(Madiu 28.9-10, Maga 16.9-11)*

¹¹ Segea baui baagido nea, Melia diisa nelo. Diisa nea wäla, dosogägila fia idogolahilä, baui isogi beahamelebe, ¹² selesaia fii fagulo falei salugai äudä, Yesuie domalo baui diloa ami, elöda busa diloamadi, elöda emo diloamadila sebe meli. ¹³ Elea Melima nabahalea, Udia-o, dia goda edogi diisa neala nabi. Amalebe, ea elema säla obögësalea, Ilia nïe Dafidilo Geloï gaula awäla, abododi negeidula dawa made amea diisamelëla säi. ¹⁴ Amala sälahilä, e besuia imogola beahamelebe, Yesu neebe meli. Ea meli gasoda, Yesu

* **20:1:** Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliäda gifalädälüla sälo.

gabula made helësëi. ¹⁵ Amasebegi, Yesuea ema nabahalea, Udia-o, dia goda edogi diisa nea. Dia nowë hogosala nabi. Melia dolô amoda sagai beaha aligilo amo gabula helësëlahilä, ema sähalea, Dolô edefade-e, dia e gaula asi galëda, nihi nea äudulä, guwi gaula awäla negei dialeala sämola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema, Meli-ela säi. Amala säi amo nabalahlilä, ea besuia imogolahilä, Hibulu adoea ema Elabonai-ela säi. Nilile ado sälada Säla Olelelo-o. ¹⁷ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Naado neebee gadogo aso, fedaia madeda, dia nema diigimabu. Dia nedoolali neebee awälahlilä, gomalä sämal. Neda aso, nïe Naadoge dilile Eedoge, amase, nïe Godege dilile Godege neebee fedamolö neebee sämalola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Magadala udia Meli e awälahlilä, bëgëla aulo amolima sähalea, Na Dafidilo Geloï e melimelëla sälahilä, ema säla ï amo ilima säla ïaha maadei.

Bëgëla aulo amolia Yesu meli
(Madiu 28.16-20, Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49)

¹⁹ Segeyo amo galamu, salele mi gäwi segeyogi, eso digase gaalu, ïe bëgëla aulo amoli Yu ilibalä bedähalea, ili sefolalo mosö amo idi fëdöla galahlilä sefolalo.* Amala sefolalebegi, Yesu ili sebe mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁰ Amala sälahilä, naaboge afoge ilima olei. Iliä hä, Dafidilo Geloï bealahilä, edefademalä obeägï. ²¹ Yesuea ilima bu elö sähalea, Dalulo dilibalä namiäia. Naadoea ne fisiga wei amo gadola, nage dili fisiga gahagomelëla säi. ²² Amala sälahilä, ea ilimadi hame hëia fedala nafi fo diigilahilä sähalea, Eleloi Gesami nimo. ²³ Odoaea nafade hamoi amo dilia hëla fisiseda, hëla fisimelë. Be, odoaea nafade hamoi amo dilia made hëla fisiseda, nafade amolida diamolömelëla säi.

Domasaea Yesu meli

²⁴ Yesu besela galasolo amo galada, ili giwilasi amoligi Domasa, ïe ëi elö Didimusila sälo amo, sebegi made besela galai.* ²⁵ Hobeala, bëgëla aulo odoa amolia ema sähalea, Nilia Dafidilo Geloï melimelëla säla ï. Amala säla ïasebegi, Domasaea ilima sähalea, ïe naabogi mili gäwi amo made bealage, nïe naabo sögöea ïe mili gäwi bu amogi made digalage, amase, ïe afawa gäwi bu amogi nïe naaboea made digalage, nada dofä gabula made helësëmolömelëla säi. ²⁶ Amala säi salele afädë baagilahilä, ïe bëgëla aulo amoli bu mosöa gegebola sefolalo. Amo gala Domasage hiligila sulo. Idi sulubadela fëdöla gai gaso, Yesu e ili mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea Domasama sähalea, Nïe naabogi dïe naabo sögöea digala bimo. Amalahilä, dïe naabo mogodigila nïe afawa digala bimo. Hä, bealahilä, asigi äudä negela made, afädëfali negemalola säi. ²⁸ Amala säsebegi, Domasaea ema säla obëgësalea, Nïe Dafidilo Geloï, nïe Godela säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia ne beala asigi afädë negesale. Ne made beala asigi afädë negese amoliada, edefademalä obeägïsa neamelëla säi.

Beba dëdëi goweï mi

³⁰ Yesu e bëgëla aulo amolibalä nelo amo gaalu, ilile siigi dolöea hamomolöi made gadoi odoa yafie hamoi dibede amoda, beba gowegi hulu made dëdëi. ³¹ Gaso, beba gowegi dëdësebeweda, Afädë Memelei amoge, Godeïe malö amoge Yesu gabula helësëla, ema asigi afädë negemäiage, amase, dilia ema

* **20:19:** Yone 20.1ie gasumili amo bimalo.

* **20:24:** Ëi Didimusila säi amoïe mida gomalä. Emea äudä busa dila ägüi amogi elöla säi.

asigi afädë negesa nea, ie èigi namolöi namolö gaula namiäiaige, dödëla negesawe.

Yesu e ie bégëla aulo neebee bu besela galai

21

(Yone 21)

Bégëla aulo gifalädäliaea Yesu meli

¹ Hobeala, bégëla aulo amoli Dabeliasa oeaba ami nebegi, Yesu e bu elö ilima ulufadigila besela galai amoda gomalä hamoi.* ² Saimono Fidage, Domasa ie èi elö Didimusige, Galili segeie gaamu Gaina ami fii Nadanalege, Sebediie malö äudä amolege, ie bégëla aulo äudä elölege, ili ami gedola nefolalo. ³ Ami nefolalea, Saimono Fidaea ilima sähalea, Neda seme digila awähadiola säsebegi, ilia nilige hä, dibalä maahagola säi. Amala sälahilä, ili duugi figigila awäla, gasigi seme digisa nea, seme isoie afädëge made neala nelo.

⁴ Sege yose amo gaalu, Yesu bosea ami maala nelo gaso, ie bégëla aulo amolia e Yesu neala made helësëi nelo. ⁵ Amala nebegi, Yesuea ilima nabahalea, Malisä-o, dilia seme afädë made niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Ä, made niimelëla säi. ⁶ Amalebe, ea ilima sähalea, Selëgëgo dilile du dafädimadi digiseda, seme odoa digamolömelëla säi. Amalebe, ilia selëgë amala digilibe, seme yafie digai amea, selëgë dusugamolö uli. ⁷ Amala hamosebe amo bealahilä, bégëla aulo afädë Yesu hi boba hamolo amea, Saimono Fidama sähalea, Goweda Dafidilo Geloj gabula säi. Dafidilo Geloj gabula säi amo nabalahlilä, Fidaea fagulo daia salugalo dafidi gila negei dilo amo salugalahilä, ödägi nila digai. ⁸ Amase, bégëla aulo odoa amoliada dudaia nea, selëgëgi seme digaide amo dusugala gaula agesua moholö asi. Ili neda amila ödä agesuada, mia made made, mida hädali afädë gadoi dilo.

⁹ Ili agesua aliga alogola beahamelebe, nulo gobei elëlägi amodaia seme gobei afädë, beledige dibe meli. ¹⁰ Yesuea ilima sähalea, Dilia walio seme nii gogi odoa gaula misiëla säi. ¹¹ Amala säsebegi, Saimono Fida e awäla dudaia nea, seme selëgë amo agesua dusugala gaula misi. Seme bobogamu selëgëgi digai amo gedolada hädali afädëie nabülasi biaie odoai ohodoa (153). Seme malei digai amea, selëgë nulimolöi gaso, made nuli.

¹² Yesuea ilima sähalea, Dili hä, molö naa mofiamola säi. Amalebe, bégëla aulo amoli bedähalea, iligi afädëa di nowëla made nabi. Iliada Dafidilo Geloj gabulamu helësëi. ¹³ Yesu e maala nea, beledi gobei amo neala iligali sogolahilä, seme gobei amoge, amo gadola wäla hamoi.

¹⁴ Yesu e bauiala nowela awäla nea, bégëla aulo amoli neebee bu osoda ulufala besela galaida amo.

Yesuea Fidama nie sugua sibi amoli sigi namialola säi

¹⁵ Ili molö naha maadelahlilä, Yesuea Saimono Fidama nabahalea, Yoneie malö Saimono-o, odoa gowe ilia ne boba hamose amo gadola made, dia baagila awäla, ne dofä gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Ü, Dafidilo Geloj, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nie sugua sibi malö amoli molö iaha namialola säi. ¹⁶ Yesuea ema bu agedu nabahalea, Yoneie malö Saimono-o, dia ne dofä gelola boba hamosalela nabi. Amala

* **21:1:** Oeabo Dabeliasa amoie èi elöda Galili.

nabasebegi, Fidaea ema sähalea, Ü, Dafidilo Geloi, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Nie sugua sibi amoli sigi namialola säi. ¹⁷ Yesuea aso, bu osoda ema nabahalea, Yoneie malö Saimono-o, dia ne boba hamosalela nabi. Yesuea bu ohodoala dia ne boba hamosalela nabi amogi, Fida e asigia yöia idogolahilä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloi, nelebo sulubadela dia dawadigisa maadei neebe amo, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nie sugua sibi amoli molö iaha namialo. ¹⁸ Na dima dofä gelola sähago. Di malisä nelo amogida, die malibu negelahilä, dihi moholö helësese amo gadola nawesa aligilomelë. Gaso, di momaeala fia idogose amo gaaluda, die naabo mogodigia gasegi, dolö odoaea di malibu negesilahilä, dia moholö helësëi madeido amogi sigi moholömelëla säi. ¹⁹ Yesuea ado amala säi amoda, Fida e abeahämola hamola baagola, Godeie ei ilibia amo gauia adamolö amoie helësëla amala säi. Amala sälahilä, Yesuea Fidama sähalea, Di ne bëgëla misiëla säi.

Bëgëla aulo Yesuea boba hamoi amoma ado säi dialea

²⁰ Fidaea besula beahamelebe, bëgëla aulo Yesu hi boba hamolo amo, ele bëgëla maaha neebe meli. Dolö amoda dafidi ili molö naha sefolalo amo gala, Yesuie bidagia golögia alogola nabahalea, Dafidilo Geloi-e, nowëa di hololömolö gabula sälo amo maaha neebe meli. ²¹ Beahamelebe e gabugi, Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloi, dolö gowedala nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Ne obëgësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda diele. Dida ne bëgëla misiëla säi. ²³ Amalebe, odoa ilia sähalea, Bëgëla aulo go made baagomolöla säimelëla edoolalima säla daidoi. Gaso, Yesueada e made baagomolömelëlada made säi. Ea sähaleada, Ne obëgësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda dielela amomu amala säi.

²⁴ Bëgëla aulo amea nelebo ea meli amo hi säla ulufadigisa nea, amala hamoi amo hi bebagi dëdëla negei amoda amomelë. Nilia ea säla ulufadigi amoda dofä gabula helësësamelë.

²⁵ Yesuea hamoi elö elöla yafie hamoimelë. Hamoi amo hido hüdola hulu sulubadela dëdëla negesa maadei galebeda, sege dibe sulubadelagi beba yafie hamoi amo negemolö fu made bealabiola helësësamelë.

Hä amo.

Abosolo Neala olelo oboba

Uluguea Ado Mala Hedabi dafidi dädēi amo dädēsa maadelahilä, hobeala beba elöwege Ulugu eamu dädēi. Yesuie Ado Mala Hedabi abosolo dolö ilia säla olelemäia Godeie Gesamia idi olei.

Yesuea ado afädē säi amoda gowe. Eleloi Gesami e dili neebee gui maala ie geloia dilile isogi nobamolömelē. Amala hamoseda, nie Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagi olelesa nawesa namolömelēla säi. (Abosolo 1.8)

Yesuea amala säi amo gadola ie bögēla aulo amolia Ado Mala Hedabi säla daidola nawesa nelo. Amala säla iasebegi, dafidida Yu udia dolö hili ilimu Geleso sosogo nelo. Hobealada sege föi sulubadelagige Geleso sosogo aligisa maadela nelo.

Beba Abosologi afädē säi amoda, dafidi Bédigosi Segeyogi Yesuie bögēla aulo sebee Eleloi Gesami digai amoge, amase, hobeala Eleloi Gesamia iilasila geloi iasebegi, hamoi hamosa nelo amoge dädēi dialea. Yesu selesaia mosöa awäla nebegi, Geleso sosogo nefolalo amolia Yalusaleme nea Ado Mala Hedabi säla daidosebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli asigi besui.

Ilia Yu udia dolöie sege sulubadelamadige Sameliamadige säla daidosa maadei. Aso, iliamu wagadi made sege odoa dibemadige, Olomomadige säla iia nawesa maadei amoie ado säla dädēla negei dialea.

Yesuea Eleloi Gesami imolömelēla säla negei

¹⁻² Diofilasa-o, dafidi na bebagi dädēla negesaleada, Yesuea hamoi amoge, olelei amoge dafidi mi gäwia amila e selesaia mosöa fedala asi segeyo amoge dädēla negesa maadeimelē. Fedala made nea, ea Eleloi Gesamiie geloia abosolo dolö namiäia memelei amolima gomalä hamomalo, gomalä sämalola säla iaha maadei. ³ Yesu sē naala baagolahilä, bu nowela abosolo dolö amolia e dofä nowei gabula helēsēmäia e ulufadigila segeyo nabülasi biyidia ilibalä nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ilima säla iaha nelo. ⁴ E, aso, ilibalä nea ea ilima sähalea, Dilia Yalusaleme digila mosabio. Naadoea imolömelēla säla negeila na dafidi dilima säla i amo imäia, gui beaha namialo. ⁵ Yoneada ödäea gesa nelomelē. Segeyo ede made nelolahilä, dili Eleloi Gesamia gemolömelēla säi.

⁶ Amo gala, ili gegedolahilä ema nabahalea, Dafidilo, Isilale udia dolö nilia nihili beaha namolö, nihilima ia obögēmolö walio gogilela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögēsalea, Naadoea hi asigila segeyo daijala negei amoie dawada, dilile made. Segeyo amo daijaloda Naado hïdomumelē. ⁸ Amai gaso, Eleloi Gesami e dili neebee gui maala, ie geloia dilile isogi nobamolömelē. Amala hamoseda, nie Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagige olelesa nawesa namolömelēla säi.

Yesu selesaia mosöa fedala asi

⁹ Ea ado amo säha maadelahilä, ilia ami beaha nebegi, e neala gauia adala selesaia mosöa fedai amo baidilila haguï amea, bu elö bimolöi made meli. ¹⁰ E fedala awäse amo gaalu, ilia muugi sisila nebegimu, dolö fagulo falei salugai äudä fodolofali maala ilibalä neebe meli. ¹¹ Amolea ilima nabahalea, Galili dolöla dili-e, mi edoie muugi sisilamu dialeala nabi. Amala nabalahlilä

elea sähalea, Yesu goda walio dili digila, e neala gauia adogola selesaia mosöa fedasebe amoda obëgëmolö. E selesaia mosöa awäsebe dilia meli amo gadoi wäla obëgëmolömelëla säi.

Ilia Yudasa bedefala dolö afädë memelei

¹² Amala säsebegi, ili segebi ëi Olibebidaia amila Yalusaleme obëgëi. Segebia amila Yalusaleme ga madefali, Yu udia dolöea segeyo Sabada gafegi nawelo amo gadoi. ¹³ Ili Yalusaleme besela galalahilä, mosö iso daia hogoli hili fisia ami fedala nogila digai. Amolida Fidage, Yonege, Yamesege, Äduluge, Filibige, Domasage, Badolomiuge, Madiasige, Alibiasaie malö Yamesege, Selodo sosogo Saimonoge, Yameseie malö Yudasage. ¹⁴ Dolö amolia Godema adomolö ili gegedosamu aligilo. Udia odoage, Yesuie eme Melige, ie edoolalige ilibalä amala gegedolo.

¹⁵ Amo gala asigi afädë negei sulubadela gegedolada hädali afädëie nabülasi äudä gadoi sefolalebegi, Fidaea nowela nea sähalea, ¹⁶ Nedoola dili-e, Godeie ado siiba säla dëdëla negei amo dofä gausiala digamolömelë. Yudasaia dolö nefolalo amolia Yesu gaumäia idi olei amoie Eleloi Gesamia Debidima aligilahilä bea säla negei amo gadola dofä gausiala digaimelë. ¹⁷ Yudasada nili sosogo nelo. Nihiligila hamoi gegedola hamomolöie e memeleimelëla säi.

¹⁸ (Yudasa hi nafade hamola muni nii amea sege afädë nofela nii. Amala hamola sege niia ami baagola digala bole dusula gahidado besela galai. ¹⁹ Amo hamoi amo hobeala Yalusaleme nefolalo amolia nabaha maadei. Amalebe sege amoie ëi ilile ado sälada *Ageledama* negei. Nilile ado sälada heale sege.) ²⁰ Fidaea sähalea, Gë Udälo bebagi ado afädë säla negei amo gowe. Ie mosö nalämäia. Mosö amogi afädë made midiäiala säla dëdëla negei dialea. *Gë Udälo 69.25*

Amase, ado elö säla negei dibe amo gowe.

Hamoi ea hamolo negei amo elöea hamola bedefamäiala säla dëdëla negei dialea. *Gë Udälo 109.8*

²¹ Amai gabugida nilia dolö elö gowe gadoi memeledelä. Amoda Dafidilo Geloï Yesu afu mafusa nelo amo gala nilibalä nawelo. ²² Yonea ödägi gese melëlo, Yesu neala gauia adala fedai melëlo nilibalä nawelo. Anea nilia e dofä baagola noweila dawadigi amo nilibalä sämolöie memeledelä. ²³ Amala säsebegi, ilia dolö äudä ëi säla negei. Dolö elö amoie ëida Yosebe, odoaea ie ëi Basabasala sälo, odoaea Yasadusila sälo nelo amo. Amase, elö amoie ëi Madiasile säla negei. ²⁴⁻²⁵ Amala sälahilä, ilia Godema adosalea, Dafidilo Geloï, dia sulubadelaie iso beaha maadei. Dolö äudä memelei amolegi afädëa Yudasaia abosolo hamoi idiadolasia amila bedefamäia dia afädë memelei amo olemalo. Yudasa eda hi segea awähalea abosolo hamoi digila asi gabiola säi. ²⁶ Amala Godema adolahilä, elele ëi dëdëla salalahilä fofogolebe Madiasiie ëidale besela galasebegi, abosolo gidälasi amolibalä giwi e baala namiäia memelela ifosi.

2

Godeie Gesami digai

¹ Yu udia dolöie molö nülo segeyo ëi Bëdigosi besela galasebegi, ili sulubadela mosö afädëgi gegedola sefolalo.* ² Amala gegedola sefolalebegi,

* **2:1:** Segeyo edefade Bëdigosi amoie ëi elöda Sagaia Molö Hëhela Nelo Segeyo. Baagila Asi Segeyo molö nalahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo besela galalo.

fo geloïie goba gadoi aabela guula maalahlilä, mosö ili fifigi sebea ami digala nobai. ³ Amala digala nobalahilä, nulo söale elile gadoi moge mogela ili sulubadela hïdo hïdolama aliligisebe meli. ⁴ Amalahilä Eleloi Gesamia udia dolö amoli sulubadelama nobalahilä, ilia fii odoaië ado säla besela gagamäia Eleloi Gesamia sälasisi.

⁵ Yalusaleme ami Yu udia dolö Godeïe mala nabelo sege fïi sulubadelagi nefolalo amoli bobala asi ami sulo. ⁶ Udia dolö amolia goba amo nalahilä, ili sulubadela gegedoi. Gegedoi amolia hïdo hïdolea nabelebe, ilie ado sälo amo gadola säsebe amo nalahilä, ili sulubadela fudugi. ⁷ Amo nabala, ili edefademalä fudugilahilä sähalea, Wae! Nilile ado säla säha dibego ilida Galili dolö madefa. ⁸ Iliä nilile ado elöi amo säsebe nihili nabesebeweda, abeahlädu. ⁹ Nilä Badialage, Midialage, Elamalage, nili Mesobodemia dolöge, Yudialage, Gabadosialage, Bödasalage, Esialage, ¹⁰ Filigialage, Bäfilialage, Isibilage, Libiaïe sege Sailinimadilage, Olomola söfë misi amolige, ¹¹ Yu udia dolöge, udia dolö odoaea Yuïe mala gaula mogolo amolige, Gilidilage, Alebialage, nili sulubadela nefolalebewema, ilia nihilile ado adola, Godea hamoi edefade hamoi amoïe säla iäsebegola säi. ¹² Ili fudugila asigi säosölahilä sähalea, Goda edodula säla didigai. ¹³ Odoa nefolalo amolia gadiabola sähalea, Wani ödä gähe hamola negei amo edefadela naala gagaosebega säi.

Fidaea Ado Mala Hedabi säla i

¹⁴ Amala säi amo nalahilä, Fida e abosolo gidälasi amolibalä nowela nea ea ilima ado gelolafali sähalea, Yu dolö dilimage Yalusaleme nefolalebe dilimage, amo hamoi amo säla idulä. Nie ado hedabola nabualo. ¹⁵ Dilia dolö gowe ili gagaosebela helësei amoda amai mademelë. Segeyo walioda, aso, yosemelë.* ¹⁶ Go hamose goda dafidi bea sälo Yoalea säla negei amo gausiahamelë. Eada gomalä säla negei.

¹⁷ Godea sähalea, Segeyo aligila wagamolö ga madese gaaluda, na nie Gesami udia dolö sulubadelama söga salimölömelë.

Dilile didiwi diefegelialia nie mala olelesa namölömelë. Amase, dilile malö malisä amoliage sosoäla awäla elö elöla bimölömelë. Amase, dolö asigi fädäi neebe amolia simasimölömelë.

¹⁸ Segeyo amogimu nie hamoi hamolasilo udia dolö amolimage na nie Gesami söga salimölömelë. Iliä nie mala olelesa namölömelë.

¹⁹ Na muugi adogo hïdo elöi hamolasila naga föidaïage dolöea hamomölöi made gadoi hamolasimölömelë. Healege nulo söage höba buguge hamomölömelë.

²⁰ Amase, Dafidilo Geloïie Segeyo Edefademalä besela galamolö amo, aso, made besela galala neëgi, esoge usila aubege bëlahilä heale uii besela galamolömelë.

²¹ Amala hamosegi Dafidilo Geloïma damula mosöla säsebe amolida damula aulo gaula namölömelëla Godea säila
Yoalea säla negei amo Fidaea säi.

Yoale 2.28-32

²² Fidaea sähalea, Isilale dolöla dili-e, ado sähago. Nabualo. Nasalese fii Yesuea geloi melëlo made gadoi hamolage, hïdo elöi hamolage, dolöea hamomölöi made gadoi hamolage, Godea Yesuma aligila dilibalä nea amala hamoi. Amala hamoi ameadä e Godea odala iala hamoi amo hamomölö misi amo olei. Amoda dilia dawadigi nebego. ²³ Dolö amoda gaula imölömelëla

* **2:15:** Yosemelëla säi amoïe mida gomalä, Yu udia dolö amolia wani ödä yose made nulo.

Godea dafidi daiala negei amo gadola hamomäia fisigisi. Dilia e baagomäia dolö nafade hamolo nefolalo amolia e i fügäigi baala negemäia hamolasi. ²⁴ Baagoia e nafodomolö uli amea Godea baago amoie sêa e fisigisimäia e nowela ifosi. ²⁵ Debidiage ie helësêla säi amo gowe.

Na beahamelebe Dafidilo Geloï e nebalä ga madefalï namolöï namolö misi neebe meli. Nafadea ne neala fologolasiloa, ne gelolasimolöie e nïe naabo dafädimadi ga made misi nea. ²⁶ Amalebe nïe isogi edefade obeägilo nobalahilä na obeägi ado säi. Amase, nïe domalogi hamomolö amo hamomäia na beaha namolö. ²⁷ Dia nïe gesami baagoï uguli mosöa ami digïla made moholö. Diê hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sigämolömelê. ²⁸ Dia ne namolöie idi oleimelê. Dia nebalä namolöï nebegeoda ne obeägilo nobalahilä obeägisa namolöla

Debidia säimelêla säi.

Gê Udälo 16.8-11

²⁹ Fidæa amala sälahilä sähalea, Nedoola dili-e, nilile mäu Debidiie, na dilima fädäla sähago. E baagoige bauige. E bauï amo nili mia wi walio dialea. ³⁰ Dafidi eda bea sälo nebegi, Godea ema ado dofä gelola säla negesalea sähalea, Hobeafali diê mäu afädêa beaha aligilo gini filodaia samialamolömelêla säla negei amo Debidi hi dawadigi nelo. ³¹ Godea Afädê Memelei amo baagolahilä nowela ifosimolö amoie Debidia bea sähalea, Ie gesami uguli mosöa digïla made moholö, ie domalo bauia ami sigämolö madela bea säla negei. ³² Amaimo, Yesu amoda Godea nowela ifosi. Amo nilia beaha maadei amo säla iahamelê. ³³ Godea Yesu neala gauia adala fedalasila ie naabo dafädimadi ifosilahilä, Eleloi Gesami i. Eedoea Gesami imolömelêla dafidi säla negei amo i. Ea amo walio söga sali amo dilia siia beala gêhea nabi amomelê. ³⁴⁻³⁵ Debidi eda selesaia mosöa fedai made gaso, ea säla negesalea sähalea, Dafidilo Geloïa nïe Dafidilo Geloïma sähalea, Na diê ado nii nefolalebe amoli diê emoea emesala namiäia, dida nïe naabo dafädimadi awäla salea, beaha samialola säimelêla

säi.

Gê Udälo 110.1

³⁶ Fidæa amala sälahilä sähalea, Isilale udia dolö nefolalebe dili sulubadelæa hedabola helësêmalo. Yesu e dofä dilia i fügäigi baala negei amoda Godea e Dafidilo Geloï namiäige Afädê Memelei namiäige ifosi amo hedabola helësêmalola Fidæa säi.

Udia dolö yafie asigi besula ödägi gei

³⁷ Ado säi amo nabalahlilä, ilile isogi awäla gäwilebe Fidala abosolo odoæ amolima nabahalea, Nedoola dili-e, nilia abilia hamomolödula nabi. ³⁸ Amala nabelebe Fidæa säla obêgêsalea, Dili asigi besula hïdo hïdola Yesu Gelesoie êgi ödägi gemalo. Amala hamosegida, dilia nafade hamoi amo hêla digïla diligali Eleloi Gesami imolömelê. ³⁹ Godea imolömelêla säla negei amo gadola dilimage, dilile malö amolimage, udia dolö wagadi made nefolalebe amoli sulubadelamæge imolömelêla säla negei. Dafidilo Geloï Godea e neebea misiäia wemolö amoli sulubadelama imolömelêla säla negeila Fidæa säi.

⁴⁰ Fidæa ado geloï odoage häila nabalöï hamoi odoage ilima gelola säla iälahilä sähalea, Udia dolö nafade memelela made sulubadela hamolo walio nefolalebe welia sê molö amogi dilila nüloea fisäla awäla asigi besumalola säi. ⁴¹ Ea amala säi amo hedabola häila nabi amoli ödägi gei. Segeyo amo gala udia dolö dausini ohodoæ baai. ⁴² Abosolo dolö amolia mala olelei amo bégêla hamola digi, Geleso sosogo odoabalä dila nea, molö gedola nadigi, Godema adola digi, amo sulubadela ilia gelola hamosamu nelo.

Geleso sosogo nea mala hedabi hamoi

⁴³ Udia dolö sulubadela fudugila bedäi. Godea abosolo dolö amolima aligila hido elöi hamolasila, dolöea hamomolöi made gadoi hamola nawei amogi. ⁴⁴ Amase, asigi afädë negei nefolalo amolige afädëdi nelo. Hido hüdolaie nelegei dilo amoda, ili sulubadelaie ua gadoi dilo. ⁴⁵ Segege, nelegeige bidi nealahilä, mogela nelegei made amoligali ilo. ⁴⁶ Amase, segeyo sulubadelagi ilida Godeie mosöamu gege dolahilä, hilile mosöa afufusa neada ilile iso asigi falagasei nea hiligila obeägila molö gege dola naala, ⁴⁷ Godeie ei gauia adaha neebe amo bealahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaie obeägila melëlo. Segeyo sulubadelagi Dafidilo Geloia odoa asigi afädë negei amolida neala baalasi.

3

Dolö emo nafadei afädë wahilasi

¹ Segeyo afädëgi eso digase gaalu, Fida Yonele Godeie mosöamadi asi. Deadi amo gadola ilia Godema adosa aligilo negei. ² Amaimo, dolö afädë, ie emea neegela ägüsolo amo gala emo nafadei amo gadoi neegela ägüi, amo ilia sogobala gaula awäla Godeie mosö idi nogila digalo Aye Negei dibeami ifosisa aligilo. Segeyo sulubadelagi ea Godeie mosöa digasebe amolima muni imola sämäia ifosilo. ³ Fida Yonele Godeie mosöa nogila digasebe amo bealahilä ea elema sähalea, Alia ne muni imola säi. ⁴ Amala sälebegi Fida Yonelea ema siila nea Fidaea sähalea, Alima bimola säi. ⁵ Amala sälebegi e imolö gabula helësëla ea elema si. ⁶ Amala sisebegi Fidaea ema sähalea, Muni afädë gaui mademelë. Amai gaso, afädë gaui amo digali iahago. Nasalese fii Yesu Gelesoie äigi säha, di nowela nawemola säi. ⁷ Amala sälahilä ie naabo dafädi amo nabelela gauia adalasisibegü, ie emo fodolofali neala gelolasi. ⁸ Nowela nila sadia adodogola asi. Amala awäla elebalä Godeie mosöa nogila digala, Godeie ei gauia adala emo gumu sesegegila nawesa nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli sulubadelaie e Godeie ei gauia adala awäse amo bealahilä ¹⁰ ilia helësësalea, Godeie mosöa nogila digalo Aye Negei dibeami salea muni imola säha filo amo gabula helësëi. Ema hamoi amo bealahilä ili hamegalalasia fedala fudugi.

Fidaea Godeie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

¹¹ Dolö amea Fida Yonelema gaula fëdöla nebegi, udia dolö nefolalo amoli fudugilahilä, Godeie mosö hadai dibeami baluluia mafui. Hadai amoda Solomonoie hadaila sälo. ¹² Fidaea udia dolö mafui amo bealahilä, ea ilima sähalea, Isilale dolö dili-e, amo hamoi amogi dili fudugilahilä alima sisila dibegoda edoie. Amai dilia helësësaleada, alile geloiage Godeie mala mogola gaula neebeweage alia dolö gowe nowela ifosila helësësale. ¹³ Abalahamage Aisagage Yeigabage, nilile mäuge ilile Godea ie hamoi hamolasilo Yesuie ei ilibiamäia neala gauia adalasi. Dolö amo dilia dilile sigi aligilo neebesigi gaula asimelë. Bailadi neebesigi awäsebegi, Bailadia e fisigäla fisiga gamolö hamosebegi, diliada ema baagi iala golala melimelë. ¹⁴ Dilia dolö hedabi mogoifali hido elöi amoma baagi iala golala bealahilä, dolö nufidelo amo fisigämola säla didigai. ¹⁵ Udia dolö gäli Namolö Gaumäia ilo amoda baagomäia nufimelë. Amo baagolahilä Godea bauia amila neala nowela ifosi neebe amo alia siia melimelë. ¹⁶ Yesuie äigi asigi afädë negei amea Yesuie eia dolö dilia beala dawadigi amoma geloi i. Yesu hi alile asigi afädë negei neala

nowelasimelë. Asigi afädë negei amea dili sulubadelaie siigi e wahilasimolöi wahilasimelë.

¹⁷ Amai gabugi, nie nedoola dili-e, dilia Yesuma hamoi amo fädäla helësëla made nea hamoila helësësa. Dilile sigi aligilo amoliage amala hamoila helësësamelë. ¹⁸ Amo gadola siibafali Gode e bea sälo sulubadela nefolalo amolima aligilahilä nea, ea Afädë Memelei amo së molömelëla bea säla negei amo gadola amala gausiala digai. ¹⁹ Amala hamoi gabugi asigi besula dilile nafade hamoi amo hëmäia Godemadi namialo. ²⁰ Dilia amala hamoseda, dilile gesami gelolasimolöie Dafidilo Geloia e neebeala fu imolömelë. Amase, Afädë Memelei amo dilile namiäia dafidi odalasi Yesu amo dili neebea fisiga wemolömelë. ²¹ Siibafali Godea bea sälo hile nafolai amolima aligila bea säla negei amo gadola, Godea sulubadela bu elö gähe namolö segeyo daiala negei amo gadola gausiala digamäia Yesu e selesaia mosöa beaha nea. ²² Siiba Mosesea sähalea, Dafidilo Geloia Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelë. Amala aligiseda, dilia ie ado nabala bëgëla awäla hamomalo. ²³ Ie ado nabalahlilä made hamose dolö amolida Isilale udia dolö amolibalä made namiäia nufudala baagomolömelëla Mosesea säi. ²⁴ Amo gadola bea sälo sulubadela, Samuale neloa amila, bea säla negesalea segeyo waliowegi hamosebeweie bea säla negei. ²⁵ Dilida bea sälo amolile malöge, amase, Godea dilile mäuma asialo made ado elöi säla negei amoie malöge nebege. Godea Abalahamama sähalea, Die mäuma aligila udia dolö fifi asi dibe amoli sulubadela neala obeägilasimolömelëla säi. ²⁶ Amaimo, Godea Yesu e ie hamoi hamolasilo namiäia diligalidale fisiga wei. Fisiga wei amoie mida gowe. Dilia nafade hamosa neebea amila ea sigi gaula obëgëlahilä obeägilasimäia fisiga weimelëla Fidaea säla wagai.

4

Ilia Fida Yonele nafodoi

¹ Elea udia dolöma säla iäha nebegi, gobela ilo dolö nefolalo amolige, Godeie mosö idihë aligilo amolile beaha aligilo amoge, Sadiusi nefolalo amolige ele neebea misi. ² Elea udia dolöma Yesu baagola nowei amea baagoi amoli nowela namolömelëla säla olelesebegi, ili mihaläla misi. ³ Ili maalahlilä ilia ele gaula nafodolahilä amo gala gasisebegi, aiyo gudimolölahilä galabaia mosöa negei. ⁴ Amaimo, elea säla i amo yafia nabalahlilä asigi afädë negei. Hä dolö asigi afädë negei amoli gedolada dausini bia.

⁵ Segeyo elö aligisebegi, ilile sigi aligilo amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige ili Yalusaleme gegedoi. ⁶ Gobela ilo Busa Edefade Anasage, Gaiafasage Yonege Alegisädage, gobela ilo Busa Edefadei sosogo nefolalo amolige sulubadela gegedoi. ⁷ Ili gegedoi sebea ami ele ifosilahilä elema nabahalea, Alia hamoi amo edo geloia, nowëie ëigila hamoila nabi. ⁸ Amala nabasebegi, Fidama Eleloi Gesami nobai nea ea ilima säla obëgësalea, Udia dolöie sigi aligiloge dafidilola dili-e, ⁹ amai dilia walio alima mi nabi amoda alia dolö emo nafadei afädë ugila negei amoie nabi galëda, amai dilia helësësaleada, dolö emo nafadei amoda abeahäla hedabomolöi gabu. ¹⁰ Amai galëda, dili sulubadelaage, amase, Isilale fii sulubadelaage, mi fädäla helësëmolö dialea. Nasalese fii Yesu Gelesoie ëia dolö wagadi nebegowe wahilasimolöi wahilasi amo dihili beasebegomelë. Dilia Yesu Geleso i fügäigi baala negei amo Godea bauia amila nowelasi amoda amo.

¹¹ Igi amoda mosö olelo dilia hamomolöi made gabulahilä, memelela fisi amo geloi dafidilo dibeda amomelë. *Gë Udälo 118.22*

¹² Elöea damula moholöi made neamelë. Sege föi sulubadelagi neebe amola nili damula moholö udia dolögali ëi elö made imelëla Fidaea säi.

¹³ Iliä beahamelebe Fida Yonelea gelolahilä bedäla made säsebe amo beala ele sugulu made hamoi, nelebo afädë oodo bealage made hamoi dolö nelö amo helësëlahilä ili fudugi. Fudugilahilä gaso, ilia helësësalea, ele Yesubalä neë melëlo amo helësëi. ¹⁴ Amala helësëlahilä ilia beahamelebe emo nafadei dafidi wahilasi amo elebalä neebe amo bealahilä, elema ado säla obögëmolöi made meli. ¹⁵ Amalebe ilia ele Galisolö mosöa amila segea oodola doadigila mosalai. Ele asibua hilido didiäla ¹⁶ sähalea, Nilia malö äudä amolema abilia hamomolödu. Elea dolöea hamomolöi made gadoi afädë gelola hamoi amoda udia dolö Yalusaleme nefolalebe amolia dawadigisa maadei. Elea amala made hamoila sämolö uli gabu. ¹⁷ Amaimo, säla daidolea, nilia ele nufulöie sähaleada, elema ëi go säla udia dolö odoama bu säla imabiola gelola sädila säi. ¹⁸ Amala sälahilä ele welahilä ele maasebegi elema gelola sähalea, Alia Yesuie ëi säla udia dolö odoama amala olelemabiola säla i. ¹⁹ Amala säsebegi, Fida Yonelea säla obögësalea, Godeie siigi, alia dilia säse go gadola nabala hamomolö amo dofeale ma, Godea säsebe amo gadola nabala hamomolö amo dofeale. Dilia memelemo. ²⁰ Amai gaso, alia meli amoge nabi amoge sämolö amo, made sämolö ulimelëla säi. ²¹ Amala sälahilä ilia elema säi amo gadola bu elö ele nufulöie ado gelolafali säla ialahilä ele nufulö fu made beasebegi fisigäla fisiga gai. Fisigai amoie mida, udia dolö nefolalebe amoli sulubadelaea Godea hamoi amoie ie ëi gauia adaha neebe amo helësëlahilä amai. ²² Dolöea hamomolöi made gadoi hamola dolö wahilasi amo eda gäheo i nabülasi biyidia baagi nelö.

Iliä Godema adosalea ie ado mala olelemolöie geloi imalola säi

²³ Fisigäsebegi Fida Yonele helele sosogo neebe obögëlahilä, gobela ilo busa amoliage dafidilo amoliage elema ado säi amo elea ilima säla iaha maadei.

²⁴ Säla i amo nabaha maadelphilä, ili sulubadelaea hame afädë negela Godema adosalea, Dafidilo Geloi-e, muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe neebe sebe amoge dia hamosa maadei. ²⁵ Siiba nilië mäu Debidi, die hamoi hamolasilo amoma aligila Eleloi Gesamia ado säi amo gowe.

Edoie udia dolö fii odoa ilia edefademalä mihalähamu nea.

Edoie udia dolö amolia nalí ado afädë negesamu nea.

²⁶ Sege sulubadelaie beaha aligilo gini nefolalo amolia nudumolöie daijala nefolalo.

Sigi aligilo amolia gegedolahilä Dafidilo Geloi amoge ie Afädë Memelei amoge daia sasagala neala golila

säi.

Gë Udälo 2.1,2

²⁷ Amo gadola Heledoeage Bödiasa Bailadiage elebalä udia dolö fii odoaeage Yu udia dolöeage dofä gaamu gowegi die hamoi hamolasilo hedabifali Yesu, dia memelei amo, daia sasagala neala golimolöie gegedoi. ²⁸ Iliä amala hamoi amoda dafidi die geloiage asigiage daijala negei amo gadola gausiala digai. ²⁹ Amaimo, Dafidilo Geloi-e, ilia nili nufulöie ado gelola säha nelö amo dia walio asigimalo. Die hamoi hamolasilo nilia bedäla made gelola nea die ado mala säla olelemolöie geloi imalo. ³⁰ Amo gala oloi dibe amo

wahilasimolöege, die hamoi hamolasilo hedabifali Yesuie ëia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolöege hido elöi hamolasimolöege, die naabo mogodigimalola säla adoi. ³¹ Godema adola wagai amole mosö ili gedola sefolalo amo fogola Eleloi Gesamia ilima nobasebegi, ilia Godeie ado mala bedäla made gelola säla iaha nelo.

Udia dolö sulubadelaea odoa ugila negei

³² Udia dolö Yesuma asigi afädë negei nefolalo amoli sulubadelaea hame afädë negela asigi afädë negela nelo. Amala negela neada afädëa ie nelegei dibe amo bealahilä goweda niemelëla sälo made, hido hídolaie nelegei nelo amoda ili sulubadelaie ua gadoi dilo. ³³ Abosolo dolö amolia negela nea Dafidilo Geloï Yesu baagolahilä nowela neala gelola säla olelesa nelo. Godea ili sulubadelama edefademalä obeägilasilahilä hedabola ugila negesa nelo. ³⁴ Ili sosogo nefolalo amoligida nelebo afädë ufoida made. Ilile sosogo odoaea segege mosöge munia bidi nealahilä ³⁵ abosolo dolö amoligali ilo. Amala ialahilä abosolo dolö amoliada udia dolö odoa ufolala adi nefolalebe amoligali mogela ilomelë.

³⁶ Amo gadola dolö afädë nelo amoie ëida Yosebe. Ie ëi elö abosolo dolö amolia negeida Banabasa. (Banabasa amoda ado gowe gadoi. Iso asigi neala gelolasilo dolöla säla ëi negei.) Banabasada Ilibai sosogo nelo. Eda ödä södölogi Saibulusi fii. ³⁷ Amea ie sege afädë dolö elöma muni nii amoda gaula maala abosolo dolö amoligali i.

5

Ananaiasa Safailalea hamoi

¹ Amala hamolo amo gadola dolö afädë Ananaiasa ie udia Safailalea elele sege dilo amogi dolö afädëma bidi nii. ² Muni bidi nii amo Ananiasaea mogela odoa hile negesi. Ie udiage amo dawadigi sulo. Amalahilä Ananiasaea muni odoa amo gaula awäla abosolo dolö amolima i. ³ Iasebegi Fidaea Ananiasama sähalea, Dia Eleloi Gesamima wäfali sämolöie mugabe Saidani die isogi nobamäia fu igo edoie. Dia die segeie bidi nii muni amogi odoa dihile negei gabu. ⁴ Sege bidi made nealada dihile dilo madele. Bidi nealahiläda bidi nii amoge dihile madele. Die isogi amala hamomolö helësei amoda edoie. Dia wäfali säi amoda dolöma made, Godema sämelëla säi. ⁵ Fidaea säi amo nabala Ananaiasa ulula digala hame doala asi. Amala hamoimelëla säi amo nabelo amoli sulubadelaea edefademalä bedäi. ⁶ Amala hamosebegi, malisäea baagoi amo faguloea usulala gaula awäla bausi.

⁷ Aoa ohodoa baagibua egoama hamoi amo helësäla made idia amo misi.* ⁸ Amala maasebegi Fidaea ema nabahalea, Nema sämo. Alia sege muni nii amoda hä amo wäla niilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ä. Alia muni nii amoda hä go wälamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Diage diguaeage ali haligiläea Dafidilo Geloïie Gesamia abilia hamosebelela bimolöie fedogola meli amoda edoie. Digua baulo amolia dige gaula moholöie mumusogi digamolöie mosö idiliba maaha neamelëla säi. ¹⁰ Amala säi amole fodolofali Fidaie emo mia ulula digala hame doala asi. Amala hame doala asi amole malisä amolia maala e baagoi dibe amo bealahilä ilia ie domalo segea gaula awälahilä egoa bauia amimu bausi.

* 5:7: Molö giati deala molöi gadoi baagibua.

¹¹ Udia dolö Geleso sosogo nefolalo amolia edefademalä bedäla didigai. Amala hamoimelëla säi amo nabelo sulubadelaeage amai.

Dolöea hamomolöi made gadoi hamoi

¹² Udia dolöbalä nea abosolo amolia dolöea hamomolöi made gadoige hïdo elöige yafie hamosa nelo. Amoli sulubadelaeada hame afädë negela Solomonoië hadai dibeaa amimu gegecosa aligilo. ¹³ Ili gegecosa bea amida udia dolö odoaa nefolalo amolida ilibalä bedälo. Amala bedäi nea gaso, ili beahaleada ilile ëi gauia adaha aligilo nelo. ¹⁴ Amalo gaso, udia dolö yafie nefolalo amolia Dafidilo Geloima asigi afädë negesa maadelahilä Geleso sosogo nefolalo amolibalä baai. ¹⁵ Amalebe oloi difolalo amoli gaula mafula idiafa Fida awäsido fëo fösisila nidila negela digi, dafudaia gaula maala nidila negela digi. Amoië mida, ilia helësësaleada, Fida e maasegi, ïe ausuluboea oloi difolalebe amoli dabemäia amai. ¹⁶ Sege odoaa Yalusaleme ga madela dibeamadi amodila udia dolö yafiea oloi difolalo amolige mugabe fedai difolalo amolige gaula gegecosa bea, sulubadela neala hedabola wahila digisa maadei.

Selesaia fia abosolo dolö fisigäi

¹⁷ Amala hamosebegi, gobela ilo Busa Edefade nelo ameage, amase, ebalä aligilo Sadiusi sosogo dolö amoliage naabo gëi. ¹⁸ Amala helësëlahilä ilia abosolo dolö amoli neala nafodolahilä gaula awäla galabaia mosöa negesi. ¹⁹ Amala negesi dibegi gasigi Dafidilo Geloiië selesaia fii afädëa galabaia mosö idi gai amo dogaa negesilahilä, ili sigi gaula segea doadigila fedalahilä ²⁰ ilima sähalea, Dili afialahilä Godeie mosöa nea namolö gähe goweie mala sulubadela udia dolöma olelemalola säla i. ²¹ Amala säi amo nabala abosolo dolö amoli yosefalä Godeie mosöa ami awälahilä udia dolöma mala olelesa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade nelo amoge ebalä aligilo nefolalo amolige maalahlilä ilia ado sämolö Yu udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo Galisolö amoli gegeomalai. Gegeolahilä ilia sähalea, Galabaia mosöa amila dolö amoli sigi misiäiala säla imolö mosalola säi. ²² Amala säsebegi, idihë aligilo amolia galabaia mosöa awälahilä beahamelebe, dolö amoli maade beala Galisolö dolö amolima säla imolö obëgëi. ²³ Obëgëlahilä ilima sähalea, Nilia galabaia mosö idi fëdöla gai amoge idihë aligilo idi gasia nefolalebe amolige melimelë. Bealahilä nilia idi gai amo dogala beahamelebe ami dolö afädë se-bege made melimelëla säla i. ²⁴ Amala säla iasebe amo nabalahlilä, Godeie mosö idihë aligiloie beaha aligilo ameage gobela ilo busa amolaliage goea edo besela galamolödula helësëla asigia säosäosa dilo. ²⁵ Ili amala asigi säosäosa dibegi dolö afädë maalahlilä ilima sähalea, Nabuö. Dolö dilia galabaia mosöa negei amoliada Godeie mosöa udia dolöma mala olelesa nefolaleamelëla säla i. ²⁶ Amala säla i amo nabalahlilä, idihë aligiloie beaha aligilo amola, idihë aligilo amolali awälahilä ili sigi obëgëi. Udia dolö nefolalebe amolia ili igia nufideloaa bedälahilä, ilia ilima nelebo afädë made hamola, geleä awäla sigi obëgëi.

Abosolo ilia bedäla made ado säi

²⁷ Ili sigi obëgëlahilä Galisolö dolö sefolalebea ami ifosi. Ifosilebe gobela ilo Busa Edefade amea ilima sähalea, ²⁸ Nilia dofä dolö amoië ëi säla olelemabiola gelola säla i. Amai gaso, nabuö. Mala amomu Yalusaleme udia dolöma säla iasebegi ilia dilile ado nabaha maadei gabio. Amase, dolö baagoi amoge diliada nilia nufila sämolöi nebegola säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidala abosolo

odoa amola ilia sāla obēgēsalea, Nilīa dolōea sāse amo gadola made, Godea sāse amo gadola hamomolōi galea. ³⁰ Dilia Yesu baagomāia iigi baala negei amoda nilīle māuīe Gode neebe amea e nowela ifosimelē. ³¹ Eda Dafidiloge Damula Auloge namiāia Godea e gauia adala īe naabo dafādīmadi ifosi. Godea amala hamoi amoīe mida gowe, Isilale udia dolō asigi besumāiage nafade hamoi amo hēla fisimāiage fu īmolōīe amala hamoi. ³² Nilīage Eleloi Gesami Godea īe mala hamolo nefolalebe amolima īlo ameage amala hamoi amo dawadigila siia bealahilā sāla ulufadigisa aligilo nilī nefolalebewemelēla sāla ī.

Gamelielea Galīsōlōma ado sāi

³³ Galīsōlō dolō amolia ilia sāi amo nabalahlilā edefademalā habobala abosolo amoli baagomāia nufulōla helēsēi. ³⁴ Amala helēsēsa dibegi, Galīsōlō dolō sefolalebea amoligi afādē nowei. Eda Felesi dolō, eada mala sāla negei amo olelelo. Īe ēi Gameliele. Udia dolō nefolalo sulubadelaēada ēi sālo neala sālo nelo. Anea sāhalea, Dolō go ili oodola segea namolō mosalamola sāi. ³⁵ Amala sālahilā Galīsōlō dolō amolima sāhalea, Isilale dolōla dili-e, dilia dolō go ilima nelebo afādē hamomolō helēsēsa galēda, dafididale fādāla helēsēmalo. ³⁶ Aso, sedade nelola made, Deyudasa e maalahilā ea sāhalea, Neda dolō ēi sālomelēla sāsebegi, udia dolō hādali biyidia gadoia e bēgēla afīai. Amai gaso, e baagomāia nufudasebegi e bēgēla aulo amoli dusudasisalea mala olelei amo hogosa helei. ³⁷ Amase, hobeala gamanea udia dolōīe ēi dēdēselo amo gala, Galili fīi afādē, īe ēida Yudasa, misi. Maalahilā īe adoea udia dolō yafie neaha maadesebegi, eege baagomāia nufudasebegi, e bēgēla aulo amoli sulubadela dusudasisa maadei. ³⁸ Amaimo, walio na dilima sāha, dolō go ilima afādē hamola made hā guilasimalo. Iliā daiāi amoge hamoi amoge hili dōfelēla hamosa galēda, amoda hogosa helemolōmelē. ³⁹ Ma, Godea hamomāia daiāi hamosa galēda, dilia haimolō ulimelē. Dilia Godebalā ado neloeamelēla Gamelielea sāi. Amala sālebegi Galīsōlō dolō amolia Gamelielea sāi amo gadola hamodelāla helēsēi.

⁴⁰ Amala helēsēlahilā, ilia abosolo amoli welahlilā mofīasebegi, ili fēgāmalai. Fēgālahilā Yesuīe ēi sāla bu elōda olelemabiola sālahilā ili fisigāi. ⁴¹ Amalebe ili Galīsōlō neebea amila obeāgīla segea doadigila asi. Obeāgīla asi amoīe mida gowe, Yesuīe ēigi hewai amo Godea dofeala helēsēi amogi. ⁴² Amalahilā segeyo sulubadelagi Godeīe mosōa amige udia dolō mosōa amige Ado Mala Hedabi olelesalea, Godea Afādē Memelela ifosi amoda Yesu neamelēla fisila made, sāla īahamu nelo.

6

Abosolo ili ugīla negemāia ilia dolō gifalādālīa memelei

¹ Segeyo amo gaaluda, Yesu bēgēla aulo malei maala baahamu nelo. Giligi ado sālo amolia Alamege ado sālo amolibalā gēgēsalea sāhalea, Dilia segeyo sulubadelagi mogela īlo amogida nilīle udia didalo sebe amoligali made īlomelēla sāla gēgēi. ² Amala gēgēsebegi abosolo giwilasi amolia Yesu bēgēla aulo odoā amoli sulubadela gegedomalolahilā ilima sāhalea, Nilīa Godeīe ado amo fisilahilā molō mogemolō amo dofea made gabumelē. ³ Amai gabugi, nedoola, dilia dili nebegogi dolō gifalādālīa mogoi neala sālo, Godeīe Gesami nobai, hedabola dawadīgi, amomu memelamalo. Memelelahilā, hamoi amo ilia sigi namiāia ifosidelā. ⁴ Amalahilāda, nilīamu Godema adosa namolō amoge udia dolōma Godeīe ado mala sāla īmolō amoge hamosamu namolōlamelēla sāi. ⁵ Amolia sāi amo udia dolōea nabalahlilā sulubadelaēa

dofea gabula săi. Amalahilă, ilia Sidibeni memelei. Sidibeni eda asigi afädë negelahilă gelola nea Eleloi Gesamige ema nobai nelo. Amase, Filibige, Bologolusage, Niganologe, Dimonoge, Bamenasage, Nigolasage ili memelei. Nigolasa eda Ädiago fii. Eda Yu fii made gaso, dafidi Yu udia dolöie mala neala gaulahilă ilibală dila nelo. ⁶ Dolö memelei amoli abosolo ili neebee sigi maala ifosisebegi, Godea adolasila ilia ilima naabo negesi.

⁷ Amala hamolahilă Godeie ado mala säla daidoi. Yalusaleme ami Yesu bögëla aulo udia dolö yafie, sämolö asusugai awäla baai. Gobela ilo dolö yafieage Yesuie mala gaula mogola asigi afädë negei.

Yu ilia Sidibenibală gudi

⁸ Godeie ugila negeloge geloige Sidibenima nobalasissebegi, e udia dolöbală nea hïdo elöige dolöea hamomolöi made gadoige gelola hamosa nelo. ⁹ Amala hamosebegi, dolö odoaea Sidibenibală gëgësa nelo. Yu udia dolö amolile gedolo mosö afädë amoie ëida Fisigäi Amoli Dilo Mosöla sälo amoligi nelo. Dolö amolida Salinialage Alegsädalialage misi. Ilibală odoage Silisiala Esialage misi amoli sulubadelaea Sidibenibală gëgësa nelo. ¹⁰ Gëgësalea Eleloi Gesamia Sidibeni hedabola dawadigilasi amea ilia ado săi amea e aulo dabemolöi made nelo. ¹¹ Ilile adoea aulo dabemolöi made bealahilă, geleä hado musügä awälahilă dolö odoama sähalea, Sidibenia Moselese Godele gagadela säse nabimelëla sämalola săi. ¹² Amala săi amogi udia dolö nefolalo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage habobala mihalalahilă, ilia Sidibeni sigi gaula Galisolö dolö neebee ami asi. ¹³ Amalahilă, ema ilia wäfalä babala säsäla sämäia dolö odoa sigi maalahilă amolia sähalea, Dolö neebe egoweada sege Godea hïle nafolai goge, Ado säla negei dibe amoge gagadesamu nelomelë.* ¹⁴ Eada gomalä säimelë. Nasalese fii Yesuea mosö go haila fisila, mala Mosesea säla negei amo nalaba maaha nelo nilia nabaha nebewege neala bedefamolömelëla săi amo nilia nabimelëla săi. ¹⁵ Amo săi amo nabalahlilă, Galisolö dolö sefolalo amolia Sidibenie odagi siila beahamelebe, selesaiä fiie odagi gadoi neebe meli.

7

Sidibenia Galisolö dolö amolima ado săi

¹ Amaimo, gobela ilo Busa Edefade nelo amea Sidibenima nabahalea, Iliä ado säsebege dofä säsebelela nabi. ² Amala nabelebe Sidibenia säla obëgësalea, Naado nedoola dili-e, ado sähago. Nabualo. Nilile naua mäu Abalahama e Halana made awäla Mesobodemia nebegi, Gode yo digalo hïdo elöi amo Abalahama neebee maala besela galai. ³ Maalahilă ea ema sähalea, Die segege sosogoge digila sege na olese amogi mosalola săi. ⁴ Amala săi amo nabalahlilă, e Galadia sege digila Halana namolö asi. Ìe eedo baagolahilă, sege walio dili neebee ami namiäia e Godea namolö mosalola săi. ⁵ Amo gala ema sege fufu afädë nofela made i. Sege afädë emo afädëa emesamolöige dofä made i. Amai gaso, Godea sege amogi dige die diaua mäu ilige dili namiäia imolömelëla Godea Abalahama e malö maade nebegi säla negei. ⁶ Godea gomalä săi. Die diaua mäu amoli elöie segea namolömelë. Ami gäheo i hädali biyidia galabaia hamoi gadoi hamolasisa neebe amo gaaluda, dolö elöea ili neala sälasimolömelë. ⁷ Amamolö gaso, ili galabaia hamoi gadoi hamomäia hamolasilo fii amolibală na gudimolömelë. Gudilahilă ili sege amo digila

* 6:13: Sege Godea hïle nafolaila săi amoda Godeie mosö amoie sähalea săi.

awālahilā, sege wegi nea nīe ēi gauia adamolōmelēla Godea sāi. ⁸ Amase, Godea asialo made ado elōi sāla negei amoīe ea nofe negela Abalahamama gafodo damulasilo mala negei. Amala negei amo gadola Aisaga emea e āgūlebeda segeyo gödōgi Abalahamaea Aisagaīe gafodo damulasi. Hobeala Aisagaīe malō Yeigabamage amai. Amalahilā Yeigabaīe malō nilīle māu giwilasi amolimage amai.

⁹ Nilīle māu gidālasī amolia giwi afādē Yosebema naabo gēlahilā, eda Isibi segea galabaia hamoi gadoi hamolasilo namiāia odoama muni īmolahilā muni nii. Isibi segea sigi asi gasoda, Godea e sigi nea ¹⁰ yōi elō elōla sulubadela dībea amila e damula awāla ugila negei. Isibi sege beaha aligilo Gini Felauīe siigi, Godea Yosebegaīi hedabola dawadigilasiloģe mala hedabi hamolasimāiage ī. Amo bealahilā, Isibi udia dolōģe, amase, īe mosō sulubadelage sigi namiāia Yosebe memelela ifosi.

¹¹ Amalahilā Isibi sege sulubadelage Gainana sege sulubadelagige sīdē i maasebegaī, udia dolō edefade yōsa nefolalo, nilīle māu ilia molō abidi galea walebelela hogoi gaso, afādē made beagolei. ¹² Aso, molō made nebegaī, Isibi segea molō galeamelēla sāi amo nalahilā, Yeigabaea nilīle māu nelō amolima degabo mi gāwila afiamola sālahilā ili fisiga gai. ¹³ Amalahilā bu elō awāsebegaī Yosebea īe edoolalima, neda Yosebemelēla ulufadigila sāla ī. Amala sālahilā nebegaī, Felauēa Yosebe sosogo amoge dawadigi. ¹⁴ Amalahilā, Yosebea īe eedo Yeigabala e sosogola Isibi misialola sāsi. E sosogo gegedolada nabūlasi gifalādaliāie odoai bia. ¹⁵ Misialola sāsi amo nabala Yeigaba Isibi dīgala nebegaī, hobeala e baagoi. Amalahilā nilīle māu amolalige baagosebegaī, ¹⁶ ilīle domalo amo Segeme segea gaula obēģēlahilā, sege dafidi Abalahamaea Segeme ami Hamolōīe malōma baulo sege bidia niia ami baui.

¹⁷ Godea Abalahamama ado sāla negei amo gausiala digamolō fu ga madesalea, Isilale udia dolō Isibi nefolalo amoli sosogo malei bāula besela galai. ¹⁸ Malei amala nebegaī, hobeala beaha aligilo gini elō amea Yosebe made dawa nea, Isibi udia dolō sigi nelō. ¹⁹ Gini amea nilī sosogo amoli dahila nealahilā, nilīle māu sēlasila, ilīle malō dubo baagomāia segea sadia gamalai. ²⁰ Amo gaalu, Moseseīe emea e āģūla misi, malō amoda Godeīe siigi hedabifali. Aube ohodoa eedo hī mosōa ami sigi nelō. ²¹ Amalahilā e segea negei dibegaī, Felauīe idiwia neala gaula awālahilā, hīle malō folo wāla fosa nelō. ²² Amala fosololahilā ilia Isibiīe dawadigilo amo sulubadela Mosesema olei. Amasebegaī ea ado adomolō amoge mala hamomolō amoge dolō gelei edefade nelō.

²³ Mosese e gāheo i nabūlasi biyidia baagilahilā īe edoo Isilaleīe malō amoli neebea sōfē moholō dialeala helēsēi. ²⁴ Awālahilā ea beahamelebe Isibi dolō afādēa Isilale dolō afādē nufudaha neebe melī. Amalebe Mosesea Isilale dolō amo damula awāla Isibi dolō amo hī asiala hamoi amoīe hī e bidigi nufudala baagoi. ²⁵ Mosesea helēsēsaleada, īe edoo amolia Godea Moseseīe naaboea ili fisigāmolō gabula helēsēsa dialeala helēsēi. Gasoda, iliada amala made helēsēi nefolalo. ²⁶ Amo aiyō amogi Mosese besela galala beahamelebe Isilale dolō āudā nudusa neebe bealahilā, ele neala aealasilālahilā elema sāhalea, Malō āudā-o, didoo madele. Halimu edogi nudusala nabi. ²⁷ Amala sālebe, mi hamola nudulo amea Mosese bobala sadia galahilā ema nabahalea, Di nilīle sigi aligilo namiāiage, gudī mogelo namiāiage di nowēa memelesio. ²⁸ Aiyō dia Isibi dolō nufudadigi amo gadola nege nufudadigidelā misi nealela nabi. ²⁹ Amala sāi amo nalahilā Mosese e Midiana segea fisāla awāla nelō. Ami nea īe dolō malō āudā sogobai.

³⁰ Ami gäheo i nabülası biyidia baagilahilä, Mosese e sege nafade udia dolö aligilo made sege Sainai bi ga made neebee ami nebegi, i holöfalı afädëgi nulo söagila selesaia fii afädë Mosesea bimäia ulufadigila nelo. ³¹ Amala hamosebe amo beala Mosese e fudugilahilä ga madela hedabola fädäla bimolö awäha nebegi, Dafidilo Geloie ado nabi. ³² Dafidilo Geloia sähalea, Neda die diado amolile Gode neawe, Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege ilile Gode neawemelëla säi. Amala säsebegi, Mosese e edefademalä fudugila emo gıgisëlahilä bimolö bedäla nelo. ³³ Bedäla nebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Sege di nebegoda na nihile nafolai sege amea dia emo usililo salugai go gimo. ³⁴ Nie udia dolö Isibi nefolalebe amolima ilia edefademalä neala sëlasisebe amo siia melimelë. Ili dudumigila diisa dibe amo nabalahlilä, na ili damula awäla sigi obëgemolöie digai neawe. Amai gabugi, hä misie, na di Isibi mosalahagomelëla säi.

³⁵ Dafidi Mosese ema ilia habobalahilä ema säla obëgesaleada, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memlesiola säi amoda Mosese amoma säi gasoda, selesaia fii afädë i holöfalıgila ulufadigi amoie naaboea dolö amea ili sigi namiäiage damula mosäiage Godea e fisiga galasimelë. ³⁶ Dolö amea Isibi segea neage, ödä duhulu ëida Heale Uii dibeaa ami neage, gäheo i nabülası biyidia sege nafadeia ami neage, hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige hamola ili sigi asi. ³⁷ Mosese amea Isilaleie malöma sähaleada, Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelëla säi. ³⁸ Mosese amoda selesaia fii afädëa Sainai bia amila ema ado säla iasolo amo gala sege nafadegi gegedolo amolibalä nelo. Nilile naado amolibaläge nelo. Ado diamolöi diamolö amo nilima säla imäia ema i.

³⁹ Amaimo, nilile naado amolia ea ado säi amo gadola hamomolö habobalahilä, e bobala sadia gala ilile asigida Isibi obëgesa nelo. ⁴⁰ Amala asigila nea ilia Alonoma sähalea, Nilıgali gode odoa naaboea hamomalo, iliadale nili sigi mosäia. Mosese amea nili Isibilahlilä segea moholöie sigi nelo amoma edo gadoi besela galaidu nilia dawa madela säi. ⁴¹ Amala säsolo amo gala ilia sugua afädë gao emalö gadoi naaboea hamolahilä wäfalı gode amoma sugua gadoi elö elöla nufudala göa nelegela i. Nilia naaboea hedabi hamoi gabula helësëlahilä ilia edefademalä obeägisa nelo. ⁴² Amala hamolebe Godea ili baagi iala ilia mu ilibia gasumilima göa nelegemäia fisigisi. Amo gadola bea sälöie bebagi dädëla negei amo gowe.

Isilale fii dili-e, gäheo i nabülası biyidiagi sege nafadegi nea sugua gadoi nufudala göa negela negali iledu.

⁴³ Amaimo, Molegeie balai mosö dilia gaula asi. Amase, dilile gode Lëfanaie gasumili gadoige, dilia göa nelegemolöie naaboea hamoi amo dilia gaula asi. Dilia amala hamoi amea na dili Babilono holöbö baagia gala bobala mosäia fisiga gamolömelëla

dädëla negei dialea.

Amosi 5.25-27

⁴⁴ Gode ilibalä neebe amoie helësëla balai mosö amo nilile naadolalibalä sege nafadeia ami nelo. Mosö amoda Godea Mosesema gowe gadoi hamomalola säla olei amo gadola ilia hamoi. ⁴⁵ Hobealada nilile naado amolia ilile eedo bedefala balai mosö amo gaula Yasuabalä asi. Yasuabalä awäha nea Godea udia dolö fii odoa nefolalo amoli nesila digila sege amo iligali bedefala aligi awäha neada balai mosö amo gaula awäha nelo. Amalahilä balai mosö amo nebegimu beaha aligilo Gini Debidi besela galai. ⁴⁶ Godea

ema obeägisebegi ea Godema nabahalea, Na mosö afädë Yeigaba fii amolile ulimolöda dofealela nabi.*⁴⁷ Amala nabi gaso, Solomonoea Godeie mosö uli.

⁴⁸ Amai gaso, Ilibia Edefade neebe ameada mosö naaboea uligida aligilo made nea. Bea säloea säi amo gadola,

⁴⁹ Dafidilo Geloia sähalea, Muda nïe beaha aligimolöie filo dialeamelë. Amase, naga föida nïe emoea emesaia idala filo dialeamelë. Dilia ne namolöda mosö abodo gadoi olasimolö. Amase, ne hele fimolöie fuda abidi dialea.

⁵⁰ Nelebo dibe goda sulubadela nïe naaboea hamoi madelela säila säla dödëla negei dialeala säi. *Aisaea 66.1,2*

⁵¹ Aso, Sidibenia ilima sähamu nea sähalea, Dilile iso asigi geloifalï nebego, bobaeage gëheage asigi afädë made negei amo wälasï nebego. Eleloi Gesamima habobahamu nebego. Dilida dilile diado amoli nelo amo gadoimu nebego. ⁵² Bea sälo nefolalo amoligi afädë dilile diado amolia neala made sësa neloda nowë. Siiba dolö mogoifalï moholömelëla säla digi amolige ilia baagomäia nufudadigisa nelo. Amase, walio dilia dolö amo hololölahilä baagomäia nufimelë. ⁵³ Diligali Ado säla negei amo selesaia dolöma aulo negela ï amo dilia gaula nea, amo made hamolo nebego dilia amaila Sidibenia säi.

Ilia Sidibeni igia nufudala baagoi

⁵⁴ Sidibenia ado säi amo nabalahlilä, ilia edefade mihaläla ema bese ali nalëgëi. ⁵⁵ Amasebegi, Sidibeni ema Eleloi Gesami nobala nea, ea selesaia mosöa sida adogola nea beahamelebe, Godeie yo digalo hïdo elöi amoge, Yesu e Godeie naabo dafädïmadi neebe amoge melï. ⁵⁶ Siila nea sähalea, Bimo. Selesaia mosö doge negei dibe amoge Dolöie Malö amo Godeie naabo dafädïmadi neebe amoge beahamelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabala, ilia gelola hoala digila naaboea ilile gëhe galahlilä, e neebea gaalu fodolofalï nawela awäla⁵⁸ e gaula gaamu yala baagia sadia galahlilä, e baagomäia igia nufudaha nelo. Dolö dafidi ema babala sälo amolia ilile fagulo sedade daia salugai amo gilahlilä, malisä afädëie emo mia nidila negei. Malisä amoie ëida Solo. ⁵⁹ Ilia Sidibeni e igia nufudaha nebegi, ea Godema adosalea, Dafidilo Geloi Yesu-o, dia nïe gesami nea nimola säi. ⁶⁰ Amala sälahilä, emo gumu sasagala salea, gelolafalï sähalea, Dafidilo Geloi-e, ilia nafade hamosebe goweieda ili së ïmabiola sälahilä, Sidibeni e süwia dilo wäla adi.

8

¹ Sidibeni nufudadigi amogi Soloea ïe siigi dofea hamoila helësëi.

Soloea Godea udia dolö wela ifosi nefolalo amoli neala sëlasisa nelo

Segeyo amo gaalu, Sidibeni nufudahlilä, Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amoli mi gäwila edefademalä gelola neala sëlasisa nelo. Amalebe ili sulubadela fisäla awäla Yudia segeamadige Samelia segeamadige dusudasila afiaha maadei. Abosolo ilimu Yalusaleme ami nelo. ² Dolö odoa Godeie mala nabelo nefolalo amolia edefademalä didigaola Sidibeniie domalo bausi. ³ Amalahilä Soloea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli nufudala ialalesa nelo. Amala hamosa nea mosö neebe amo sulubadelagi awälahilä, udiage dolöge gaula dusugaia awäla galabaia negesa nelo.

* **7:46:** Mosö amoda Yeigaba fii (Isilale udia dolö) Godegali nelebo odala iala ïe ëi gauia adamolöie gobela ilo mosö.

Samelia segea Ado Mala Hedabi säla i

⁴Udia dolö fisäla dusudasila afiai amolia sege ili afiaido amo sulubadelagi Ado Mala Hedabi säla iia afiai. ⁵Amala afialahilä, Filibi Sameliaie gaamu afädë dibeami awälahlilä, ea ilima sähalea, Godea Afädë Memelei amo hä misi neamelëla säla iaha nelo. ⁶Filibia ado säla i amo udia dolö gegedoi amolia hedabola nabalahlilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamola digisebe amo beala ili sulubadelaea ea ado säsebe amo nabaha nelo. ⁷Amaha nea, udia dolö yafiema mugabe fedai nefolalo amoli nesila digisebegi üalala gäwila doadigila awäla digi, amase, dolö emo nafadeige, dolö fii siige yafie wahila digisa maadei. ⁸Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö amolia edefade obeägisa nelo.

⁹Gaamugi ami dolö afädë ie ëi Saimono sulo. Dafidida ea golë hamosa nelo. Samelia fii udia dolö fudugimäia elö elöla hamosa nelo. Ea himu sähaleada, Neda ëi sälo edefademelëla sälo. ¹⁰Amase, dolö odoa ëi säloge, memasage sulubadelaea Saimonoie ado nabaha aligilo. Amoli sulubadelaea sähaleada, Godeie geloi amo ilia Edefadela sälo amoda amola sälo. ¹¹Saimonoea segeyo yafiegi golë hamosa nelo amogi ili neala fudugilasilo amea ilia ea säsebe amo nabaha nelo. ¹²Amai gaso, Filibia ilima Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoege Yesu Gelesoie eige Ado Mala Hedabi säla iasebegi, udiaeaage dolöeage, asigi afädë negesebegi, ödägi gei. ¹³Amase, Saimono eege asigi afädë negesebegi ödägi gei. Amalahilä e Filibibalä nawesa nea, dolöea hamomolöi made gadoige, geloi melëlo made gadoige hamosebe amo bealahilä Saimono e fudugi.

¹⁴Abosolo dolö Yalusaleme nefolalo amolia Samelia ilia Godeie ado mala neala gausaleala säi amo nabalahlilä ilia Fidale Yonele ili neebee fisiga gai. ¹⁵Amala säsebegi, ele awäla besela galalahilä, elea Samelia udia dolö amolia Eleloi Gesami nimäia Godema adolasi. ¹⁶Mida, Eleloi Gesami ilibalä digala made nelo. Yesuie eëgimu ödägi gesa nelo. ¹⁷Godema adolasilahlilä, elea ilima naabo negesisebegi ilia Eleloi Gesami nii. ¹⁸Abosolo äudä amolea naabo negesi amea Gesami iasebe amo Saimonoea bealahilä, ea muni iahagolahilä ¹⁹sähalea, Na afädëma nie naabo negesisegi Eleloi Gesami nimolö amoe geloi amo nema imäiamelëla säi. ²⁰Amala sälebe Fidaea ema säla obögësalea, Godea memalä imolö amogi dia munia nimolö helësëi amea, dige die munige haligila heli segea mosäiamelë. ²¹Die iso asigi Godeie siigi mogoi made nebego. Ameada alia hamoi hamosebewegida dofä dia hamomolöi mademelë. ²²Dia nafade hamomolö helësëi amoe asigi besumalo. Amalahilä, die isogi nafade asiala helësëi amo hëmäia Dafidilo Geloima adomalo. ²³Na säi amoe mida, gesami aulo gamogai amo die isogi nobalahilä, nafade hamomolö amea di gide begei dibe go beahamelëla Fidaea säi. ²⁴Amala säsebegi, Saimonoea säla obögësalea, Alia säi amo gadola nema made hamomäia Dafidilo Geloima nie adolasimola säi. ²⁵Amalahilä elea Yesuea elema hamoi amo säla i. Amase, Dafidilo Geloie ado malage säla ialahlilä Yalusaleme obögëi. Obögësalea Samelia segeie gaamu holöfalä dibeadi amogi Ado Mala Hedabi säla olelela aliligi obögëi.

Filibia Idiobia dolöma Ado Mala Hedabi säla i

²⁶Amalahilä Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa Filibima sähalea, Yalusalemela Gasa segea aulo idi gumadi mosalo. Idi sege nafadeido aulo amogi mosalola säi. ²⁷Amala säi amo nabalahlilä Filibi e nowela asi. Idi amogi awäha nebegi, Idiobia dolö afädë idiafa gausiai. Dolö amoda

dafidi iso neadigi nelo. Dolö ameada Idiobia udia dolöie beaha aligilo gini udia ei Gädasi sulo amoie muni neleigeige beaha aligilo nelo. Dolö amoda Yalusaleme ami Godeie ei gauia adala Godema adomolö asi ²⁸ obëgësalea, galo sugua hosima begela dusugala aulo amogi filahilä, bea sälo Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidela aligi awäha nelo. ²⁹ Nidela aligi awäha nebegi Gesamia Filibima sähalea, Di awäla galo mia ga madela, galo awäse amo gadola mosalola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Filibi e baluluia galo awäse amo gadola awäla nebegi, Idiobia dolö amea Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidese nabi. Amo nabalahlilä Filibia ema nabahalea, Ado nidese goieda helësësebelela nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Afädëa goie mida gowemelëla nema made säla iaseda, na abeahäla helësëmolödula säi. Amala sälahilä ea Filibima sähalea, Galodaia haligila fidelä fedala fimola säi. ³² Bebagi ado säla dëdëla negei nidei amoda gowe.

Sugua sibi baagomäia nifulö sigi awäsebe amo gadolage, sibi emalö hili damusegi nafi dagala adolo made amo gadolage, ea nafi made dagai.

³³ E neala hewalasilahlilä ie gudi mogola made säsi. E nagadaia namolöda aligila wagai amoie yaua mäuie ado nowëa säsimolöla säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 53.7-8

³⁴ Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bea sälo amea, amo säi amo nowëie helësëla säi gabu, hi e helësëla säi gabule ma, elöie helësëla säi gabulela nema säla imola nabi. ³⁵ Amalebe Filibia dafidi ado dëdëla negei nideia amila mi gäwila Yesuie Ado Mala Hedabi dolö amoma säla olelesa nelo. ³⁶⁻³⁷ Ele idiafa awähalea ödä afädë dibeami besela galala Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bimo. Ödä dialea. Ne ödägi gemolö amo nelebo afädëa dofogamolöi gabulela nabi.* ³⁸ Amalahilä ea galo gaulo amoma beaha namiëlahilä, eege Filibige helegela ödägi digala aligilahlilä Filibia e ödägi gelasi. ³⁹ Ele ödägilä fedalahilä, Dafidilo Geloie Gesamia Filibi fodolofali sogobala gaula asibua Idiobia dolö amea e bu elö made meli. Amalahilä ea obeägila nelea hi aulo idi amogi asi. ⁴⁰ Filibi e hä Asodasa gaamua neebe meli. Amalahilä e segea amila doadigila awäla gaamu dibe sulubadelagi nawesalea, Ado Mala Hedabi olelela aligili awäla Sisalia gaamugi besela galai.

9

Solo e asigi besui

¹ Amo gala Soloea Dafidilo Geloie bëgëla aulo nefolalo amolima sëlasila nufudadigideläla gelola sähamu nelo. Ea gobela ilo Busa Edefade neebee ami awälahlilä sähalea, ² Gedolo mosö amoli beaha aligilo Damasaga nefolalebe amolima idulä, beba afädë dëdëla imo. Yesuie Idigi aulo nefolalebe, udiage dolöge, beagoleseda, nafodolahilä Yalusaleme sigi obëgëdeläla säi. ³ Amalahilä, Solo e Damasaga suägila nebegi, mudaiala yo digalo maala fodolofali ema sege yabagelelo wäla yabagele. ⁴ Amea e nagadaia digai dibegi, afädëa ema sähalea, Solo-o, Solo-o, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁵ Amo nabalahlilä ea säla obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasilo amomelë. ⁶ Di hä

* **8:36-37:** Uluguea beba gowe dëdëi amogi hobeala dolö odoaea ado odoa neala baala, damo 37 dëdëi. [37 Amala sälebe Filibia säla obëgësalea, Die bobaea gelola asigi afädë negei nea galëda, ödägi gemolöi dialeamelela säi. Amala sälebe dolö amea sähalea, Ä, asigi afädë negei neawe. Yesu Geleso e Godeie Efege neala helësëlahilä gaula mogosamelëla säi.]

nowela Damasaga gaamugi mosalo. Dia hamomolö amo ami säla ïmolömelëla säi. ⁷ Dolö odoa Solobalä asi amolia adola made aumala nelö. Ado säse amo nabi gaso, dolö hodo made meli. ⁸ Solo e digai amo noweia adalahilä si fisigäla meli gaso, nelebo bimolö uli meli. Uli galebada ilia e nabelela gaulahilä sigi awäla Damasaga besela galai. ⁹ Besela galalahilä, ami segeyo ohodoo nelö amogi bimolö uli nea, molö ödäge made naala nelö.

¹⁰ Damasaga ami bögëla aulo afädë nelö. Amoie ëida Ananaiasa. Ea sosoäla awäla beahaleamelebe Dafidilo Geloia wela sähalea, Ananaiasa-ola säi. Amala säsebegi, ea säla obögësalea, Dafidilo Geloie, ne neawela säi. ¹¹ Amasebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Di nowelahilä idi gogi mosalo. Idi amoie ëida Mogoi Idi. Amogi awälahilä Yudasaie mosöa besela galalahilä dia Dasasa fii dolö afädë ëi Soloda salealela nabualo. Mosalola säi amoie mida, ea Godema adosa neebe amoie. ¹² Ea sosoäla awäla beahaleamelebe ie si hedabomäia dolö afädë ëida Ananaiasa maalahlilä ie naabo negesi melila säi. ¹³ Amala sälebe Ananiasaea säla obögësalea, Dafidilo Geloie, dolö goeada udia dolö dihile nafolai Yalusaleme nefolalo amolima nafade edefade hamoimelëla udia dolö yafia säi amo na nabimelë. ¹⁴ Nili neebea wige udia dolö die ëi gauia adalo amoli sulubadela nafodomolöie gobela ilo busa nefolalo amolia ema geloi ïmelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Dafidilo Geloia ema säla obögësalea, Mosalo. Dolö amoda nïe hamoi hamolasilo namiäia memeleimelë. Eada udia dolö fii odoa amolige, beaha aligilo gini nefolalebe amolige, Isilale udia dolö nefolalebe amolige, nïe ëi ilile siigi sämäia memeleimelë. ¹⁶ Ea nïe ëigi së elö elöla molö amo na ema olemolömelëla säi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Ananaiasa awäla besela galalahilä mosö amogi nogila digai. Digalahilä ea ema naabo negesila sähalea, Nedoo Solo-o, Dafidilo Geloia ne wi misialai, di wi maahalea Yesu idiafa dia meli amea. Die si bu bimäiage Eleloi Gesami dima nobamäiage ne misialaila säi. ¹⁸ Amala sälebe fodolofali seme bebe gadoi Soloie siigila digalahilä ea bu bimolöi meli. Amalebe Solo e hä nowelahilä, ödägi gei. ¹⁹ Ödägi gelahlilä, molö naala gelola obögëi.

Solo Damasaga nea Yesuie mala säla ïaha nelö

Damasaga nea Solo e bögëla aulo amolibalä segeyo odoa nelö. ²⁰ Beaha aligila made fodolofali gedolo mosöa awäla nea, ea Yesuda Godeie Efege neamelëla säla ïaha nelö. ²¹ Amalebe ea ado säi amo nabelo amoli sulubadela fudugilahilä sähalea, Udia dolö ëi go gauia adalo amoli Yalusaleme nufudadigisa aligilo amo e madele. Yawege amala hamomolöie ili nafodolahilä gobela ilo busa nefolalebea ami sigi gaula moholöie misi madelela säla didigai. ²² Amalo gaso, Soloea edefademalä gelolasila ado mala säla ïaha nelö. Säla ïahalea Afädë Memelei amoda dofä Yesu e neamelëla säi amo Yu udia dolö Damasaga nefolalo amolia nabala fudugila, dofä säsebela helësëlahilä, säla obögëmolö asusugai nelö.

²³ Segeyo yafie baagilahilä, Yu ili gegedola Solo baagomäia nufid-edelämelëla säla didiäha dilo. ²⁴ Amala didiäi amo Soloea nabi. Ili segeyo sulubadela gasi esoage Damasaga gaamu yalala amalela digi amoie idi nogila digalo amo sulubadela Solo e baagomäia nufulöie idia negesamu nelö. ²⁵ Amala hamosa nebegi gasi afädëgi Soloie bögëla aulo nefolalo amolia Solo adu gadoigi salalahilä yala baagido ëfëa begela fisiga idai.

Solo e Yalusaleme nelö

²⁶ Solo e Yalusaleme awäla, Yesu bægëla aulo amolibalä gedola namolö helësëi. Amala helësëla nebegi, eda Yesu bægëla aulo made neala helësëla sulubadelaea bedäha nefolalo. ²⁷ Amalo gaso, Banabasaea e sigi awäla abosolo amoli nebea ami asi. Sigi awälahlilä ea abosolo amolima Solo e idiafa awäha nebegi Dafidilo Geloï meli amoge, ea Soloma ado säi amoge, ilima awala säla i. Amala säla ialahlilä Damasaga awäla Soloea Yesuie ägi ie ado mala gelola säla i amoge ilima awala säla i. ²⁸ Amala sälahilä Solo e ilibalä gedola nea, Yalusaleme sege sulubadelagi awäha nea, Dafidilo Geloïie ägi gelola säla iaha nawesa nelo. ²⁹ Amala säla iaha nea, ea Yu dolö Giligi ado adolo nefolalebe amolibalä ado adosa nea gëgësa nelo. Gëgësebegi ilia e baagomäia nufulöie idi hogosa nelo. ³⁰ Amala hamosa neamelelä säi amo nabalahlilä eoolalia Solo Sisalia sigi awälahlilä e Dasasa mosäia ifola asi.

³¹ Amala hamolahilä, Yudiage Galilige Sameliage udia dolö Godea wela ifosi nefolaloa ami aeaëala nelo. Amala nea ili neala gelolasisëbegi, Dafidilo Geloibalä bedäla nagadaiala nelo. Eleloi Gesamia ilile asigi falagaselasisebegi, udia dolö odoaea asigi afädë negela ilima disa maadei.

Fidaea Eniasa wahilasi

³² Fida e sege sulubadelagi nawesalea, udia dolö Godea hile nafolai Lida gaamugi nefolalebea amige digala nelo. ³³ Digala nea segea ami dolö afädë fii si dibe meli. Dolö amoie ëida Eniasa, e imididaia diasi dibegimu gäheo i gödölasi baagi. ³⁴ Fidaea ema sähalea, Eniasa-o, Yesu Gesoea di wahilasisëbego. Nowelahilä die fëo galimola säi. Amala säi amole e fodolofali nowei. ³⁵ Udia dolö sulubadela Lidalage sege Salonolage ili sulubadelaea e bealahilä Dafidilo Geloïma asigi besui.

³⁶ Yesu bægëla aulo udia afädë ëi Dabida, Giligi ado adola ëi elöda Dogasa, e Yoba filo. Udia amea hamoi hedabi hamosamu nea. Udia dolö busadäoi nefolalebe amoli ugila negesamu aligilo. ³⁷ Amala hamosa sebegi e olola baagoi. Baagosebegi odoaea ie domalo nigime hëla hogoli ilibia afädëgi nea negesi. ³⁸ Yoba gaamu amoda Lida gaamu ga madela negei. Bægëla aulo nefolalo amolia Fida segeyo amo gala Lida neai amo nabalahlilä, ilia dolö äudäma e nebea bea mosalai. Awälahlilä elea ema sähalea, Saula made, nili nefolalebea fodolo misialola säla i. ³⁹ Amala säla iasebegi, Fida e nowelahilä hiligila obëgi. Besela galalahilä hogoli ilibia amogi ilia e sigi asi. Sigi awälahlilä udia didalo nefolalo amoli e neebe gaalu ga madela nefolalea didigaola fagulo sedadege fagulo odoage Dogasaea hi e made baagola salea hamoi dilo amo ema nidila olei. ⁴⁰ Fidaea ili sulubadela afiaha maademolahilä, emo gumu sasagala salea Godema adoi. Amala adolahilä Fidaea ie domalomadi besuia galahlilä sähalea, Dabida, nowemola säi. Amalebe udia amea si fisigäla Fidama bealahilä e nowela fii. ⁴¹ Amala hamolebeda Fidaea udia amoie naabogi nabelela nowela ifosi. Ifosilahilä Fidaea udia dolö Godea hile nafolai nefolalo amolimage, udia didalo amolimage mofiamolahilä, ea udia wahi neebe amo ilima olei. ⁴² Amala hamoi amo Yoba udia dolöea dawadigisa maadelahlilä yafiea Dafidilo Geloïma asigi afädë negei. ⁴³ Fida e segeyo yafie Yoba segea ami nelo. E ami nelo amoda dolö afädë ëi Saimonobalä nelo. Saimono ameadä sugua gao gafado nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo.

¹ Sisalia gaamugi ami dolô afädë nelo. Ìe èida Goniliasa. Eada ami dolô hädali afädë sigi aligilo nelo. Hädali afädë amoda hädali gafeia amoligi, hädali gafeia amolile èida Idali Ami Dolôla sälo. ² Goniliasa eada Godea hamei dibe amomu hamolo nea, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo. Ìe mosôa nefolalo amoli sulubadelaage amalo. Eada busadäoi neebe amoli ugila negela muni nelegege ìaha aligilo nea, segeyo sulubadelaigi Godema adolasasa aligilo nelo. ³ Amala hamosa nebegi segeyo afädëgi eso bëgisebe amo gaalu, Goniliasaea sosoäla awäla beahaleamelebe, Godeie selesaia fii afädëa e neebea maalahilä ema Goniliasa-ola säsebegi ea fädäla meli. ⁴ Amala säsebegi, ea bedälahlilä, selesaia fii amoma siila dialea nabahalea, Dafidilo, edola nabi. Amala nabasebegi, ea ema säla obëgësalea, Dia Godema adosa aligilo amoge, nelegei muni busadäoi amoligali ìaha aligilo amoge Godea bealahilä di helësësa neamelë. ⁵ Amaimo, dolô afädë Saimono, ìe èi elöda Fida, amoda di neebea gui misiäia dolô odoaea Yoba bea mosalamalo. ⁶ Dolô amoda edaio Saimonoie mosôa söfë misi saleamelë. Saimono ameadä sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ìe mosôda duhulu agesugi neamelëla säi. ⁷ Selesaia fii amea ema säla ìala asibua Goniliasaea ìe hamoi hamolasilo äudä nelo amolege, amase, ami dolô afädë Godea hamei dibe amomu hamolo ebalämu aligilo amoge, ohodoa amoli misialolahilä, ⁸ nelebo e neebea maala hamoi amo sulubadela ilima fädäla säla ìaha maadelahlilä ea ili Yoba mosaloi.

Fidaea sosoäla awäla meli

⁹ Amo aiyô amogi ili awäla idiafa eso mogogi suägila gaamu ga madela awäha neebe amo gaalu, Fidaea Godema adomolô mosô figi baledeidaia fedai. ¹⁰ Fedalahilä adosa salea, Fida e sädëa baagosebegi molô molô helësëi. Odoaea molô giala daiasebe amo gaalu, Fida e olobola salea sosoäla awäla meli. ¹¹ Beahaleamelebe mu dogä negelahilä nelebo afädë fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahlilä nagadaia fisiga idogosebe meli. ¹² Amodaia ami hogoi elô elöige, nagadaia hagomoea aulo elô elöige, hagila aulo haea elô elöige sefolalebe meli. ¹³ Amo beaha nebegi, ado afädë sähalea, Fida-o, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ¹⁴ Amala säi amo nalahilä Fidaea säla obëgësalea, Dafidilo Geloi-e. Ai, made molô. Nilia made mualaiage, nelebo dië siigi dofea madege, na afädë dofä made maimelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ado amea bu elô ema sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ìe siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁶ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä fodolofali nelebo fagulo gadoi amo mudaia dusugala neasebe meli.

¹⁷ Sosoäla awäla meli amo Fidaea mi edoiedula asigi säosäola hehelësësa sebegi, dolô ohodoa Goniliasaie mosôala misi amoli maalahilä, Saimonoie mosô abidi neala nalaba awäla beagolelahilä, idi galo mia ami segeamadi nelo. ¹⁸ Idi galo baagido segea nea wala nabahalea, Dolô afädë Saimono, ìe èi elöda Fida, mosôa gui sebelela nabi. ¹⁹ Sosoäla awäla meli amo Fidaea edodula hehelësësamu sebegi Gesamia sähalea, Nabuö, dolô ohodoaea di hogosa nea. ²⁰ Di hä nowela digamo. Ilibalä moholô amogi dia asigi säosäomabu. Na ili fisiga weila säi. ²¹ Amala säsebegi, Fida e digalahilä dolô amolima nabahalea, Dolô dilia hogose amoda nemelë. Edoie misila nabi. ²² Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Godeie selesaia fii afädëa ami dolô hädali afädë sigi aligilo Goniliasama sähalea, Fida di neebea misialamalo. Ea säse amo dia nabualola säimelë. Goniliasada dolô asigi mogoi, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo neamelë. Yu udia dolô amoliage e asigi mogoi neala

sälomelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Fidaea ili mosöa digafiamola sälahilä, ili ami adi.

Fida e Goniliasäie mosöa asi

Diala nowela hiligila afiai. Edoolali odoa Yoba gaamugi nefolalo amolige hiligila afiai. ²⁴ Amo aiyo amogi e Sisalia gaamugi besela galai. Gaamugi ami Goniliasaea ili beaha nelo. E soso go amolige e damelëfalä amolige misialolahilä, ili gege dola beaha nefolalo. ²⁵ Fida e digala besela galasebegi Goniliasa maalahlä, ie emo mia gumusula dia idogoi. ²⁶ Amala hamosebegi, Fidaea e nabeleia idahalea sähalea, Di nowemo. Nege dolöfämelëla säi. ²⁷ Fidaea ebalä adodola mumusogi digahamelebe udia dolö yafie gege doli dibe meli. ²⁸ Bealahilä ilima sähalea, Afädë Yu dolö neebe amogida udia dolö fii elöbalä aligilo madege, amase, söfëge aulo madela säla negei amoda dilia dawadigi nebege. Amala hamolo gaso, dolö elöma dida nafade, amase, Godeie siigi dofea madela made sämäia Godea nema oleimelë. ²⁹ Amalebe misialoi amogi na säla obëgëla made, ne misimelë. Amaimo, mi edoie ne misialaila nabahala nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, Goniliasaea sähalea, Gomoie gahada deadi walio neebe we gadola eso bëgisebe amo gaalu, nihä mosöa Godema adosa sebegi, dolö afädë fagulo hedabi eleloi salugai nie odagia maala nelo gabio. ³¹ Amala maala nea ea sähalea, Goniliasa-o, dia Godema adoi amo ea nabi. Amase, dia nelegei munige busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea made elaboi nea. ³² Dolö afädë Saimono, ie ëi elöda Fida, e Yoba gaamugi neamelë. Dolö odoama bea mosalamalo. Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ie mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ³³ Amala sälebe na fodolofalä di bea mosalola säi. Nabalahlä misi goda hedabi hamoi. Nesege. Amaimo, Dafidilo Geloia sulubadela dima sämalola säi amo gadola säsebe amo nabalö nili sulubadela Godeie sidaia gedola saleawela säi.

Fidaea Goniliasäie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

³⁴⁻³⁵ Fidaea sähalea, Godea udia dolö sulubadela memelela made, fii sulubadela ebalä bedäla nagadaialahlä, mala mogoi hamosa nefolalebe amoli Godea hulu helësëla obeägilo neebe amoda, dofä na walio beagolei neawe. ³⁶ Godea neala dalulasilo Ado Mala Hedabi Yesu Geleso aulodaia nea säla, Isilale udia dolöma säla i amo dilia dawadigi nebege. Yesu Geleso amoda udia dolö sulubadelaie Dafidilo Geloie nea. ³⁷ Yonea ödägi gelo mala oleleibua, Galili ami mi gäwilahlä, Yudia sege sulubadelamadi hamoi amo dilia dawadigi nebege. ³⁸ Ami hamoi amoda gowe. Godea Nasalese fii Yesu memelela Eleloi Gesamige, geloige, ema söga negesebegi, Gode ebalä nelo amea Yesuea fufuia nawesa nea, udia dolöma hedabi hamola digi, udia dolö mugabe busaie geloi hawa nefolalebe amoli sulubadela wahila digi amo dilia dawadigi. ³⁹ Ea Yalusaleme neage, Yu udia dolöie sege sulubadelagi neage hamoi amo nilia beaha maadei. Ila e baagomäia ligi baala negeimelë. ⁴⁰ Amaimo, segeyo äudä nelolahilä osodagi Godea dolö amo nowela ifosilahilä, udia dolöea e bimäia olei. ⁴¹ Amala olei amoda, udia dolö sulubadelama made, Godea e bimäia memeleiamu meli. E baagola nowesebegi ebalä molö ödäge naha aligilo neebe nilimamu oleimelë. ⁴² Ea nilima sähalea, Udia dolöma ado mala säla iahalea, udia dolö dafidi baagoi amolilege walio nefolalebe welilege gudi mogelo namiäia Godea ne memelela ifosila säla imalola säi. ⁴³ Dafidi bea sälo nefolalo amoli sulubadelaie ie helësëla bea

säla sähalea, Ema asigi afädë negei nefolalebe amolia nafade hamoi amoda Godea ie ëia hëla digimolömelëla säi.

Godea udia dolö fii odoagali Eleloi Gesami i

⁴⁴ Fidaea ado amo, aso, säha nebegimu, Eleloi Gesami udia dolö ea säi amo nabaha sefolalo amoli sulubadelama digai. ⁴⁵ Asigi afädë negei gafodo damulo Fidabalä misi amolia Eleloi Gesami memalä udu ilo amo fii odoama söga sali amo beala fudugisa dilo. ⁴⁶ Fudugi amoie mida gowe. Udia dolö amolia ado elö säla, Gode eda edefade neala säse nabi amogi. Amalahilä Fidaea nabahalea, ⁴⁷ Nilia Eleloi Gesami nii amo gadola nii amoli ödägi made gemolöila sämolöi nealela nabi. ⁴⁸ Amala nabasebegi, ea Yesu Gelesoie ëigi ödägi gemalola säi. Amalahilä ilia ema segeyo odoa ilibalä namolömelëla säla gauia idai.

11

Fida e Yalusaleme awälahilä nelebo hamoi säla i

¹ Abosolo iliage edoolali Yudia sege sulubadelagi nefolalo amoliage nabahalea, udia dolö fii odoa amoliage Godeie ado mala neala gaui neala säi amo nabi. ² Nabalahlilä nea, gafodo damulo dolö odoaea Fida Yalusaleme awäla besela galasebegi, ilia ema nemoi. ³ Nemola sähalea, Dia dolö gafodo made damui nefolalebe amolile mosöa digalahilä, ilibalä molö gedola naha sulo gabiola säi.

⁴ Amala säsebegi, Fidaea nelebo dafidi mi gäwila hamoi amo ilima awala sähalea, ⁵ Ne Yoba gaamugi Godema adosa sebegi, olobola salea sosoäla awäla beahaleamelebe, mudaiala nelebo fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahlilä ne mia fisiga idogosio. ⁶ Fisiga idogosebegi fagulo gadoi amogi na siila fädäla beahamelebe, sugua foi elö elöige, hogoi odoage, hagomoea aulo gadoige, hægila aulo haeege sefolalebe meli. ⁷ Beaha nebegi nema ado afädë sähalea, Fida-o, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ⁸ Amo nabalahlilä na säla obëgësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualaike, nelebo die siigi dofea madege, afädë nie nafia made maimelëla säi. ⁹ Amala sälebeda ado amea mudaiala bu elö sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ie siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁰ Amo gadola bu ohodola hamolahilä nelebo amoli sulubadela mudaia dusugala neasebe meli.

¹¹ Amo gala dolö ohodoa Sisialia fisiga gai amoli mosö ne neebee ami maala besela galasio. ¹² Besela galasebegi Gesamia nema ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabula säi. Amala säsebegi, nedoo gafeia amolalige nebalä awälahilä, nihiligila dolö amoie mosöa nogila digai. ¹³ Digalahilä ea nilima säla iahalea sähalea, Selesaia fii afädë nie mosöa maase meli. Selesaia fii amea sähalea, Dolö odoa Yoba mosaloi, amoli awäla dolö afädë Saimono, ie ëi elöda Fida, e misiäia bea mosaloi. ¹⁴ Ea ado mala säla iasebe amea dige die mosöa neebe amolige dili sulubadela damula moholömelëla säila säi. ¹⁵ Amaimo, na ado säha nebegi, Eleloi Gesami dafidi mi gäwila nilima digai amo gadola ilimage digasio. ¹⁶ Amala hamolebe na helësëla obëgësalea, dafidi Dafidilo Geloia ado säi amo gadola, Yoneada ödäea gesa nelo, dili Eleloi Gesamia gemolömelëla säi amo helësëla obëgëimelë. ¹⁷ Dafidilo Geloie Yesu Gelesoma asigi afädë negesebegi, Godea niligali i amo gadola, iligalige iasebegi, na Godema iligali amala imabula sämolöi nelolela Fidaea säla wagai.

¹⁸ Amala sāi amo nabalahlilā, ilia bu sāla obēgēla made, Godeie ēi gauia adala sähalea, Godea udia dolō fii odoa neebe amoliage asigi besulahilā namolō gāhe neala gaumāia iligali fu ī gabula sāi.

Udia dolō Godea wela ifosisi Ādiago nefolalo

¹⁹ Sidibeni baagomāia nufia amila odoaea ili neala sēlasisa nebegi, udia dolō fisāla dusudasila afiai amoli fisāla odoa Fonisiage, Saibulusige, Ādiagoge awāla ado mala sāla īia Yu udia dolōmamu olelela aliligi asi. ²⁰ Amai gaso, fisāla asi amoligi Saibulusi dolō odoage Sailini dolō odoage Ādiago gaamugi awāla Giligi udia dolōmage Dafidilo Geloī Yesuīe Ado Mala Hedabi olelesa nelo. ²¹ Dafidilo Geloīa īe geloī ilima olesebegi udia dolō yafie asigi afādē negesa maadelahlilā Godemadi namolō obēgēi. ²² Amala hamoila sāi amo Godea Yalusalema udia dolō wela ifosi nefolalo amolia nabalahlilā, ilia Banabasama Ādiago segea bea mosalai. ²³ E awāla besela galalahilā beahamelebe, Godea ili hedabola ugila negei amo bealahilā ea obeāgī. Obeāgilahlilā ea ilile iso asigi gelolasila udia dolō sulubadelama sähalea, Fisila made, Dafidilo Geloībalā dila nebegoda go wālasimu namialola sāi. ²⁴ Banabasa e dolō hedabi, Eleloī Gesami ema nobai nea, asigi afādē negei geloī nelo amea amala sāi. Amaimo, udia dolō yafiege Dafidilo Geloīma asigi afādē negela baai.

²⁵ Amala hamolahilā Banabasaea Solo hogomolōie Dasasa asi. ²⁶ Beagolelahilā ea e Ādiago sigi obēgēi. Ādiago ami gāheo i afādē ele udia dolō Godea wela ifosi nefolalo amolibalā gegedola nea, udia dolō yafiema mala sāla olelesa nelo.

Yesu bēgēla aulo Ādiago ami mi gāwila Geleso sosogola ēi negei.

²⁷ Segeyo amo gaalu, bea sālo odoa Yalusalemelahlilā Ādiago digai. ²⁸ Iligi afādēie ēi Agabasa e nowelahilā, Gesamiie geloīa bea sāla negesalea sähalea, Sege fōi sulubadelagi sidē i edefademalā gelola moholōmelēla sāla negei. Amala sāi amo gadola beaha aligilo Gini Sisa Golodiasa nebegi gausiala digai. ²⁹ Ado sāi amo nabalahlilā, bēgēla aulo nefolalo amolia ado afādē negela, edoolali Yudia nefolalebe amoligali ugila negela īmolōie, muni dibe amo gadola īdulāmelēla sāi. ³⁰ Iliā amala sāi amo gadola hamolahilā, ilia Banabasale Sololele naabogi gausilahilā, dolō dafidilo nefolalebe amolima īmolōie gaula mosaloi.

12

Yamese baagomāia nufudalahilā, Fida nafodoi

¹ Amo gaalu, Gini Heledoea udia dolō Godea wela ifosi nefolalo odoa amoli neala sēlasimolōie gaula nafodosa nelo. ² Ea Yoneie edoo Yamese baagomāia nudulo helebea nufi. ³ Heledoea beahamelebe, Yu ilia ea nelebo hamosebe amogi haefulā obeāgīsebegi, Fidage gaula nafodomalai. Ea amo hamoi amo Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molō fu amo gala amala hamoi. ⁴ Fida gaula galabaia mosōa negesilahilā, ami dolō nudulu gāwi biyidia amolia Fida e idihē namialai. Nudulu gāwi afādē afādēlagi ami dolō biyidia biyidiala ifosisi. Amala ifosisilahilā, Heledoea Baagila Asi Segeyo amo baagibua ebalā gudimolōie udia dolō neebea e sigi moholōla helēsēi. ⁵ Amaimo, Fida e galabaia mosōamu nebegi, udia dolō Godea wela ifosi amolia īe Godema gelola adosa nelo.

Selesaia fia Fida fisigāi

⁶ Heledoea aiyo gadola e sigi moholölahilä, walio gasigi gadola, Fida e ami dolö äudä amole mogogi ami adi dilo. Iliä e igi efë äudäea begela negesilahilä, ami dolö odoaea galabaia mosö amoie idi galo baagido idihë nefolalo. ⁷ Amala dibegi, Dafidilo Geloïie selesaia fii afädë fodolofali maala aligisilahilä, galabaia mosö hogolia ami yo digai. Selesaia fii amea Fidaie afawa nufigila didiigisalea sähalea, Di fodolofali nowemola säi. Amala säi amole igi efë äudä amo Fidaie naabogi amila fisigäla digai. ⁸ Amala hamosebegi, selesaia fii amea sähalea, Die malibu fëdöla negelahilä, emo usililoge salugamola säi. Amala säi amo gadola Fidaea hamosebegi, selesaia fii amea ema sähalea, Die daia salugalo fagulo amoge salugalahlä, ne bëgëla misiëla säi. ⁹ Amala säsebegi, e awäse amo gadola bëgëla segea doadigila awähaleada, selesaia fiiä e dofä sigi awäseabela made helësëla, ea sosoäla awäla beahala helësëi. ¹⁰ Ele awähalea idihë aligilo elö neebe amo baagila awäla, elö neebe amoge baagila asi. Amala awäla gaamuği aulo idi galo igi aeanea hamoia gaia ami besela galai. Besela galalebe idi gai amo hi asigia doga negesebegi, ele doadigila asi. Awäla idi afädë amogi awäha nebegi, selesaia fii amea e amilahilä fodolofali digila asi.

¹¹ Selesaia fii amea digila asibua Fidaea fädäla helësëla obëgësalea sähalea, Heledoie naaboea gauia amilage, Yu udia dolö ilia hamomolö helësëia amilage, Dafidilo Geloia ne damula awäla ie selesaia fii dofä fisiga wei gabula säi. ¹² Amala fädäla helësëlahilä, Fida e Yoneie eme Meliie mosöa asi. Yoneie ei elöda Maga. Mosöa ami udia dolö yafie gegeadolahlä Godema adosa dilo. ¹³ Fida e maalahlä idi galo baagido segeamadala nea, gödögödöla nufigisebegi, hamoi hamolasilo dolisä ei Olodaea idi gai dugimolö misi. ¹⁴ E maalahlä säse amo nabahamelebe, Fidaea adose nabala e edefademalä obeägisalea, idi gai amo made dogala baluluia digalahilä sähalea, Wae, dili-e! Fida idiliba misi neamelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ilia ema sähalea, Di gagaosa walofala säi. Amala säsebegi, ea ado gelolafali sähamu nea, Ai, dofä misi neala säi. Amalebe ilia sähalea, Goda ie selesaia fii gabula säi. ¹⁶ Iliä amala säha dibegimu, Fida ea, aso, idi galogi gödögödöla nufigisamu nebegi, idi gai dogalahilä beahamelebe Fida neebe beala ili edefademalä fudugi. ¹⁷ Amalebe udia dolö amolia made adomäia ea naabo usigililahilä, Dafidilo Geloia e galabaia mosöa amila doadigila segea sigi misi amo ilima awala iaha maadei. Awala iaha maadelahlä sähalea, Amala hamoimelëla Yamesemage, edoolalimage säla imalola säla ialahlä Fida e doadigila awäla sege elögi asi.

¹⁸ Sege yose amo gaalu, ami dolö amolia fudugilahilä Fida abodogi asidula didiälä edefademalä asigi säosäosa dilo. ¹⁹ Amala hamoi gabugi, Heledoea e hogoi amo made beagolesebegi, idihë aligilo nelo amolibalä gudilahilä ili baagomäia nufualai.

Amalahilä Heledo e Yudia sege digila Sisalia gaamugi namolö asi.

Heledo baagoi

²⁰ Udia dolö Daiamadi nefolalebe amolimage, Saidonomadi nefolalebe amolimage, Heledoea edefademalä mihaläha nelo. Amala nebegi, hili asigi afädë negelahilä Heledo neebea asi. Iliä bea moholö nea, gini dilo mosö beaha aligilo dolö ei Balasadusabalä ado afädë negelahilä, hobeala neala dalumolöie ado sämolö ili Heledo neebea asi. Amala sämolö asi amoie mida, ilia Heledoie segeamadi molö bidia nelo amo helësëla amai. ²¹ Segeyo daijala negei amo gala Heledo e beaha aligilo giniie fagulo sedade salugalahlä, beaha aligilo filodaia salea, ea udia dolöma ado edefade säla i. ²² Amo nabalahlä udia dolö amolia, Ado säsebe goda dolöea säse amo gadola made

gabuu, gode afädë elöea säse amo gadola säsebela gelola sähamu nelo. ²³ Ado amo Heledoea nabalahlä, Godeie ei gauia adamolö made helësëi amea, Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa e fodolofali nufi. Amalebe, fësöea naala e hame doala asi.

²⁴ Amaibua Godeie ado mala säla daidola bäui.

²⁵ Hä Banabasale Sololea Yalusaleme ami ugila negemolö asi amo hamosa maadelahlä, elea Yone Maga sigi hiligila Ädiago obëgëi.

13

Banabasale Solole Godeie hamoi hamomolö mosaloi

¹ Udia dolö Godea wela ifosi Ädiago nefolalo amoligi odoaea bea sälo nea, odoaea säla olelelo nelo. Ilile ëida gowe, Banabasage Simeono, ie ei elö Nigeluge, gaamu Sailini ami fii Ulusiusige, beaha aligilo Heledobalä esamala aligilo Manainige, Sologe, ili nelo. ² Segeyo afädëgi udia dolö Godea wela ifosi amolia Dafidilo Gelo helësëla molö aiyala made mai. Made naala nea, Dafidilo Geloie ei gauia adala Godema adosebegi, Eleloi Gesamia ilima sähalea, Banabasale Sololea hamoi hamomäia na helësëla daiiai dibe amo gadola hamomäia, ele nafolala odasimalola säi. ³ Amalebe ilia molö made naala aiyala, Godema adola elema naabo negesilahilä mosalai.

Banabasale Sololea Saibulusi Godeie ado mala olelei

⁴ Eleloi Gesamia ele mosalosebegi, ele gaamu Selusia ami digai. Selusia amila ele du edefadegi fila awäla Saibulusi södülo dibeami asi. ⁵ Ele awäla gaamu Salamisi besela galalahilä, elea Yu udia dolöie gedolo mosö nefolalebea ami Godeie ado mala säla äaha nelo. Ele ugila negemolöie Yonege elebalä asi. ⁶ Ele ödä södülo amoie sege sulubadelamadi nawesa nelolahilä awäla gaamu Bafosi besela galai. Segea ami Yu dolö afädë sebe meli. Dolö ameadä golë elö elöla hamosa aligilo nea, wäfalä bea sälo nelo. Amoie ëida Ba-Yesu. ⁷ Eda gamane beaha aligilo dolö Segiasa Folasabalä aligilo nelo. Gamane dolö amoda asigi gäwi nulügai nelo. E Godeie ado mala nabelälä Banabasale Solole misialola wei. ⁸ Amai gaso, golë hamolo, amoie ei elöda Elimasi, ea Banabasale Sololele ado bafuäha nelo. Mida, ea gamane beaha aligilo neebe amea Yesuma asigi afädë made negemäia helësëla amai. ⁹ Amala hamosebegi, Solo, ie ei elö Folola sälo nelo amoma Eleloi Gesami nobalahilä ema siila dialea sähalea, ¹⁰ Wäfalä säsäla dahila nelo sulubadelage, asigi müsügä negela gadiabolo sulubadelage dima nobai gabu. Amai, dida mugabe busaie malö neebe, mogoi hamomolö dibe amo sulubadelabaläda dia ado neala aligilo. Diada Dafidilo Geloie mala mogoi hamolo dibe amo halowemolö helësësa aligilo amo, made fisimolöle. ¹¹ Amai galëda, nabualo. Dafidilo Geloie naaboea di nufudasebego. Hä die si dofogalahilä, eso nee made beala, holöbö segeyo sedade namolömelëla säi. Amala säi amole fodolofali gelë gadoiage gasimi sagai gadoiage ie si gesusebegi, nagubila nawesalea afädëa e nabelela gaula sigi mosäia ea hogosa nelo. ¹² Amala hamoi amo bealahilä, gamane beaha aligilo dolö amega Dafidilo Geloie ado mala säi amo nabala fudugilahilä, asigi afädë negei.

Banabasale Folole Bisidia segeie gaamu Ädiago ado mala säla olelei

¹³ Bafosi amila Fologe ebalä asi amolige du edefadegi fila awäla Bäfilia segeie Bega gaamugi besela galai. Gaamugi amila ili digila Yone e Yalusaleme obëgëi. ¹⁴ Amala hamosebegi, ili Bega gaamugi amila awäla, Bisidia segeie Ädiago gaamu dibeami besela galai. Besela galalahilä, segeyo Sabada

gafegi ili gedolo mosöa ami awäla sulo. ¹⁵ Gedolo mosöa ami sebegi, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, amase, bea sälo nefolalo amolia säla negei amoge nidelahilä, gedolo mosö beaha aligilo amolia dolö afädëma ilima sämäia säsi. Säsisalea, Nedoola dili-e, dilia udia dolö asigi gelolasimolöie ado afädë gaulea galëda, säla imäiamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilä, Foloea nowela aligila naabo usigilahlilä sähalea, Isilale dolö diliage, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebe diliage, nabualo. ¹⁷ Isilale udia dolö go ilile Gode neebe amea dafidi nilile naado nefolalo amoli memelei. Amalahilä ili Isibi awäla nebegi, sosogo malei besela galamäia neala edelasilahilä, hobeala ie geloiamu Isibila sigi doadigila asi. ¹⁸ Sigi awäla sege nafade udia dolö aligisia made ami nebegi, gäheo i nabülasi biyidiagi ea yöi gaula hi guila auaula nelo. ¹⁹ Amalahilä Gainana ami fii gifalädalia sulo amoli nufudaha maadelahlilä, ilile sege Isilale udia dolö samiäia hilima imelë. ²⁰ Amala hahamola maaha nea gäheo i hädali biyidiäie nabülasi bia gadoi nelo. Sege amo nealahilä, Godea ei sälo odoaea beaha aligimäia iligali äla beaha aliligi awälahlilä, bea sälo Samuale neloa ami awäla besela galai. ²¹ Samuale nebegi, ilia beaha aligilo gini imäia ëdëgësebegi, Godea Bëyamini sogomadila Gisiie malö Solo i. Amala äasebegi Solo eda gäheo i nabülasi biyidiagi beaha aligilo nelo. ²² Godea Solo beselalahilä, ilile beaha aligilo Gini Debididi namiäia memelela ifosi. Debididi helësëla ado gomalä säi, Yesiie malö Debidida nie naabo dafädi, hame salifali neebe melimelë. Eada na helësëi dibe amo gadoi hamosa maademolömelëla Godea säi. ²³ Dolö amoie yaua mäumadila afädëa Isilale udia dolöie damula aulo namiäia Godea dafidi säla negei amo gadola Yesu e misimelë. ²⁴ Yesu e, aso, maala ulufadigila made nebegi, Yonea Isilale udia dolö sulubadelama sähalea, Asigi besulahilä ödägi gemalola säla äaha nelo. ²⁵ Yonea ie hamoi hamola wagamolö fu ga madesebegi, ea sähalea, Diliada ne nowë neala helësësebe. Neda amo mademelë. Amai gaso, nabualo. Hobe ne baagia e moholömelë. Na ie emo usililo ëfë fisigämolö dofea made neawela Yonea säimelë. ²⁶ Nedoola dili, Abalahamaie malöge, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebege, damula moholö amoie ado gowe nilima fisiga wei. ²⁷ Udia dolö Yalusaleme nefolalo amola, ilile dafidilo nefolalo amolalia dolö amo fädäla dawadigi made nelo. Dawadigi made nea, ilia e baagomäia nufulöla säi amea bea sälo nefolalo amolia ado säla negei dilo amo segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilo amo gadola gausiala digai. ²⁸ Amaimo, e baagomolö mi maadegi, ilia Bailadima nufualola säi. ²⁹ Ie helësëla dëdëla negei dibe amo sulubadela gausiaha maadesebegi, ilia idaiala gaula digalahilä igi äbägi bausi. ³⁰ Amai gaso, Godea e bauia amila neala nowelasi. ³¹ Nowelasisebegi, dafidi ebalä Galilila Yalusaleme fedafiai amolia e segeyo yafiegi meli. Meli amolia udia dolöma e olelo nea. ³² Amaimo, nilia dilima Ado Mala Hedabi säla äaha neawe. Dafidi nilile naadolalima hamomolömelëla säla negei amo gadola ³³ Godea Yesu neala nowelasi amea ilile malö nilima gausiala digaimelë. Gë Udälo agedugi dëdëla negei amoda gowe.

Dida nie malö nebego, walio neda die Diado aligisawela säla dëdëla negei dialea.

Gë Udälo 2.7

³⁴ Godea Yesu neala nowelasi amo bu made baagomolömelëla gomalä säla dëdëla negei dialea.

Dofä hedabi obeägilasimolö dafidi Debidima imolömelëla säla i amo gadola dilima imolömelëla säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 55.3

³⁵ Amo gadoi ado elö säla dödëla negeida gowe. Dïe hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sigãmolömelëla säla dödëla negei dialea. *Gë Udälo 16.10*

³⁶ Debidi nelo amo gaalu, Godeie hamoi hamomolö negei dilo amo gadola hamosa maadelahilä e baagoi. Baagosebegi ie eedolali bauia ami eege amimu baula sigäi. ³⁷ Amaimo, Godea afädë neala nowelasi amoda sigäi made melimelë. ³⁸ Amai gabugi, nedoola dili-e, Yesuie aulodaia nea nafade hamoi amo hëmolöie mala dilima säla iaha neebewe helësëmalö. ³⁹ Ea hamoi amea, sulubadelaia dolö amoma asigi afädë negesebegi, nafade hamoi amo Mosese nebegi Ado säla negei ameadä hëmolö uli amo sulubadela ea hëla digisa maadelo nea. ⁴⁰ Amaimo, bea sälo nefolalo amolia dafidi bea säla negei amo dilima gausiala digaloea, hedabola idihë namialo. Bea säla negei amoda gowe.

⁴¹ Gadiabolo nefolalebe, bimo. Beala fudugilahilä baago geia mosalo. Dili neebe amo gaalu, na hamomolö amo afädëa dilima amala hamoila säseä, dilia dofä gabula made helësëmolömelëla säla dödëla negeila Foloea säla wagai. *Habagaga 1.5*

⁴² Amala säla wagalahilä, Folole Banabasale gedolo mosöalahilä doadigila awäha nebegi, udia dolöea elema sähalea, Mala amo gadoi segeyo Sabada gafe elö gogi säla imolö obëgëmalola säi. ⁴³ Amalahilä gedoi amoli dusula awäla, Yu udia dolö yafiege, amase, udia dolö fii odoa Yuie mala bëgëla hamolo yafiege, Folole Banabasale bëgëla asi. Bëgëla maasebegi, elea ilima säla iahalea, Godea ugila negelo dibeä ami fodola namialola gelola säla i.

⁴⁴ Segeyo Sabada gafe elö amogi Godeie ado nabolö gaamu sulubadela gegedoi gaso, odoa holöbö made gedoi. ⁴⁵ Amaimo, Yu udia dolö amolia yafie gegedoi dibe amo bealahilä, ilile iso asigia Foloma edefademalä naabo gëlahilä, e gadiabola, ie ado bafuäha nelo. ⁴⁶ Amasebegi, Folola Banabasalea hubabelela made gelola nea sähalea, Amaimo, Godeie ado dilimadale dafidi säla imolöi galea gaso, dilia helësësaleada, namolöi namolö nimolö amo nilia dofea madela helësëlahilä, ado amo eegeia gasebegoeada alia dili digila fii odoamadi moholömelë. ⁴⁷ Mida, Dafidilo Geloia alia hamomalai amoda gowe.

Dida fii odoa udia dolöie yo digalo nebego. Damula aulo amo sege föi dibe sulubadelamadi gaula mosäiala

säi. *Aisaea 49.6*

⁴⁸ Elea amala säi amo nabalahlilä, udia dolö fii odoaea obeägila, Dafidilo Geloie ado mala gauia adalahilä, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia memelei amoli sulubadela asigi afädë negei. ⁴⁹ Amalahilä Dafidilo Geloie ado mala neala gaulahlilä sege amogi säla daidoi.

⁵⁰ Amaimo, Yu udia dolö amolia gaamu amoie udia dafidila fii Gode helësëlo sefolalo amoliage, dolö ëi sälo nefolalo amoliage mihalämäiala, Folole Banabasale neala sälasimäialahlilä, sege amomadi made namiäia nesila digi. ⁵¹ Amala hamolebe ilia asiala hamoi amo helësëmäia elea dao elele emogi baai amo fëfëla salalahilä, Aigoniama asi. ⁵² Yesu bëgëla aulo nefolalo amolima obeägiloge Eleloi Gesamige nobai nelo.

¹ Aigoniamama ami Folole Banabasalea gaamu odoagi aulo amo gadola Yuie gedolo mosöa ami asi. Ami awälahlilä ado mala hedabolafalä olelesa nelo amea, udia dolö yafie, Yuge, Giligige, ilia asigi afädë negei. ² Amasebegi, Yu udia dolö asigi afädë negemolö haboi nefolalo amolia udia dolö fii odoa amolia edoolalima bimolö habobamäia si nigilasi. ³ Segeyo yafie Folole Banabasale ami nea, bedäla made Dafidilo Geloïie ado mala gelola olelesa nelo. Amala olelesa nebegi, Dafidilo Geloïie ugila negelasilo mala säla i amo dofä gabula helësëmäia, Dafidilo Geloia ele neala gelolasilahlilä, dolöea hamomolöi made gadoige, hïdo elöige hamomäia elema geloi i. ⁴ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö nefolalo amoli mogelahilä, odoa damula Yumadi, odoa damula abosolomadila mogela nelo. ⁵ Amasebegi, Yu ilige, amase, fii odoa amolige, ilile sigi aligilo amolibalä nea, Folole Banabasale së muäia igia nufulö dialeala helësëi. ⁶ Amala helësëaleala säi amo nabalahlilä, Folole Banabasale fisäla awäla Ligoniamama segeie gaamu Ilisidalage Debige sege amoie ga made ga madela dibeadi amogige asi. ⁷ Amige elea Ado Mala Hedabi säla iia asi.

Folole Banabasale Ilisidala nea hamoi

⁸ Ilisidala gaamugi ami dolö emo nafadei afädë sulo. Emea emo nafadei amo gadoi neegela ägüla misi salea, holöfalä emesala nawelo made sulo. ⁹ Dolö amea Foloea ado säsebe amo nabaha sulo. Nabaha sebegi, Foloea ema sisamelebe, e wahimäia asigi afädë negei sebe amo bealahilä ¹⁰ gelola sähalea, Dihile emoea nowela namiëla säi. Amala sälebe, dolö amo nila fedala aligisilahlilä nawesa nelo.

¹¹ Foloea amo hamose amo bealahilä, Ligoniamama udia dolö yafie gegedoi amolia hilile ado adola gelolafalä sähalea, Dolö gadoi hamolahilä, gode amoli nihili neebee digai gabuwela säi. ¹² Amala sälahilä, Banabasaie ëi Susa negei. Amase, Folo eda ado adolo neala helësëlahilä, ie ëi Hemisi negei. ¹³ Ilisidala gaamu amoie yala baagido ami ilile gode Susaie odala ilo mosö olasi nelo. Amoie gobela ilo dolö nelo amea mama bebegesiala amalei amoge sugua gao gawali amoge idiliba ami sigi misi. Sigi maalahilä eage gegedoi nefolalo amoliage elegali göa nelegela nufudala imolö helësëla sigi misi.

¹⁴ Amala hamomolöie hamosa neala säi amo nabalahlilä abosolo äudä Banabasale Foloea helele fagulo amo nulilahilä, udia dolö gegedoi mogogi ami baluluia awälahlilä, ado gelola silälasila ¹⁵ sähalea, Dolö dili-e, dilia goda edo hamomolöie hamosa. Alige dolöfä dili nebege gadoi neamelë. Dilia nelebo memalä gadoi go fisila Gode namolöi neebe amoma besumäia alia Ado Mala Hedabi säla imolö misimelë. Gode namolöi neebe ameadä muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe neebe sebe amoge ea hamosa maadei. ¹⁶ Dafidi ea udia dolö fii odoa siiba fii amoli sulubadela hili helësëse amo gadola mosäia fisigisi. ¹⁷ Amai gaso, ea hamoi amo sulubadela e dofä neala helësëmäia, musügä negela made, hi e olei. Ea hedabi hamosebe amoda gowe. Sege mudaijala fisiga idalage, amase, molö baulasiloge amole diligali ilomelë. Diligali molö iase amea bolelasiloge obeägilo dilile isogi nobalasiloge neamelëla säi. ¹⁸ Elea ado amala sälahilä, udia dolö gegedoi sefolalo amolia elegali göa nelegela sugua gao made nufudala imäialahlilä, baagi sëi hamoi hamosa nelo. Amalebeda ilia made amai.

¹⁹ Amaha nebegi, Yu odoa Ädiagolage Aigoniamalage mofiai. Mofiai amolia helësëse amo gadola gegedoi amolia amala helësëmäialahlilä, ilia ado afädë

* **14:12:** Iliä hilile gode ëi sälo dibe amo gadola ëi negei.

negei. Ado afädë negelahlilä, ilia Folo igia nufi. Nufi amo baagoi gab-ula helësëlahilä, dusugala gaula awäla gaamu baagido negesi. ²⁰ Amala hamosebegi, Yesu bëgëla aulo nefolalo amolia Folo e amalela digila nebegi, e nowelahlilä gaamu amogi bu obëgëla digai. Diala aiyo amogi Banabasale helegela Debi asi.

Banabasale Fololea Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli neala gelolasi

²¹ Ele gaamugi ami nea elea Ado Mala Hedabi säla iaha nelo. Säla i amea Yesu bëgëla aulo yafie besela galai. Amalahilä ele Ilisidalage Aigoniamage Ädiagoge obëbëgela awähalea, ²² elea bëgëla aulo nefolalo amoli neala gelolasi sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda go wälasimu namialola säsisila aliligi obëgëi. Elea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöie, nilia yöi yafie bimolömelëla säla i. ²³ Asi amo obëgësalea, elea Godea wela ifosi sege hido hidolagi dolö odoa dafidilo nefolalebe amolia sigi aligimäia memelela ifosisi. Ifosisilahlilä, molö made naala aiyala nea, udia dolö Dafidilo Geloima asigi afädë negei nefolalo amoli Godema adola ema gausisila aliligi asi.

Ele Sisalia segeie gaamu Ädiago obëgëi

²⁴ Amalahilä Bisidia sege baagila awäla Bäfilia segea besela galai. ²⁵ Besela galalahilä elea Bega gaamugi ami Godeie ado mala säla ialahlilä, Adalia digai. ²⁶ Adaliala ödä du edefadegi fila Ädiago obëgëi. Dafidi Ädiago ami elea hamoi hamola wagai amo hamomäia Godea udia dolö wela ifosi Ädiago nefolalo amolia Godea ele ugila negemäia ele Godema adolasila gausia ami obëgëi. ²⁷ Ami besela galalahilä, elea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli gegedomalolahilä, Godea elemadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. Elea sähalea, Udia dolö fii odoa amoli Yesuma asigi afädë negemäia ea idi doga negei gabiola säla i. ²⁸ Eleda segeyo yafie Yesu bëgëla aulo amolibalä ami nelo.

15

Mala hamogimolöie Yalusaleme gegedoi

¹ Dolö odoa Yudiala digalahilä ilia edoolalima säla olelesalea sähalea, Mosese nebegi säla negei dibe amo gadola, gafodo damulo mala dibe amo made hamoseda, Godea dili made damula moholömelëla säla i. ² Amala säla i amo nabalahlilä, Folole Banabasalea dolö amolibalä didiähalea holöfali made gëgëi. Amalebe ilia Folole Banabasale dolö odoa nefolalo amolibalä mala amo hamogimolöie abosolo amolimage dolö dafidilo nefolalo amolimage nabuäia Yalusaleme fedamalai. ³ Amala säi amo gadola Godea wela ifosi nefolalo amolia mosalosebegi ili fedafiai. Fedafiahalea ilia Fonisiamadige Sameliamadige udia dolö nefolalo amolima fii odoa nefolalo amoli Godema asigi afädë negeimelëla säla iia fedafiai. Ado amala säi amo nabalahlilä, edoolalia edefademalä obeägisa nefolalo. ⁴ Ili fedafiala Yalusaleme besela galasebegi, udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoliage, abosolo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amolalia dili mofiaha golela säla olei. Amasebegi Folole Banabasalea Godea elema aligila hamoi amo sulubadela ilima säla iaha maadei. ⁵ Amai gaso, Felesi sosogo odoa asigi afädë negei nefolalo amolia nowela aligilahlilä sähalea, Fii odoa amoliage gafodo damumulö dialea. Amase, Mosese nebegi Ado säla negei amoge ilia hamomäia säla imolö dialeala säi.

6 Ado amo hamogimolöie abosologe, dolö dafidilo nefolalo amolalige gegedoi. 7 Gegedolahilä ado säsäla awäla gidogo gadogosebegi, Fida e nowela aligilahilä ilima sähalea, Nedoola dili-e, fii odoa nefolalebe amolia Ado Mala Hedabi nïe nafia nabalahlilä asigi afädë negemäia Godea dafidifalï diligi ne memelei amo dilia dawadigi. 8 Sulubadelaie iso asigi dawadigi neebe Gode ameia udia dolö fii odoa nefolalebe ilige dofea neebela ulufadigila olesalea ie Eleloi Gesami niligali i amo gadola iligalige imelë. 9 Eada ilige nilige mogogi nofeida maade. Iliä Yesuma asigi afädë negesebegi, ilile nafade hamoi amo ea hëla fisimelë. 10 Amaimo, dilia Gode fedogola bimolölahilä adu yöi edefade niliäge nilile naado amoliage ägümolöi made amo bëgëla aulo nefolalebe amolia ägümäia neala ägüsi amo mi edoie. 11 Amala hamomolöi mademelë. Nilia helësésaleada, Dafidilo Geloï Yesuie ugila negolea ili damula asi amo gadola nilige damula asila helësésamelëla Fidaea säi. 12 Amala säsebegi, Banabasale Fololea udia dolö fii odoabalä nea, Godea elema aligila nea dolöea hamomolöi made gadoige hïdo elöige hamoi amo sulubadela gegedoi sefolalebe amolima elea säla i. Säla iäha nebegi, ilia ado adola made, nalabola sefolalo. 13 Elea ado säha maadesebegi Yamesea sähalea, Nedoola dili-e, na säsebewe nabuö. 14 Godea udia dolö fii odoa nefolalebe amoli hamei amo dafidi olela odoa iligi ie namiäia memelei amo Saimonoea nilima awala säla imelë. 15 Säla i amo gadola bea sälo nefolalo amolia ado amo wäla säla negei dialea. Amoda gomalä dëdëla negei dialea.

16 Dafidilo Geloïa sähalea, Hobeä ne obëgëlahilä na Debidiie mosö dagabola digai amo hamogimolö. Mosö hai dibe amo hahamogilahilä gelolasi-molömelë. 17 Mida, udia dolö fii odoa amolia Dafidilo Geloï hogomäia amamolömelë. Fii odoa nïe ëi gaula neebe amoli sulubadelaie ne hogomäia amamolömelëla säi. Gowe sulubadela hamolo Dafidilo Geloïa amala säila

säla dëdëla negei dialea.

Amosi 9.11-12

18 Amoda siibafalï nilia dawadigi. 19 Na sämolö helësésebe amoda gowe. Udia dolö fii odoaea Godema asigi besusa neebe amolida nilia neala yölasimolö amo dofea made. 20 Iliä yöi made gaumäia nilia ilima beba gomalä dëdëla fisiga gadelä. Age gowe, molö nïlo dibe amogi wäfalï godegali göa nelegela i muabio. Agedu gowe, udia dolö fa nimabio. Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea, muugia heale gälo sali amola muabio. Biyidu gowe, heale hi eege muabio. Amoli dëdëla fisiga gadelä. 21 Mida, siibafalï Mosese nebegi mala säla negei dibe amoda gaamu sulubadelagi dolö odoaea säla iähamu aligilo. Ie ado mala amoda gedolo mosö difolalebeä ami segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilömelëla Yamesea säi.

Fii odoa Geleso sosogo nefolalebe amolima beba dëdëla i

22 Amala säsebegi, abosolo amoliage dolö dafidilo nefolalo amoliage, amase, udia dolö Godea wela ifosi ami nefolalo amoli sulubadelaieage ado afädë negelahilä sähalea, Nilï neebewegi dolö odoa Folole Banabasalebalä Ädiago mosäia memeledelämelëla säi. Amala sälahilä ilia Yudasale, ie ëi elöda Basabasa, Sailasale memelei. Eleda edoolali amoligi dafidilo nelo. 23 Beba ilia gaula mosäia gomalä säla dëdëla i.

Abosolo niliäge, dolö dafidilo nefolalebeweage, dilile didoo nefolalebe nilia nilile nedoo fii odoa Ädiagoge Siliamadige Silisiamadige nefolalebe dilima dili go gabiola säla beba gowe dëdëla iäsägo.

24 Nili neebewegi odoaea dilima ado säla i amea dili fudugila asigi säosäola nefolaleai amo nilia nabi. Iliä amo amala sämalola nilia made säimelë. 25 Amoie nilia ado afädë negelahilä, dolö memelei amoli nilile damelë aeaifali Banabasale Fololebalä dili neebëa fisiga idamolöla helësëi. 26 Dolö äudä amoleada nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie ëigi hamoi hamosalea baagomolö ga made dibeä amimu ga madela aligilomelë. 27 Nilia amala helësëi amo gadola Yudasale Sailasalea bebägi ado dëdëi amo gadola adoea säla imäia dili neebëa mosalahagomelë. 28 Eleloï Gesamiage niliäge yoi afädë dilima neala baalasiloëa nilia ado geloï biyidiämu dilia hamomäia säla imolöla helësëi. Amoda gowe ili.

29 Age gowe, molö nulo dibe amogi wäfalï godegali göa nelegela i muabio. Agedu gowe, heale hi e muabio.

Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio.

Biyidu gowe, udia dolö fa nimabio.

Amo hamomabiola säi amo hamola made sisigaha aligiseda, hedabola namolömelë.

Hä amomelë. Hawiöla

säla dëdëla i. 30 Hä mofiamalolahilä ili Ädiägo digai. Digala besela galalahilä ilia Geleso sosogo nefolalo amoli gegedomalolahilä beba dëdëi amo ilima i. 31 Amala iäsebegi udia dolö amolia dëdëi amo nidei. Ado hedabi dëdëi amo nidei amea ilile asigi neala gelolasisebe amogi obeägi. 32 Yudasale Sailasaleage bea sälo nea, edoolali bologodei namiäia neala asigi gelolasila ilima ado yafie säla iähamu nelo. 33-34 Ele Ädiägo ami segeyo holöbö ede nelolahilä, ilia dafidi ele mosalola sälo nefolalebea ami obëgëmäia edoolalia aealo alima diamiaialahilä, Hawio obëgëmalola säi.* 35 Folole Banabasale Ädiägo ami nea, eleage dolö odoa yafieage amolalia Dafidilo Geloïie ado mala säla iädigi säla olela digisa nelo.

Folole Banabasale gëgëlahilä hïdo hïdoi

36 Segeyo odoa nelolahilä Foloea Banabasama sähalea, Gaamu sulubade-lagi Dafidilo Geloïie ado mala säla ia ami edoolali hedabola neebelela fädäla bebea obëgëdila säi. 37 Amala säsebegi, Banabasaea Yone Maga helësëlahilä, nihiligila afiahala säi. 38 Amai gaso, Foloea e sigi moholö amo dofea madela helësëi. Mida, dafidi ea elebalä hamoi hamomolö made awäla ele digila Bäfiliala bahüla obëgëi amogi. 39 Amala helësësebegi Folole Banabasale helemu edefade gëgëlahilä mogela, Banabasaea Maga sigi gaula ele Saibulusi moholöie ödä duugi fila asi. 40 Amase, Foloea Sailasa memesebegi edoolalia sähalea, Godeie ugila negelo alibalä namialola säsebegi, ele asi. 41 Ele awäla Folo e Siliamadige Silisiamadige nawesa nea, udia dolö Godea wela ifosisi sege amoligi nefolalo amoli neala gelolasisila aliligi asi.

16

Dimodi e Folole Sailasalebalä asi

1 Folo e awähamu nelolahilä, Debige Ilisidalage awäla besela galai. Ami bëgëla aulo afädë ëi Dimodi nelo. Ie emeda Yu fii udia gaso, ie eedoda Giligi

* 15:33-34: Dawadigi odoa ilia helësësaleada, ado odoa säi damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomälä. [Amai gaso, Sailasa eda Ädiägo ami namolöila helësëi.]

dolö nelo. Emeda asigi afädë negei sulo. ² Edoolali Ilisidala ami fiage Aigonama fiage Dimodi eda asigi mogoi neala sälo nelo. ³ Foloea Dimodi ebalä moholöla helësëlahilä, ea Dimodiie gafodo damulasi. Amala hamoi amoie mida, segea ami Yu udia dolö neebe amoli sulubadelaeadä Dimodiie eedoda Giligi dolö neala dawadigi neebe amo helësëlahilä amala hamoi. ⁴ Ili gaamu dibeamadi amogi nawesalea ilia abosologe dolö dafidiloge Yalusaleme ami nefolalo amolia mala säla negei amo gadola ilia bögëla hamomäia ilima säla iia awäha nelo.

⁵ Amalebe udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli Yesuma asigi afädë negemolömadi neala gelolasilahilä, segeyo sulubadelagi odoaea asigi afädë negelahilä ilima maala baala bäusa nelo.

Foloea Doloasa nea sosoäla awäla meli

⁶ Eleloi Gesamia ilia Esiamadi ado mala säla imolö mosabiola idi gasebegi, ili Filigiamadile Galesiamadilemu nawesa namolö asi. ⁷ Misia sege nofea ami awäla besela galalahilä, ili Bidiniamadi awäla besela galamolö helësësebegi, Yesuie Gesamia mosabiola idi gai. ⁸ Amala idi gasebegi, ili Misia baagila digala gaamu Doloasa awäla besela galai. ⁹ Awäla besela galasolo amo gala, gasigi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Masedonia fii dolö afädëa ema sähalea, Dia nili Masedonia ugila negemolö duhulu dögëla misialola säha neebe meli. ¹⁰ Foloea amala sosoäla awäla beasebegi, hä, nili fodolofali Masedonia moholöie fu hogosa neada, Godea nilia ilima Ado Mala Hedabi säla imäia neala olei gabula helësëi.

Ilidiaea asigi afädë negei

¹¹ Amalahilä nilia Doloasa digila ödä duugi fila mogolafali awäla Samodelese besela galai. Amo aiyo amogi oböla awäla Neabolisi besela galai. ¹² Neabolisi amila nagadabodo awäla Filibai besela galai. Gaamu amoda Masedonia segeie afädë dilo. Amida Olomo gamane maala aligilo. Nili ami segeyo odoa nelo. ¹³ Segeyo Sabada gafegi Filibai gaamu amoie yala idi galo baagido doadigila awäla, ödä afädëie agesua Godema adolo sege dialealedula helësëlahilä, nili ödägi ami afiai. Ami awäla udiafali odoa gegejala sefolalebe amolibalä fifigilahilä adosa sefolalo. ¹⁴ Daiadaila udia afädë ei Ilidia sulo. Ado säi amo ea nabaha sulo. Udia ameadä fagulo hogale uii gadoi amo bidi neaha aligilo. Ea Godeie ei gauia adala Godema adosa filo. Foloea ado mala säla iaha nebegi, Ilidiaea mala amo hedabola nabala gaula mogomäia Dafidilo Geloia ie iso asigi dogä negelasi. ¹⁵ Amala hamosebegi, Ilidiage ie mosöa ami aligilo amolige ödägi gei. Ödägi gesebegi Ilidiaea nilima sähalea, Dafidilo Geloima na dofä asigi afädë negei gabula helësësa galëda, na mosöa namolö mofiamalola säi. Ea ähadulamu eegesebegi nili ea mosöa afiai.

Folole Sailasale Filibai galabaia negei

¹⁶ Nili Godema adolo segea ami awäha nebegi, dolisä afädë galabaia hamoi gadoi hamolasilo sulo amoma, mugabe fedalahilä meualasilo sulo amo, nilia gausiala digai. Dolisä amea meuasebe amoie, udia dolö nefolalo amolia ie beaha aligilo nefolalo amoligali muni ede ilo nelo. ¹⁷ Folola nihiligila awäha nebegi, dolisä amea bögëla maalahlilä üala sähalea, Dolö golidä Gode ilibia edefade neebe amoie hamoi hamolasilo neamelë. Dili damula aulo neala gaumäia, ilia säla ilo neala säi. ¹⁸ Dolisä amea segeyo yafiegi ado amala sähamu aligisebegi, Foloea habobalahilä besuia imogola mugabe fedai

amoma sähalea, Yesu Gelesoie ëgila sähago. Dolisä go digila, segea mosöla säi. Amala säi amole, mugabe amo doadigila asi.

¹⁹ Amala hamosebegi, dolisä amoie beaha aligilo amolia hobeala muni bu elö made nimolö gabula helësëlahilä, ilia Folole Sailasale gaulahilä, magaia gaamugi sigi aligilo nefolalebea ami, ele gaula dusugaia asi. ²⁰ Iliä Olomo gamane gudi mogelo nefolalo amoli neebee ami sigi awälahilä sähalea, Yu dolö äüdä gowelea nilile gaamugi wi maalahlilä, udia dolö neala nafadela-sisebemelë. ²¹ Nilia hamomolö madela säla negei dibe amoda, elea hamomalola säla olelesa neamelë. Mala olelesebe amoda, Olomo dolö nefolalebe niliada amo nabala hamomolöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlilä, udia dolö gegedoi amoliage ele nufulö hamosebegi, gudi mogelo amolia elele fagulo gila digilahilä, ele buudi damuia nufualai. ²³ Iliä gelola nufudala ialalahilä, Folole Sailasale dusugaia awäla, galabaia mosöa ifosilahilä, galabaia beaha aligilo amoma gelola sähalea, Ele hedabola idihë namialola säla i. ²⁴ Amala säla iasebegi, galabaia sigi aligilo amea ele galabaia mosö hogoli mogogi amogi gaula awäla ifosilahilä, elele emo i gäia igadula negesi.

²⁵ Gasi mogogi Folole Sailasalea Godema adola digi, ie ëi gauia adala gë udäla digisebe amo, odoa galabaia mosöa sefolalo amolia nabi. ²⁶ Amala säha sebegi, fogoli edefademalä fodolo maalahlilä, galabaia mosö igau fogosa maadei. Amala hamoi amole, mosö amoie idi galo doga negesa maadelahlilä, igi ëfëa ili sulubadela nafodoi amoge, holola fisigäla digaha maadei. ²⁷ Amala hamoi amogi, galabaia beaha aligilo amo adi elaboi amo nowelahilä beahamelebe, idi galo sulubadela doga negesa maadei dibe amo bealahilä, galabaia negei amoli fisäla awäha maadei gabula helësëi. Amala helësëlahilä, ea hile nudulo helebe besela neala, hi e nufudala baagodelä hamosebegi, ²⁸ Foloea ado gelolafali sähalea, A, di dihimu nufuabio. Nilida fisäla made asimelë. Sulubadela sefolaleawela säi. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, galabaia beaha aligilo amea gele gaula mofiamola sälahilä, Folole Sailasale sebee baluluia awäla, e emo gigisëla elele emo mia fila digai. ³⁰ Amala hamolahilä, ea ele segea sigi fedalahilä elema sähalea, Dafidilo äüdä ali-e, Godea ne damula mosäia na abilia hamomöldula nabi. ³¹ Amala nabasebegi, elea säla obëgësalea, Dafidilo Geloï Yesuma asigi afädë negeseda, dihidige, die mosöa ami aligilo amolige, damula moholömelëla säla i. ³² Amala sälahilä, elea emage, ie mosöa aligilo amolimage, Dafidilo Geloïie ado mala säla iaha nelo. ³³ Amo gala, gasi mogogi galabaia beaha aligilo amea ele sigi awälahlilä, elele domalogi buudi damuia nufi amo nigime hëläsi. Amala hamosebegi, eege ea mosöa aligilo amolige ödägi gelasi. ³⁴ Ödägi gelasisebegi, ea ele ea mosöa sigi awälahlilä, ele molö muäia i. Eage, ea mosöa aligilo amoliage, ilia Godema asigi afädë negei amogi edefade obëägisa nelo.

³⁵ Yose Olomo gamane gudi mogelo amolia dadi gauï nefolalo amolima ado säsisalea sähalea, Dolö äüdä amole fisigämäia säla imalola säsi. ³⁶ Amala säsi amo nabalahlilä, galabaia beaha aligilo amea Foloma säla iahalea, Na ali fisigämalola gudi mogelo amolia säsi gabumelë. Iliä amala säsi gabugi ali doadigila awähalea dalulo go gaula geleä mosalola säi. ³⁷ Amala säsebegi, gaso, Foloea dadi gauï mofiai amolima sähalea, Alida Olomo dolö amogi neebe amo ilia gudila made, udia dolö si mogogi buudi damuia ali nufi. Nufudalahilä galabaia mosöa gaula dusugaia awäla ifosisio. Amaimo, iliada walio ali geleä musügä fisigäla mosalasiole. Ai, amala mademelë. Hili ili maalahlilä ali fisigämäiamelëla säi. ³⁸ Foloea säi amo gadola dadi gauï amolia

gudi mogelo amolima sāla ïasebegi, ele Olomo dolö amogi gabiola sāi amo nabalahlilä ili bedäi. ³⁹ Amalahilä ilia ele neebee awāla elema aeala sāhalea, Asiala hamoimelēla sālahilä, amila sigi segea doadigila awāla gaamu we digila mosāiamelēla geleä sāi. ⁴⁰ Amala sāsebegi, ele galabaia mosö dīgila awāla Ili diaea mosōa asi. Mosōa amida edoolali sefolalebe amoli bealahilä, elea ili neala gelolasilahilä asi.

17

Folole Sailasalea Desalonaiga nea hamosa nelö

¹ Ili asi amo awāla Äfibolisige Aboloniage besela galala digila awāla giso Desalonaiga besela galai. Gaamugi amida Yu udia dolöie gedolo mosö afädē nelö. ² Dafidi Folo e sege odoagi nea gedolo mosōa aulo amo gadola e awāla gedolo mosōa ami digai. Gedolo mosōa ami Foloea segeyo Sabada gafe ohodoagi gegedola mofiai amolibalä ado bebagi sāla dädēla negei amo ilima sāla ïaha nelö. ³ Amala sāla ïaha nea ea ilima Godeie ado mi ulufadigila awala sāla ïaha nelö. Ea ilima sāhalea, Afädē Memeleia sē naala baagola nowemolöla bea sālo amolia dofä amala sāla dädēla negei dialea. Yesuda na walio dilima sāla ïahago. Amoda Afädē Memelei amomelēla Foloea sāi. ⁴ Amala sāla ïasebegi, odoa ami nefolalo amolia ea dofä sāsebela helēsēlahilä Folole Sailasalebalä dii. Giligi udia dolö Godeie ēi gauia adalo yafieage udia dafidila fii odoaeage amai.

⁵ Amai gaso, Yu dolö nefolalo amolia naabo gēlahilä, dolö nafade hamolo memalä magai gaamugi nawesa aligilo nefolalo odoa amoli hobe nii. Hobe nealahilä udia dolö yafie gegedolasila, ado gelolafalī sāi amea ili sulubadelaēla gaamugi ami nududulā hamoi. Amala hamola ilia Folole Sailasalea udia dolö neebee sigi moholöie ele hogosalea dolö afädē ēi Yeisonoie mosōa ami fudulasia awāla hogola digai. ⁶ Awāla hogoi amo ele made beasebegi, ilia Yeisonoge edoo odoa amolali gaula dusugaia awāla galisolö dolö amoli neebee awālahilä gelolafalī sāhalea, Dolö sege sulubadelagi nafade yafie daidola hamosa maadelo amolia hā nilile segea besela galai gabumelē. ⁷ Besela galasebegi Yeisonoea ïe mosōa fimäia fu ï gabio. Ili sulubadelaēla beaha aligilo gini elö Yesu neebe amo sāhaleada, beaha aligilo Gini Sisa neebe amea hamolo mala sāla negei dibe amoda damusa neamelēla sāi. ⁸ Udia dolö sulubadela nefolalo amolige galisolö dolö nefolalo amolige ilia ado sāi amo nabalahlilä, fudugila bedäi. ⁹ Fudugila bedäsebegi galisolö dolö amolia Yeisonoeage dolö odoa ebalä gaui amoliage ili fisigāmolöie muni ïmalasebegi, ïmalasebe amo gadola ïasebegi ili fisigäi.

Folole Sailasalea Belia nea hamoi

¹⁰ Segeyo amöie gasigi edoolalia Folole Sailasalea Belia moholö mosalola sāi. Amala sāsebegi, ele awāla Belia besela galalahilä, Yu udia dolöie gedolo mosōa ami asi. ¹¹ Udia dolö Belia ami sefolalo amolile asigi fisigäi ameadā Desalonaiga udia dolö amoli baagila asi. Ili Godeie ado mala nabalö edefadema lä obeägila nabahamu nelö. Nabalahlilä, ilia Foloea ado mala sāla ï amo dofä walebelela bimolöie segeyo sulubadelagi bebagi ado dädēla negei amo nidela fädäla beaha aligilo. ¹² Amala hamolahilä ili yafiea asigi afädē negei. Giligi udia dafidila fii sefolalo amoliage, amase, Giligi dolö yafieage asigi afädē negei.

¹³ Amala hamosebegi, Foloea Belia amige Godeie ado mala säla iaha neala säi amo nabalahlilä, Yu dolö Desalonaiga nefolalo amoli Belia ami mafulahilä, udia dolö amoli fudugila bedämäia ili neala fologolasi. ¹⁴ Amala hamosebegi, edoolalia Folo e ödä duhulu dibeamadi amodi mosäia fodolofali fisiga gai. Sailasale Dimodile made awäla Belia ami nelo. ¹⁵ Folo ifola afiai amolia e Adenesi gaamugi ami ifosila obögesebegi, Foloea ilima ado säsisalea, Sailasale Dimodile ne neebee fodolofali misiäia säla imalola säsisesebegi ili obögëi.

Folole Sailasalea Adenesi nea hamoi

¹⁶ Folo e ele misiäia Adenesi ami beaha nea beahamelebe, gaamugi ami nelebo yafie wäfalä godegali göa nelegela sämolöie naaboea hamoi difolalebe amo bealahilä, ie asigigi edefademalä yösa nelo. ¹⁷ Amogi yöla ea gedelo mosöa ami awälahilä, Yu udia dolö nefolalo amolibaläge odoa Godeie ëi gauia adalo nefolalo amolibaläge didiäha nelo. Magaia gaamu dibeaa amige segeyo sulubadelagi udia dolö gausiasebe amolibalä ea didiäha nelo. ¹⁸ Ebigulia sosogo mala olelelo dolö odoaeage Sidoigi sosogo mala olelelo dolö odoaeage Folobalä säla obögë obögësa nelo. Ili odoaea sähaleada, E dawadigi gadoi hamola säha neebee goda edo säsebela säi. Amase, ili odoaea sähaleada, Sege näiadodi amolile godeie mala säla iahaledula säi. Iliä amala säi amoie mida gowe. Foloea Yesuie malage baagoi amoli nowemolö malage säla i amogi amai. ¹⁹ Amala sälahilä ilia Folo e sigi awäla Aliobagusa Galisolö dolö amoli gegegdola adolo segea ami awälahilä ilia ema sähalea, Dia mala gähe säla olelelo amo nilia nabalö hamesamelë. ²⁰ Ado odoa säi amo hido elöi gabugi, amoie mi helësëdelälä säi. ²¹ (Adenesi fii amoliage, amase, sege näiadodi fii Adenesi ami maala nefolalo amoliage nelebo odoada hamolo made, segeyo sulubadelagi iliada mala gähe elöi elö elöla sämolöge nabalöge amomu hamosamu aligilo.)

²² Amasebegi Foloea Aliobagusa Galisolö dolö amoli mogogi nowela nea sähalea, Adenesi fii dili-e, dilia nelebo afädë hamosebego na beahaleada, dilia göa nelegela hamolo mala amo gelola hamei gabula helësësamelë. ²³ Na nawesalea beahamelebe, dilile göa nelegela sälo mosö yafie meli. Beahaleamelebe göa nelegela nufudala ilo auli afädë aulula negei dibeaa ami gomalä dädëla negei dibeo. Gode nilia dawa madegalila dädëla negei dibeo. Dilia Gode dawa made nea e helësëlo. Amo hile ado malafali amo na walio dilima säla iahagomelë. ²⁴ Godeada sege dibe sulubadelage nelebo sulubadela amogi dibe neebee sebe amoge hamosa maadei. Gode eda mudaiagege nagadaiaiege Dafidilo Gelo nea. Gode amoda gobela ilo mosö naaboea hamoi amoligi aligilo made nea. ²⁵ Eda nelebo afädë ufola adida made neebee amo dolöfäea e ugila negela nelebo afädë imolöi mademelë. Mida gowe. Ea namolöge hamege nelebo sulubadelage udia dolö sulubadelagali imolöda hi e nea. ²⁶ Eada mi gäwila dolö afädë hamoi amoma aligila udia dolö fii sulubadela hahamola sege sulubadelagi awäha namialai. Aso, amala made hamola nebegi, dafidifali ea daiaha maadelahlilä, udia dolö ili amo gala gowegi namiäiala helësëlahilä, ilile sege nofela daiala negei. ²⁷ Ea ili hamoi amoie mida gowe. Iliä e hogomäiage nagubaia nawela e beagolemäiege ea ili hamoi. Gode eda nili hido hídola neebee wagadi made made nea. ²⁸ Mi ema aligilahilä, ie geloigi nili segegi fila digi fologola digisa sebewemelë. Amo gadola diligi ado dädëlo dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Nilige ie malölali neamelëla sälo. ²⁹ Hä nilida Godeie malö neebee amea, nilia e goloage

silibaeage igiage, nelebo afädë dolöea ië asigia naaboea hamola negei difolalebe amoma Godea amo gadoi neala helësëmolöi mademelë. ³⁰ Godeada dafidi udia dolöea e dawa made nea hamoi amoda ea helësëlo made nelo. Amalo gasoda, walio ea udia dolö sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadela lae asigi besumalola gelola säha nea. ³¹ Ea dolö afädë memelei amoie aulodaiala udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolibalä mogolafalä memelela mogemolöie segeyo afädë daiai amo dialea. Ea dolö memelei amo baagola nowela ifosi amea udia dolö nefolalebe sulubadelabalä amala hamomolömelëla dofä gelola säla negei amo oleimelëla Foloea säi.

³² Baagoi amoli nowemolöla säi amo nabalahlilä, dolö odoa nefolalo amolia ölahilä e gadiaboi. Amase, odoaea sähalea, Ado walio säla i amo hobeala bu elö nabalö helësësamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, Foloea ili amilahilä digila asi. ³⁴ Amala awäsebegi dolö odoa nefolalo amolia ebalä dila asigi afädë negei. Asigi afädë negei amoligi dolö afädëie ëida Daionisiasa, eda Aliobagusa Galisolö dolö nelo. Eage, amase, udia afädë ëi Damalisi eage, amase, odoaeage elebalä asigi afädë negei.

18

Foloea Golidi nea hamoi

¹ Amala hamosebegi, Folo e Adenesi digila Golidi asi. ² Golidi ami Yu dolö afädë ëi Aguila gausiai. Eda Bödasa fii dolö. Beaha aligilo Gini Golodiasaea Yu fii Olomo nefolalebe amoli sulubadelama näiadodi afiaha maademalola säsebegi, Aguila ië udia Bilisilale Idali sege digila hädamade misi nelo. Folo e ele sebae asi. ³ Foloeage Aguila Bilisilaleage hamoi afädë hamolo. Amalebe e elea mosöa gedola nea eage hamoi hamosa nelo. Ili bidi nimolöie ilile hamoida balai mosö nedëmesa aligilo. ⁴ Amo hamosa neada Foloea segeyo Sabada gafe sulubadelagi gedolo mosöa ami awälahlilä, gegedoi amolibalä didiäha nelo. Yu udia dolö odoaeage Giligi udia dolö odoaeage ea dofä säsebelä helësëi.

⁵ Sailasale Dimodile Masedoniala digasebegi, Foloea segeyo sulubadelagi Godeie ado mala säla iahamu nelo. Ea Yu udia dolö nefolalo amolima Afädë Memelei amoda Yesu neamelëla gelola säla iaha nelo. ⁶ Amala säla iaha nebegi gaso, ilia made nabalahlilä e baagido säla digi gagadela digisa nelo. Amala hamosebegi, Foloea ië fagulo fëfëla digilahilä, ea ilima sähalea, Dili nafadegi awäseba, dihili asiala hamoi ameamelë. Asialada nema mademelë. Walio neebe wegida ne awäla udia dolö fii odoa nefolalebea moholömelëla säi. ⁷ Amala sälahilä, amila ili digila Folo e dolö afädë ëi Didiasa Yasadusi amea mosöa asi. Ië mosöda gedolo mosö gägägëlafali nelo. Dolö ameada Godeie ëi gauia adalo nelo. ⁸ Gedolo mosö beaha aligilo ëi Galisibusaeage ea mosöa aligilo amoliage ilia Dafidilo Geloima asigi afädë negela nelo. Amase, Golidi udia dolö yafie nefolalo amoliage nabalahlilä asigi afädë negesebegi ili ödägi gei.

⁹ Gasi afädëgi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Dafidilo Geloia ema sähalea, Bedäla nafi yömabio. Mala säla iahamu namialo. ¹⁰ Mida, ne dibalä neamelë. Gaamugi guida, udia dolö yafie nie neebe amea afädëa di nufudala sëlasingolö mademelëla säla i. ¹¹ Amala säla iäsebegi, Foloea udia dolö nefolalo amolima Godeie ado mala säla iaha nea gäheo i afädëie, elö amoie aube gafeia ami nelo.

¹² Agaia sege Galioea beaha aligilo nelo amo gaalu, Yu fii nefolalo amoli ado afädë negela ilia Folobalä ado neala e gaulahlilä gudilo mosöa sigi

asi. ¹³ Sigi awälahlilä ilia sähalea, Udia dolö nefolalebe amolia Godeie ëi gauia adamäia dolö gowea mala säla negei dibe amo gadola made, mala elöi säla, säla olelesa neamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Foloea ado sädelä hamosa nebegi, Galioea Yu fii amolima sähalea, Yu dolöla dili-e, mala dabiála nafade hamoië sämolö mofiai galebada, amoda na habobala made hedabola nabalabio. ¹⁵ Gasoda, adoge ëige dihilile mala säla negeige amolilemu galëda, amoda dihili hamogimalo. Goëda na made mogemolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea ili gudilo mosöa amilahlilä nesila digi. ¹⁷ Amala hamosebegi, ili sulubadelaea gedolo mosö beaha aligilo ie ëi Sosodenisi nelo amo gaulahlilä gudilo mosö baagido segeamadi ami nea nufudaha nelo. Amala nufudasebegi Galioeada hilile hamoi hamosebegola helësëlahilä ea adola made nelo.

Folo Silia segeie Ädiago obëgëi

¹⁸ Amala hamosebegi, Folo e Golödi ami segeyo odoa nelolahilä ea edoolalima dili samialola säla, ödä duugi fila Silia segea moholö asi. Bilisilale Aguilalege hiligila asi. Awäla Sëgilia gaamua ami nea Foloea Godema afädë hamomolömelëla säla negei amea ie busa hililä damusa maadei. ¹⁹ Amalahilä awäla Ebesa besela galai. Besela galalahilä Foloea ele ami digilahlilä, hido awäla gedolo mosö nebea ami besela galai. Besela galalahilä Yu dolö nefolalo amolibalä ado didiäha dilo. ²⁰ Amala didiäha dibegi ilia ema sähalea, Dida nilibalä holöbö sedade namiäiamelëla säi. Iliä Amala säsebegi, Foloea ilima üla made säi. ²¹ E moholö nea ea ilima sähalea, Ne dili nebea obëgëmäiala Godea hameseda, amoda ne obëgëmolömelëla säi. Amala sälahilä ea ili hawiola sälahilä e Ebesa digila ödä duugi fila asi. ²² Awäla ödä agesua besela galalahilä Sisalia gaamugi besela galai. Besela galalahilä awäla e fedalahilä udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolima dili go gabiola säla olelahilä awäla Ädiago digai. ²³ Folo e Ädiago ami holöbö edo nelolahilä, e awäla Galesiamadige Filigiamadige holöbö aligila baagila digila awähalea, Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli sulubadela neala gelolasisila aliligilä awäha nelo.

Abolosia Ebesa nea hamosa nelo

²⁴ Amo gaalu, Yu dolö afädë ëi Abolosi eda Alegisädalia fii nelo amo Ebesa misi. Eada ado hedabola dawadigila adolo nea, bebägi ado dëdëla negei dibe amo hedabola dawadigi nelo. ²⁵ Dafidi Dafidilo Geloie idigi aulo mala ema olelei. Ie iso asigigi sämo sämosa nebegi, ea Yesuie mala amo udia dolöma hedabola olelesa nelo. Abolosi eada Yonea ödägi gelo mala olelei amomu dawadigi nelo. ²⁶ Abolosia gedolo mosöa ami nea gelola säla iaha nelo. Amala säla iasebe amo nabalahlilä, Bilisilale Aguilalea Abolosi sigi aliga galahlilä, elea Abolosi ea Godeie idigi aulo mala hedabola helësëmäia mogolafali säla iaha nelo.

²⁷ Hobea Abolosi e Agaia segea moholö helësësebegi, edoolalia e gelolasila hä mosalola sälahilä, Yesu bëgëla aulo amolima beba dëdëla iasisalea Abolosima obeägilahlilä gauia idogomalo. Abolosi e ami besela galasebegi, udia dolö Godeie ugila negeloea ili ugila negesebegi asigi afädë negei amoli ea hedabola ugila negesa nelo. ²⁸ Mida, udia dolö yafie gegedoi nebegi, ea bebägi ado dëdëla negei dibe amogila sähalea, Afädë Memelei amoda Yesu e neamelëla ulufadigila säi. Ea ado amo gelolafali säsebegi, Yu udia dolö hewalahilä ilia adola made sau sagai.

19

Foloea Ebesa nea mala säla iaha nelo

¹ Abolosi e Golidi nebegi Folo e nawesalea segebi gau fedala digala digila awäla Ebesa besela galai. Besela galala Ebesa ami bégëla aulo odoä gausiai.

² Gausialahilä ea ilima nabahalea, Dilia Yesuma asigi afädë negeselo amo gala Eleloi Gesami niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Eleloi Gesami neala säi goda nilia nabi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Amai galëda, edoea ödägi geila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yonea ödägi gelo amo gadola geimelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Yonea ilia nafade hamoi amoie asigi besula ödägi gelo. Ea udia dolöma sähalea, Ne dafidi misi neamelë. Hobeala afädë moholö amoma dilia asigi afädë negemolö dialeala säi. Hobeala moholöla säi amoda Yesu hi e helësëla säila Foloea säi. ⁵ Foloea amala säi amo nabalahlilä, ili Dafidilo Geloï Yesuie ëigi ödägi gei. ⁶ Amasebegi Foloea ilima naabo negesisebegi Eleloi Gesami ilima digala ilia ado elö säla bea säha nelo. ⁷ Dolö amolida giwilasi gadoi nelo.

⁸ Amala hamosebegi, Folo e gedolo mosöa ami digai. Aube ohodoagi amala digahamu nea ea ado mala gelola säla iahalea, udia dolö nefolalo amolibalä didiähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla iaha nelo amoda dofä säi gabula helësëmäia säla iahamu nelo. ⁹ Amala säla iahamu nebegi dolö odoä nefolalo amolia ilile asigi geloi neada asigi afädë made negei. Udia dolö nefolalo amolia nabuäia ilia Idigi aulo mala amo gagadesa nelo. Iia amala hamosebegi, Foloea ili amilahilä Yesu bégëla aulo amoli sigi asi. Amala hamolahilä segeyo sulubadelagi ado mala säla didiälo mosö afädë Dilanasaie neebea ami awälahilä, Foloea Yesu mala säla didiäha nelo. ¹⁰ Ea gäheo i äudägi amala hamosamu nelo. Amala hamoi amea Esia segea nefolalebe ili sulubadela, Yu udia dolöeage, Giligi udia dolöeage, Dafidilo Geloïie ado mala nabi.

Segebaie efegeliala hamoi

¹¹ Godea Foloie naaboea geloi melëlo made hido elöi hamosa nelo. ¹² Ìe filimo dogelo faguloge bululo faguloge hile domalogi diigilo amo gaula oloi difolalebea ami awäsebegi, oloi damula digi, mugabe doadigila awäla digisa nelo.

¹³ Amala hamosebegi, Yu dolö nawesalea mugabe fedai nesila digisa aligilo nefolalo amoligi odoaea oodo beala Dafidilo Geloï Yesuie ëi säla mugabe fedai nefolalo amolima sähalea, Foloea ie mala säla ilo Yesu amoie ëigi dili nesila digisagola sälo. ¹⁴ Yu udia dolöie gobela ilo busa afädëie ëi Segebaie efegeliala gifalädalia amolia amala hamosebegi, ¹⁵ mugabe fedai amea ilima säla obëgësalea, Na Yesu dawa, Fologe helësësa. Gasoda, dilida nowëla nabi. ¹⁶ Amala nabalahlilä dolö amoma mugabe fedai nelo amea ilima nila sadia alogola ie geloia ili baagila awäla, ili nufudala ialalesebegi ili mosöa amila sësëla dudugimu fisäla asi. ¹⁷ Amala hamoimelëla säi amo nabalahlilä, Ebesa nefolalo sulubadela Yu udia dolöge Giligi udia dolöge edefademalä bedälahilä, Dafidilo Geloï Yesuie ëi gauia adaha nelo. ¹⁸ Amase, asigi afädë negei yafie nefolalo amoli maalahlilä, ulufadigila, nilia nafade amo hamoimelëla säla sisiaha maadei. ¹⁹ Golë hamolo yafie nefolalo amolia ilile golëie beba difolalo amo gaula mafulahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadela bimäia gobesa maadei. Beba gobei amoli muni dafidi nii amoda näba gegedolada siliba giwi dausini nabülasia bia gadoia nii.

²⁰ Amo gadola Dafidilo Geloïie ado mala daidolahilä, edefademalä gelola bäui.

Ebesa ami nebegi, habobahalea üalala säi

²¹ Amala hamosebegi, Folo ema Gesamia helësëlasisebegi daiala negesalea, dafidi Masedoniage Agaiage awälahilä, hobeala Yalusaleme moholöi moholöla helësëi. Amala helësëlahilä sähalea, Ami awäha maadelahiläda, Olo-moge söfë moholö dialeala säi. ²² Amala sälahilä ea ñe ugila negelo Dimodile Elasadale Masedonia mosaloi. Ele amala mosalolahilä, e holöbö Esia segea beaha nelo.

²³ Amo gala, Idigi aulo mala olelei amogi yömolö holöfalä made, edefade besela galai. ²⁴ Dolö afädë nelo amoïe ñi Demediliasa, ea nelebo elö elöla silibaea hamolo nelo. Ademisiïe odala ñlo mosö gadoi holöfalä afädë afädëla Demediliasaea silibaea hamolo nelo.* Ea amo hamolo ameada hamoi hamolasilo nefolalo amolia muni edefade neaha aligilo. ²⁵ Ea ñe hamoi hamolasilo amolige, dolö odoaea hamoi amo gadoi hamolo nefolalo amolige neala gegedolasilahilä sähalea, Dolöla dili-e, nilia hamoi amo hamolo amea muni edefade nelo amoda dilia dawa. ²⁶ Ebesa wimu made, Esiamadi sege holöbö sulubadelamadida, dolö Folo amea udia dolö yafie dusugala nidilahilä, ilile asigi neala gagaolasila sähalea, Nelebo dolö naaboea hamola nowei amolida, gode madela sälo nea. Amo dilia beadigi nabadigi amomelë. ²⁷ Ea amala hamosa neebe ameada, udia dolö amolia nabalahlilä, nilia bidi nimolöïe hamoi hamolo amoda nafadela säloea. Amomu made, nilile gode edefade udia Ademisiïe odala ñlo mosöge udia dolöïe siigi memalä gabula säloea. Amase, Esiamadi udia dolö nefolalebe amoliage, udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliage dafidi ñe ñi gauia adalo gaso, ñe ñi edefade amo neala nagadaialoeala säi.

²⁸ Ado säi amo nabalahlilä, ilia edefademalä mihaläla gelola üalalahilä sähalea, Ebesaïe Ademisida edefademalä neala gelola sähamu nelo. ²⁹ Amaimo, gaamugi nefolalo amoli sulubadelaea üalala dodogösa difolalo. Amala üalala dodogösa difolea, Masedonia fii dolö äudä Gaiusale Alisadagusale Folobalä nawesa aligilo amole ilia gaalu gedolo gaamu edefade dibeami fodolofalä sigi gaula asi. ³⁰ Foloea udia dolö yafie gegedoi dibeami hï äudulä hamosebegi, Yesu bégëla aulo nefolalo amolia made mosalola säi. ³¹ Esia sege amoïe gamane sigi aligilo odoa Folobalä damelë hamola aligilo nelo amolia Foloma ado säsisalea sähalea, Di gedolo gaamu dibeami dofä mosabiola säsi.

³² Iliä amala säsisebe amo gaalu, udia dolö gegedoi amolia gelola üalala dodogöla säha difolalo amea, ili asusugahalea odoaea ado elö säsebegida, odoaeada, oböla, ado elö säla aulo dabela digisa dilo. Ili yafieada, mi goweïe gedoi gabula made helësëi nefolalo. ³³ Yu dolö nefolalo amolia Alegisäda e nowela fedala aligisia ami namiäia nabelela gaula fedala ifosisebe amo bealahilä, udia dolö odoaea helësësaleada, mi e gabula helësëi. Amala helësësebegi Alegisäda e nowela aligilahilä nea naabo usigilisalea, gegedoi amolima ne mademelëla sädelä hamoi. ³⁴ Amala hamoi gaso, ilia eda Yu dolö amogi gabula bealahilä, ado gelola gaalu sähalea, Ebesaïe Ademisida, edefademalä neamelëla säha nebegimu, aoa äudä gadoi asi.*

³⁵ Gaamu amoïe gusigusi nelo amea udia dolö sulubadela nefolalo amolima sau sagamolahlilä, ea ilima sähalea, Ebesa dolöla dili-e, Ademisi

* **19:24:** Ademisida gowe gadoi. Eda wäfalä gode udia gadoi. Udia dolöea nelebo elö elöla göa nelegela, wäfalä gode amogali ñlo. * **19:34:** Aoa äudäda molö giai deala molöi gadoi.

edefade neebe amoïe odala ilo mosö neebe amoïege, amase, nelebo afädë mu-daiala beselala digai dibe amoïege sigi aligiloda Ebesa gaamumu dibe amoda dolö afädëa dawa mateda nowë. ³⁶ Hã, na säi amo gadola afädëa wafälï säila sämolö uli ameada, dilia nelebo afädë asigi made gãwila hamolo amo gadola, made hamola, sau sagamo. ³⁷ Dilia dolö äudã sigi misi goweleada odala ilo mosöa negei amogi afädë made fa nii, dilile gode udia amoge made gagadeimelë. ³⁸ Amaimo, Demediliasaeage ebalã hamoi hamolo neebe amoliage, ilia afädëbalã gudimolö helësësa nea galëda, gamane gudilo dolö neebe aëa amoïe gudimolö segeyo odoa daiala negei dialea. Iliã amogi gudimolöi galea. ³⁹ Amomu made ado odoage sämolö helësësa nea galëda, amoda gamane dolö amolia ado giwi sämolö gegedomalola säsegi sämolöi galea. ⁴⁰ Nilia walio hamoi aëa Olomo gamane neebe ameada, nilima dilia üalala dodogöla gëgëimelëla sälahilã, nilibalã gudimolöi gabumelë. Iliã amala hamoseda, nilia walio gegedola üalala säi amoïe mi goweïe säimelëla sämolöi mademelëla gusigusi aëa säla wagai. ⁴¹ Amala säla wagalahilã, ea gegedoi nefolalebe amolima afiaha maademalai.

20

Folo e Masedoniage Giligige asi

¹ Ado gelola üalala dodogöla säha dilo amo sau sagaha madeibua, Folea Yesu bëgëla aulo amoli mofiamalolahilã, asigi gelolo mala ilima säla ialahilã, ne awähamelë, dili hawio, namialola sälahilã, e Masedonia moholö asi. ² Sege amoligi nawesa nea, Folea ilima asigi gelolo ado yafie säla iia awälahilã, hobeala Giligi segea besela galai. ³ E ami aube ohodoa nelolahilã, hobeala e du neala Silia moholö hamosebegi, Yu fii nefolalo amolia e nufulöla didiãha dialeai aëa, e Masedonia obëgëmolöla helësëi. ⁴ Dolö ebalã asi amolida gowe ili. Gaamu Belialada Bilusaïe malö Sobadage, Desalonaigala Alisadagusa Següdasalage, Debila Gaiusage, amase, Dimodige, Esia segeala Digigusi Dolofimasalage, amoli ebalã asi. ⁵ Dolö amolida ilidale dafidi awäla nili misiãia Doloasa ami beaha nelo. ⁶ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amo baagilahilã, nili Filibai digila ödã duugi fila afiai. Amala afiala ödã duugi fila segeyo bia awälahilã, afiala ili neebea Doloasa besela galai. Besela galalahilã segeyo gifalãdalã ami nelo.

Doloasa ami Folea Yudigasa neala nowelasi

⁷ Segeyo gifalãdalügi nili molö molö gedolahilã Folea ilibalã didiãha nelo.* E aïyo amogi moholö gabula helësëlahilã, ea säla iaha nebegimu gasi mogoi. ⁸ Mosö ilibia hogoli nili gedoi amogida gamali wala negei malei dilo. ⁹ Ami malisã afädë amoïe ëi Yudigasa e mosö amoïe wido holela dagaboidaia ami salea edefademalã süwiala waoi. Folea sähamu nebegi, Yudigasa süwiala adi elaboi amo hogogolula fedai osodadaia amila bebedoi. Amala hamosebegi, neahamelebe hä, baagoi meli. ¹⁰ Folo e digalahilã malisã amodaia dia fedalahilã naaboea gauia welahilã sähalea, Hame gudusebemelë. Didi-gaomabula säi. ¹¹ Amala sälahilã Folo e bu fedala beledi dagabodasila nalahilã, ado sedadela säha nebegimu segeyo sagai. Segeyo sagasebegi, e asi. ¹² Malö amo made baagoi sebegi, ilia e sigi awähalea ilile iso asigia edefade obeägi.

* 20:7: Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, molö mai amoda Yesuïe molö maila helësëi.

Folo e Doloasala Miledusa asi

¹³ Nili nilidale ödä duugi filahilä Asoso moholö afiai. Asoso ami Folo gausialahilä, ödä duugi fimolö helësëi. Folo e nagadabodo moholöie ea amala daiai. ¹⁴ Afialahilä Asoso ami ea nili gausialahilä, eege ödä duugi fedala filahilä nihilägila Midilini afiai. ¹⁵ Amo aiyo amogi amilahilä, ödä duugi fila awäla Giosi sida gagala awäla, aiyo amogi Samoso awäla besela galai. Amilahilä amo aiyo amogi Miledusa awäla besela galai. ¹⁶ Esia segeamadi segeyo yogobodimolö madelahilä, Folea Ebese baagila moholöla helësëi. Yu udia dolöie molö nulo segeyo ei Bëdigosi made besela galai amo gaalu, fodolofali Yalusalame awäla besela galamolöi galëda, amoda moholöla helësëi.*

Folea Geleso sosogo Ebese nefolalo amolile dafidilo amolima hawiola säi

¹⁷ Miledusa ami nea, Folea udia dolö Godea wela ifosi Ebese nefolalo amolile dolö dafidilo nefolalo amoli e neebee misiäia misialola säsi.* ¹⁸ Ili e neebee maala besela galasebegi, ea ilima sähalea, Esia segeamadi degabo mi gäwila maala neloa amila dilibalä nea hamosa nelo amoda dilia dawadigi. ¹⁹ Yu dolö nefolalo amolia ne nufulö daiaha nelo amea ne fedogola beasebegi, na nihä nagadaiala siaholö digaha nea, Dafidilo Geloie hamoi hamolasisa nelomelë. ²⁰ Dili ugila negemolö amogi afädë musügä negela made, na dilima säla iadigi, udia dolö gegedoi dibebe amige, dilile mosöa amige, säla olelela digi amoda, dilia dawadigi amomelë. ²¹ Amaimo, na Yu ilimage, amase, Giligi ilimage asigi besulahilä, Godemadi nea, nilile Dafidilo Gelo Yesuma asigi afädë negemalola gelola säla i amomelë.

²² Amala hamosa nelo gaso, hä walio Gesamia ne mosöla säse amo gadola, ne Yalusalame moholö newe. Ami neëgi, nema edo hamomolödu, na dawa mademelë. ²³ Dawa made gaso, na afädë dawadigida gowemelë. Sege sulubadelagi ne neloadi amogi nebegi, Eleloi Gesamia nema säla iahalea, Galabaia negemolöge sê molöge bimolömelëla gelola säla iahamu nelomelë. ²⁴ Amaimo, ne namolö amoda, nema memalä gadoi gabula helësësamelë. Godeie ugila negelasilo Ado Mala Hedabi säla imolöie hamoi Dafidilo Gelo Yesuea nema i amo hamola wagamolö amoda, geloi gabula gelola helësësa newe. ²⁵ Hä, nabuö. Ne dafidi dili nefolalebeadi Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla iaha nelo gasoda, diligi afädëa hobeala nie mi bu elö made bimolöla helësësamelë. ²⁶ Amai gabugi, walio na dilima ulufadigila fädäla säla iahago. Afädë nafadegi awäsedä, asialada nema mademelë. ²⁷ Mida gowe. Godea hamomolö amo afädë musügä negela made, sulubadela na dilima säla iaha maadei amea. ²⁸ Geleso sosogo sugua sibi gadoi nefolalebe amoli dilia sigi namiäia Eleloi Gesamia dili ifosi amo ilile asigige dihilile asigige hedabola beaha namialo. Udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli ie namiäia hile healea nii amoli dilia sugua sibi sigi aligilo amo gadola, ili sigi namialo. ²⁹ Ne asibua ilua ügülo geloi gadoi dili nefolalebea gui maalahlilä, sugua sibi gadoi nefolalebe amoli bobasëla made, nufudala hësömolöla helësësamelë. ³⁰ Dihili diligi dolö odoaea nowelahilä, ado halowela säla, Yesu bëgëla aulo nefolalebe amoli dusugala ili bëgëla misiäia moholömelë. ³¹ Hä, idihë namialo. Na gäheo i ohodoagi esoage gasigige siaholö digaha nea, dili hido hidolama säla olelesamu nelo amo helësëmalö.

* **20:16:** Baagila Asi Segeyo molö nahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda, Bëdigosi Segeyo besela galalo. * **20:17:** Miledusala Ebese moholöda mia made, gilomida nabülasi bia gadoi. Ayala Fogomayu gadola.

³² Amai gabugi Godemage, ie ugila negelo ado mala amomage dili gausis-agomelë. Mala amea dili neala gelolasimolöige, Godeie udia dolögali hedabi imolö dibe amo gadola dilima imolöige nea. ³³ Na afädëie munige fagulo-ge gesami awäla made nelomelë. ³⁴ Nihile naaboea nihï hamoi hamola, nihinege, nebalä aligilo amolige, nili molöge neleboge dofea negei dilo amoda, dihili dawadigi amomelë. ³⁵ Na sulubadela hamosa nelo amo gadola hamoi edefade hamosebewea udia dolö geloi made nefolalebe amoli ugila negemolöi dibe amo oleimelë. Amase, Dafidilo Geloi Yesuea sähalea, Afädëa digali afädë iaseda, dia holöfali obeägimolö. Gasoda, dia afädë elögali iaseda, dia edefademalä obeägimolömelëla säi amo helësëmolöi dibe amoge oleimelëla Folea säla wagai. ³⁶ Ea ado amo säha maadelahilä, ili sulubadelabalä ea emo gumu sagala gumusula Godema adoi. ³⁷ Godema adola wagasebegi, ili sulubadelaea edefademalä diila Folo gaula mimi. ³⁸ Amala ilia edefademalä asigii. Asigii amoie mi edefadeda gowe. Ea nie mi bu elö made bimolömelëla säi amogi. Hä, amalahlilä ilia e du dibeami ifola asi.

21

Folo ödä duugi awäla, Yalusaleme asi

¹ Nilia ilima, nili hä afiahamelë, dili hawiola sälahilä, ödä duugi fila mogolafali awäla Gosi besela galai. Amo aiyu amogi Olodesi besela galai. Amilahilä Badala besela galai. ² Badala amila ödä du elö Fonisia moholö dibe amo bealahilä, nili amogi fila afiai. ³ Afiahalea nilia Saibulusi södölo dibe amo bealahilä naabo fefeädimadi dibe amo amilahilä nili baagila awäla Siliamadi awähamu nelo. Awähamu nea Daia awäla besela galai, du amogi nelegei gaui amo ami negemolöie. ⁴ Daia ami besela galala bögëla aulo nefolalo amoli beagolelahilä, nili ilibalä segeyo gifalädälä ami nelo. Gesamia ilima aligilahilä helësëlasisebegi, ilia Foloma Yalusaleme mosabiola säi. ⁵ Amala säsebegi gaso, nili moholö fu besela galasebegi, hä doadigila afiai. Afiassebegi ili sulubadela udia malöla gaamugi amila nilibalä duhulu agesua afiai. Afialahlilä nili sulubadela duhulu bosea ami emo gumu sasagalahilä Godema adoi. ⁶ Godema adolahilä, nili hä afiahamelë, ilima dili hawiola säi. Amase, iliage nilima amala hawilahilä hili mosöa obëgësebegi nili duugi fimolöie afiai.

Sisalia ami bea sälo Agabasaea Foloma ado säla i

⁷ Ödä duugi filahlilä Daia digila awähamu nea, Dolemesi besela galai. Besela galalahilä nedoo nefolalo amoli säla olela gausialahlilä ilibalä segeyo afädë adi. ⁸ Diala aiyu amogi awäla Sisalia besela galai. Besela galalahilä Ado Mala Hedabi säla ilo afädë nelo amoie ei Filibi amoie mosöa digalahilä ebalä nefolalo. Filibida dolö Gifalädälä amoligi nelo.* ⁹ Ie idiwilali biyidia sulo amoli dolö made fila awäla salea, Godeie bea sälo sulo.

¹⁰ Nili ami segeyo nahui nebegi Godeie bea sälo afädë amoie ëida Agabasa eda Yudiala misi. ¹¹ E nili nebea ami maala, ea Foleie malibu giu amo nealahilä hile emole naabole neegilahilä, ea sähalea, Eleloi Gesamia sähalea, Malibu goweie eedo amo Yalusaleme ami Yu dolö nefolalebe amolia gowe gadola gaula neegila dolö fii odoama imolömelëla säsebemelëla säi. ¹² Amala säi amo nabalahlilä niliäge, amase, udia dolö ami nefolalo amoliage Foloma

* **21:8:** Filibida dolö gifalädälä abosolo ugila negelo namiäia dafidi memelei amoligi nelo. Abosolo 6.1-6 bimalo.

Yalusaleme fedamolö gameläla sähamu nea häuui. ¹³ Amala sähamu nefolalebegi ea säla obögésalea, Dilia diisamu dibegoea ne neala yölasisebe goda edoie. Ne Yalusaleme ami nea nie emo naabo neegimolö gomu made. Dafidilo Geloï Yesuie eigi baagomolö diège amoda dofeala helèsésamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ea helèsëi neebe amo haila fisimolöi made beala nilia fisilahilä sähalea, Dafidilo Geloïa hamesebe amo gadola hamomäiamelëla säi.

Folo e Yalusaleme asi

¹⁵ Amala säla, segeyo amala nelolahilä, nelegei neala gaula Yalusaleme fedai. ¹⁶ Bëgëla aulo odoa Sisaliala nilibalä gegendola afiai. Afiai amoda Saibulusi fii afädë bëgëla aulo siiba nelo amoie ëida Nesono ie mosöa awäla nefolamolöie ilia nili sigi asi.

¹⁷ Nili Yalusaleme besela galasebegi ami nedoolali amolia obeägila gauia idai. ¹⁸ Amo aiyi amogi Folola nihiligila Yamese neebea afiai. Afiaha dibegi, dolö dafidilo nefolalo amoli sulubadelage ami gegendö. ¹⁹ Foloea ilima dili go gabiola sälahilä, udia dolö fii odoa nefolalebea ami Godea emadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. ²⁰ Foloea awai amo ilia nabalahlilä Godeie ei gauia adai. Amalahilä ilia Foloma sähalea, Nedoo, dia dawa, Yu udia dolöda dausini maleia asigi afädë negei. Udia dolö amoli sulubadelaead Ado säla negei amo gelola bëgëla awäha neamelë. ²¹ Amala hamola nelo amolima dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Foloea Yu udia dolö sege elö elöla fii odoa amoligi nefolalebe amoli sulubadelama ado gowe gadoi säla olelelo. Mosesea Ado säla negei dilo amo fisimola säla, dilile malöie gafodo damumabio, siiba mala hamolo amoda made hamomalola säla iaha neamelëla odoaea säla i gabio. ²² Odoaea di yawe misi neala säседа, ilia dofä nabalö gabumelë. Hä nilia abilia hamomolödu. ²³ Amaimo, niliada dia mala afädë bëgëla hamomäiaie säla iaha. Nilibaläda Godema afädë hamomolömelëla säla negei dolö biyidia nea. ²⁴ Diada ili sigi awäla, ilia Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamomolö amo diage amala hamomalo, amase, ili busa gesemolöie ilile bidige dia negelasimalo.* Amala hamoseda, odoaea ado die säi amo nabelo amoliada, nilima wäfali säla i gabula helèsëlahilä, Ado säla negei dibe amo dia bëgëla hamolo gabula helèsëmolömelë. ²⁵ Udia dolö fii odoa asigi afädë negei neebe amolima, ado sämolö helèsëi dilo amo nilia beba dödëla i. Nilia ilima sähalea, ili idihë nea, molö nülo dibe amogi wäfali godegali göa nelegela i muabio. Amase, heale hi e muabio. Hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Amase, udia dolö fa nimabiola säla ila säi.

²⁶ Amalahilä amo aiyi amogi Foloea dolö biyidia amoli sigi nea, hiligila Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamoi. Amalahilä e Godeie mosöa awäla gobela iloma nigime baai made neebe amo oleloie segeyo amogi wagamolö gabugi, afädë afädëlaea amo galada odala imolö gabula säla i.

Yu dolö amolia Folo gauï

²⁷ Mala amoie segeyo gifalädälä dilo awäha maademolö ga made dibegi, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai amolia Folo Godeie mosöa neebe amo meli. Bealahilä udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea Foloma habobamäia neala habobalasilahlilä Folo gauï. ²⁸ Gaulahlilä ilia gelola uuala sähalea, Isilale dolöla dili-e, nili ugila negemolö mofiamo. Dolö gowe sege dibe sulubadelagi udia dolö nefolalebe sulubadelama säla olelesalea, Isilale udia dolöge,

* **21:24:** Abosolo 18.18 amoge bimalo.

Ado säla negei dibe amoge, amase, sege gowege, amolida memalämelëla säla olelelomele. Amomu made, ea Giligi dolö odoa nefolalebe amoligi Godeie mosöa sigi maalahlilä mosö Godea hile nafolai nelo amoge neala nafadei gabiola säi. ²⁹ Amala säi amoda dafidi ilia Ebesa fii ëi Dolofimasa e Folobalä gaamugi neebe amo bealahilä, Foloea e Godeie mosöa sigi nogila digai gabula helësëlahilä amala säi.

Ami dolö amolia Folo e sigi asi

³⁰ Amala säsebegi, gaamugi nefolalo amoli sulubadela fudugilahilä, udia dolö baluluia mafula gegedola ilia Folo gaulahlilä, Godeie mosöa amila dusugala gaula awähalea Godeie mosö idi galo sulubadela fodolofali gaha maadei. ³¹ Amala hamolahilä Folo baagomäia nufulö hamosebegi, Olomo ami dolö beaha aligilo busa amea Yalusaleme udia dolö sulubadela edefademalä fudugila nudusaleamelëla säi amo nabi. ³² Amo nabalahlilä ea ami dolö sigi aligilo odoa nefolalo amolige ami dolö odoa nefolalo amolige sigi awälahlilä, udia dolö gegedoi neebe ami ili fodolofali baluluia afiai. Beaha aligilo busa amoge ami dolö odoa amolige maase bealahilä, ilia Folo made nufudala fisi. ³³ Ami dolö beaha aligilo busa amea Folo neebea awälahlilä e gaula nea, ea ami dolö amolima sähalea, Igi ëfë äudäea e nafodomola säi. Amala sälahilä ea nabahalea, Dolö goweda nowë, ea edo hamosiola nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia säla obëgësalea, ado elö elöla gelola säla didigai. Amala gelola säla didigai amea ami dolö beaha aligilo busa amea ado mi fädäla made beasebegi, ami dolö amolima dolö goweda ami mosöa sigi mosalola säi. ³⁵ Amala sigi awäla e mosö aulo didaia fedadelä hamolebe udia dolö gegedoi amolia edefade habobasebegi, ami dolö amolia Folo e naaboea sogobala gaula fedai. ³⁶ Mida, udia dolö amolia, nufuö, baagomäia nufuöla gelola säla didigala ili bëgëla maasebegi amai.

Folo e asigi afädë negei amoie mi Yu ilima fädäla säla i

³⁷ Ami dolö amolia Folo e sigi gaula ilia mosöa digamolö hamosebegi, Foloea ami dolö beaha aligilo busa amoma sähalea, Na dima ado afädë nabadulela säi. Amala sälebe busa amea sähalea, Dida Giligi ado adolole. ³⁸ Isibi dolö afädë dafidi gamanebalä nudulahilä ië nudulo dolö dausini biyidia sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi awäha nelo amoda di madelela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, Foloea sähalea, Neda Yu dolö neawe. Silisia segeie gaamu Dasasa dibe amoda nie segemelë. Nie gaamuda ilibia edefademelë. Na udia dolö ilima ado sädelä dima nabahala säi.

⁴⁰ Amala sälebe ami dolö beaha aligilo busa amea dofea sämosebegi, Foloea aulo didaia ami nea naabo usigili. Sau sagaha maadesebegi Foloea Hibulu adoea sähalea,

22

¹ Naado nedoola dili-e, dilia na asiala hamoila säsebegeie, asiala made hamoila dilima fädäla säla iahago, nabualola säi.

² Amala sälahilä Hibulu adoea säha neebe amo nabalahlilä, dolö nefolalo amolia dofä adola made sau sagala nefolalo.

Sau sagala nefolalebegi Foloea sähalea, ³ Ne fiida Yumelë. Silisia segeie gaamu Dasasa amida nemea ne neegela ägüi. Gasoda, neda gaamu wegi nea wi fädäla aligisebegi, Gamelielea ne olelesa nelo. Eada nema niliie naua mäuie mala säla negei dibe amo sulubadela hedabola säla olelei. Na Godea hamomola säsegi gelola hamosa nelo, dili walio nefolalebe goea

hamosa neebe go gadola. ⁴ Idi gowegi bēgēla aulo nefolalo amoli na neala sēlasisa nelo, ili baagomāia. Udiage dolōge nafodolahilā, ili galabaia mosōa negesa aligilomelē. ⁵ Gobela ilo Busa Edefade neebe ameage galisolō dolō nefolalebe sulubadelaeage, ilia na dofā sāsebewe dilima sāla ilo amo. Ili ilile edoo Damasaga nefolalebe amolima beba dēdēla, na gaula mosāia iasisio. Īsisebegi Idi bēgēla aulo ami nefolalo amoli gaulahilā sē ĩmāia Yalusaleme sigi obēgēmōlōie nea asimelē. ⁶ Ne Damasaga suāgila eso mogogi aligisebe amo gaalu, mudaiala yo digalo edefade fodolofali maala nema sege yabagelelo wāla yabagelei. ⁷ Amaimo, ne nagadaia digala negei dibegi afādēa nema sāhalea, Solo-o, Solo-o, edogi dia ne neala sēlasisala sāse nabi. ⁸ Amo nabal-ahilā na, Dafidilo, dida nowēla sāla obēgēi. Amala sāla obēgēlebeda ea nema sāhalea, Neda Nasalese fii Yesu, dia neala sēlasilo amomelēla sāsio. ⁹ Dolō nebalā afiai amoliada yo digai amo meli gaso, afādēa nema ado sāi amoie adoda ilia made nabi. ¹⁰ Amala hamosebegi, na nabahalea, Dafidilo, na abilia hamomolōdula nabi. Amala nabasebegi, Dafidilo Geloia nema sāhalea, Di nowela Damasaga mosō. Ami dia hamomolō Godea daiiai amoda afādē ami neebe amea dima sāla ĩaha maademolōmelēla sāsio. ¹¹ Yo edefade digai amea na bimolō ulisebegi, dolō nebalā afiai amolia ne nabelela gaula awāla Damasaga besela galai.

¹² Dolō afādē ēi Ananaiasa e Damasaga ami nelo. Eada Ado sāla negei dibe amo gadola hamolo nebegi, Yu udia dolō ami nefolalo amoli sulubadelaeada, eda dolō hedabi mogoi neala sālo nelo. ¹³ E maala ne neebee ga madefali nea, ea nema sāhalea, Nedoo Solo-o, die si hedabi bu bimalola sāsio. Amala sāi amole nīe si bu hedabolahilā bimolōi gabugi e meli. ¹⁴ Amasebegi ea sāhalea, Nilile māuile Gode neebe amea ea hamesebe amo dia helēsēmāiage, ĩe hamoi hamolasilo asigi mogoifali neebe amo dia siia bimāiage, hī ado sāsebe amo nabuāiage di memeleimelē. ¹⁵ Dia meli amoge nabi amoge udia dolō sulubadelama sāla ĩmolōie e neala olelo di namolōmelē. ¹⁶ Di memalā beaha samolōda edoie. Hā nowelahilā ōdāgi gela, Dafidilo Geloima adola, dia nafade hamoi amo hēla fisimalola sāsiola Foloea sāi.

Folea fii elōma ado mala sāmāia Godea fisiga gi

¹⁷ Foloea sāla ĩahamu nea sāhalea, Ne Yalusaleme obēgēlahilā Godeie mosōa Godema adosa salea sošōala awāla ¹⁸ beahamelebe, Dafidilo Geloie e misi nelo gabio. Ea nema sāhalea, Dia nīe sāsise amoda Yalusaleme nefolalebe amolia made nabalō ameada, hā fodolofali, Yalusaleme dīgila di aabela mosalola sāsio. ¹⁹ Amala sāsebegi, na sāla obēgēsalea, Dafidilo Geloie, na gedolo mosō difolalebea ami awāla udia dolō dima asigi afādē negei nefolalo amoli nufudala ĩalalela, galabaia negelo amoge hili dawadigimelē. ²⁰ Die olelo Sidibenīie heale digasolo amo gala nege ĩlbalā nelomelē. E baagomolōge dofeala helēsēlahilā e baagomāia nufidelo amoliile fagulo daia salugalo gi amoda na beaha nelomelēla sāi. ²¹ Amala sālebe ea nema sāhalea, Mosalo. Na di sege wagadi made, udia dolō fii elō sefolalebea ami fisiga gamolōmelēla sāi.

Folea ami dolō amolima neda Olomo dolōmelēla sāi

²² Ea ado sāha nelo amo udia dolō nefolalo amolia hedabola nabaha nea gaso, ea udia dolō fii elōma moholōmelēla sāse amo nabalahilā, ilia gelola ũalala sāhalea, Dolō goweda baagomāia nufuō. Go gadoida wi namolōi made gabula sāla didigai. ²³ Iliā ũalala didigala sāhamu nea hilile fagulo daia salugai gila sadia gala digi, gulu dao gasala sadia adala digisa nebegi, ²⁴ ami

dolö beaha aligilo busa amea sähalea, Iliä ema ado gelola säse goie mi säla imäia ami mosö mumusogi digala e fëgämalola säi. ²⁵ Amasebegi ilia Folo fëgämolöie e nafodoi. Nafodoi amola wäla nea, Foloea ami sigi aligilo ga madela neebe amoma nabahalea, Olomo dolöma gudi made nabala, Olomoie mala säla negei ameadä dolö amo fëgämolöda mogolalela nabi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä sigi aligilo amea ami dolö beaha aligilo busa neebe awäla ema säla ialahlilä nabahalea, Dia abilia hamomolö gabu. Dolö goweda Olomo dolöla säi. ²⁷ Amasebegi beaha aligilo busa amea e neebe awäla ema nabahalea, Nema sämo. Dida Olomo dolölela nabi. Amalebe ea säla obëgësalea, Äla säi. ²⁸ Amalebe beaha aligilo busa amea sähalea, Nihine muni edefadea ne Olomo dolö hamomolöie niimelëla säi. Amalebegi Foloea sähalea, Nemea ne neegela ägüsolo amo gala ne amala nelola säi. ²⁹ Amalebe e fëgämolö nefolalo amoli fodolofali badadi gasi gagai. Amasebegi ami dolö beaha aligilo busa amea helësësaleada, na Olomo dolö nafodoila helësëlahilä, e bedäha nelo.

Foloea Yuie Galisölöma ado säi

³⁰ Amo aiyo amogi ami dolö beaha aligilo busa amea Yu amolia Folo eada edo asiala hamoidula fädäla bimolöie, e fisigälahlilä gobela ilo busa amolige, Galisölö dolö amoli sulbadeläge gegedomalai. Gegedosebegi ea Folo sigi digala ili sebea ami ifosi.

23

¹ Foloea Galisölö dolö amolima siila nea sähalea, Nedoola dili-e, ne Godeie siigi nawesa neada nie iso asigia dofealahilä hahamola miso amo, aso, hamosa neawe. ² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade Ananiasaea dolö odoa Folo ga made nefolalo amolima sähalea, Ie nafiigi nufuöla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea ema sähalea, Dida mosö alalo gai beni faleia hëi amo gadoi nebege, Godea di nufulömelë.* Ado säla negei dibe amo gadola dia nema gudi nabalö salea gasoda, dia Ado säla negei dibe amo damula ne nufuöla sähalela nabi. ⁴ Ea Amala nabasebegi, dolö e ga madela nefolalo amolia sähalea, Dia Godeie gobela ilo Busa Edefade neebe goma nafadela sähalela nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Foloea säla obëgësalea, Nie nedoola dili-e, e gobela ilo Busa Edefade neala na made helësëi. Udia dolö dili nefolalebe amoie beaha aligilo neebe amo dilia e gagademabiola bebägi dëdëla negei dialeala säi. ⁶ Amalahilä Foloea dolö nefolalebe amoli odoa Sadiusi sosogo, odoa Felesi sosogo nefolalebe amo helësëlahilä, Galisölö gegedoi nefolalo amolima ado gelola sähalea, Nedoola dili-e, neda Felesi sosogo neawe. Nie naadoge Felesi sosogo nelomelë. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda gudisagomelëla säi. ⁷ Ea amala sälebegi, Sadiusi sosogo amoliage, Felesi sosogo amoliage ili gëgëlahilä gegedoi amo hilimu moge mogela nelo. ⁸ Sadiusi sosogo iliada udia dolö baagoi amoli made nowelolage selesaia fiige gesamige madela sälo nea, Felesi sosogo ilia ohodoa amoli dofä gabula helësësa neamelë. ⁹ Amalahilä dolö amolia gëgësalea ado gelola sähamu nebegi, mala dawadigi odoa Felesi sosogo amoligi nefolalo ilia nowela aligilahilä ado gelola sähalea, Dolö gowea nafade afädë hamoi nilia made meli neawe. Amai gesamiale ma, selesaia fiia ema ado säla illedula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ilia gëgëlahilä edefade

* **23:3:** Mosö alalo gai beni faleia hëila säi amoie mida gomälä. Mosö alalo gai nafade fea amoda made bimäialahlilä beni faleia hëlo amo gadoila helësëi.

nudusalea, Folo dusugagise amea damula galaloea ami dolö beaha aligilo busa amo bedäi. Bedälahlilä ea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Dili idogo digalahilä Folo e ili mogogila neala ami mosö mumusogi sigi obëgëmalola säi.

¹¹ Amala hamolahilä gasigi Dafidilo Geloi Folo nebea maalahlilä sähalea, Asigi gelomalo. Bedämabio. Yawe Yalusaleme nea di nie neala olelo nelo amo gadola Olomo awälage amo gadola wäla hamomolömelëla säi.

Yu dolö ilia Folo baagomäia nufulö daiiai

¹² Sege yosebe amo gaalu, Yu dolö nefolalo amolia Folo nufulö daiaha dilo. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, ilia molö ödäge made naala, Folo nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negei. ¹³ Nufulöla daialo amolida nabülas biyidia baagi. ¹⁴ Ili gobela ilo busa amolige dolö dafidilo amolige nebea awälahlilä ilia sähalea, Nilia migalia diigila ado gelola säla negesaleada, nilia molö made naala, Folo nufudala baagolahilä molö molömelëla säla negeimelë. ¹⁵ Amala hamoi gabugi, Galisolöla diliada ami dolö beaha aligilo busa amo sebea ado fisiga gahaleada, Folo dili nebea sigi digamalamäia, ema säi amoie mi fädäla hogomolöiela sämalö. Amala hamoseda, e dili mia, aso, made besela galala neëgi, nilia e nufulöie daiiai neamelëla säla i. ¹⁶ Amala säsebegi, gaso, Foloie elefiie malöea ilia säi amo nabalahlilä, e ami dolöie mosöa awäla mumusogi digala Foloma säla i. ¹⁷ Amo nabala Foloea sigi aligilo dolö afädë welahlilä sähalea, Diada malö malisä gowe beaha aligilo busa sebea sigi mosalo. Eada ado afädë ema sämolö gauleamelëla säi. ¹⁸ Amalebe ea malö malisä amo beaha aligilo busa sebea sigi awälahlilä sähalea, Galabaia negei Foloea ne wesaleada, malö malisä goweada ado afädë dima sämolö galea, di sebea sigi mosöla säla imelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ami dolö beaha aligilo busa amea malö malisä amoie naabogi gaula agesuadi heledo nea nabahalea, Diada nema edo sädeläla nabi. ²⁰ Amalebe ea sähalea, Yu ilia ado afädë negesalea gomälä negesio. Ema säi amoie mi fädäla nabolöie, dia Folo e Galisolö nebea aiyo sigi digamalamäiala sämolöla säsio. ²¹ Amaseda, diada ilima ümabio. Mida, dolö amolida nabülas biyidia baagi, ilia e nufulö müsügä beaha nea. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, molö ödäge made naala, e nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negesio. Hä dia ümäia ili walio daijala beaha neamelëla säla i. ²² Amala säla iäbe beaha aligilo busa amea malö malisä amoma gelola sähalea, Dia nema säla i amo afädëma säla imabio, mosalola säi.

Gamane sigi aligilo Feligisi nebea, Folo e sigi asi

²³ Amala sälahilä ea ami sigi aligilo äudä misiëla welahlilä elema sähalea, Sisalia moholöie ami dolö hädali äudäge, sugua hosidaia fila aulo dolö nabülas gifalädälage, amase, gögë gaulo dolö hädali äudäge, süwia midilö neë gaalu, moholöie walio daiamalo. ²⁴ Amase, Foloie sugua hosige dilia daiahlilä e hedabola sigi awäla gamane busa Feligisi nebea sigi mosalola säi. ²⁵ Amala sälahilä ea beba afädë dëdëla iahalea gomälä säla dëdëla i.

²⁶ Neda Golodiasa Ilisiasa, na gamane sigi aligilo Feligisi dolö edefade dima, Di go gabiola säla, beba gowe dëdëla iasisago.

²⁷ Yu iliada dolö go gaula nufudadigimolöie hamosebegi, na eda Olomo dolömelëla säsebe amo nabalahlilä, ami dolö amola e nebea maala na e damula awäla sigi obëgëimelë. ²⁸ Ili ema gudimolö ado säsebe amoie mi nabolöihililä, na ilile Galisolö nebea e sigi asimelë. ²⁹ Sigi awälahlilä beahamelebe, ilia ema gudimolö ado säi amoie mida ilile mala säla negei

amoïemu meli. Amai ameada, e baagomäia nufulöge, galabaia nege-molöige, afädë made meli. ³⁰ Dolö go baagomäia nufulö daihahaleamelëla afädëa nema säla iasebegida, di neebee e fodolo fisiga idogosagomelë. Ea nafade hamoila sälo amoliage mi goweïemelëla dima säla ïmolö mosalahagomelëla

säla dëdëla ï. ³¹ Amaimo, ami dolö amolia ea säi amo gadola, gasigi Folo e sigi awäla Ädibadalisi gaamugi besela galai. ³² Amo aiyo amogi ami dolö sugua hosidaia fila aulo amoliamu e sigi awähamu nebegi, ami dolö odoa amolida hilile mosöa obëgëi. ³³ Ami dolö sugua hosidaia fila afiai amoli awäla Sisalia besela galalahilä, gamane sigi aligilo amoma beba dëdëi amo neala ïala, amase, Fologe sigi maala e mia ifosi. ³⁴ Amalebe beba amo nidelahilä Foloma nabahalea, Dida bolobinisi abidilala nabi. Eda Silisiala helësëlahilä ³⁵ ea sähalea, Dia nafade hamoila sälo amoli mofiala neëgi, na dië gudi nabolömelë. Amala sälahilä ea Heledoea mosöa e idihë namialai.

24

Yu dolöea Foloea nafade hamoila säi

¹ Segeyo bia nelolahilä gobela ïlo Busa Edefade Ananaisage, dolö dafidilo nefolalo amolige, Olomoïe mala negei amo gadola sälasilo ëi Dedulusi nelo amea ilile säsimäia eege hiligila digai. Digalahilä, ilia gamane sigi aligilo amea nabuäia Foloeada nafade gomu hamoimelëla säla ï. ² Amalahilä sigi aligilo amea Folo misialai. Maala nebegi, Dedulusia ea asiala hamoi amoïe ado säla ïahalea, Dia nili sigi namolöi nelo amea nili neebee dalulo amoda negesimu dialeamelë. Dia nili hedabola sigi nelo amea sege edefade gowegi nefolalebewe hedabi namolöïe, neala mogolasisa nelo. ³ Dolö edefade Feligisi-e, nilia amo bealahilä segeyo sulubadelagige sege dibe sulubadelagige dima obeägila edefademalä nesegesa aligilomelë. ⁴ Amai gaso, na asiala dima dofogaloea, dia nili bobasëla nilia ado oboba säsewe nabuäia. ⁵ Nafade hamoloda dolö gowemadila misi gabula beagolesamelë. Eada Yu dolö sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli neala habobalasilahilä nudulasiloge, amase, Nasalese sosogo nefolalebe amolile dafidiloge emu neamelë. ⁶⁻⁷ Amase, ea Godeïe mosö Godeïe siigi nigime baalasilage hamoi. Amalebegida nilia gauimelë.* ⁸ Amaimo, dihi mi fädäla hogomolöïe dolö goma nabaseda, nilia nafade gowe hamoila säseweda dofä säsebela helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yu iliage Dedulusiïe ado ugila negela ado säi amoda dofämelëla säla ï.

Foloea Feligisima ado säi

¹⁰ Gamane sigi aligilo amea Foloea ado sämäia ïe naaboeamu oodo bibila säsebegi, ea obëgëla sähalea, Dida gäheo i yafiegi sege edefade goweïe gudi mogelo nelo amo helësëlahilä, nie asigiada ilia ado säi amoïe dima obëgëla sämolöda hedabi galea. ¹¹ Amaimo, na Godeïe ëi gauia adala Godema adomolö Yalusaleme fedaia amila segeyo walioda giwimelë. Amoda dihi dawadigimolöi. ¹² Amaimo, ilia na Godeïe mosöa nea afädëbalä didiäha neebee made meli. Amase, gedolo mosöage, sege gaamu dibeage udia dolö gegedoi amoli fudugilasila hamoseda made melimelë. ¹³ Amaimo, na nafade hamoila

* **24:6-7:** Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, ado odoage damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Nilia nilille Ado säla negei amoïe ema guiddeläi 7 gaso, ami dolö beaha aligilo busa Iliisiasa maala, nili bobala didigilahilä, ea nilia gaula nelo amo sigi awäsiö. 8 Sigi awäla ea nafade hamoila sälo amoli di neebee misialola säi.]

ilia walio sälebeda, na dofä amala hamoi amoda dima säla ulufadigimolö amo ulisio. ¹⁴ Ado dofä dima säla iahawe, amoda gomalä. Neda Idi ilia sosogo elöla säse gowe bégésaleada, nilile mäüie Gode ãi gauia adalomelë. Amase, nada Ado säla negei dibe amo sulubadelage, Godeie bea sälo amolia ado säla dëdëla negei amoge dofä gabula helësëamelë. ¹⁵ Godea baagoi amoli nowela ifosimäia na beaha neebe amo gadola, amase, dolö gowe iliage amala beaha neamelë. Godea amala hamomäia na asigia sisiläfüsa nea. ¹⁶ Amalebe segeyo sulubadelagi Godeie siigige udia dolöie siigige nie iso asigia mogola namiäiala helësësa aligilo. ¹⁷ Neda gäheo i odoa nelolahiläda, nihile seega obégésalea, udia dolö nelebo maade amoligali muni imolöiege, amase, Godegali odala imolöiege obégëi. ¹⁸ Dafidida Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamolahilä, Godeie mosöa odala imolöie awäla nebegi, ilia ne meli. Nebalä udia dolö gegedoi made, gëgëla nudusage made nudui. ¹⁹ Amalebe, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai ami nefolalo amolia nema dia nafade hamoila säha nea galëda, di neebea hili ado amo sämolö yawe moholöi galea. ²⁰ Maade galëda, dolö nefolalebe gowe ilia ne Galisolö dolö neebea nowela ifosisolo amo gala, ilia na dofä nafade hamoila meli amo säla imäia. ²¹ Ne ilibalä nea na ado afädë säi amomuda gowe. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweïeda, diliä walio gudisagomelëla säimelëla Foloea säi.

²² Amala säsebegi, Feligisia Idigi aulo mala hedabola dawadigi nelo ameeda gudi nabi amo wagalahilä sähalea, Ami beaha aligilo busa Ilisiasa e maasegi, dilile gudi säla mogemolöla säi. ²³ Amala sälahilä, ami sigi aligilo amoma sähalea, Folo e idihë nea gaso, hi helësëse amo gadola hamomäiage, amase, e damelë neebe amolia e ugila negemolö misäiäige fu imalola säi.

Feligisia Folo e gäheo i äudä galabaia negei

²⁴ Segeyo odoa nelolahilä, Feligisi e hile udia Dulusilabalä misi. Dulusila eda Yu udia. Feligisia Folo bea mosalolahilä sigi maasebegi, Foloea Geleso Yesuma asigi afädë negemolö mala säla iasebegi, Feligisia nabaha nelo. ²⁵ Nabelebe Foloea mogoi namolöge, asigi sigi namolöge, mogemolöie segeyo daiala negei amo maasebe amöiege säla iaha nelo. Säla iaha nebegi, Feligisi e bedälahilä sähalea, Di mosalo. Hobeala fu beaseda, na di misialamolömelëla säi. ²⁶ Amala helësëselo amo gala Feligisia Folobalä ado didiamolöie wesamu nelo amoda muni imäiala helësëlahilä amai. ²⁷ Gäheo i äudä nelolahilä Feligisi gadoi Bosiusi Fesidusi e gamane sigi aligilo bedefala nelo. Feligisiada Yu dolö nefolalo amoli obeägimäia Folo e galabaia mosöa ifosisamu nelo.

25

Foloea sähalea, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebea gudimolö moholömelëla säi

¹ Bolobinisigi ami gamane sigi aligilo Fesidusi besela galala segeyo ohodoa nelolahilä, e Sisalia digila Yalusaleme fedai. ² Yalusaleme fedala nebegi gobela ilo busa nefolalo amolige, Yu udia dolö ãi sälo nefolalo amolige e neebea awälahilä, Foloea nafade gomalä hamoimelëla säla i. Säla ialahilä ilia ema gelolafalä sähalea, ³ Dia dofä nili ugila negela Folo eda Yalusaleme misialamäiala säi. Dafidi ilia didiähalea, Folo e, aso, idiafa maaha neëgi, e nufulöie idia negemolömelëla didiäi amo helësëla amala säi. ⁴ Amalebe Fesidusia säla obégésalea, Folo eda Sisalia galabaia nea. Neda holöfalä nelolahilä

ami obëgëmolömelë. ⁵ Dolö goea nafade afädë hamoi galëda, dilile ëi sälo odoa nefolalebe amolia ebalä gudimolöie nebalä digamalamalola säi.

⁶ Amida Fesidusi e ilibalä segeyo gödölasi gadoiledu ma, nabülası gadoiledu, nelolahilä Sisalia digai. Amo aiyo amogi Fesidusi e gudisalea filo amodaia salea, ea Folo sigi misialai. ⁷ E maasebegi Yu dolö Yalusalemela digafiai amolia Folo e nogöla amalela digila nea, ea nafade yafie edefade hamoimelëla säi. Amala säi gaso, ea dofä amala hamoi amoda säla ulufadigimolö amoda uli meli. ⁸ Amaimo, Foloea sähalea, Yu udia dolöie mala säla negei dibe amoge, Godeie mosöge, amase, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebe amomage na nafade afädë made hamoi neawela säi.

⁹ Amala säsebegi, Fesidusia Yu udia dolö obeägimäiala helësëlahilä, Foloma säla obëgëla nabahalea, İlia säi amoie na gudi mogemolöie Yalusaleme fedamolö helësëbelela nabi. ¹⁰ Amasebegi Foloea säla obëgësalea, Mosöa walio ne neebeweda Sisaie gudilo mosö. Nebalä gudimolö amoda mosö wegimelë. Dihı dawadigi, nada Yu ilimada asiala hamoi afädëda made. ¹¹ Amaimo, na nafade hamolo amea baagomolö galebeda, ne baagomolö amoda dofealabio. Amai walio dolö gowe İlia na nafade hamoila säsebege, amo dofä made galëda, afädëa ne neala ilile naabogi gausimolöda made bimolömelë. Amaimo, neda Sisaeamu nie gudi nabuäiala helësëamelëla säi. ¹² Amala säsebegi, Fesidusia dolö e ugila negela sälasilo amolibalä didiälahilä, ea Foloma säla obëgësalea, Dia Sisaie nabuäiala säi ameada dida Sisama moholömelëla säi.

Fesidusia Gini Agilibama Foloie nabi

¹³ Segeyo odoa baagilahilä, beaha aligilo Gini Agilibale Benisile Sisalia Fesidusima di go gabiola säla olemolö misi.* ¹⁴ Eleda Sisalia segeyo holöbö nahui nelo. Segeyo amo gala Fesidusia Foloie ado amoie ginima säla İ. Ea sähalea, Dolö afädë dafidi Feligisia galabaia negei nelo amo, wimu neamelë. ¹⁵ Ne Yalusaleme nelo amogida, Yu ilile gobela İlo busa amoliage dolö dafidilo amoliage dolö amoie sähalea, Ea nafade gomalä hamoimelëla säla İalahilä, na dofä ea asiala hamoila sämäiala säsio. ¹⁶ Amasebegi na İlima säla obëgësalea, Olomo nilile malada dolö memalä neala elöie naabogi gausiloda mademelë. Dolö gudimolö galëda, eda dafidi gudimolö dolö amo mimiagila mia sida alogola aligilo. Amase, nilia ema fu İahalea İlia ema säse amoie säla obëgëmäia fu İlomelëla säi. ¹⁷ Amalebe İlia wi maala gegedosebegi, segeyo baagila made, amo aiyo amogi ne gudisalea filo amodaia salea, na dolö amo sigi misialola säi. ¹⁸ Dolö ebalä gudimolö amoli hä nowela nefolalebeda, İlia ea nafadefali hamoi gabula sämabelela helësëi gaso, maade gabu. ¹⁹ İlia ado gëgëla säha nelo amoda ilile Gode bëgëlo mala amole, Yesu baagola Foloea e noweimelëla sälo amolegi gëgëi. ²⁰ Na ado goie mi fädäla bimolö amo asugasebegi, na ema nabahalea, Ado goie gudi mogemolöie Yalusaleme moholö helësëbelela nabi. ²¹ Amalebe Foloea, beaha aligilo giniamu nie gudi mogemäia galabaia namolöla säsebegi, na e beaha aligilo Gini Sisa neebea fisiga gamolölahilä gaso, aso, galabaia namialaimelëla Fesidusia säi. ²² Amala säsebegi, Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goea ado säse amo nihı nabalöila helësësebemelëla säi. Amala sälebe, ea säla obëgësalea, aiyo dia İe ado nabalömelëla säi.

* **25:13:** Gini Agilibada Heledo, Yamese nufidelo amoie malö. Abosolo 12.1 bimalo. Benisida Agilibaie elefi.

²³ Amo aiyo amogi Agilibale Benisile momadolahlilä maala ami beaha aligilo busa nefolalo amolige, gaamu amoïe dolö dafidilo nefolalo amolali gamane gegeologo mosöa ami digai. Digalahilä, Fesidusia Folo e sigi misialasebegi ilia e sigi misi. ²⁴ Sigi maala nebegi Fesidusia sähalea, Gini Agiliba-o, dolö gegedoi sulubadela dili-e, dolö dilia beasebe egoeda Yu udia dolö sulubadelaëa, Yalusalame amige, amase wige, nema nabahamu nea sähalea, E namolöi madela üalala säha aligilomelë. ²⁵ Amai gaso, na ea hamoi amoïe e baagomäia nufulöda mi afädë made beagolei. Gasoda, ea beaha aligilo ginia ie gudi mogemäiala säsebegi, na ado afädë negesaleada, e fisiga gamolöla säi. ²⁶ Ea hamoi amoïe dafidiloma beba dëdëmolöïe afädë fädäla made beagolesebegi, Gini Agiliba-o, die siigi e sigi misialaimelë, amase dilile siigige. Mida, nilia ema säi amoïe mi fädäla hogolahilä, ea hamoi amoïe mi bebegi dëdëla negemolö dibe amo helësëlahilä, dëdëmolömelë. ²⁷ Afädë galabaia neebe amea nafade gomalä hamoila made dëdëla fisiga gamolöda dofea madela helësësamelëla Fesidusia säi.

26

Folea Gini Agilibaea nabuäia ado säi

¹ Agilibaea Foloma sähalea, Dia sämolö amo sämalola säi. Amala säsebegi, Folea naabo gauia adogola nea sähalea, ² Gini Agiliba-o, Yu dolöëa nema dia nafade hamoila säi amo sulubadelaëda walio na dima säla obëgëmolö amogida obeägïsamelë. ³ Obeägïsamelëla säi amoda, diada Yu udia dolö neebe amoïe mala sulubadelage, amase, nilia elö elöla helësëla gëgëlo amoge dawadigisa maadei nebedo. Ameada na walio ado säsebewe sedade säsebelä helësëla made, hame negela nabuäiala helësësa.

⁴ Ne malësägila na hamosa nelo amoda Yu udia dolö sulubadelaëa dawadigisa maadei nea. Mi gäwia amila nihï segea neage Yalusalame neage, namolöi nelo amo ilia dawadigi nea. ⁵ Iliä ne malësägila dawadigi ameada ilia sämolö helësësedä, na Felesi ilile mala hamosa nelo amo dima sämolöi gabu. Nilile Gode bëgëlo mala amoïe sosogo odoä dialea gaso, Felesi sosogoïe mala elö elöla yafie hamolo ameada sosogo odoä sulubadela baagila asimelë. ⁶ Amaimo, dafidi Godea nilile mäuma ado afädë säla negei amo hamomäia na asigia sisiläfüsa neebeweïe ne nebegi walio gudisagomelë. ⁷ Ado säla negei amo bimolöïe nili fii giwilasi nefolalo amolia asigia sisiläfülahilä, esoage gasigige Godeïe ëi gauia adala ema ado sähamu nefolalea. Amaimo, beaha aligilo gini-e, na asigia sisiläfüsa neebeweïeda Yu dolö ilia dia nafade hamoila säha neamelë. ⁸ Godea udia dolö baagoi amoli nowelasilo neebe amo dilia e amala hamolo ulila helësësa nefolalebegoda edoïe.

⁹ Nasalese fii Yesuïe ëi neala nafademolöïe, na hamoi edefade hamomolöila helësësa nelomelë. ¹⁰ Amala helësëlahilä, na Yalusalame nea amala hamosa nelo. Gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi ïasebegi, udia dolö yafie Godea hile nafolai amoli na galabaia negei. Amalahilä, ilia udia dolö amoli baagomäia nufualola säsegege na ülomelë. ¹¹ Segeyo yafiegi gedolo mosö nefolalebe amo sulubadelagi awälahlilä, ilia Gode gagademäiaie na ili neala sälasisa nelo. Na ilima edefademalä mihaläla fii elö elölaïe gaamu dibeä amige awälahlilä, ili neala sälasisa nelomelë.

¹² Na amo gadola hamomäia gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi ïala, bebage dëdëla ïasebegi Damasaga gaamugi asi. ¹³ Beaha aligilo gini-e, ne idiafa awäla eso mogogi aligisebe amo gaalu, na beahamelebe, nege nebalä afiai amola nili neebeä ami eso si gadoi made, yo edefade hïdo elöi

mudaiala säsälösebe meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, nili sulubadela digafui difolalebegi, afädëa nema Hibulu adoea sähalea, Solo-o, Solo-o, edogi dia ne neala sëlasisa. I ägëgi emoea nufidelo wäla nufidelo goeada di dihïmu yölasisebegola säσιο. ¹⁵ Amala sälebe na naba obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabelebe Dafidilo Geloia säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasiso amomelë. ¹⁶ Di nowela emoea emesala namië. Di hamoi hamolasilo namiäiage, dia walio ne neebe meli amoge, hobebe ne bimolö amoge udia dolöma säla imäia na di memelela ifosimolöie ulufadigila misi neawe. ¹⁷ Hobebe ne bimolöla säi amoda, di fii nefolalebe amoliage, amase, udia dolö fii elö nefolalebe amoliage, di nufudadigileo na damula moholömelë. Na di ilima fisiga gahagomelë. ¹⁸ Ilile si fisigälasimolöiege, gasimi sagaia amila yo digalo dibebe amige, amase, Saidanië geloi hawa amila Godea sigi neebebe ami ili besulasimolöie, na di fisiga gahagomelë. Iliä amala hamosebe, ilile nafade hamoi amo hëla fisimolö. Amase, udia dolö nema asigi afädë negela Godea hile nafolaimadi namiäia fu imolömelëla säσιο.

¹⁹ Amalebe, Gini Agiliba-o, selesäia mosöala olesalea ado säi amoda na fisila made nelo. ²⁰ Dafidida Damasaga nefolalebe amolimage, Yalusaleme nefolalebe amolimage, amase, Yudia sege sulubadela dibebe nefolalebe amolimage säla iahalea, Dili asigi besulahilä Godemadi nea, dili dofä asigi besui amo gadola mala hedabi olela hamosa namialola säla iahahilä, hobebeada fii odoa ilimage amala säla iaha aligilomelë. ²¹ Amala säla iaha aligilo amoie, Yu dolö nefolalo amolia ne Godeie mosöa nebegi gaulahilä baagomäia nufidedelä hamoimelë. ²² Amaimo, Godea ne ugila negesebegida, na memasamage, ëi sälomage ado säsäla misi amo, aso, walio säha neawe. Nada ado elö made sähamelë. Nada siiba bea sälolea, Moseselea nelebo gausiala digamolömelëla ado säla negei amomu sähamelë. ²³ Iliä gomälä säla negei. Afädë Memelei amoda së molö dialea. Amalahilä, bauiala nowemolö amo dafidifali hi nowese amea ea Godeie yo digalo amo e fii amolimage, amase, udia dolö fii odoa amolimage säla imolöla bea säla negeila Foloea säi.

Foloea Agiliba asigi afädë negemäiaie säi

²⁴ Foloea amala säha nebegi Fesidusia gelola uuala sähalea, Folo, dida gagaosebego. Die dawadigilo edefade goeada dihidi gagaosebego säi. ²⁵ Amala säsebegi, Foloea sähalea, Dolö edefade Fesidusi-e, ne gagaosa maademelë. Nada dofä säha. Asigi gäwi nea gowe sähala sähamelë. ²⁶ Gini Agilibaeada na ado säi amoie dawadigisa neamelë. Nada musügä negela made säla iaha maademolöi neawe. Na helësésaleada, ea dawa made made, amoli sulubadela ea dofä dawadigisa maadei nebegola helësésamelë. Mida, amo hamoi amoda musügä nea hamoi made ameadä amala helësésä. ²⁷ Gini Agiliba-o, diada bea säloie ado amoda dofäla helësésale. Na helësésaleada, diada dofäla helësésala helësésamelëla säi. ²⁸ Amasebegi Agilibaea Foloma säla obëgësalea, Ne Geleso soso namolöie fu oboba gogi aligilasimäia helësésäbebe säi. ²⁹ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Fu obobagi galëge ma, sedadegi galëge amoie na dimu made, udia dolö na walio ado säsebe nabaha nefolalebe amoli sulubadelage nihine gadoi namiäiaie Godema adosamelë. Nihine gadoi gaso, dili igi ëfëa galabaia negelo amo gadola made negela namiäiala helësésamelëla säi.

³⁰ Amasebegi beaha aligilo ginige, gamane sigi aligiloge, Benisige, ilibalä sulo amolige hä nowei. ³¹ Nowelahilä ili segea doadigila awäla hilidomu sähalea, Dolö goweda ea hamoi amoie nufulöge, galabaia negemolöge maade

gabula säi. ³² Amasebegi Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goeada Sisaea ië gudi nabuäiala made säi galebada, dia fisiga gamalalabiola säi.

27

Ilia Folo e Olomo mosäia ödä du edefadegi fisiga gai

¹ Ilia nili ödä du edefadegi Olomo moholö dialeala ado afädë negesebegi, ilia Fologe dolö galabaia negei odoage ami sigi aligilo afädëie naabogi gausi. Sigi aligilo amoie ëida Yuliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelö. Eda beaha aligilo Gini Sisaie Ami Dolö amoligi nelö. ² Nili ödä du edefade Adalamidiamala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amoda Esia segeie gaamu agesumadi besela galala digila moholö dilo. Desalonaigala Masedonia fii dolö afädë ëi Alisadagusage nilibalä afiai. ³ Afiala amo aiyö amogi Saidono besela galai. Besela galalahilä Yuliasaea Foloma hedabola helësëlasila sähalea, Di damelë wi nefolalebe amolia nelebo di gumusui dibe amo gadoi imäia, ili neebee moholöi galeala säla i. ⁴ Amalahilä sege amo digila ödä duugi afiaha dibegi, fo eso digasebeamadila maasebeamadi amogi moholö iliawasebegi, fo hagula Saibulusumadi dewagila afiai. ⁵ Afialahilä ödä duhulu dëgëla awäla Silisiale Bäfiliale agesuamadi awälahlilä Ilisiaie gaamu Maila besela galai. ⁶ Besela galahamelebe, ami dolö sigi aligilo amea ödä du elö Alegisädaliala misi Idalimadi moholö dilo amogi nili sigi awäla ifosi. ⁷ Segeyo holöbö nahuigi afiahalea baagi sëla aligi gebela awäla Nidusa gaamu sida gagala afiai. Fo amea nili moholö helësëido amogi moholöi made gabugida oböla fo hagula ödä södülo Gilidimadi dewagila awäla Salomone segeamadi sida gagala afiai. ⁸ Nili baagi sëla aligi dewagila didigila awäla sege afädëgi besela galai. Sege amoda Ödä Du Musügä Negelo Hedabi Segela sälo. Amoda gaamu Alasea ga madela ami dilo.

⁹ Segeyo yafie baagila asi amogige, amase, Molö Made Nülo Segeyo* amoge baagila asi amogige segeyo amo gaaluda, baagolea ödä duugi aulo made negei. Amo helësëla Folea ilima sähalea, ¹⁰ Dolö dili-e, wilahlilä moholö amoda dofea made, nafade na melimelë. Nelegei difolalebe goge, du edefade wege neala nafademolö gabumelë. Amase, nili odoage baagomolö gabumelëla säi. ¹¹ Amala säi gaso, ami sigi aligilo amea ödä du gaulolea ödä du eedolea helësëse amo gadola hamodeläla helësëla Folea säsebe amo gadola made hamodeläla helësëi. ¹² I bäu gise gaalu, gögi mulo segeyo besela galasebegi sege amogida ödä du negesilamu diamolö amo dofea made gabula helësëlahilä, dolö yafie ilia Finigisi moholö amoie ado afädë negei. Ilia nili Finigisi besela galamolö walebelela bimolö moholöila helësëi. Gögi mulo segeyo besela galasebegi ami negesimu diamolöla helësëi. Finigisi amoda Gilidi södüloie ödä agesua. Du negelo segea ami diëda eso digasido amoie fefeädimidage dafädimidilage melëlo.

Du ödägi awäha nebegi fo edefade misi

¹³ Fo eso digasido amoie fefeädimidila holöbö geleäla maasebegi, dolö amolia hili helësëi amo gadola ga moholö dialeala helësëi. Amala helësëlahilä nelebo yöi igi aeanea hamoi amo dusugala neala gauia adalahilä, Gilidi segeie ödä agesuamadi afiai.* ¹⁴ Aso, afiaha dibegi heleia made fo

* **27:9:** Molö Made Nülo Segeyola säi amoda nafade hëmolöie odala ilo mala siiba daiala negei segeyo dilo amola helësëi. * **27:13:** Nelebo yöi igi aeanea hamoila säi amoda gomälä. Nelebo yöi igi aeanea hamolahilä ödä du made mosäia begela ödägi nea salelo.

geloj edefademaläde Gilidi södölomadila misi. Fo amoie ëida Ulagulo fo.*
 15 Amalahilä du amo foea gaula näiadodimu bolosebegi iliada du obëgëdelä hamoi gasoda, obëgëmolöi made meli. Amasebegi hä foea du gaula mosäia fisigisi. 16 Fisigisila awäla södölo holöfali, ëida Gaudaea fo holöfali hagusebegi, niliada häualafali du edefade mia du holöfali begela negei amo dusugala gaula misi. 17 Dusugala gaula maala du holöfali amo gauia adala du edefade amodaia negesebegi, ilia du edefade hawa ëfë fisiga idogolahilä amo häimäia fëdöla begela negei. Ilida du amo ödämu dibe amogi ödä dögöla digai made giäbigi ëi Sidisi amogi aligisiloea bedähalea ie balai amo haila negesebegi foeamu gaula asi. 18 Fole ödä bubolele dagabola maase amolea nilida edefade besu besui. Amasebegi, amo aiyu amogi ilia mi gäwila nelegei dudaia negei amo duhulugi hadia idodogosa nelo. 19 Amalahilä awäla segeyo naabo osodagi, ödä duugi negelo nelegei odoa, ëfëge balaige ige amo gadoi difolalo amoge hili naaboea neala ödägi hadia idodogoi. 20 Segeyo yafiegi niliada eso, gasumilile made beala, fo edefademalä maahalea nili neala besu besusamu nelo. Amasebegi nilia helësësalea, nilida samolö made gabu, baagomolö gabula helësi.

21 Segeyo yafie ili molö made nasebegi, Foloea ili mogogi nowela nea sähalea, Dolö dili-e, dilia nie ado nabala Gilidi made baagi galebeda, nafadela bedälasila hamoi amoda made beala, nelegei odoa made fisilabio. 22 Amaimo, walio na dilima gomalä sähawe. Dili bedäla made, obeägimalo. Mida, niligi afädë made baagomolö. Du wemu nafademolömelë. 23 Gode neebe amoie ne neawe. Nada ie ëi gauia adaha aligilo. Gode amoie selesaia fii afädëa walio gasigi ne sebaa maala nea 24 sähalea, Folo, bedämbu. Dida awäla Sisaie siigi namolö galea. Amase, nabuö. Dolö dibalä ödä duugi sefolalebe goli sulubadelada made baagomolö Godea die naabogi gausila imelëla säsio. 25 Ameada, dolö dili-e, bedäla made, obeägimalo. Mida, na helësësalea, Godea ado nema säi amo gadola gausiala digamolöla helësësamelë. 26 Gaso, foea nili gaula awäla södölo afädëgi aligisimolö galeamelëla Foloea säi.

27 Amaimo, segeyo silasi awäha nelolahilä gasisebegi, nili ödä duhulu ëi Ödä Adiliagi foea gaula awähamu nelo. Gasi mogogi ödä du gaulo dolö amolia ödä agesu holöbö ga madei gabula helësi. 28 Amala helësëlahilä ilia ödä amo dofe bimolöie ëfë sedade amoie bidigi yöi afädë begelahilä ödägi fisiga idogoi. Fisiga idogoi amo nea adogola beahamelebe ödä dögöla digai dofei amo mida nabülasi biyidia gadoi meli.* Amala bealahilä holöfali aliga galahilä bu elö fisiga idogola dofela beahamelebe ödä dofei amo mida nabülasi ohodoa gadoi meli.* 29 Amalahilä nili awähalea igidaia aligisiloea bedälahilä, ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi biyidia amoli du amoie gobegi begela sadia idogoi.* Amalahilä ilia sege yola eso neëmäia Godema adosa nelo. 30 Amaimo, ödä du gaulo amolia du digila äudulälahlilä du holöfali fisiga idogola wäfali sähaleada, Nelebo yöi igi aeanea hamoi odoa duie busamadila fisiga idogosamelëla säi. 31 Amalebe Foloea ami sigi aligilo amomage ami dolö amolimage sähalea, Ili du gowegi made aligiseda, dili baagomolömelëla säi. 32 Amala sälebegi ami dolö amolia du edefadegi du holöfali begei amo damula sali. 33 Haea gämolö hä ga madese amo gaalu, Foloea dolö amoli molö

* 27:14: Ulagulo foda eso fedasido amoie fefeädimadila mulo, mugi fo gadoi. * 27:28: Mida nabülasi biyidia amoda hësä gidälasi gadoi. * 27:28: Mida nabülasi ohodoa amoda hësä gödölasi gadoi. * 27:29: Abosolo 27.13 amogi gasumili nufi amo bimalo.

muäiala ilima sähalea, Segeyo silasigi dili molö fodögila made naala memalä nelo. ³⁴ Walio dili molö muäiala sähamelë. Dili namolöie molö molö dialea. Dilile busa hili afädë made besela digimolömelëla säi. ³⁵ Amala sälahilä Foloea beledi afädë nealahilä ili sulubadela sebea ami nea Godema nesegelahlä dagabola naha nelo. ³⁶ Amala hamosebegi, sulubadela asigi gadaealahilä ilige molö mai. ³⁷ Ödä du amogi dolö sefolalo amoli gedolada hädali äüdäie nabülası gıfaldalıäie odoai gafeia sulo. ³⁸ Molö mai agulahilä, ilia ödä du amo hageamaia eladi gadoi ei widi dilo amo ödägi sadia idodogosa nelo.

Du dagabodasi

³⁹ Segeyo hosogasebe amo gaalu, ilia duhulu agesua besela galaia amo bealahilä, sege abididula asusugai. Asusugalahilä beahaleamelebe duhulu hedogola bose fula asi dibe amo bealahilä, ami awäla ödä du negemolöi galëda, negemolöla helësëi. ⁴⁰ Amala helësëlahilä ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi amoli ödägi efë amo damula sasali. Amala hamolahilä ödä du mogola mosäia adelo i efëa begela negei dilo amo fisigäi. Fisigälahilä foya ödä du gaula mosäia ilia duie busamadi balai afädë dilo amo gauia adogola neegilahilä, ili ödä agesu dibeami besela galamolöie awäha nelo. ⁴¹ Awäha nea ödä du amo ödä isogi bose giäbigila fedai dilo amogi udigi. Busa amo udigila aligisilahilä fogomolö uli dilo. Amala aligisi dibegi ödä bubolela edefade maasebe amea du gobe aba fedafusalea dagabodasila nafadei. ⁴² Amala hamosebegi, dolö galabaia negei amoli ödä agesua dasi afufula fisäla afialoea, ami dolö amolia ili sulubadela nufudadigimolöla helësëi. ⁴³ Ili amala helësësebegi ami sigi aligilo amea Folo e made nfuäiala helësëla ilima säla iahalea, Dilia helësëi amo gadola hamomabiola säi. Amala sälahilä ea sulubadelama sähalea, Ödä dasi aulo nefolalebe dilidale ödägi nila digala dasi afufula agesua mosalo. ⁴⁴ Odo dilida i gäi amogi gaula, amase, odo du nuli amogi gaula biila mola afufula mosalola säla i. Amala säi amo gadola hamolahilä niligi afädë made baagola hulu agesua dea negesa maadeimelë.

28

Folo e Malada södölogi nelo

¹ Nilı agesua hedabola besela galalahilä, ami fii amolia sege ödä södölo amoie ei Maladamelëla säla i. ² Udia dolö sege amogi fii amolia nilı hedabola helësëla hıdo elöla ugıla negei. Sege digahalea gögısebegi, ilia nulo gobelahlä nilı sulubadelama hëgi haumolö mofiamalola säi. ³ Foloea nulo gasa nidilahilä nulo gaamugi gobesebegi, nulo amogi baagolo nuba afädë nulo gaamuea hëgısebegi doadigıla fedala, Foloie naabogi mihila begedigıla gosai dilo. ⁴ Ami fii udia dolö amolia beahamelebe, Foloie naabogi nubaea mihila begedigıla gosai dibe amo bealahilä hilidomu sähalea, Dolö goeada dofä dolö nufudala baagolo. Eda duhulugi baagomolö halabai gaso, godea nafade hamolo amolima bidi obëgëla ilo amea e made namiäia amasebela säi. ⁵ Amasebegi Foloea nuba amo folalela nulogi hadia galahlä, eda made olola hedabi nelo. ⁶ Udia dolö amolia helësësalea, e galumolöledu ma, fodolo baagola digamolöledula helësëi. Amala helësëlahilä, ili sedademalä beaha nefolalebegi, emada nelebo afädë made hamose meli. Amasebegi ilia asigia oböla elö bedefala helësësalea, eda gode afädë gabula helësëi.

⁷ Sege afädë ili sebe amo gägägëla dilo amoda södölo amoie dafidilo ei Bubuliasaie sege dilo. Dolö amea nilı ea mosöa fimäia fu iasebegi segeyo

ohodoagi ea nili hedabola sigi nelo. ⁸ Bubuliasaie eedo domalo hëgige gaisa sëge oloi dibegi, Foloea e dibea ami awäla Godema adoi. Godema adolahilä ea ie naabo negesebegi oloi dilo amo wahilasi. ⁹ Amala hamosebegi, södölogi ami oloi difolalo amoli Folo neebee mafusebegi ili wahilasisi. ¹⁰ Nilima obeägila ilia hedabolafali hamoi. Amala hamolahilä hobeala nili ödä duugi äudulä hamosebegida ilia nelebo nili gumusui dibe amo gadoi i.

Folo awäla Olomo besela galai

¹¹ Aube ohodoa ami nelolahilä, nili ödä du afädë Alegisädaliala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amo i bäu gilo segeyo amoli besela galasebegi södölogi ami negesi dilo. Ödä du amoie busamadi malö äudä balagula ägüi amolele ausulubo iia hamola baala negei dilo.* ¹² Afiala nili Silagusa besela galalahilä, segeyo ohodoa ami nelo. ¹³ Silagusa amila awäla giso Ilegiuma besela galai. Segeyo afädë ami nelolahilä, fo eso digasido amoie fefeädimadila maasebegi, nili afiala gasila didigadigila awälahilä amo aiyo amogi awäla Budeoli besela galai. ¹⁴ Besela galalahilä ami nedoo odoa nefolalebe amoli beagolelahilä, ilia nilima segeyo gifalädalä namolömelëla säi. Ami nelolahilä nili Olomo moholö afiai. ¹⁵ Afiaha dibegi nedoolali Olomo ami nefolalo amolia nili maahala säi amo nabalahlä, ilia nili idiafa gausiamolö maala odoa Abiasa magaia gaamugi gausialahlä, odoada hele filo mosö ohodoa neebee ami gausiai. Foloea ili maasebe amo beala Godema nesegelahlä, ie iso asigi delësi.

¹⁶ Nili Olomo besela galasebegi gamane ilia, ami dolö afädëa idihë neëgi, Folo mosö afädëgi hido namolöi galeala säi.

Foloea Olomo nea Yesuie mala säla i

¹⁷ Segeyo ohodoa nelolahilä, Foloea Yu udia dolö nefolalo amolile dafidilo nefolalo amoli misiäia wei. Maala gegedosebegi Foloea ilima sähalea, Nedoola dili-e, nili fii amolimage, nilile mäuie mala amomage na nafade afädë made hamoi nebegi, ne Yalusaleme ami nafodolahilä, Olomo dolö nefolalebe amolile naabogi gausimelë. ¹⁸ Iliä gudilahilä ne nufudala baagomolö amoie mi fädäla made beasebegi, fisigämolöla helësei. ¹⁹ Amala helësebegi, Yu dolö amolia amamabiola säsebegi, idi elö maade gabugi na beaha aligilo Gini Sisaeamu nie gudi nabuäiala säi. Amai gasoda, na ne fii amolima nafadela hamoila sämolöda helëselä made nelo. ²⁰ Mi amoie na dili siia beala ado sämolöie dili misiäia weimelë. Isilale ilia asigia sisiläfüsa neebe amoie igi ëfë gowea ne begela negei neawela säi.*

²¹ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Yudia amila dia hamoi amoie beba nilima made dëdëla äasi. Nilile nedoo misi amoliage ado made säi. Dia nafade hamoilage made säla imelë. ²² Dia helësei amo nilia nabolöla helësebebe. Mida, sege sulubadelagi sosogo gowe nafade neala sälo amo nilia dawadigi neamelëla säi. ²³ Amala sälahilä ilia ema segeyo naabo negesebegi, ili yafie Folo neebee mosöa ami mofiala gegedoi. Gegedosebegi Foloea yosefali nowela Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado säla äahalea mi awala äaha nebegimu së gai. Ea Mosese nebegi Ado säla negei amo gadolage, amase, Godeie bea sälo nefolalo amolia bea säla negei amo gadolage säla äahalea Yesuie säi amo dofä gabula helësemäia säla äahamu nelo. ²⁴ Amala säla äasebegi, dolö odoaeada ea ado säsebe amo dofä gabula helësei. Amase, odoaeada

* **28:11:** Malö äudä balagula ägüila säi amoda, wäfalä gode Susa amoie dolö malö äudäieäla säi.

* **28:20:** Abosolo 23.6, 24.21, 26.6 amoli bimalo.

dofä gabulada made helësëi. ²⁵ Amala hamolahilä ili hilimu asigi afädë made negela afiai. Dafidida, Foloea ado afädë wagala sähalea, Eleloi Gesamia bea sälo Aisaeama aligila dilile mäuma mogola säi gabu. ²⁶ Ea sähalea, Udia dolö amoli neebee awäla ilima sähalea, Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemolömelë. ²⁷ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Ili siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola sämalola

Aisaeaea säi.

Aisaea 6.9,10

²⁸⁻²⁹ Amai ameadada gowe helësëmalo. Godeie damula moholö ado mala amoda udia dolö fii elö amolima fisiga gaila helësëmalo. Ili nabolömelëla Foloea säla wagai.*

³⁰ Foloea mosö e adi amoie bidi ialahilä ami gäheo i äudä nelö. Ami nea udia dolö sulubadela e neebee mofusebe amoli obeägila gauia idala nelö. ³¹ Ea Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege säla iala, amase, Dafidilo Gelo Yesu Gelesoie malage säla olelesa nelö. Bedäla made gelola säla olelesa nebegi, afädëa ema olelemabiola made säi. Hä amo.

* **28:28-29:** Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado odoage amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [29 Foloea ado säsebegi, Yu dolö amolia awäha nea hilimu mihaläla gëgëla afiai.]

Golosi

Neala olelo oboba

Golosi gaamu amoda bolobinisi Esiaie Ebesa gaamu ga madela adadi eso maasido dilo. Foloea made, dolö odoaea Golosi udia dolöma Ado Mala Hedabi säla olelesebegi, udia dolö odoa nefolalo amolia asigi besula Yesuma asigi afädë negei.

Amala hamosebegi, Geleso sosogo Golosi nefolalo amolima, dolö odoaea Godeie mala dofä dibe amo gadola made säla olelesa neala säsebe amo nabalahlilä, Foloea beba we dödëla i. Godeie mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo nefolalo amolia sähalea, Gode neebe amo hedabola helësëla, ie damula aulo neala gausa maademolöie, mudaia sigi aligilo nefolalebe amolige, busa nefolalebe amolige helësëla ei gauia adamolö dialeala säi.

Ilia amomu made, mala elö elöla hamomolöge, made hamomolöge säla digi, gafodo damumolö dialealage, amo gadoi yafte säla olelesa nelo. Ado amo nabalahlilä, Foloeada amolia Godeie mala dofä dibe amo gadola made olelei gabula helësëlahilä, Godeie mala dofä dibe amo dödëla ilima i.

Foloea beba amo dödëla dolö äudäma i. Dolö elö amoie ëida Digigusi, elö amoie ëida Onesimusi. Elea gaula mosäia i. Onesimusi eda, galabaia hamoi gadoi hamolasilo nelo. Ie dafidilo ei Filimonoma beba elö Foloea dödëla i amo dialea.

**Geleso eda nelebo dibe sulubadelaie busa neda,
namolö sulubadelage, Godeie mala dibe amoge ema
nobai nea**

(Golosi 1.1-3.4)

¹⁻² Neda Folo, Gode hile hamelo dibe amea, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nedoo nalifi Golosi gaamugi Gelesoma asigi afädë negela, ema dila nefolalebela dilima, nilile nedoo Dimodi alia beba gowe dödëla iasisago.

Nilile Naado Godea dilima ugila negelasiloge, neala dalulasiloge imäia hamesa neawe.

Golosi ilia Yesuma asigi afädë dofä negei

³ Alia dilile Godema adosaleada, segeyo sulubadelagi nilile Dafidilo Geloi Yesu Gelesoie Eedo Gode neebe amoma nesegesamu aligilomelë. ⁴ Dili nefolalebe goea Geleso Yesuma asigi afädë negei amo, amo wälasi nebegoge, amase, Godeie udia dolö sulubadelama boba hahamosa nebegoge, alia nabalahlilä, nesegesa aligilo. ⁵⁻⁶ Ado dofä amoda, Ado Mala Hedabi dili neebea besela galasebegi, asigia sisiläfüsa namolö amoda, nabi gomelë. Selesaia mosöa musügä negei amoie dilia asigia sisiläfüsa neebe goeada, dilia asigi afädë negesa nebegole, boba hamosa nebegolemelë. Ado Mala Hedabi ameada, sege sulubadelagi bäula edelahilä, gägä negelasilo nea. Diliage ado amo dafidi mi gäwila nabalahlilä, Godea ugila negelasilo i amo hedabola helësëla, dofä gabula beagolesolo amo gala, amo gadolamu gägä negela bäulasisamu nelo. ⁷ Ado mala amoda, Ebafolasaea dilima säla olelei. Eda nilile damelë obeägilo nilibalä hamoi gedola hamolasilo nea. Eda asigi falagasei nea, dili ugila negela, Gelesoie hamoi hamosa nelomelë. ⁸ Godeie Gesamia odoa boba hamolo dilima i amo, Ebafolasaea alima ulufala säla imelë.

Golosi ili gelolasila Foloea Godema adolasi

⁹ Dilile sāla iasebegi, dafidi nabia amila alia Godema dilile adolasisamu nelo amo neamelē. Asigi falagasei namolōle, helēsēlōle, iē Gesamia ilo dibe ameadā, Godea hamese amo gadola helēsēlo amo dilima nobamāiaie adolasisamu neamelē. ¹⁰ Amala adosebe amoie mida, dilia Godeie mala bēgēmōlo dibe amo gadola bēgēla awāla, Gode neala obeāgimāiaie adolasilo. Amoda gomalā. Hamoi hedabi amoli sulubadelagi dilia gāgā negemāiaie, Gode dawadigilo amo edemāiaie, ¹¹⁻¹² dili mia yōi dibe amo sulubadelagi, aabela made habobala, aso maadela, gelola namiāiaie, iē geloi hido elōia geloi sulubadela iāla, dili neala gelolasimāiaie, amase, Godeie udia dolō yo digalo neebea ami neēgi, ilima imolō daiala negei dibe amoda, Naadoea dili neala hedabolasi amea, dilimage mogela imolō amogi, ema obeāgila nesegesa namiāiaie, adolasilo. ¹³ Gasimi sagaloie geloia nili gide begei dibe amo beala, Naadoea nili naabogi gaula, iē malō boba hamoi neebe amea beaha maadela sigi neebea ami nili sigi maala ifosi. ¹⁴ Malō ameadā nilia nafade hamoi amo hēla fisilahilā, nili fisigāla ifosi nefolalea.

Gelesoie mala amoge hamoi hamolo amoge Foloea sāi

¹⁵ Nilia Gode made melēlo gaso, iē malōda Gode hi e gadoi nea. Eda iē malō abulūmi neada, Godea hamoi dibe neebe sebe amo sulubadelaie busa nea. ¹⁶ Godea iē malōmadila mudaia neebe amolige, nagadaia dibe neebe sebe amolige sulubadela hamoi. Siia bimolōi dibe neebe sebe amolige, bimolōi made dibe neebe sebe amolige, sigi aligilo nefolalebe amolige, dafidilo nefolalebe amolige, mudaia geloi elō elōla nefolalebe amolige, sulubadela emadilamu aligila hamoi. Godea iē malōie namiāia hamoi amolida, sulubadela iē malōmadilamu hamoi. ¹⁷ Amoli sulubadelada dafidi nelo made, Geleso e dafidi nelo amo nea. Sulubadela dibe neebe sebe amolige, made balālemāia gaula aligilo nea. ¹⁸ Geleso sosogo nefolalebe amoli sulubadelada, iē domalo nea, hi eda busa nea. Domalo amoie namolō mida, hi e nea. Sulubadela dibe neebe sebe amoiege, busa hi emu namiāia, malō abulūmi nelo amo baagola, baagoi bauiala mi gāwila novelasi. ¹⁹ Godea hamei amo gadola, iē namolō amoge, mala amoge sulubadela iē malōma nobamāia hamelahilā, Gode hi iē malōma nobalasi. ²⁰ Hā, malōea hamoi ameadā, nelebo sulubadela dibe neebe sebe amolibalā ado nii neebe amo nufuda salimāia helēsēi, nagadaiaie, mudaiaie. Iē malō i fūgāigi baagola, iē heale digai ameadā, Godea sulubadela ebalā neala aealasi. Aealasi ameadā, amala nufuda sali.

²¹ Dafidi dilia Gode baagi iāla wagadi made nelo. Amoda dilia mala nafade hamosa nelo amea iso asigigila Godebalā ado neala nelomelē. ²² Gaso, walioda, hā, dilima asiai maade, nafade made baai, mogoi eleloi neēgi, iē sidaia sigi moholōie, iē malō domalogi baagoi amea, dilibalā ado nii nelo amo nufuda sali neamelē. ²³ Amai gaso, dilia Godema asigi afādē negei amo, fologola made, amo wālasī nea, Ado Mala Hedabi nabi ameadā, asigia sisilāfūsa namolō i amo, nigia gala fisila made, gaula fēdōla namolō dialea. Ado Mala Hedabi dilia nabi amoda sege dibe sulubadelagi sāla iāha maadei. Neda amoie hamoi hamolasilo Folo neawe.

Foloea Geleso sosogo nefolalo amolile hamoi hamolasilo nelo

²⁴ Na dilile sē nase wegi obeāgīsa neawe. Geleso sosogo nefolalebe amoli sulubadela Gelesoie domalo neebe amoie, na nihile domalogi ilile sē nasebe ameadā, Gelesoea dafidi sē naala idiadoi amo na sē naala baahadio. ²⁵ Geleso sosogo neebe amoli sulubadelaie hamoi hamolasilo namiāia, Godea ne memelela ifosi neawe. Dili hedabi namiāiaie, ea hamoi amo na hamomāia

nema i. Gelesoie ado mala dibe amo sulubadela dilima säla olelemäia, hamoi amo nema iasio. ²⁶ Amoda mi gäwäia amila udia dolö nefolalo amoli sulubadelama ulufadigi made, musügä negesi dilo amo walioda, hä, hile udia dolö ilima ulufala olesa nea. ²⁷ Hile hameloea, ado musügä negesi dilo amo Godea ie udia dolö amolima ulufala olei. Ado amoda hedabi hido elöi amo helësëmäiage, amase, udia dolö fifi asi nefolalebe amoli sulubadela ado amea ugila negemolöi gabula helësëmäiage, amala hamoi. Musügä negesi dilo amoda gomalä. Geleso eda dilile isogi dilibalä neebe amomelë. Amala neebe ameada, Godeie hedabi hido elöi namolö dibebe ami namolöila helësëla, asigia sisiläfüsa namialo.

²⁸ Hä, dofä asigi falagasei nea, nilia säla iadigi, hahamogila digi, säla olelela digisa aligise ameada, ie säla ulufalo neamelë. Udia dolö neebe amoli sulubadela Gelesoma dilahlilä, asigi hedabi negei nefolalebe amoli, Godeie siigi, sigi gaula moholöie, amala hamosa aligilomelë. ²⁹ Hamoi amo hamosa maademolöie, ea ie geloi edefadea ne neala gelolasisa neëgida, na aso maadelahlilä, hamoi amo baagi sei edefade hamosa neawe.

2

Nilia asigi afädë negei gelola nea, wäfalä ado säse neadigimolö

¹ Dili nefolalebe diliage, udia dolö Eleodisia gaamugi nefolalebe amoliage, udia dolö ne made melëlo nefolalebe amoli sulubadelaage, na dili ugila negemolöie baagi sei nea, hamoi hamosa neebewe helësëmäiala hamesamelë. ² Na dili sulubadelaie iso asigi gelolasimolöge, dihilimu boba hamola dila aeala namiäiage, amoë hamoi hamosa neawe. Dili amo gadoi neada, asigi hedabi neaha maadelahlilä, dilile asigi afädë negei amo dofä gelomolömelë. Hä, Godea ado dafidi musügä negei dilo amoda, dilia dawadigimolömelë. Ado musügä negei amoda, Geleso hi emelë. ³ Asigi falagasei namolöle, dawadigilole hedabi hido elöi amoli sulubadelada, Gelesoma musügä negei dialea.

⁴ Na dilima säseweda, odoaea ado hedabi hido elöi säsebe amea dili gadiabola dahila neloeaie sähamelë. ⁵ Ne dilibalä nea made gaso, nie asigi gesamileda, dilibalä nea. Dilia Gelesoma asigi afädë negei amo fologola made nea, mala mogoi hamosa nebege bealahilä, na edefademalä obeägisa neawe.

Nili Gelesobalä dila nea, namolö gähe gaula namolö

⁶ Dilia Geleso Yesu e dilile Dafidilo Geloi namiäialahlilä, neala gaui amo gadola, ebalä dila namolöi namialo. ⁷ I nagagi difi aulo amo gadola, dilile difi ema awälahlilä, osogolodaia mosö olelo amo gadola dilile namolö Gelesoma diia adogola namialo. Dilima säla olelei amo gadola, dilia Gelesoma asigi afädë negei amo gelola namolöi nea, nese gemolö nobala adugamäia namialo. ⁸ Dolö odoaea dolöie dawaea dili dahila neala, ado iso gäwi made säsebe amea, dilia asiala ilia helësëse amo bëgëla awäla, ie memalä galabaia hamoi gadoi hamolasilo aligiloea idihë namialo. Iliada Geleso mi hamolo made, hilile maüie mala olelei amoge, nagadaia galuge, mugabege, mi hamola sälo nea. ⁹ Geleso e dolö domalo nea, hedabi hido elöi elö elöla Godema nobai dibe amolida, ema nobai dialea. ¹⁰ Diliage Gelesoma dila nebegi, namolö dilima i ameada, namolö amo dilima nobaha maadei neamelë. Gelesoda, nelebo geloi elö elöla dibe amo sulubadelaie busada, e neamelë. ¹¹ Gelesoma dila nea, fagulo gäi gilo amo gadola nagadaia mala gäi amo ami gila fisila, dili gafodo damui nea. Amoda dolö naaboea dagaboi made, Geleso ea dagaboi.

¹² Dili ödägi gei ameada, Gelesobalä gedola baui amomelë. Gode e geloi edefade neebe amea, Geleso e baagoiala nowelasi neebe amoma dilia asigi afädë negesebegi, dilige Gelesobalä gedola nowela ifosi neagomelë.

¹³ Dili dafidi nagadaia mala hawa neada, asiala hamosamu nelo amea, dili baagoi gadoi nebegi, Godea dili Gelesobalä neala nowela ifosi amo neagomelë. Nilia asiala hamoi amo sulubadela Godea hësa maadeimelë. ¹⁴ Ado säla negei amo damula, nilia nafade hamosa nelo ameada, bidi negei nebegi, Godea neadigi. Ado säla negei amea hamomolö dialeala säi ameada, nilibalä ado neala gide begei dibegi, Godea neala gaula awälahilä, Gelesoie i fügäidaia baala fisimolöi fisi. ¹⁵ I fügäi amodaia Gelesoea mudaia sigi aligilo nefolalo amolige, beaha aligilo nefolalo amolige, ilile geloi hamolo nefolalo amoli sulubadela damusa maadelahilä, udia dolö sulubadelaiea bimäia, na baagila asimelëla säla, ili gide begela gaula moholöi asi.

Nilä Gelesobalä baagoi ameada, ado säla negei elö elöla difolalebe amea nili ugila negemolöi made dialea

¹⁶ Ameada, dilia molö nase ameage, ödä nase ameage, amase, segeyo edefade amoiege, aube gähe olei amoiege, molö giala nulo segeyo bëgëla hamose ameage, segeyo Sabadaie mala amo gadola hamose ameage, odoaea dili mogelasila asiala hamoimelëla sämolöda, dofea mademelë. ¹⁷ Mala amolida, hobeala moholö amoie ausulubo gadoi dialea. Hodo dofäda, Geleso hi emelë. ¹⁸ Afädëa wäfalä dihi nagadaialo gadoi namolöi galealage, selesaia fii ëi gauia adogola sämolöi galealage, dilia hamoi amoie bidi nimolö amo made neloeala säseada, ie ado made nabala, idihë namialo. Dolö ameada simasia meli amoie ado yafie memalä säla dabola, nagadaia mala helësëla, mi maade amogi, gugusäla bimäia säse amea, ¹⁹ ea Geleso nilile busa neebe amo gaula aligilo made nea. Busa ameada domalo nelebo hulu dibe amoma geloi iala, domalogi moma gumu, dii sulubadela amea iilasila, Godea hamese amo gadola ëdëlasilo neamele.

²⁰ Dili Gelesobalä baagoi ameada, nagadaia nea hamolo ameage, mu-gabeie geloi ameage, dili dafidi gide begei dilo amo fisigäi neagomelë. Amala neada, nagadaia mala hamolo nefolalebe amea hamosa neebe amo gadola, dili made fisigäia hamolo amo gadola wäla hamosa nebegoda mi edoie. ²¹ Iliada ado sälo amoda gowe gadoi. Gowe nimabio. Gowe muabio. Gowe diigimabiola sälo. ²² Amolida, dafidi dolö hi hamolahilä, säla olelela hamomalalo. Ameada, mala amoli sigälo dialeamelë. ²³ Dolöea hi asigia göa nelegeloge, wäfalä nagadaiai gadoi aligiloge, gafodogi sëmäia hamologe, mala amoli gadoi helësësalea, asigi nulügäi hedabia säla negei gabula helësëmolöi gaso, mala amoli gadoi hamose ameada, domaloie gesami aulo dibe amo fisimäia hamolo made nea.

3

Nilä Gelesobalä baagola nowei

¹ Godea dili Gelesobalä neala nowelasi neagomelë. Amala hamoi neebe ameada, dilia selesaia mosöa Geleso hile filodaia, Godeie naabo dafädimadi sebea ami nelebo dibe amoli helësëla, amida dilile boba gosala namialo. ² Nagadaia nelebo dibe amoli helësëla made, nelebo selesaia mosöa dibe amolimu helësësa namialo. ³ Dili baagoi nea, dilile namolö Gelesobalä, Gode neebea ami musügä negei neagomelë. ⁴ Dilile namolö gähe Geleso hi e

neebe amo ulufadigisolo amo gala, dilige ebalä, ie yo digalo hïdo elöi amola ulufadigimolömelë.

Geleso e nili le isogi neebe ameada, nili gähe nea

(Golosi 3.5-4.18)

Nili gähe nea

⁵ Amamolö ameada, nagadaia mala amea hamelo amoli baagosa maademalo. Amolida, udia dolö susugu hamologe, nigime baai mala hamologe, gesami auloge, hamela diigiloge, gesami awäla namu negemolöila helësëloge, amo sulubadela baagosa maademolöi maademalo. Gesami aulo amoda, nelebo odoama göa negelo mala amo gadoi dialea.

⁶ Mala amoli gadoi hamosalea, Godeie ado neadigilo nefolalebe amolima Godeie habobalo moholömelë. ⁷ Dafidida, mala amolia dili sigi nea, ilia hamomola säse amo gadola, dilia bögëla hamosa nelo amomelë.

⁸ Amaimo, walioda mala egowe ili gadoi sulubadela fisisa maademalo. Habobaloge, mihaläloge, nafade hamologe, gagadeloge, baagido säloge, dilile nafi idigila ado nafade säloge, fisisa maademolöi maademalo. ⁹⁻¹⁰ Asigi gofoo, ie mala amola gila fisilahilä, asigi gähe salugai neebe ameada, dilia dihilimu wäfali sämabio. Asigi gähe amo hamolo Gode neebe amea, hi e gadoi namiäia, ea dili bedefalasila, e neebe amo dawadigisa maademäia, dilima amala helësëlasisa neamelë. ¹¹ Asigi gähe amogi, nili sulubadelada, afädëdi nea. Yu udia dolöle, Giligi udia dolöleda maade. Gafodo damulole, made damuloleda maade. Amase, sege elögi fiige, mala melëlo made gadoi hamologe, galabaia hamoi gadoi hamolasiloge, fisigäige, maademelë. Mi hi eda, Geleso nea. Eda nili sulubadelaie isogi nea.

Nilia odoa boba hamomolö dialea

¹² Godea dili boba hamola ie namiäia, ea dili memelela ifosila, hile udia dolö nefolaleagomelë. Amala nefolalebe ameada, dilia bobasëmolöge, ugila negemolöge, dihili nagadaiala namolöge, amase, hedabola beala geleä hamomolöge, aabela made habobamolöge, amoli gadoi salugala namialo.

¹³ Dili nebegoea odoäie mala beala, weda abidä amahadula helësësedä, made säla, fisimalo. Amase, dilia nafade hamoi amo Dafidilo Geloia hëla fisi amo gadola, diliage odoaea nafade hamose amo hëla fisimalo. ¹⁴ Hedabi hamomolö amolidaiada boba hamolo amo bu salugamalo. Boba hamolo ameada, mala hedabi hïdo hïdola dibe amoli sulubadela neala afädëfali hamolasila, hedabi hïdo elöi hamola neala gedolasilo nea. ¹⁵ Dili domalo afädë nea, Godea dili dalulasimäia wei ameada, Gelesoea neala dalulasilo dilima i amo helësëla, dilile iso asigigi hedabola memelela hamomalo. Amala hamosa neada, nesege samu namialo. ¹⁶ Dofä asigi falagasei nea, dilia dihilimu säla olelela digisa neage, neala hamogila digisage, namialo. Amase, gë udähalea, Gë Udälo bebägi dibe amolige, Godeie ei gauia adogola gë udälo amolige, Eleloi Gesamia dilima gë udälo olelesebe amolige, udäha namialo. Amala hamosa neada, dilile iso asigigila Godema nesege sa nea, Gelesoie ado hïdo elöi asigi dafidilo namolö dibe amoda, dilile isogi negesiä namialo. ¹⁷ Amaimo, Yesuie aulodaia nea, Naado Godema nesege sa neada, dilia hamosebe amoge, säsebe amoge, sulubadela Dafidilo Geloia Yesuie eigi nea, hamomalo.

Folea sosogo ilile säi

¹⁸ Udia dolöma fii sefolalebela dili-e, dili Geleso sosogo salea hamomolö dibe amo gadola, dilile diguaea hamomola säse amo nabala ili hawa namialo. ¹⁹ Dolö udia nii nefolalebela dili-e, dilile udia sëmäia yölasila made säla, boba hamosa namialo.

²⁰ Malësä-o, dilile diado diemelea ado säse amo sulubadela, nabala hamomalo. Amo gadola hamosebe ameada, Dafidilo Geloï neala obeägïlasisa neamelë. ²¹ Malö eedo nefolalebela dili-e, dilia dilile malö yölasisegi, ili dofea madela helësëia idogoloea, eegedidigila sãmabio.

Folea hamoi hamolasilo ililege sigi aligilo ililege säi

²² Galabaia hamoi gadoi hamolasilo nefolalebela dili-e, dilia dilile sigi aligilo nagadaia nefolalebe amolia hamomola säsebe amo gadola, sulubadela hamosa maademalo. Ilile sidaïamu made, amase, ilia hedabi hamolo neala sãmäïamu made hamomalo. Amala made, dofä asigi mogoi negei nea, Dafidilo Geloibalä bedäla, e helësësa nea, dilile sigi aligilo amolia säsebe amo bëgëla, hedabimu hamosa namialo. ²³⁻²⁴ Dafidilo Geloïa dilile bidi daïala negei dibe amo ïmolö helësësa nea, nelebo sulubadela hamosebego hamosaleada, dolöie hamoi hamolasisala helësëla made, Dafidilo Geloïie hamoi hamolasisala helësëlahilä, dilile geloï sulubadela hamosamalo. Dilia hamoi hamose amoda, Dafidilo Geloï Gelesoie hamoi hamolasisamelë. ²⁵ Nafade hamosa neebe ameada, nafade hi hamose amo gadola, së ïa obëgëmolömelë. Godea udia dolö memelelahilä, hili hamoi amo gadola, nofela made, afädëdila mogemolömelë.

4

¹ Sigi aligilo nefolalebela dili-e, dilile galabaia hamoi gadoi hamolasilo nefolalebe amolima mogola hamomolö dibe amo gadola, nofela made, afädëdila hamosa namialo. Diliage dilile sigi aligilo selesaia mosöa neebe amo helësëmalö.

Nilia Godema adomolö amo gelola bëgësa nea, mogola namolö dialea

² Godema nesegela säla, hedabola helësëla idihë nea, Godema gelola adosamu namialo. ³ Amala hamosa neada, dilia nililege adolasisa namialo. Amala säseada, nilia Godeie ado mala Gelesomadi aligila dafidi ulufadigi made negei dilo amo säla ïmolöie, Godea nili fu ïala, idi doga negemäia, adolasisa namialo. Mi amoïeda, ne walio galabaia neawe. ⁴ Na udia dolöma ado mala ulufala säla ïmolö dibe amo gadola säla iduläie, Godema adolasimalo.

⁵ Udia dolö segea nefolalebe amolibalä neada, hedabola helësëla asigi falagasei namialo. Mala hedabi hamomäia, fu i dibe amogida, memalä namiabio. ⁶ Odoaea dilima ado säsegi, dilia ili sulubadelama hedabola gomälä säla obëgëmolöla helësëmolöieda, molögi ëbi baalo amo gadola, ili ugila negemolöila helësëla, ado hedabola sälo namialo.

Folea Digigusile Onesimusile Golosi fisiga gai

⁷ Na hamosa neebeweie adoda, Digigusi ea dilima säla ïmolömelë. Eda nedoo obeägïlo asigi falagasei nea, hamoi hamosamu aligilo. Dafidilo Geloïie hamoi nilia gedola hamolasisa aligilömelë. ⁸ Ea nili neebeweia hamosa neebeweie ado dilima säla ïmäïage, dilile iso asigi gelolasimäïage, na e dili neebewa fisiga gaseweie mida, amoïemelë. ⁹ Nilile nedoo obeägïlo Onesimusi e asigi falagasei nea, diligi sosogo afädë neebe amo, eege Digigusi helegela

moholömelë. Wi hamose amoïe ado sulubadelada, ele dili neebee maala, säla ïaha maademolömelë.*

¹⁰ Alisadagusa e haligïla galabaia neebe amea, dili hawiola säsisebego. Banabasaïe esago Magaeage, amo gadola wäla hawiosebego. E dili neebee maaseda, dilia e säla olela gausialahilä, e gauia idogomalola na dilima dafidi säla ï amomelë. ¹¹ Yesu, ïe ëi elö Yasadusi eage dili hawiola säsisebego. Udia dolö Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami namiäiaïe nebalä hamoi hamosa neebe amoligi, dolö ohodöa amolimuda, Yu dolömelë. Iliä ne edefademalä ugila negesa nelomelë. ¹² Ebafolasa eege diligi sosogo afädë nea, Geleso Yesuïe hamoi hamolasilo neebe ameadä, dili hawiola säsisebego. Dili asigi fädäi nea, Godeïe mala dawadigila neebe amo gadola gelola namiäiaïe, Godea hamei dibe amo sulubadela dawadigisa maadelahilä, fologola made namiäiaïe, dili helësëla ea segeyo sulubadelagi Godema adola-sisamu neamelë. ¹³ Ea dilile hamoi baagi sëi edefade hamolasi amo na melï ameadä, dofä amala hamolasisala sämolöi neawe. Ea udia dolö Eleodisia nefolalebe amolilege, Hielabolisi nefolalebe amolilege, amala hamolasisa neamelë. ¹⁴ Nilïle alögodä obeägïlo dolö Ulugu Demasaleage, aso, dili hawiola säsisebego.* ¹⁵ Geleso sosogo Eleodisia nefolalebe amolima, nilïa ili hawiola säsimelëla säla ïmalö. Udia ëi Nifä emage, ea mosöa Geleso sosogo gedolo nefolalebe amolimage, amalamu säsimelëla säla ïmalö.

¹⁶ Beba godä dilia nabaha maademäia nidesa maadelahliläda, Geleso sosogo Eleodisia ami nefolalebe amoliage nabaha maademäia, ilima fisiga gamalo. Hä, beba Eleodisia nefolalebe amolima fisiga gai amo nealahilä, amoge aso, nidemalo.

¹⁷ Agibasa ema dilia ado gomalä sämalö. Dafidilo Geloïie hamoi dia hamomäia ï amo hamosa maademolöla helësësa namialola säimelëla säla ïmalö.

¹⁸ Neda Folo, na dili hawiola säla, nihïle naaboea dödësago.*

Neda igi ëfëa galabaia negei neebewe elaboloeo. Godeïe ugila negelo dilima diamolöi diamäiaïa hamesa neawe.

Hä amo.

* **4:9:** Onesimusi eda Filimonoïe galabaia hamoi gadoi hamolasilo nelo. Filimono bebagi dibe amo bimalo. * **4:14:** Dolö yafëa helësësaleada, beba äudä Ado Mala Hedabi Ulugule Abosolole dödëi amoleda Ulugu egowea dödëila helësëi. * **4:18:** Age Golïdi 16.21gi dibe amoge bimalo.

Age Desalonaiga Neala olelo oboba

Foloea udia dolō Godea wela ifosisi Desalonaiga nefolalo amolima beba afādē dēdēla iasi. Amoie mida, ilia hā, gelomāiage, ilile asigi delēsila namiāiage, dēdēla i. Iliā Godema asigi afādē negela namolōi neebe amoge, amase, boba hamola namolōi neebe amoge, Dimodia sāsebe amo Foloea nabala, Godema nesegei. Amala sālahilā, Folo hī e dafidi ilibalā nelo amogi, neda gowe gadoi nelomelēlage, amase, Yesu obēgēmōlō ilia nabi amoge, helēsēlasila dēdēi.

Amase, Dafidilo Geloī obēgēsolo amo gala, udia dolō Gelesoma asigi afādē negei baagoi amolidale nowemolōmelē. Nili made baagoi gāhe sefolalebeweda, ilibalā gaalu mu baidilidaia Dafidilo Geloī gausiamolō afiamolōmelēla sāla, Foloea dēdēla iasi.

Amala dēdēlahilā, Dimodia ado sāi nabi amoiege, Foloea ado elō sāla obēgēsalea, Geleso e obēgēmāia beaha neada, dilia dihilile asigi neala gelolasila digi, ugila negela digila, walio hamosa neebe go gadola wāla, hamosamu namialola sāla dēdēla iasi.

Folola, ebalā hamoi gaalu hamolo nefolalo amolalia Desalonaiga ili helēsēla sāosāosa nelo

(Age Desalonaiga 1-3)

¹ Folo Sailasa Dimodila nilia udia dolō Geleso sosogo Desalonaiga nefolalebe dilima beba gowe dēdēla iasisago. Nilile Naado Godeiege, Dafidilo Geloī Yesu Gelesoiege dili nefolaleagomelē.

Ugila negelasiloge, neala dalulasiloge, dilima imāia hamesa neawe.

Desalonaiga ilia asigi afādē negei amogi Foloea obeāgi

² Dili sulubadela helēsēla, nilia segeyo sulubadelagi nesegela digi, dilile ēi sāla Godema adola digisa aligilomelē. ³ Amala sāha neada, nilia nilile Naado Godeie siigi nea, dilia asigi afādē negela hamoi hamoi amoiege, boba hamola nea, hamoi baagi sēi hamosa nebegoiege, nilile Dafidilo Geloī Yesu Gelesoma asigia sisilāfūsa nea, yōi diēgi, dofea, aso maadela, auaula nebegoiege, helēsēsa aligilomelē. ⁴ Nīe nedoo nalifila dili-e, nilia helēsēsaleada, Godea dili boba hamola, hīefalī nafolai nefolaleala helēsēsamelē. ⁵ Mida, nilia Ado Mala Hedabi dili neebea guī gaula misi amoda, adoeamu gaula misi mademelē. Amoda geloibalāge, Eleloī Gesamibalāge, nilile asigi afādē negei geloi amoda, dilia beala dawadigi amomelē. Nili dilibalā nea, ugila negela hamosa nelo amoda, gomalā hamoila dihili dawadigi nebegomelē.

⁶ Dilia nilile malage, Dafidilo Geloīe malage, bēgēla hamosa aligilo. Amase, Godeie ado mala neala gaula nelo amēada, yōi yafie beasebegi, Eleloī Gesamia dili neala obeāgilasimelē. ⁷ Amala hamoi amēada, Bolobinisi Masedoniamadige, Agaiamadige, udia dolō Gelesoma asigi afādē negei sulubadelama, mala hedabi hamola olei gabio. ⁸ Dafidilo Geloīe ado mala dilia sāla iia asi amoda, Masedonia segeamadile Agaiā segeamadilemu made. Dilia Godema asigi afādē negeigoge, sege dibe sulubadelaēa nabala daidosā maadei gabio. Amēada, nilia ilima bu daiasela sāla imolō helēsēsa mademelē. ⁹ Mida, nili dili neebea maasebegi, dilia nilima obeāgila damelē hamolahilā, gauia idogoi amēada, udia dolō sege amogi neebe amoli sulubadelaēa sāsāi awāha dialea. Dilia dafidi wāfalī gode amo fisila, namolōi neebe Gode dofā

amoma besula, amoïe hamoi hamolo besela galai amoge, ¹⁰ amase, Godeïe malô e selesaia mosôala obêgêla misiäiala beaha nefolalebegoge, ilia säsäi awäha dialeamelê. Malô amoda Godea baagoiala nowelasi. Amoda Yesu, hobeia Godeïe mihalälô besela galamolô dibe amo baagimäia, nili sigi obêgêlo amomelê.

2

Foloea Desalonaiga nea hamoi hamosa nelo

¹ Nie nedoo nalifila dili-e, nili dili neebee maalahilä, hamoi hamosa nelo amoda, hamola waeasei made amo, dihili dawadigi neagomelê.* ² Nili dili neebee Desalonaiga, aso, made maala Filibai nebegi, gaamu amogi nefolalo amolia nili neala sêlasila gagadesa nelo amoda dilia dawadigi neagomelê. Dili neebee guwi odoaea nilibalä ado nii nelo gaso, nilile Godea nili neala gelolasisebegi, nilia dilima Ado Mala Hedabi Godemadila misi dibe amo säla ïmelê. ³ Nilia dili Gelesoma asigi afädê negemäia wesaleada, halowela helêsêlo, asigi nafade musügä negelahilä, dili dahila neala, made oleleimelê. ⁴ Amalebeda, Godea nili fedogola bealahilä, hîle hamelo amea nilia ïe Ado Mala Hedabi amo säla olelemäia, ea nilima ïasio. Ado amo säla olelesaleada, udia dolôea obeägimäiala olelelo made. Nilile asigi fedogola melêlo Godea obeägimäiala olelelômelê. ⁵ Nilia dili neala golila ado sämolôge, asigi musügä negela dilile nelebo dibe amogi gesami moholôge, amo gadola hamolo made nea, säla olelesa nelo amoda, dilia dawadigi. Amase, Godeage amala säla ulufamolôï nea. ⁶ Dili neebee goeage, udia dolô odoa nefolalebe amoliage, nilile ïi gauia adamäiala made helêsêi nelomelê. ⁷ Nili Gelesoïe abosolo dolô nelo amea, dili yölasila nili ugila negemäia sämolôï nea gaso, säla made nelo. Amala made säla, dilibalä hame negela neada, emea malô geleä sigi aligilo amo gadola sigi nelo amomelê. ⁸ Nilia dili boba edefade hamoi neebee amea, dilima Godeïe ado mala säla ïmolô amomu made, nilia nihili nili ïmolô amoge dofea gabula helêsêimelê. Mida, dili hä, nili sosogofali besela galai amea.

⁹ Nie nedoo nalifila dili-e, nili dilibalä nea, naaboea hamoi baagi sêi hamosa nelo amoda, dilia dawagomelê. Godeïe Ado Mala Hedabi säla ïaha neada, dili yölasila afädêa ïmäiala made helêsêla, nihili naha namolô amoïe hamoi nilia yoba gasigige, baagi sêla hamosa nelomelê.

¹⁰ Udia dolô asigi afädê negei nefolalebe dilibalä nea, mala nilia hamosa nelo amoda, diliage, Godeage, säla ulufamolôï nea. Nilia Godeïe siigi mala mogoi hedabi hamosa neada, asialada, hamolo mademelê. ¹¹ Malô eedoea ïe malô sigi aligilo amo gadola, nili dilibalä nea, dili afädê afädêlabalä mala afädêdila hamosa nelo amoda, dihili dawagomelê. ¹² Amala hamosa neada, nilia dilile asigi delêsilasila, gelolasilage, amase, dili Godeïe mala bêgêmolô dibe amo gadola bêgêla mosäiage, ado säla ïahamu nelo amomelê. Dili Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami, ïe yo digalo hïdo elöi neebee ami awäla namiäia, ea dili wesa neamele.

Geleso sosogo amolia asigi afädê negei gelola nea, yöi gaula nelo

¹³ Nilia Godeïe ado mala säla ïasebegi, dilia dolöïe ado gabula made helêsêla, Godeïe ado dofä gabula nabi amoïe, nilia Godema nesegesamu aligimelê. Ado amoda dofä Godeïe ado. Gelesoma asigi afädê negei nefolalebe dilile isogi, ado ameadä hamoi hamosagomelê. ¹⁴ Nie nedoo nalifila dili-e, Yudia segea Geleso Yesuïe udia dolô Godea wela ifosisi nefolalo amolima hamoi amo gadola, dilige sêlasi gabugo. Yu dolô sosogo hilimu sêlasisa nelo amo

* 2:1: Abosolo 17.1-9 bimalo.

gadola, dilige dihilile sosogoea sêlasisa nebeگو. ¹⁵ Yu dolô ilia Dafidilo Geloï Yesuge, bea sâlo nefolalo amolige nufudalahilâ, nilîge nesila digisa nelomelê. Godeada ilibalâ made obeâgîsa. Udia dolô sulubadelabalâ ado nelo neebe amea, ¹⁶ Yu dolô made, fii odoama ado mala made sâla imâia, ilia nilî idi gahamu aligisio. Amoie mida, Godea udia dolô amoli sigi made obêgêmâiaie amasio. Amase ameadâ, ilile nafade hamoi amo edela nobala, ilia nafade hahamolamu awâha nefolalea. Ameada, Godeie mihalâlo ilima dofâ misi dialea.

Foloea Desalonaiga bu elô moholô helêsêi

¹⁷ Nie nedoo nalifila dili-e, Yuda ilia nilîma hamoia amila, nilîa dili dîgîla holôbô gasi gala neada, nilîa dilile migalî made beala nea gaso, nilîle asigida dilibalâ neamelê. Amala helêsêsa neada, nilîa dili edefademalâ hamela, bu bimolôila helêsêla, dili neebea moholôie idi hogosamu nelo. ¹⁸ Nilîda, hâ, dili neebea moholô helêsêi neamelê. Neda Folo, nada afâdê made, segeyo nahuigi mudulâ hamoi gaso, mugabe Saidania nilîle idi gasio. ¹⁹ Nilîle Dafidilo Geloï Yesu e bu obêgêsegi, ie siigi nilîa abeahâla gelola obeâgîla namolôdu. Dilima maade galêda, edoea nilîa hamoi hedabi gowe gadoi hamoimelêla sâla ulufala olemolôdu. Be, nilîle bidida, dilimelê. ²⁰ Â, dofâ. Dilia hamosebe amea nilî obeâgîlasisebe ameadâ, nilîa dilima obeâgîsa neamelê.

3

Foloea Desalonaiga ili gelolasimâia Dimodi fisiga gai

¹ Nilîa dili asigila, beaha namolôda dofea made gabugi, hâ, alîmu Adenesi namolôla helêsêlahilâ, ² alîa nilîle nedoo Dimodi e dili bimâia fisiga gai. Dimodi eda Gelesoie Ado Mala Hedabi sâla îlo neada, Godebalâ nea hamoi gaalu hamosa aligilomelê. Ea dili gelolasila, dilile asigi afâdê negei amo iilasimâia, e fisiga gai amoda, ³ dilia yôï gaula, sê naha nebeگو, fologola fudugiloeaie amai. Yôï amoli gaumâia Godea nilî memelei amoda, dihili dawagomelê. ⁴ Nilî dafidi dilibalâ nelo amogi neada, dilima nilîa gomalâ sâla î. Sêi elô elôla nilî mia besela galamolômelêla sâla î amomelê. Segeyo nafade amoda, hâ, nilî mia besela galai dibe amoda, dilia dawadigi. ⁵ Na beaha namolôda dofea made gabugi, dilia asigi afâdê negeigo amalasi neebelela bimolôie, Dimodi e mosalaigomelê. Na helêsêsaleada, fedogola melêlo mugabe Saidania, dilile asigi afâdê negeigo fisimâia, dili sâfe negesegi, nilîa hamoi hamosa nelo amo waeaseleamele.

Dimodia ado hedabi gaula misi amogi Foloea obeâgî

⁶ Amaimo, Dimodi e dili neebea guila, hâdamade maala, nilîbalâ nea. Ea sâhalea, dilia asigi afâdê negei amo amalasi neamelêlage, dihilimu boba hahamosa neamelêlage, ea obeâgî ado amo nilîma sâla îasio. Amo gadola sâla îahalea, nilîa dili helêsêsamu nea, dili bimolôila helêsêsa neebewe gadola, diliage segeyo sulubadelagi nilî helêsêla obeâgîlomu nea, nilî siia bimolôila sâha neamelêla sâi amo nilîa nabimelê. ⁷ Nie nedoo nalifila dili-e, amala hamosa neamelêla ea sâla î ameadâ, nilî yômolôge sêmolôge dibeâ amila, dilia asigi afâdê negei amo amalasi neamelêla sâi nabî ameadâ, nilîle iso asigi neala gelolasimelê. ⁸ Hâ, dilia Dafidilo Geloïma dilahilâ, gelola namolôie neebe ameadâ, walio dofâ nilîle iso asigi neala obeâgîlasi neamelê. ⁹ Nilîa dili helêsêla, nilîle Godeie sidaia edefademalâ obeâgîsa nea. Amaha gaso, nilîa helêsêsaleada, obeâgîlo nilîma î dibe ameadâ, nilîa Godema nesegela

säla, bu dabe abeahäla obëgëmolödula helësësamelë. ¹⁰ Nilia dili bimolöila helësëla, yoba gasigige Godema adosamu neada, dilile asigi afädë negei amo obobaloea, nilia neala gelolasila moholöie, adosamu aligilomelë.

Folo e ili neebee moholö amoie, Godea idi gai doga negemäia, ea Godema adosa nelö

¹¹ Nilile Naado Godeage, nilile Dafidilo Geloï Yesueage, nili dili neebee moholö amo idi doga negemäia hamesa neamelë. ¹² Dihilimu boba hamosa neebe goëge, udia dolö sulubadelabalä boba hamosa neebe goëge, Dafidilo Geloïa bäulasila, nobala adugaha namiäiala säha. Dilia boba hamolo amoda, nilia dilima boba hamosebewe gadola hamomäia hamesamelë. ¹³ Nilile Dafidilo Geloï Yesula, e fii asigi mogoi sulubadelabalä maasolo amo gala, dili nilile Naado Godeie siigi, nafade made baai, mogoifalï namolöie, ea dilile iso asigi neala gelolasimäiala säha.

Desalonaiga ilima mala mogoi amoli ilile namolögi gelolasila bäumaloi

4

(Age Desalonaiga 4-5)

Susugu hamomabiola säi

¹ Nie nedoo nalifila dili-e, na ado wagahalea gomalä säla iahago. Dilia Gode obeägimäia gomalä hamosa namialola, nilia dafidi säla i amo dilia gelola hamosa neagomelë. Amai nili walio, Dafidilo Geloï Yesuie ëigi nea, dilima gelola säsebe amoda gowe. Dilia hamosa neebe amo gadolamu made, baalage hamomäiala säha.

² Nilia Dafidilo Geloï Yesuie geloigila nea sähaleada, dilia gomalä hamosa namolö dialeala säla i amoda, dihili dawadigi nebegomelë. ³ Godea hamei neebe amoda gowe. Dilia dilile namolö sulubadela ema odala iala, eleloï namialo. Susugu hamolo mala dibe amo sulubadela sisigaha namialo. ⁴⁻⁵ Amase, fii odoa, Gode helësëlo made nefolalebe amolia susugu hido elöla hamolo amo gadola made, Godeie siigige, udia dolöie siigige mala hedabi bëgëla hamosa neada, dilile domalo hedabola sigi namolö helësëmalo. ⁶ Amo helësëla, didoolali asiala dahila nimabio. Mala amoli gadoi hamosa neebe amoligalida, Godea së imolömelëla nilia dilima dafidi gelola säla iaha nelö amomelë. ⁷ Godea nili wei amoda, nigime baai mala hamosa namiäia made, nilile namolö egali ialahilä, eleloï namolö mala amo bëgëla hamosa namiäia weimelë. ⁸ Amai gabugi, afädëa ado säla olelesebewe baagi iasada, dolöie ado neadigimolö mademelë. Eada, Godea Eleloï Gesami diligali ilo neebe amoie ado neadigisa neamelë.

Nilia mala hedabi hamomolö amo gelolasimolö dialea

⁹ Geleso sosogo nefolalebe amoli boba hamolo amoie, nilia beba dëdëla imolöi dialeala helësësa mademelë. Amoie mida, dihilimu gomalä boba hamomolö dialeala Godea säla olelei amea. ¹⁰ Bolobinisi Masedonia segea Geleso sosogo nefolalebe amoli sulubadelama boba hamosa nefolalebegomelë. Nie nedoo nalifila dili-e, dilia baala gelola hamosamu namialola säla dëdëla iahago. ¹¹ Amala hamosa neada, nilia dilima dafidi säha nelö amo gadola, asigia hame negela aumala nea, dihilile hamoi hamomolö amo helësëla, naaboea hedabola hamosa namialo. ¹² Amala helësësa aligiseda,

udia dolö segea nefolalebe amolile siigi, dofä mala mogola hamolo nea, nelebo afädë ufoida, made bimolömelë.

Dafidilo Geloï e obëgësolo amo gala, nili neala gedolasimolö

¹³ Nie nedoo nalifila dili-e, udia dolö baagoi amolima edo hamomolödu, amo dilia hedabola helësëmäiaie sähawe. Amase, udia dolö odoa Gelesoma asigia sisiläfüsa aligilo made amolia baagoigi didigaolo amo gadola, dilia amamäia made hamesamelë. ¹⁴ Mida, Yesu baagola nowei amo nilia dofäla helësëse ameada, udia dolö Godema asigi afädë negei baagoi amoli, Yesuie geloigila Godea neala nowelasisegi, Yesubalä obëgëmolö gabula helësësamelë.

¹⁵ Dafidilo Geloïie ado nilia dilima säsebeweda gomalä. Dafidilo Geloï obëgësolo amo gala, nili made baagoi nefolalebeweada, udia dolö dafidi baagoi amoli baagila, dofä nilidale dafidi made moholömelë. ¹⁶ Segeyo amo gala, Godea ado gelola sämolö amoge, selesaiia fii dafidilo amea ado uuala sämolö amoge, Godeie melo fuuloea fumolö amoge, Dafidilo Geloï hi e Hebenila digasegi, udia dolö Gelesoma asigi afädë negei baagoi amolida nowemolömelë. ¹⁷ Amo baagiada, nili udia dolö made baagoi nagadaia nefolalebewe, ea neala gegedolahilä, baagoi dafidi nowei amolibalä gedola, Dafidilo Geloï e gausiamolöie, mu baidilidaia fedafiamolömelë. Amalahilä, nili Dafidilo Geloibalä gedola namolöi namolömelë. ¹⁸ Amala namolö gabugi, hä, dilia dihilimu adowe säla iaha neada, iso asigi neala gelolasisa namialo.

5

Nilia Dafidilo Geloï obëgëmäia daiala namolö

¹ Nie nedoo nalifila dili-e, amala hamomolö amoda, nilia dilima segeyo gowegilage, eso si gowegilage säla, dëdëla imolöi dialeala made helësësamelë. ² Dafidilo Geloïie segeyo amo, fa nelo dolö gasigi mulo amo gadoi amoda, dihili hedabola dawa gomelë. ³ Udia dolöea sähalea, Nilida nudula made, dofea newela säha neëgi, ili neala nafademolö amo, aabela misi dië bimolö. Udiaea malö ägümolö salea, aabela sëlo amo gadoi bimolö. Iliä sisigamolöi made bimolömelë.

⁴ Nie nedoo nalifila dili-e, dilida gasimi sagaia made nebege, fa nelo maasegi fudugilo amo gadola, segeyo amo besela galasolo amo galada, dili fudugimolöi made bimolömelë. ⁵ Mida, nili gasile gasimi sagalo elele made nea. Dili sulubadelada, yo digalole, esolele malö nebege. ⁶ Amaï gabugi, nilia udia dolö odoa amoli gadoi made namolöla. Ili adi elaboi diëgi, nilia idihë nea, asigi sigi namolöla. ⁷ Udia dolö süwialo neebe amolida, gasigi süwia dilo nea, amase, udia dolö gagaolo neebe amolida, gasigi gagaolo ödä nulo nea. ⁸ Amala hamolo amo gadola made. Nili esoië neebe ameada, nihilile asigi sigi aligimolöla. Amala neada, nudusalea bidagia salugala aligilo amo gadolada, nilia asigi afädë negemolöle boba hamomolöle salugala namolöla. Amo salugalahilä, nudusalea habuga salugalo amo gadolada, nili damula mosäia, asigia sisiläfüsa namolö amo salugala namolöla. ⁹ Nilia Godeie hababalo dibe amoië së muäia, ea nili memelela ifosi made. Dafidilo Geloï Yesu Gelesomadila nea, damula aulo gaula namiäia, ea nili memelela ifosi nea. ¹⁰ Dafidilo Geloï Yesu Geleso e obëgëseda, nili baagola made namolöi neëgi galëge, ma, baagoi galëge, mogela made, ebalä gedola namolöi namolöie, e nilile baagoi. ¹¹ Amala hamoi gabugida, dilia walio hamosa

nefolalebego gadola, dilia dihilile asigi neala gelolasila digi, iila ugila negela digisa nebegoda, amala hamosamu namialo.

Hamomolö dialealage, dili helēsēsa neamelēlage, Folea ado sāla wagai amōiege

¹² Nīe nedoo nalifila dili-e, nilia dilima gomalā sāla iahago. Dili hāuala ugila negelo dolō amoli hawa nagadaiala namialo. Iliā Dafidilo Geloīie ēigi dili beaha aligilo nea, ado sāla iadigi, hamogila digisa neamelē. ¹³ Iliā hamoi hamosebe amo, dilia ili hedabola helēsēla obeāgila, dofā boba hamosa namialo. Amase, dili sulubadelaēage, dihilimu aeaeahamu namialo.

¹⁴ Nīe nedoo nalifila dili-e, dilia hamomolö dibe amoda gowe. Hamoi hamomolö habobalo nefolalebe amolima gelola sāla imalo. Bedālo nefolalebe amolimada, ilile asigi delēsīmāia, gelolasila ado sāla imalo. Amase, asigi hubabelei nefolalebe amolida, ugila negemalo. Sulubadelabalā aabela habobala made, geleā sāmalo. ¹⁵ Amaimo, afādēa dili afādēma nafadela hamoseda, amoma nafade hamola obēgēmabio. Segeyo sulubadelagi, Godeīe udia dolō nefolalebe amolimage, amase, udia dolō odoamage, mala hedabimu hamosa namialo.

¹⁶ Amaha neada, dilia segeyo sulubadelagi obeāgīsamu nea, ¹⁷ Godema adosamu namialo. ¹⁸ Dili neebea ami hedabi diēge, nafademolö diēge, Godema nesegesamu namialo. Dilia Geleso Yesuma dila nea, mala amo gadola hamosa namiāia, Godea hamesa neamelē.

¹⁹ Eleloi Gesami dilima neebe amo usimabio. ²⁰ Bea sālo afādēa ado sāla iāseda, memalā gadoi hamola, gagadela sāmabio. ²¹ Ado sulubadela mogola sāsebele, ma, halowela sāsebelela fedogola bealahilā, mogola sāse amoda neala gaumalo. ²² Mala nafade elō elōla sulubadelada, sisigahamu namialo.

²³ Gode eda neala aealasilō mi neebe amohī, dilile namolō neala hamogila, dili sulubadela nigime baai made, eleloi namiāiaīe sāha. Nilile Dafidilo Geloī Yesu Geleso obēgēsegi, dilile gesamiage, asigiage, domaloeage asiai maade, hedabifalimu namiāiaīe sāhago. ²⁴ Dili wela ifosilo amoda, sāla waeaselo made neebe ameada, dofā hī amala hamomolōmelē.

²⁵ Nīe nedoo nalifila dili-e, dilia nilile Godema adolasimalo. ²⁶ Dilia Geleso sosogo nefolalebe amoli sulubadela gausiala mimisa namialo. ²⁷ Dafidilo Geloīie ēigila na dilima gelola sāla iahago. Godeīe udia dolō nefolalebe amoli sulubadelaēa nabuāia, beba gowe nidela sāla imalo.

²⁸ Nilile Dafidilo Geloī Yesu Gelesoīe ugila negelasilo dilibalā negesi diamiāia hamesa neawe.

Hā amo.

Agedu Desalonaiga Neala olelo oboba

Foloea Geleso sosogo Desalonaiga nefolalo amolima beba agedu gowe dëdëla iasi.

Foloea udia dolö Godea wela ifosisi Desalonaiga nefolalo amolima beba agedu dëdëla iasi amoie mida, dolö odoaea sähalea, Geleso obëgëmolö säi segeyo amoda, hä, misimelëla säla olelesa neala säsebegi, ili neala mogolasila beba gowe dëdëla iasi. Geleso made obëgëla neëgi, afädë hamomolömelëla säi amoda gowe. Udia dolöea Godeie ado made nabala, auaula nefolalegi, ado säla negei neadigilo dolö amo maala, hi e sigi aligilo gadoi hamomolömelë.

Amala hamomolö amo helësëlahilä, Gelesoma asigi afädë negei nefolalebe amoliada, yömölö diëgige, sëmölö diëgige, fologola made, aso maadela, nami-alola säla beba gowe dëdëla iasi.

Hobeala Dafidilo Geloie segeyo besela galamolö

(Agedu Desalonaiga 1-2)

¹Folo Sailasa Dimodila nilia udia dolö Geleso sosogo Desalonaiga nefolalebe dilima, beba gowe dëdëla iasisago. Nilile Naado Godeiege, Dafidilo Geloï Yesu Gelesoiege dili nefolaleagomelë.

²Nilile Naado Godeage, Dafidilo Geloï Yesu Gelesoeage, dilima ugila nege-sililoge, neala dalulasiloge imäia hamesa neawe.

Yöi dibegi Desalonaiga ilia, aso maadela, gelola nelo

³Nie nedoo nalifila dili-e, dilia asigi afädë negei nebego, dofä bäula edela awäha nebegeiege, dihilimu boba hahamosa nefolalebego bäusa nebegeiege, dili helësëla nilia segeyo sulubadelagi Godema nesegeomolö dialea. ⁴Amoie mida, ado niia dili yolasimölöge, sëlasimölöge iase amogida, dilia habobala made, auaula, aso maadela nebegeiege, Godema asigi afädë negei amalasi namolöi neebe goiege, nilia udia dolö Godea wela ifosisi sege elö elölagi nefolalebe amolima dilile ëi gauia adalomelë.

Gode e mogoi nea nili mogemolö

⁵Dilia hamoi amo gadola, Godea mogolafali mogemolö amoie, ea nilima ulufai dialea. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoieda, dilia yöi amoli gaula neamelë. Ameada, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami digamolö amoda, ea dofeala helësëmölömelë. ⁶Godea mogolafali hamolo nea. Odoaea dili neala sëlasise amoieda, eage ili neala sëlasimölömelë. ⁷Yöi gaula nebegoda, ea neala hogosa helela, dilige nilige hele fimäia imölömelë. Dafidilo Geloï Yesula ie selesaia fii geloibalä, selesaia mosöala nulo söa hido elöibalä maala ulufadigisolo amo gala, Godea amala hamomolömelë. ⁸Udia dolö Gode baagi iaha nefolalebe amolige, nilile Dafidilo Geloï Yesuie ado malama mi hamola aligilo made amolige, së imölömelë. ⁹Ilile bidi nafade nimölö amoda, së naha namolöi namölömelë. Dafidilo Geloï neebea amige, amase, ie geloi hido elöi dibeä amige made namölö. Nafadeia amimu namolöi namölömelë. ¹⁰Amala hamomolö amoie segeyo amogida, Dafidilo Geloï maasegi, Godeie udia dolö ema asigi afädë negei neebe amoli sulubadelaea ie ëi gauia adala, ema obeägisa namölömelë. Nilia dilima ado mala säla i amo nabala, dilia asigi afädë negei amea diliage obeägisa namölömelë.

Ilia Desalonaiga gelolasila Godema adolasi

¹¹ Amo helësêlahilä, nilia segeyo sulubadelagi dilile Godema adosamu neamelê. Ea dili wei amoda, dofeala helësêmäiaie adolasisamu neamelê. Dilia hedabi hamomolô dibe amo sulubadela hamomolôila hamesa neebe goie, ie geloia hamolasimäiaige, asigi afädê negei nea hamosego sulubadela hamomolôila helësêmäiaige, adolasisa neawe. ¹² Ugila negemalola adolasisa nelo amea ugila negeseda, dilia nilile Dafidilo Geloï Yesuïe ëi gauia adogomolômêlê. Amase, eage dilile ëi gauia adogomolô. Nilile Godeage, Dafidilo Geloï Yesu Gelesoeage, elele ugila negelasiloea amala hamomolômêlê.

2

Godeie ado neadigilo dolô moholô

¹ Nïe nedoo nalifila dili-e, nilile Dafidilo Geloï Yesu Geleso e bu obëgësegi, nili ebalä gedomolô amoie dilima ado afädê gelola säla iahago. ² Dolô odoaea dilima sähalea, Dafidilo Geloïie segeyo amo, hä, besela galaimelêla säsege, bea sälo afädëa amala bea säla säimelêla säsege, amase, dolô afädëa sähalea, Folola ilia beba dëdëi amogi amo gadola dëdëi dibeola säsege, amo nabala fodolofali säosäola fudugimabio. ³ Ili odoaea amoli säi amo gadola elô elôla sälahilä, dili dahila neloea hedabola idihë namialo. Segeyo amoda memalä made besela galamolômêlê. Dafidida, yafia Godeie ado made nabala auula namolôge, amase, ado säla negei neadigilo dolôge maala ulufadigimolômêlê. Dolô amoda heli segea moholômêlê. ⁴ Eada udia dolôea wäfalï gode gadoima göa nelegelo nelebo amoli sulubadelabalä ado nimolôge, ea nelebo amoli baagila awäla hile ëi gauia adogola, Godeie mosöa nogila digala salea, Neda Godemelêla sämolômêlê.

⁵ Ne dilibalä nelo amogi, amoli hamomolô amo na dilima säla i amoda, dilia made helësêla, elaboi neale. ⁶ Waliowegi ado neadigilo dolô amo made misiäia idi gai amoda gowe gadoila dilia dawadigisa maadei. Godea daiäi segeyogi e maala ulufadigimolômêlê. ⁷ Ado säla negei neadigilo mala amoda, odoaea walio musügä hamoi hamosa nefolalea. Amaha gaso, neadigilo mala amo walio idi galo dolô amea amala gagala awäha neëgi, Godea e hä, bisilimolômêlê. ⁸ Amala hamoseda, ado säla negei neadigilo dolô amo ulufamolô. Dolô amoda Dafidilo Geloï Yesuea ie nafiadila hame fisigise amea baagomäia nufulômêlê. Ä, hi e yo digalo geloibalä maalahlilä, yo digalo amea dolô amo nufudaha maademolômêlê. ⁹ Ado säla negei neadigilo dolô amoda, mugabe Saidaniie geloigila maalahlilä, hido elöi hamola, dolôea hamomolôï made gadoige, melêlo made gadoige, wäfalï hamomolômêlê. ¹⁰ Ea nafade elô elôla wäfalï hamolo dibe amo sulubadela, udia dolô nafadegi moholô amoli dahila neala hamomolômêlê. Ili ado dofä amoma boba hamomolô amo habobai amea, ili nafadegi moholômêlê. Ili ado dofä amoma boba hamoi galebeda, Godea ili sigi obëgëlabio. ¹¹ Amai amea, ilia wäfalï säse amo dofä gabula helësêmäiaie, Godea ilile asigi neala gagaolasisa nea. ¹² Amase, udia dolôea ado dofä amo gaula mogola made, mala nafademu obeägïla hamolo nefolalebe amoli sulubadelabaläda, Godea gudila mogemäiamelê.

Godea dili damula moholöie daiala memelei

¹³ Nedoo nalifi Dafidilo Geloïa boba hamosa neebela dili-e, nilia dili helësêla segeyo sulubadelagi Godema nesegesa namolôï dialea. Mida, sege föi mi gäwïa amila hile udia dolôfalï namiäia dili nafolala memelei. Eleloi Gesamia ugila negelasisebegi, dilia dilile namolô sulubadela Godegali iaha

maadelahilä eleloi neebe ameage, amase, Godeie ado amoda dofä gabula helësësa neebe ameage, Godea dili damula moholöla daijala memelei. ¹⁴ Amala hamomäiaie, Ado Mala Hedabi nilia dilima säla olelesebegi nabi ameada, Godea dili weimelë. Nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie geloile yo digalo amole diliage gaalu nimäiaie weimelë. ¹⁵ Amai ameada, nïe nedoo nalifila dili-e, gelola namialo. Nilia dilima Godeie ado mala säla i amoge, amase, beba dedëla i amogi säla olelei amoge, dilia hedabola bëgëla hamomalo.

¹⁶ Nilile Dafidilo Geloï Yesu Geleso hi emage, nilile Naado Godemage dilile adolasisa nea. Naado Godea nili boba hamolahilä, ie ugila negelasilo amea nilile asigi neala gelolasila, fisila made, gelolasisamu nea, dofä asigi neala sisiläfülasisio. ¹⁷ Ea dilile iso asigi gelolasila, ado hedabolamu sämäiaie, mala hedabi dibe amo gadola sulubadela bëgëla hamomäiaie, geloï imäia adolasisa neamele.

Desalonaiga ilia udia dolö hamoi hamomolö bobogoi nefolalo amoli hä, hamogimalola säi

3

(Agedu Desalonaiga 3)

Godea nili ugila negemäia adolasimalola säi

¹ Nïe nedoo nalifila dili-e, na ado säla wagahalea gomalä säla iahago. Udia dolö sege odoadi nefolalebe amolia nabuäiaie, Dafidilo Geloïie ado mala aabela säla daidomäiaie, amase, dilia ado mala gauia adogoi amo gadola, iliage gauia adogomäiaie, dilia nilile Godema adolasisa namialo. ² Ado elö goweiege adolasimalo. Dofä nafade hamolo nefolalebe amolibalä neëgi, Godea nili damula mosäia, dilia ema adosa namialo. Mida, udia dolö sulubadela asigi besui mademu nefolalebe amea. ³ Amai gaso, mugabe Saidani nafadea dili made digalasimäia, Dafidilo Geloï eda mogoi neebe amea, ea dili neala gelolasila idihë nea sigi namolömelë. ⁴ Dafidilo Geloïa nilile asigigi helësëlasisebegi, nilia dilima hamomola säse amo hamosa nebego gadola, hobealage dilia hamosamu namolö gabula helësësa neawe.

⁵ Dilile iso asigia Godeie boba hamolomadige, Gelesoie fologola made nea gelola namolömadige, Dafidilo Geloïa sigi mosäia hamesa neawe.

Udia dolö sulubadelaia hamoi hamomolö dialea

⁶ Nïe nedoo nalifila dili-e, nilia Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie ëgila dilia gomalä hamomalola sähaleada, nedoo nalifi odoa hamoi hamomolö bobogologe, nilia gomalä hamomolö dialeala säsegi hamolo made nefolalebe amolibaläge, dili gedola namiabiola säha. ⁷ Nilia hamolo amo gadola, diliage amo gadola hamomolö dialeala dawadigi neagomelë. Nili dilibalä nelo amogi neada, hamoi hamomolö habola made, hamosa nelo. ⁸ Amala hamosa nebegi, dilia niligali molö i amoda, memalä made naala, bidia neala naha nelo amomelë. Memalä made naala, nilia naaboea hamoi baagi sëi yoba gasigige hamosa neada, diligi afädëa yoi made gaumäia, nilia hamoi hamosamu nelo amomelë. ⁹ Ugila negemola sämolöi made made, sämolöi nea gaso, nihili hamoi amoie mida, dilia nilia hamolo amo gadola bëgëla hamomäiaie amala olela hamoimelë. ¹⁰ Afädëa hamoi made hamolo nea galëda, amogali molö made imalola nili dilibalä dafidi nelo amogi nea, säla i amomelë. ¹¹ Nilia ado säi amoie mida, dihiligi odoa neebe amolia hamoi hamomolö bobogolo nea, ilia hilile hamoi made hamola, odoaea hamoi

hamose amomu memele nawesa nelolahilä, adomu adosamelëla säi amo nabalahilä sähamelë. ¹² Dafidilo Geloï Yesu Gelesoïe ëigila gelola sähago. Udia dolö amoli geleä sau sagala nea, hilile hamoi hedabola hamola, nelebo hamoi hili hamose amea molö mualola sähago.

¹³ Amaïmo, nie nedoo nalifila dili-e, dilia mala hedabi hamomolö amo habobala fisimabio. ¹⁴ Nilïa dilima ado galone beba gogi dëdëla ïasisego, afädëa made bëgëla hamoseda, eda gowe gadoi neala helësëlahilä, hï e hewamäia, dili ebalä gedola namiabio. ¹⁵ Udia dolö amo gadoi neebe amoli nilïbalä ado nii neala helësëla made, nilï sosogo neala helësëlahilä, ili asigi gäwimäia ado säla ïala hahamogisa namialo.

Ado säla wagai

¹⁶ Dafidilo Geloï hï emu dalulasilo mi neebe amea segeyo sulubadelagige, nelebo elö elöla gausiala digasolo amo galage, dili neala dalulasimäia hamesa neamelë. Dafidilo Geloï eda dili sulubadelabalä namiäia hamesa neawe.

¹⁷ Neda Folo, na dili hawiola säla nihile naaboea dëdësago. Na beba dëdëse sulubadelagi wagahalea go gadolamu dëdëlomelë.

¹⁸ Nilïle Dafidilo Geloï Yesu Gelesoïe ugila negelasilo dili sulubadelabalä negesi diamiäia hamesa neawe.

Hä amo.

Filimono Neala olelo oboba

Filimono eda dolö edefade afädë nelö. Eda gaamu Golosi ami fii Geleso sosogo nefolalo amogi afädëda e nelö. Dolö afädë, ie galabaia hamoi gadoi hamolasilo, ie ëida Onesimusi nelö. Eada, ie beaha aligilo neebe amo digila awäla, gaamu elögi namolö asi. Gaamugi ami nea, Onesimusi ea Folo galabaia neebe amobalä damelë hamola neada, Onesimusi e Gelesoma asigi afädë negei.

Segeyo amo gala Folo e galabaia negei nelö ameada, e Filimono neebea moholö uli nelö. Amai gabugi, Onesimusi e ie beaha aligilo neebea obëgëmäia, Foloea beba gowe dëdëlahilä, Onesimusima i. Foloea Filimonoma gomalä säla beba dëdëla iasi. Ie galabaia hamoi gadoi hamolasilo amoma habobala made, eda walio Geleso sosogo ameada, Filimono eda ie edoo gadoi hamola, e neawela helegela namolöla sämalola säla dëdëla iasi.

Filimonoie galabaia hamoi gadoi hamolasilo nelö bahila asi amo, hobeala bu oböla Geleso sosogo nebegi, Foloea e Filimono neebea bu obëgëmalola säi

¹ Neda Folo. Neda Geleso Yesuie galabaia dolömelë. Nilile nedoo Dimodi alia nilile damelë hamoi gaalu hamolo Filimono dima beba gowe dëdëla iasisago. ² Amase, alia nilile nalifi Abia dimage, nihiligila nudusa aligilo Agibasa dimage, Geleso sosogo Filimono dia mosöa gedosa aligilo amolimage, beba gowe dëdëla iasisago. ³ Nilile Naado Godeage, Dafidilo Geloï Yesu Gelesoeage, dilima ugila negelasiloge, neala dalulasiloge imäia hamesa neawe.

Filimonoie mala hedabia Folo neala obeägilasi

⁴⁻⁵ Dia Dafidilo Geloï Yesuma asigi bogia adogola nea, Godeie udia dolö sulubadela boba hamosa neala säi nabi amolegi, na nie Godema adosaleada, di helësëla Godema nesegegsamu aligilomelë. ⁶ Dida nilibalä nea, nilia Gelesoma asigi afädë negei amoiege, asigi afädë negei amomadila Godeie dawa hedabi dima bäumäiage, nilia nelebo hedabi Gelesomadila nii amoli sulubadela dia hedabola helësëmäiage, na Godema adolasisa aligilomelë. ⁷ Ae, nedoo. Die boba hamolo dibe goeada, Godeie udia dolö sulubadelaie iso asigi gelolasilomelë. Amala hamolo ameada, nie iso asigige neala obeägilasila gelolasimelë.

Filimonoea Onesimusi ie edoofali gadoi hamola neawela namialola säi

⁸ Dia hamomäia na hamese amoda, Gelesoie ëigi nea, dofea dia hamomola dofä ulufala sämolöi neawe. Gasoda, dia mala hedabi hamolo amoli na dawa ameada, ⁹ na dima gelola sämolö made helësëi. Boba hamolo mala dibe ameada, na dima geleä säha. Neda Folo, ado mala gaula aulo momaeai, Geleso Yesuie galabaia dolö nea sähago. ¹⁰ Na dima, nie malö Onesimusima mala hedabi hamomolölela nabaha. Onesimusi e ne galabaia neebea ami maasebegi, ea Gelesoma asigi afädë negemäia, na ema säla oleleimelë. Ne

galabaia nea, neda ñe eedo gadoi hamola nelo.* ¹¹ Dafidida, ea di fidila negemolöi made nelo gasoda, oböla walioda, ea alí haligíla ugila negemolöi nea.*

¹² Na hä, e walio di neebee obögëmalahago. E maasebegoda, dofä ñie bobafalí fisiga gahagomelë. ¹³ Ado Mala Hedabi olelelo amoie galabaia neebee ami neegi, dia ne ugila negelo amo gadola, Onesimusia hamomäia e haligíla neala sämolö helësëi. ¹⁴ Gaso, dia dofeala made säседа, nada e made gauia idogomolö. Dia hamomolö amoda, na dima gomalä hamomalola made sämolö. Be, dia hamese amo gadola hamomäiamelë. Dia nema hamoi hedabi hamomolö helësëседа, dihí hamese amo gadola hamomalo.

¹⁵ Na helësësaleada, ea di digíla salele ede made aliga gala nelo ameada, e obögëla maala, hä, dibalä namolöi namolöla helësësamelë. ¹⁶ E obögëla maala dibalä namolö amoda, e galabaia hamoi gadoimu hamolasilo neala helësëmbio. Dofä, eda die hamoi hamolasilo gaso, walio amo baagila awäla, eda didoo obeägífalí namolömelë. Na e dofä boba hamolo gaso, dia ema obeägímolö amoda, ea galabaia hamoi gadoi hamolasise amogimu made, Gelesomadila e didoofalí neebela beala, na e boba hamolo neebe amo baagila awäla, dia e dofä boba hamomolömelë.

¹⁷ Dia alí dila neala helësëседа, ne maasegi obeägíla gauia idogolo amo gadola, Onesimusi emage amo gadola wäla hamomalo. ¹⁸ Amase, ea dibalä asiala hamoi galëge, bidi negei galëge, nema negesimalo. ¹⁹ Neda Folo, nihíle naaboea ado we dëdësamelë. Bidi goda na ídulä. Die namolö nebalä bidi negei dialeala sämolöi gasoda, na ado go sämolö habosebe.* ²⁰ Nedoo, dia nabualo. Dafidilo Geloie eigi nea, dia mala hedabi na säse amo gadola hamomäia hamesa. Alí Yesu Gelesoie neebe ameada, dia mala hamosebe amea, ñie iso asigi neala obeägílasimäia hamesamelë.

²¹ Na dima beba dëdëla íasisegoda, dia hamomolöla helësësa. Na helësësaleada, dia hamomolö ameada, na dima nabasewe baagila moholöla helësësamelë. ²² Amase elöda, dilia adoi amo Godea nabala, ne dili neebee fisiga gamolö gabula helësësamelë. Ameada, ne maala midilöie dia mosö hogoli afädë daiala negesimalo.

Folobalä hamoi gaalu hamolo nefolalo amolia Filimono hawioi

²³ Ebafolasa eege, Geleso Yesuie hamoi hamosa nebegi galabaia negei nebalä neebeweage, di hawiosebego. ²⁴ Dolö odoa nebalä gedola hamoi hamolo Magaeage, Alisadagusaeage, Demasaeage, Ulugueage, ilia di hawiosebego. ²⁵ Dafidilo Geloí Yesu Gelesoie ugila negelasilo dilile gesamibalä diamäiamelë.

Hä amo.

* **1:10:** Onesimusi eda Filimonoie galabaia hamoi gadoi hamolasilo nelo. Hobeala, e fisäla awäla Folo neebee besela galai. Amalahilä, Folobalä neada, e Gelesoma asigi afädë negei. Segeyo amo gaalu ilile malaeadä, hamoi hamolasilo fisäla awäседа, beaha aligíloea ami dolöma nufudala baagomäiala säla ímolöi dialeala säla negei dilo. * **1:11:** Onesimusi, Giligi adoeada, hamoi hedabi hamolola sälo amo gadoi. * **1:19:** Ado Age Golídi 16.21gi dibe amo bimalo.

Yamese Neala olelo oboba

Yamesea ïe beba gowegi dëdëi dibe amoda, Godeïe udia dolö sege elögi afufui nefolalebe amoli sulubadelaea mala hedabi dibe amo bëgëla hamomäia dëdëla ïasi. Beba egowegi dëdëi dibe amea Godeïe mala niliïe isogi nogila digala, asigi falagasemäia ado yafie dëdëla negei dialea.

Geleso sosogoea udia dolöbalä nea, mala mogoi hamola ulufadigila hamomolö dialea. Ado odoa dëdëi dibe amoda gowe. Nagadaia neebewegi neada, dafidilo namolöge, busadäoi namolöge, neala nafademolöge, hedabi hamomolöge, mogemolöge, asigi afädë negemolöge, hamoi hamomolöge, eli sigi namolöge, habobala gëgësadiala made samolöge, asigi nagadaiala namolöge, gugusäla bimäia made namolöge, fologola made, aso maadela namolöge, Godema adomolöge, amo gadola hamosa namolö dialeala säla dëdëla negei dialea.

Yöi diëgi gelola nelolahilä, hobea nili Godebalä hedabola namolömelë

(Yamese 1.1-18)

¹ Neda Yamese, Godeïege Dafidilo Geloï Yesu Gelesoïege hamoi hamolasilo neebewe nea. Isilale sosogo giwilasi sege elögi afufui nefolalebe dilima go gabiola säla, beba gowe dëdëla ïasisago.

Yöi amoliada nili gelolasilo dialea

² Nie nedoo nalifila dili-e, neala sëlasimolö elö elöla dili neebea gui dië bease amogi, obeägïsamu namialo. ³ Mida, dilia Godema asigi afädë negei neëgi, fedogola bease ameadä, dofea, aso maadela namiäia gelolasilo. Amoda dilia dawadigi. ⁴ Gufula namolöï nea, aso maadela gelola nebegoeada, asigi falagasei hedabi, dofeafali dofea nea, Godeïe mala hamolo dibe amogi, afädë maadeda, made namolömelë.

Afädëa asigi falagasela helësëmolö amo ema maade galëda, ea Godema nabalö dialea

⁵ Amaimo, dili neebe gogi afädë asigi falagasela helësëlo amo maade galëda, Godea ïmäia ea Godema ëdëgëmolö dialea. Gode eada, nemola gëla made, udia dolö sulubadelalagi nelebo baala ïlo neebe ameadä, egali ïmolömelë. ⁶ Amai aso, ïmola ëdëgësa neebe ameadä, asigi äudä negela made, asigi afädë negelahilä ëdëgëmalo. Asigi äudä negelo amoda, foadä ödä aidagula afu mafusalea aidagula sadiä galo amo gadoï neamelë. ⁷ Amo gadoïada, Dafidilo Geloïa egali afädë ïmolö gabula helësëmabio. ⁸ Ea asigi äudä negei nea, ïe mala sulubadelada hi sigi aligilo made neamelë.

Yamesea busadäoïle nelegei yafie negelolema ado säi

⁹ Amaimo, Geleso sosogo afädë e busadäoi nea galëda, e Godeïe siigi ilibia neebe amogi, obeägïmolö dialea. ¹⁰ Gaso, afädë e nelegei yafie negelo dafidilo dolö nea galëda, e nagadaïa neebe amogi, obeägïmolö dialea. Mida, e mama gadoï nea, eege baagomolömelë. ¹¹ Mama hedabi hido elöï difolalegi, eso neëla galala hëgïse amea, ödölola dufigila didigafulo amo gadola, nelegei yafie negelo dafidilo dolö nefolalebe amolida, hilile hamoi hamosa neëgi, baagomolömelë.

Nilia nafade hamomäia helësëlasila made, Godea nili neala hedabolasilo nea

¹² Udia dolöea yöi gaula, aso maadela, gelola aligisebe amoliada, obeägisa nea. Mida, ilia fologola made, gufula aligiseda, namolö gähe bidi amo nimolömelë. Godea e boba hamoi nefolalebe amoligali bidi imolömelëla säi amo imolömelë. ¹³ Amaimo, dolö afädëa hile iso asigigi nafade hamomolö helësëlahilä, Godea na nafade hamomäia helësëlasimelëla sämolöi mademelë. Nafadeada Godea nafade hamomäia helësëlasimolöi mademelë. Amase, Godeada udia dolöea nafade hamomäia helësëlasilo nea mademelë. ¹⁴ Amalo made, nili sulubadela hido hidolaie asigigi gesami awäla nafade hamomolö helësëlo. Nihilile hameloeada, öhoeo fädämäia salëgi wale yaala gosalo amo gadola, nili neala dusugalasila nafade hamolo dialea. ¹⁵ Amaimo, gesami aulo ameadada, udiaea malö fagulo hagui gadoi sulolahilä, malö giisi mosöa aulo amo gadola, hobeala hä, nafade hamoi amo ulufadigila besela galala neegela ägülo. Amalahilä, nafade hamoi amo edelahilä, baagomolö amo neegela ägülo.

¹⁶ Nie nedoo nalifi obeägilola dili-e, mala amo gadoia dili dahila neloeamelë. ¹⁷ Gode eamu nelebo hedabi hido elöi difolalebe amo sulubadela mudaiala ilo nea. Gode eda eso aube gasumili mudaia yo digalo neebe amo sulubadelaie Eedo nea. Naado eada, mala hamomolö amo bedefa bedefalo made nea. Eda nelebo afädëa eso hagula digi, neëla digilo amo gadoi made nea, eda sedadelahilä, oböla, obobagilo made neamelë. ¹⁸ Hile hameamu e nilile Naado namolö besela galai. Nelebo ea hamoi dibe amogi, nilida abulümi gadoi namiäiala helësëla, ie ado dofä dibe amea ea nili neegela ägülasimelë.

Nilia dofä Godema asigi afädë negeseda, mala hedabi amo hamolomelë

(Yamese 1.19-5.6)

Nilia ado mala nabala bögëla hamomolö dialea

¹⁹ Nie nedoo nalifi obeägilola dili-e, dilia gowe hedabola helësëmäiaie. Dili sulubadelaada ado säsebe amo hä, fodolofali gëhe sagala nalabomalo. Ado sämolöieda hä, fodolofali sadia gala made, geleä sämalö. Amase, aabela mihahalämabio. ²⁰ Amoië mida, udia dolöie mihalälö dibe ameadada, Godeie mogoi hamomolö dibe amoda, hedabolo made dialea. ²¹ Amaimo, nafade hamolo dibe amoli sulubadelage, mala nafade yafie elö elöla besela galalo dibe amoge, fisisa maademalo. Amalahilä, dihili dili nagadaiala nea, Godeie ado mala dilile isogi sagasi amo nimalo. Amala hamoseda, ado amea dilile gesami sigi obëgmolöimelë.

²² Amaimo, dilia ado mala nabala waeaseseda, dili dihilimu gadiabosa neagomelë. Nabala hamomalo. ²³ Afädëa ie ado mala nabala bögëla hamola made, waeaseseda, eda dolöea ie odagi ödäsöea melëlo amo gadoi nea. ²⁴ Ea ie odagi ödäsöea melëlo gasoda, e awähalea ie odagi abodo gadoidula aabela asusugaha aligilo nea. ²⁵ Godeie ado mogoi hedabifali säla negei ameadada, udia dolö fisigäla fisigisilo. Ado säla negei amo, elabola made, afädëa hedabola bebeahamu aligila dofä hamomolö dibe amo gadola bögëla hamoseda, Godea dolö amea hamosebe amo sulubadela neala hedabolasimolömelë.

²⁶ Amaimo, afädëa helësësalea, neda Geleso sosogo dofeba neawedalahlilä, ea ie nafi made sigi aligiseda, e hümu gadiabosa nea. Ea asigi afädë negei neebe amoge, mala nabaha neebe amoge, memalämelë. ²⁷ Nilile Naado Godeie siigi nafade made baai, Geleso sosogoea hamolo mala dibe amo gadola hamolo

nea, mogola neebe ameadā, malō guluba sefolalebe amolige, udia didalo sefolalebe amolige, yōi gaula neebe amo ugila negelo, amase, Godeie siigi nagadaia mala nafade dibe amea ema baaloea, hedabola beala sisigha aligilomelē.

2

Dilia udia dolōbalā nofela made, afādēdila hamomolō dialea

¹ Nīe nedoo nalifila dili-e, Dafidilo Geloi Yesu Geleso e yo digalo hīdo elōi neebe amoma asigi afādē negelahilā, udia dolōbalā nofela made, afādēdila hamomalo. ² Dolō āudā, elōda, naabogi gālo ulini goloea hamoi amo gāla, fagulo hedabifalī salugala, amase, elō busadāoi amoda, fagulo nafade nulibaiai salugalahlilā, ele dili gedosebea ami maasegi, hamolo amo helēsēmalo. ³ Dilia fagulo hedabi salugala misi amoma guwi samolō misiēla sāla, filo hedabi olelo. Gaso elō fagulo nulibaiai salugai amoma sāhalea, Dihī neebea gui aligisale, ma, maala nīe amo mia gudogoi fisalela sāseda, ⁴ hā, dili dihilimu nofela, dilia asigi nafade negela, gudi mogelo gadoi nea, mogesa nea madele.

⁵ Nīe nedoo nalifi obeāgilola dili-e, dilia hā, nabualo. Nagadaia udia dolōie siigi busadāoi nefolalebe amolia asigi afādē negese amoie, nelegei negelo gadoi namiāia, Godea ili memelei madele. Amase, Godea siiba sāla negesalea, udia dolōea e dofā boba hamoi neebe amolida, ea beaha maadela sigi neebea ami sigi moholōmelēla sāla negelahilā, ea busadāoi neebe amolige ami namiāia memelei nea madele. ⁶ Gaso, dilia busadāoi nefolalebe amoli gagadelomelē. Dili nowēa hewala yōlasila gudisadiālo nea. Amoda, nelegei yafie negelo dafidilo dolō amolia amalo madele. ⁷ Dilia Yesu Gelesoie ēi hedabi salugala neebe amogi, ilia ēi amo gagadelo nea madele.

⁸ Nilīle Gini Gode neebe amoie bebagi ado sāla negei dibe amea sāhalea, Dihīdi boba hamolo amo gadola, odoa dibalā nefolalebe amolige boba hamomalola sāla dēdēla negei dialea. Amala sāi dibe amo gadola bēgēla hamosa nea galēda, hedabola hamosa neagomelē. ⁹ Amai gaso, dilia udia dolō nofela nea galēda, asiala hamosa nea. Amala hamosa neebe amea ado sāla negei dibe ameadā dilia hā, mala damulomelēla olelomelē. ¹⁰ Aaimo, dolō afādēa Godea ado sāla negei dibe amo hulu sulubadela bēgēsalea gaso, ado amogi holōfalī holōbō afādē damuseda, ea ado sāla negei dibe amo hulu sulubadela damusagomelē. ¹¹ Udia fa nimabiola sāi ameadā, udia dolō baagomāia nufuabiolage sāi. Dia udia fa made nelo nea gaso, baagomāia nufudaseda, dia hā, mala sāla negei dibe amo damulomelē.

¹² Godeie ado sāla negei nilī fisigālasilo amea, obōla, nilī mogemolōmelē. Hā, ado adomolōmadige, amase, mala hamomolōmadige, amo helēsēla hamomalo. ¹³ Mida, afādēa udia dolō odoa neebe amoli made bobasēseda, Godea mogela gudisolo amo gala, eege made bobasēmolōmelē. Amai gaso, bobasēlo amea gudi mogese amo nufuda salalahilā, baagila aulomelē.

Asigi afādē negei amea mala hedabi hamola ulufamolō

¹⁴ Nīe nedoo nalifila dili-e, afādēa neda asigi afādē negei neawelahilā, mala hedabi made hamola ulufadigiseda, ameadā e ugila negemolōle. Ea asigi afādē negei ameamuda e damula moholōle. ¹⁵ Nedoo nalifila ili neebe amoligi faguloge molōge maade neēgi, ¹⁶ amolima dili afādēa sāhalea, Gōgī fagulo salugala, molō mualola sāla, nelebo afādē dofā made iāhalea, memalā hawioseda, dilia amala hawiose ameamuda, ili abeahāla ugila negemolōdu. ¹⁷ Amo gadola wāla, asigi afādē negeida nea gaso, mala hedabi hamola

made ulufaseda, asigi afädë negei badu gomuda, hä, baagoi gadoimelë. ¹⁸ Amaimo afädëa sähalea, Dolö gomoda asigi afädë negei nea. Amase, dolö odoogomoeda mala hedabi hamosiöla sälo nea. Amala sälo neebe amoma na gomalä säla obëgësago. Afädëa ne asigi afädë negei neawela säla, mala hedabi ulufadigila made hamoseda, e asigi afädë negei neala na abeahäla helësëmolödu. Nage nihä mala hedabi hamosebe amea, ne asigi afädë negei neawela ulufala olemolömelë. ¹⁹ Dilia Gode afädëfali neebe amo helësësegoda, hedabolafali helësëi gabu. Mugabe neebe amoliage amala helësëla, fudugila bedäha dialea.

²⁰ Asigi maadela dili-e, asigi afädë negei nea mala hedabi hamola, made ulufaseda, asigi afädë negei neebe gomuda memalämelë. Amo dilima oledule. ²¹ Nilile naado Abalahamaea ie malö Aisaga gobela ilo aulidaia negela Godegali i ameada, Godea ea hamoi amo bealahilä, eda dolö asigi mogoi neala säi madele. ²² Ea asigi afädë negei nelo amole, mala hedabi hamosa nelo amole, helegela afädëdi nelo go beasebele. Ea mala hedabi hamoi ameada, ie asigi afädë negei amo hä, dofealasilimelë. ²³ Amala hamosebegi, ado säla negei dibe amo gadola gausiala digai amoda gowe. Abalahamaea asigi afädë negei nebegi, Godea eda asigi mogoi neala säila säla dëdëla negei dialea. Amase, Abalahamada Godeie damelë neala säimelë. *Mi Gäwi 15.6, Aisaea 41.8* ²⁴ Amaimo, afädëa asigi afädë negese ameamu made, mala hedabi hamose amea, Godea di asigi mogoi nebegola sämolö go beasebele.

²⁵ Amo gadola wäla, idigi nawela susugu hamolo udia Eleihaba sulo amea, desega mosäia Yasuuea fisiga gai äudä amole ie mosöa sigi nelolahilä, ele idi elögi obëgëmäia idi olela fisiga gasebegi, Godea Eleihabama dida asigi mogoi udiala säi madele. ²⁶ Amaimo, afädë e hame doala asi galëda, ie domalo amoda hä, baagoi dialea. Amo gadola wäla, afädëa asigi afädë negeida nea gaso, mala hedabi hamola ulufalo made galëda, asigi afädë negei badu amomuda hä, baagoi gadoi dialea.

3

Nilia ado sigi namolö dialea

¹ Nie nedoo nalifila dili-e, dili sulubadelaea nili säla olelelomu namolöila helësëmbio. Amoie mida, Godea udia dolöea hamoi amo gadola mogemolö segeyo besela galasalo amo gala, odoabalä gudimolö amo gadola made, säla olelelo neebe nilibalä Godea hedabolafali memelela gudimolö amoda, dilia dawadigi. ² Nili sulubadelaea asiala idi elö elöla hamolo. Amaimo, afädëa ado asiala made sälo nea galëda, eda hedabifali nea. Ie domalo asigige hedabola sigi aligimolöi galea.

³ Nilia sugua hosiie nafigi aeane fisiga gala, eëfë begei amogi gaulahilä, nilia hamese amo gadola mosäialahilä hosi sigi aligilo. Ameada, nilia hosiie domalo sulubadela sigi namolöie amalo. ⁴ Amase, sibia ödägi aulo dibe amo helësëdelä. Sibida edefademalä, amase, fo gelola guula maala bobadelä hamosegi gaso, sibi gaulo amea helësëse amo gadola duhuludabodo mosäia, sibi edefade amo i aeane baledei holöfali amea hamogilomelë. ⁵ Amo gadola, elida holöfali gaso, hamoi edefade elö elöla yafie hamomolöla sälo nea. Amase, nulo iso holöfalimelëa sege ilo sulubadela naha maadelo dialea madele. ⁶ Elida nulo gadoi galea. Nafade hamomolö dibe amo sulubadelada elimadilamu besela galaha. Eliada domalo sulubadela nigime baaha maadelo nea. Ameada nilile iso asigigi mala nafade elö elöla besela galasebe amoda, nulo söa fedalo amo gadoi galea. Eliie söa fedalo mida, heli segeala mulo.

⁷ Sugua ilaba elö elölage, haea elö elölage, nuba elö elölage, ödägi fii elö elölage sefolalebe amolida, udia dolöea aeaseda, aeamolöi. Amoli aealo ⁸ gaso, elida dofä aeamolöi mademelë. Elida sigi aligimolö ulimelë. Dofä nafadefali nafade galea. Elida baagolo nuba se gadoi nobai galeamelë. ⁹ Nilile elia Dafidilo Geloil nilile Naado neebe amoie ei gauia adalo. Amalahilä, eli ameamu, oböla, Godea hi e gadoi namiäia hamoi neebe amoli neala nafademalola nafadela sälo nea. ¹⁰ Nafi idi afädë amogila Godeie ei gauia adogomolöge, amase, odoa neala nafademäiala sämolöge, besela galaha. Nie nedoo nalifila dili-e, mala amo gadoida, dofea mademelë. ¹¹ Ödä gü afädëgila hedabige gamogaige besela galalole. ¹² Nie nedoo nalifila dili-e, äfäeoeada silama gägä negelole, ma, mahabu efë gadoi gelebi efëada äfäeo gägä negelole. Amo gadola wäla, ebï ödä dibe ameada, bu oböla ödä hädäi besela galalo mademelë.

Dolö asigi falagasei neebe ameada mala hedabi hamomolö dialea

¹³ Dili neebe hamo asigi falagasei hedabola helësëla hamoloda nowë neebe. Amo gadoi hamolo neebe ameada, hedabimu hamola, e asigi falagasei amea ea hile ei gauia adogola made, nagadaiala nea, mala hedabi hamola ulufamolö galea. ¹⁴ Amai gaso, dilile iso asigigila odoaea nelepei dibe amo dofä negali negemolöila helësëla, nelebo hamosalea odoaea dilile ei gauia adamäialamu hamoseda, dilile asigi dibe amea ne dofeala made helësëmalö. Dilia mala amo gadoi hamosebe amea dofä sälo dibe amo fisiloeamelë. ¹⁵ Asigi amo gadoida mudaiala digalo mademelë. Amoda nagadaialage, dolöfämadilage, mugabemadilage mulomelë. ¹⁶ Odoaea nelepei dibe amo dofä negali negemolöila adabala helësëlo mala amoge, nelebo hamosalea odoaea dilile ei gauia adamäialamu hamolo mala amoge dibe amida, asigi afädëdi madege, mala nafade sulbadelage die bimolömelë.

¹⁷ Amai gaso, asigi falagasei namolö mudaiala misi gowe gadoi nii neebe amoliada, mala gowe gadoi hamomolömelë. Mi gäwilada, ilile asigi gagadelai namolöge, amase, aealo mala bögëla hamomolöge, odoabalä hame negela namolöge, odoaea säse nabala hamomolöge, bobasëlölea gägä hedabilea nobai namolöge, nofela made udia dolö sulbadelabalä afädëdi namolöge, ado äudä sälo madea namolöge, aligilo nea. ¹⁸ Aealo neebe ameada, aealo hawa amo sagamolömelë. Bäuseda, hi emage udia dolö odoamage asigi bobagila namolö amoie gägä negemolömelë.

4

Nagadaia mala boba hamosa neebe amoliada, Godebalä ado nii neala säi

¹ Dilia gëgëla nudusa nebegoda, abidila besela galahadu. Amoda domaloea gelola hamelo amoli dilile isogi dibe amila gëgëla nudula besela galaha madele. ² Dilia nelebo odoa dibe amo nimolöila helësëlahilä gaso, made nelomelë. Amahaleada, baagomäia nufidelo. Amase, odoäie nelebo dibe amo asigia negalimu negemolöila adabala helësëlahilä, made neala, gëgëla nudusa aligiloge nea. Amala hamolo nea, Godema imola made ëdëgëlo ameada, made neala nebegomelë. ³ Dilia nimolö helësëla ëdëgësedä, made nelo. Amoie mida, dilile asigi mogoi made nea, ëdëgësebe ameamelë. Dilia nelebo nimolöila helësëse amoda, dihili dilimu helësëla, domaloea gelola hamelo amo gadola waeasemolöie ëdëgëlo.

⁴ Udiaea egoa digila dolö elöma aulo amo gadola, Gode digila asi nefolalebela dili-e, nagadaia galu dibe amobalä damelë hamola neebe ameada,

Godema bimolö habobaha neebe amoda, dihili dawa made neale. Dilia nagadaia galu dibe amobalä damelë hamola neebe ameadä, Godebalä ado nii neamelë. ⁵ Godeie bebagi ado gowe säla negei dibe amoda, memalä säla negei dialeala helësësäle. Godea gesami nilile isogi ifosi neebe ameadä, ea helësësebe amo gadola hamoiabelamu helësësa neamelë.* ⁶ Amai Godea nili hido elöla ugila negelasilo. Amai amea, Godeie ado säla negei dibe amoda gowe. Asigi dalagaia galo neebe amolida, Godea nagadaialasilahlilä gaso, nagadaialo neebe amolida, oböla, ea ugila negelasilola säla dëdëla negei dialea.

Malai 3.34

⁷ Amai gabugi, dilia Gode hawa nagadaiala namialo. Mugabe busama habobaseda, ea dili digila fisäla moholömelë. ⁸ Dili Gode neebea ga madela aligiseda, eege dili neebea ami ga madela aligimolömelë. Nafade hamolo dili-e, dilile naabo nigime hëmalö. Asigi äudä negelo dili-e, dilile iso asigigi nafade dibe amo sulubadela fisisa maadela, asigi gagadelai namialo. ⁹ Didigaomalo. Asigi säosäola, bobasëla edefadela diimalo. Ösa nefolalebe dilida, bedefala didigaomalo. Amase, obeägisa nefolalebe dilida, oböla, bedefala asigi säosäoia idogola diimalo. ¹⁰ Dilia Dafidilo Geloie siigi, dihili dili nagadaiala namialo. Amala hamoseda, ea dili neala gauia adogolasimolömelë.

Odoa neebe amoli baagido sämabiola säi

¹¹ Nie nedoo nalifila dili-e, odoa neebe amoli baagido sämabio. Afädëa edooma baagido säla mogeseda, ea Mosese nebegi Ado säla negei dibe amo baagido säla mogelo nea. Amaimo, dia Ado säla negei dibe amo mogeseda, ado amo bëgëla hamolo made nea, dida oböla, amoie mogelo gadoi neamelë.*

¹² Gode afädëfalä eamu ado säla negei amo iloge, amase, gudi mogeloge e hïdomu nea. Ea hïdomu namolö iloge, namolö nea neloge e nea. Dia odoa dibalä nefolalebegoli mogesegoda, di nowë neala helësëlahilä, mogelo wäla mogesa nea.

Na gomalä hamomolöla daiala negela sämabiola säi

¹³ Aiyo gahada gogi galë, ne hä, gaamu afädëgi awälahlilä, gäheo i afädë gadoi ami nea, bisinesi hamose ameadä, na muni nimolöla säha nefolalebe dilima sähago. Nabualo. ¹⁴ Dilia aiyo besela galamolö amoda dawa mademelë. Dilile namolöda abodo gadoi. Gelë galahlilä, aabela hogosa helelo amo gadola, dilile namolö goda amo gadolä hogosa helemolömelë.

¹⁵ Dilia sämolö dibe amoda gomalä. Dafidilo Geloia hamei galëda, hä, nili namolö neebewegi, gomalä hamomolöla sämolöda. ¹⁶ Amala säla made, dilia dihili dili ilibialahlilä, asigi dalagala neda hamoi edefade gowe gadoi hamomolömelëla sälo. Ado amo gadolada asiala sälomelë. ¹⁷ Hä, afädëa hedabi hamomolö dibe amo hi dawadigilahlilä gaso, made hamola fiseda, nafade hamosa nea.

5

Nelegei yafie negelo neebe amoie ado säi dialea

* **4:5:** Damo gowegi dëdëla negei dibe go gadoida, beba odoagi maademelë. Amase, Giligi adoeadä hedabola ulufala made dëdëi. Dolö odoaea helësëla sähaleada, Godea gesami nilile isogi ifosi neebe ameadä, segeyo sulubadelagi mala nafade dibe amobalä gesami awäla siia nufudaha nea. Diliada ado goda memalä gabula helësëilela säi. * **4:11:** Yamesea damo gowegi Ado säla negeie helësëla dëdëi dibe amoda Gobela İlo 19.18. Amase, Yamese 2.8ge bimalo.

¹ Nelegei yafie negelo dafidilo doló nefolalebe dilia nabualo. Neala nafademolö dilile dié bimolö amogi gäia güsäla diisa namialo. ² Dilile nelegei amo sulubadela gäalimusa maadeimelë. Amase, dilile fagulo hedabi difolalebe amoda, hä, gasiämoea damusa maadeimelë. ³ Dilile golo silibage negei amoda hä, asömalö gaisa baaha maadeimelë. Asömalö gaisa baai ameada, dilia nafade hamoimelëla neala ulufamolömelë. Nuloea wilo amo gadola, golo silibage asömalö gaisa baai ameada, dilile domalo nuloea molömelë. Aligila wagamolö ga madese gaalu, dilia nelebo sulubadela gafedela negei gabugo.* ⁴ Nabuö. Sagaia hamoi hamolasilo amolia dilile sagaia hamoi hamolasisa nebegi, dilia ili dahila neala, bidi made iala dofogai. Dilia dofogai amea, Gode wesegi, dilia asiala hamoi amoie bidi nimolömelë. Hamoi hamolasilo dilia gadiabolo amolia ado säsebe amoda, Dafidilo Geloï sulubadelaie geloi neebe amea nabaha nea. ⁵ Dili nagadaiawi nea nagadaia nelebo hedabi amomu gaula nea, domaloïemu hamela mi hamosalea, dihili dili obeägisa nea. Domalo besolomäialahilä, molö badoia naha nebege gaso, dihili dili nufudala baagomolö segeyo hä, besela galai dialea. ⁶ Nafade hamolo made nefolalo amolia dilia nafade hamoimelëla sälahilä, ilia nudumolö helësi made neëgi, baagomäia nufidelomelë.

Gelola nea Godema adosa neada, Dafidilo Geloï misiäia beaha namolö

(Yamese 5.7-20)

Nilä iso asigia fologola made, aso maadela nea, Dafidilo Geloï misiäia beaha namolö

⁷ Nie nedoo nalifila dili-e, Dafidilo Geloï misiäia fologola made, aso maadela beaha namialo. Dolö sagai sagalo neebe amea, ie sagai sagai amo hedabola bäumäiala beaha aligilo amoda, dilia dawamelë. Ea ie iso asigia, aso maadela, gelola nea, i bäu giloie segeage, bobagiloie segeage hamoi hamomäia, fologola made, aumala aligilo amo helësemalo. ⁸ Amaimo, diliage fologola made, aso maadela, gelola namialo. Mida, Dafidilo Geloï obëgemolö segeyo hä, ga madefali galeamelë. ⁹ Nie nedoo nalifila dili-e, Godea dilia hamosebege mogeloea, dilia dihilimu habobala gëgësadiamabio. Memelela gudimolö doló amoda, hä, mosöa nogila digamolöie, idi galo baagido neamelë.

¹⁰ Bea sälo dafidi nefolalo amolia së naha nea, aso maadela, Dafidilo Geloïie ëgi ie ado mala säla olelesa nelo amo helësemalo. Nie nedoo nalifila dili-e, amo helëselahilä, diliage amo gadola wäla hamosa namialo. ¹¹ Bimo. Ili së edefade naha nea gaso, aso maadela, gelola nea, obeägisa nelomelëla nilä sälo amoda dilia dawadigi gomelë. Dilia Yoboie sedaluge nabelo amomelë. Yoboia yöi amoli gaula nea, aso maadela, gelola nebegi, Dafidilo Geloïa hobeala ema hedabi hamoi amoda, dilia dawa amomelë. Bobasëloge, ugila negelasiloge, Dafidilo Geloïma nobai nea.

Migalä diigila sämabiola säi

¹² Nie nedoo nalifila dili-e, dilia dofä gomälä made hamomäia säla iahago. Selesaia mosöie ado sähaleage, nagadaiaie ado sähaleage, nelebo odoäie

* **5:3:** Udia dolö amolibalä Godea mogela gudisolo amo galada, udia dolö amoli nagadaiawi nea hedabi hamoi afädëge, iligi hedabi afädëge, dofä maadefali maade bimolömelë. Iliada nelebo nafademolö amomu gaula namolö. Ameada, ili nagadaia nelo amogida, mala hedabi made hamoi amo olemolömelë. Nuloea molömelëla säi amoda ilia bidi nafade nimolömelëla säi.

sähaleage, migaliä diigila sämabio. Godea dia asiala hamoila säloea, ü, ailemu sämalö.

Dolö asigi mogoi neebe amea Godema adose amoda geloi dialeala säi

¹³ Amaimo, dili nebegogi afädë yöi gaula nea galëda, hï Godema adomolö dialea. Amase, afädë obeägisa nea galëda, Godeie ëi gauia adogola gë udämolö dialea. ¹⁴ Dili nebegogi afädë oloi galëda, ea Geleso sosogo udia dolö Godea wela ifosisi sigi aligilo dafidi nelo amoli wemolö dialea. Iliä dolö amoie Godema adosalea, Dafidilo Geloie ëigi ie busagia susu gadoi weli negemolö dialea. ¹⁵ Iliä Godema asigi afädë negela nea adose amea e wahilasi-molömelë. Oloi dilo amo Dafidilo Geloia neala wahila nowelasimolömelë. Ea nafade hamoi galëda, amoge hëla fisimolömelë. ¹⁶ Hä, dili hïdo hïdolaea nafade hamoi amo odoalima säla sisiaha maadesegi, ili helësëla Godema adolasimalo. Dili wahisa maademäiaie, amala hamomolö dialea. Asigi mogoi neebe amea Godema adose amoda, geloifali, dofä udia dolö ugila negelomelë.

¹⁷ Elaiada dolöfä nili neebewe hï gadoi nelo. Ea sege made digamäia Godema gelola adosebegi, gäheo i ohodoaie aube gafeiagi sege made digala esoimu dilo. ¹⁸ Oböla, hobeala ea Godema bu adosebegi, mu dusuia gala sege digalahilä, sagai bu hedabola besela galai.

Afädë e idi asiala asi neëgi, nilia sigi obëgëmolö dialea

¹⁹ Nie nedoo nalifila dili-e, dili neebe gogi afädëa ado dofä amo amilahilä digila idi asiala awäsegi, edoo afädëa e oböla bu sigi obëgësedä, ²⁰ gomalä helësëmalo. Afädëa nafade hamolo e asiala asia amila sigi neala obëgësedä, ea e baagomolö dibeä amila sigi obëgëla, nafade yafie hamoi amoge Godea hësa maadeila helësëmalo.*

Hä amo.

* **5:20:** Beba gowe dëdëi goda, Yamese hï helësësaleada, edoolaligi odoaea Godeie ado dofä amo digila asi amo hamogimolöie dëdëi gadoi galea.

Age Yone

Neala olelo oboba

Yone eda Yesuie damelē. Eda Yesu bēgēla aulo dolō giwilasi amogi. Hobeafalī ēdēi sali hamosalea ea ado go dēdēla Geleso sosogo nefolalo amolima ī. Dēdēla ī amōie mida gowe. Godea nili boba hamoi amo gadola, amase, niliage udia dolō odoa boba hamomalola sāla dēdēi. Amase, ea elō sāhalea, Wāfalī sāsāla olelelo moholōmelē. Hedabola beaha namialola sāla dēdēi. Ila sāhalea, Godeie malōda dolō namolō misi mademelēla sāmōlōmelēla Yonea beba gowe dēdēi. Ado Mala Hedabi Yone dēdēi amoge Yone eamu dēdēimelē.

Namolōi namolō Ado e ulufadigila misi

¹ Nelebo sulubadela maadeia, nelo misi amōie ado nilia nabala, siia beala, naaboea diigilalahilā, nilia dilima namolōi namolō Ado e misi amōie sāla iahago. ² Namolō dofā ulufadigi amo bealahilā, nilia meli amo dilima sāha. Namolōi namolō e siiba Eedobalā nelo ulufadigila misi amōie sāla iahago. ³ Dilia nilibalā dila namiāia nilia meli nabi amole dilima sāla iahago. Eedo, īe Efege Yesu Gelesolebalā nilia dila neamelē. ⁴ Dilimage nilimage obeāgilo nobamāia, nilia dilima beba dēdēla īasisago.

Gode eda yo digalo nea

⁵ Ea ado sāi amo nilia nabalalahilā, dilima sāla iahago. Gode eda yo digalo nea, gasimi sagalo gadoi nafade ema madefalimelē. ⁶ Nilia ebalā dila neala sāha nea, gasimi sagalo gadoi nafademu hamosa aligiseda, wāfalī sālo nea, dofā sālo made gaula neamelē. ⁷ E nafade baai made, yo digalo neebe amo gadola nili nafade baai made, yo digalomadi nawesa aligiseda, odoa neebe amolibalā dila neage, īe malō Yesuie healea nafade hamoi amo sulubadela hēsage neamelē. ⁸ Nilia sāhalea, Na nafade hamolo madela sāsedā, nili nihili gadiabola sāha, dofā sālo nilile isogi made neamelē. ⁹ Amai gaso, nilia nafade hamoi amo sāla sisiaseda, Gode mogoi nea hēmōlōmelēla sāi amo gadola hēmōlōmelē. Nilia mala nafade hamoi amoge sulubadela hēsa maademolōmelē. ¹⁰ Nilia sāhalea, Na nafade hamoi madela sāsedā, Gode eda wāfalī sālo neala sāloge, īe adoge nilima mademelē.

2

Gelesoda nilile ugila negelo nea

¹ Nīe malōla dili-e, nafade made hamomāia na dilima beba gowe dēdēla īasisago. Gasoda, nili afādēa nafade afādē hamoseda, nilile Ugila Negelo Eedobalā nea, Yesu Geleso e asigi mogoi neebe amo neamelē. ² Nilile nafade hamoi amo hēmāia ea hile namolō amo odala īala baagoi. Nililemu hēmāia made, udia dolō sulubadelaīe nafade hamoi amo hēmāia amala hamoi.

Gode dawadigi neebe ameada īe mala bēgēla hamosa neala sāi

³ Amaimo, nilia ea sāi dibe amo gadola hamosamu aligiseda, nilia e dawadigila helēsēamelē. ⁴ Afādēa ea sāi amo gadola made hamosa nea sāhalea, E dawadigila sāsedā, eda wāfalī sālo nea, dofā sālo ema mademelē. ⁵ Afādēa ea sāi dibe amo gadola hamoseda, Godema boba hamolo amo dofā fādāi neamelē. Nili ebalā dila neada gomālā helēsēdelā. ⁶ Afādēa ebalā dila

neala säseɗa, Yesuea hamosa nelo amo gadola hamosa namolöi galea. ⁷ Ne damelë obeägilola dili-e, na dilima hamomalola säla negei amo dëdëla ïasise amoda hädamade negei made, siiba negei. * Amoda mi gäwia amila dilo. Siiba negeila säi amo dilia nabaha maadei. ⁸ Amai gaso, hamomalola säla negei amo dëdëla ïasisebegoda gähemelë. Gelesoie namolöea hamoi amoge dilile namolöea hamoi amoge dofä gabula melëlo. Mida, gasimi sagalo amoda usila, yo digalo dofä amoda yo digaha neamelë. ⁹ Afädëa ïe edooma bimolö habobala nea ea sähalea, Yo digalo neebee ami neala säseɗa, gasimi sagaia ami neamelë. ¹⁰ Afädëa ïe edooma boba hamosa neebee amoda yo digalo-madi nea. ïe isogi yo digalo neebee ameada nelebo afädëa e digalasimolöi mademelë. ¹¹ Amai gasoda, afädëa ïe edooma bimolö habobala nea galëda, gasimi sagaigi nea. Ami nawesa nea. Gasimi sagaloea ïe si dofogasegi, idi gowegi awähala helësëla made, nagubaia nawesa nea.

¹² Malöla dili-e, dilile nafade hamoi amo Gelesoie ëigi hëla fisi amoie, na dilima dëdëla ïahago.

¹³ Asigi fädäi naadola dili-e, Afädë siibafalï siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie, na dilima dëdëla ïahago.

Malisäfalie, dilia nafadelasilöie busa neebee amo nudula salolela baagila asi amoie, na dilima dëdëla ïahago.

¹⁴ Malöla dili-e, dilile Diado neebee amo dawadigi amoie na dilima dëdëla ïahago.

Asigi fädäi naadola dili-e, Afädë siibafalï siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dëdëla ïahago.

Malisäfalie-e, dilia geloi amoiege, Godeie ado dilile isogi dibe amoiege, nafadelasilöie busa neebee amo nudula salolela baagila asi amoiege, na dilima dëdëla ïahago.

Nagadaia galu boba hamomabiola säi

¹⁵ Nagadaia galu amole nelebo nagadaia dibe amole boba hamola namiabio. Afädëa nagadaia galu dibe amo boba hamosedä, Naadoma boba hamolo amo ema mademelë. ¹⁶ Nagadaia dibe amo sulubadela Naadomadila mulo made. Amoda gowe. Domaloea gelola hamelo amoge, siaa beala gelola hamelo amoge, afädëa nelegei yafie negelo ameage hamoi hamolo ameage gugusäla bimäia hamolo. Amo sulubadela Naadomadila mulo made, nagadaia amila mulomelë. ¹⁷ Naga föige nagadaia hamelo amoge hogosa helesalea gaso, udia dolöea Godea hamese amo gadola hamolo amoli namolöi namolömelë.

Gelesoie ado nii misi nea

¹⁸ Nie malöla dili-e, nilida hä segeyo aligila wagamolö fumadi neamelë. Dilia dafidi Gelesoie ado nii moholömelëla säi nabi amo walioda hä odoo Gelesoie ado nii malei misi neamelë. Ameada nilida hä aligila wagamolö fumadi nea gabula helësëdelä. ¹⁹ Iliä nili digila bahila doadigila afiaha maadei. Amolia nilibalä dila made nelo. Dofä dila nelo galebada nili gedola afädëfalï neëgi, amalabio. Ili afiaha maadei amea ili sulubadela nilibalä dila made nelo amo oleimelë. ²⁰ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i. Dili sulubadela dofä sälo dawadigi nebege. ²¹ Dilia ado dofä amo dawadigi madela helësëla dëdësä maade. Dilia ado dofä amo dawadigi ameage wäfalï sälo amo ado dofä amila mulo made amo dawadigi ameage na dilima dëdëla

* **2:7:** Yone 13.34 gomalä säla dëdëla negei dialea. Yesuea sähalea, Na dili boba hamoi amo gadola dilia dihilimu boba hahamola namialola säla dëdëla negei dialea.

iasisago. ²² Wāfali sālo amoda nowē. Eada sähalea, Afädē Memeleida Yesu madela sālomelē. Efegele Eedolema baagi ilo amoda Gelesoie ado niimelē. ²³ Efegele baagi ilo amobalā eedoda nea mademelē. Efegele asigi afädē negelo neebe amobalāda eedo neamelē.

Ado dofā Eleloi Gesamia olelesa nea

²⁴ Mi gāwia amila nabi dilile isogi dibe amo amalasi namialo. Amalasi aligiseda, dili Efegele Eedolebalā namolōmelē. ²⁵ Ea niligali imolōla daiai amoda gowe. Namolōi namolō imolōla daiai. ²⁶ Iliia dili dahila nimolō helēsēsa neebe amoie na dilima beba dēdēla iahago. ²⁷ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i amo nea. Ameada afädēa dili olelemolōi made. Gesamia nelebo sulubadela dili olelesaleada wāfali made, dofā sālo nea. Dilima olelei amo gadola, Gelesobalā dila namialo.

Nili Godeie malō nea

²⁸ Amai gabugi, nīe malōla dili-e, hī e ulufadigisolo amo gala iē siigi nili hewaloea bedāla made gelola namolōie ebalā dila namialo. ²⁹ Amai dilia eda mogofali neebe amo helēsēsebe amea gomalā helēsēmalō. Sulubadelaewa mala mogoi hamosa neebe amolida Godeie malōlali nefolaleala helēsēmalō.

3

¹ Wae! Naado Godea nilīma sähalea, Dili nīe malōlali nebegola sāla abodo gadola boba hamosa neadu. Dofā gelola nilida iē malōlali neebe amo. Nagadaia nafade hamolo neebe amolia Naado dawa made neebe amea nilige dawa made nea. ² Ne damelē obeägilola dili-e, nili walio Godeie malōlali neebe amo hobeia nili abodo gadoi namolōdu dawa made nea gaso, nilia afädēfali helēsēsebe amoda gowe. Geleso ulufadigisolo amo gala, e abodo gadoi maase bimolōdu, amo nilia sia beahalea, e neebe amo gadoi namolō gabula helēsēsamelē. ³ Ea nili hī e gadoi namolō gabula sulubadelaewa asigia sisilāfūsa nefolalebe amolida nigime baai made, hī e nigime baai made neebe amo gadoi namolō gabula hehelēsēsa neamelē.

⁴ Nafademu hamolo nefolalebe amoli sulubadelaewa Godeie ado sāla negei dibe amo neadigilo nea. Mala nafade dibe amea iē ado sāla negei dibe amo neadigilomelē. ⁵ Nafade hēla fisimolōie e ulufadigila misi amoge ama nafade afädē baai made amoge dilia dawadigi. ⁶ Amaimo, afädē ebalā dila neebe amea nafade hamosamu aligilo mademelē. Afädēa nafade hamosamu neebe amea e made beagolei, e dawa made nea. ⁷ Nīe malōla dili-e, afädēa dili dahila neloea idihē namialo. E asigi mogoi neebe amo gadola afädēa mala mogoi hamolo neebe amoge asigi mogoi nea. ⁸ Siiba mi gāwilafali mugabe busaeada nafademu hamosa nelo. Amo gadola afädēa nafademu hamolo neebe amoge e sosogo nea. Ea nafademu hamosa nebegi, Godeie Malōea mugabe busaea hamoi amo haila digimolōie ulufadigila misi. ⁹ Amaimo, afädē Godeie malō neebe amea nafade hamosamu aligilo made nea. Amoie mida, iē namolōie gāgā negela hī e gadoi bedefai nea. E Godeie malō neebe amea nafade hamosamu namolō uli nea. ¹⁰ Amo helēsēlahilā, Godeie malō neebe amoge mugabe busaie malō neebe amoge nowēie walebelela mogela melēlomelē. Mala mogoi hamolo made neebe amoda Godeie malō made nea. Amase, iē edooma boba hamolo made neebe amoge Godeie malō made neamelē.

¹¹ Mi gāwia amila ado sāla i nilia nabi amoda gowe. Nilia nihilimu boba hamosa namialola sāla i. ¹² Nafadelasilōie busaie sosogo nelo Geinia iē

ëo baagomäia nufi. Nili e gadoi namiabio. Nufi amoda mi edogi. Mida, ie ëoea hedabimu hamosa nebegida, Geiniada nafademu hamosa nelö.
¹³ Amaimo, nie nedoola dili-e, nagadaia nafade hamolo neebe amolia dilima bimolö habobaseda, fudugimabio. ¹⁴ Nilia nilile nedoo nefolalebe amolibalä boba hamosa neebe amea nilia helësésaleada, nilida baagomolö dibe amila namolöi namolömadi dëgëla asi nefolaleala helësësa. Afädëa boba made hamoseda, eda baagomolö dibe ami nea. ¹⁵ Afädëa hile edooma bimolö habobaha neebe amoda udia dolö baagomäia nufidelo nea. Baagomäia nufidelo neebe amolia namolöi namolö gaula made neebe amoda dilia dawadigi. ¹⁶ Gelesoea hile namolö amo niligali fisiga gala i amea, nilia boba hamolo amo helësësa nea. Amai gabugi, niliäge nilile nedoo nefolalebe amoligali nilile namolö amo fisiga gala imolöla. ¹⁷ Afädë nelegei negelo neebe amea ie edoo nelebo maade neebe amo bealahilä made bobasësedä, Godeie boba hamolo amo ebalä abeahäla neadu. ¹⁸ Nie malöla dili-e, nilia adoeamu boba hamolo gadoi namiabio. Dofä hamoi hamosa nea boba hamola namialo.

Godeie siigi neebe amea gelola namolö

¹⁹⁻²⁰ Amala hamolo amea nilida dofä säloie sosogo neala helësëmolömelë. Nafade hamosebe amoie së molö dialeala iso asigigi säla iaseda, ie siigi asigi sigi namialo. Mida, Godea nilile iso asigi baagila awäla, ea sulubadela dawadigi amea amala sigi namolöla. ²¹ Ne damelë obeägilola dili-e, nilile iso asigigi së molö dialeala made säla iaseda, ie siigi bedäi made gelola neamelë. ²² Elöda, nilia ea hamomalola säi amo gadola hamosebe ameage, e obeägimäia hamosebe ameage nilia ema afädë nabaseda, ea imolömelë. ²³ Godea hamomalola säi amoda gowe. Nilia ie malö Yesu Gelesoie ëigi asigi afädë negela nea, nihilimu boba hahamosa namolöla. Ea amala hamomalola säi. ²⁴ Amaimo, afädëa ea hamomalola säi amo gadola bëgëla hamoseda, eda Godebalä dila nea. Amase, eege dolö amolibalä dila neamelë. Godea ie Gesami niligali i ameada nili Godebalä dila neala helësësamelë.

4

Dofä sälo Gesamile wäfalä sälo gesamile mogemolö

¹ Ne damelë obeägilola dili-e, wäfalä bea sälo yafie amoli sege sulubadelagi nawesa nea. Amai odoaea Gesami nema neala säsedä, sulubadelaea dofä säsebelä helësëmabio. Ili Godemadila walebelela bimolöie fedogola bimalo. ² Ilima Godeie Gesami neebelela fädäla bimolö amoda gowe. Afädëa sähalea, Yesu Geleso eda dofä dolö domalola digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea. ³ Amaimo, afädëa sähalea, Yesu amala made digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea mademelë. Mala amoda Gelesoie ado niimadila misi dialea. Dafidi mala amo moholömelëla säi dilia nabi amoda walio hä nagadaia misi dialea. ⁴ Nie malöla dili-e, dilida Godeie malö nea. Wäfalä bea sälo neebe amoli nudula salolela baagila asi nebegeo. Mida, dilibalä dila neebe ameada nagadaia nafade hamolo amolibalä dila neebe amoda baagila asi neamelë. ⁵ Amolida nagadaia dolö neebe amea ilia nagadaia galu säha neebe amoda nagadaia nafade hamolo amolia nabelo nea. ⁶ Amaimo, nili Godeie sosogo nefolalea. Ado nilia säsolo amo gala udia dolöea Gode dawadigi nefolalebe amolia nilile ado nabelo nea. Amai gaso, udia dolö Godeie sosogo made nefolalebe amolia nilile ado nabelo made neamelë. Amo gadola dofä sälo Gesamige wäfalä sälo gesamige mogemolö galea.

Dolö afädëa Gode boba hamoi neebe ameada odoage boba hamomalola säi

⁷ Ne damelë obeägilola dili-e, boba hamolo amoda Godemadila mulo amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. Afädëa odoa neebe amo boba hamosa neebe amoda Godeie malö nea, ea Gode dawadigi nea. ⁸ Amaimo, afädëa odoa boba made hamosa neebe amoda Gode dawadigi made nea. Mida, Gode eda boba hamolo nea. ⁹ Godea ie Efege afädëfali amo nagadaia digamalai. Ea amala hamoi amea nili namolöi namiäia amai. Amala digamalai ameada Godea nili boba hamosa neebe amo olei. ¹⁰ Boba hamolo amoie mida gowe. Nilia edale boba hamoi made, eadale nili boba hamolahilä, nilia nafade hamoi amo hëmäia ie malöea hile namolö amo odala iala baagomäia e digamalai.

¹¹ Ne damelë obeägilola dili-e, Godea nili amala boba hamoi amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. ¹² Afädëa Gode made meli nea gaso, nili nihilimu boba hahamosa aligiseda, Gode eege nilibalä dila nea, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosage neamelë. ¹³ Amaimo, Godea ie Gesami niligali i amea nilia ema dila neebe amoge, amase, ea nilima dila neebe amoge nilia dawadigimelë. ¹⁴ Naadoea ie malö nili sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadelagali damula aulo namiäia fisiga idai. Fisiga idai amo nilia siia bealahilä, ulufadigila säla iahago. ¹⁵ Afädëa Yesu eda Godeie Efege neala säla ulufadigiseda, Godeda ebalä dila nea, amase, eege Godebalä dila neamelë. ¹⁶ Amaimo, Godea nili dofä boba hamosa neala nilia dawadigi nea. Gode eda boba hamolo nea. Afädëa boba hahamosa aligiseda, e Godebalä dila nea, amase, Godege ebalä dila neamelë.

¹⁷ Nilia amala aligiseda, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosa nea. Amala hamosa neebe amea, nili nagadaia nea hi e gadoi aligilo amea, aligila wagala gudisolo amo gala nili bedämölö made, geloi namolömelë. ¹⁸ Afädëa boba hamomolöge bedämölöge balagula gaula namolöi mademelë. Boba hamolo dofä fädäi amea bedälo amo nesila digilo. Mida, sä molömadi neebe amea bedälo. Afädë bedälo neebe amoda Godeie boba hamolo amea hamese amo gadola made hamosa neamelë. ¹⁹ Godea dafidi nilidale boba hamoi amea nilia boba hamosa nea. ²⁰ Afädëa ie edooma bimolö habobaha nea sähalea, Na Godema boba hamosa neawela säседа, eda wäfalä sälo nea. Ea ie edoo amoli siia bealahilä, ili boba made hamosa nea galëda, Gode made meli neebe amo ea boba hamomolö amo uli nea. ²¹ Ea nilia hamomalola säla i amoda gowe. Afädëa Godema boba hamosa nea ie edooma boba hamomolöi galeala säi.

5

Geleso sosogoea nafade sulubadela nufuda salelo nea

¹ Afädë Memelei amo dofä Yesu e nealahilä asigi afädë negei neebe amoli sulubadelada Godeie malö nea. Eedo afädë amoma boba hamosa neebe amoli sulubadelaea ie malö amomage boba hamosa nea. ² Nilia Gode boba hamolahilä ea hamomalola säla negei dibe amo nabala hamolo amea, nilia Godeie malölali neebe amo boba hamolo neala helësëmolö dialea. ³ Mida, Godema boba hamolo amoda gowe. Ea hamomalola säi amo nabala hamolo. Amoda iliawai made, hamomolöi dialea. ⁴ Mida, Godeie malö nefolalebe amoliada nagadaia nafade hamolo elö elöla dibe amo nudula salolela baagila aulo nea. Yesu Gelesoma asigi afädë negei neebe amea nagadaia nafade hamolo dibe amo nudula salolela baagila asimelë. ⁵ Nagadaia nafade hamolo dibe amo nudula salolela baagila aulo neebe amoda nowëa. Amoda

gowea, Yesu e Godeie malö neala sälahilä, asigi afädë negei neebe ameamu baagila aulo nea.

Godea ie malömadila namolöi namolö i

⁶ Ödäeage healeage misi amoda Yesu Geleso.* Ödäeamu made, ödäeage healeage misi. Gesamia dofä sälo amea dofä amala misi amo säla iaha nea. ⁷ Ohodoa ilia dofä amala misila säla iaha nea. ⁸ Gesamige, ödäge, healeage amolile adoda afädëdimu säla iaha nea. ⁹ Udia dolöea sii meli amo dofä säsebelä asigi afädë negelomelë. Amai gaso, Godeie ado dofä sälo dibe amea udia dolöie ado sälo amo baagila asi dialea. Mida, e Gode nea. Elöda, hile efegëie säsisä nea. ¹⁰ Amala säla i amo, afädëa Godeie malöma asigi afädë negei neebe amoie isogi ie malöea hamoi Eedoea säsisä neebe amo neala gaula nea. Amai gaso, elöea Godema asigi afädë made negei nea, Gode eda wäfalä sälo neala helësëlo nea. Mida gowe. Ie malöea hamoi säla i amo dofä gabula asigi afädë made negei amea. ¹¹ Amaimo, ado säla i amoda gowe. Godea niligali namolöi namolö i. Ie malömadila namolöi namolö amo i. ¹² Afädëa ie malöma dila neebe ameada namolöi namolö amo gaula nea. Afädëa ie malöma dila made neebe ameada namolöi namolö amo made gaula nea. ¹³ Godeie malöie ëigi asigi afädë negei nefolalebela dili-e, dilia namolöi namolö gaula nebege dawadigimäia, na dilima ado gowe dëdëla iasisago. ¹⁴ Nilia Godea helësëi dibe amo gadola ema adosa nea, nilia afädë nabaseda, ea nilia säi amo gadoi imolömelë. Ameada nili ie siigi bedäla made gelola neamelë. ¹⁵ Nilia ema ado afädë nabasegi, ea nabolö gabula dawadigi nefolalebe amea ema nabi amo imolö gabula dawadigi nefolalea. ¹⁶ Afädëa ie edoea nafade hamosa neë beaseda, nafade amo gadoi hamose ameada baagomolöi made galëda, Godema nabaseda, Godea ema namolö imolömelë. Amo säsebe amoda, nafade ameada ili baagomolöie made säha nea. Amaimo, na gomalä säha, nafade hamose ameada baagolo dialea. Nafade amoie dilia adolasimalola säha maade. ¹⁷ Asiala hamolo sulubadelada nafademu. Amai gasoda, nafade hamose ameada baagolo made, nafade odoa amo gadoi dialea.

¹⁸ Nilia helësësaleara, afädë Godeie malö neebe ameada nafade hamosamu aligilo made neala helësësa. Mida, Godeie efegëa e sigi neëgida, nafadelasilöie busa neebe ameada e diigimolöi made nea. ¹⁹ Nilida Godeie malö neebe amoda dawadigi. Nafadelasilöie busa amea nafade hamolo neebe amoli sulubadela beaha neebe amoge nilia dawadigi. ²⁰ Godeie malö nagadaia digai amo nilia dawadigi nea. Nilia Gode dofä neebe amo dawadigimäia ea dawadigilo amo niligali i. Nilia dofä Gode neebe amoma dila, ie malö Yesu Gelesomage dila nefolalea. Gode eda dofä nea. Namolöi namolö amoda hi e gelola nea. ²¹ Nie malöla dili-e, wäfalä sälo gode neebe amo helësëlahilä, gasi gala sigola namialo. Hä amo.

* **5:6:** Giligi adogida ulufadigila dëdëi made, ödä heale elemu säi. Dawadigi odoa neebe amoliada, ödäla säi amoda Yesu ödägi gei amo helësëi. Healela säi amoda Yesu baagoi amo helësëi.

Agedu Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba agedu gowe dēdēi amoda ado holōbō obobala sāi amo gowe. Geleso sosogo dihilimu boba hahamosa namolō dialeala sāi. Amase elōda, wāfālī sāsāla olelelo neebe amolia dili neala golila dahila neloea, hedabola idihē namialola dēdēla ī.

¹ Neda ēdēi sali dafidiloea udia Godea memelei īe malōlalima dēdēla īahago.* Na dili dofā boba hamosa neamelē. Namu made, ado dofā dawadigi ili sulubadelaeage dili boba hamosa nea. ² Ado dofā nilile isogi dibe ameage amo nilibalā diamolōi dibe ameage dili boba hamosa nea. ³ Naado Godeage, īe malō Yesu Gelesoeage dofā nilī boba hamola, elea ugila negela, nilī bobasēla, aealasiloea nilile isogi gelolasimolōmelē.

⁴ Naadoea nilīa hamomalola sāi amo gadola dīe malō odoaea ado dofā amo bēgēla awāhala sāi amo nabalahlā, na edefademalā obeāgīmelē. ⁵ Amai gabugi, udia-o, nilī nihīlimu boba hamodi. Hamomalola sāla negei dēdēla īasise amoda gāhe made, mi gāwia amila nilibalā dilo amo. ⁶ Boba hamolo amoda gomalā. Ea hamomalola sāla negei amo gadola bēgēla awāla hamolo. Ea hamomalola sāla negei amoda gowe. Dilia mi gāwia amila nabi amo bēgēla hamomalo. ⁷ Mida, dahila nelo yafīea Yesu Gelesoda dolō domalola digai madela sāsāla sege elō elōgi afīaha maadei. Amolida dahila nelo, Gelesoīe ado nii nea. ⁸ Amai gabugi, dilia hamoi amoīe bidi nimolō amo made neala dabadigiloea, idihē namialo. Bidi amo sulubadela nimolōīe amala namialo. ⁹ Afādēa Gelesoea sāla olelei amo hedabola gaula made, ado odoā balagula gaula neebe amoda medelala baagila asi neebe amobalāda Gode e nea made. Afādēa ea sāla olelei amo hedabola gaula neebe amobalāda Efegele Eedole nea. ¹⁰ Afādēa dili neebea maala, Gelesoea sāla olelei amo gadola made, elō gaula maaseda, e sāla olela gausiala mosōa maala fimola sāmabio. ¹¹ Afādēa e sāla olela gausiaseda, īe nafade hamosa neebe amo ebalā dila hamosa nea.

¹² Na dilima ado yafīe sāla īmolō gaso, bebāgi dēdēla īase amo dofea made. Ne dili neebea sōfē mudulā. Maala nea dilile odagi beala sāla īdulā, nilī obeāgīsa maademolōīe. ¹³ Dilile dialifi memelei* amoīe malōlali dilima ilia hawioila sāsīsago. Hā amo.

* **1:1:** Udia Godea memelei amo gadoida Geleso sosogo.

* **1:13:** Agedu Yone 1 bimalo.

Osoda Yone Neala olelo oboba

Yonea beba osoda gowe dëdëi amoda udia dolö Godea wela ifosi amoli beaha aligilo ëi Gaiusama dëdëla i. Dëdëla iahalea, Yonea Gaiusaea Geleso sosogo sigi nea ugila negesa nelo amoïe nesegesamelëla säla i. Nesegelehalilä sähalea, Dolö afädë ëi Daiodeleffisia asiala hamosebe amoïe hedabola siia bealahilä, sigola namialola säla dëdëla i.

¹ Neda ëdëi sali dafidiloea, nïe damelë obeägïlo Gaiusa-o, na di dofä boba hamosa nea dima dëdëla iasisago. ² Nïe damelë obeägïlo-o, nelebo dia hamosa nebege hedabola hamosa namiäiage, di olola made hedabola namiäiage, dïe gesami hedabi neebe amo gadola namiäia helësësamelë. ³ Dofä sämolömadi namolöi nelo amo gadola, asigi falagasei nea dofä sämolömadi namolöi neamelëla nedoo odoa maalahlilä nema säla i amo nabalahlilä, na edefademalä obeägïmelë. ⁴ Afädëa sähalea, Dïe malësä dofä sämolömadi asi namolöi neala säse nabalahlilä, na edefademalä obeägïsa aligilo. Na obeägïlo ameada, obeägïlo sulubadela baagila asi dialea.

⁵ Nïe damelë obeägïlo-o, di asigi falagasei nea. Didoalali ugila negela digi, odoa ilia di dawa made nefolalebe namoli ugila negela digisa nebegoda hedabola hamosa nebegola säha. ⁶ Amolia udia dolö Godea wela ifosi yawe nefolalebe welima dia boba hamolo amo säla ïmelë. Amala säla ïlo amoli nelebo gaula nawesa namolö awäsebe amo gadola afiasebea ami Godea helësëse amo gadola dia ili ugila negemalo. ⁷ Mida, ili Yesuïe ëigi awähalea, Godema asigi afädë negei made nefolalo amolile nelebo afädë iligali ïmäiala made helësëla, bahilä asi gabio. ⁸ Amala hamolo amoïe nilïa ilibalä dofä säloïe hamoi gedola hamomolöïe dia ili ugila negemolö dialea.*

⁹ Na beba dëdëla udia dolö Godea wela ifosi di neebea nefolalebe amolima i. Amala i gasoda, Daiodeleffisia e busa namolöïla helësëlahilä, na ado säi amo fisi gabio. ¹⁰ Ea nilïle ëi säla udia dolö odoama ado nafadefali nafadege wäfali sämolöge säha neebe amo ne dili neebea maalahlilä, ea nafade hamolo amo dilia nabuäia na säla ulufadigimolömelë. Ea amomu hamolo made, edoolali odoa maasegige dili misigolela säla obeägïlo mademelë. Amala hamolo made nea, udia dolö odoaea dili maase amoma mosöa fimäia fu ïmolö helësëi neebe dilia udia dolö Godea wela ifosi odoabalä seëge ili segea doadigila mosäia eada nesila digimolömu helësëlomelë.

¹¹ Nïe damelë obeägïlo-o, nafade hamolo neebe amolia nafade hamolo amo gadola hamola oodo bibila hamola made, hedabi hamolo neebe amolia hedabi hamolo amo gadola hedabi hamola oodo bibila hamosa namialo. Udia dolö hedabi hamosa neebe amolida Godeïe malö nea. Nafade hamosa neebe amoliada e meli made nea.

¹² Udia dolö sulubadela Medediliasa eda gowe gadoi neala säha aligilomelë. Eada dofä sämolömadi nea ea dofä sämolö gauï neebe amo gadoi neala olelo nea. Nilïage e siia bealahilä, eda gowe gadoi neala sälomelë. Dia nilïa säsebeweda mogola säsebela dawadigi.

¹³ Ado sämolö yafie gaulea gaso, dima bebagimu dëdëla ïmolö habosebe-melë. ¹⁴ Holöfali nelolahilä, haligila odagi beaha nea sämolöïe ne di neebea mudulä.

* **1:8:** Dolö amolia Gode mala säla ïïa wage nawesa namolö asi.

¹⁵ Aealo dima diamiäia hamesamelë. Damelë odoa amolia dima hawiosebegola säsisago. Alile damelë di neebee neebe amoli hïdo hïdolama hawioila säila säla imalo. Hä amo.

Yudi Neala olelo oboba

Yudia dödësaleda, Geleso sosogo nefolalebe dilia, ado mala dofä amobalä ado nii neebe amolile ado, made nabualola säla dödëi. Amase, Godea ie udia dolö amolima Ado Mala Hedabi säla iaha maadei amoie, afädëa ie ado mäla bedefamolöi mademelë. Ado nii maase amolibalä gelola säla obëgëmäia, beba gowe dödëla iasisagola säla dödëla negei dialea.

Beba gowegi dödëi dibe amoda Agedu Fidagi dödëi dibe amo gadoi di-aleamelë.

Dilia Ado Mala Hedabibalä ado nii neebe amoie ado made nabala, auaula neda, dilile asigi afädë negei nebeگو idihë namialo

¹ Neda Yudi, Yesu Gelesoie hamoi hamolasilo, Yameseie edoomelë. Naado Godea boba hamola, Yesu Gelesoea sigi neebe, udia dolö Godea wei dilima ² bobasëloge, daluloge, boba hamologe, bäula nobamäia hamesamelë.

*Sesigi ado mala dofä amobalä ado nii misi neala säi
(Agedu Fida 2.1-18)*

³ Ne damelë obeägilola dili-e, Godea dilige nege nili sulubadela damula asi amoie, na beba dödëla imolöila gelola helësësamu nelo gaso, walioda fodolo dödëmolöi dialeala helësësa neawe. Godeie udia dolö nefolalebe amolima mala hedabi säla iaha maadei amoie, ado mala dofä amobalä ado nii neebe amolima dilia gelola säla obëgëmäia, beba gowe dödëla iasisago. ⁴ Mida, odoaea geleä musügä maalahilä, dilibalä gegoala neamelë. Dolö amolida, Gode made helësëla baagi ilo nea. Iliä mala nafadefali nafade hamosebe amoda, dofea hamosala sämolöie, nilile Godeie ugila negelasilo dibe amo neala bedefalo nea. Amase, nilile Busa Dafidilo Geloia Yesu Geleso emu neebe amomada, ilia oböla, habobalo nea. Amala hamosa neebe amolibalä gudila, asiala hamoila säla, së molömelëla siibafali dödëla negei dilo amo dialeamelë.

⁵ Galone goweda, dilia dawadigisa maadei. Dafidilo Geloia ie udia dolö damula awäla, Isibi segeala sigi doadigila asi gasoda, hobeala amoligi odoaea asigi afädë made negesebegi, nufudaha maadei amoda, na dilima bu oböla helësëlasisamu namolö asigisa. ⁶ Selesaia fii ilima Godea hamoile geloile i amo hamosalea, hedabola aligila made, ilile sege amo digila asi. Amasebegi, segeyo edefade besela galasolo amo gala, Dafidilo Geloia ilibalä gudimolöie, igi ëfë damumolö uli amea nafodolahilä, uli gasimi sagai dibeami negesi dialea. ⁷ Amo gadola wäla, Sodomo Gomola fii udia dolö amoliage, udia dolö gaamu ga madela difolalo amogi fii amoliage, domaloea nafade hamomolö amomu helësëla, gesami awäla nafade elö elöla hamosa nelo. Amala hamosa nebegi, Godea ili së muäia, nulo wisamu nebea ami ifosi nefolalea. Amoda nili sulubadela helësëmäia, ulufala negei dialea.

⁸ Amase, amo gadola wäla, dolö dilibalä gegoala neebe amolia simasia melëlo ameadä, susugu hamola ilile domalo nafadela nigime baaloge, sigi aligilo nefolalebe amolima auaula baagi iloge, amase, yo digalo hïdo elöibalä aligilo nefolalebe amolima gagadeloge nea. ⁹ Gaso, selesaia fii nefolalebe amoie busa Maigoloea mugabe busabalä Moseseie domalo nimolöie elewalosolo amo galada, ea ie asigia gagadela, asiala hamoila made säla,

Dafidilo Geloia dima nemomäiala säimelë. ¹⁰ Dolö amoliada, nelebo dibe amo mi fädäla dawa made neada, nelebo ilia dawa made amoma nafadela säla gagadelo nea. Ilaba elö elölaea helësëse amo gadoi hamolo amo gadola, dolö amolia helësëse amo gadoi hamose ameadä, hili ili neala nafadesa neamele. ¹¹ Dolö amoli gadoi amogi asigi gabu. Ilida Geini aulo idi amogi asimelë. Balamaea asiala hamoi amo gadola, ilia muni nimolöie, ea asiala hamoimadi baluluia asimelë. Amase, Golaea Godele Mosesele ba beasebegi, nufudadigi amo gadola, iliage ba beasebegi, nufudaha maademolömelë.

¹² Dilia gegecola Geleso sosogo odoama boba hamolo olemolöie, molö nasolo amo gala, dolö amoli maala ilile mala hamolo ameadä, molö gegecola nulo amo holöbö nigime baai gadoi hamolo. Molö giai nulo segeyo edefadegi gabula helësëla hewala made neada, ilia sugua sibi sigi aligilo hili ilimu helësëla nulo nea. Gelë odoa sege gaula mulu made, foya doala gaula aulo amo gadoia, dolö amoli nea. Amase, i gägä negelo segeyogi gägä negelo made amo gadoige, i soomo beselala fisi bausoi amo gadoige neebe amolida, bu äudäla baagoi gadoi neamele. ¹³ Ilida ödä edefadela aidagula mulu amo gadoi nea, mala nafade hewai hamose amolida, ödä södaia dibu ulufa negelo amo gadola ulufadigilo nea. Ilida gasumili odoa muugi fudufuduia aulo neebe amo gadoi nea. Godea ili sege nafadefali nafade, gasimi sagala fisi dibeä amimu namolöi namiäia daiala negesi dialea.

¹⁴ Inogo eda Adamaie yaua mi näba gifälädalü amea, dolö nafade hamolo amolile siibafali bea säla negesaleada, Nabuö. Dafidilo Gelo e, ie selesaiä fii dausini yafiebalä maala, ¹⁵ udia dolö sulubadelabalä gudila mogemolömelë. Gode made helësëlo amolia Gode made helësëla nafade hamosa dilo amoiege, amase, Gode made helësëla asiala hamolo amolia ado nafade sulubadela ema säha nelo amoiege, ilibalä gudila mogemolömelëla bea säla negei dialea.

¹⁶ Dolö amolia segeyo sulubadelagi adoea elewalola säloge, gadiabola elö elöla säloge, amase, domaloea gelola hamelo amoie idigi bögëla auloge, ilia hili hamoi amo gugusäla bimäia, ado yafie gelola säloge, ilia helësëse amo bögëla hamomäiaie, odoama säfe negela säloge nea.

Gelola idihë namialola säi

¹⁷ Amai gaso, ne damelë obeägilola dili-e, nilile Dafidilo Gelo Yesu Gelesoie abosolo dolö amolia dafidi säla i amo helësëla obögëmalö. ¹⁸ Ilia dilima säla iahaleada, segeyo aligila wagamolö ga madese gaalu, gadiabolo dolö amolida domaloea gelola hamelo amoie idigi bögëla moholömelëla säi. ¹⁹ Dolö amoliada, udia dolö mogelasila, dolöfäie mala dibe amomu bögësalea, Godeie Gesamida ilima maademelë.

²⁰ Amai gaso, ne damelë obeägilola dili-e, Eleloi Gesamiie geloigi nea, Godema adosa neada, dilia asigi afädë negela, Godeie mala eleloi hedabifali amo gaula mogosa nebego, bäula edemäia neala dabilibaha namialo.

²¹ Amala hamosa neada, dili Dafidilo Gelo Yesu Gelesoea bobasëla dilima namolöi namolö imäia beaha nebego neada, Godeie boba hamolomadi namolöi namialo. ²² Udia dolö asigi afädë negei gaso, asigi äudä negela asusugai nefolalebe amoli, dilia bobasësa namialo. ²³ Udia dolö odoa nulo gobeia neëda, aabela nabelela nimalo. Odoa bobasësaleada, dihili dilige bedäha nea, hamogisa namialo. Ilia mala nafade hamosa aligilo amea, Godeie siigi fagulo nigime baai gadoi salugala neebe ameadä, fagulo amolima habobaha namialo.

Nilia Godema nesegesa namolöla

²⁴ Dili emo dauala digaloea, dili sigi namolöi neebe amomage, dili nigime baai made, obeägisa nea, e mia ïe yo digalomadi, dili neala ifosimolöi neebe amomage, ²⁵ amase, nilile damula aulo afädëfalï Gode neebe amomage, Yesu Geleso nilile Dafidilo Geloïie aulodaiala, yo digalo hïdo elöige, ëi ilibia namolöge, geloige, busa nea sigi namolöge, mi gäwïafalï amila, Gode hïlemu dilo amo walio dibe wege, hobealage, amalasimu diamiäia.

Amala gelola hamomäiamelë.

Hä amo.